

LIU 12

Chemmen VeriteA

Manyèl Edikasyon Kretyèn Pou Jèn ak Granmoun

Chemen Verite A, Vol 12

Pibliye pa Ministè Antrènman Disip Rejyon Mezoamerik

Kopi yo kapab fèt nan paj sa yo pou liv pèsonèl ak lizay nan legliz la. Ou ka jwenn vèsyon elektwonik liv sa a nan:
www.MedfdiRessources.MesoamericaRegion.org/

Legliz Nazareyen, Rejyon Mezoamerik

Copyright © 2022 Tout dwa rezève.

ISBN: 978-1-63580-312-9

Monte Cyr: Editè

Patricia Picavea, Editè Panyòl
Mery Asenjo, Koeditè Panyòl
Loysbel Pérez, Korektè Teyoloji Panyòl

Dizay pou paj kouvèti: www.slaterdesigner.com / Joel Chavez
Dyagramasyon: www.slaterdesigner.com / Joel Chavez
Fotografi: Photo by freestocks.org from Pexels

Tradwi pa Dezama Jeudi

Sèlman si yo endike lekonntrè, tout sit bibliik yo soti nan Bib Vèsyon Jerizalèm 1999,
© Sosyete Bibliik Rasanble yo. Tout dwa yo rezève.

Repwodiksyon materyèl sa a pèmèt sèlman pou itilizasyon legliz lokal yo.

Enprime nan peyi Gwatemala

Kontni

Prezantasyon		5
Rekòmandasyon		6
PREMYE TRIMÈS - Konsèy pou lavi		7
Leson 1	Benefis ki genyen nan bon konprann nan	8
Leson 2	Konsèy pou yon lavi ekilibre	11
Leson 3	Ki sa ki fè Bondye plezi?	14
Leson 4	Adiltè se pa yon opsyon	17
Leson 5	Fè atansyon avèk pawòl ou yo!	20
Leson 6	Matematik jenewozite a	23
Leson 7	Metriz sou kòlè	26
Leson 8	Konsèy pou paran ak timoun yo	29
Leson 9	Kat bagay ke Bondye rayi	32
Leson 10	Yon lavi san alkòl	35
Leson 11	Kè ki gen rayisans lan	38
Leson 12	Travay, fondasyon ak inyon	41
Leson 13	Bon konprann fanm ki gen krentif pou Bondye a	44
DEZYÈM TRIMÈS - Administratè ki responsab yo		47
Leson 14	Jeneralite sou administrasyon an	48
Leson 15	Administratè yo nan kreyasyon an	51
Leson 16	Administrasyon nan parabòl Jezi yo	54
Leson 17	Administratè yo nan travay la	57
Leson 18	Levasyon paran responsab	60
Leson 19	Legliz mwen, règ mwen yo	63
Leson 20	Prensip bibliik pou administrasyon finans yo I	67
Leson 21	Etik administrasyon finans 2	70
Leson 22	Pi bon investisman	73
Leson 23	Administrasyon levanjil la	76
Leson 24	Administrasyon kado espiyèl yo	79
Leson 25	Kò mwen an: pwopriyete Bondye	83
Leson 26	Administrasyon Wesleyen	86

TWAZYÈM TRIMÈS - Ansèyman ak Pwezi (Eklezyas ak Chante tout chante yo) 90

Leson 27	Poukisa moun viv?	91
Leson 28	Bondye te fè tan pou tout bagay	94
Leson 29	Bondye se rezon egzistans lòm nan	97
Leson 30	Konpòtman ki anven yo nan lavi a	100
Leson 31	Gen krentif pou Bondye	103
Leson 32	Renmen lajan	106
Leson 33	Refleksyon Predikatè a	109
Leson 34	Nou konnen yon pati sèlman	112
Leson 35	Kòman pou nou jwi vrè bonè a?	115
Leson 36	Konsèy ki itil	118
Leson 37	Entwodiksyon Chante tout Chante yo	121
Leson 38	Yon powèm lanmou moun ak moun	124
Leson 39	Renmen ak senk sans yo	127

KATRIYÈM TRIMÈS - Legliz la: modèl pou mond lan (1 ak 2 Tesalonisyen; 1 ak 2 Timote ak Tit) 130

Leson 40	Vanyan Temwen Kris yo	131
Leson 41	Yon lidè ki renmen legliz la	134
Leson 42	Lavi ki fè Bondye plezi a	137
Leson 43	Maranata	140
Leson 44	Kòmandman pou kretyen jodi yo	143
Leson 45	Dezyèm vini Kris la	146
Leson 46	Travayè egzanplè yo	149
Leson 47	Fòmasyon ministeryèl	152
Leson 48	Konsèy pou yon zanmi	155
Leson 49	Yon travay ki genyen gwo responsablite	158
Leson 50	Minis Bondye a ak enplikasyon li yo	161
Leson 51	Bon konsèy la	164
Leson 52	Bati yon legliz ki san repwòch	167

Prezantasyon

Edikasyon pou jèn ak gran moun yo dwe vize pou devlope estrateji ki fasilite pwosesis aprantisaj la. Malgre ke Chemen Verite a te fèt pou itilize nan espas enfòmèl yo tankou (Lekòl Dominikal, ti gwoup, selil, elatriye), li te fèt pou fòmasyon pèmanan ak kontinyèl. Kidonk, nou espere ke moun yo kapab genyen yon pwosesis pou aprann Bib la konplètman posib, kote yo ka tou resikle konesans yo, pataje eksperyans yo te viv atravè ane sa yo.

Nan liv sa a ki se Chemen verite 12, nou prezante premye trimès la “Konsèy pou lavi”, ak kèk sijè enpòtan ke nou jwenn nan liv Pwovèb la; nan dezyèm trimès la, tèm nan se “Administratè responsab yo” ki fè yon etid ak refleksyon sou tèm administrasyon an dapre sa ki nan Bib la. Nan twazyèm trimès la, “Ansèyman ak pwezi” kote ke nou pral wè liv Eklezyas la ak Chante yo. Epi pou fini ane a, nou pral dedye katyèm trimès la ak “Legliz la: modèl pou mond lan” lè nou gade nan 1 ak 2 Tesalonik; 1 ak 2 Timote ak Tit.

Anseye gran moun ak jèn moun yo genyen yon gwo responsablite; men tou li bay anpil satisfaksyon lè w ka apresye kwasans moun yo nan lavi lafwa yo. Tan an ak kreyativite ke ou itilize pou klas ou yo pral parèt byen remakab lè ou bay leson an epi li pral motive elèv yo retounen ankò.

Pa gen dout ke preparasyon ou ak devouman ou nan travay sa a gen anpil valè epi ap pèmèt ou dekouvri ke tan w yo pa pèdi akòz de anpil bon fwi ke w pral wè. Se pou w ankouraje nan nouvo ane ansèyman sa a, mande Bondye favè ak sajès epi akonpli bèl travay sa a ke Senyè a ba w la.

“Nenpòt travay yo ban nou fè, fè l ak tout kè nou tankou si se pa pou lèzòm nou t’ap travay, men pou Seyè a” (Kolosyen 3:23 VLS 1910).

Patricia Picavea
Editè piblikasyon ministeryèl yo

Rekòmandasyon

Objektif ansèyman an dwe konsantre li sou ede ak gide moun yo konnen Bondye ak grandi nan lavi yo nan lafwa pou yo viv lavi ki montre yon legliz vivan. Lè nou pataje yon klas epi ankouraje patisipasyon patisipan yo, yo jwenn yon espas kote ke yo kapab klarifye dout yo, rakonte eksperyans yo epi grandi ansanm ak lòt frè nan Kris yo.

Pou ke yon lafwa rete vivan, li bezwen manje; ak yon pati nan sa ke li te jwenn nan kominyon li ak Bondye ak nan kominote kwayan yo. Li nan Pawòl la tou; pou rezon sa a, nou ankouraje w wè espas ansèyman bibliik la kòm yon espas fondamantal pou elèv ou yo, kote ansanm yo ka anrichi lavi yo.

Kèk sijesyon:

1. Premye jou yo rankontre a, remèt oswa mande patisipan yo pou ke yo jwenn yon katab pou ke yo konsève dosye aktivite chak lesan.
2. Objektif ak Prim: Ou ka ofri yon prim ki senp pou gwoup oswa patisipan klas ki pandan chak trimès te: aprann tout vèsè pou aprann yo epi di yo devan klas la; ranpli tout fèy aktivite epi patisipe san pèdi tan.
3. Sètifika: si ou vle, moun ki te fidèl oswa pa t'absan plis pase youn oubyen de klas nan yon tèm kapab resevwa yon sètifika ak non an nan menm bagay la. Sa ka bay lide ke y'ap fè pwogrè nan aprantisaj yo epi yo ka motive lòt moun pou yo asiste avèk fidelite.
4. Jwi tan etid la epi kite gwoup ou a fè l tou. Mete konfyans ou nan Senyè a epi priye pou l fè ke chak pawòl rive nan kè moun ki asiste klas la oswa gwoup etid la.

Preparasyon lesan ak prezantasyon:

1. Kòmanse pandan w'ap priye pou Senyè a pèmèt ou pi byen prepare epi ba ou bon konprann ak favè pou ke w jwenn mesaj la pou pwòp lavi ou an premye.
2. Li lesan an plizyè fwa pa semèn pou w apwofondi li.
3. Eseye bati materyèl atelye w la. Yon diksyonè nan lang Kreyòl, yon diksyonè bibliik epi, osi lwen ke posibil, apa de Bib ou a, vèsyon bibliik ki diferan de Bib Louis Segond 1910 ke nou itilize nan liv sa a. Ou dwe genyen kreyon, gonm ak papye tou.
4. Pou kòmanse prepare lesan an, li Objektif lesan an epi kenbe li nan tèt ou pandan w ap prepare lesan an.
5. Asire ou ke ou jwenn tout pasaj bibliik yo nan lesan an.
6. Pran yon fèy papye epi kopye plan lesan an. Ekri nan chak pwèn yon gid pou ede ou lè w ap bay klas la.
7. Swiv chak pwèn jan sa endike nan liv la, poze kesyon klas yo, epi fè lesan an patisipatif ke posibil. Patipasyon moun yo se pral yon gwo èd nan pwosesis aprantisaj la.
8. Pa bliye ranpli Fèy Aktivite Patipisan nan tout klas la. Sa ka ede moun yo revize lesan an nan kay la oswa itilize Fèy Aktivite nan devosyonèl yo.
9. Chak lesan gen yon vèsè pou aprann. Pote li nan klas la tou memorize, epi pran tan pou moun yo memorize li.
10. Fini lesan an avèk yon priyè; epi yo dwe vijilan nan ka yon elèv gen nenpòt dout ki ta soti nan lesan an epi priye pou li.
11. Kenbe kontak ak moun ki patisipe nan klas ou oswa gwoup etid la. Sèvi ak tout mwayen ki disponib; epi fè yo santi yo enpòtan pou Bondye e ke w ap priye pou yo.

Konsèy pou Lavi

PREMYE TRIMÈS

Benefis ki genyen nan bon konprann nan
Konsèy pou yon lavi ekilibre
Ki sa ki fè Bondye plezi?
Adiltè se pa yon opsyon
Fè atansyon avèk pawòl ou yo!
Matematik jenewozite a
Metriz sou kòlè
Konsèy pou paran ak timoun yo
Kat bagay ke Bondye rayi
Yon lavi san alkòl
Kè ki gen rayisans lan
Travay, fondasyon ak inyon
Bon konprann fanm ki gen krentif pou Bondye a

Benefis ki genyen nan bon konprann nan

Marco Rocha (Ajantin)

Pasaj bibliik pou etid: Pwovèb 2:5-22

Vèsè pou aprann: “Se Seyè a ki bay konesans. Pawòl ki soti nan bouch li bay lespri ak konprann” Pwovèb 2:6.

Objektif lesan an: Se pou elèv la konnen benefis Bondye bay moun ki viv avèk sajès yo.

Entwodiksyon

Ou kapab kòmanse klas la lè ou mande elèv ou yo bay egzanp oswa temwayaj nan desizyon ki gen bon konprann ak moun fou, ak konsekans respektif yo. Pandan y ap reponn, ede yo rekonèt ke nou menm moun, nou pran desizyon chak jou. Kèk nan yo te tèlman enpòtan ke yo te chanje lavi nou pou tout tan, tankou lè nou te repanti pou peche nou yo e nou te rekonèt Kris la kòm Senyè nou ak Sovè nou. Genyen anpil lòt desizyon ki gen pou wè ak lavi chak jou, lè ke chak jou nou chwazi soti al etidye, travay oubyen fè kèk devwa.

Eksplike ke chak desizyon inevitableman genyen anpil konsekans, ki pral pozitif, si desizyon an pran ak bon konprann; oswa negatif, si li pran san konprann. Pran kòm referans egzanp yo pataje ak temwayaj, divize elèv ou yo an plizyè gwoup pou devlope yon bon definisyon sou desizyon ki gen bon konprann ak san konprann yo respektivman. Aprè sa, mande pou chak gwoup yo chwazi yon manm nan mitan yo pou pataje rezilta yo, pandan ke w'ap ekri sou tablo a. Konklizyon aktivite a pa eksplike ke, nan sans bibliik la, yon moun ki gen bon konprann se pa sèlman yon moun ki konnen (pawòl “sajès” la gen yon rasin Semitik, e li soti nan lang asiri a ki se “konnen”); sinon moun ki mete konesans sa an pratik.

Nan yon mond k'ap chanje de tanzantan epi plen ak defi kòm sa ke n'ap viv jodi a, viv avèk sajès esansyèl anpil pou konnen e montre Kris la nan tout fason nou viv, toujou aplike verite ki nan Pawòl Bondye a. Se konsa, nou ka fè eksperyans ak benefis nan lavi ki gen bon konprann, ke nou pral devlope nan lesan sa a.

I. Konesans ak sajès Bondye (Pwovèb 2:5-7)

Liv Pwovèb la kapab entèprete kòm yon antoloji nan bon konprann ebre, bon konprann ki pa t' senpleman

entelektyèl oswa eksklizyon; men sitou aplike prensip yon lafwa ki devwale nan travay nan lavi chak jou.

Rechèch bon konprann nan san dout mennen nou bay Bondye, li menm ki se sous tout konesans ak entèlijans (v. 6).

Se poutèt sa, premye benefis nan viv avèk sajès la se genyen yon bon kominyon ak Bondye; benediksyon pou kapab rete nan prezans li; jwenn konsèy ak rekonfò nan Pawòl li a; epi resevwa pouvwa pou viv nan sentete epi sèvi li. Jodi a, genyen anpil kouran filozofik ak materyalis ki kapab sèvi pou ede yo anpil epi pwomèt moun konesans yo bezwen pou yo viv avèk sajès. Sepandan, reyalyte a se ke li pa posib pou jwenn bon konprann ki bon andeyò vrè sous la ki se Bondye. Fè fas ak defi lavi a ak konfli, anpil nan yo se bagay ki ineksplikab ak rasyonèl, kwayan gen bèl bagay l'ap jwenn nan eksperyans kominyon li avèk Bondye, yon eksperyans ki pouse yo mache nan entegrite, pran desizyon ki gen bon konprann epi mache nan lavi sa a anba pwoteksyon pwisan Seyè yo a, konsa vin ajan transfòmasyon nan espas ki antoure yo. “Nan fason sa a, bon konprann nan vin tounen yon kapasite ke Bondye bay pou moun nan vin entèlijan nan fè fas ak eksperyans ki varye nan lavi chak jou yo, sa ki lakòz benediksyon pou tout moun ki enplike yo” (Taylor, Richard. Diksyonè teyolojik Beacon. USA: CNP, 1995, p. 611).

Sajès la se yon kado Bondye (v.7a; Jak 1: 5); epi tou li se yon rechèch ke kwayan an fè avèk tout senserite, pandan ke l'ap avanse nan yon chemen ki difisil, men ki gen rekonpans ki se viktwa sou tantasyon, ak entèlijans ki soti nan Bondye pou viv selon volonte li. Si byen ke tout aspè bon konprann yo pa manifeste nan lavi kwayan an imedyatman; nan fè konfyans, onore epi genyen kominyon ak Bondye, kretyen an ale nan yon pwosesis kwasans konstan ki pouse l pran desizyon ki pi bon ak

pi saj, selon objektif Bondye pou lavi li. Nan pwosesis sa a li aprann chèche volonte Bondye; lè ke li aksepte pou li kite Pawòl Bondye a gide li, yo grandi nan lapriyè ak lafwa pran desizyon ki saj chak jou.

Kesyon:

- Ki kote rechèch sajès la mennen nou?
- Ki jan nou kapab rive jwenn bon konprann nan?

II. Konpreyansyon bon chemen an (Pwovèb 2:8-11)

Dezyèm benefis bon konprann nan se konpreyansyon ak libète. Se Bondye li menm ki responsab pou ban nou pouvwa ki nesesè pou nou viv dwat epi mache sou bon chemen an (v.8). Youn nan kle ki kapab ede nou mennen yon lavi viktorye twouve li nan kapasite ke Bondye te ban nou pou ke nou konprann reyalyte a nan pèspektiv li, pèspektiv sentete a. Lè kwayan an konsakre tèt li bay Seyè a epi mache nan sentete; lè sa a, mache nan lavi san danje epi viktorye sou sa ki mal. Anplis de sa, eksperyans nan mache dwat devan Bondye pèmèt li viv nan libète, jan sa endike nan Jan 8:32 kote nou li: “epi ou pral konnen verite a, epi verite a pral libere ou”. Se poutèt sa, bon konprann nan pa soti nan refleksyon imen; men pa revelasyon ki soti nan Bondye. Sajès sa a enkòpore nan Jezi ki se Kris la “kote yo kache tout trezò sajès ak konesans” (Kol. 2: 3). Nan disip li yo, siy sajès yo se imilite, sentete, ak sanble ak Kris la (Jak 3: 13-18) (Taylor, Richard. Beacon Diksyonè teyolojik. USA: CNP, 1995, p. 612).

Jak 1:5-6 di: “Si yon moun pami nou manke bon konprann, se pou l’ mande Bondye, Bondye va ba li li. Paske, Bondye bay tout moun san mezire, pou gremesi. Men, se pou li mande ak konfyans, san l’ pa gen doutans. Paske, moun ki gen doutans, li tankou lanm lanmè van ap boulvèsè”; konsa demontre ke si nou mande Bondye bon konprann nan ak lafwa, L’ap ban nou li. Se poutèt sa, lè kwayan an mande bon konprann, li resevwa youn nan pi gwo trezò ke Bondye te kenbe pou pitit li yo ki mache dwat devan Li: kapasite nan bati yon lavi ki abondan, plen epi jis, anba pwoteksyon Bondye ki anwo nan syèl la.

Sajès la bay kwayan an kapasite pou ke li devlope yon lavi ak valè wayòm Bondye a. Valè yo nan lavi kretyen an se valè bibliik, ki se fondasyon pou pwogrè endividyèl ak kominote a; e byenke gen valè ki menm jan an nan mond lan, sèlman Kreyatè a kapab transfòme yo lè li bay yo yon pèspektiv ki pi laj, pèspektiv objektif ke Bondye genyen pou limanite a. Se sa viv avèk sajès la genyen ladan li.

Liv Pwovèb yo bay gwo valè ak kesyon sajès la, disiplin pou pwòp tèt ou, edikasyon, epi li bay konsèy sou diferan aspè nan lavi sosyal, sivil ak pèsònèl.

Pou rezon sa a, yo obsève nan pasaj sa a nesesite ki genyen pou fè yon diskriminasyon ant valè yo, antan ke yon bon gid, krent pou Bondye.

Malgre ke nan sosyete a, genyen anpil pratik ak valè ki kontrè ak pa wayòm Bondye yo, kwayan an ki viv avèk sajès la pral gen konpreyansyon ak fòs pou ke yo pa negosye oswa antre nan konpwomi sou valè ki soti nan Bondye yo ke Li menm menm te grave nan kè kwayan an pou ke li kapab vwayaje nan bon chemen an.

Kesyon:

- Ki siy ki montre ke sajès la ap viv nan nou? Bay kèk egzanp ki byen pratik.
- Ki jan entegrite gen rapò ak fè jistis ak pale verite nan kè a?

III. Libète sou kesyon move akonpayman (Pwovèb 2:12-15)

Twazyèm benefis la nan kesyon bon konprann nan se lè moun nan libere tèt li de move chemen li yo (v.12). Chak jou nan lavi, nou tande anpil emisyon ki bay nouval sou medya yo kote ke yo rakonte istwa anpil moun ki te chwazi chemen ki kontrè ak chemen jistis ak sentete. Istwa sa yo reflète echèk limanite ki vire do bay Bondye epi vwayaje nan chemen esklavaj peche ak lanmò. Men ki te chwazi chemen sajès Bondye trase a, resevwa pouvwa ki nesesè pou rejte atraksyon yo ke wout sa prezante ki pral fini nan destriksyon. “Sou pasaj sa a ki dekri karaktè “nonm mechan an”.

Li se yon nonm ki pale move koze epi langaj li dwòl. Li mache nan chemen fè nwa, li kontan nan mal epi li pran plezi li lè ke li wè yon lòt moun ap swiv menm chemen pèdisyon. Chemen li yo kwochi, se sa ki, kontrè nan sa ki vrèman ak moralman dwat “(Chapman, Purkiser, Wolf ak Harper. Kòmantè Bib Beacon, volim 3. USA: CNP, 1985, p. 351).

Sajès pèmèt kwayan an evalye aksyon li yo kòrèkteman ak entèprete konsekans li yo espiyèlman, konsa evite akonpayman moun ki fou ak mechan k’ap mache nan chemen peche ki genyen yo ap benyen nan fènwa e ki menm envite lòt moun antre nan chemen sa yo tou, chèche agiman ak aksyon peche pou ranvèsè diskou ki jis la epi ki gen pou wè avèk bon konpòtman an.

Moun fou sa yo pa sèlman fè sa ki mal; men tou, yo jwi menm bagay la, malgre yo konnen chemen ki dwat

la, yo deside kite li pou pwòp aksyon sal yo, ke yo gaye ak ankouraje tou. Nan prezantasyon sa ki genyen anpil chemen diferan, kwayan ki viv ak bon konprann nan chwazi pa Bondye a, li menm k'ap fè l viv yon lavi ki abondan, nan lapè ak jistis. Bon konprann nan Pwovèb la mete Bondye nan sant lavi moun, sajès la ki soti nan yon revelasyon ki konplè Jezi ki Kris la (Kolosyen 2:3), ke Apot Pòl te rele "sajès Bondye" (1 Korentyen 1:24). Se poutèt sa, sajès la pran pozisyon li nan resevwa gras Bondye a, epi viv chak jou nan amoni ak objektif redanmsyon li pou nou.

Kesyon:

- Mansyone twa egzanp sou fason ke yo bay agiman ak ankouraje aksyon peche yo? Lè sa a, ekri sa kwayan an dwe fè fas ak sitiyasyon sa a.

IV. Libète fanm ki mechan an (Pwovèb 2:16-19)

Katriyèm benefis ki genyen nan viv avèk sajès la se delivre anba fanm etranj lan (v.16). Ekspresyon sa a ki se ("fanm etranj lan") refere a yon fanm ki pa lye ak yon gason atravè lye legal; men kòm yon fanm movèz vi oswa adiltè ki abandone konpayon jèn li yo ak alyans ke li fè ak Bondye (v.17). Li reprezante chemen ki opoze ak chemen bon konprann nan, epi ki genyen lanmò antanke rezilta final li.

Chak jou, genyen dè milye de kwayan atravè mond lan ki pote viktwa sou tantasyon aparans ki atiremoun; men ki kache chemen doulè ak lanmò. Sa demontre pwovizyon Bondye ki byen klè konsènan fòs ki nesèsè yo ki remakab pou reziste, mache nan Lespri Bondye a, epi yo pa satisfè lanvi nan kò a, jan sa dekri nan Galat 5:16.

Nan konsèy sa a ke yon pwofesè te bay jèn elèv li a, bon konprann nan prezante kòm pouvwa pou delivre jèn yo soti nan pèlen adiltè, pa pèmèt yo twonpe atravè pawòl dous yo (Pwovèb 2:16b). Menm jan ak moun fou a ki te abandone chemen dwat la pou swiv chemen mechanste a, fanm sa a abandone mari l, ki afekte relasyon li ak Bondye, epi abandone alyans ke li te fè avè l la; ki afekte fanmi yo tou; e konsa demontre ke nenpòt moun ki tonbe nan pèlen adiltè a pral sèlman jwenn yon chemen peche ki genyen lanmò pou rezilta final li.

Lè sa, sajès la pral prezève kwayan an kont tantasyon ki chèche kòwonpi kò a, tanp vivan kretyen an (1 Korentyen 6:19), pa pratike lanvi chanèl ki batay kont entegrite yo.

Menm jan enfidelite matrimonyal kowonpi plan Bondye pou fanmi an, enfidelite anvè Bondye elwanye

kwayan an de bon konprann k'ap pèmèt li mache nan sentete nan direksyon pou letènite. Fè rezistans kont tantasyon fanm adiltè a avèk sajès la reprezante tou pou kwayan an reziste presyon mond lan ki, nan non "lanmou", ankouraje sansyalite ak lanvi, k ap chèche detounen li de chemen ki dwat ke l'ap vwayaje a.

Kesyon:

- Ki etap konkrè ou ka pran nan lavi ou pou ou viktorye devan tantasyon yo?

V. Lavi ki entèg ak pote anpil fwi a (Pwovèb 2:20-22)

Senkyèm benefis bon konprann nan ap mennen yon lavi ki pote anpil fwi ak abondans (v.20). Youn nan tèm prensipal liv Pwovèb la se kondwit pèsònèl, kote fòm yo ta dwe motive pa "krent pou Seyè a" (Pwovèb 1:7, 9:10), ki reprezante nan "lide onètete, entegrite, verite, imilite, pridans, pite seksyèl, liberalite, metriz, travayè, konpasyon, jistis ak dousè" (Taylor, Richard. Eksplòre sentete kretyèn, Volim III. USA: CNP, 1985, p.57).

Pandan ke pou moun ki mache nan foli yo ak pèvèsyon yo, chemen yo se pèdisyon nan direksyon lanmò; pou moun ki jis yo, lavi a se yon chemen sentete ki prepare yo pou letènite (v.21). Nan fason sa a, lavi entegrite a mennen kwayan an nan lavi ki jis la epi, an menm tan, li ekspoze moun sa yo ki pran lòt chemen yo san konprann. Pandan ke moun fou yo twonpe tèt yo, bay manti ak pwomosyon pèvèsyon yo, e menm resevwa lwanj pou riz yo konn fè yo, rezilta k'ap tann yo se yon avni kondanasyon (v.22). Men, pou kwayan yo, sitiyasyon lavi a, menm moun ki pi difisil ak pi konplèks ke yo dwe ale nan mache chak jou yo, pral pèmèt yo fè eksperyans premye fwi sa yo pral viv nan letènite. Eksperyans tankou rekonfò Seyè a nan moman difisil nan lavi yo, lavi sen kote fwi Sentespri a abondan, ak adorasyon an kòm yon kalite lavi ki pral pèmèt kwayan an fè eksperyans jodi a sa li pral viv etènèlman.

Kesyon:

- Mansyone twa egzanp sou fason lavi saj moun ki kwè a manifeste li nan diferan domèn nan lavi chak jou (inivèsite, travay, kominote, elatriye.)

Konklizyon

Nan mond kote n ap viv la, kote ke nou menm kwayan yo n'ap viv avèk moun ki, menm konnen bon chemen an, y ap viv san konprann epi ankouraje aksyon mechanste yo, Bondye te bay pitit li yo posiblite pou yo jwenn trezò bon konprann nan pa mwayen lafwa, e konsa vwayaje sou yon chemen sen ki gen fen nan letènite.

Konsèy pou yon lavi ekilibre

Walter R. Rodríguez (Irigwe)

Pasaj bibliik pou etid: Pwovèb 3:1-12

Vèsè pou aprann: “Se pou ou toujou viv byen ak tout moun. Se pou ou toujou gen yon sèl pawòl. Mete pawòl mwen yo nan kou ou tankou yon kolye, kenbe yo nan kè ou pou ou pa janm bliye yo” Pwovèb 3:3.

Objektif leson an: Se pou elèv la aprann ak pratike kat konsèy pou bon sante espiyèl ak relasyonèl yo.

Entwodiksyon

Genyen plis pase yon fason pou moun etidye yon liv nan Bib la, epi menm reyalyte a tou pou yon pasaj bibliik. Ou menm ou kapab konsidere li izole de rès liv la kote nou jwenn pasaj la; ou ka pran li kòm yon moso nan literati a epi mete aksan sou figi literè yo ak aparèy ke ekriyen an te itilize; oswa ou ka konsidere li nan kontèks tout ansèyman ke Bib la ban nou an. Nan leson sa a, nou pral eseye jwenn pasaj etid la nan kontèks bibliik la. Se konsa, nou pral wè sa pwovèb sa yo rekòmande nou.

Ann kòmanse ak konviksyon Bib la plis pase yon liv relijye. Sètènman li gide nou nan yon fason oswa yon fòm. Kòm ou eksplòre chak vèsè yo nan pasaj ki nan Pwovèb 3: 1-12, li te note ke li espere ke chak kwayan gen konsèp, valè ak konpòtman ki demontre yon relasyon ki an sante ak Bondye, ak tèt li ak pwochen yo. Ann wè anba kat bon konsèy ki gen rapò pafè avèk ansèyman total tout Bib la.

I. Konsèy # 1: Se pou w yon disp tout bon (Pwovèb 3:1-4)

Nan vèsè 1 a 4, nou jwenn anpil valè pou viv ansanm ki sipòte pa yon relasyon ki serye epi ki medite avèk Bondye, ni nan nivo endividyèl ak kòporatif

A. “... pa bliye lalwa mwen ...” (v. 1)

Sa fè referans a direktiv lavi ke Bondye te bay pèp jwif la pandan pwosesis fòmasyon an, soti nan Abraram pou konsolidasyon moun yo nan peyi pwomès la. Li refere ak ansèyman yo rezime nan dis kòmandman yo, elaji ak eksplike nan tout Pantatek la (soti nan Jenèz pou rive nan Detewonòm). Anfaz konsèy sa a enplike nan etidye avèk enterè sa Bondye te di nou. Pa egzanp: “Epi ou dwe renmen Seyè a, Bondye ou a ak tout kè ou, ak tout nanm ou, ak tout fòs ou” (Detewonòm 6: 5); ak “... ou pral renmen frè parèy ou tankou tèt pa ou ...” (Levitik 19: 18b). Seyè a menm Jezi ki se Kris la te site de vèsè sa yo ansanm (Matye 22: 37-39) li di: “Sou de kòmandman

sa yo depann tout lalwa Moyiz la ak pwofèt yo” (Matye 22:40). Pasaj sa yo anseye byen klè ke yon relasyon ki an sante epi grandi ak Bondye ki sipòte pa twa dimansyon: espiyèl (renmen Bondye nan tout fason posib); emosyonèl (renmen pwòp tèt ou); ak etik-sosyal (ou pral renmen frè parèy ou). Nan twa ka sa yo, renmen an pi plis pase yon santiman. Nan dimansyon espiyèl la, renmen an vle di aprann ansèyman Bondye yo nan Bib la, enkòpore yo kòm valè, epi pratike yo nan lavi chak jou. Nan lòt mo, konpòtman moun nan rann temwayaj sou prezans Bondye nan lavi li. Matye 12: 34b di: “... tout sa ki soti nan bouch, se nan kè a li soti”. Nan dimansyon emosyonèl la, renmen an enplike rekonèt ak apresye tèt li nan bon mezi (Women 12: 3); respekte tèt nou ak pran swen tèt nou pou tout aspè tout sa ke nou ye a (kò, nanm ak lespri). Se rete okouran de tout sa ke nou kapab fè, osi byen ke enpèfeksyon nou yo, reyalyasyon, erè ak echèk. Li implique tou amande tèt ou, padonen tèt ou ak amelyore tèt ou.

Nan dimansyon etik-sosyal la, renmen enplike ke yo te jis, evite itilize nan yon estanda doub (mande pou lòt moun, benevol vole pou tèt ou); nan lòt mo, gen pou youn demand yo menm ak atant ke nou gen pou lòt moun. Mezi a dwe te byen fasil pou etabli: tankou tèt mwen.

B. “Se yo k’ap fè ou viv lontan. Se yo k’ap fè ou viv ak kè poze” (v. 2)

Ekriyen Pwovèb la itilize fòm literè sa a, pwovèb la, ki se “yon pawòl kout, sansib ak aksyomatik, esans ki se antitèz la oswa konparezon” (Halley, Henry H. Manyèl Compendium nan Bib la. S.p.: Editoryal Moody, s.a., p.242). Dezyèm pati sa a, byen lwen ke yo te yon negosyasyon kote Bondye pwomèt yon rekonpans pou yon moun ki konfòme li avèk premye pati a (v.1), li se yon konsekans natirèl nan òganize lavi toutotou ansèyman yo, enstriksyon ak lòd Papa a. Nan vèsyon Louis Segond 1910 la li di konsa: “epi w ap gen yon lavi ki long epi ki plen bonè” (v.2 VLS).

C. “Se pou ou toujou viv byen ak tout moun. Se pou ou toujou gen yon sèl pawòl...” (v. 3)

Nan vèsyon Louis Segond an, nou li menm bagay la tou nan vèsè sa a: “Pa janm abandone renmen ak verite a...”. Pwovèb bibliik yo gen plis rapò ak lavi chak jou pase ak deklarasyon doktrinal yo. Se konsa, rekòmandasyon an “mare yo” epi “ekri yo” yo konsidere kòm literal. An reyalyte, jwif yo te pote filakteri: “plizyè bwat kare, ki te fèt ak po bèt ki pwòp, nan ki te kenbe kat pasaj nan lwa a ekri sou pachemen an. Jwif yo te konn mare yo nan bra ak nan tèt ak riban ki fèt an kwi” (Nelson, Wilton H., editè. Diksyonè ilustrasyon bibliik la. (USA: Editorial Caribe, 1982, p.231). Rekòmandasyon an (v.3) fè referans ak karakteristik ki idantifye fòm yo dwe soti nan yon moun; se pa yon bagay ke moun nan fè, olye de sa, yo se manifestasyon karaktè moun nan: “... mare yo nan kou ou...”, sa vle di ke yo wè, ke ou dekore; “Ekri yo nan ... kè ou”, sa vle di ke sa yo fòme yon pati nan valè yo nan lavi ou.

D. “epi ou pral jwenn favè ak bon opinyon ...” (v. 4)

Ki lòt bagay pawòl sa yo te kapab vle di; men repitasyon, bon non ak idantite? Yon moun ke mwen konnen te pran yon nouvo travay dènyèman. Se yon pwofesyonèl epi trè kalifye moun pou travay sa a, nan adisyon an gen plis pase dis ane eksperyans nan pwofesyon yo. Lè l tap pale avè m, li plenyen paske li pa jwi respè ke li merite a. Nou rive nan konklizyon ke repitasyon pa bati avèk plizyè liy nan yon cv (fey biyografi lavi oswa rezime); men avèk reyalyte ki pou yon tan ap demontre kalite pwofesyonèl li ak ki kalite moun ke li ye.

Kesyon:

- Ki jan ou kapab fè pou ke Bib la kapab rete tache nan memwa ou epi vin yon pati nan panse ou?

II. Konsèy # 2: Defini chemen pou lavi ou (Pwovèb 3:5-8)

Moun ki deja gran moun ak matirite yo genyen kapasite pou evalye sikonstans kote li nwaye a. Li genyen konesans reyèl sou pwòp tèt li, fòs li yo ak feblès li yo, ki pèmèt li vwayaje nan lavi nan yon fason kote ke li kapab pwofite avantaj la nan yon fason ki byen apwopriye nan altènativ ak opòtinite ki rive yo.

A. “Mete konfyans ou nan Seyè a ak tout kè ou ...” (v. 5a)

Tèm “kè a”, nan kontèks sa a, dwe defini; paske siyifikasyon ki te déjà genyen pou ekriyen bibliik la byen diferan de siyifikasyon kè a jodi a, nan Bib la, “se sant lavi fizik, espirityèl ak mantal ... Ekriti yo an jeneral refere a ‘totalite nan lavi enteryè ki gen ladan li, panse a, sans ak volisyon’ ... kalite moral yo sitou ki gen rapò ak kè a (Mt.5:

8; Travay 15:9; Pr:4:23) “(Taylor, Grider ak Taylor. Beacon Theological Dictionary. USA: CNP, 1995, p.156). Sou lòt mo, mete konfyans nan Bondye nan tout domèn posib nan lavi a. “Verite” (v.5), “Rekonèt li” (v.6), “pè ... vire do” (v.7) yo tout se vwa enperatif; ki se, lòd oswa zafè ke moun nan dwe patisipe, desizyon ke ou dwe pran. Ekriyen bibliik la te bay lektè imedyat li responsablite pou bati, avèk konsèy sa yo, fason ou nan lavi. Depandan total sou Bondye vle di chèche konsèy li; rekonèt men diven li k’ap gide chemen an; toujou panse avèk li nan tout bagay ke moun nan ap fè; epi vire do bay tout sa ki mal.

Chemen kwayan an nesèsman make pa relasyon sa a ak Bondye, ki se dinamik ak sa ki afime ak apwofondi jan nou konnen l nan etid bibliik yo.

B. “... pa asire w sou pwòp pridans ou ...”

Pa gen bon konprann nan pwòp opinyon ou” (vv.5b, 7a) Vèsyon Louis Segond an di: “... pa gade sou sa ou konnen... Pa panse ou twò saj” (vv.5b, 7a VLS). Ekriyen an rekonèt ke moun nan kapab pridan ak bon konprann, ki siman kontribye nan siksè nan lavi a; men menm si sa, li pa ase. Li pwente ke atitid lavi a ta dwe youn nan imilite ak depandan total sou Bondye. Ekriyen liv Women an te di: “Poutèt favè Bondye fè m’ lan, men sa m’ap mande nou tout: Piga nou mete nan tèt nou nou plis pase sa nou ye. Okontrè, pa mete gwo lide nan tèt nou. Se pou chak moun konsidere tèt li dapre sa Bondye ba li ki pa l’ nan lafwa” (Women 12:3). Kòman sa reyalyze? Panse ak Bondye nan tout sa ki fèt; li ak etidye Bib la; ke yo te fè li; ak pratike disiplin espirityèl yo tankou lapriyè ak meditasyon. An reyalyte, pridans pèsònèl mennen nan kite pòt la ouvè a posibilite pou yo te mal, epi pou koute direksyon Seyè a.

C. “... li pral fè chemen ou dwat ... li pral medikaman pou kò ou...” (vv. 6b, 8)

Sou chemen lavi sa a, Bondye ban nou kapasite pou nou pran desizyon; paske nou gen lib volonte ak gras ki soti nan Bondye, ke li pèmèt nou. Nan dezyèm pati a nan Pwovèb 3:6, ekriyen bibliik la fè lektè yo remake ke pratik ansèyman Bondye yo, ansanm ak yon atitid imilite ki rekonèt nesèsite direksyon an genyen konsekans sa yo ki trè pozitif.

Lè yon timoun kòmanse debouye pou tèt li, paran yo fè byen pou sipòte e ankouraje l, byenke yo dwe konsève yon sipèvizyon ki pwòch ak siveyans, tankou lè li vle manje pou kont li oswa kòmanse mache. Paran yo rete kote ti moun yo pandan ke y’ap grandi ak transfòm nan otonòm ke yo te fèt pou sa. Atitid opoze a ka neglijan ak / oswa pwoteksyon, swa nan de opsyon yo nan pèmèt yo devlope avèk siksè travay la nan paran yo. La a, ti moun

yo ta dwe konnen san dout ke paran yo la pou sipòte, kontwole, ankouraje ak akonpaye yo. Bondye fè menm bagay la ak pitit li yo.

Kesyon:

- Eksplike vèsè 5 la nan yon fason ke moun kapab konprann nan moman sa a.
- Ki jan ou ta ekspri sa vèsè 7 la di pou kominote w la kapab konprann?

III. Konsèy # 3: ou dwe konsistan (Pwovèb 3:9-10)

A. “Onore Jewova ak richès ou yo ...” (v. 9)

Avèk konsèy sa a, ekriven bibliik la pa t' refere sèlman a dim lan, osi byen ke ankouraje jenewozite nan ofrann yo te pote nan tanp lan. Konsèy la enplike tout byen moun nan. Nan kontèks nou ye kounye a, Bondye dwe onore ak tout bagay ke moun nan konsidere apresyab oswa konsidere valab, tankou lajan, pwopriyete, degre akademik, investisman, enfliyans, elatriye. San okenn dout, twazyèm konsèy la vize yon relasyon ki klè avèk Seyè a. Tout sa nou ye; tout bagay ke nou kapab reyalize; tout bagay ki enpòtan ak valab; epi itilizasyon bagay sa yo ap montre ak relasyon an afeksyon pwofon ak Papa ki nan syèl la. Sèvi ak imaj byen materyèl yo, pwovèb la te eseye yo pou di ke pa kite okenn plas pou ipokrizi ak similasyon relijye. Konsa, genyen anpil moun ki sanble kwayan ki byen angaje nan tanp lan; men an reyalite, yo se jis yon fasad. Sètènman pèmèt otorite Bondye a antre nan pwopriyete byen materyèl pèsònèl yo mande angajman ak matirite.

B. “Epi galata ou ap toujou chaje danre...” (v. 10)

Èske sa se yon tranzaksyon biznis ki gen pou wè avèk “ou ban mwen epi mwen menm m'ap ba ou”? Èske sa se yon envitasyon pou fè yon investisman pwomès? Pa gen fason. Nou kòmanse soti nan baz la ke “galata ou yo” ak “kav ou” yo se ekspresyon relatif. Bondye di: “... paske mond lan se pou mwen ak tout sa ki ladan l” (Sòm 50: 12b). An referans a pwovèb sa a, Earl Wolf di: “Nonm lan ... se yon chèf kanbiz ak tout bagay li genyen pou Bondye” (Wolf, Earl C. Beacon Biblical Commentary, Proverbs, volume III. USA: CNP, 1982, p.482). Direksyon Bondye yo Mennen moun pran pi bon desizyon yo, sèvi ak bon konprann ak bagay ki gen anpil valè pou moun nan; sonje parabòl talan yo (Matye 25: 14-30). Pandan ke li pa t' pwomèt pwosperite, balans ki bay lavi konfyans nan Bondye ak obeyisans nan volonte li pèmèt moun nan devlope nan yon fason ki ekilibre epi pran avantaj sou pi bon kalite Bondye te ba li yo ak opòtinite ke li menm li mete devan pitit li yo.

Kesyon:

- Mansyone de oswa twa fason ke Bondye ka rekonèt nan lavi kwayan an.
- Fè yon ti eksplikasyon sou lide pou onore Bondye ak richès yo.

IV. Konsèy # 4: Aprann nan disiplin (Pwovèb 3:11-12)

Dènye pati pasaj etid bibliik la refere a disiplin (v. 11-12). Okenn moun pa renmen resevwa yon pinisyon (merite oswa ou non); byenke isit la konsèy la te fèt ak atitid la avèk disiplin ke li dwe fè eksperyans. Yon atitid enb ki gen tandans mande: “Ki leson nou dwe fè aprann? Ki sa ki bezwen korije?” Kesyon sa yo ankouraje aprantisaj, chanjman ak kwasans. Tout bagay sa yo ranfòse relasyon an ak Bondye, epi fè l pi bon moun. Menm nan sikonstans ki ka sanble totalman enjis e ki pa merite, nou dwe sonje pawòl Pòl yo: “Tansèlman, nou konn sa byen: nan tout bagay, Bondye ap travay pou byen tout moun ki renmen l', pou byen tout moun li te fè lide rele” (Women 8:28).

Konsèy sa a pa fè referans ak yon akseptasyon pasiv, britalite ke disiplin Seyè a enpoze; men nan yon akseptasyon dinamik. Atitid sa a gen pou wè ak twa konsèy anvan yo: konnen byen sa Bondye anseye, konplètman mete konfyans nan li, epi etabli yon relasyon “entegral” ki anglobe tout domèn nan lavi yo nan lòd pou ke yo konprann ke gen youn oswa plis leson enpòtan anpil pou aprann.

Gwo tantasyon nan mitan disiplin nan se santi viktim oswa rebèl; men nan okenn ka pral gen bonjan aprantisaj pou lavi. Mande tèt ou: “Pou kisa ki sa se mwen?, oswa pou kisa pa gen okenn evènman konsa ki rive entèl?”, pa gen anyen ki pral chanje; Li pral jis pou yon distraksyon ki entèwonp devlopman pèsònèl la.

Kesyon:

- Ki bagay ki genyen nan “byen ak ladim yo”?
- Ki jan ou ta eksplike lide pinisyon, koreksyon, ak rale zòrèy ki ka soti nan Bondye?

Konklizyon

Si nou prete atansyon ak ansèyman total ki nan Bib la, epi reziste anba tantasyon transfòmasyon yon liv tankou sa a an yon senp enstriman relijyon; nou pral jwenn zouti ki nesèsè pou w kòmanse konprann rezon ki fè nou isit la. Li trè kirye pou ke nou konnen ki kote nou prale ak kòman nou kapab rive la; sa vle di ke, gen yon plan kòm gid ki kapab ede lavi nou akonpli volonte Bondye; epi konnen sa nou genyen yon misyon: pataje valè yo nan viv ansanm ke kretyen an devlope e ke sosyete a bezwen.

Ki sa ki fè Bondye plezi?

Marco A. Velasco (Costa Rica)

Pasaj biblik pou etid: Pwovèb 6:16-19

Vèsè pou aprann: “Gen sis bagay Seyè a pa vle wè. Sa m’ap di la a: Gen menm sèt bagay li pa ka sipòte” Pwovèb 6:16.

Objektif leson an: Se pou elèv la chèche etabli relasyon entèpèsònèl li yo nan tèt ansanm ak lakay, travay ak legliz li, se pou li abandone tout move pratik ki detwi amoni ak moun ke li kominike chak jou yo.

Entwodiksyon

Panse biblik ebre a konsidere èt imen an kòm yon èt relasyonèl, ni nan dimansyon fizik, emosyonèl, espirityèl osi byen ke sosyal. Se konsa, gason ak fanm obeyi oswa dezobeyi Bondye ak tout yo menm, epi se pa sèlman ak yon pati nan sa, atravè relasyon entèpèsònèl li yo.

Nan vèsè pasaj biblik etid la, nou pral wè ki jan fason nou gen rapò ak moun ki nan diferan zòn (fanmi, travay, legliz, elatriye) li pral fè oswa pa fè Bondye plezi. Si nou chwazi pou zak yo ke Senyè a rayi, nou pral detwi amitye, fanmi ak legliz Bondye a. Men, si nou chwazi sispann fè bagay sa yo ke Bondye rayi, ak fè otreman, ki se sa ki fè Seyè a plezi, sa vle di ke, olye pou yo te fyè, n’ap chèche pou ke nou vin genyen imilite, olye pou nou bay fo temwayaj kont lòt moun, nou chwazi sèvi ak langaj ki edifye moun, olye pou yo abize pouvwa ak enfliyans nou genyen sou lòt moun, nou chwazi pouvwa a nan renmen bati relasyon entèpèsònèl epi kontribye nan yon kominote ki fè Seyè a plezi nou pral ekri istwa trè diferan de sa yo ke petèt n ap viv nan tan lontan an.

“Pasaj nou an (Pwovèb 6: 16-19) se yon pati ki soti nan premye seksyon liv Pwovèb la (1: 1-9: 18). Plis espesyalman, li twouve li nan chapit 6: 1-19, kote kat powèm ki gen rapò ak san konprann (v.1-5,6-11,12-15 ak 16-19) “(Forestell, T. Pwovèb. San Jerónimo Commentary Biblik, volim II. Madrid: Krisyanis, 1971, p.419).

Liv Pwovèb yo, nan chapit 6 la fè mansyon nan bagay moun fou tankou yon pwoblèm pou epi swiv sajès la. Moun san konprann se pa sèlman yon atitid; men yon chemen ki fèt ak pawòl ak aksyon nou yo. Sou Pwovèb 5:23, mansyone nan konsekans grav li yo: “Li pral mouri pou mank disiplin li; epi peri pou gwo foli li yo [foli]” (VLS).

Paske nan style li yo ak fòm literè, pasaj la soti nan Pwovèb 6: 16-19 gen rapò ak pwovèb chif yo ke yo

jwenn tou nan lòt kote, tankou egzanp nan Pwovèb 30: 15-31. Pwovèb nimewo a parèt nan lòt pati nan Bib la tou, nan Ansyen Testaman. Kidonk, lòt egzanp pwovèb nimerik se Sòm 62:11, Amòs 1:3,6,9,11 ak Mika 5:5.

Pasaj etid biblik la bay lis manm yo ki nan kò a: je, lang, men ak pye, osi byen ke kè a. Tout bagay sa yo sanble ak sèvis ki mal nan manifestasyon diferan li yo; men sa kapab abandone si chemen sajès la kontinye (Pwovèb 6:20-23).

I. Sa ke Seyè a rayi (Pwovèb 6:16)

Nouvo vèsyon entènasyonal la di: “Gen sis bagay ke Senyè a rayi” (v.16a NVE). Vèb ki tradui “rayi” kapab tradui tou kòm “abominasyon”. Tou de tèm yo gen pou wè ak relasyon imen ak relasyon ak Bondye; epi opoze ak “renmen”. Li gen pou wè ak fason ke nou etabli relasyon ak atitid ki fè nou pran distans nou ak kesyon ofanse moun nan. Men, sou tout bagay, yo afekte relasyon nou ak Bondye. Lè nou fè yon moun mal pou yon aksyon oswa yon bagay nou di, nou wè konsekans yo nan kalite relasyon ke yo etabli. Kantite ane amitye yo pèdi; moun ki te bon frè yo pa konsa ankò, e petèt pou toujou si yo pa kreyen.

Move aksyon yo tou konn afekte relasyon nou ak Bondye. Li konsidere yo abominab ak detestab. Konsekans yo pral regrèt pa sèlman pou moman prezan an; men tou pou lavni ak letènite.

Dezyèm pati vèsè 16 la di konsa: “... epi sèt sa yo se bagay ki konsidere kòm rayi” (v.16b). Mo “rayi” a pa vle di “... yon chanjman nan sans men yon dezi ki fè fòm sinonim ki pi konplè a” (Lyons. Pwovèb, Kòmantè Biblik Mundo Hispano. Kolonbi: EMH, 2004, p. 101). Tèm “rayi” a, oswa “abominab”, te gen anpil enpòtans nan lavi pèp Izrayèl la. Bèt yo ak sakrifis, kalite manje, tankou sèten zwazo oswa pwason, yo te abominab ak entèdi kòm manje moun (Levitik 11:10,13 ak Detewonòm 14:3).

Nan pasaj nou an ki soti nan Pwovèb 6: 16-19, ekriven ki gen bon konprann lan pa t eseye bay tèm rityèl la siyifikasyon "rayi" ak "abominab" olye de sa, li te prefere mete aksan sou dimansyon relasyon an nan domèn lavi chak jou a.

Atitud Seyè a anvè aksyon konsiderab sa yo kòm "detestab" oswa "abominab", yo menm tou yo te raple ti moun ki relasyon ak lòt moun yo kapab mityèlman eksklizif akòz de valè ke yo pratike yo (v.16b). Aksyon dezagreyab sa yo ke pasaj etid yo te mansyone kòm yon avètisman epi fè konnen ke moun ki pratike yo pral eskli nan posibilite pou byen ki gen rapò ak Bondye pa nati a move pratik sa yo. Epi paske fondasyon li se yon kesyon de sentete.

Menm jan an tou, nan pasaj bibliik ke n'ap etidye jodi a, mesaj enplisit se sa a: Sispann pratike move aksyon yo! Yo se bagay ke Seyè a rayi.

Kesyon:

- Ki jan ou entèprete ekspresyon sa a "Gen sis bagay ke Seyè a rayi, ak sèt ke li deteste" (VLS)?
- Ki jan bagay sa yo afekte lavi nou?

II. Vyolans kont inosan an (Pwovèb 6:17)

Pwovèb 6: 17a di: "Je moun k'ap gonfle lestomak yo sou moun..." (VLS). Seri nimewo a kòmanse ak je yo. Nan kèk nan peyi nou yo nan Amerik Latin nan, gen anpil ti pwovèb peyi sou je yo oswa kontanple. Pa egzanp: "Kout je ki touye": "Lè mwen pale, mwen renmen pou yo gade nan je m", nan mitan lòt moun. Se gade nan ki asosye ak atitud nou yo. Li di tou nan Pwovèb: "Gen yon lòt kalite moun ankò ki mete nan tèt yo ke yo pa kanmarad pèsonn, wa pa kouzen yo" (Pwovèb 30:13 VLS 1910). Yon ti kout je kapab endike yon atitud siperyorite, lògèy oswa fyète.

Yon ti kout je se pa yon bagay ensiyifyan. Relasyon li avèk fyète a manifeste yon fòm siperyorite ki genyen pou objektif li ki se diminye lòt moun.

Pwovèb 6: 17b di konsa: "... se moun k'ap bay manti ..." (VLS). Sa a se dezyèm pwoblèm nan seri nimewo a. Tèm lang lan parèt nan Pwovèb yo nan plizyè lòt okazyon (12:19, 22, 21:6, 26:28). Se konsa, nou li sa ki annapre yo tou: "Seyè a pa vle wè moun k'ap bay manti. Men, li kontan nèt ak moun ki toujou kenbe pawòl yo" (Pwovèb 12:22 VLS 1910).

Nouvo Testaman an te pran tèm lang lan epi li te apwofondi li: "Enben, lang se tankou dife. Se la tout lenjistis rete. Paske se yon manm nan kò nou li ye, l'ap kontaminen tout kò a nèt. Se lanfè menm ki mete dife nan li. Apre sa, li menm pou tèt pa l', li mete dife nan tout lavi nou" (Jak 3:6 VLS). Sa a te di pa Santiago, frè Seyè

Jezi a, nan legliz kreyen yo ke li te ekri e ke yo t'ap fè eksperyans ak yon pwoblèm grav ak itilizasyon lang lan pou fè peche.

Jak te ekri legliz Kris la pou l te di yo poukisa yo te gen anpil pwoblèm ak diskou yo. Premyèman, li te mansyone ke "... pa gen moun ki kapab donte lang lan..."; dezyèm, "... se yon mal ki pa kapab anpeche ..."; ak twazyèm, "... li plen pwazon mòtèl" (Jak 3:8 VLS 1910).

Men, li pa t kite frè legliz yo san èd. Kòm pastè, li te di yo ke sa ki te parèt tankou yon pwoblèm san espwa ta ka ranje si legliz la reyisi koute avèk atansyon (Jak 1:19). An relasyon ak sa a, li te di gen de kalite bon konprann: youn sou latè ak youn ki nan syèl la (Jak 3:15-18). Epi li te nesese pou ke yo mande bon konprann "ki soti anwo" (v.17, cf.1:5). Finalman, Jak te di frè yo pou yo pwoche bò kote Bondye, yo pral netwaye men yo epi moun ki gen lespri doub yo pral jwenn pirifikasyon pou kè yo (Jak 4:8). Se egzakteman sa ke legliz la ta dwe fè jodi a!

Pwovèb 6: 17c di: "... men ki fè san inosan koule" (VLS). Sa a se twazyèm bagay la ki mansyone nan seri nimewo a. Se sou abi pouvwa nan relasyon famiyal oswa sosyal. Inegalite sosyal la kreye kondisyon ki pwodwi abi pouvwa moun ki pi fò a sou sa ki pi fèb la. Anplis de sa, aksyon sa a nan vèsè san inosan, vyole omwen de kòmandman nan dis Kòmandman yo. Premyèman, sizyèm kòmandman an: "Piga ou touye" (Egzòd 20:13 VLS); epi tou wityèm kòmandman an: "Piga ou vòlò" (Egzòd 20:15 VLS).

Vyolans nan peyi nou yo nan Amerik Latin nan kontinye ap ogmante. Kisa nou kapab fè pou fè fas a li? La priyè ke Franswa Asiz te fè lè ke li te pale konsa: "Fè m yon enstriman lapè ou ..." Anplis de sa, sèvitè sa a te fè legliz la sonje ke pandan nou sou tè sa, nou gen misyon anonse lapè oswa shalom Bondye, ki vle di lapè nan sans laj tèm nan. Men, pou gen lapè, fòk gen jistis ak rekonsilyasyon nan mitan lèzòm.

David, pou abi pouvwa li kòm wa, te pran yon fanm ki pa t pou li; epi li te touye yon nonm. Vyolans lan prèske etabli relasyon li nan tout fason yo ak abi pouvwa a: gason k'ap fè abi pa mwayen pouvwa ke li genyen akòz de kilti a; paran ki abize pitit yo; manman ki sikolojikman maltrete pitit gason oswa pitit fi yo; pastè ki abize lidèchip yo; chèf biwo k'ap akize moun yo; elatriye. Tout bagay sa yo ki gen rapò ak abi pouvwa. Li nesese pou ke nou mande tèt nou: "Ki jan nou kapab sispann lavalas vyolans ki egziste kounye a?"

Kesyon:

- Ki move aksyon ke nou ta dwe evite nan relasyon ak fanmi nou, kongregasyon, ak espas travay dapre vèsè 17 la?

III. Plan pou fè sa ki mal (Pwovèb 6:18)

Bib la di: "Se kè a ki fè plan mechanste a ..." (VLS). Koulye a, pasaj la vize kè a, nimewo kat la nan seri nimewo a. Nan atitid ebre a, kè a se sant imen an, kote li pran tout kalite ak kantite desizyon, sa ki genyen ladan li panse ak emosyon (Pwovèb 6:14). Si yon bagay ale mal ak kè a, tout bagay ale mal.

Se vre ke Senyè a rejte tout vye aksyon sa yo ke nou sot mansyone la a, men tou, li ofri yon solisyon. Premye a te tande, koute epi obeyi (Jak 1:19, 22-23, 25). Dezyèmman, mande sajès (Jak 1:5). Nan yon ti bout tan, Jak te di ke nou dwe pirifye kè nou (Jak 4:8); epi nan Matye 5:8, Seyè nou an Jezi ki se Kris la te di konsa: "Benediksyon pou moun ki pa gen move lide nan tèt yo..." (Matye 5:8 VLS). Pwovizyon Bondye yo pou simonte mal ki mansyone yo nan pasaj etid la se bagay ki pi gwo ak pi efikas ki pou ede nou redrese chemen nou yo!

Pwovèb 6:18b di: "... se moun ki toujou pare pou fè sa ki mal" (VLS). Sa a se eleman nan senkyèm seri nimewo a. Li se yon imaj metafò nan yon atitid ki fèt nan yon move kè, e ke yo mete "an mouvman" pou reyalize move plan li yo pi vit ke posib. Èske ou kapab wè li kouri? Yon moun konsa montre li dezespere nan kouri fè sa ki mal. "Oswa petèt yo prese pou kreye yon plas kote sa ki mal kapab fèt" (Lyons. Pwovèb, World Bible Commentary Spanish. Kolonbi: EMH, 2004, p. 103).

Kesyon:

- Ki move aksyon nou ta dwe evite parapò ak fanmi nou, kongregasyon, ak espas travay yo dapre vèsè 18 la?

IV. Mete frè ak zanmi dozado (Pwovèb 6:19)

Nan dènye vèsè pasaj bibliik etid la, nou li: "fo temwen an k'ap gaye manti" (v.19ª VLS). Sa a se sizyèm eleman nan seri nimewo a se yon vyolasyon nevyèm kòmandman an: "Piga ou bay manti sou frè parèy ou" (Egzòd 20:16 VLS 1910).

Bay manti a kapab kòmanse avèk yon rimè tou senpleman, ke pita li gaye epi li ka rive vin yon 'reyalite', konsa detwi repitasyon an ak bon non moun. Yon lòt fason yo gaye yon manti se "etikèt la" ke anpil moun pafwa nou te mete moun, tankou "move moun", "move bès", "move manman", "legliz moun rich la", ak anpil lòt etikèt. Non fanmi an kapab make lavni yon adolesan si fanmi li (papa, gran frè oswa tonton, elatriye) te gen yon move pase.

Anpil nan manti sa yo ak rimè yo te di dèyè do moun ki blese yo. Mande: "Kisa nou ta dwe fè lè nou tande yon rimè? Rete an silans ak net sou ka a? Oswa, fè fas a sitiyasyon an pou 'defann' bon non yon moun, yon frè

oswa yon manm fanmi? E menm si nou te gen tout prèv nan ka a (peche), ki sa Bib la di pou nou fè nan ka sa a?" (cf. Jak 5:19-20).

Dezyèm pati dènye vèsè etid la di: "... epi li mete frè ak zanmi yo dozado" (VLS). Sa a se setyèm move aksyon nan seri a. Ala komen peche sa komen nan legliz la! Gason oubyen fanm ki dekri nan pasaj etid leson an se yon kreyatè oswa fòmatè konfli. Nou kapab jwenn yo lakay, nan travay, e menm nan legliz.

Jak te atire atansyon legliz la sou kesyon bougonnen an: Frè m 'yo, pigas nou pale lòt mal. Moun ki pale frè l mal, osinon ki jije frè li. Se lalwa li pale mal, se lalwa li jije. Si w'ap jije lalwa, ou pa yon moun k'ap obsève lalwa, men ou pran pòz jij ou sou li" (Jak 4:11 VLS 1910). Lang lan nan dimansyon abominab li yo mete nou nan plas Bondye a, "... ki moun ki ka sove ak pèdi; men ou menm, ki moun ou ye pou jije lòt la?" (Jak 4:12b VLS 1910).

Li llistrasyon sa a epi kite yo fè kòmantè sou sa ki aplike nan valè yo jodi a: "Dezòd la nan bijou an".

"Yon sware, yon gwoup vòlè te antre yon kote yo te konn fè ak vann bijou. Men, olye pou yo vòlè yon bagay, yo jis chanje pri etikèt yo. Nan demen maten, pèsonn pa t 'kapab detèmine sa ki te twò chè ak sa ki te bon mache. Bijou chè yo te vin toudenkou bon mache, epi tou, bistouri ki te deja pa gen okenn valè te vin gen anpil valè. Kliyan ki te panse yo te trape bijou ki gen anpil valè yo te trape fo bijou. Moun ki pa t 'kapab peye atik yo gwo pri yo te sòti nan magazen an ak anpil trezò".

Refleksyon final: "Nan mond aktyèl nou an, genyen yon moun ki te vini epi li te chanje etikèt pri yo. Li difisil pou diferansye vrè valè yo de sa ki fo yo. Mond lan mete yon pri ki byen wo sou valè yo k'ap mennen yo fè gwo aksyon ki fè moun detwi pwòp tèt yo" (Rice, W. llistrasyon inoubliyab. Florid: Editoriyal VIDA, 2010, p. 76).

Kesyon:

- Ki move aksyon nou ta dwe evite an relasyon ak fanmi nou, kongregasyon ak espas travay selon vèsè 19?

Konklizyon

Gen anpil konsekans pou aksyon nou yo, pou tout sa ke nou di ak sa ke nou pale; si se pa nan lavi sa a, Seyè a pral konfwonte nou pou mande kont yon jou. "Pa twonpe nou; moun pa ka pase Bondye nan betiz: paske tou sa yon moun simen, se sa li va rekòlte tou" (Galat 6:7). Se poutèt sa, se pou nou pridan ak saj nan tout relasyon ke nou genyen yo ak tout moun. Se pou nou bat pou nou pa ofanse okenn moun!

Adiltè se pa yon opsyon

César Barco (Ekwatè)

Pasaj bibliik pou etids: Pwovèb 6:25-29,32-35, 7:6-27

Vèsè pou aprann: “Yo te mèt bèl kou yo bèl, pa kite yo pran tèt ou. Pa kite yo pran tèt ou lè y’ap fè je dou ba ou” Pwovèb 6:25.

Objektif lesan an: Se pou kretyen an konprann ke adiltè ak pwostitasyon pa janm yon opsyon, menm jan konsekans yo se bagay ki fatal.

Entwodiksyon

Bib la mansyone ke adiltè a te koumanse apati de desandan Kayen yo, atravè Lamèk, ki te gen de madanm: Ada ak Zila (Jenèz 4:19) epi nan istwa lawont Dina a, nou wè ke pou premye fwa yo mansyone mo “jennès la” (Jenèz 34:31). Depi lè sa a, adiltè ak pwostitasyon yo te yon mal ke yo pat kapab elimine. Malgre inondasyon inivèsèl la (Jenèz 7), ki vle di yon tantativ pou elimine sa ki mal ki te deja egziste yo (Jenèz 6:11-13), nan kèk pwen devan istorik, pitit pitit Noye yo te tonbe nan menm bagay la tou.

Pou kisa adiltè ak pwostitasyon pa t kapab elimine nan sosyete nou yo? Paske pouwva li chita nan peche ki te pèvèti relasyon seksyèl kòm opozisyon a kòmandman ki soti nan Bondye “Fè pitit, fè anpil anpil pitit mete sou tè a” (Jenèz 1:28) ak “...li pral mete tèt li ansanm ak madanm li, epi yo tout de ap vin fè yon sèl kò” (Jenèz 2:24).

Pasaj nou genyen pou nou etidye yo dekri klèman sijè sa a ki se adiltè, pwostitasyon ak konsekans li yo.

I. Nou pa dwe anvè fè adiltè (Pwovèb 6:25-29)

Nan pasaj sa a, nou kapab wè diferans ki genyen ant yon fanm jennès ak yon adiltè. Tou de gen rapò ak aksyon seksyèl ilegal; men youn sèlman ap chèche yon pwofi ekonomik pou siviv pandan ke lòt la ap chèche liks oswa plezi. Vèsyon sa yo ap ban nou yon pi gwo limyè de sa ki refere nan pasaj Pwovèb 6:26. Ou menm, ou kapab konpare yo ak nenpòt lòt vèsyon.

1. Nouvo Tradiksyon Vivan: “Pou yon fanm movèz vi ap mennen w nan povrete, men dòmi ak madanm yon lòt moun ap koute ou lavi ou” (NTV).
2. Nouvo Vèsyon Entènasyonal: “Fanm jennès la ap mache dèyè yon ti moso pen, men madanm yon lòt gason chèche pwòp lavi ou” (NVE).
3. Tradiksyon Lang Aktyèl la: “Pou yon fanm jennès, ou ka pèdi manje a, men pou madanm yon lòt moun ou kapab pèdi pwòp lavi ou” (TLA).

4. Bib la, Liv Pèp Bondye a: “Paske pri yon fanm jennès se yon ti kraze pen, men yon fanm marye ale lapèch pou yon lavi abondan” (LPB).

Ki moun ki se yon fanm movèz vi oswa fanm jennès? Se yon fanm ki fè boukantay seksyalite li pou lajan, epi li pa nesesèman pou plezi. Sove yon fanm jennès pa an sante ni pou kò a ni pou sichik la (lespri); anpil mwens pou Lespri Bondye a. Kòm Pòl mansyone nan I Korentyen 6:15-16, 7:2,9 ak I Tesalonisyen 4:3-4, li pa bay okenn lòt solisyon pou kontwole fòs seksyalite lòt ke maryaj, ki dwe aplike nan yon fason ki kòrèk.

Mande: “Ki lès moun ki yon fanm adiltè?” Se yon fanm etranj; se madanm yon lòt moun; kit li marye, kit li viv ansanm, se madanm vwazen mwen (Pwovèb 6:29). La a li vo lapèn pou klarifye ke nou mansyone yon koup k ap viv ansanm; paske lefèt ke yon koup pa marye nan sivil ak legliz pa vle di ke nonm sa a ak fanm sa yo pa yon sèl kò, si yo kenbe yon lavi relasyon ak entimite. Li pral devwa kretyen an gide yo tou de fòmalye maryaj yo devan Bondye ak lèzòm. Konsa, nan menm fason an, adiltè a komèt lè w ap chèche yon moun etranje ki pa patnè moun nan.

Mande: “Pou kisa peche adiltè a parèt ni nan gason ni nan fanm yo?” Pou yon fanm vin adiltè, li te bezwen yon gason ki pa t mari l; epi menm jan an tou, nonm lan te bezwen yon fanm ki pa t madanm li. Youn nan faktè ki afekte adiltè a se pa jwenn konfòmite nan koup la. Li te fè fas ak reyalite nou an, se menm istwa a ki te toujou la depi byen lontan.

Vèsè ki nan Pwovèb 6:25 lan ban nou yon lòt repons. Rezon an se Evaris. Tèm ebra a se “khamad”; Epi li se menm tèm yo itilize pou dizyèm kòmandman sen an: “Ou pa dwe sitèlman anvè...” (Egzòd 20:17). Kòmandman an se pa pran plezi nan madanm lòt moun; sa vle di, pa pote lanvi sou madanm pwochen an.

Vèsè yo ki nan Pwovèb 6:25-26 mansyone ke fanm adiltè atrape ak je l epi li chase nanm gason an; nan lòt mo, li reyalize objektif li yo epi li pran plis pase mennaj li, li pral bay nesans ak nenpòt enpilsyon seksyèl. Epi tou vle di ke mennaj li pral tonbe fas ak cham li yo epi li pral tonbe kòm viktim li.

Pou kreyen an, sa ki pi bon an se kontwòl kò a pa pouvwa sanktifye Sentespri a, k ap domine nenpòt kalite dezi seksyèl ki pa apwopriye. Li vo klarifye ke tout sanktifikasyon pa korije dezi seksyèl ki apwopriye a imedyatman; men si yo kontwòl jiskaske yo korije pa mwayen pite nan kè a. H. Orton Wiley ak Paul T. Culbertson fè kòmantè sou sa: "Pafwa apeti pèvèti a egziste pou yon tan konsiderab nan moun sa yo ki genyen yon kè ki pwòp ... Sepandan, tou de apeti natirèl ak pèvèti yo twouve yo anba kontwòl pouvwa Bondye a, ki dwe korije oswa reglemante atravè lafwa" (Wiley, H. Orton ak Culbertson, Pòl T. Entwodiksyon nan Teyoloji kreyèn. USA: KPN, 1992, p.393).

Se poutèt sa, dezi seksyèl apwopriye yo, se sa ki, dezi pèvèti yo oubyen apeti nan relasyon yo ak yon seksyalite, yo dwe kontwòl epi yo pa satisfè (Women 13: 13-14). Li pa pwofitab pou anvii yon fanm oswa yon gason etranje.

Pou mete fen avèk pwen sa a, ekriyen bibliik la mansyone nan Pwovèb 6:27-29, ke si yon nonm chèche yon fanm jennès oubyen yon fanm adiltè, kèlkeswa ka a, sa pral genyen yon konsekans ki grav. Efè pou chèche entimite ak yon fanm movèz vi gen pou konsekans nan pèdi manje pou rive tonbe nan povrete; paske li pral depanse lajan l'chak fwa li mande sèvis seksyèl li, byenke pasaj la tou sijere ke povrete pral rapouswiv nonm sa a. Sepandan, konsekans pou chèche yon fanm adiltè pral pote yon konsekans ki pi grav paske li gen pou wè dirèkteman ak lavi moun ki afekte a.

Kesyon:

- Pou kisa ou panse yon gason oswa yon fi kapab fè adiltè?
- Kisa ki pral rive moun ki komèt adiltè a dapre vèsè 25-29?
- Ki sa Pòl mansyone nan Women 13: 13-14 konsènan kò a?

II. Tout riz ki genyen nan koze adiltè a (Pwovèb 7:6-23)

Fanm nan gen anpil pouvwa pou atire yon gason seksyèlman. Seksyalite li demontre non sèlman kalite pouvwa li posede; men tou montre feblès ak ti kras fòs volonte yon gason genyen fas avèk li. An relasyon ak sa a, pwovèb la mansyone yon seri de eleman ke fanm adiltè a te itilize:

A. Li te aplike bote fizik li (v. 10)

Fanm sa a te "abiye yon fason pou l atire moun...", ak "ak vètman yon fanm jennès...". Li te soti pou fè wè sansyalite pa mwayen rad l'ap mete sou li. Pou rezon sa a, apèl la toujou fèt pou medam kreyèn yo abiye nan yon fason ki mete aksan sou bote yo; men avèk modesti, andedan ak deyò legliz la. Se yon kesyon pou ke yo reyalize amelyore bote li antan ke fanm ak rad, men se pa pou li eksite lanvi. Pou jenerasyon aktyèl la, ta dwe genyen egzèsis yon ministè konsiltasyon imaj nan legliz la, pou gason ak medam yo; li evidan ke nan anpil ka yo pa genyen bon kritè nan chwa ak / oubyen itilizasyon rad yo.

B. Li te ofri lanmou fizik (vv.13,18)

Fanm adiltè a te koke nan kou nonm ki mansyone a, epi li bo l (v.13); Sa vle di, li te ofri womans li. Youn nan ekspresyon ki pi espesyal yo kapab manifeste an yon koup, se lè fanm nan anbrase kou mari oswa madanm li, pandan ke li anbrase l nan senti. Malerezman, fanm adiltè a te itilize eleman womantik sa a.

C. Li te ofri yon fo espiyitalite ak devosyon devan Bondye (v. 14)

Fanm sa a te "genyen krent pou Bondye"; paske li te ofri sakrifis lapè (Levitik 3), epi peye ve li (Eklezyas 5: 4). Fo lide ki konvenk anpil kreyen jodi a se kwè Bondye voye yo tankou yon koup yon gason oswa yon fanm marye ki kwè nan Bondye. Pa gen anyen espiyèl sou adiltè; piga nou twonpe tèt nou!

D. Li te soti al kontre l, avèk dilijans li t'ap chèche l (v. 15)

Li te debouya epi li te toujou ap chèche konjwen li. Sa se avèk tout lanvi pou l kreye nan lespri li yon fo ilizyon ke li te nesè pou li.

E. Li te prepare kabann li pandan l'ap fè twalèt li, dekore l, epi flite pafen sou li (vv. 16-17)

Kabann nan oswa kanape a se plas lanmou yon koup. Non sèlman se la yo jwenn plezi youn ak lòt; men tou, li se kote rekonsilyasyon an pran chè, kote ti moun yo vin pran nesans, ak kote ke yo jwenn kè poze. Pou fanm adiltè a, kote ki pi byen konsève a se kabann kote li te kouche ak viktim li an, ki mennen li nan lanmò.

F. Li te gen yon atidid kè kontan (v. 18)

Fanm adiltè te fè tout sa ki depann de li pou l fè kè l kontan epi satisfè rapò seksyèl patnè li a. Nan lòt mo, li dwe satisfè ak satisfè moun nan tou.

G. Sèvi ak mo ki swav (v. 21)

Fanm adiltè a te itilize mo ki emab ak amoure e menm mo ki fè referans ak aksyon seksyèl ki te mennen patnè li a reveye nan lanmou. Nan deskripsyon sa a, fanm adiltè a te ofri l yon mank de afeksyon: bo, karès, womans, mo

damou, bon atitud, espiyalite ak yon kabann atiran. Se sa ke anpil maryaj yo manke akòz neglijan nan atansyon sou detay sa yo; swa akòz mank de tan, estrès, fatig, sa ki vin debouche sou pwovèb popilè ki di: "Chèche deyò sa ke nou pa jwenn nan kay la".

Malgre ke otè pwovèb la te mansyone nan vèsè 7 la yon mank de konpreyansyon bò kote moun sa ki pral tonbe nan adiltè a; anpil fwa mal sa konn kraze maryaj yo akòz de mank de afeksyon nan moun nan fas ak patnè li (se pou gason an oswa fanm lan). Epi nan mank de konpreyansyon, moun nan panse opsyon ki pi bon an se adiltè. Gwo erè!

Solisyon pou sa ke nou sot wè anlè a se ke koup kreyèn nan bati sou afeksyon ki nesese pou evite wè adiltè a kòm yon solisyon a pwoblèm yo nan lavi emosyonèl l yo. Men pito, nesese yo jwenn satisfaksyon, se pa atravè adiltè; men akòz pwopozisyon Bondye te ofri a: yon maryaj konplè.

Kesyon:

- Mansyone plizyè riz ke fanm adiltè a itilize pou l ka jwenn yon amoure, dapre Pwovèb 7:10, 13-18, 21.
- Ki jan nou ka evite rechèch sa a pou yon gason oswa yon fanm etranje?

III. Konsekans adiltè a (Pwovèb 6:32-35, 7:24-27)

Vèsyon Louis Segond 1910 la di konsa: "...nenpòt moun ki komèt adiltè ...detwi tèt li ..." (Pwovèb 6:32). Nenpòt moun ki komèt adiltè detwi tèt li totalman. Vèsyon sa a mete l 'nan yon fason pi bon: "Men moun ki mele ak madanm yon lòt komèt pi move zak la: li chèche kou, li jwenn lawont, epi finalman, li pèdi lavi li!" (Pwovèb 6:32 VLS).

Après sa a, nan Pwovèb 6:33 ekriven bibliik la te dekri ki jan yon gason ta dwe aji lè li trayi pa yon fanm. Sepandan, gason ak fi kreyèn ki sen yo pa ta dwe gen atitud vanjans sa a si yo te viktim yon enfidelite pa patnè yo. Malgre ke anreyalite se vrèman difisil, li pa enposib; byen ke nan Kris la gen padon (Matye 6: 14-15, 18:35) ak rekonsilyasyon, konprann ke anpil fwa sa rive, paske maryaj la te soufri yon dega ki te mennen youn nan konjwen yo tonbe nan sitiyasyon sa a.

Li pa vo lapèn pou antre nan koripsyon nanm nan avèk anvì pou fè eksperyans relasyon seksyèl ak yon lòt patnè. Yon lòt fwa ankò, kòmandman ki te bay premye koup la kontinye ap fè wout li, Adan ak Èv, anvan yo te tonbe nan peche a; e ki te konfime pa Bondye nou an ak Sovè Jezi ki se Kris la (Jenèz 2:24; Matye 19:5).

Pwovèb la te mansyone: "Depi ou mete pye lakay li, ou sou chemen lanmò. W'ap desann yon pant k'ap mennen ou tou dwat nan simityè" (Pwovèb 7:27). Pou ki rezon yon moun ta vle yon fanm jennès oswa yon fanm adiltè si li pral mennen l 'nan lanmò?

Repons lan se paske li ofri plezi chanèl a yon moun k'ap viv anchennen nan plezi chanèl sa yo, plezi ke petèt yon fanm ki gen modesti pa ta bay nan fwaye a ankò jan ke nou te di sa anlè a paske relasyon maryaj la deranje pou kèk rezon. Byen ke sa pa genyen jistifikasyon, malerezman se konsekans anpil adiltè.

Avèk pwopagasyon pònografi, li men ki vann bay jenerasyon sa a tout lide ke kesyon fè sèks la nan fòm sal la pa ta dwe sèlman yon eksperyans, men pratik tou; konsekans devastatè te vini pou sante seksyèl. Konsènan sa a, li bagay sa yo: "Gen plis pase 200 kalite papillomavirus ki transmèt nan moun (PVM). Anviwon 40 kalite kapab enfekte zòn jenital li (vajen li, kòl matris, rektòm, twou dèyè, peni ak skwotom li) osi byen ke bouch ou ak gòj. Kalite PVM sa yo transmèt pa mwayen kontak seksyèl ..." (Rekipere nan <https://www.plannedparenthood.org/es/tèm/maladi-transmisib-seksyèlman/pvm>, sou 29 septanm, 2019).

Konsekans adiltè a oubyen patisipe nan pwostitisyon an, nan anpil okazyon, fini an yon krim de pasyon, epi nan anpil ka li afekte sante fizik ak mantal; paske pi fò nan tout adiltè yo pwodui maladi fizik ak mantal. Li pwodui maladi sikolojik tou; paske moun ki gen yon patnè, li bay manti pou l kouvri lòt relasyon li. Pa genyen lapè pou dòmi; pa gen lapè finansye, paske li depanse lakay li ak nan lòt moun li genyen an; l'ap viv nan yon atmosfè ki amè, toutan l'ap goumen ak madanm lan menm jan ak metrès la ak timoun yo, elatriye. Tout bagay sa a mennen moun nan detwi lavi li.

Sa ki pi mal nan tout bagay sa yo se ke adiltè a pwodwi lanmò espiyal; pliske, relasyon nou fini avèk Bondye. Pou rezon sa a, li te entèdi nan dekalòg diven an (Egzòd 20:14; Detewonòm 5:18). Seyè a Jezi ki se Kris la konfime li ankò (Matye 5:27), klarifye ke avèk anvì a sèlman, moun nan tou fè adiltè san li pa menm bezwen rive nan kontak fizik. Finalman, Pòl te di ke moun k'ap pradike adiltè pap janm eritye wayòm syèl la (1 Korentyen 6:9-10; Galat 5:19-21).

Kesyon:

- Selon Pwovèb 6:32-35, ki konsekans yon trayizon mari oswa madanm yo fè?
- Ki jan yon moun ki kreyèn ta dwe aji si li te viktim adiltè, selon Matye 6:14-15, 18:35?

Konklizyon

Legliz la pa chape reyalyte adiltè a. Pou mank de konesans ak sentete li, pa genyen anpil ki pratike relasyon seksyèl apwopriye, sa ki lakòz lanmò espiyal ak blesi nan fanmi an, legliz, travay, elatriye. Adiltè a pa pote anyen ki bon; li ofri anpil, men li bay ti kras. Li pi bon pou nou fikse tèm seksyalite a nan maryaj la, nan sentete Bondye a; paske adiltè pa yon opsyon ankò pou moun ki soumèt kò yo bay Kris la.

Fè atansyon avèk pawòl ou yo!

Enrique Daniel Sardiello (Ajantin)

Pasaj bibliik pou etids: Pwovèb 10:19-21, 31-32, 18:21, 21:23

Vèsè pou aprann: “Plis ou pale anpil, plis ou ka rive fè peche. Lè ou gen bonjan konprann ou kenbe bouch ou fèmen” Pwovèb 10:19.

Objektif leson an: Se pou elèv la konprann enpòtans pou prete atansyon ak sa l’ap pale.

Entwodiksyon

Te gen yon jenn ti gason ki te toujou ap pwononse move pawòl ak / oubyen ekspresyon. Yon jou papa l’te ba li yon sak klou, li di li chak fwa li pèdi lapè li; epi sa pouse l di yon move bagay, se pou l te kloure yon klou ki nan kloti ki dèyè kay la.

Sou premye jou a, ti bway sa a te kloure 37 klou nan kloti a. Nan demen, mwens 30; epi menm jan ak jou ki pase yo, kantite klou li t’ap kloure yo te kòmanse diminye. Jèn gason sa a te reyalize ke li te plis fasil pou kontwole sa li te di moun, pase kloure klou nan kloti a.

Finalman, jou a te rive kote ke ti adolesan sa a pa t di anyen ki mal pou ofanse moun. Se konsa, kontan li di papa l; epi li te ajoute ke li te finalman reyalize kontwole tèt li nan pawòl li yo.

Papa l’, trè kontan ak satisfè, aprè sa a, li sigiere pitit li a ke pou chak jou, li kontwole pawòl li yo, rache yon klou soti nan kloti a.

Jou yo te pase epi jenn gason an te finalman kapab di papa l’ke li te deja retire tout klou yo soti nan kloti a. Aprè sa a, papa a anbwase pitit gason li, epi ansanm, yo te dirije pou ale nan kloti a. Lè li rive, li di: “Gade, pitit gason mwen, ou te travay di anpil ak mato a epi rache klou yo soti nan kloti a; men, gade tout twou ki te rete nan kloti a! Li pap janm menm jan! Sa mwen vle di ou se ke chak fwa ou di yon moun yon move bagay, w’ap toujou kite yon mak, tankou twou sa yo ki nan kloti a. Ou ka mande moun ke w te ofanse yo padon; men blesi li oswa mak yo ap toujou rete la. Se poutèt sa, “yon moun ki kapab kontwole lang li, se yon moun ki gen bon konprann”. Toujou sonje sa, pitit mwen!”

Bondye te bay èt imen kapasite pou kominike. Pou sa, itilizasyon mo yo esansyèl, byenke genyen plizyè fòm kominikasyon. Pawòl la se inite lengwistik la ki, byen gwoupe, avèk entonasyon akòz ak entansyon defini, pèmèt nou ekspriye tèt nou, fè nou konnen, transmèt epi resevwa enfòmasyon, elatriye.

Konsènan kapasite sa a, nan tout Bib la, nou jwenn “ki jan” ak “pou ki rezon” nou ta dwe byen itilize pawòl nou yo, pran an kont valè ke Bondye bay bon itilizasyon yo.

Avèk pawòl nou yo, nou beni (nou di lòt moun bagay ki bon) oswa nou madichonnen (nou di lòt moun move bagay). Sa yo se de aspè ki toujou prezan. Pawòl nou di yo gen anpil pwisans pou fè byen tankou pou detwi. Apot Jak te ekspriye li nan fason sa a: “Avèk lang nou, nou fè lwanj Bondye papa nou. Avèk menm lang lan, nou bay moun madichon, moun Bondye te kreye pòtre ak li. Menm bouch la bay benediksyon, li bay madichon tou. Frè m’ yo, sa pa dwe fèt konsa” (Jak 3: 9-10a); epi li te ajoute klèman: “... Frè m yo, sa pa dwe fèt konsa” (Jak 3: 10b). Ekzòtasyon Papa a se pou ke tout sa nou pale toujou yon benediksyon, ki kapab reyalize ak metriz ak èd Sentespri a.

Answit n’ap fè analiz sou kèk konsèy pratik anba a ke nou jwenn nan liv Pwovèb la, k’ap ede nou fè bon lizay sa nou di oswa pale.

I. Li pridan pou nou kontwole lang lan (Pwovèb 10:19-20, 18:21, 21:23)

Real Akademi Epanyòl (RAE) defini mo “Diplomasi” a nan fason sa a: “Se yon branch nan politik la ki anchaje li pou etabli relasyon entènasyonal yo” (Rekipere nan <https://dle.rae.es/diplomacia?m=form>, nan dat 29 Novanm 2019). Epi kòm se yon espesyalite ki anchaje pou ke li fè etid nan relasyon entènasyonal, konsiderasyon li yo esansyèl pou viv ansanm nan lapè pami nasyon yo. Pou rezon sa a, diplomat yo dwe etidye epi fè anpil egzèsis; tou de kominike kòrèkteman epi fè li avèk anpil swen.

Ni sa ki di a enpòtan menm jan ak sa ki pa di; epi dènye sa se plis toujou pa fwa. Bib la pale de swen ke nou dwe pran lè ke n’ap itilize ekspresyon nou yo; epi gen menm yon pwovèb lari ki di konsa: “Mouch pa antre nan bouch ki fèmen”. Pwovèb lari sa ankouraje nou pou nou pa distrè, prese, oswa deraye nan ekspresyon nou yo.

Bib la di bagay sa yo nan Pwovèb 10:19: “Plis ou pale anpil, plis ou ka rive fè peche. Lè ou gen bonjan konprann ou kenbe bouch ou fèmen”. Premye pati vèsè sa a avèti nou ke lè nou pale anpil, li trè fasil pou ke nou tonbe nan peche, menm si se pa ekspriye nou fè ak konsyans nou; kit

nan agresyon, ekspresyon ki pa edifye, elatriye. Epi nan dezyèm pati a, vèsè sa a bay tit “pridan” a moun ki fè egzèsis metrize lang li nan pale.

Nou tout kapab jete yon ti koudèy sou lavi nou, epi rekonèt konbyen pwoblèm oswa diskisyon inital nou ta evite si nan kèk sikonstans nou te rete trankil nan tan ki nesèsè. Nou jwenn verite sa a deklare nan Ekriti yo lè nou li: “Moun ki veye bouch li ak lang li pwoteje nanm li nan pwoblèm” (Pwovèb 21:23).

Nan kontèks politik Amerik Latin nou an, nou souvan tandè ekspresyon sa a: “Pa gen moun ki reziste kont yon dosye,” li menm ki kominike de dosye: premye a, nou tout gen yon pase; epi dezyèm nan, ke anpil pafwa nou te pale twò prese. Malerezman, ekspresyon nan tan lontan sa a yo pa kowenside ak aksyon nou yo oswa deklarasyon nan tan prezan yo.

Reflechi sou ki jan anpil politisyen ak moun ki enpòtan nan tout etap nan lavi yo te konfwonte ak jennen pa enkonsistans ki genyen ant pawòl yo pale ak zèv yo te fè, pase yo ak prezan yo respektivman. Li enposib pou sonje, nan pwen sa a, ke Jak dedye 12 vèsè nan chapit 3 nan lèt li a pou l pale sou lang lan ak nesèsite pou kontwòle tèt nou nan pale nou.

Li trè ankourajan pou sonje, epi mete aksan sou pwen sa: “Nou tout nou bite nan plizyè sans. Yon moun ki pa janm bite nan pawòl li, se yon moun ki bon nèt; moun sa a kapab kontwòle tout kò l' byen tou” (Jak 3:2).

Se yon gwo verite e menm komik sa ke Matye Henry te di sou vèsè sa a: “Se klè ke moun ki pale twòp di bagay ke yo pa ta dwe di, paske pami anpil pawòl, pa ka manke okenn move pawòl konsa. Gen moun ki renmen tandè tèt yo e san yo pa enterese reyalize annwi yo lakòz nan lòt moun k'ap tandè yo. Li se an reyalite, yon siy pridans pou mete yon fren nan lang lan. Se pou yon rezon ki fè ke Bondye mete yon pòt doub sou li: youn fèt ak zo, dan yo; yon lòt fèt ak vyann, bouch yo” (Henry, Matye ak Lacueva, F. Kòmantè bibliik Matye Henry. Espay: Editorial CLIE, 1999, p.674). Se poutèt sa, se pou nou pridans nan deklarasyon nou yo!

Nan Pwovèb 18:21, li trè klè kote yo montre pouvwa lang nou (pawòl yo). Li si tèlman gen gwo pouvwa: li gen pouvwa lavi ak lanmò! Se vre wi, avèk pawòl nou yo, nou kapab “touye” yon moun (denigre l, maltrete l, fè difamasyon sou li, elatriye); oswa nou kapab ankouraje, beni, ranfòse, li pwisan pou kondwi lòt moun.

Dezyèm pati vèsè ki mansyone a merite analize espesyalman kote ki afime ke moun sa yo ki fè atansyon ak pawòl yo pral premye benefisyè yo.

Nan menm liy panse a, Pwovèb 21:23 deklare ke nou ta dwe fè atansyon ak pawòl nou yo. Sa ap delivre nou anba kè sere!

Kesyon:

Ki ansèyman nou jwenn nan vèsè sa yo?

- Pwovèb 10:19-20
- Pwovèb 18:21
- Pwovèb 21:23
- Ki sa liv Jak di sou pouvwa lang lan?
- San nou pa ekri yo, sonje kèk sikonstans nan lavi nou, nan kisa li ta pi bon pou nou rete an silans.

II. Pawòl moun k'ap mache dwat yo ankouraje lòt moun (Pwovèb 10:21)

Devlopman premye pwen an kapab fè nou panse mal ke bon kretyen an ta dwe yon moun totalman an silans; yon fason pou l pa tonbe nan peche oswa erè lè l ap pale. Pa gen anyen ki pi lwen reyalite a!

Se vre ke pawòl nou yo kapab detwi; men tou, se yon vrè reyalite ke pawòl nou yo kapab edifye, beni epi benefisyè anpil moun. Se konsa, li trè enteresan pou nou li sa Pwovèb 10:21 di: “Pawòl ki soti nan bouch moun k'ap mache dwat ap pwofite anpil moun. Men, moun sòt yo ap mouri, paske yo pa gen konprann”. Nou konprann ke avèk pawòl nou yo nou kapab “pran swen”, sa vle di, nou tout kapab vin yon bon bèje. Ala bèl bagay yon kongregasyon, klas, selil, elatriye, kote chak manm li yo te deside, nan pawòl ak zèv, se yon eleman sipò ak edifikasyon pou konpayon yo!

Nan 1 Tesalonisyen 5:11 li di, “Se poutèt sa, annou yonn ankouraje lòt, yonn ede lòt, jan nou deja ap fè l' la”, sa fè nou konprann ke sa a te pratik nòmal nan legliz Tesalonik la; li te “obligatwa” pou tout moun, trè diferan de jan li ye kounye a, ki pou konfò ak mank de vizyon, nou kite privilèj sa a bay pastè a oswa lidèchip legliz lokal yo.

Dezyèm pwen sa a nan leson an ede nou kontinye kontwòle nou ak kontwòle nou; men sa pa soti nan yon vizyon egoyis ak egosantrik nan pran swen sèlman tèt pa nou. Sa se yon bagay ki louvri lespri nou a tout potansyèl ke nou kapab eksplwate si nou itilize ekspresyon nou yo kòrèkteman.

Ankouraje pou w gadò san nominasyon, san pwoklamasyon bibliik; men se sèlman nan obeyisans anvè Bondye, epi pou lanmou frè l yo! Fè li! Ou pral beni, epi ou pral sèvi kòm benediksyon.

Reflechi sou vèsè sa a: “[Bondye] te voye pawòl li, epi li te geri yo, epi li te delivre yo anba lanmò” (Sòm 107:20). Ala de gwo privilèj ak onè lè se Bondye k'ap aji!

Fè viv, ankouraje, rekonfòte ak edifye avèk pawòl ou yo! Nan lòt kote, pran an kont dezyèm pòsyon Pwovèb 10:21 ki di: “... men moun san konprann mouri pou mank de konpreyansyon”. Si ou vle, ak pawòl ou yo, ou kapab vin yon gwo “pastè san nominasyon”, jan nou te

deja mansyone pi wo a. Fè atansyon pou nou pa neglije rekòmandasyon sa a; byen tankou yon desizyon pouvwva ba ou tit "moun fou", epi sa kapab afekte li fatalman.

Kesyon:

- Ki jan nou ta dwe itilize ekspresyon nou yo nan relasyon nou ak lòt moun?
- Sonje yon frè ki petèt, san ke li pa pastè a, li te ankouraje w nan kèk pwèn nan lavi kretyèn ou. Pwomèt pou w raple tèt ou epi di li mèsi.

III. Pawòl moun ki mache dwat yo fè Bondye plezi (Pwovèb 10:31-32)

Ekriyen bibliik la ofri nou nan tèks la yon varyete aspè ki karakterize lavi moun k ap mache dwat yo; epi youn ladan yo itilize nan bon lizay pawòl yo, ki ale pi lwen pase yon langaj chèlbè oubyen pale byen. Li pa gen pou wè nonplis ak yon bagay ki baze sou kèk kalite benefis pèsònèl; men okontrè, se yon lang k ap chèche pwodwi edifikasyon pou moun k'ap koute yo. Vèsè ki nan Pwovèb 10:31-32 a ban nou yon oryantasyon sou ki jan nou kapab idantifye yon moun atravè sa k'ap soti nan bouch li.

Senyè Jezi ki se Kris la, ki t'ap pale sou sijè sa a, li te pale epi li te di konsa: "Yon nonm ki bon, se bon bagay li rale soti nan kè li ki bon. Yon nonm ki mechan, se move bagay li rale soti nan kè li ki move. Paske, sak nan kè yon nonm, se sak soti nan bouch li" (Lik 6:45).

Nòmalmman, nou tandè anpil moun ap pale chak jou, lojikman genyen ladan yo ki se manm legliz parèy nou; men nou dwe kenbe nan tèt nou ke sa moun nan di nan pawòl li yo ede nou detèmine ki kalite moun ke li ye. Daprè otè liv Pwovèb yo, sa yon moun pale vle di kalite sous la: yon kè ki jis oswa sa ki mal. Ann egzamine pawòl moun ki mache dwat yo, ki fè Bondye plezi; paske yo toujou eksprime sa ki annapre yo:

A. Konsèy ki saj yo

Bib la di: "Lè moun k'ap mache dwat yo ap pale, se bon koze yo bay. Men, moun k'ap pale mal yo ap disparèt" (Pwovèb 10:31.VLS 1910). Lè se yon moun k'ap mache dwat ki pale, sa li di yo genyen bon konprann Bondye a ladan; epi konsèy li yo pote anpil fwi pou lavi moun k'ap koute yo.

Mande: "Ki jan nou kapab fè konnen ke sa nou tandè a se yon bon konsèy?" Bon konsèy se dapre Pawòl Bondye a; epi Li revele sa li te di nan tan ki apwopriye a. Bon konsèy yo soti nan bouch moun k'ap mache dwat yo, moun ki entèg ki renmen Bondye, epi viv pou fè l plezi sèlman ak lavi li.

Genyen anpil moun, ki menm genyen ladan yo anpil kwayan, ki komèt erè nan chèche konsèy nan men move moun. Paske pafwa y'ap chèche sa ke yo vle tandè a; men se pa sa Bondye vle di nou an.

Se pou nou koute konsèy ki saj yo, konsèy presi a ke sèlman moun k'ap mache dwat ki fè Bondye plezi yo kapab bay. An menm tan, li tou manyen nou dirèkteman oswa endirèkteman, byenke nou pa vle, ofri konsèy ak / oswa bay oryantasyon. Sa enpoze nou defi pou ke nou viv nan yon fason ke pawòl nou yo se pawòl moun k'ap mache dwat ki ofri konsèy ki genyen sajès.

B. Pawòl ki benefis yo

Pwovèb 10:32 di: "Moun k'ap mache dwat yo konn bèl pawòl pou yo di. Men, lang mechan yo, se kouto de bò" (VLS).

Youn nan mal ki pi afekte sosyete a ak legliz la se bouch k'ap pale vye koze yo: chwichwichi, tripotay (1 Timote 5:13), move koze (Efezyen 4:29), bay manti, ak flatri (Jid 16), ki detwi fanmi, kay, legliz, kreye yon anviwònman tansyon ak defavorab.

Moun ki pale konsa, otè liv Pwovèb yo trete yo malfektè. Kontrèman ak sa a, se sa ki soti nan bouch moun k'ap mache dwat yo: "pawòl benediksyon" ki vle di ke yo sèvi, ke yo pote benefis pou moun k'ap koute epi sèvi objektif diven (1 Korentyen 2:13). Sa yo se pawòl egzòtasyon, edifikasyon (2 Korentyen 12:19), rale zòrèy ak ansèyman.

Bondye vle pou ke sa nou pale a sèvi nan kèk mezi tout moun ki koute nou. Moun k'ap mache dwat yo vin tounen bouch Bondye pou lòt moun; bagay k'ap soti nan yon kè ki rejenere ak yon lavi ki nan kominyon ak Lespri Bondye a, sa ki kapab soti nan bouch li se sèlman: "pawòl benediksyon" (Pwovèb 10:32a VLS); "Bèl bagay" (Pwovèb 10:32a VLS); "Bagay ki fè plezi" (Pwovèb 10:32a).

Ann fè yon evalyasyon pèsònèl chak jou nan pawòl n'ap di yo; epi ann obsève an reyalyte pou ke nou wè si yo reyèlman fè Bondye plezi. Ekri plan ou yo pou w fè Bondye plezi atravè pawòl ou yo.

Ou ka mande elèv ou yo pou ke yo montre ou, ak egzanp nan lavi chak jou, ki jan pawòl yo kapab pote benefis.

Kesyon:

- Ekri plan ou pou w fè Bondye plezi konsènan pawòl ou yo.
- Selon vèsè bibliik la, di ki kalite pawòl ki soti nan bouch moun k'ap mache dwat yo.

Konklizyon

Mèsi, Bondye, pou posibilite ke ou ban mwen pou ke mwen kapab kominike ak lòt moun. Se pou Lespri ou gide yo pou ke yo itilize pawòl yo nan anpil sikonstans diferan pou edifikasyon moun k'ap koute yo.

Matematik jenewozite a

Natalia Pesado (U.S.A.)

Pasaj bibliik pou etid: Pwovèb 11:24-26,28

Vèsè pou aprann: “Lè ou bay ak kè kontan, ou p’ap janm manke anyen. Lè ou manje ak moun, ou pa janm rete grangou” Pwovèb 11:25.

Objektif leson an: Se pou elèv la konprann apèl enpòtan ke Bondye fè pou moun bay ak kè kontan an.

Entwodiksyon

Sa fè depi anpil syèk deja, sosyete a souvan distenge moun pa mwayen estati sosyal yo; sa vle di pa valè ki nan done yo. Posesyon yon moun, oswa fanmi li, kapab trè varye: byen imobilye (pa egzanp: kay, kay vakans, lokasyon oswa apatman biznis, fèm ak tè, elatriye); mwayen transpò (machin, avyon oubyen avyon, bato oswa yatch, elatriye); byen (aparèy teknolojik, mèb, manje, rad, bijou, elatriye); aksè a sèvis sante, sèvis netwayaj, sèvis vwayaj, sèvis amizman; ak anpil lòt bagay ankò. Epi jeneralman, plis valè ke yon moun genyen; plis respè ak admirasyon sosyal li pral kapab resevwa.

Se pou menm rezon sa a ki lakoz ke pifò moun gen tandans akimile byen ak lajan. Anpil travay plizyè èdtan pa semèn yon fason pou ke yo jwenn yon revni ki pi wo; epi aprè sa a, yo kapab jwenn byen, menm si se pi gwo kantite ladan yo oswa nan pi wo kalite yo. Nan sikoloji, li te devlope tèms “dejwe nan travay” pou dekri fenomèn aktyèl sa a ke yon moun pratikman “ap viv pou travay”. Sa a, depi travay ak pwofit ke travay sa yo pwodui yo konsantrè prensipalman nan klas sa a nan moun. Fenomèn nan “dejwe nan travay” vle di ke moun nan diman envesti tan oswa enèji yo detann, pase tan ak zanmi ak / oswa fanmi, oswa pase tan repoze ak dòmi; paske li kapab gade aktivite sa yo kòm yon “pèdi tan”. Sepandan, se toutafè kontrè vre; pase tan nan aktivite lwazi renouvle lide ak kò.

Nan plen diferans avèk anbisyon egoyis pou akimile byen ak / oswa estati sosyal, nou jwenn lavèti jenewozite a. Sa a ka dekri tankou yon dispozisyon apa pou nanm nan pou envesti, san yo pa mezi ni egoyis, nan byennèt yon lòt moun. Jenewozite aktivman demontre lanmou radikal, kòm sèlman nou twouve nou nan kè Bondye.

Nan leson jodi a, nou pral etidye ak anpil atansyon apèl Bondye fè pitit fi ak pitit gason li yo; pa janm bliye ke byen ak richès ki anpile yo pa ta dwe priyorite nan lavi nou, okntrè, se pou byen nou posede yo itilize pou glwa Bondye.

Apèl Bondye a bay pitit li yo se sèvi ak tout resous materyèl ki disponib pou beni lòt moun ki nan alantou yo. Yon lòt fwa ankò, Bondye rele nou pou nou renmen pwochen nou menm jan li renmen nou an.

I. “Kontradiksyon” jenewozite a (Pwovèb 11:24)

Nan Pwovèb 11:24, nou li: “Moun ki bay san gad dèyè, sa pa anpeche yo vin pi rich. Men, moun ki penng, se pòv y’ap vin pi pòv”. Nan vèsè sa a, nou prezante yon verite ki ka sanble kontradiktwa nan kòmansman; li deklare: “Moun ki renmen bay yo va resevwa anpil ...” (v.24). Lè ou jenere, sa enplike pataje ak lòt moun byen ke nou ka genyen ki sou dispozisyon nou. Pataje ak bay, nan syans matematik, enplike nan yon egzèsis soustraksyon ak divizyon; sa vle di, yon sèten kantite rezilta nan pi piti kantite a.

Okontrè, dezyèm pati nan vèsè sa a mete aksan sou konsèp abondans lan: “... resevwa anpil...” (v.24). Matematikman, konsèp sa a vle di adisyon oswa miltiplikasyon; egzèsis la pou kantite a ki kapab lakòz pi gran pase yon sèl inisyal la. Malgre ke matematik la kapab trè difisil pou anpil elèv lekòl segondè, pifò moun konprann ke pa bay, gen anjeneral rete mwens. Pa egzanp, lè nou peye pou achte yon bagay, nou gen mwens lajan ki rete. Nou ka obsève tou ke menm yon ti moun nan twa oswa kat ane gen difikilte pou pataje bonbon oswa jwèt; paske li konprann ke bay la gen mwens ki rete pou li. Aparans kontradiksyon nan pasaj sa a se nan lide ke yo te jenere, sa vle di, lè nou bay lòt moun nan byen

nou yo; rezilta a se ke nou pral genyen plis pou tèt nou. Sepandan, vèsè ki nan Pwovèb 11:24 la se yon pwomès ki afime: "Moun ki jenere, resevwa anpil...". Pwomès sa a envite nou panse nan domèn espiyèl, pi lwen pase kèk senp matematik konkrè. Pwomès sa a fè nou sonje ke Bondye gen kontwòl tout bagay; e ke pa renmen lòt moun ak jenewozite, byen pataje materyèl nou yo, Bondye ankouraje jenewozite sa a ak renmen nan kè lòt moun tou; epi rezilta a se abondans menm pou pwòp moun ki bay ak kè kontan an. Nan vèsè sa a ak pwomès, Kalkil matematik la se jan sa a: lè ou fè soustraksyon, rezilta a pral yon pi gwo kantite lajan. Bondye menm pran responsablite li pou l bay benediksyon sinatirèl ak moun ki jenere yo.

Matirite panse sa a vini sèlman ak matirite espiyèl mache ak Kris la, ak eksperyans renmen sakrifis li yo. Bondye pa vle pou pitit gason l yo ak pitit fi yo panse tankou ti gason oswa tifi kat ane, a moun sa k'ap rasanble jwèt oswa bonbon pou yon ti goute; men li vle pou pitit li yo renmen anpil pou demontre vrè lanmou pou Bondye nan mond lan, pa mwayen jenewozite. Nou dwe mande Papa nou ki nan syèl la pou l fòme nan nou yon dezi pou jenewozite; se pou dezi a menm jan ak li menm li te montre nou lè ke li ban nou lavi ak tout benediksyon espiyèl yo.

Kesyon:

- Ki jan ou ta kapab eksplike "kontradiksyon" jenewozite a yon jèn moun oswa yon ti moun piti?
- Ki jan nou kapab viv yon lavi nan jenewozite pratik?

II. Pwofondè jenewozite a (Pwovèb 11:25)

Pwovèb 11:25 di: "Lè ou bay ak kè kontan, ou p'ap janm manke anyen. Lè ou manje ak moun, ou pa janm rete grangou". Nan vèsè sa a, yo pale de moun ki renmen bay la; epi nou ka konprann ke jenewozite ke Bondye vle nan pitit li yo se pa senpleman yon konpòtman ekstèn, men yon aksyon ki kòmanse nan nanm moun nan.

Nanm nan se pati ki pi entèn ak entim nan èt imen an. Nan nati lwen Bondye a, nanm imen an trè egoyis, priyorite sa ki pote satisfaksyon pèsònèl ak imedyat, ak panse sèlman nan benefis pèsònèl ak avansman. Sepandan, vèsè sa a montre nou ke gen "moun ki renmen bay"; sa vle di, nanm nan ki nan pwofondè nan moun nan ankouraje renmen ki eksprime san gad dèyè pataje ak lòt moun.

Vèsè 25 fini lè li di: Lè ou bay ak kè kontan, ou p'ap janm manke anyen. Lè ou manje ak moun, ou pa janm rete

grangou". Rasazyè oswa satisfaksyon an se yon mo ki vle di abondans. Fizikman, satisfaksyon an se "... pèsepsyon ke kò imen an genyen pa mwayen yon bezwen imedyat pou konsomasyon manje. Li se yon repons omeostatik nan kò a, ki vize pou retabli ekilib an tèm de demann nan eleman nitritif satisfè" (Rekipere nan <https://es.wikipedia.org/wiki/Saciedad>, dat 8 Septanm 2019).

Vrèman vre, nan sosyete a jodi a, pa gen anpil satisfaksyon vre. Lèzòm ap chache satire avèk sibstans entoksikan, pratik seksyèl, amizman, anpil posesyon, elatriye; men balans lapè dirab la pa akonpli. Reyalite a se ke plen an satisfaksyon pa janm vini pa mwayen sa yo. Sèl vrè satisfaksyon nan nanm nan se pou kapab santi ke satisfaksyon nan renmen Bondye a ki ranpli nanm imen an tankou moso pafè a nan yon tèt oswa devinèt; yon sèl vrè satisfaksyon nan nanm nan se konn fè volonte Bondye. Volonte Bondye sa a se lanmou ke li pataje ak lòt moun. Vèsè n ap etidye a klè: "Lè ou bay ak kè kontan, ou p'ap janm manke anyen. Lè ou manje ak moun, ou pa janm rete grangou" (v.25). Li evidan, ke nan matematik Bondye a, menm nan anchaje li nan satisfè nan moman bezwen yon bagay ki te bon pou satisfè lòt moun. Men, verite sa a tou enplike satisfè lòt moun, nou menm tou nou imedyatman satisfè; nou santi satisfaksyon sa lè nou wè volonte Bondye te fèt konplètman nan mond lan. Nan zòn matirite espiyèl sa a, satisfè lòt moun se plis pase satisfè tèt nou. Sa a se konsa, paske Bondye te kreye nou pou ke nou genyen rapò ak lòt moun nan renmen ak jenewozite.

Ala bèl bagay pou konnen ke Bondye kapab ban nou yon nanm jenere; byen sa se nati li! Tankou pitit ke Bondye renmen, ke nou te fè eksperyans satisfaksyon atravè lanmou agape li a, nou dwe mande l pou l modle nou pou ke nanm nou kapab jenere, epi chèche satisfè lòt moun yo ki nan bezwen. Asireman, Bondye ap tan pou nou fè lapriyè sa a nan kè a; yon fason pou ke li kapab kòmanse travay sa a nan nou.

Kesyon:

- Reflechi sou tèt ou, ou ta di ou gen yon nanm jenere? Nan ki fason ou panse li manifeste?
- Ki jan ou panse yon nanm jenere kapab devlope?

III. Limit jenewozite a (Pwovèb 11:26)

avèti: "Pèp la ap madichonnen moun k'ap sere manje nan depo pou pri a ka moute. Men, l'ap fè lwanj pou moun k'ap vann manje a nan mache". Menm vèsè sa a nan vèsyon Louis Segond an eksplike: li sere ble a pou l vann li pi chè, moun madichonnen l; Nenpòt moun ki vann li nan yon bon pri, moun beni l".

Vèsè 26 sa a ede nou konprann gwo enpòtans enfliyans jenewozite a. Jenewozite nou an, oswa mank sa a gen yon enfliyans sou kominote bò kote nou. Egoyis nan nanm yon moun ka parèt tou nan relasyon travay oswa fè biznis ak lòt moun. Yon egzanp kapab fè fas ak lòt moun sou vann yon pwodwi materyèl oswa kèk sèvis (pa egzanp, yon mekanisyon otomobil, yon achitèk oswa mason, yon doktè, yon pwofesè, yon sikològ, yon travayè netwayaj, elatriye) ki vin yon negosyasyon pou pri a ki pral chaje. Nan Pwovèb 11:26, ansèyman an klè: kominote ki nan antouraj la vin reyalize si yon moun ap chèche anrichi tèt li nan pwofite lòt moun; ki se, vann yon bagay lòt moun bezwen, nan yon pri pi chè pase sa ki jis la, konsa pran avantaj de bezwen lòt moun pou anrichi tèt li. Kounye a, gen anpil konpayi ki pran avantaj de moun ki nan plis nesèsite yo pandan y ap mete biznis prè gwo enterè nan kominote kote moun ki pi pòv yo ap viv la. Konpayi sa yo fè konnen ke moun ki gen pi gwo bezwen an anjeneral kapab mande plis prè (konpare ak moun ki touche plis lajan); epi nan fason sa a, konpayi sa yo anrichi tèt yo ak enterè segondè nan pèyman dèt yo. Pratik sa yo rele “prè abizif”; epi fè yon moun ki nan kondisyon ekonomik terib vin antrave ak plis dèt ak / oswa povrete.

Bondye, li menm ki se yon moun ki jis, rele pitit li yo pou yo pa patisipe nan move pratik sa yo. Bon konprann nan pwovèb sa a di nou ke youn nan moun ki fè prè abizif oswa kominote 1 la pral madichonnen biznis la. Okontrè, pwovèb sa a tou montre nou chemen an dwat; paske li di ke “yon benediksyon va sou tèt moun ki vann li” (Pwovèb 11:26). Nou ka remake ke sa pa nesèman di “fè kado” grenn lan; kòm nou dwe rekonèt ke fè biznis pou achte ak revann pwodwi ak sèvis se yon fason ki merite pou travay pou sipòte tèt ou ak sipòte yon fanmi. Sepandan, vèsè sa a di ke li ta dwe vann nan “bon pri”, pou benediksyon kominote a ak pa moun k’ap vann nan tou.

Konsa, kèlkeswa okipasyon nou nan sosyete kote nou rete a, Bondye avèti ke benediksyon an pral soti sèlman nan fason ke n’ap fè echanj biznis la san patipri. Avèk konsèy Bondye a, nou kapab beni kominote nou an ak resevwa benefis nan yon mwayen pou viv avèk diyite. Yon fwa ankò, nou wè ke matematik Bondye a se bèl bagay ki gen bon konprann.

Nou pa dwe doute pou ke nou priye Seyè a chak jou pou gide nou nan tout responsablite ak desizyon nou genyen pou n pran nan travay la. Li swete ke pitit gason ak pitit fi li yo sèvi limyè ak sèl mond lan; sa vle di, kite yo vin yon egzanp nan jistis kretyèn nan echanj travay.

Kesyon:

- Ki reyaksyon ou fas ak enjistis ki rive nan espas travay oubyen nan biznis la?

IV. Rezilta jenewozite a (Pwovèb 11:28)

Nan Pwovèb 11:28, nou wè bagay sa yo: “Moun ki mete konfyans yo nan byen yo ap tonbe tankou fèy chèch. Men, moun k’ap mache dwat yo ap pouse tankou boujon”. Nan vèsè etid final sa a pou jodi a, konsèy la senplifye ak rezime ak yon verite ki klè: danje richès yo se lè moun nan mete konfyans li nan yo. Nou kapab konprann ke richès (ki gen ladan biznis oswa byen) se pa enplisiman peche; men gwo danje a se ke lòm nan genyen tandans mete konfyans yo nan yo byen fasil. Se poutèt sa, gwo pwoblèm lan se ke richès yo pa fyab; pliske yo pa kapab sove, yo pa retabli epi yo pa dire. Sèl vrè Dye ki gen pouvwa pou sove ak retabli se Jewova. Se poutèt sa Seyè a mande pou nou mete konfyans nou sèlman nan li; paske si konfyans nou se nan nenpòt lòt bagay, nou pap kapab gen felisite.

Nan dezyèm pati vèsè 28 la, nou ka wè yon lòt fwa ankò, konsèy Pawòl Bondye a ki rezime avèk maksimòm klète: “moun ki mache dwat yo pral fleri tankou branch”. Vèsyon Louis Segond an klarifye: “Moun ki mete konfyans yo nan byen yo ap tonbe tankou fèy chèch. Men, moun k’ap mache dwat yo ap pouse tankou boujon” (Pwovèb 11:28). Se konsa, nou ka asire ke menm si ke moun nan kapab jenere ak onèt, li kapab difisil pou nati moun egoyis la; nou pa dwe bay legen, paske avèk èd Bondye a, nou ka vrèman jis ak jenere, epi konsa jwi gwo benediksyon jenewozite a: nou pral kapab vèt tankou branch yo. Sa a se vrèman yon mirak ki fèt apre yon long sezon fredri jele. Nan menm fason an, lavi nou kapab tankou pyebwa sa yo ki pwodwi anpil fèy ak anpil flè, e menm pita, anpil fwi; paske jenewozite a pwodwi lavi. Sa se vrè triyonf lanmou Bondye a: li pwodwi lavi nan nou ak nan lòt moun.

Kesyon:

- Kisa fraz “reyisi nan lavi a” vle di pou ou? Kisa yon ekspresyon konsa vle di nan anviwònman eksklizyon an?
- Ki jan nou kapab wè konsèp ki anwo a nan limyè Pwovèb 11:28?

Konklizyon

Nou dwe deside chak jou nan lavi nou pou nou pratike jenewozite; kòmansè ak konfyans matematik Bondye yo, sipliyè 1 pou ban nou yon nanm jenere, fè egzèsis jis ki gen jenewozite nan relasyon travay nou yo, epi finalman, jwi vrè byennèt la kòm yon rezilta. Plan Bondye a toujou vo lapèn; ann mete li an pratik!

Metriz sou kòlè

Jessica Nogales de Castro (Espay)

Pasaj biblik pou etids: Pwovèb 15:1, 18, 28, 16:32

Vèsè pou aprann: “Yon bon repons dous ap kalme yon moun ki ankòlè. Men, si ou reponn li rèd, w’ap fè l’ pi eksite” Pwovèb 15:1.

Objektif lesan an: Se pou elèv la gen konnesans biblik sou fason pou l kondwi santiman kòlè a.

Entwodiksyon

Emosyon yo jwe yon wòl trè enpòtan nan lavi nou. Pandan tout gzystans nou, nou fè eksperyans lalwa, laperèz, fristrasyon, satisfaksyon, elatriye; epi chak nan yo mennen nou poze kèk aksyon. Chak moun ekspriye emosyon li nan diferan fason. Gen kèk ki pi ekspresif pase lòt; men yon fason oubyen yon lòt, emosyon yo toujou prezan. Gen moun ki byen vit montre sa yo santi; yon lòt kote, lòt moun konsève li jouk pwen lè li santi l’ap eksploze.

Gen tout kalite emosyon: pozitif, tankou kè kontan, sipriz, satisfaksyon, rekonesans ak lòt ki kapab negatif, tankou kòlè, resantiman ak move san. Chak nan yo ap gen bon oswa move konsekans, tou depann de atitud nou; men sa ki parèt byen klè se ke yo tout dosil. Pou sa, l’ap esansyèl pou genyen yon bon edikasyon emosyonèl ak yon relasyon kòrèk ak Bondye.

Bondye, atravè Pawòl li, ban nou ansèyman ki ban nou edikasyon emosyonèl nou bezwen an. Li nesèsè sèlman pou pran Bib la, fouye li, epi mete nan pratik tout bagay li di nou. Yon gwo egzanp konsa se liv Pwovèb la. Li se yon liv ki popilè anpil akòz de konsèy ak bon konprann ki nan chak liy li yo.

Ni pou pèp Izrayèl la nan tan sa a, ak pou nou menm nan tan jodi a, liv Pwovèb la toujou konsidere trè enpòtan, lefèt ke atravè li menm, nou resevwa avètisman pou nou pran bon desizyon nan lavi nou chak jou. Epi pale espesyalman sou emosyon kòlè, vèsè yo ke nou pral etidye jodi a ap ban nou yon gid sou ki atitud nou ta dwe afiche lè n’ap fè fas ak sityasyon ki mennen nan kòlè, raj oswa move san.

I. Fè kòlè fasil (Pwovèb 15:18, 16:32)

Youn nan bagay ke lòm pa kapab sipòte se manyen fyète li. Lè sa rive, imedyatman lyon ke nou tout pote

nan nou an soti, pou detwi avèk pawòl oubyen aksyon a moun sa yo ki te fè li. Atitud sa a sèlman montre degre matirite nou genyen; epi konbyen n ap konsakre lavi nou bay Seyè a.

Bib la di nou bagay sa yo nan Efezyen 4:26: “Si nou ankòlè, veye kò nou pou kòlè a pa fè nou fè sa ki mal. Pa al dòmi ak kòlè nan kè nou”. Remake ke Bondye pa di nou pou nou pa santi nou fache; byen ke Li konnen ke sa a se yon emosyon pozitif nan yon sèten pwen. Nan sans sa a, yon atik nan journal El País, nan yon edisyon dijital, mansyone bagay sa yo: “Anpil moun reyaji avèk kòlè lè yo santi yo menase. Se yon eta alèt ki jenere adrenalin nan deklanchman nan sistèm nève a ki senpatik pou nou ka konbat sa ki entèprete nan yon pwen kòm yon menas. Nan sans ki pi pozitif li yo, kòlè a genyen pou objektif pou ban nou fòs pou pwoteje tèt nou epi pou nou kapab siviv “(rekipere nan https://elpais.com/elpais/2014/02/27/eps/1393528152_152247.html, dat 14 Oktòb 2019).

Bondye fè nou konsa, epi tout sa li fè, se bagay ki bon nèt. Sepandan, sa Efezyen 4:26 vle nou konprann se pou nou gen pouvwa sou kòlè nou an. Sonje ke Senyè a pa mande nou anyen nou pa kapab fè. Nan lèt 2 Timote 1:7, li di ke li ban nou yon lespri ki bay pouvwa ak metriz. Bèl bagay! Sa vle di ke nou tout ki se pitit Bondye yo kapab kontwole kòlè oswa raj nou yo.

Epitou, Pwovèb 15:18 di nou yon ti kras sou konsekans kòlè ak benefis ki genyen nan metrize li. Ann wè li nan seksyon ki anba a.

A. Konsekans kòlè (Pwovèb 15:18a)

Bib la di: “Yon nonm fache leve kont ...” (v.18a). Mande: Kijan yon moun fache ye? Selon RAE, “iracundo” vle di: “1. adj. Li di nan yon moun: Ki moun ki gen oswa montre kòlè. 2. adj. Sa ke yon moun di: toujou gen tandans fè kòlè ...” (rekipere nan <https://dle.rae.es/iracundo?m=form>,

nan dat 14 oktòb 2019). Sa vle di, yon moun ki fache se yon moun ki pa fè sa li genyen nan kontwòl li, epi fache fasil. Se poutèt sa, yon konsekans kòlè se ke li fè nou viv irite, nan batay ak dezakò toujou.

Anjeneral lè moun nan fache, yo fè oswa di bagay, nenpòt kalite move koze, san kontwole ki mal sa kapab lakoz. Menm jan an tou, si nou kite kòlè grandi nan kè nou; sa ka mennen nou soufri anpil move bagay.

Nan moman ke n'ap viv kounye a, youn nan konsekans ki pi remakab sou mank de kontwòl sou kesyon kòlè a se viktim lanmò ke li fè yo akòz de vyolans sèks. Rapò Nasyonzi an endike ke 87,000 fanm yo te asasinen nan ane 2017 atravè lemond (Rekipere nan <https://www.unwomen.org/es/what-we-do/ending-violence-against-women/fTravay-and-figures>, dat 17 Oktòb 2019).

Li terib sa yon moun ki kite kòlè pote l ale kapab fè. Kondisyon sa a afekte tout moun ki bò kote l, li rive kite chòk pou tout lavi. Se poutèt sa mank de kontwòl sou kòlè nou ka menm separe nou de zanmi nou yo, kontravayè yo, moun ke nou renmen yo ak nenpòt moun ke nou konsidere enpòtan pou nou. Konsekans kòlè san kontwòl yo se tèt chaje; sa pa vo lapèn pou yon moun ap viv nan fason sa a.

B. Benefis pridans lan (Pwovèb 15:18b)

Menm jan an tou, nan Pawòl Bondye a nou li: Yon moun ki gen san wo toujou ap pouse dife. Men, moun ki pa fè kòlè fasil toujou ap mete lapè "(v.18). Youn nan benefis moun ki genyen metrize la se ke yo toujou gen lapè, epi li viv nan lapè ak moun ki bò kote l yo; depi li gen kapasite pou fè fas ak nenpòt sitiasyon difisil ki prezante devan li avèk sajès. Nan fason sa a, li akonpli sa Women 12:18 di: "Si sa posib, osi lwen ke sa depan nan nou, fè lapè ak tout moun".

Yon lòt benefis metrize la se ke li ranfòse lafwa ak karaktè moun nan. Kalite moun sa yo pa fasil kite lòt moun enfluyans yo pa mwayen sa yo kapab di oswa fè lòt moun. Olye de sa, yo pran responsablite nan lavi yo; epi chwazi viv nan fè sa ki dwat nan je Bondye.

Bib la di: "Lè yon moun san konprann ankòlè, tout moun wè sa lamenn. Men, yon moun veyatif, lè ou fè l' malonèt, li fè tankou li pa konprann "(Pwovèb 12:16 VLS). Se konsa, nou ka di ke moun ki kontwole kòlè yo se yon moun ki gen lafwa; paske li pa chèche ranje bagay sa yo nan fason pa li, men li konnen ki jan pou l rete tann pou tan ak fason Bondye a.

Kesyon:

- Ki sa l Timote 1:8 fè nou sonje?

- Mansyone kèk konsekans ki kapab rive lè yon moun ki san metrize epi san konprann kite kòlè pote l ale.
- Ki benefis ki genyen nan konnen ki jan yo konpòte yo avèk sajès nan fè fas a kòlè?

II. Reflechi pou reponn (Pwovèb 15:28)

Pwovèb 15:28 pale nou sou diferans ki genyen ant kisa moun ki jis yo ak mechan yo di. Moun ki jis la, yon moun ki te rann bouch li devan krent pou Bondye, medite pou edifye avèk pawòl li yo; men se pa menm bagay la pou mechan ak enpi yo k ap kite mechanste ki nan kè yo mennen yo (Lik 6:45). Avan moun k'ap mache dwat la kòmanse pale, li toujou gen yon bon abitud pou l reflechi avan ke li pale pou l pa tonbe nan tantasyon mechan yo. Pou fè sa, nan yon analiz, ann wè twa aspè enpòtan pou konn pale.

A. Reflechi sou sa ou pral pale a

Nou pa dwe janm bay yon repons san nou pa verifye anvan ke nou konstate ke sa nou pral di a pral yon benediksyon oswa edifikasyon pou moun k'ap koute li. Jak te anseye nou: "Frè mwen renmen anpil yo, men yon bagay pou nou toujou chonje. Se pou tout moun prese louvri zòrèy yo pou yo ka tandè. Men, pa kouri pale, pa prese fè kòlè" (Jak 1:19). Nan lòt mo, konsèy Jak te bay moun k ap resevwa lèt li yo se te medite sou chak pawòl li anvan li di yo. Premyèman, nou dwe koute, epi pandan n ap fè sa, nou analize sa nou ta dwe di oswa pa; epi finalman, pale si sa nesèsè.

Pawòl Bondye a di: "Pa kite ankenn move pawòl soti nan bouch nou. Pale bon koze ki ka ede lòt yo grandi nan konfyans Bondye, koze ki ka ede yo lè yo nan move pa. Konsa, se yon byen n'a fè pou moun k'ap tandè nou yo" (Efezyen 4:29 VLS). Apati de jodi a, chak fwa ou gen anvi di yon bagay, premyèman, kanpe epi mande tèt ou: "Èske sa mwen pral di a pral yon edifikasyon oswa yon benediksyon nan lavi frè / sè mwen an?" Aprè w fin reflechi sou li epi konfime ke se konsa l'ap ye, kontinye; otreman, ou ta ka rejwenn ou nan yon dezòd fòmidad, ki fè li klè ke li te rekòmande rete trankil.

B. Panse a ki moun ou pral pale

Yon lòt aspè ke nou dwe pran an kont, anvan pou di yon bagay, se reyalite pou nou konnen ak kiyès n'ap pale. Nan tan aktyèl yo, nan sosyete nou an, valè respè a ap pèdi. Yon jenn gason kapab di yon gran moun sa li vle san panse li kapab derespekte l' lè l ap pale avèk li fas a fas.

Nan yon lòt sans, li enpòtan pou konnen ki moun k ap resevwa mesaj la; paske sa ka rive ke w ap pale de bagay ki pa apwopriye pou laj reseptè a epi fè li twouble pi plis

toujou, olye pou ede nan konpreyansyon. Sa rive lè fyète yo vle montre konbyen yo konnen sou yon bagay nan pale ak yon moun ki fèk konvèti nan Kris la.

Panse ak kimoun ou pral pale a, epitou, sonje degre matirite, kontèks kote w ap viv la, degre nan mete konfyans ou genyen ak moun k ap resevwa a, oswa si li se yon kwayan oswa ou pa. Tout faktè sa yo pral desizif pou bay yon repons ki kòrèk.

C. Reflechi sou ki jan ou pral pale

Aprè li fin pran an kont tou de aspè anvan yo, ta genyen youn an plis, ki se ki jan an. Kounye a ke nou te deja panse sou sa nou pral di ak ki moun nou pral di li; nou dwe reflechi sou ki jan nou pral di li, sa vle di ke, fason nou pral eksprime tèt nou. Paske nou pa kapab pale ak tout moun menm jan. Gen moun ki pa santi yo mal alèz; sepandan, genyen anpil lòt moun ki ofanse byen fasil.

Souvan, gen moun ki fè djòlè lè yo di bagay sa yo “san filtè”; an lòt mo, li dwat epi li pa mezire konsekans yo. Epi nan fè fas a sa a, yo jistifye tèt yo lè yo di ke yo se moun ki sensè. Atansyon! Senserite pa gen anyen pou li wè ak mank jijman ak metriz.

Fason nou di bagay yo enfluyans anpil repons moun ki antoure nou yo. Kòm twazyèm lwa Newton, “ke yo rele tou Prensip Aksyon ak Reyaksyon, di nou ... si yon kò A egzèse yon aksyon sou yon lòt kò B, yon sèl sa a fè sou A yon lòt aksyon egal ak nan direksyon opoze a” (Rekipere de https://www.ecured.cu/Tercera_Ley_de_Newton, dat 3 Dec 2019). Seyè nou an Jezi ki se Kris la te anseye tou ke ak menm mezi nou mezire lòt moun n ap mezire tou (Matye 7: 2b).

Se pou nou kenbe nan tèt nou ke chak nan aksyon nou yo (si wi ou non yo se aksyon, pawòl, jès, elatriye) ap toujou pwovoke yon reyaksyon nan direksyon pou tèt nou. Se poutèt sa, nou dwe eseye ak pale ak lòt moun avèk menm swen nou vle ke lòt moun genyen avèk nou.

Kesyon:

- Ki twa pwèn enpòtan yo anvan ou bay yon repons chofe?

III. Repons ki swav (Pwovèb 15:1)

Pawòl Bondye a di: “Repons dous la retire kòlè ...” (v.1). Kèk sinonim pou mo “swav” yo “dou, mou” ak sansib. Tout tèm sa yo transmèt yon lide pozitif. Lòt vèsyon nan Bib la di: “Repons lan dou”; “Repons lan gen bon kalite” (NVE). Yon pawòl ki gen bon kalite ap toujou tankou dlo ki etenn dife nan mitan yon konvèsasyon ki dedouble. Nan Bib la, nou jwenn anpil egzanp sou sa a. Ann wè youn nan yo:

Abigayil ak Nabal (1 Samyèl 25). Nabal te yon nonm trè rich, li te gen anpil bèt; men an menm tan, Pawòl la dekri li kòm yon nonm difisil ak move zèv (vv. 2-3). Sepandan, li prezante Abigayil kòm yon fanm ki gen bon konpreyansyon ak bon aparans (v.3). David, ki te nan dezè a t’ap kouri pou Sayil, te bay lòd pou ke dis nan jèn gason l’yo mande Nabal èd ak kèk pwovizyon; pandan yon bon bout tan, jenn gason sa yo ansanm te pran swen gadò mouton l’yo tout tan yo t’al okipe mouton l’yo nan savann nan (vv.5-7). Men, Nabal reponn yo byen sevè, pandan ke li t’ap demontre jan li egoyis ak ògèy ki te nan kè li (vv.10-11). Repons piman bouk sa eksite kòlè nan kè David; nan yon fason ke li te kite kòlè l pote l, li deside ale ak mesye l’yo pou ale touye Nabal ak tout pèp li a (v.13).

Jiskela, nou kapab wè ke kòlè a se tankou yon boul nèj k ap grandi epi k ap vin pi gwo jan nou fè plas pou li nan kè nou. Kòm Jak 3:5 di: “... ki jan gwo yon forè limen akòz de yon ti kras dife!” (refere li a lang lan). Yon joure mennen yon lòt joure; yon ofans mennen yon lòt ofans; epi sa pa pral fini jiskaske youn nan de pati yo reyaji epi chanje atitud li yo, epi finalman, repons li yo.

Retounen nan istwa ke yo te rakonte a, li te rive ke Abigayil, madanm Nabal, lè ke li te aprann atravè sèvitè l’yo tout sa ki te pase a, li te aji byen vit (vv.14-17). Bib la di, nan vèsè 18 la ke depi moman sa, Abigayil te pran anpil pwovizyon. Li te pran tout bagay yo mete sou bourik li; li te voye domestik li a pote yo bay David; epi l’ale avèk yo san li pa fè mari l konnen sa. Lè Abigayil wè David, li lage kò l atè devan li; epi li te mande eskize pou atitud mari li te afiche a. Li te pale nan yon fason ke David te afiche yon reyaksyon ki diferan pa rapò a sa li te afiche ak Nabal, mari Abigayil la (vv.23-34). Abigayil te rive fè David rekonsidere fason li te aji a, e li te abandone dezi li te genyen pou l detwi Nabal la; paske pawòl li yo te swav ak plen imilite ak bon konprann. Nan fason sa a, Abigayil te rive sove tout fanmi li, epi sove tèt li tou. Èske ou reyalize kisa repons ki dou a kapab pwodwi?

Kesyon:

- Ki sa ou te aprann jodi a nan istwa Abigayil ak mari l, fas ak David?
- Ki twa konsèy Jak 1:19 yo ye?

Konklizyon

Lefèt ke nan “kòlè lèzòm jistis Bondye a pa fonksyone”, depi jodi a mande Bondye pou ede ou pou pran pasyans pou w koute, pa pran pale fasil epi fè yon ralanti sou kesyon fè kòlè a. Lavi nou yo se refleksyon Kris la pou moun ki poko konnen li; epi se pou rezon sa a, fason nou aji, nan pale ak reyaji pral yon temwayaj vivan nan antouraj nou.

Konsèy pou paran ak timoun yo

Loysbel Pérez Salazar (Kiba)

Pasaj bibliik pou etids: Pwovèb 1:8, 13:24, 19:18,26-27, 20:20, 22:6,15, 23:13-14, 30:17

Vèsè pou aprann: “Pitit mwen, lè ou sispann aprann, ou pa lwen bliye sa ou konnen deja”
Pwovèb 19:27.

Objektif lesan an: Se pou chak elèv aplike konsèy ki nan Pawòl Bondye a pou paran ak ti moun yo.

Entwodiksyon

Sou relasyon paran ak pitit yo, nou genyen yon varyete de opinyon sou kòman yo leve ti moun yo. Pa gen yon lekòl ki fèt pou paran yo; pa gen okenn sèl modèl leve ti moun; e byenke legliz yo te kreye ministè pou fanmi an ki ede anpil, ak enstitisyon diferan modèl sosyal bay modèl ansèyman, l ap viv lakay chak jou, lekòl la pafè. Nou dwe afime ke li difisil pou kwaze; e menm plis lè nou pran an kont ke nou travay ak moun ki genyen lib volonte yo pral san parèy. Sa fè ke sityasyon ki vini devan nou yo pa janm menm bagay la nonplis; epi pwosedi ki te travay avèk yon moun, pap kapab fonksyone avèk yon lòt moun menm jan. Pa konsekan, ti moun ki gen menm paran yo, ak menm levasyon an, ap afiche konpòtman ki diferan.

Men, sa nou sèten se ke gen kèk konsèy ke Kreyatè a bay nan Pawòl pou paran yo ak ti moun yo ki kapab fonksyone nan tout ka yo. Ann wè kèk nan konsèy sa yo.

I. Ti moun yo bezwen koreksyon (Pwovèb 13:24, 19:18, 22:15, 23:13-14)

Koreksyon nan lavi ti moun yo enpòtan anpil epi Bib la anseye ke li ta dwe fèt depi lè ti moun yo tou piti lè gen tan toujou. Genyen anpil pasaj diferan nan liv Pwovèb yo ki pale nou de yo menm.

A. Koreksyon pou lanmou (Pwovèb 13:24)

Nou li nan Pawòl Bondye a: “Si ou renmen pitit ou, kourije li; si ou pa renmen li, pa pini li” (v.24). Bib la ap reklame ke yon demonstrasyon renmen nan kesyon leve ti moun se disiplin, pinisyon. Gen paran ki twouve sa difisil anpil pou yo disiplin; paske yo santi sa fè yo mal. Men si li pa egzekte; karaktè ti pitit gason w oubyen pitit fi w la pral defòme, epi li pral anreta lè ou vle fè yon bagay sou sa. Ebyen, se yon kesyon de korije sa ki te mal fèt; pliske move aksyon yo genyen gwo konsekans. Se menm jan an tou ke Papa nou ki nan syèl la etabli li avèk nou ki se pitit li yo. Nou pa gen dwa aplodi bagay ki mal fèt oubyen kite li san korije. Fason w itilize pou w korije a se yon bagay ki vrèman enpòtan tou; men ou pa ta dwe pè fè egzèsis koreksyon an. Ti moun yo ap bat bravo pou ou lè yo pi gran; epi yo pral konprann poukisa w te discipline yo.

B. Koreksyon ijan (Pwovèb 19:18)

Bib la di, “Korije pitit ou anvan li twò ta; pa fè tèt ou koupab de lanmò li” (v.18). Genyen yon gwo ijans pou korije ti moun yo nan yon laj byen bonè. Pafwa ti moun yo repete mo ki sal ke yo te tandè; epi paran yo ri fas ak “vye koze” a olye pou yo korije epi anseye yo. Li rive tou ke ti moun yo pa obeyi vwa an premye nan yon ton ki ba; epi yo adapte yo ak plizyè repetisyon nan gwo volim. Plizyè fwa, sityasyon sa a pèmèt nan kay la. Yo dwe anseye ti moun yo obeyi toupatou, san yo pa bezwen rele oswa repete lòd la plizyè fwa. Sa a se youn nan ansèyman ki dwe egziste depi ti moun nan tou piti. Yo dwe anseye ti moun yo limit pou yo respekte paran yo ak tout otorite yo.

C. Koreksyon fizik (Pwovèb 23:13-14)

Menm jan an tou, Bib la montre sa: “Ou pa bezwen pè bat yon timoun. Yon bèl kal, sa p'ap touye li” (v.13 VLS); epi tou: “Okontrè, si ou bat li, w'a sove nanm li pou l' pa mouri” (v.14 VLS). Isit la tèks bibliik la pale ak nou sou kalite disiplin oswa koreksyon an, li mete aksan sou koreksyon fizik la. Kounye a, gen anpil divizyon sou kritè yo nan sans sa a, menm nan legliz la, pou konnen si wi ou non ti moun yo ta dwe pran baton ou pa. Bib la afime ke li dwe fèt; epi pratike sipòte li tou. Sepandan, nou ta dwe mansyone tou ke se yon kesyon pou kraze kò ti moun nan oswa frape l sovajman oswa frape l ak gwo kòlè. Sèvi ak disiplin fizik la ta dwe toujou akonpaye pa dyalòg vèbal; epi yo dwe aplike pita yon avètisman atravè koreksyon. Ti moun nan dwe toujou konnen poukisa li resevwa koreksyon fizik la. Gen kèk tap nan dèyè oubyen pichkannen konn byen vini nan yon moman apwopriye. Objektif prensipal la se korije yon konpòtman pou ke li enkòpore bon aksyon nan lavi li epi jete sa ki pa bon yo.

Kesyon:

- Mansyone aspè ki etidye nan klas yo sou koreksyon ti moun yo.
- Eksplike youn nan aspè sa yo ak pwòp pawòl pa w yo.

II. Ti moun yo gen devwa anvè paran yo (Pwovèb 19:26, 20:20, 30:17)

Si byen ke ekspresyon sa a se verite: "Li pa janm sispann pote non paran", pou fè referans ak swen ki swiv la menm lè ti moun yo gen laj legal; se vre ke devwa ti moun yo anvè paran yo pa dwe sispann. Bib la trete sijè sa a avèk anpil enpòtans.

A. Respè ak swen (Pwovèb 19:26)

Pawòl Bondye a di: "Se yon wont, se yon dezonè pou yon pitit aji mal ak papa l', osinon pou l' mete manman l' deyò lakay li" (v.26 VLS). Vòlò se yon peche byen li deklare nan lalwa Bondye a; men nan tèks sa a, li toujou aksantye plis, paske fòt la se kont paran an. Ti moun yo genyen devwa pou pran swen paran yo, ba yo pwoteksyon epi respekte yo. Ka biblik sa kote ke ti moun yo ap vòlò bagay paran yo, ak lòt ki mete manman yo deyò lakay yo, se bagay ki kontinye rive jouk jounen jodi a; men se pa sa Bondye apwouve. Lè ti moun yo rive nan laj majè, yo gen devwa pa yo, nan yon sèten mezi, pou bay paran yo, ede yo ak nitrisyon yo ak lòt bagay ke yo mande nan lavi a. Swen paran gen ladan li anpil zafè espirityèl ak materyèl, sòti nan yon vizit chita pale avèk yo jiskaske li rive nan yon lopital bò kote yo. Se pa yon kesyon pou mete moun nan deyò nan kay la; se yon kesyon de bay tout swen yo epi ba yo tout atansyon ke nou menm ti moun yo nou kapab bay.

Pafwa ti moun yo jistifye tèt yo lè yo gen paran ki pa t ranpli wòl yo oswa atant yo. Men, kèlkeswa jan paran nou yo te ye, devwa nou antanke pitit yo, nou dwe toujou bezwen sipòte yo. Bib la pa di ke nou dwe respekte bon paran yo sèlman; li senpleman di: "... Respekte papa ou ak manman ou. Li di ankò: Si yon moun pale papa l' ak manman l' mal, se pou yo touye li" (Mak 7:10). Devwa pou onore paran yo pa gen okenn anyen pou wè avèk ki jan yo te ye avèk ti moun yo; men tou senpleman, se devwa chak pitit yo. San gade sa ke petèt ou te viv; Bondye vle ou fè devwa ou anvè paran ou yo, epi ki pral rapòte ou benediksyon yo.

B. Pa bay madichon (Pwovèb 20:20)

Yon lòt kòmandman nan Pwovèb la deklare: "Moun ki bay manman l' ak papa l' madichon p'ap viv lontan" (v.20 VLS). Tèm "madichonnen" an genyen plizyè entèpretasyon divès kalite; men youn nan yo itilize nan tèks sa a, jan sa parèt nan youn nan Vèsyon Septant lan (LXX), se vèb "kakologeo". Siyifikasyon vèb sa a se jan sa a: "pale mal (kakos, move; lego, pale). Li tradwi ak madichon vèb ki nan Mt 15.4 ak Mk 7.10; men Seyè a pale de pale papa ak manman mal" (Vine, W. E. Diksyonè Teyolojik VINE. USA: Editoryal Caribe, 1999, p.1132). Selon Iwa Ansyen Testaman an, "madichonnen paran yo" te kapab menm pini amò (Levitik 20: 9). Se konsa, youn nan devwa ti moun nan se pa janm pale mal kont paran yo (madichonnen). Pawòl ki soti nan bouch yo kapab pi douloure ak pi fè mal pase kou fizik. Pawòl ki pale a gen yon dimansyon ni pou bon ak pou move bagay ke, pafwa, pou nou apresye. Bondye kont paran k'ap madichonnen; nan

pwononse pawòl negatif ak blesan. Si nou pratike sa ki kontrè lè nou madichonnen, nou ta dwe di ke la a, nou menm ti moun yo la pou nou beni paran nou yo, pale sa ki edifyan. Sa pa vle di pou ke erè yo pa rekonèt, oswa move aksyon yo pa vize deyò; li fèt nan bi pou ede. Gen moun ki jistifye tèt yo lè yo di: "Men sa m ap di sou yo se verite". Ekspresyon sa a ka limite nan pèspektiv ki obsève yo; men an konsideran ke se vre, yo dwe di verite a, men chaje ak lanmou, epi pa janm gen resantiman, amèt im oswa rayisans.

C. Apresyasyon ak obeyisans (Pwovèb 30:17)

Se menm jan an tou, nan Bib la nou li: "Yon pitit ki pase papa l' nan betiz, ki pa respekte lòd manman l', chen gen pou devore kadav li nan raje, zwezo nan bwa va manje grenn je li l'" (v.17 VLS). Kèk nan aksyon kle yo nan devwa yon ti moun anvè paran yo se obeyisans. Jeneralman paran yo vle pi bon bagay pou pitit yo; epi Bib la mande pou nou obeyi yo, lè nou konnen ke obeyisans sa a dwe soti nan kondwit ki jis ki dikte pa mwayen Kreyatè a. Gen kou ke ti moun yo resevwa nan lavi a se paske yo pa obeyi konsèy paran yo; pliske yo pa koute, e se la a pwoblèm ki ta ka evite vini. Egzanp obeyisans nou genyen se nan Kris la, li obeyi Papa li ki nan syèl la pandan li te isit la sou latè. Se nan li menm, nou genyen paradigm obeyisans lan. Dezobeyisans anvè paran yo nan kilti Izraelyen yo se yon bagay ki konsidere byen grav. Pa konsekan pasaj la sijere lanmò pou moun ki komèt fot sa a. Rekòmandasyon an se obeyi, ki vle di fè sa paran nou yo mande nou fè, menm lè nou pa dakò pou fè sa; e menm si sa pa nan konpreyansyon nou, se sa ki dwe fèt. Lojikman, obeyisans li pa ta janm yon vyolasyon prensip biblik oswa nenpòt bagay ki mete lavi an danje. Vèsè biblik la pale tou de mepri kont paran yo, ki pafwa anvayi gran moun yo. Devwa a se apresye yo, ki gen ladan li, jès, pawòl ak aksyon atravè renmen anvè yo. Se yon kesyon pou pa kite yo abandone; men kenbe relasyon sa vivan. Li kapab menm konsidere ka yon moun ki di: "Ki jan mwen ka apresye ak obeyi yon moun ki pa janm pran swen mwen?" Sa se devwa ki pi bèl ki kapab rive; epi si lavi li te chanje pa Kris la, ak tout lanmou, sa pral reyalize. Paske sa pa gen anyen pou wè ak yon bagay vanje; men pito se eksprime sa Bondye te òdone kòm devwa yon pitit. Nan ka nesèsè sa a, nou dwe pran bagay ki soti nan kè a, epi mete yo nan bra Seyè a pou nou kapab apresye paran nou yo avèk lanmou.

Kesyon:

- Mansyone devwa ti moun yo genyen anvè paran yo.
- Eksplike youn nan aspè sa yo ak pwòp pawòl pa w yo.

III. Ti moun yo bezwen enstriksyon ak ansèyman (Pwovèb 1:8, 19:27, 22:6)

Li esansyèl pou kontinye enstwi ti moun yo. Sa a se yon devwa chak jou anvè paran yo. Nan mitan pèp jwif la, se te yon pati endispansab nan lavi chak jou pou anseye ti moun yo renmen ak fè Bondye plezi ak tout kè

yo. Enstriksyon sa a te fèt plizyè fwa nan yon jounen epi nan diferan kote (Detewonòm 6: 4-9). Anseye ak enstwi nan lavi espirityèl la se yon bagay ki fondamantal pou lavi ti moun yo, osi byen ke tout ansèyman k'ap ede yo viv ansanm nan sosyete a.

A. Aji avèk sajès (Pwovèb 19:27)

Pawòl Bondye a di: "Pitit mwen, lè ou sispann aprann, ou pa lwen bliye sa ou konnen deja" (v.27 VLS). Enstriksyon an pote konesans ak bon konprann. Nou pa kapab vire do fas ak bagay sa yo, ni mete yo sou kote. Se sa ke vèsè bibliik la te vle eksprime, ki mete anpil enpòtans sou konnen kijan pou nou koute enstriksyon; paske li depann de konbyen li konnen, ak konsidere posibilite pou ke yo te kapab aplike konesans sa a nan kontèks lavi nou. Pafwa, ti moun yo panse yo konnen tout bagay. Epi sa te rive ke paran yo ofri konsèy, enstriksyon, epi yo inyore yo; epi aprè sa a, sa ke manman oswa papa a te prevwa sa ki ta pral rive a. Bon konprann ak konesans ti moun yo depann lajman de enstriksyon ak ansèyman paran yo. Sa pa kapab rete pou lekòl la sèlman; tankou yon responsablite pou asime. Gen yon varyete de ansèyman ak enstriksyon ke paran yo ta dwe anseye ti moun yo, tankou sa ki vini annapre yo:

- Pou kiltive lanmou Bondye (lapriyè, lekti bibliik, lotèl familyal, disiplin espirityèl, elatriye).
- Pou egzèsè kado ou, ak akonpli objektif Bondye a.
- Edikasyon relasyonèl (di mès, mande padon ak / oswa mande pèmision, règ bon konpòtman, elatriye)
- Edikasyon seksyèl (konnen kò ou, limit li yo, ... sèvi ak seksyalite yo kòrèkteman, elatriye).
- Relasyon nan diferan domèn (nan fanmi an, lekòl, elatriye)
- Konpòtman nan travay (avèk siperyè, ak sibòdone, onètete, angajman, elatriye)).

Ti moun yo se pi gran eritaj paran yo; pou rezon sa a, ansèyman ak enstriksyon an konsiste yon vid ki pral genyen pi gwo enpak li si konesans sa a koute epi aplike. Nan tout evènman nan lavi yo, ti moun yo bezwen enstriksyon paran yo pou yo aji avèk bon konprann. Menm lè yo pa vle koute epi obeyi, ansèyman ak enstriksyon yo dwe kontinye; byen pawòl sa yo toujou gen yon enpak espirityèl, epi yo pa janm anven.

B. Nan papa a ak manman an (Pwovèb 1:8)

Bib la di tou: "Pitit mwen, koute papa ou non lè l'ap ba ou bon levasyon! Pa janm bliye sa manman ou te moutre ou!" (v.8). Ansèyman an dwe soti nan tou de paran yo; sa enpòtan anpil nan vèsè bibliik la. Malerezman, n ap viv nan yon sosyete kote ke gen yon gwo pousantaj pou ti moun yo grandi san youn nan de paran yo. Anjeneral, papa a absan; epi pa konsekan ekspresyon plizyè manman: "Mwen te oblije jwe wòl manman ak papa an menm tan". Ekspresyon sa a vle di gwo sakrifis manman sa fè pou elve pitit yo, san yo pa gen figi papa a bò kote

yo. Men se KONSEPSYON sa a konplètman demontre nan modèl pa Bondye a. Bondye te kreye tou de papa ak manman ak yon pataj responsablite sou ti moun yo. Yo chak pote yon bagay diferan nan responsablite pou leve ti moun nan, sa k'ap ede avèk amoni kay la konplètman. Ti moun nan bezwen tou de paran yo nan kwasans yo; epi se jan Kreyatè a te etabli l la.

Antan ke paran, nou gen yon devwa pou ke nou toujou anseye ti moun yo Pawòl Bondye a; epi antan ke pitit, nou gen yon devwa pou koute tou de paran yo, toujou anseye sa a ki pa kontrè a modèl ke Bondye te kite nan Pawòl li a. Modèl fanmi ke Kreyatè a te etabli a; pa gen yon sèl men li konnen ki jan li ta dwe travay. Nan seksyon sa a nan leson an, ou ka mande temwayaj pou sipòte benefis ki genyen nan koute ansèyman paran yo.

C. Fondamantal nan anfans ti moun nan (Pwovèb 22:6)

Pifò oswa petèt nou tout konnen vèsè sa a: "Bay yon ti moun prensip li dwe swiv. Jouk li mouri, li p'ap janm bliye l' " (v.6). Gen anpil temwayaj ti moun kretyen ak gran moun tande ki sonje ansèyman paran yo, epi yo kontinye fè Bondye plezi. Paran yo genyen yon enpak pwisan sou lavi pitit yo nan pawòl ak temwayaj lavi yo.

Edikasyon pou ti moun piti yo genyen anpil enpòtans; etap sa a pa dwe pase san aprantisaj ak ansèyman ki nesèsè yo. Sa a te konprann ak aplike pa tout sivilizasyon jouk jounen jodi a.

Malgre ke pratik la te montre nou ke li posib ke timoun yo kite sa yo anseye a, epi nou ka panse ke vèsè a pa konplètman respekte; sa Bib la di nou an vle transmèt kòm yon prensip ke ansèyman ti moun yo ap toujou rete nan kè yo, menm si petèt la sispann konfòme nan kèk etap nan lavi yo. Men, devwa a kòm paran yo te akonpli. Si yo genyen gwo privilèj pou yo vin kretyen ak genyen pitit; pa sispann simen Pawòl Bondye a nan lavi yo, epi kreye tan familyal kote ou kapab anseye yo pou ke yo vin yon vrè disip Kris la. Anplis de sa, li enpòtan tou pou ke pitit nou yo wè kijan paran yo renmen Bondye epi sèvi li. Sa ap toujou rete nan kè yo.

Kesyon:

- Ki ansèyman ak enstriksyon paran yo ta dwe anseye pitit yo?
- A ki moun ansèyman ti moun yo koresponn; epi nan ki etap nan lavi yo sa esansyèl?

Konklizyon

Pawòl Bondye a kòmande nou discipline ti moun nou yo epi nou pa dwe manke ranpli responsablite sa a. Epi antan ke ti moun, nou dwe toujou koute paran nou yo epi respekte yo.

Kat bagay ke Bondye rayi

Dorothy Bullón (Costa Rica)

Pasaj bibliik pou etids: Pwovèb 20:10,19,22-23,25, 24:29, 25:21-22, 26:20,22

Vèsè pou apranns: “Jezi reponn li: Se pou ou renmen Mèt la, Bondye, ou ak tout kè ou, ak tout nanm ou, ak tout lide ou. Se kòmandman sa a ki pi gwo, ki pi konsekan. Men dezyèm kòmandman an ki gen menm enpòtans ak premye a: se pou ou renmen frè parèy ou tankou ou renmen pwòp tèt pa ou” Matye 22:37-39.

Objektif leson an: Se pou elèv la dekouvri bon konprann pratik yo ofri nan pwovèb konsènan desepsyon, tripotay, tire revanjan ak pwomès.

Entwodiksyon

Liv Pwovèb yo ofri anpil konesans eksepsyonèl ki gen bon konprann sou kòman pou viv yon lavi nan kè kontan ak lapè, plen onè ak respè pou Bondye. Prensip fondamantal ki mansyone nan liv sa yo se: “Mete konfyans ou nan Seyè a ak tout kè ou ...” (Pwovèb 3: 5 VLS); ak “lè ou genyen krentif pou Seyè a se lè sa a ou kòmanse gen bon konprann ...” (Pwovèb 1: 7, 9: 10 VLS). Nan leson sa a, nou pral etidye kat zòn kote nou dwe mache avèk swen nan lavi a: evite twonpe moun, pa fè tripotay, pa pran revanjan sou moun, epi pa pran ve alalejè.

I. Twonpe vandè a ak achtè a (Pwovèb 20:10, 23)

Èske yon kilo nan pòm detè toujou peze 1,000 gram; oubyen èske se yon moun ki deranje balans lan? Lè tank lan plen nan yon machin, èske li fèt ak yon bon lit gazolin; oswa avèk yon ti dlo? E osijè de piblisite twonpe? “Koka-kola, vann kontantman”; McDonald di ke manje li yo “bon anpil” ... Tout kote, yo vann nou “byennèt”. Nou reyalize ke gouvènman an oswa politisyen, konpayi ak biznisman, oswa mwayen komunikasyon yo ban nou anpil manti nan anpil okazyon. Sanble ke sosyete konsidere a desepsyon kòm yon bon kalite.

Ekriven liv Pwovèb la te avèti nou: “Seyè a pa ka sipòte moun k’ap sèvi ak de pwa de mezi” (v.10). Seyè a pa ka sipòte moun k’ap sèvi ak de pwa de mezi. Sa pa bon pou ou sèvi ak move balans” (v.23). Diksyonè ki sou entènèt la defini mo “abominasyon” jan sa a: “I. Bonjan rejè ak kondanasyon nan yon bagay ki lakòz refi...” (Rekipere nan www.google.com/search abominasyon, dat 30 Septanm 2019).

Bondye gen sousi pou pratik biznis. Bib la rekòmande balans ak mezi ki onèt. Bon konprann nan gen ladan li onètete ak entegrite nan tranzaksyon finansye ak

pwofesyonèl. Verite ak jistis mande ke nou trete chak tranzaksyon avèk presizyon ak swen. Wi nou vle benediksyon Bondye a, epi pou kapab evite jijman; aprè sa a, nou dwe konsidere avètisman nan pwovèb sa a.

Fo komès la ak move balans ak mezi yo se yon fason pou vyole nan dis kòmandman yo. Kreyen pa ta dwe janm sèvi ak fo mezi; paske sa a enplike nan bay manti sou sa ki te vann. Epi li ekivalan tou ak vòl; pliske, li achte nan yon achtè plis pase sa li ta dwe peye. Balans ak mezi enjis yo entèdi nan tout Bib la (gade Levitik 19: 35-36; Oze 12: 7; Amòs 8: 5-6; Miche 6: 10-11).

Mande: “Èske nou toujou onèt nan tranzaksyon lajan nou? Si yon moun ban nou plis monnen pase sa ki koresponn nan, èske nou remèt li? Èske nou tout peye taks onètman? Èske nou kontan lè nou vann yon bagay pou yon pri ki pi konsekan pase valè li yo? Kòman nou fè konnen ke gen moun ki twonpe nou? Kisa nou ta dwe fè nan ka sa yo?”

Kesyon:

- Pou kisa li enpòtan pou nou jis nan tout biznis nou yo?
- Ki de kòmandman yo kase lè nou kontrefè balans yo?

II. Fè tripotay, oubyen avèk moun ki tripotay (Pwovèb 20:19, 26:20,22)

Yon tripotay se yon moun ki genyen enfòmasyon sou moun; epi revele enfòmasyon sa yo bay moun ki pa bezwen konnen yo. Tout moun renmen tande yon bon istwa, pa vre? Bon, pa nesèsman. E moun ki nan istwa a? Pou yo ou ta renmen tande sa n ap di sou yo? Gaye tripotay sèlman fè lòt moun mal, epi li detwi kredibilite nou yo. Ki moun ki pral mete konfyans nou lè yo panse ke nou pral di lòt moun? Tripotay se yon fason pou jije moun. Pawòl pwisan yo ka ankouraje oswa

detwi. Pwovèb 26:22 di: "Tripotay dous nan zòrèy moun ki vle tandè yo. Sa mache nan san yo". Nan tan sa yo, nou obsève anpil dife nan forè yo ki genyen gwo dimansyon pafwa ki te koze pa yon sigarèt ki limen, oswa yon ti dife nan yon jaden. Jak 3: 5 di: "Konsa tou ak lang moun. Piti kou li piti, li vante tèt li pou gwo bagay li ka fè. Gade ki jan yon ti flanm dife ka boule yon gwo rakbwa!" Ekriven liv Pwovèb yo te dekri pwen pozitif nan kesyon an: "Kote ki pa gen bwa, pa gen dife. Kote ki pa gen tripòt, pa gen kont" (Pwovèb 26:20).

Mande: Ki rezilta oswa efè tripotay la? Tripotay gate relasyon, detwi konfyans, epi doulè ki asosye ak tripotay la te santi aprè pawòl yo fin pale. Bib la avèti sou danje lang nou lè nou itilize li mal; epi li dekri li lè li di nan li menm ki "plen ak pwazon ki ka touye moun" (Jak 3:7-8). Fè tripotay pa genyen sans. Souvan nou rantrè nan yon diskisyon tou senpleman pou santi yo enkli; men sa pa gen benefis nan maltrete yon lòt moun oswa fè rimè yo kouri.

Bondye pa t kreye lèzòm pou jije tèt yo, epi siyale defo tout moun. An reyalyte, Bib la repete kòmandman pou nou youn renmen youn lòt (Jan 13:34-35); ke nou trete lòt moun tankou nou ta renmen pou yo trete nou (Matye 7:12); e ke nou renmen pwochen nou tankou tèt nou (Matye 22:39) Malgre ke nou beni ak libète lapawòl, plan Bondye a pou nou pa gen ladan yon lang awogan (Galat 5:13; Efezyen 4:29). Pwovèb 20:19 di konsa: "Bouch alèlè pa kenbe sekre, pa mele ak moun ki pale twòp".

Mande: Kisa w fè lè ke yon moun di w konsa: Ou konnen, m ap rakonte w aksyon entèl...? Si nou vle evite tripotay; nou dwe konsantre sou kreye deklarasyon itil ak ankourajan. Nou dwe sispann tout konvèsasyon ki mennen tripotay; epi konsa y ap konnen ke nou pa koute zafè sa yo. Nou dwe sonje règ dò a: si se pa sa, nou vle moun pale de nou; ebyen nou pa dwe patisipe nan tripotay.

Mande: "Èske li posib pou fè tripotay sou Facebook oswa WhatsApp? Èske nou tante pase nouvèl, ki ta kapab fo, ak zanmi nou yo? Ki jan nou ka disène fo nouvèl yo?"

Kesyon:

- Ki efè tripotay fè nan sosyete a?
- Ki jan pou fè pou evite koute tripotay?

III. Sèvi ak revanj (Pwovèb 20:22, 24:29, 25:21-22)

Kisa pou fè lè yon moun fè nou yon bagay ki mal? Kijan ou santi ou si vwazen an pwazonnen chen ou a? Oubyen

pi mal toujou, lè yon ti gason soti nan ibanizasyon pou fè kadejak sou pitit fi w? Oswa lè madanm ou ap pran randevou ak yon lòt gason? Oubyen mari ou renmen anpil fanm? Moun nan gen yon reyaksyon nòmal nan evènman sa yo. Mande: "Poukisa sa fèt konsa? Kisa mwen ka fè kounye a? Rayi li, mwen vle li mouri ... "Sa yo se reyaksyon imen; men antan ke sitwayen wayòm Bondye a, ann reflechi nan ki jan nou ta dwe reyaji ak aji.

Prezans vanjans lex talionis (lwa talyon an) te komen nan kòd penal jwif ak lòt ansyen kòd nan lwa tou prè Oryan an. Chagren an jidisyè "je pou je, dan pou dan" etabli nan Egzòd 21:24 kòm yon mwayen pou mete fen nan diskisyon, sa vle di, kòm pinisyon jidisyè. Men, nou pa dwe pran lalwa Moyiz la nan pwòp men nou. Pwovèb 24:29 avèti nou: "Pa janm di li fè m', m'ap fè l' tou. M'ap fè l' peye sa li fè a. Mwen pase bò jaden yon nonm parese, bò jaden rezen yon moun ki san konprann". Bib la gen anpil bagay yo di sou revanj. Tou de an ebre tankou an grèk, mo yo ke yo tradui kòm "Revanj" oswa "tire revanj" vle di retounen mal pou mal. Sepandan, Bondye pran responsablite pou ke se li menm ki fè jistis ("pran revanj"): "Pa tire revanj tèt ou nou menm, mezanmi, men kite plas pou kòlè Bondye; paske li ekri: vanjans se pou mwen, mwen pral peye, se Seyè a ki di sa" (Women 12:19; gade tou Detewonòm 32:35 ak Ebre 10:30). Kòm kretyen, nou dwe swiv kòmandman Seyè Jezi a: "... Renmen ou lènmi, beni moun ki madichonnen ou ... "(Matye 5:44), kite "tire revanj" lan nan men Bondye.

Gen de ka / egzanp nan Ansyen Testaman pou ilistre ki jan kesyon tire revanj lan se yon bagay ki terib. Nan Jenèz 34, nou li istwa Dina, yon pitit fi patriyach Jakòb la, ki te vyole pa yon chèf Kanaran ki rele Sichèm. Nan renmen ak Dina, aprè sa a, Sichèm mande patriyach Jakòb la pou men l'nan maryaj li (v.8); men frè Dina yo te ranpli ak yon dezi pou revanj. Simeyon ak Levi, frè l', yo te twonpe moun lavil la pou yo te di yo te sikonsi anvan maryaj la (v. 13-15). Kananeyen yo te obeyi ak lafwa; men lè yo te fèb epi yo te nan doulè, pitit Jakòb yo te tire revanj vyolan sou yo lè yo atake yo epi touye yo (v.25). Yo te fè yon enjistis pi lwen pase tout kominote a, epi yo te fini tankou lènmi. Nan Jij 14 ak 15, Samson te vanje tèt li nan fè mechanste sou moun Filisti yo; paske yo te pase l nan rizib. Nan tou de ka yo, yo te fè lènmi non sèlman pèsònèl; men tou pou pèp yo a. Pwovèb 20:22 di: "Pa di: Mwen pral vanje; tann pou Jewova, epi li pral delivre ou".

Men liv Jenèz la rakonte nou yon lòt istwa (Jenèz 37-47). Yo vann Jozèf, pitit Jakòb la, avèk jalouzi pa frè l yo tankou yon esklav Izmaelit yo ki vire yo te vann li pita nan mache esklav la nan peyi Lejip. Bib la di ki jan Jozèf te soufri nan peyi Lejip, ak ki jan pita li te vin premye minis

(gouvènè) an chaj pou distribye manje nan tan grangou. Gen yon bèl sèn nan dènye chapit ki nan Jenèz la, vèsè 15 a 21. Frè Jozèf yo, lè papa Jakòb te mouri, papa yo te pè pou ke Jozèf ta tire revanj sou yo; men li, olye pou li pran revanj, li te padonnen yo. Pwovèb 25: 21-22 di: "Si lènmi ou grangou, ba li manje. Si li swaf dlo, ba li dlo pou l' bwè. Lè sa a, w'a fè l' wont anpil. Seyè a va rekonpanse ou". Sou kwa a, Jezi te priye: "... Papa, padone yo, paske yo pa konnen sa y ap fè ... "(Lik 23: 34a). Lapriyè pou lènmi nou yo, padone yo, epi remèt bagay yo nan men Bondye se konsèy saj nan Bib la.

Kesyon:

- Pou kisa Bondye anpeche nou pran revanj sou lènmi nou yo?
- Ki sa ansèyman bibliik la genyen pou fè fas ak lènmi nou yo? (Detewonòm 32:35; Matye 5:44; Women 12:19 ak Ebre 10:30).

IV. Fè pwomès alalejè (Pwovèb 20:25)

Pwovèb 20:25 di: "Pa prese fè Bondye pwomès. Ou ka règrèt sa pita"(VLS). Eklezyas 5: 4 di, "Lè ou fè yon pwomès bay Bondye, pa mize fè sa ou pwomèt fè a. Bondye pa nan jwèt ak moun ki san konprann. Sa ou pwomèt fè a, fè l' "(VLS).

Konbyen nan nou ki te ale sou lotèl la ap kriye akòz de yon mesaj, epi nou te di: "Seyè, si ou ede m'; mwen pwomèt..."? Oswa petèt yon fanmi deside bay ladim yo ak ofrann yo bay Seyè a; men aprè yon tan, yo pa fè sa ankò. Epitou nan maryaj nou nou te fè pwomès fidelite ak swen mityèl. Gen kèk moun ki deside dedye lavi yo bay Bondye ak sèvis li; plis atire pa biznis, yo bliye pwomès yo.

Nan Bib la, nou li anpil pwomès Bondye fè an favè nou, epi ki toujou gen kondisyon. Epi Bondye kenbe sa li pwomèt la. Istwa bibliik la mansyone ka ve ki akonpli yo. An te pwomèt ke si li te gen yon pitit gason, li ta dedye l' bay Seyè a (1 Samyèl 1:11). Lè ti bebe a te fèt, An te akonpli pwomès li a: «Mwen te mande l' pou l' te ban mwen pitit gason sa a. Li ban mwen sa m' te mande l' la. Se konsa m' vin mete l' apa pou l' ka viv pou Seyè a ase jouk li mouri. Apre sa, yo adore Seyè a la nan tanp lan» (1 Samyèl 1: 27-28). La, wa David te pwomèt ke li pa pral repoze jiskask li jwenn yon kay pou Seyè a epi bati tabènak la (Sòm 132:2-5).

Pwovèb etid la avèti nou pa pwomèt yon bagay ke nou pa dwe, oswa nou pa pral akonpli.

Jeftè te fè yon sèman prese prese bay Bondye pou l' te fè sa yon sakrifis pou Bondye ak premye moun ki soti lakay li a pou vin rankontre li lè li retounen sot nan batay

la, si Bondye ba l viktwa nan batay la. Lè li te retounen lakay li viktorye, sèl pitit fi ke li te genyen an te premye kouri soti epi anbwase li (Jij 11: 29-40). Ve Jeftè a te prese ak kont volonte Bondye; déjà ke sakrifis imen an te deja yon peche (Detewonòm 12:30-31).

Nan Nouvo Testaman an, nou wè Pyè nan dènye soupe a te pwomèt pou swiv Jezi nan dènye konsekans yo; men li te avèti l ke menm jou lannwit sa a li ta pral nye li (Matye 26: 33-35). Ananyas ak Safira te pwomèt bay yon kantite lajan; men yo kache yon pati nan lajan an epi konsekans lan te fatal (Travay 5: 1-11).

Jezi, nan Sèmon sou montay la, konseye tou senpleman pou moun pa fè ve: Men mwen menm, men sa m'ap di nou: Pa fè sèman menm. Pa fè sèman sou syèl la, paske syèl la se fotèy kote Bondye chita. Pa fè sèman sou tè a, paske tè a se ti ban kote Bondye poze pye li. Pa fè sèman sou lavil Jerizalèm, paske se lavil gwo Wa a. Pa fè sèman non plis sou tè pa ou, paske ou pa ka fè yon sèl grenn cheve nan tè ou tounen blan osinon nwa. Men, lè w'ap pale se wi ak non pou ou genyen ase. Tou sa ou mete an plis, se nan Satan sa soti» (Matye 5: 34-37; gade Jak 5:12 tou). Tou de Jezi ak Jak te di ke li pi bon pou moun nan pa fè yon pwomès, pase pou l fin fè yon pwomès epi pou l pa kapab pa kenbe li.

Ni nou pa dwe twonpe pitit nou yo nonplis lè nou pwomèt yo bagay; epi aprè sa a, nou bliye pwomès nou an. Li enpòtan pou ke nan yon mond ki ranpli ak bri ak anpil pawòl san fè aksyon konsa, nou byen analize sa ke n'ap pwomèt Seyè a, mari oswa madanm nou, fanmi nou e menm mond lan. Nou dwe saj nan fason nou itilize pawòl nou yo. Mande: "Èske se yon peche pou w fè yon pwomès oswa ve? Èske yon kretyen ka sèmante kòm temwen nan tribinal ak men l sou Bib la?"

Kesyon:

- Nan ki moman nou fè pwomès oswa ve?
- Ki sa Jezi ak Jak di sou fè pwomès?
- Èske ou janm fè yon pwomès bay Seyè a? Èske w te akonpli li? Pran yon ti moman pou reflechi sou aksyon ou yo?

Konklizyon

Sentete genyen ladan li, mache nan renmen, ranpli ak Lespri Bondye a pou montre fwi Lespri Bondye a nan lavi nou. Yon moun ki mache tou pre Seyè a ta dwe evite tripotay; li pa pral tire revanj sou moun ki atake l' oswa trete l' mal; l'ap trè onèt nan tout tranzaksyon li yo; epi li pa pral pwomèt sa li pa ka akonpli.

Yon lavi san alkòl

Noemi Santiago Anzueto & Nemias Morales (Meksik)

Pasaj bibliik pou etid: Pwovèb 23:29-35

Vèsè pou apranns: “Pa kite bwason pran nanm ou, ou te mèt wè jan li bèl, jan li klè nan vè a. Lè ou bwè l’, li desann dous nan gòj ou. Men, pita ou santi se tankou yon move sèpan ki mòde ou, yon sèpan aspik ki pike ou” Pwovèb 23:31-32.

Objektif leson an: Se pou elèv la konnen konsekans konsomasyon alkòl la pou lavi espirityèl, fizik, sikolojik, emosyonèl, familyal ak sosyal; epi pran desizyon pou kapab enjere bwason ki gen alkòl, pou kapab kondwi tèt li apa pou Bondye nan prezans Bondye.

Entwodiksyon

Alkòl se youn nan dwòg yo ki, akòz li fasil pou jwenn ak pwopagann pwisan li resevwa, li vin yon vrè pwoblèm sosyal. Pale sou alkòl nan mond kreyen an toujou yon sijè ki lakòz anpil deba. Gen kèk moun ki an favè itilizasyon li ak mezi; epi lòt moun, nan abstinans total. Malgre ke Bib la pa entèdi klèman konsomasyon alkòl la; Li pa kapab refize ke gen plizyè pasaj bibliik ki rekòmande rete lwen sibstans sa a. Se konsa, san plas pou dout, Pawòl Bondye a kondane tafyatè ak efè li yo.

Òganizasyon Mondyal Lasante (OMS) bay done estatistik sou sitiasyon mondyal la nan konsomasyon alkòl (Rezime enfòmasyon ki soti nan https://www.who.int/substance_abuse/publications/global_alcohol_report/nan/, 14 novanm 2019).

Men kèk nan done sa yo:

- 11 nan chak 20 mò nan mond lan asosye avèk alkòl.
- - Nan tout lanmò ki atribye ak alkòl, 28% te lakòz blezi ki te koze pa aksidan trafik, pa pwòp tèt li ou-domaj tankou swid, oswa pa vyolans entèpèsyonèl.
- - 21% nan lanmò ki gen rapò ak alkòl yo te lakòz maladi dijestif; ak 19%, lakòz maladi kadyovaskilè

Nan rejyon Amerik la, 22% nan tout mò blezi yo atribyab ak konsomasyon alkòl. Reyalyte a nan Amerik Latin nan montre ke tafyatè ki gen plis ensidan se adolesan. Estatistik yo montre ke plis pase yon ka nan ti moun ki gen 15 an 19 ane soti nan tout mond lan (ki egal a 27%) bwè alkòl.

Fè fas a reyalyte sa a, nou ta dwe mande tèt nou ki rezon ki fè yo de pli zan pli ki piti anpil nan yon laj byen bonè y ap kòmanse konsome bwason ki gen alkòl ak lòt sibstans depandans.

I. Pwofil tafyatè a (Pwovèb 23:29-30)

Yon moun ki kounye a k'ap soufri pou pwoblèm tafya, li konsidere kòm yon moun ki malad. Karakteristik yon moun ki gen pwoblèm alkòl anjeneral te pafètman dekri pa ekriven an nan liv Pwovèb yo. Se konsa, nan Pwovèb 23:29, li te dekri ke yon moun ki bwè twòp gen tandans vin pote plent, soufrans, kè sere, tris, nan adisyon pou prezante boul san san rezon. Nan kòmansman, alkòl la kòmanse ak yon byè oswa yon koup, aprè sa a, li pran de, epi sou sa, jiskaske li pran efè nan kò li; epi rive yon moman lè sibstans ki konsome a deziniyab moun nan. Nan eta sa a, moun nan ka vin vyolan, derespektan oswa gen diferan fason pou konpòtman. Nan demen, gen kèk moun ki santi yo koupab pou sa yo te fè a.

Kounye a, sikològ yo te detèmine tou sa ki karakteristik sa yo ki defini yon alkolik. Journal syantifik “Konsèy Gouvènmanntal Kont Vis Kondisyon Prekè”, Meksik, pibliye kèk karakteristik pèsonalite yon moun ki konsome alkòl. Karakteristik sa yo se bagay sa yo:

- San matirite emosyonèl
- Depandans emosyonèl
- Bezwen atire atansyon
- Enkapasite pou renmen, bay ak resevwa. Se pandan, li kapab pale trè byen sou renmen, menm jan sa rive nan ka powèt yo, ekriven ak konpozitè alkolik yo.
- Pwoblèm seksyèl tankou omoseksyalite inaktif, promiskwite oswa ensekirite seksyèl
- Solitud ekzistansyèl. Li santi li poukont li, ensèten, endiferan, ak enkonzyan nan tout bagay. Konpanse pou sitiasyon sa a pa antoure moun ki rete “bò kote l”, ak admire l.
- Renmen fè kòlè. Li travay pa enpilsyon kout. Li pa konstan, li pa pèsèvere prèske nan anyen.

- Viv nan yon mond fantezi, ki reve souvan.
- Alkòl la gen yon pè vag nan tout bagay e pa gen anyen: a kè sere ekzistans. Kòm yon konsekans ak konpansasyon pou laperèz li, li ka devlope konpòtman agresif.
- Enkapasite pou entèg. Kòm alkòl la se yon bagay entèn ki dezentegre moun, li pa aksepte tèt li epi li evade. Ni li pa ka rantrè nan yon gwoup (sof si se pou bwè).
- Li trè emosyonèlman sansib; tout bagay deranje li. Gen lòt ki pafwa konsidere alkòl yo fò; men an reyalyte, yo frajil ak mèg. Sak pase a se ke konsomasyon alkòl la mennen moun nan anestezi emosyonèl.
- Enkapasite pou tolere fristrasyon. Li entrovèti, timid epi li ensèten. Fè fas a echèk, li jenere resantiman anvè lòt moun ak konpasyon pou pwòp tèt li. Li santi li alafwa koupab ak viktim; epi nan yon ti bout tan, li kontan.
- Enkapasite pou tolere soufrans. Li pa afwonte pwòp tèt li; li evade

Pwovèb la raple nou anpil nan efè danjere alkòl la. Ke li pote doulè ak tristès, kont ak plent, fè mal ak je wouj (Pwovèb 23:29). Konsomasyon bwason entoksan an pral pote lapenn ak trajedi san parèy nan lavi moun nan.

Kesyon:

- Ki karakteristik ki idantifye yon moun ki bwè alkòl?
- Pou kisa nou pa ta dwe bwè? (v.30).

II. Tantasyon alkòl la (Pwovèb 23:31-32)

Kounye a, sektè ki pi vilnerab a konsomasyon alkòl la se adolesan; pliske nan etap ke y'ap viv la, genyen anpil chanjman konstan nan tout zòn nan lavi yo. Konsomasyon bwason ki gen alkòl la nan rasanbleman sosyal la se yon bagay ki komen nan anpil kote nan mond lan. Nou tout konnen ke peche fè nou ale lwen Bondye; konsa malerezman, moun k'ap viv anba pouvwa sa ki mal la san kapasite pou l simonte tantasyon yo. Men, nan Kris la, lèzòm resevwa pouvwa atravè Sentespri a pou simonte tantasyon an (1 Korentyen 10:13; 2 Timote 1: 7). Sa se yon bagay ki tèlman gen riz; li kapab menm prezante swa atravè yon zanmi oswa yon fanmi ki envite ou eseye, nan yon atmosfè fèstivite oswa "inofansif", yon vè bwason ki gen alkòl. Epi tou li te di "Envitasyon" yo bay pa mwayen presyon pèsònèl ak sosyal, kote ke moun nan te devlope a.

Bwason alkolik la travay tou tankou dwòg. Sa a, paske li jenere yon reyaksyon nan sistèm nève a ki pral fè moun nan vle vale plis nan sibstans sa a; epi rive yon pwèn kote yon ti kras pa ase ankò. Se konsa, diven ka bèl sou plizyè nivo: nan ki jan li sanble, pran sant, gou ak santi. Sepandan,

aspè "bèl" sa yo pa janm jistifye itilizasyon yo (Pwovèb 23: 31-35). Imaj tèks bibliik la prezante se moun ki bwè bwason ki gen alkòl, epi ki te bwè ak yo; e ke yo toujou ap chèche pou ke yo ba li plis nan bwason sa, sa vle di ke, moun k ap chèche melanj lan (v.30).

Konsomasyon nenpòt ki kantite alkòl, menm si se sou fòm diven oswa nenpòt lòt bwason, ak entansyon pou rilakse lespri a se yon tantasyon ki gen pou bi deranje entegrite nou. Li te di ke yon ti diven an sante pou kò a; men temwayaj pou moun ki soti nan tafya dwe fè pati lanmou nou pou pwochen nou. Menm si li se yon konsomasyon modere nan kontèks Amerik Latin nou an, kote konsomasyon sibstans sa a te fè anpil domaj, kominote a nan konfyans yo dwe restorativ ak ede moun k'ap lite yo soti nan pratik sa a; depi yo toujou ap batay kont tantasyon bwason ki gen alkòl la. Kòm Salomon ki gen bon konprann dekri li, tankou yon sibstans pike tankou pwazon ki mennen je yo wè bagay yo etranj, epi kè a pito bagay sa yo ki mal (v.33). Pou pote viktwè sou tantasyon an, nou dwe pran desizyon pou nou rete fidèl ak Bondye, pou nou kouri kite li, pou nou chèche èd Sentespri a ak fanmi Kris la, kòm sipò nan mitan feblès yo; pou nou pa fè peche kont Bondye.

Kesyon:

- Ki konsekans sa pote lè w vle bwè diven? (v.31)
- Ki jan nou ka simonte tantasyon pou nou bwè bwason ki gen alkòl?

III. Kèk nan konsekans alkòl yo (Pwovèb 23:33-35)

Pwovèb 23:33 di: "Je w ap gade bagay ki dwòl, epi kè ou ap pale mal". Alkòl la chanje eta fizik, emosyonèl ak espirityèl moun. Lang lan ap vin rebèl; kè a pwononse bagay ki kontrè ak rezon, relijyon, ak koutwazi komen.

Vèsè sa yo di: "W'ap santi tankou si ou te sou lanmè: w'ap tankou si ou te sou tèt yon ma batiman. Lè sa a w'a di: Gen lè yo bat mwen, mwen pa santi sa. Gen lè yo te ban m' kou, mwen pa konn sa. Kilè m'a leve la a? Mwen ta pran yon ti kou ankò" (v.34-35). Moun ki enjere bwason alkolik la gen pou nwaye nan peche li ak mizè si li pa bay Kris la opòtinite pou transfòme li. Sèl panse tafyatè a se vire tou won pou l chèche yon lòt kout gwòg: " Gen lè yo te ban m' kou, mwen pa konn sa. Kilè m'a leve la a? Mwen ta pran yon ti kou ankò " (v.35). Vèsè sa a anseye nou sou tanperaman ak kondisyon yon moun ki gate nan bwè alkòl. Dezi li se plis nan menm bagay la tou: alkòl. Ajans depatman sante ak sèvis imen C.D.C endike ke konsekans yon alkòl kapab genyen pou tèt li se bagay sa yo:

- Fizik: kansè, maladi fwa, tèt fè mal, dyabèt, doulè, pwoblèm kadyovaskilè, lensomni, pankreatit,

konjesyon serebral (ki se, yon konjesyon serebral oswa emoraji nan sèvo), feblès nitrisyonèl, koripsyon nan sèvo, malfonksyonman erektil, ak anpil lòt bagay ankò.

- Sikolojik: depresyon, enkyetid, kòlè, jalouzi (enkapasite pou kontwole jalouzi), epilepsi, sikoz ak demans alkòl.
- Sosyal: fanmi kraze, pwoblèm travay, pwoblèm finansye, aksidan, move tretman, elatriye.

Kòm nou kapab obsève sa, konsekans yo nan konsomasyon bwason alkolik yo pwodwi yon destriksyon total nan lavi moun yo ak anviwònman yo. Alkòl pa sèlman domaje sante fizik; men tou, li detwi fanmi yo. Paran ki bwè alkòl yo bay pitit yo yon move egzans; epi yo mennen yon lavi tankou yon koup ki souvan fini nan divòs, epi ki jenere lòt mal, tankou vyolans domestik ak fanmilyal.

Doktè Jaime Ponce Alcocer pibliye yon piblikasyon ki rele "ravaj alkòl nan fanmi an." Li te ekri, li di ke tafyatè a gen tandans vin agresif ak destriktif non sèlman ak pwòp tèt li; men ak tout fanmi li ak anviwònman sosyal li. Lè gen yon tafyatè nan fanmi an, "tout moun vin malad"; kèk ladan yo konsome alkòl epi lòt moun ap eseye pou fè evite li. Li te ekri tou ke konsekans ke yon moun ki bwè alkòl pwodwi nan fanmi an se pè, tansyon, estrès, move agiman ki pa favorab, kilpabilite, repwòch, izolasyon ak sekre. Sa ka afekte devlopman ti moun yo; e byenke bwè alkòl la se pa yon bagay ki éreditè, pitit yon moun ki bwè alkòl gen tandans souffri menm maladi a tou. Konmasyon alkòl la sèlman ofri yon konfò tanporè. Nou sèlman jwenn solisyon an vre lè ke nou konprann mal ke li fè nou epi n ap chèche èd Bondye.

Kesyon:

- Antan ke legliz, ki jan nou kapab ede moun sa yo ki genyen vis alkòl sa a nan kominote lafwa nou yo?
- Nan kiyès nou jwenn vrè gerizon ak delivrans kont tout vis bwason ki gen alkòl yo?

IV. Pran yon desizyon ki saj (Pwovèb 20:1)

Pwovèb 20:1 di: "Twòp bwason fè ou pase moun nan betiz. Twòp gwòg fè ou pete kabouyay, fè lòbèy. Lè ou sou, ou aji tankou moun fou". Lè yon moun tonbe nan alkòl, li trè difisil pou l soti nan kondisyon sa. Sikològ yo fè kwè ke maladi sa a pa genyen okenn remèd pou l geri. Yon tafyatè ap toujou rete yon tafyatè; men li kapab aprann viv chak jou ap pran desizyon pou l pa tonbe ankò. Li se yon restorasyon nan fason yo viv; yon chanjman nan yon relasyon; ak yon lit konstan pou l pa plonje pi fon.

Pwovèb yo envite nou pou ke nou aji avèk sajès; se nwizib pou kontinye nan eta tafyatè a. Kontrèman, lè

moun nan soti nan kondisyon alkolik sa, se yon aksyon kouraj ak bon konprann.

Jan sa prezante nan leson sa a, moun k'ap benyen nan vis sa a fè lavi li ak pa fanmi li yo tonbe nan destriksyon. Sispann bwason ki gen alkòl la se pa sèlman yon zak volonte moun nan; se yon zak restorasyon total kote favè Bondye kapab transfòme reyalyte tafyatè a ak fanmi li. Pouvwa Sentespri a se fòs pou ke moun ki genyen vis la kapab soti nan kondisyon sa a. Sa a se yon restorasyon espirityèl pa favè Jezi ki Kris la pou delivrans moun nan. Li se tou yon pwosesis restorasyon nan emosyon tèlman domaje nan moun nan, epi ba li asirans ke li se yon pitit Bondye; epi fè l wè atravè Sentespri a ke li pa pou kont li, ke li pa nan batay la pou kont li.

Seyè nou an, Jezi ki se Kris la vle restore fanmi an, lyen konjugal ki te detwi akòz konsomasyon alkòl la; li vle retabli relasyon paran-pitit la, epi lavi pwòch ki souffri anpil domaj lè yo wè yon manm fanmi an benyen nan vis sa a. Konsa tou, Bondye nou an vle retabli ekonomi an nan kay la ki afekte nan bay bon konprann pou bon jesyon nan finans lan; li vle restore tan tou. Apati de la, se tan pou kòmanse itilize avèk sajès ak fanmi an, oswa investi li nan bagay sa yo ki pwodiktif. Epi tou, li vle retabli pèfòmans travay la; paske lè yon moun fin delivre anba vis sa a, san dout, pèfòmans li nan travay la ap kòmanse vin pi bon toujou.

Bondye kapab transfòme reyalyte tafyatè a, menm si li jèn, gran moun, gran moun aje, fi oswa gason. Dezi Sovè nou an se pou nou kapab lib anba esklavaj bwason sa a lakòz; men tou, legliz la dwe yon kominote sipò, padon ak restorasyon. Legliz la ta dwe ede moun ki vin jwenn li pandan y'ap lite ak depandans sa yo; gen yon kominote akonpayman, konpreyansyon ak pasyans; epi kreye yon anviwònman konfyans pou fanmi an.

Kesyon:

- Fas ak anpil kòmantè oubyen santans anpil moun ki konsidere kòm yon tafyatè pa janm pral kapab byen vit kite vis l'ap benyen an, ki sa nou ta dwe di ak / oswa fè antan ke pitit Bondye konfòm ak sa ke nou jwenn nan Bib la?

Konklizyon

Alkolis se yon pwoblèm sosyal ki grav anpil. Li deranje lavi moun ki tonbe ladan l yo, ki afekte devlopman fizik, sosyal, fanmi, emosyonèl ak sikolojik yo. Legliz la, kòm yon kominote lafwa, li dwe louvri bra lanmou li pou moun k ap goumen kont pwoblèm vis sa a; epi ede yo nan pwosesis restorasyon fanmi an, epi nan pwosesis pou mennen yon lavi entim ak Bondye chak jou. Nan pouvwa Lespri Bondye a, pote vikwa a se yon bagay ki posib.

Kè ki gen rayisans lan

Eudo Prado (Venezuela)

Pasaj bibliik pou etid: Pwovèb 26:24-26

Vèsè pou aprann: “Ipokrit ki rayi moun toujou ap bay bèl pawòl. Men, nan kè l’, se twonpe l’ap twonpe moun” Pwovèb 26:24.

Objektif leson an: Se pou elèv la aprann pa idealize moun ki baze sou pawòl li yo; olye de sa, konsidere vrè entansyon li a.

Entwodiksyon

“Ekriti pwovèb yo ke nou jwenn nan chapit 25-29 se travay nèg save yo nan tan Ezekyas, anviwon 250 an apre rèy Salomon” (Kòmantè Bibliik Mundo Hispano, volim 9: Pwovèb, eklezias ak Chante. USA: Editoryal Mundo Hispano, 1995, p.26).

Petèt konpilasyon nèg saj sa yo te gen rapò ak enterè wa Ezekyas nan renouvèlman kilt la (2 Istwa 30); e ke menm bagay la (pwovèb) yo te li epi anseye piblikman pa Levit yo.

Bondye te pote gwo pwosperite bay wa sa a lè li te fè aranjman kè li epi obeyi Bondye; epi l’ap fè l’avèk nou tou, si nou swiv egzanp li.

Remake tou bi didaktik pasaj etid la. Objektif prensipal li se anseye nou ke nou dwe pridan nan relasyon nou ak lòt moun. Sa fè konprann ke se paske pa toujou genyen senterite nan pawòl sa yo; men pafwa yo konn kache move entansyon.

I. Twonpe ak bèl pawòl yo (Pwovèb 26:24a)

Pawòl yo fo se lè yo pa gen okenn koyerans ak aksyon moun ki pwononse yo a. Sa a se lide ki repete plizyè fwa nan premye pati twa vèsè etid yo (vv. 24-26).

A. Pawòl ki degize tankou jantiyès

Premye sa ke vèsè 24 la mansyone a se osijè de moun k’ap fè tankou li genyen jantiyès oswa sans amitye, lè an reyalyte li kache move entansyon li yo.

Nan tan bibliik yo, kalite atitud sa a te trè komen nan sosyete a. Petèt li te youn nan bagay ki te pi plis repete nan relasyon ant wa ak otorite nan Ansyen Testaman an; byenke li parèt tou nan relasyon chak jou (cf. Jenèz 34; Jij 4: 17-21).

Nan mond jodi a, kote relasyon ant moun yo de pli zan pli trivyal ak manke angajman, mesaj ki genyen nan pwovèb sa yo genyen yon gwo enpòtans.

Konvèsasyon emab la se mwayen ke moun nan itilize pou l’degize rayisans ke li genyen nan kè li a. Sa a se

imaj ke pasaj bibliik etid la prezante: “mank nan senterite nan demonstrasyon yo ke lèzòm fè nan kesyon amitye, ak itilizasyon yo fè nan aparasyon sa yo pou mannèv pèvèti yo, yo prezante isit la tankou yon bagay òdinè (v.24): Moun ki rayi frè parèy li epi li planifye pou fè l’kèk mal, men li kache (kache l’entansyon) ak bouch li, epi li pale dousman, menm jan ak Kayen ak Abèl, nonm sa a genyen yon machin twonpri andedan li, sa vle di, li kenbe nan tèt li sa ki mal la li eseye fè l’kont pwochen li” (Henry, Matye. Kòmantè bibliik Matye Henry. Espay: Editoryal CLIE, 1999, p.699).

Pou pote avètisman sou menm bagay ki mal sa, Jezi te anseye disip li yo pou ke yo pat mete twòp konfyans nan moun ki pa gen krent pou Bondye; men yo dwe pridan nan relasyon yo. Li te anseye yo pou yo pa nayif; men yo dwe konsidere move moman ke mond lan ap konnen an, epi yo dwe “pridan tankou sèpan, ak inonsan tankou pijon” (Matye 10:16).

Bò kote pa l, apot Pòl te pale de moun ki te esklav “lanvi nan kè yo”; plen ap debòde ak tout kalite vis, mani yo, li te tou mansyone “twonpri ak mechanste” (Women 1:29). Sa a se san dout kondisyon mond lan kote n ap viv la. Pliske genye anpil moun ki genyen gwo kapasite pou ke yo itilize lang yo pou detwi moun, epi pou asire pwòp benefis yo; li nan enterè nou pou nou prese aplike prensip moral sa yo.

Reflechi sou bagay sa yo: “Konbyen fwa nou wè ki jan yon fo jèn jan, pa mwayen bèl pawòl, li te twonpe yon jenn ti fi, trennen l nan fè anpil vye aksyon ki pa apwopriye ke pita li vin regrèt anpil!” Gen kèk vandè abil, avèk anpil sajès nan pawòl yo, yo pap vann anyen ki nesèsè oubyen nan kalite pòv yo, yo fasilman manipile moun.

Men, anpil kongregasyon te deranje pa kèk moun ki, atravè pawòl yo ki twonpe, rive koze divizyon. Se konsa, nou te kapab mansyone anpil anpil egzanp nan lavi chak jou sou pwoblèm lan. Se la nou wè enpòtans ki genyen nan koute konsèy ki saj nan Pawòl Bondye ki nan bèl pwovèb sa yo.

Pliske pawòl yo pa toujou sensè, epi yo kapab genyen move entansyon kache dèyè yo, bon konprann bibliik la konseye nou pa mete konfyans nou nan bon yo an premye. Nou dwe bay kèk tan rezonab pou tcheke si reyèlman yo se pawòl ki vrè.

B. Yon konsèy ki saj pou jèn yo

Konsèy sa yo ki twouve yo nan pwovèb etid yo espesyalman nesèsè pou nouvo jenerasyon yo ki manke eksperyans ki rekòmande pou konpòte yo nan sèten zòn enpòtan nan lavi yo. Pa egzanp, yon nouvo amitye, yon koutwazi oswa desizyon pou prese marye, oswa yon asosyasyon komès san yo pa konnen lòt moun nan ase byen, yo kapab tonbe nan yon “fyasko” epi pote gwo soufrans.

Pawòl Bondye a, ki plen ak bon konprann, konseye nou sou tout aspè nan lavi; men pafwa, nou inyore avètisman yo.

“Edikasyon nan provèb yo espere epanye pou jèn moun anpil moman trajedi ak doulè ki se pwodwi twonpri divès kalite mechanste. Atravè tout liv Pwovèb la, ou kapab santi lespri ijan sa a. Mèt sajès la konnen ke se yon kesyon de delivrans ak pèdisyon yon lavi. Li vin transfòme an anons levanjil sajès ki soti nan Bondye a, baz pou lavi ki bay siksè” (Carro, Poe ak Zorzoli (editè). Kòmantè Bibliik Mundo Hispano, volim 9: Pwovèb, Eklezyas ak Chante. USA: Editoryal Mundo Hispano, 1995, p.46).

Mande: Kisa nou ta dwe fè pou evite twonpri nan yon mond tèlman fo? Yon mezi enpòtan ke nou kapab pran analize bon jan kalite moral moun yo ak ki moun nou kominike, ki pa baze sou pawòl ki tèlman fasil pou di; men pito nan seri aksyon yo. Se vre wi, nan fason sa a nou pral evite anpil doulè ak soufrans, ni pou tèt nou, tankou pou lòt moun yo tou; paske prèske toujou bagay sa yo konn rive afekte anpil moun, espesyalman fanmi nou.

Kesyon:

- Ki mwayen prensipal ke moun ki gen rayisans nan kè li a itilize pou kouvri li?
- Ki sa edikasyon pwovèb yo atann an relasyon ak jèn yo?

II. Kè ki fo a kache bagay ki lèd yo (Pwovèb 26:24b, 25b)

Pwen anvan an te montre nou ke, dèyè ekspresyon zanmitay sèten moun, kapab genyen kache yon mond entansyon ki mal. Kè lòm nan genyen anpil kapasite pou l kache ipokrizi. Sou pati sa a nan leson an, nou pral etidye ekspresyon final yo nan vèsè 24 ak 25: “Ipokrit ki rayi moun toujou ap bay bèl pawòl. Men, nan kè l', se twonpe l'ap twonpe moun. Lè l'ap pale konsa, ou pa bezwen kwè

l', paske nan fon kè l', se mechanste ase ki genyen”, ki apwofondi sans ke otè pwovèb la vle anseye nou an.

A. Se sèlman Bondye ki konnen kè twonpè a

Pou sa ki gen pou wè avèk twonpri ki la nan kè lòm nan, li nesèsè pou mansyone ke sa a se yon sijè ki repete anpil tout Bib la. Bib la di: “Pa gen anyen ki ka twonpe moun pase sa ki nan kè lòt moun. Pa gen renmèd pou sa. Ki moun ki ka rive konprann sa k'ap pase nan kè lòtòm? Mwen menm Seyè a, mwen konnen tout lide ki nan tèt yo, mwen sonde santiman ki nan kè yo. M'ap bay chak moun sa yo merite dapre jan yo mennen bak yo” (Jeremi 17: 9-10). Se sèlman Bondye ki kapab vrèman konnen ki sa kè yon moun genyen kache ladan li. Se poutèt sa, se sèlman avèk èd nan Pawòl li ak Sentespri a nou kapab fè fas ak kè twonpè a.

Pafwa nou twouve nou nan yon relasyon ak yon moun ki jenere dout, oswa nou santi nou viktim de kèk twonpri. Nan ka tankou sa yo, lapriyè se yon mwayen pwisan ki kapab fè nou pote viktwè. Atravè lapriyè a, nou kapab mande Bondye pou l ban nou bon konprann ak disènman espiyèl. Nou bezwen mete tout zam Bondye yo pou nou kapab fè fas ak machin Satan yo (Efezyen 6:13), papa manti yo (Jan 8:44). Bondye kapab ban nou kapasite ki nesèsè pou rekonèt yon lespri twonpè ak bon konprann ki nesèsè pou nou debarase tèt nou de ajan twonpè sa yo. Nou jis bezwen konfyè dout nou yo bay Bondye. Pwovèb 3:5 di: “Mete konfyans ou nan Seyè a ak tout kè ou, epi pa panche sou pwòp pridans ou.”

B. Twonpri a pran nesans nan yon kè ki fin kowonpi

Pati final Pwovèb 26:25 la gen anpil enpòtans pou konprann pasaj etid la. Li di: “... Gen sèt abominasyon nan kè li”.

Nimewo “sèt” la trè enpòtan nan Bib la. Fondamantalman, li se nimewo ki endike totalite oswa antye. “Li se yon nimewo sakre nan mitan pèp nan Mwayen Oryan ... Gen anpil anpil okazyon kote ke se nimewo sa a ki itilize kòm senbolik ak sakre” (Lockward, Alfonso. Nouvo Diksyonè Bibliik. USA: Editoryal Unilit, 1992, p.758).

Lòt mo kle a se “abominasyon”. Bib la pale de kèk bagay ke Bondye gen repiyans. Pa egzanp, li di ke Li degoute “lang k'ap bay manti a” ak “kè sa k'ap bati move panse” (Pwovèb 6:16).

Mo “abominasyon an” endike sa ki “pwodwi mekontantman oswa repiyans, espesyalman nan pwen de vi moral ak relijye” (Lockward, Alfonso. Nouvo Diksyonè Bibliik. USA: Editoryal Unilit, 1992, p.11).

La a, nou kapab obsève lide yon foul koripsyon moral, byenke nan aparans, moun nan montre ke tout

bagay byen. Nou obsève tou ke prensip la se ke tout pretansyon oswa twonpri yo se bagay ke Bondye rayi; ki konsidere kòm yon “abominasyon” nan je Li.

Lide prensipal ki prezante nan pati sa a nan leson sa a se: “Genyen yon diferans ant pawòl moun yo ak sèt abominasyon yo (yon koripsyon total; gade 6: 16-19; Lik 8: 2 pou Mari, moun lavil Magdala a ak sèt move lespri yo) nan kè l ... genyen yon pwovèb ki di konsa: “kont sèt vis gen sèt bèl kalite”, konsa Bondye bay resous yo pou fè pou evite vis yo” (Carro, Poe ak Zorzoli (editè). Kòmantè Bibliik Mundo Hispano, Volim 9: Pwovèb, Eklezyas ak Chante. USA: Editoryal Mundo Hispano, 1995, p.248).

Bondye te pwomèt li pral sanktifike kè tout moun ki mete konfyans yo nan Kris la, kèlkeswa jan kè l ‘fin pouri. Sanktifikasyon se pirifikasyon kè a de tout koripsyon moral abominab ke Bondye kondane, sa ke nou te genyen atache byen pwofondeman anrasinen nan lavi nou lè nou te separe Senyè a Jezi ki se Kris la (Women 6:22; I Korentyen 1:30).

Kesyon:

- Kisa nou kapab mande nan lapriye pou evite twonpri a?
- Ki sa mo “abominasyon” an endike?

III. Vrè entansyon yo ap devwale byen klè (Pwovèb 26:26)

Nan pati final li yo, pasaj etid la siyale enpak rayisans lan fè sou relasyon entèpèsònèl yo. Ekspresyon “mechanste a pral revele nan kongregasyon an” (v.26), li ka anseye nou plizyè bagay enpòtan ke yo pral etidye anba a.

A. Fo lang lan plen pwazon

Kalite atitud sa a, tankou imitasyon oubyen ipokrizi, anjeneral enplike e prèske toujou gen enpak sou lòt moun. Anjeneral, move entansyon yo ke kèk moun genyen nan kè yo bay anpil pwoblèm fas ak gwoup zanmi, fanmi, legliz ak tout kominote yo. Pafwa yo deklannche tankou konfli grav nan relasyon ki sanble enposib pou ranje.

Se egzakteman sa fraz “rasin amètim nan” ki mansyone nan Ebre 12:15 la vle di. Se yon move dispozisyon ki pa sèlman afekte moun ki genyen l nan kè a; men tou, li se yon pwazon pou relasyon entèpèsònèl yo. Lè rasin amètim nan sèvi ak lang nan atravè kanal rayisans li yo, pawòl yo vin yon zam pwisan. Lang peche a “plen pwazon ki kapab touye moun” (Jak 3: 8).

Deklarasyon “mechanste yo pral dekouvèt nan kongregasyon an” (Pwovèb 26:26b) endike ke sitiyasyon pwoblèm ki rive nan rayi kache souvan fè li nesèsè pou kongregasyon an pran bò, oswa ke pwoblèm sa yo ta dwe devwale nan nivo piblik la. Konbyen doulè nou ta kapab evite si nou ta pran plis prekosyon avan nou bay moun kredibilite!

B. Twonpri a parèt akèlè

Rayisans ki degize a pa kapab sipòte envestigasyon verite a. Nan moman ke moun pa menm panse, gen kèk kontradiksyon k’ap parèt ant pawòl yo ak aksyon moun k’ap twonpe a. Jezi ki se Kris la te di ke “yon move pyebwa pa kapab bay bon fwi” (Matye 7:18). Nan menm fason an, twonpri a pap kapab soutni pou toutan; byenke malerezman genyen anpil moun ki pafwa dekouvri li lè li te deja lakòz anpil domaj.

Moun ipokrit la inevitableman destine pou l kondane moral piblik la, ki prèske toujou trè anbarasan. Konsènan Pwovèb 26:26, kòmantatè Matye Henry te di, “Yon moun te di ke renmen se pi bon zam nan, men pi move rad la, ak moun sa yo mete li ak twonpri ke yo pral jwenn menm benefis nan li jan Akab te soti lè li degize tèt li, men li pa t kapab evite lanmò” (Henry, Matye. Kòmantè Bibliik Matye Henry. Espay: Editoryal CLIE, 1999, p.699). “Finalman, v.26 la montre ke verite a afime pawòl popilè a: ‘Verite tankou lwil oliv ki koule soti nan sifas la’, isit la nan kongregasyon an oubyen asanble a, piblikman” (Carro, Poe ak Zorzoli (editè). Kòmantè Bibliik Mundo Hispano, volim 9: Pwovèb, Eklezyas ak Chante. USA: Editoryal Mundo Hispano, 1995, p.248).

Sa a tou mete aksan sou enpòtans ki genyen nan konsèy ak siveyans gran moun aje yo. Vyeya a jeneralman reprezante eksperyans; paske “Yo di se vye granmoun ki gen konesans, se laj ki bay bon konprann” (Job 12:12). Pliske nan fason sa, konsèy ansyen yo kapab ede nou evite twonpri. Anpil fwa, nou rejte oryantasyon oubyen konsèy moun ki gen eksperyans pou pretann yo endepandan; e nou tonbe nan yon atitud de otosifisans ki pa bon pou nou. Pawòl Bondye a ankouraje nou: “Pa janm bliye sa yo te moutre ou, kenbe l’ fèm. Pa kite l’ chape anba men ou, se tout lavi ou” (Pwovèb 4:13).

Kesyon:

- Ki sa ekspresyon sa a endike: “Li te mèt kache sa, tout moun gen pou wè mekanste l’ap fè yo” (v.26)?
- Pou kisa li enpòtan pou w koute konsèy gran moun yo?

Konklizyon

Moun ki kache move entansyon l yo dèyè yon fasad bonte aparan, twonpe frè parèy li ak pawòl ipokrit, li pap rete san pinisyon; pliske Bib di ke Bondye “L’ap kenbe pwomès li pou tout tan jouk sou mil jenerasyon, de pitit an pitit. L’ap toujou padonnen sa nou fè ki mal, sa nou te dwe fè nou pa fè, ak peche nou yo. Men, li pa nan kase fèy kouvri sa. Lè yon moun fè yon peche, l’ap pini pitit li yo, pitit pitit li yo ak pitit pitit pitit li yo pou sa li fè a, jouk sou twazyèm ak katyèm jenerasyon” (Egzòd 34:7).

Travay, fondasyon ak inyon

Jefferson Estévez (Ekwatè)

Pasaj bibliik pou etid: Pwovèb 30:25-27

Vèsè pou aprann: “Ou menm parese, al pran leson nan men founi yo. Ale wè jan y’ap viv pou ou manyè konprann lavi” Pwovèb 6:6

Objektif leson an: Se pou elèv la pwomèt tèt li pou li grandi nan lavi kretyèn li.

Entwodiksyon

Liv Pwovèb yo genyen anpil konsèy ak / oswa deklarasyon kout men ki saj sou fason pou w viv yon lavi ki aliye ak objektif bibliik. Bon konprann ki gen liv sa a ekri sitou pa wa Salomon ki kouvri prèske tout aspè nan lavi a. Youn nan tèm kle a se ke Pwovèb konsantre li sou kondwit debaz moun ki mache dwat la; ak nan relasyon moun ak Bondye. Nan liv sa a, nou ka jwenn bèl pasaj ak fon; ak yon mesaj ki kontinye rafrechir mond lan jodi a. Lè w ap analize Pwovèb yo, nou pral aprann mo sajès ki pral pèmèt nou pwoche pi pre Seyè a; epi espesyalman, pa mwayen etid Pwovèb 30: 25-27, nou pral konsidere twa bèt nan espès diferan yon fason pou ke nou kapab reflechi sou lavi kretyèn nou epi jwenn konsèy pou jou nou yo.

I. Nan men founi yo: travay ak preparasyon yo pou yo nourri tèt yo ak manje (Pwovèb 30:25)

Vèsyon Louis Segond an di: “Se founi: yo tou fèb, men yo pase tout sezon chalè ap fè pwovizyon mete la” (v.25). Vèsè sa a anseye nou ke gen aspè ke nou kapab aplike nan fason lavi founi yo, ensèk ki piti anpil la; men trè fò ak travay di, déjà ke yo prepare tout lavi yo. Pandan tan yo nan ete yo, yo kolekte epi estoke manje yo (ki pral sèvi pou yo ak pitit yo); yo dwe prepare pou jou difisil yo, lè sezon fredri ak manje yo ra. Nan kèk okazyon, nou te wè yon founi pote yon manje ki pi gwo pase wotè li, epi ale difisil nan yon wout difisil; men ak yon objektif fiks: li rive jwenn nich founi an epi kontribye nan manje pou nouvo jenerasyon yo.

Pwovèb 6: 6 fè rekòmandasyon sa a: ““Ou menm parese, al pran leson nan men founi yo. Ale wè jan y’ap viv pou ou manyè konprann lavi”. Sou vèsè sa a, ensèk sa a kapab anseye nou yon gwo leson efò ak pwovizyon; li travay di anpil pou l rete vivan anvan ke sezon yo chanje, e konsa prepare li. Sa a se konsèy trè valab pou nou; depi nan lavi kretyèn nou, nou dwe eseye trè di nan tout domèn. Jozye 1: 9 di: “Chonje lòd mwen te ba ou!

Mete gason sou ou! Pa janm dekouraje! Ou pa bezwen tranble, ou pa bezwen pè, paske Seyè a, Bondye ou la, ap toujou kanpe la avèk ou kote ou pase”.

Nan men founi yo, nou kapab aprann travay ak preparasyon yo. Efò a se yon pati nan kwasans lavi kretyèn nan. Bondye te di Jozye: “Wi. Sèl bagay mwen mande ou, se mete gason sou ou, pa janm dekouraje. Veye kò ou pou ou mache dapre tout lòd Moyiz, sèvitè m’ lan, te ba ou yo. Pa janm neglije anyen nan sa li te di ou, pou zafè ou ka mache byen kote ou pase” (Jozye 1: 7).

Li nesèsè pou rete nan chemen Bondye a atravè nouriti espiyèl Pawòl la. Sa a se manje nou yo epi kretyen yo ap sispann konsome li; se poutèt sa, nou wè anpil nan yo ki pa pwogrese nan lavi espiyèl yo, epi peche trennen yo oubyen fè yo viv yon lavi kretyèn san yo pa antre nan konpwomi. Mank de tan, fatig, mank de konpreyansyon yo se eskiz komen pou yo pa nourri de Pawòl Bondye a. Mank bon nitrisyon espiyèl li pote matirite, enkonstans ak feblès nan tout tan, epi li vin pi egi nan moman difisil, nan pwèn pou twonpe kretyen an pou fè li soti kite pak Seyè a.

A. Founi yo travay trè di pou yo bay tèt yo manje

Nan fason sa a, yo prepare pou move jou yo. Yo konnen ke sezon k’ap vini an, manje a pral ra; se poutèt sa, yo dwe prepare, si se pa sa, yo pral mouri! Nan menm fason an, kretyen yo ta dwe fè efò epi prepare manje espiyèl ki se Pawòl Bondye a. Jan 6:27 di: “Pa travay pou manje k’ap gate! Travay pito pou manje k’ap konsève, manje k’ap bay lavi ki p’ap janm fini an. Kalite manje sa a, se Moun Bondye voye nan lachè a ki va ban nou l’, paske se pou sa Bondye Papa a voye li”. Manje sa ke Jan ap pale nan levanjil li a se pwomès yon manje k’ap dire pou lavi etènèl. Nan moman sa a, anpil nan kretyen yo manje mwens ak mwens sou manje espiyèl yo; e nan moman tantasyon oswa eprè, yo echwe. Nou pa dwe neglije lavi espiyèl nou. Nou dwe kreye nan tèt nou abitud etidye, li, foye Pawòl Bondye a; e pou sa, nou dwe fè efò pou

nou bay priyorite ak enpòtans ak manje espiyèl la. Sa ki anba la yo se endikasyon pou ede nou fòme bon abitud pou nou toujou ap manje Pawòl Bondye a.

1. Mete yon tan disponib chak jou pou li Bib la.
2. Rete lwen nenpòt distraksyon ki entèwonp lekti bibliik ou a.
3. Chwazi yon etid bibliik ak / oswa plan lekti.
4. Sèvi ak liv kòm zouti pou entèpretasyon bibliik (kòmantè bibliik, kat, diksyonè bibliik, ak anpil lòt bagay ankò).

B. Enkyetid pou viv demen

Nou dwe trè responsab pou nou kòmanse bati yon avni ekonomik oswa materyèl pou tan k ap vini yo. Pa egzanz: fè efò pou lè nou rive nan laj fin vye gran moun, epi gen asirans sante; pou edikasyon pitit nou yo; ak anpil lòt bagay ankò. Se pandan, byenke panse sa yo gen anpil valè, gen yon bagay ki pi enpòtan pase avni materyèl nou yo, e sa se avni etènèl nou an. Nou dwe viv pèmanan ap grandi espiyèlman, ki se temwayaj nan yon lavi nan adorasyon ak obeyisans anvè Bondye. Se poutèt sa, li nesèsè pou ke nou vin pi pre Kris la nan kominyon konstan avèk li, epi mete lavi nou nan sèvis wayòm syèl la. Kris la te prepare yon avni etènèl pou pitit li yo. Jan 14: 2 di konsa: "Lakay Papa a gen anpil kote pou moun rete. Mwen pral pare plas pou nou. Si se pa t' vre, mwen pa ta di nou sa". Gen yon rekonpans inimaginab pou pitit gason ak pitit fi Bondye ki rete fidèl jiska lafen; kidonk, ou dwe kenbe je w fik sou Jezi, epi pa bouke jiskaske ou jwenn rekonpans lavi etènèl la (Revelasyon 2:10). Li pi sanble ke kòm kreyen kite a neglije zòn sa a ki gen anpil valè nan lavi nou; e si nou pa toujou ap prepare epi nourri tèt nou byen, lavi kreyèn nou ap febli. Ou dwe konnen ke move jou ap vin pi pre. Se pral moman kote fo doktrin, manipilasyon entèpretasyon, yo pral pi plis ak plis nan men kreyen an ki pa nourri tèt li ak bèl Pawòl Bondye a. Ann pran anpil prekosyon pou nou pa tonbe, epi separe tèt nou ak Bondye.

Kesyon:

- Ekri de fason ki jan ou wè tèt ou prepare pou lavni etènèl la.
- Ki disiplin espiyèl ou pratike pou nourri tèt ou espiyèlman?

II. Nan men lapen yo: bon konprann pou pran refij (Pwovèb 30:26)

Bib la di: "Se chat mawon: yo pa pi fò pase sa. Men, yo fè kay yo nan twou wòch" (v.26 VLS). Lapen yo se bèt trè fèb ak vilnerab; yo fasil pou bèt k'ap lachas atrape;

epi tou, nan tan Ansyen Testaman an, yo te konsidere kòm bèt ki pa pwòp. Levitik 11:5 di, "Nou gen daman ki remoute manje men ki pa gen zago yo fann" (VSL). Sa a se yon bèt ki yon ti kras difisil; men trè saj. Se konsa, nan kèk okazyon, li fouye kote pou li refije tèt li; paske pi fò nan tan an l ap chèche refij li nan wòch la, yon kote li santi li an sekirite de tout danje ki antoure li.

A. Aprann nan men lapen yo

Akoz ke bèt sa yo pa fò, yo chèche pran refij yo yon kote ki pa gen danje, epi yo fè sa nan mitan wòch yo. Nan men yo, nou dwe aprann sa; paske nou pa fò, e nou bezwen pran refij nan pi bon refij la: Bondye ki la pou toutan an.

B. Sòm 61:1-2

Bib la di: "Bondye, tande jan m'ap rele nan pye ou! Koute lè m'ap lapriye ou! Kè m' kase, mwen lwen lakay mwen. M'ap rele ou. Tanpri, mennen m' al chache pwoteksyon sou wòch kote mwen pa ka rive a" (vv.1-2). Ak yon rèl dezespere, David te leve yon priye lè kè l te endispoze; epi li jwenn yon kote ki an sekirite! Asirans sa yo jwenn nan wòch la: Jezi ki se Kris la.

Pyè te fè yon deklarasyon sou fondasyon kreyèn nan. Matye 16:16-18 ekspriye li lè li di: "Simon Pyè reponn: Ou se Kris la, Pitit Bondye vivan an. Lè sa a, Jezi di li: Ou wè ou menm, Simon, pitit Jan an, ou se yon nonm Bondye beni. Paske, se pa moun ki fè ou konn verite sa a. Men, se Papa m' ki nan syèl la ki fè sa pou ou. Mwen menm, men sa m'ap di ou: Ou se yon wòch, Pyè. Se sou wòch sa a m'ap bati legliz mwen. Ata lanmò p'ap kapab fè l' anyen". Konfesyon Pyè a: "Ou se Kris la, Pitit Bondye vivan an", se li ki fondasyon Krisyanis; e fondasyon sa a se Kris la, wòch delivrans lan. Se sou li ke lafwa nou bati, refij nou, ak delivrans nou.

Kòm èt imen, nou vilnerab anpil pou lènmi an. Tandans peche nou an fè nou frajil devan pyè sa ki mal. Nou dwe rekonèt ke nou bezwen sekou wòch la; paske pou kont nou nou pa kapab jwenn refij nan mitan traka lavi yo. Epi li posib pou ke nou eseye goumen pa mwayen pwòp kouraj nou, ki vle di, ap chèche lavi e nou pa reyalize li; paske nou chèche byen materyèl yo mal, atravè relijyon, ideyoloji, ak pwòp efò imen yo.

C. Kris la se wòch la

Ann apwoche pi pre wòch la! I Korentyen 10:4 di konsa: "Yo tout te bwè menm bwason Lespri Bondye te ba yo a. Se konsa yo t'ap bwè dlo ki t'ap soti nan gwo wòch Lespri Bondye te ba yo epi ki t'ap mache ansanm ak yo a: Wòch sa a, se te Kris la menm". Pòl te di nou ke Kris la se sous benediksyon tout moun; Li se refij nou, nan li nou an sekirite; andeyò de li nou an danje iminan,

menm plis lè nou pran refij nan reyalizasyon nou yo oswa bagay materyèl sa yo.

Malgre endiferans nou anvè Bondye, e byenke nou pa menm merite pou l voye je sou nou, li pare pou l resevwa nou nan bra li, menm jan papa sa te akeyi pitit gason l ki te kite kay paran l, li te fin gaspiye pòsyon tè a li te ba l la (Lik 15: 11-32). Papa ki plen lanmou sa a te toujou atantif sou retou pitit li a; epi yo rele sa lagras. Li saj anpil pou yon moun bati fondasyon li sou wòch la (Matye 7:24-28).

Konparezon yon nonm saj se ak yon moun ki bati kay li sou wòch la. Konstriksyon sa a pap janm kraze; e menm si tanpèt ak dezast pase, edifis sa a ap toujou rete kanpe. Kris la se wòch ki p'ap janm fini an. Wòch sa te pote viktwa sou lanmò ak lavi pou letènite. Ann kouri san danje pou pran refij nan Jezi ki se Kris la, tankou lapen an pran refij li nan mitan wòch yo. Ann mete tout konfyans nou pou pwoteje tèt nou nan bra Seyè a.

Kesyon:

- Ki leson Bondye anseye nou lè nou konsidere aksyon lapen yo?
- Eksplike atravè pwòp mo pa w pou kisa Kris la se fondasyon nou.

III. Nan men krikèt yo: inite li (Pwovèb 30:27)

Bib la di: "Se krikèt vèt: yo pa gen chèf, men yo mache pa bann" (v.27). Bèt sa yo te pè pou gwo pouvwa destriksyon an. Nou wè sa nan epidemi ki te rive pèp Ejiptyen an: "Si ou refize kite pèp mwen an ale, men sa m' pral fè: Denmen, mwen pral voye krikèt vèt sou tout peyi a" (Egzòd 10: 4 VLS). Epi li mansyone tou ensèk sa yo nan dènye liv Bib la: "Yon bann krikèt vèt soti nan lafimen an, yo mache ale toupatou sou latè. Yo te ba yo menm pouvwa ak eskòpyon" (Revelasyon 9: 3 VLS). Bagay ki etonan se ke byenke krikèt yo pa gen yon gid vizyèl oswa lidè, yo kanpe deyò pou kowòdinasyon yo ak inite ke yo genyen.

Vèsè Pwovèb 30:27 anseye nou ke krikèt yo, san yo pa gen yon lidè, kole ansanm. Konbyen plis legliz dwe viv nan inite; depi li gen pi gran lidè ki estrawòdinè pase tout lidè yo: Kris la! Egzanp krikèt la fè nou mete aksan sou verasite yo itilize pou yo aji nan tèt ansanm ak kowòdinasyon. Se konsa, trè siman, yon sèl krikèt pa bay gwo enkyetid; men dè milye kapab fini ak anpil ekta nan rekòt yo. Sa a yo reyalize li, paske yo mete tèt yo ansanm nan objektif pou yo akonpli sa yo genyen pwopoze a. Si nou aplike menm prensip inite a nan tout sa Bondye te kòmande nou; rezilta a pral jan Li t'ap atann li a.

A. Kris la, gid nou an

Efezyen 1:22 di, "Bondye mete tout bagay anba pye Kris la, li mete l' pou l' sèl chèf legliz la". Tèt la gide kò a: "Se li ki tèt legliz la, legliz la se kò li. Se li menm ki bay kò a lavi. Se li menm an premye ki te leve soti vivan nan lanmò pou l' te ka gen premye plas nan tout bagay" (Kolosyen 1:18). Kris la se bon gadò mouton ki mennen mouton l yo nan pak la tou epi kenbe yo an sekirite. Malgre ke nou pa wè li fizikman; nou ka fè li atravè lafwa. Nou konnen ke l'ap gide nou, epi n ap swiv mak pye l yo. Nou dwe soumèt devan pawòl ak demand li yo; epi kite pou Li dirije lavi nou konplètman. An plis de sa, li se Mèt nou; e nou menm, disip li yo. Li se tèt legliz la; e nou fè pati kò a. Fason sa a, tout bagay nou fè se nan lòd Kolosyen 1:18 ki deklare: "Se li ki tèt legliz la, legliz la se kò li. Se li menm ki bay kò a lavi. Se li menm an premye ki te leve soti vivan nan lanmò pou l' te ka gen premye plas nan tout bagay".

B. Inyon nan Sentespri a

San travay Sentespri a, inite ta enposib nan kò Kris la. Legliz Primitiv se te gwo ekspresyon travay Sentespri a. Li ini disip yo nan menm lide. Travay Bondye a nan premye syèk la pa ta kapab reyalize san travay Lespri Sen an. Legliz la te mache tankou yon kò vre; pou chak moun te reyalize fonksyon yo ak kè kontan ak devouman san yo pa bezwen pè menm mouri.

Legliz Primitiv la te mache ak yon sèl objektif malgre diferans nan klas sosyal ak chanjman kiltirèl. Pawòl la di nan Travay 2:44 bagay sa yo: "Tout moun ki te kwè yo t'ap viv ansanm yonn ak lòt. Yo te mete tou sa yo te genyen ansanm". Nan moman sa yo, legliz la dwe kontinye viv inite a atravè Lespri Sen an pou akonpli objektif ki te etabli pou l te akonpli a (Travay 1:8). Yon legliz ki te dirije pa Lespri Bondye a se Bondye ki itilize Sentespri a pou anonse mesaj Wayòm nan ak verite sou Wa a, li menm ki pote libète nan mond prizonye a ak ki gaye yon limyè ki fè fènwa disparèt.

Kesyon:

- Ki leson Bondye anseye nou lè nou konsidere aksyon krikèt yo?
- Ki jan yon kretyen kapab kontribye nan inyon kò Kris la?

Konklizyon

Antanke pitit Bondye, nou dwe koute ak pratike konsèy bibliik yo, nouri tèt nou espiritiyèlman, rete sou fondasyon an ki se Kris la, epi akonpli kòm kò Kris la, antan ke temwen jouk nan dènye bout latè. Li nesèsè pou nou fè efò, pou nou rete ini, epi kite nou dirije pa Sentespri a.

Bon konprann fanm ki gen krentif pou Bondye a

Francisco Borrallès (Meksik)

Pasaj bibliik pou etid: Pwovèb 31:13-22,25-26,30

Vèsè pou aprann: “Bèl fanm pa di bon madanm pou sa. Bèl figi pa la pou lontan. Men, y’a fè lwanj yon fanm ki gen krentif pou Seyè a” Pwovèb 31:30.

Objektif leson an: Se pou elèv la rekonèt ke fanm ki onore Bondye a ap jwenn favè devan li.

Entwodiksyon

Dènyèman, yon videyo te sikile sou entènèt la ki te vin viral; paske li te montre yon reyalite terib: paran yo branche sou telefòn selilè a, ki fè yo izole tèt yo konplètman epi yo meprize demand pitit yo. Sa te ka yon manman ki te fè “zòrèy soud” fas ak plent pitit fi li ki te anvi resevwa atansyon li. Videyo kontwovèsyal sa a prezante ki jan vis paran yo nan telefòn mobil lakòz gwo mal nan ti moun yo.

Menm jan ak pi wo a, jodi a gen plizyè fason ke paran yo (epi nan yon fason patikilye, manman yo, pou tèm ki okipe nou) yo neglije kay yo; epi, se poutèt sa, yo pa prete atansyon sou bezwen tout fanmi yo. Rezon pou sitiyaasyon sa a kapab egalman divès. Pa egzanp: èdtan biznis, angajman sosyal, fizik ak / oswa fatig emosyonèl akòz presyon yo nan fason aktyèl la nan lavi, elatriye.

Konsekans abandon famiyal sa a anjeneral dwe terib: estim deswa ba ti moun yo, kominikasyon pòv fanmi an, ak pwoblèm nan ladrès sosyal yo nan manm fanmi yo.

Bib la ankouraje nou ke, antanke pitit gason ak pitit fi Bondye, nou pèfeksyone, jiskaskè nou rive nan “mezi wotè plenitud Kris la” (Efezyen 4: 12-13). Sa vle di, pasaj sa a prezante Seyè Jezi ki se Kris nou an kòm yon modèl kondwit pou chak kreyen.

Nan pasaj etid la, Pwovèb 31: 10-31 prezante “fanm ki gen bon konprann nan”; epi aksyon ki dekri l’ yo byen detaye konsènan sa fanm yo te konn fè nan epòk sa. Lè ou konsidere ke liv la mansyone “moral ak pyete ki aplike nan lavi chak jou”; epi ki “refere ak mond lan, ki montre bagay sa yo pou fè pou evite epi swiv, mete nan prèv gouvènman Bondye a, kote ke chak moun pral rekòlte sa yo te simen, pou soutni ke entegrite nan relasyon sou latè pa ka vyole ak enpinite” (Vila, Samyèl ak Scuaín, Santiago. Nouvo Diksyonè Bibliik Ilistre. Espay: Editoriyal CLIE, 1985, p.964).

Nan leson sa a, nou pral refere a ansèyman nan prensip Bondye yo pou mache chak jou nan lavi moun, ak espesyalman aksyon fanm yo nan lavi pèsònèl yo, nan entèraksyon an ak mari l, ak fanmi li ak sosyete a.

I. Li byen pran swen fwaye li (Pwovèb 31:13-14,17-19,21).

Se pou nou konsidere de definisyon trè kout nan mo “fwaye”: “... 2. m. Kay oswa adrès. 3. m. Fanmi, gwoup moun ki gen rapò k ap viv ansanm ...” (Rekipere nan <https://dle.rae.es/?id=KYIGBW2>, dat 3 Oktòb 2019). Se nan zòn sa a kote Bib la kòmanse etabli karakteristik sa yo prezante pa fanm vètye a (dènye tèm sa dwe itilize kòm yon sinonim pou “mache dwat oswa egzanplè”).

Li enpòtan pou, okòmansman, karakteristik ki gen rapò ak aspè materyèl ki nesesè yo nan lis tout fwaye. Nou jwenn endikasyon sa yo nan vèsè yo 13, 14, 17, 18, 19 ak 21. Nan sa yo, nou ka obsève ke yon fanm vètye se youn ki gen kapasite a, fòs fizik, osi byen ke volonte pou devlope divès kalite travay selon sitiyaasyon yo ak / oswa kondisyon yo (v.13). Li te tou fè evidans eksperyans li kòm administratè, depi li wè “ke biznis li ap mache byen” (v.18); epi li kapab dispoze resous li bezwen pou kouri lakay li. Menm jan an tou, li pa gen pitye pou sikonstans lavi chak jou ki antoure nou yo, kit yo natirèl (move, katastwòf, faktè meteyorolojik, ak anpil lòt), kit yo finansye, tankou varyasyon nan ekonomi nasyonal la. Tout fanmi li, tout kay li, yo prepare pou fè fas ak tout sitiyaasyon sa yo ak aspè ke yo prezante kòm faktè ekstèn.

Mete nan tout aktivite sa yo ki dekri nan paragraf anvan yo mande pou efò konsiderab, kòmanse pa mansyone aspè fizik la; depi li pou tout moun ki gen kapasite fanm ki an chaj pou kondwi yon fwaye, kontribye menm sa ki sanble yo dwe pi lwen pase fòs li, manifeste benediksyon yo bay la pa Seyè nou an eksprime pa pwofèt Ezayi lè li te di: “Lè yon moun pèdi souf, li ba li fòs. Lè yon moun febli, li ba l’ kouraj ankò” (Ezayi 40:29).

Nan menm fason ke Arawon ak Hur te kenbe bra Moyiz nan lagè ak Amalèk (Egzòd 17:12), Bondye sipòte bra yo ak tout entegrite fizik fanm vètye a lè li vle kontribye menm plis pase sa li ka fè pou kont li. Konsènan aspè emosyonèl la, nou sèten ke Jewova leve figi l sou li, li mete lapè nan li (Resansman 6:26).

Men,abondans gras Bondye a montre aspè espiritiyèl la, nan chak fanm ki responsab yon fwaye pou gen tandans ak yon kay pou sèvi epi abiye an onè,osi lontan ke li rete nan kominyon konstan avèk Jezi ki se Kris la; paske se Li ki bay kapasite pou fè fas a fas a nenpòt sitiasyon ki rive. Sa a te pèsònèlman tcheke ak deklare alafen pa apot Pòl, menm jan tou li endike nan Filipyen 4: 11-13.

Kesyon:

- Nonmen kèk kòz ke ou obsève nan kominote ou la ki lakòz paran yo neglije pitit yo.
- Mande mesye ki nan klas ou yo mansyone tout aktivite ke yo konsidere ke yon fanm fè lakay li. Analize repons yo ak opinyon medam yo ki prezan nan klas la.

II. Li pa pè lavni e li aji avèk bon konprann (Pwovèb 31: 25-31)

Nan premye pati nan Pwovèb 31:25, ekriyen Biblik la fè remake ke fanm vètye a senbolik abiye ak fòs ak onè. Enpòtans eleman sa yo diskite anba a:

A. Enpòtans ki genyen nan rad la

Nou kapab apresye, san nou pa bezwen anpil analiz, ki jan li nesesè pou mete rad la byen selon okazyon ki koresponn nan. Sa a tou achte sòm total enpòtans nan aspè espiritiyèl la, nan respè pou nou kapab site egzanp sa yo:

Nan lèt li te voye bay Efezyen yo, apot Pòl te fè endikasyon sa yo: “Mete tout zam Bondye bay yo...” (Efezyen 6:11). Anfaz li te fè sou li mo “mete sou nou”. Sa vle di, li te di avèk fòs ke li se jiska chak kretyen kapab mennen aksyon sa a pou tèt li, ki pral gen yon bèl konsekans: “kanpe fèm” nan fè fas a nenpòt ki riz ke lènmi nanm nou an vle konpwomèt fidelite nou anvè Bondye.

Nou jwenn yon lòt aspè trè enpòtan nan Revelasyon 19: 6-8. Nan pasaj sa a, nou jwenn yon foul moun ki fè lwanj Bondye pandan yo t ap di: “Aprè sa, mwen tande yon bri tankou vwa yon gwo foul moun, tankou yon gwo dlo k’ap tonbe nan yon kaskad, ou ankò tankou yon gwo kout loraj. Mwen tande yo t’ap di: Lwanj pou Bondye! Paske Mèt la, Bondye nou ki gen pouvwa a, ap gouvènè tankou yon wa. Ann fè kè nou kontan! Ann kontan anpil! Ann chante pou li! Paske, lè a rive koulye a pou fete mariaj ti Mouton an. Lamarye a pare. Yo ba l’ dwa abiye ak twal fen, byen klere, byen pwòp. (Twal fin an, se tout bagay pèp Bondye a te fè ki dwat devan Bondye.)”. Nou konsidere ke pou sijè ki enterese nou an, ekspresyon “li te akòde” gen yon valè trè espesyal; paske li fè li klè ke rad madanm ti Mouton an pa te akèri pou kont li, men ke yon moun te ba li otorizasyon pou mete kòm rad reprezantan “aksyon ki dwat devan Bondye nan mitan pèp Bondye a” (v.8).

Kòm nou te déjà wè sa, depi tan lontan tèm abiman an te gen yon valè senbolik ak espiritiyèl. Sa pat sèlman evidan nan liv Pwovèb la; men tou nan lèt Efezyen yo ak Revelasyon. Tèm vètman sa a okipe yon plas privilejye

nan kè nenpòt ki fanm; byen pliske lè yon moun byen abiye se toujou yon gran dezi ak yon bagay ki plen kè kontan. Sa a se yon bagay ki trè bèl; men nan menm tan, Pawòl Bondye a montre ke pi bon vètman yon fanm se nan kalite espiritiyèl ke li kapab posede, ki favorize non sèlman lavi li, men tou moun ki bò kote li.

B. Rad ak fòs ak onè (v.25a)

Pwovèb 31:25 kòmanse ak deklarasyon sa a: “Fòs ak onè se rad li”, mansyone ke fanm egzanplè a te premyeman abiye ak fòs ki nesesè pou li fè fas a tout travay li genyen yo kòm yon devwa devan l, jan sa dekri nan vèsè 13 a 24. Sou baz pwopozisyon sa a, nou ka jwenn yon egzanp biblik ki di nou ke fòs sa a soti dirèkteman nan men Senyè a; paske nan fason sa a li konfime alyans li ak pitit li yo. Konsa, nou jwenn ke ekriyen Detewonòm lan te avèti: “Veye kò nou pou nou pa janm bliye Seyè a, Bondye nou an, pou nou pa janm neglije kòmandman, lòd ak prensip m’ap ban nou jòdi a. Lè n’a fin manje plen vant nou, lè n’a fin bati bèl kay pou nou rete . Pa janm mete nan tèt nou se kouraj nou ak fòs ponyèt nou ki fè nou gen tout richès sa yo” (Detewonòm 8: 11-12,17). Nou jwenn tou yon tèks kote Bondye afime, atravè pwofèt Ezayi, ke “Men, Seyè a ap bay moun ki mete konfyans yo nan li fòs ankò. Tankou malfini, y’ap pran zèl pou yo leve ale. Y’ap kouri san yo p’ap janm bouke. Y’ap mache, yo p’ap janm febli” (Ezayi 40:31). Sa a konfime ke fòs la, kòm yon aplikasyon nan yon kapasite fizik oswa moral, li se yon atribi yo akòde k ap tann manifestasyon pouvwa Bondye nan lavi li.

Men, nan adisyon fòs la, fanm vètye a onore tou tankou yon vètman. Kalite sa a (ki refere a onorab) konplete figi a an plen nan diyite ke fanm sa prezante devan lòt moun. Deja pou menm definisyon sa a ki se “onore” a (“... 2. m Glwa oubyen bon repitasyon ki swiv vèti, merit oswa aksyon ewoyik, ki depase fanmi yo, moun ak aksyon moun moun sa ki jwenn li a...” ; Rekipere nan <https://dle.rae.es/?id=KdBUWwv>, dat 28 Oktòb 2019), imaj li te depase respè pwòp fanmi li ak moun ki bò kote l, nan resevwa glwa ak bon repitasyon.

C. Li ri sa ki gen pou rive yo (v.25b)

Avèk bagay pase ki deja mansyone yo, li pral fasil pou konprann fraz sa a ki genyen pou tit twazyèm si-pwen sa a; tout moun ki pote fòs ak onè nan li, li genyen (kapasite pou fè fas a advèsite, ak respè li jwenn pou fason ke li aji) pa pral gen okenn enkyetid sou li. Sa vle di, pa pral gen okenn evènman imen ki fè l pè, nan yon fason ke lè l ap fè plan oswa prevwa nenpòt ki aspè nan lavi li, li pral aktyèlman gen anpil konfyans epi yo pral ekspriye li vizib nan yon souri tankou yon siy kè kontan nan kè li (Pwovèb 15:13). Konsa, lè nonm provèb la te di ke yon fanm ki entèg” ri sa ki gen pou rive yo” (Pwovèb 31: 25b), ekspriye menm bagay la konviksyon apot Pòl te demontre lè li te ekri: “Kisa, atò, ki va fè nou pèdi renmen Kris la gen pou nou an? Soufrans ka fè nou sa? Osinon,

kè sere? Osinon, pèsekisyon? Osinon, grangou, mizè, gwo danje, lanmò? Dapre sa ki ekri nan Liv la ; Men, sou tout bagay sa yo, nou genyen batay la nèt ale, gremesi moun ki renmen nou an” (Women 8:35, 37).

D. Li bay konsèy ki saj (v.26).

De gwo aspè pou siyale sou, kòmanse nan bèl deklarasyon ki nan Pwovèb 31:26, se sa yo: pale avèk sajès, epi montre mizèrikòd nan fason ke l'ap abode lòt moun. Menm ak yon etid sipèfisyèl nan Pawòl Bondye a, nou kapab distenge ke bon konprann nan se yon bon jan kalite ki trè popilè, epi li etabli kòm yon kondisyon nan aksyon pitit Bondye yo. Fanm vètè a demontre depandans ak obeyisans li anvè Bondye nan adrese lòt moun ak respè.

Epitou, li sèvi ak bon konprann Bondye te ba li lè li te di sa ki dwat nan plas ak moman ki egzakt; epi li konnen lè ke li dwe rete an silans ak atantif a bezwen frè parèy li. Lè li louvri bouch li pou l adrese yon moun (pa egzanp, anplwaye li yo, pitit li yo oubyen mari li), se tankou si li t'ap remèt yon bèl kado, tou depann de sikonstans yo ak moman kote li bay li a, pliske se yon kado ki resevwa ak plezi epi kòm yon benediksyon ke Bondye bay atravè sèvant sa a.

Fanm egzanplè a gen konesans, kapasite ak abilite pou montre mizèrikòd ak pitye, olye pou fè yon jijman sou atitud oswa konpòtman lòt moun. Li menm tou li konnen ki jan li bay enstriksyon avèk jantiyès ak respè, epi aji avèk delikatès lè y ap kontribye lide ak opinyon nan konvèsasyon yo ak / oswa akò avèk mari li.

E. Li gen krentif pou Bondye (v.30).

Konsèp “krentif pou Bondye” kapab youn nan bagay ki pi difisil pou defini, konprann e menm aksepte kòm yon prensip bibliik; men ki dwe prezan nan relasyon nou avèk Seyè nou an. Pou rezon sa, epi kòmanse nan yon konsèp bibliyografik, nou genyen ke sajès “... kapab senpleman vle di reverans ak respè”; kapab kalifye kòm rekonesans majeste, pouwva ak sentete Bondye.

Yon krent reveran dwe rete nan kreyen an kòm yon pati nan devwa imen an, ki ede li mache dwat devan Bondye. Krent pou Bondye bay kwayan valè pou domine lapèrèz ki soti nan kontretan yo, ki menm genyen lanmò ladan li” (Nelson, Wilton M. Diksyonè Bibliik Ilistre. USA: Editoriyal Caribe, 1981, p.647).

Se poutèt sa, fanm ki manifeste respè ak reverans anvè Bondye nan lavi li, nan panse ak nan aksyon li; li pral kapab mache dwat epi san li pa pè kontretan yo ak opinyon nan antouraj li yo. Se kalite fanm sa ki pa rekonèt pou kalite fizik li (selon konsèp mond lan); men li pral rekonèt pou sa ke li rive jwenn kòm fwi krent li pou Bondye, nan edikasyon li, lavi moral pèsònèl, ak pa tout fanmi li tou.

F. Susan Wesley: yon fanm egzanplè

Li ta ka sanble ke nan leson sa a yon modèl ideyalis oswa idealize de yon fanm prezante; epi ki kapab menm sanble yon bagay ki enposib an reyalyte. Sepandan, kite

nou wè anba a kout samblan yon fanm trè respekte nan zafè kreyen an, jisteman se paske nan karakteristik fanm vètè a te pwouve nan lavi li.

Sizàn Wesley te fèt nan peyi Angletè nan ane 1669. Papa li se te klèje Samyèl Annesley, ki te pèmèt li rete avèk li, nan etid li, lè yo te jwenn gen moun ki te pi popilè pou diskite sou pwoblèm teyolojik ak filozofik yo. Li te trè jèn, li te aprann grèk, Latèn ak fransè. Nan laj 19 ane, li te marye ak Samyèl Wesley, li te dedye lavi li nan ogmante ak pran swen fanmi li.

Sizàn Wesley se te manman Jan Wesley ak Charles Wesley. Premye a te chanje fason li preche a; epi li pote chanjman nan epòk li a ki rive jouk jounen Jodi a. Charles, bò kote pa li, te vin youn nan pi gwo ekriyen kantik nan tout epòk yo.

Li te jere finans fwaye li, li te pran swen fwaye li, epi jere inisyativ peyizan fanmi an. Li te pase tan chak maten ak aswè pou kont li avèk Bondye, lapriyè epi medite sou Ekriti yo. Yon lapriyè ki souvan prezan nan tan li avèk Seyè a se te sa yo: “Ede m, Seyè, pou m sonje ke relijyon se pa sa sèlman rete fè pil nan yon legliz oswa yon chanm, ni se pa fè egzèsis lapriyè ak meditasyon sèlman, men se pito toujou rete nan prezans ou” (rekipere nan

<https://casadepaziglesia.wixsite.com/casadepazbogota/single-post/2018/04/10/Biograf%C3%ADa-Susana-Wesley>, dat 29 oktòb 2019).

Kesyon:

- Ki sa ki ta dwe atitud yon fanm egzanplè an relasyon ak sa ki gen pou rive?
- Ki aksyon ou panse ke li ta dwe pran nan lavi li konsènan lavni; yon fason pou l kontinye grandi nan entegrite?
- Ak ki sa fraz “lwa mizèrikòd” ki nan Pwovèb 31:26 la fè referans?
- Ki jan yon moun (fanm oswa gason) kapab kontinye grandi nan bon konprann Bondye ki anwo nan syèl la?
- Mansyone kèk karakteristik ki gen valè moral ke fanm vètè a ta dwe demontre nan relasyon li ak ...
  - a) lakay li:
  - b) pitit li yo:
  - c) fanmi li:
  - d) mari li:
- Pote kèk lide pou defini fraz “krentif pou Bondye”. Aprè sa a, ekri sa deklarasyon sa a vle di nan lavi ou pèsònèlman.

Konklizyon

Nan menm fason ke Bondye manifeste tèt li avèk pwisans nan lavi anpil fanm ki onore li, li kapab e li vle fè sa jodi a nan lavi chak pitit fi li yo.

Administratè ki responsab yo

DEZYÈM TRIMÈS

Jeneralite sou administrasyon an
Administratè yo nan kreyasyon an
Administrasyon nan parabòl Jezi yo
Administratè yo nan travay la
Levasyon paran responsab
Legliz mwen, règ mwen yo
Prensip bibliik pou administrasyon finans yo 1
Etik administrasyon finans 2
Pi bon investisman
Administrasyon levanjil la
Administrasyon kado espiyèl yo
Kò mwen an: pwopriyete Bondye
Administrasyon Wesleyen

Jeneralite sou administrasyon an

Mary Prado (Venezuela)

Pasaj bibliik pou etids: I Istwa 29:11-18; Lik 12:42-46; Women 14:7-8; I Korentyen 6:18-20

Vèsè pou aprann: “Men, kisa m’ ye, kisa pèp mwen an ye menm, pou m’ ta kapab ofri ou tout bagay sa yo ak tout kè nou? Se nan men ou tout bagay sa yo soti, se nan sa nou resevwa nan men ou n’ap ba ou” I Istwa 29:14.

Objektif leson an: Se pou elèv la konnen aspè jeneral administrasyon kretyèn yo ki dekri nan Bib la.

Entwodiksyon

Nan youn nan prèch pi popilè l yo (“Bon administratè a”), Jan Wesley konsidere ke pa gen okenn apelasyon ke moun jwenn nan Bib la “pi byen akòde ak eta prezan lòm nan pase pa administratè a” (González, Justo L. Wesley Works, Volim III-Prèch III. USA: Wesley Heritage Foundation, Inc., s.a., p.219). Sa Sa vle di ke responsablite nou anvé Bondye se fondasyon prensipal administrasyon an.

Pliske sa se yon sijè ki trete anpil nan Bib la, men pafwa li pa tèlman anseye nan legliz la; nou ta dwe etidye li ak anpil atansyon. Nan leson sa a, nou pral aprann ke gen yon lide santral ki kwaze tout ansèyman bibliik sou sijè sa a: Bondye se gwo a “Poukisa” oswa motif prensipal administrasyon kretyèn nan.

I. Konsèp administrasyon an (Women 14:7-8; I Korentyen 6:18-20)

“Administrasyon” se yon mo ki gen yon konsèp ki byen pwofon. Nou ta dwe sètènman anseye plis osijè de administrasyon an akòz de gwo enpòtans li nan lavi kretyèn nan. Sepandan, kòm yon otè te di, administrasyon “pafwa te yon tèm absan nan panse relijye ak teyolojik la” (Turnbull, Rodolfo G., ed. Diksyonè Teyoloji Pratik-Administrasyon. USA: Legliz kretyèn refòme, 1976, p.5). Petèt sa te rive akòz inyorans, omisyon oswa, tou senpleman, akòz de mank de enterè.

Nan premye pati leson sa a, nou chèche apresye nan yon fason laj konsèp nan administrasyon kretyèn nan kèk lide fondamantal ki pral eksplike siyifikasyon li yo.

A. Administrasyon se soumèt ak pouvwa Kris la

Premye pasaj etid nou an se Women 14: 7-8. La a, yo anseye nou ke administrasyon an se pa sèlman sou lajan; men li gen pou wè ak soumisyon nou devan Seyè Jezi ki se Kris la, nan tout zòn branch nan lavi a. Sa vle di ke Bondye atann ke nou vin bon administratè nan kreyasyon l yo, nan pwòp kò nou, richès esprityèl nou yo

(kado, talan, kapasite, elatriye), lajan ak lòt bagay materyèl, fanmi, tan, relasyon ak lòt bagay ankò, elatriye. Pa genyen okenn aspè nan lavi ki chape soti nan responsablite nou anvé Bondye. Pòl te anseye li konsa lè l ap pale de dominasyon Kris la: “Se konsa, pa gen yon sèl moun nan nou k’ap viv pou tèt pa li. Pa gen yonn nan nou tou k’ap mouri pou tèt pa li. Paske si n’ap viv, n’ap viv pou Seyè a, si n’ap mouri, n’ap mouri pou Seyè a tou. Konsa, kit nou vivan, kit nou mouri, se pou Seyè a nou ye” (vv.7-8). Isit la Pòl mete aksan sou dominasyon nan Kris la kòm estanda lavi kretyèn nan.

Mo “Seyè a” tradwi nan tèm grèk la ki se Kýrios, ki vle di “Seyè, souverèn, pwisan ... Nan 718 fwa kýrios yo itilize nan NT, pi fò nan yo parèt nan ekri Lucanian yo (210) epi nan lèt Pòl yo (275) ... Bondye te leve Jezi soti nan lanmò epi leve l an diyite nan kýrios inivèsèl. Lè li fè sa, li te ba l yon non ki depase tout non (Phil 2, 9 ff; cf. Èske 45, 23 ff.), Sa vle di, pwòp non antan ke mè, epi kidonk pozisyon ki koresponn tankou yon non” (Coenen Lothar, Beyreuther Erich ak Bietenhard, Hans. Diksyonè Teyolojik Nouvo Testaman, vol. IV. Espay: Edisyon Swiv mwen, 1994, pp.203,205-206). Konsa, pratike yon administrasyon soutni kapab montre byen klè soumisyon nou devan Seyè Jezi ki se Kris la nan tout sa nou ye ak fè.

B. Administrasyon an gen pou wè ak sanktifikasyon

Kòm konsekans de sa ki te siyale pi wo a, nou konprann ke nan administrasyon an, se sentete kretyèn nan ki ekspri. Men, kisa sa vle di? Ann gade kisa vèsè etid nou an anseye nou: “Kouri

pou dezòd lachè. Yon moun te mè fè tout lòt kalite peche, sa pa fè kò l’ anyen. Men, moun ki lage kò l’ nan dezòd lachè, li fè peche kont pwòp kò li. Se konnen nou pa konnen kò nou se tanp Sentespri k’ap viv nan kè nou, Sentespri Bondye te ban nou an? Nou pa mè tèt nou ankò. Bondye achte nou kach, li peye chè pou sa. Se

poutèt sa, sèvi ak kò nou yon jan pou fè lwanj Bondye” (1 Korentyen 6: 18-20). Swen ak sanktifikasyon nou, se yon pati ki fondamantal nan administrasyon kreyen nan. Bondye kreye nou ak yon objektif ki wo; e nou genyen pou ke nou fè yon bon jesyon ak kado Bondye yo. Malpwòpte seksyèl, pa egzans, se yon bagay ki kontradiktwa avèk administrasyon kreyen nan. Robertson di konsa: “Fònikasyon an konstitye yon vyolasyon dwa Kris la nan kò nou (v. 13-17) epi li detwi kò a tou ... menm fè goumandiz ak bwè tafya, osi byen ke dejwe nan dwòg, se peche ki fèt sou kò a ...” (Robertson, A. T. Kòmantè sou tèks grèk nan Nouvo Testaman an. Espay: Editoriyal CLIE, 2003, p.436). Se konsa, administrasyon se pi plis pase jis bay ladim ak ofrann nou yo; sa vle di mennen yon lavi separe de sa ki mal ak konplètman konsakre pou Bondye.

Kesyon:

- Defini ak pwòp pawòl ou yo ki sa administrasyon kreyen nan ye.
- Ki kèk zòn nan lavi a ki genyen administrasyon ladan li?

II. Prensip ki soutni administrasyon an (1 Istwa 29:11-18)

Kounye a, si nou mande tèt nou pou kisa nou ta dwe pratike administrasyon an; nou kapab egzamine yon seri de prensip bibliki ki kapab ban nou repons lan. Nou pral jwenn kèk nan prensip sa yo nan pasaj bibliki etid ki nan seksyon sa a.

A. Bondye se mèt tout bagay

San dout, premye prensip la pi enpòtan nan administrasyon kreyen nan. Wa David rekonèt li jan nou li nan 1 Istwa 29: 11-12. Genyen an pèspektiv privilèj Bondye pou li “Mèt tout bagay” se ke nou ka kòrèkteman apresye responsablite nou anvè li. Difikilte pou kèk kreyen “konsakre pòch yo” nan bon jesyon sèlman endike inyorans sou kiyès moun Bondye ye.

Gwo verite sipwèm nan ke Bondye se mèt tout bagay la se fondman kote ke kreyen an dwe mete konfyans nan kè li. “Pa gen okenn lòt bagay nan Bib la, ki gen ladan li doktrin administrasyon an, ap fè sans oswa kèk enpòtans reyèl si nou inyore lefèt ke Bondye se Kreyatè a e li gen tout dwa pwopriyete (“Ki sa ki administrasyon bibliki la?” Rekipere nan <https://gotquestions.org>, dat 18 Fevriye 2017).

Konprann verite sa a ke Bondye posede, genyen yon objektif pratik nan lavi kreyen an. Administrasyon an egzèsè nan sentete pratik ak adorasyon. “Pou ke nou sonje ke Bondye se Mèt, Li te òdone nou obligasyon pou ba li lwanj ak adorasyon nou yo, ak kado nou yo (Purkiser, W. T., red. Vizite Lafwa Kreyen nan. USA: KPN, 1994, p.553).

B. Sa ke nou ye a se an kalite de ki moun Bondye ye

Nou menm lèzòm, nou te kreye ak “pòtre ak resanblans” Bondye (Jenèz 1:26-27). Sa ke nou ye a reflekte grandè ak bonte li anvè nou. Nou pa gen anyen ki bon nan tèt nou. Entelijans nou, talan, kapasite, nenpòt vèti ak bon jan kalite, tout bagay, absoliman tout bagay soti nan pouvwa li ak bon konprann li.

Se poutèt sa David te di nan pasaj sa a: “Men, kisa m’ ye, kisa pèp mwen an ye menm, pou m’ ta kapab ofri ou tout bagay sa yo ak tout kè nou? ...” (1 Kwonik 29:14a).

Pòl te anseye Korentyen yo tou: “Kilès ki di ou pi bon pase lòt yo? Kisa ou genyen se pa Bondye ki ba ou li? Enben, nan kondisyon sa a, poukisa w’ap fè grandizè pou sa ou genyen an tankou si se pa Bondye ki te ba ou li?” (1 Korentyen 4:7).

C. Tout sa nou posede epi bay Seyè a, se Li menm ki te bay yo

Pafwa nou panse ke n ap fè Bondye yon favè lè nou bay Bondye pou travay li; men nan sa nou twonpe tèt nou konplètman. Nan pasaj sa a ke nou jwenn nan 1 Istwa 29, nou jwenn yon gwo ansèyman sou li.

David te fè preparasyon pou konstriksyon tanp lan ke Salomon, pitit gason li, ta pral bati pita; e pou sa, li te bay anpil richès menm jan ak pèp Izrayèl la. Men, isit la, wa David rekonèt ke tout bagay sa yo te soti nan men Bondye menm: “... poutan, tout bagay se pou ou, epi se nan sa ke nou te resevwa nan men ou nou ba ou” (v. 14b).

Youn nan non yo rele non diven nan Ansyen Testaman an se “Yahweh jireh (Jewova parèt oswa ap bay, Jenèz 22:14) ... “Atravè syèk yo, kwayan yo nan Bondye yo entèprete tit sa a kòm yon pwomès kote ke li pral founi tout bezwen nan Jezi ki se Kris la” (Fil. 4:19) (Hoff, Pablo. Teyoloji evanjelik, volim 1 / volim 2. USA: Editoriyal Vida, 2005, p.200). Bondye se sous pwovizyon nou yo; epi “Li ban nou tout bagay an abondans pou nou jwi” (1 Timote 6:17b).

D. Administrasyon an pote anpil benediksyon

Dènye prensip nou pral etidye a se youn nan benediksyon ke administrasyon an pote: abondans. Men, byenke bibliki man, pwosperite a vini kòm yon benediksyon Bondye pou fidelite ak gras li; sa pa vle di ke pwosperite materyèl la se sinonim ak benediksyon, oswa ke povrete a se akòz de peche. Tout sikonstans kwayan yo ap viv nan lavi yo obeyi objektif Bondye. David eksprime:

“Seyè, Bondye nou, nou pare tout richès sa yo pou bati yon kay pou ou, ou menm ki yon Bondye apa. Men, se nan men ou yo tout yo soti, se pou ou yo tout ye” (1 Istwa 29:16). Sa a se rekonesans ke pwosperite a soti nan Bondye.

Nou wè yon lòt egzanj nan ka Jozèf, nan peyi Lejip. Anpil moun te beni akòz fidelite administrasyon Jozèf la: Depi lè Potifa te renmèt kay li ansanm ak tout sa li te genyen bay Jozèf, Seyè a beni kay moun peyi Lejip la poutèt Jozèf. Seyè a beni tout sa li te gen lakay li ak nan jaden l'"" (Jenèz 39:5).

Pliske nou rete fidèl ak Bondye nan administrasyon nou an, li pa sèlman beni pwòp vi nou; men tou ke tout bagay ke nou fè ap pwospere, fè li yon benediksyon pou lòt moun (Jenèz 39:23).

Kesyon:

- Ki prensip ki pi enpòtan nan administrasyon an?
- Nan ki fason bon administrasyon nou an kapab beni lavi lòt moun?

III. Karakteristik yon bon administratè (Lik 12:42-46)

Verite sa a ke nou pral etidye a se ke administrasyon an gen pou wè dirèkteman ak karaktè kreyen an. Se poutèt sa, yon kreyen ki fè egzèsis jesyon kòrèkteman, li reflekte valè kòrèk nan kondwit li ki mennen l fè sa ki byen epi akonpli volonte Seyè a nan tout sa li te konfyè l. Ann egzaminen isit la se kèk nan karakteristik yon bon administratè nan dènve pasaj etid nou an ki nan Lik 12:42-46.

A. Yon bon administratè fidèl epi pridan

Premye karakteristik sa a byen lye ak entegrite ak onètete ke nou itilize pou ke nou administre tout bagay ke Seyè a ban nou, ni devan li kòm devan lèzòm. Bon administrasyon an gen pou wè avèk entegrite moral. "Entegrite nan mond nou an jodi a enplike pite moral" ("Ki sa Bib la di osijè de entegrite?" Rekipere nan <https://gotquestions.org.,s.f.>). Yon lòt kote, fè pridan se pran prekosyon, pa prepare; men pito se yon moun ki fè bagay yo nan yon fason kontwole. Li pa pèdi tan li nan zafè bagay ki pap rapòte li anyen; men li prepare e li gen tout bagay nan lòd. Tout sa nou ye ak posede, ki gen ladan kò nou, nou dwe jere li avèk sajès, pou fè pou evite pwòp domaj epi tou bay lòt moun. Pridans lan vle di tou remèt pwòp volonte nou nan objektif Seyè a; epi egzèsè kontwòl tèt ou sou atitud ak aksyon ki kapab mennen nou nan neglijan devwa nou yo.

Seyè a espere ke nou menm, antan ke bon administratè, pou nou jere tout sa li mete nan men nou avèk lanmou ak sajès pou ke li kapab yon benediksyon, epi pou ke moun ki bò kote nou yo tou kapab benefisye (v. 42).

B. Yon bon administratè ap travay di

Yon lòt dosye ke bon administrasyon an bay enpòtan se kesyon travay di a. Parese ak parès yo konsistan avèk konsèp jesyon kreyen nan. Nan parabòl Jezi a,

administratè fidèl la "te aji nan absans mèl li egzaktman nan menm fason ke si li te prezan" (Turnbull, Rodolfo G., ed. *Diksyonè Teyolojik Pratik-Administrasyon*. USA: Legliz kreyen refòm, 1976, p.68). "Se va bèl bagay pou domestik sa a, si mèl la jwenn li ap fè travay li lè l' tounen lakay la.

Sa m'ap di nou la a, se vre wi: mèl la va mete l' reskonsab tout byen l' yo" (vv. 43-44). Sa pale nou sou enpòtan sa genyen pou Bondye lè ke nou pran responsablite pou fè pwogrès nan devwa nou yo nan fanmi, travay, lavi eklezyastik, elatriye. Pòl te di nan sans sa a: "Travay di, pa fè parese. Mete aktivite nan sèvis n'ap rann Mèt la" (Women 12:11).

C. Yon bon administratè responsab

Yon bon administratè genyen yon konsyans klè nan responsablite li yo. Nou tout gen responsablite ke nou te resevwa epi n'ap genyen pou nou rann kont pou yo yon jou tankou jodi a kòm administratè parabòl la (Women 14:12). Yon jou, nou pral egzamine pou administrasyon nou an.

Ann sonje sa Seyè a te di nan Lik 12:45-46; nou tout gen responsablite ak Bondye, ak fanmi an, ak legliz la, ak lòt moun, ak travay, elatriye. Nan ki fason nou ranpli ak responsablite nou yo? Pa egzanj, nou gen responsablite pou nou travay onètman pou nou jwenn mwayen pou nou viv (2 Tesalonisyen 3:6-12). Epi tou, pou bay fanmi nou yo swen; epi refize responsablite sa a se refize lafwa a epi nou vin pi mal pase yon enkwayan (1 Timote 5:8). Epi, ki responsablite nou genyen pou ke nou travay? Kreyen an ta dwe pi bon travayè posib (Efezyen 6:5-6). Nan akonplisman tout responsablite nou yo, ni nan travay pou Bondye tankou nan lavi pèsònèl, jan sa endike nan tout sa yo ki gen rapò ak vèsè biblik la, dwe genyen rechèch pou akonpli volonte Bondye epi fè l plezi (1 Korentyen 10:31).

Kesyon:

- Ki twa karakteristik yon bon administratè?
- Ki siyifi responsablite nan zafè administrasyon?

Konklizyon

Administrasyon kreyen nan se yon konsèp pwofon ki endike, pami lòt bagay, yon soumisyon fas ak otorite Kris la; epi viv yon lavi konplètman konsakre devan li. Administrasyon an vle di tou genyen yon konsyans klè nan responsablite nou devan Bondye ak reyalyite ke yon jou nou pral gen pou nou prezante devan li pou rann kont de tout sa ke li te konfyè nou.

Administratè yo nan kreyasyon an

José Barrientos (Gwatemala)

Pasaj bibliik pou etids: Jenèz 1, 2, 3; Sòm 24:1, 104

Vèsè pou aprann: “Se pou Seyè a tè a ye ansanm ak tou sa ki sou li. Se pou Seyè a lemonn antye ansanm ak tou sa k’ap viv ladan l’ ” Sòm 24:1.

Objektif leson an: Se pou elèv la konprann ke itilizasyon ak swen kreyasyon an se yon responsablite kreyèn.

Entwodiksyon

“Desepsyon pa somè klima”. Se konsa yon mwayen kominikasyon te pote yon tit nan youn nan piblikasyon li yo nan mwa Desanm 2019 an relasyon ak konvansyon nan eta k ap patisipe nan COP25 ki te fèt nan Madrid, peyi Espay. Pwoblèm nan nan reyinyon sa a se ke peyi yo, ki gen gwo konpayi jenere pi wo emisyon nan gaz kabonik (CO₂), asime responsablite ak rediksyon nan efè polisyon (Enfòmasyon ki sòti nan <https://www.pressreader.com/guatemala/prens Libre/20191216/281646782031297>, nan dat 1 Janvyè 2020). Sa a ta fè li parèt ke moun endividyèl yo pa ta gen responsablite; sepandan, kenbe mesaj nan e-mail kontribye nan ogmantasyon CO₂, ki ansanm ak emisyon ki soti nan gwo endistri yo, pami lòt kòz yo, yo te pwodwi yon ogmantasyon fò nan eleman chimik sa a nan anviwònman an. Men, ni nou pran swen anviwònman an lè nou itilize anpil pwodwi chimik pou netwaye kay la, nou pa gaspiye bon fason an, lè nou pa ekonomize otan dlo ke posib, lè nou jete fatra nan lari a oswa plaj la.

Ane 2019 la te make pa yon konfli mondyal sou dife rezèv natirèl, akizasyon ak refi responsablite. Asanm de tèmsa yo ede nou konprann ke nan pran swen planèt la gen yon responsablite pou pataje, kote ke pèp evanjelik la, ni endividyèlman epi kolektivman, gen yon wòl li kapab akonpli, an patikilye paske nan angajman an sòti nan konesans bibliik sou kreyasyon an.

I. Bondye kreyatè a (Jenèz 1, 2; Sòm 24:1)

A. Kòmansman an

Pawòl Bondye a klè lè l kominike ke sa ki egziste se travay yon Bondye kreyatè. Nou kapab site pasaj ki soti nan Jenèz 1, ki se san dout deskripsyon kreyasyon syèl la ak latè a, ak anfas espesyal sou planèt Latè a, ki gen non

Bondye te bay lè li fè referans a seschrès la apre yo fin fè separasyon dlo yo. Se konsa, nan vwa Bondye a, chak nan efè ke li di nou nan Bib la te reyisi: plant yo (vv.11-12); kò espasyal yo ke li te rele limyè, an patikilye solèy la ak lalin lan (vv.14-17); aprè sa a, bèt latè yo (vv.24-25); mons lanmè ak pwason (vv.20-21); osi byen ke zwazo yo (v.20). Bondye t ap obsève tout sa k ap pase nan kreyasyon an; epi li ba li yon kalifikasyon: “li te wè ... ke li te bon” (Jenèz 1: 12, 18, 21, 25).

Manyèl 2017-2021 Legliz Nazareyen, nan Paragraf 923, deklare: “Legliz Nazareyen kwè ke istwa kreyasyon an bibliik: “Nan kòmansman an, Bondye te kreye syèl la ak tè a” (Jenèz 1: 1). Nou louvri pou eksplikasyon syantifik yo sou nati a nan kreyasyon an pandan ke n’ap opoze a nenpòt entèpretasyon ki gen orijin nan linivè ak limanite ki rejte Bondye kòm Kreyatè ...” (Legliz Nazareyen an. Manyèl 2017-2021. USA: CNP, 2018, p.322). Jiskela, ki moun ki kapab reklame kèk pwopriyete komen sou kreyasyon sa a, si se pa Kreyatè li a?

B. Yon kreyasyon enpòtan

Bondye te kontinye nan kreyasyon li, epi se te moman ki te genyen pi gwo enpòtan. Nan Jenèz 1:26, Bondye ekprime pwochen etap li te fè a: “... Ann fè moun ... selon resanblans nou ...”; e enkli: “... domine ... sou tout la latè ...” Gen yon enstriksyon ke Bondye te bay sou ki jan nonm lan ak rèss kreyasyon an.

Nan tan sa a, ak nonm nan deja enkli nan kreyasyon an, kalifikasyon Bondye pou kreyasyon l te gen plis fòs: “... trè bon ...” (v.31). Nan Jenèz 5: 1-2, nou li ke Bondye kreye moun, gason ak fi li kreye yo. Jenèz 2 ogmante deskripsyon an nan kreyasyon Bondye a nan yon moman anvan kreyasyon moun, antisipe wòl li nan jaden Edèn nan. Nan vèsè 5 li di: “... ni pa t gen yon nonm ki te pou

travay tè a'. Nou wè isit la valè enpòtan nonm nan pou Bondye nan pwosesis kreyasyon li, konsa kòm yon pwedi kòm destine a sa ki kreye a.

C. Wòl lòm nan kreyasyon an

Bondye, Kreyatè a, te gen nan plan li pou ke lèzòm travay tè a kòm yon aktivite destine pou pwodwi benefis nan divès fason. Travay se youn nan fason kijan pou devlope karaktè, konsidere ke li mande pou yon etap nan refleksyon sou sa yo dwe fè, sa vle di, pou elabore yon plan travay, yon sekans evènman destine pou reyalize yon sèten fen. Aprè sa a, pase an aksyon nan reyalize travay yo ki enplike; ak eksperyans satisfaksyon nan sa ki te fèt, ki ta ka sa ki te pwopoze, oswa bezwen modifye. Se konsa, Bondye ta kite moun yo nan jaden an, devlope kreyativite ki enkòpore desen an nan imaj ak resanblans li.

Travay se yon benediksyon pou lavi lòm. Responsablite lòm pou l te kiltive jaden an te yon privilèj ki sèlman koresponn ak Mèt la, Kreyatè tout sa ki egziste a. Pou rezon sa a, rekonèt Bondye kòm Kreyatè syèl la ak latè a se yon verite ke Pawòl Bondye a repete pou benefis kreyasyon an. Sa fè lòm sonje ke fonksyon li se pat pou l te Mèt; men pito, gadyen an. Manyèl 2017-2021 Legliz Nazareyen an eksprime l tankou yon kondisyon ki rele "administrasyon". Nan Paragraf 32 nan Manyèl sa a, nou jwenn siyifikasyon ke pou nou tankou yon legliz ki administrativ: "Ekriti yo anseye ke Bondye se mèt tout moun ak tout bagay. Se poutèt sa, nou se administratè li nan ni lavi ak byen yo. Nou dwe rekonèt ke Bondye se Mèt e ke nou se administratè yo, paske nou pral rann kont pèsònèlman devan li pou pèfòmans nou nan jesyon an... "(Legliz Nazareyen nan Manyèl 2017-2021. USA: KPN, 2018, pp.48-49). Pawòl Bondye a afime nou ke tè a se pou Bondye. Sòm 24: 1 byen eksplisit kote ke li deklare: "se pou Seyè a latè ye ak tout sa ki ladan l ..." Sèjousi, gen plis atansyon sou "enskrripsyon pwopriyete entelektiyèl". Sa fè referans ak rejis ke yon seri de moun reyalize pou envante ak pwodwi yon bagay ki nouvo, devan kèk otorite ki ateste patènite yo; epi konsa anpeche lòt moun kopye li, sof si yo peye moun ki te kreye l la. Pawòl Bondye a fè sa yon afimasyon sou pwopriyete Kreyatè a. Ezayi 45:18 mete aksan sou sa pou demontre ke Li te kreye tè a yon fason pou l te kapab ranpli avèk anpil moun. Nan Nouvo Testaman an, reklamasyon sa a toujou la: Efezyen 3: 9 repete ke se Bondye ki te kreye tout bagay; e menm nan Revelasyon 10: 6, li repete ke se li menm ki te kreye tè a ak sa ki ladan l. Konsa, se Bondye ki Kreyatè a, li se Mèt tè a; men li te fè li pou moun rete, epi li te kreye èt imen an pou kòmande sou li (Jenèz 1:28).

Kesyon:

- Ki jan ou ta esplike verite ke Bondye se Kreyatè syèl la ak latè a?
- Ki jan Jenèz 1: 1 gen rapò ak Sòm 24: 1?
- Ki jan rapò kwayans Legliz Nazareyen ye konsènan wòl lòm aprè kreyasyon an, avèk Jenèz 2:5d?

II. Responsablite nan itilizasyon resous yo (Jenèz 3)

A. Konsekans peche a

Jenèz 3 rakonte malè dezobeyisans imen an. Lè sèpan an tante fanm lan sou enstriksyon Bondye a, li te trè klè ke yo te kapab manje nan tout pyebwa yo, eksepte pyebwa ki fè moun konnen sa ki byen ak sa ki mal la (Jenèz 2: 16-17). Menm jan an tou, lè lèzòm te tante, li pa t inyore enstriksyon Bondye a. Poutan, dezobeyisans yo tou de yo ap lakoz yon gwo dega fas ak avètisman Bondye a si yo dezobeyi enstriksyon an ki byen klè: "w ap mouri" (Jenèz 2:17). Aprè mank respè a, Bondye te fè gason ak fanm soti nan jaden an (Jenèz 3:23-24). Avèk sa a, lòt konsekans yo te deklannche: fanm lan ta soufri lè li akouche epi travay la ta sispann bèl epi yo ta enpoze fatig ak swe (Jenèz 3: 16-19); Li te vle di tou lanmò espiyèl, ki se separasyon moun ak Bondye kreyatè a.

B. Responsablite lòm nan

Bondye te rete fidèl a pwomès li yo. Se yon Bondye ki pa abandone kreyasyon li. Se poutèt sa, byenke kreyasyon li te pral fè fas a konsekans dezobeyisans li yo; li ta gen opòtinite pou pwodwi ak manje. Sepandan, menm si lèzòm te ka viv an abondans, li ta toujou fè eksperyans ak konsekans yo tankou risk ak dezaz, maladi e menm lanmò fizik, ki ta separe l de nenpòt posesyon. Jòb te klè nan sans sa a: "epi li te di: Toutouni mwen te soti nan vant manman m, epi toutouni m ap retounen ..." (Jòb 1:21). Bò kote pa li, Sòm 115: 16 revele mizèrikòd Bondye pou kreyasyon l lan: "Syèl la se pou Seyè a li ye. Li bay moun latè pou yo". Plan Bondye a te toujou pou ke moun te travay tè a, gouvènè tout kreyasyon an. Selon Jenèz 2: 15, Bondye te pran gason ak fanm nan epi mete yo nan jaden an yon fason pou yo te travay. Lè sa a, nou jwenn ke gen yon responsablite pou pran swen ak itilizasyon resous ke Bondye ban nou yo. Sa yo se pou benefis nou; men nou pa posede yo. Se poutèt sa nou menm tou nou kouri risk pou nou te prive de resous sa yo, nan ka ou administrasyon nou an pa nan gou Mèt la, Bondye ak kreyatè nou an. Pran swen resous se yon atitid ki fè l plezi; men li benefisyè moun. Yon rivyè ki polye, yon

forè boule ak nenpòt deteryorasyon ki te pwodwi ak men nonm nan, li ta desevewa kritè ke Bondye vide sou kreyasyon lan: bon nè! Mande: “Èske nou menm antan ke moun ta kontan fè ti mache bò kote yon larivyè ki kontamine?”

Defo yo nan jesyon, osi byen ke evaris lòm nan, pèmèt ke kreyasyon ke Bondye ban nou an rive nan yon eta ki mal al destriktiv.

Kesyon:

- Ki efè peche a te fè sou lèzòm (vv. 23-24)?
- Ki jan Bondye montre mizèrikòd li anvè gason ak fanm malgre peche yo (Sòm 115: 16)?
- Ki efè swen itilizasyon swen kreyasyon an genyen sou Bondye ak lèzòm?

III. Responsablite nan pran swen kreyasyon an (Sòm 104)

A. Bondye bay egzanp kijan pou pran swen an

Nan Sòm 104, nou wè ki jan Bondye gen sousi pou kreyasyon li. Pa genyen okenn nan bèt li yo pa soti sou kontwòl li. Li montre nou ke nou gen yon responsablite pou pran swen tè a. Chak resous ke nou te resevwa, se yon gwo benediksyon; men yo enkòpore yon responsablite nan pran swen yo tou. Okenn eleman ki nan lanati rete andeyò mayifisans Bondye. Salmis la te rakonte kijan van ak dife yo fè pati grandè diven an (v.4). Li repete deskripsyon kreyasyon an konsènan separasyon dlo yo ak tè a pa vwa Bondye (vv.6-9). Li te deklare lòd Bondye nan distribisyon dlo a, epi benefis sa yo ofri lanati tankou bèt ki nan savann nan, yo benefisye de kouran yo (vv.10-12). Li te gen rapò pou aji men nan men ak Bondye nan pwodiksyon zèb pou bèt yo; ak plant pou manje moun (vv.14-15). Li te tou sezi wè ki jan Bondye te fè tout bagay avèk bon konprann (v.24). Gwo relasyon enpresyonan gwo mons nan lanmè yo ak rejim alimantè yo, ki soti nan men Seyè a epi rive nan yon imansite dlo kote ke bato ki pi gwo yo tout tan kontinye jwenn kote pou yo navige, san prezans yo pa chanje dimansyon lanmè yo (vv.25-28). Sòm sa a fini menm jan li te kòmanse a: “Kite m di Seyè a mèsi” (vv.1,35).

B. Wòl legliz la

Konsènan swen kreyasyon an, Manyèl Legliz Nazareyen ane 2017-2021 nan paragaf 924 li yo ekprime: “Nou kwè, ak gwo apresyasyon pwofon pou kreyasyon Bondye a, nou ta dwe fè efò pou nou demontre kalite administrasyon ki ede prezève travay Bondye a. Nou rekonèt ke nou se patnè lè nou kenbe entegrite

anviwònman nou, nou aksepte responsablite sa a nan yon fason ki endividyèl ak kolektif” (Legliz Nazareyen. Manyèl 2017-2021. USA: KPN, 2018, p.322). Apresyasyon pou kreyasyon an tradwi atravè atitid ki gen tandans pran swen li. Mesaj delivrans lan genyen kòm efè prensipal, transfòmasyon lavi kwayan an. Sa a manifeste nan fason yo panse ak aji. Etid tankou youn nan sa ke kounye a n’ap reyalize a, destine pou konprann ke itilizasyon ak swen kreyasyon Bondye a se yon responsablite kreyen, li kontribye nan transfòmasyon sa a. Kreyen ki fèt yon dezyèm fwa a transfòme, li dwe oryante nan direksyon pou pran swen kreyasyon an ki baze sou konprann estati administratè a. Enstwi sou angajman an pou patisipe nan swen kreyasyon an, ak endikasyon espesifik pou fasilite konfòmite ak responsablite sa.

C. Egzanp patisipasyon

1. Nan vil San Miguel, Salvadò, Legliz Nazareyen Emanyèl te fè travay rebwazman nan lari ak pak yo. Aprè kèk ane, pyebwa yo te plante pou ofri bèl lonbraj. Pliske sa te byen remakab, otorite lokal la te pran kontak ak pawasyen yo, epi enkòpore aktivite ki site a kòm yon pwojè pataje. Sa a kontribye nan rebwazman; men, sa ki pi enpòtan, li te rann temwayaj sou lavi transfòme pa mwayen levanjil la.
2. Sit entènèt Legliz Nazareyen (<https://nazarene.org/es/article/iglesia-en-costa-rica-se-compromete-al-cuidado-del-medio-ambiente>) rapòte angajman ke Legliz Nazareyen nan Los Ángeles, nan Kosta Rika te asime ak pwoteksyon anviwònman, atravè plasman li nan yon pwogram gouvènman an. Patisipasyon li konsiste nan fè pwomosyon pou itilize altènativ ki kapab itilize ankò, ranplase plak, vè ak lòt matyè prim. Anplis de sa, li te ankouraje resiklaj nan kongregasyon an. Sa a pèmèt rezilta ki sanble ak egzanp anvan an.

Kesyon:

- Ki jan Bondye manifeste swen kreyasyon li (v. 24)?
- Lè nou konsidere egzanp ke nou wè yo, ki aktivite ki egzèsè kalite administrasyon kreyasyon an ke ou menm ak kongregasyon ou kapab fè?

Konklizyon

Bondye se Mèt tout bagay ki egziste; nou se administratè kreyasyon li. Konviksyon sa a dwe pratike epi kominike nan lavi legliz la. Chèche konnen fason pou kontribye nan prezèvasyon kreyasyon an se yon pati nan angajman legliz la ak yon fason pou fè misyon li entegral, gaye levanjil la epi anseye ak lavi li yon apresyasyon pou kreyasyon Bondye a.

Administrasyon nan parabòl Jezi yo

Mary Prado (Venezuela)

Pasaj bibliik pou etids: Matye 25:14-30; Lik 12:42-48, 16:1-15

Vèsè pou aprann: “Moun ki kenbe pawòl li nan tout ti bagay, la kenbe l’ nan gwo bagay tou. Men, moun ki pa serye nan ti bagay, li p’ap serye nan gwo bagay non plis” Lik 16:10.

Objektif leson an: Se pou elèv la konprann ke fidelite se yon kalite esansyèl nan administrasyon kretyèn.

Entwodiksyon

Figi administratè a te trè anblematic nan epòk Jezi ki se Kris la; epi se pou sa li te itilize li nan anpil nan parabòl li yo. Selon istwa sa yo nan lavi chak jou, Bondye konsidere nou tankou jeran byen li yo; epi li espere yon bon jan administrasyon nan men nou chak.

Selon Bib la, jou a ap rive kote ke nou tout pral gen pou prezante tèt nou devan Bondye pou rann kont konsènan responsablite nou yo; epi nou dwe prepare pou moman espesyal sa a lè ke nou te rete fidèl ak dilijan (Women 14:10; 2 Korentyen 5:10).

Parabòl Jezi yo ke nou pral etidye nan leson sa a anseye nou kalite ki nesèsè pou fè yon jesyon fidèl e responsab.

I. Ki moun ki yon administratè fidèl ak pridan? (Lik 12:42-48)

Tout kretyen dwe prepare yo pou moman sa a lè yo pral oblije rann kont devan Bondye pou jesyon yo. Administrasyon kretyèn nan tou senpleman vle di byen administre richès ke Bondye te ba li kòm responsablite a kòrèkteman.

Premye nan parabòl nou pral etidye a se istwa “sèvitè enfidèl la” ki parèt nan Lik 12:42-48. Parabòl sa a mete aksan sou nesèsite pou nou prepare pou moman responsablite nou yo devan Bondye. Konsyans ke nan nenpòt ki moman nou pral genyen pou ke nou prezante tèt nou devan Seyè nou an, yon fason pou ke nou rann kont pou jesyon nou an, sa a ta dwe pouse nou antre nan gwo refleksyon pou nou adopte kalite prensipal sa yo ki se: fidelite ak pridans.

A. Fidelite nan administrasyon (vv. 42-45a)

Fidelite a gen pou wè ak onètete, konfyabilite ak pèsèverans. Li se opoze ak manti oswa pa diy nan konfyans. Li enpòtan pou konnen ki sa administrasyon bibliik la te ye nan tan lontan: “Nan Lès la, jeran an te gen pouvwa prèske san limit. Li te yon esklav tankou tout lòt yo, men li te an chaj lòt moun. Yon jeran konfyans te

dirije kay mèl li epi administre byen l’” (Barclay, William. *Kòmantè Bibliik Nouvo Testaman*. Espay: Editoryal CLIE, 1999, p.330). Se konsa, youn nan kalite prensipal yo te egzije yon bon administratè se te fidelite.

Nou se sèvitè konfyans Seyè nou an Jezi ki se Kris la. Li bay chak piti gason ak piti fi li yo kado, talan ak lòt byen ke nou dwe pran swen ak jere ak yon atitud onèt ak konfyans, mete yo nan sèvis Wayòm li an. Menm jan an tou, li nesèsè pou nou konstan nan jesyon nou an, menm lè sikonstans ki antoure nou yo difisil, rekonèt enpòtans ki genyen nan dilijans nan pwogrè responsablite nou yo, kèlkeswa sa yo ye.

Youn nan ansèyman prensipal parabòl sa a ban nou se neglijan kote sèvitè enfidèl la te tonbe obsève reta mèl li (v.45a). Nan administrasyon nou an, nou dwe toujou prepare. “Pa genyen anyen ki plis fatal pase kwè ke gen anpil tan pou sa.

Jezi ki se Kris la te di konsa: “Li nesèsè pou m fè travay moun ki voye m nan pandan jounen an dire, nwit la ap vini, lè pesonn pap kapab travay (Jan 9: 4)” (Barclay, William. *Kòmantè Nouvo Testaman*. Espay: Editorial CLIE, 1999, p.330).

Se poutèt sa, yon atitud fidèl nan jesyon nou yo mennen nou nan fè pa sèlman tankou si Seyè a ap vini jodi a; men tou avèk konsyans ke Li toujou prezan, e ke se li menm n’ap sèvi, men se pa lòt. Pòl te egzòte nou: “Nenpòt travay yo ban nou fè, fè l’ ak tout kè nou tankou si se pa pou lèzòm nou t’ap travay, men pou Seyè a. Chonje byen: Seyè a gen pou ban nou rekonpans nou: l’ap ban nou eritaj li sere pou moun pa l’ yo. Paske, mèl n’ap sèvi tout bon an se Kris la” (Kolosyen 3:23-24).

B. Pridans nan administrasyon an (vv. 45b-48)

Lòt vèti ke Bondye atann de yon bon jeran se pridans. Sa endike yon dispozisyon ki mezire ak ekilibre nan tout branch nan lavi yo. Men selon parabòl la, sèvitè enfidèl la pa t’aji nan fason sa; olye, pou fè li ak foli. Li te pran yon atitud nan erè nan kwè li se mèl richès yo; epi li te

kòmanse dispoze yo anba volante li. Konsa, li te kòmanse “frape sèvitè ak sèvant yo, epi pou yo manje, bwè epi soule” (v.45b). Sepandan, soti nan yon moman pou rive nan yon lòt, lè mwens li espere, mèl li tounen pou siprann li nan atitid defayans sa.

Barclay fè remake kèk bagay enpòtan nan kòmantè li a: “Pa gen moun ki konnen jou a oswa lè ke letènite pral anvayi e nou pral oblije rann kont. Kòman nou vle Bondye jwenn nou (mwèn)?

- i) Nou ta renmen li jwenn nou ak travay nou an fini. Pou anpil nan nou, lavi a plen ak bout ki lach: nou gen bagay ki pa fini, ak bagay ki mwatye fè, bagay ki te ranvwaye ak bagay ke nou pa menm te eseye ...
- ii) Nou ta renmen Bondye jwenn nou nan lapè ak rès la.
- iii) Nou ta renmen Bondye jwenn nou nan lapè avèk li” (Barclay, William. Kòmantè sou Nouvo Testaman an. Espay: Editorial CLIE, 1999, p.330).

Parabòl sèvitè enfidèl la rive nan pwen li lè li siprann nan flagandeli, epi li resevwa kolè jijman mèl li (v.46). Men, li enpòtan pou sonje vèsè 48 sa ki annapre yo: “Kolè jijman an pral nan pwopòsyon ak kantite konesans nan volonte Bondye ki te kapab reyalize, men li te dezobeyi. Anpil limyè enplike anpil responsablite” (Earle ak anpil lòt. Eksplòre Nouvo Testaman an. USA: KPN, 1985, p.210).

Reflechi seryezman sou sa fè nou santi nou akable akòz de responsablite nou. Tout konesans ak fòmasyon nou genyen enplike yon pi gwo responsablite nan jesyon nou an. Nou dwe pè Bondye, epi akonpli fidèlman sa li konfye nou.

Kesyon:

- Defini ak pawòl pa ou yo kisa administrasyon kretyèn nan ye.
- Ki sa ki yon move atitid nan administrasyon enfidèl?

II. Administratè enfidèl; men malen nan itilize resous yo (Lik 16:1-15)

Dezyèm parabòl ke nou pral etidye a twouve li nan Lik 16: 1-15, e yo ka rele li parabòl “administratè malen an”.

Pasaj sa a sitou gen entansyon anseye enpòtan nan atitid kòrèk kretyen an konsènan richès ak byen materyèl ke Seyè a mete nan men l pou l administre jiskaskè l retounen.

A. Fidèl nan ti kras se fidèl nan anpil (vv.1-12)

Kòm nan parabòl anvan an, istwa a se sou yon jèran enfidèl ki gaye byen mèl li a. Sepandan, pliske yo rele li pou rann kont, li te itilize riz li yo pou genyen amitye moun sa yo ki dwe mèl li a, li te diminye nan dèt yo yon fason pou ke li kapab genyen sipò yo nan tan k ap vini an, lè li va jwenn revokasyon nan travay li a.

Fas avèk vizyon ki byen tris pou l ta pèdi travay li, move administratè a te twouve li nan yon gwo kriz byen fon: “Jèran an di nan kè l’: Patwon an pral kase m’ nan djòb sa a; kisa m’ pral fè koulye a? Mwen pa gen fòs pou m’ al travay latè. Epi se va yon wont pou m’ al mande charite!” (v.3). Plizyè rezon, petèt, anpeche mesye sa a kapab travay nan yon lòt okipasyon. Petèt vyeyès oswa petèt ògèy, ta dwe yo menm prensipal la. Men, toudenkou yon etensèl limyè te vin nan tèt li: li ta redwi kont nan dèt mèl li a yo nan lòd pou l genyen amitye yo. Sa a te yon desizyon entelijan, menm si li enjis ak malonèt kont mèl li.

“Kòm yon aplikasyon adisyonèl kont konklizyon ki pa jistifye ke yon moun kapab neglijan oswa malonèt nan zafè finansye epi li toujou ap resevwa apwobasyon Bondye ...” (vv.8-9) ... Seyè a endike ke fidelite ak onètete nan ti bagay yo pa bagay ki ensiyifyan. Lavi se yon moso antye. Si yon moun malonèt nan ti bagay, li malonèt, epi li pap kapab responsablize l de gwo responsablite. Vrè richès yo, pa Bondye yo, benediksyon nan richès espirityèl, yo pa pral responsab yon moun ki rete enfidèl nan administrasyon li nan richès materyèl ...” (vv.10-12) (Earle, Ralph ak plizyè lòt ankò. Vizite Nouvo Testaman. USA: KPN, 1985, p.217).

Nou wè ke fidelite a se yon kalite esansyèl administrasyon kretyèn nan. Administrasyon byen materyèl yo se yon tès nan kapasite nou pou jere richès espirityèl yo.

B. Ou pa kapab sèvi Bondye ak richès (vv.13-15)

Kretyen an dwe onèt konplètman nan kesyon jesyon lajan. Administrasyon kretyèn nan enplike elwanye tout mechanste, entansyon doub, malonètete ak Evaris an relasyon ak lajan, ki manifeste nan mond lan.

Lanmou pou lajan se youn nan kòz prensipal yo nan bès espirityèl nan anpil kretyen jodi a. Yon atitid de fidelite nan jesyon nou mande pou gen Bondye nan tout desizyon lavi sou lajan.

“Nan aspè endividyèl, kwayan an dwe chèche konesans ak volonte Bondye pou chak desizyon sou resous finansye yo, byen imobilye, lòt atik ki genyen anpil valè, tan, enfliyans oswa opòtinite ...” (Calcada, S. Leticia, ed. Holman Bib Ilistre. Diksyonè Bibliik. USA: B&H Espanyòl, 2014, p.1024). Sa se administrasyon ki anglobe tout bagay.

“Farizyen yo t’ap koute tout pawòl sa yo tou. Yo t’ap pase Jezi nan betiz paske yo te renmen lajan” (v.14). Farizyen yo te santi yo konfwonte pa ansèyman Jezi a; epi an refi, yo sipoze yon atitid mokè. Jezi te avèti yo ke menm lè yo pretann yo parèt jis devan moun, Bondye te konnen kè yo ak dispozisyon yo abominab ke moun sa yo te genyen (v.15).

Evaris la se yon move dispozisyon ke Bib la kondane ouvètman; epi yo ta dwe rejte pa moun ki egzèsè sèvis kretyen an (1 Tesalonisyon 2: 5; 1 Timote 3: 3). An jeneral, se yon atitud ki ale kont sentete kretyèn nan. "Yon konsantrasyon mantal ki afoul dedye pou jwenn lajan pa konpatib ak yon konsekasyon ak tout kè bay Bondye" (Calcada, S. Leticia, ed. Holman Diksyonè Biblik Ilistre. USA: B&H Espanyòl, 2014, p. 996).

Kesyon:

- Pou kisa fidelite enpòtan konsa nan jesyon ti bagay yo?
- Ki jan ou ta aplike vèsè 13 la nan yon fason pratik nan lavi ou?

III. Administratè ki saj yo la pou fè ogmante sa yo te ba yo jere a (Matye 25:14-30)

Chak nan kretyen yo, kòm jeran Seyè a, nou dwe fè efò epi itilize nou pou avansman wayòm Bondye a ak tout sa li te mete nan men nou.

Parabòl ke nou pral etidye nan dènye pati sa a se lesan sa ki rele "parabòl talan yo", epi ki twouve li nan Matye 25: 14-30. Istwa sa a anseye nou ke nou dwe itilize ak miltipliye talan ke Bondye ban nou yo.

A. Bati travay Senyè a (vv. 14-21)

Pou kòmanse etid nan pasaj sa a, se pou nou konprann byen ki sa yon talan te ye. Yon talan pa t yon lajan; men yon mezi pwa apeprè 34 kilogram, e li te jeneralman asosye ak lò ak ajan (Calcada, S. Leticia, ed. Diksyonè Biblik Ilistre Holman. USA: B&H Espanyòl, 2014, pp. 1076, 1230).

"Domestik ki te resevwa senkmil goud la pwoche, li pote senkmil goud benefis la ba li, li di: Mèt, ou te ban mwen senkmil goud. Men senkmil goud benefis mwen fè "(v.20). Lide isit la se rebati. Sèvitè ke li te bay senk talan an te travay avèk yo; epi li te vin genyen yon lòt senk talan. Sa vle di, li te fè pwofi mèt li a grandi.

Lajan ki nan parabòl sa a senbolize kapasite nou, kado, ministè, elatriye; epi pwofi ki fèt la se tout bagay sa yo ki reprezante kwasans wayòm Bondye a.

Seyè a rekonpanse moun ki fè sa: "Mèt la di l': Sa se bèl bagay. Ou se yon bon domestik ki travay byen. Paske ou fè ti travay sa a byen, m'ap mete ou reskonsab pi gwo zafè toujou. vin fè fèt avèk mèt ou"(v.21).

Ann note ke rekonpans ki refere isit la pa gen anyen pou li wè ak richès materyèl; men pito ak yon estati ekselan akote mèt li, ki moun ki isit la li deziyen kòm "kè kontan mèt ou". Nan lòt mo, li fè referans ak kominyon ak Bondye, ak tout sa li enplike.

Nan lavi kretyèn nan, kè kontan an defini kòm yon "eta plezi ak byennèt ki se rezilta konnen ak sèvis pou Bondye ... Kè kontan nan Seyè a pèmèt moun yo jwi tout sa

Bondye te bay" (Calcada, S. Leticia, ed. Holman Diksyonè Biblik Ilistre. USA: B&H Espanyòl, 2014, pp. 677, 678).

B. Sèvi byen ak sa Seyè a ba ou (vv. 15-30)

Mèt ki nan parabòl la distribye bay chak domestik yon kantite talan selon kapasite yo chak (v.15). Kòm nou te wè, talan reprezante resous yo oswa kapasite ke Bondye te ban nou yo. Men, byenke "Bondye bay moun kado diferan ... Se talan moun nan ki enpòtan; sa ki enpòtan se jan ou itilize li a. Bondye pa janm mande konpetans nan men nenpòt moun ki pa genyen; men li mande pou chak moun sèvi ak kapasite li genyen an byen. Tout moun pa genyen menm talan; men yo ka egal nan fè efò. Parabòl la di nou ke kèlkeswa talan ke nou genyen an, piti oswa gwo, nou dwe mete l nan sèvis Bondye" (Barclay, William. Kòmantè Biblik Nouvo Testaman. Espay: Editoriyal CLIE, 1999, p.178).

Sepandan, gen kretyen sa yo ki pa fè yo travay sèvi ak kado yo ak talan yo; men yo konfòme yo avèk yo san travay nan legliz la, pa fè anyen pou fè travay Bondye a grandi ak avanse. Yo tankou moun ki te resevwa yon talan, e ke "li te ale epi fouye tè a, li cache lajan mèt li a" (v.18). Nonm sa a, yo rele li sèvitè inital, pa resevwa okenn rekonpans nan men mèt li; men yon rale zòrèy ak jijman (vv.26-28).

Parabòl sa a anseye nou bagay sa yo: "Lèzòm dwe investi avèk sajès tout sa yo resevwa pou travay nan Wayòm nan, e ke moun ki fè sa yo pral fè lwanj epi pral resevwa yon pi gwo responsablite. Sispann investi sa yon moun genyen ap pote kòm rezilta kondanasyon l... Nonm ki te genyen yon sèl talan an te sispann fè nenpòt ki investisman, akòz de pèrèz ke li ta vire soti mal epi li ta dwe pini ... Byen souvan, nou jwenn anpil moun ki refize fè yon plen konsekasyon bay Bondye pa yon krent ki soti nan yon move lide sou sa Bondye ye" (Earle et al. Vizite Nouvo Testaman an. USA: KPN, 1985, p.138). Petèt krentif pou itilize san siksè sa ke Seyè a te ban nou se youn nan echèk prensipal yo nan administrasyon kretyèn nan; men ann sonje ke nou konte sou favè Bondye ki fè nou minis ki kapab (2 Koretyen 3:5).

Kesyon:

- Avèk ki pèsanaj nan "parabòl talan yo" ou panse kretyen ki pa itilize kado ak talan li yo sanble? Eksplike.
- Kisa talan yo reprezante?

Konklizyon

Administrasyon kretyèn nan se tout bagay sou fidelite Bondye, menm nan bagay ki pi senp nan lavi a. Fason ke nou administre byen materyèl yo endike fidelite nou oubyen non pou pran swen bagay espirityèl yo. Yon lòt kote, limit responsablite nou devan Bondye mezire nan pwopòsyon ak byen ke li te konfyè nou yo.

Administratè yo nan travay la

Patricia Picavea (Ajantin)

Pasaj bibliik pou etids: Jenèz 1:28, 2:15, 3:17-19; Egzòd 36:1; Sòm 75:6-7; Pwovèb 20:4, 12:27; Efezyen 4:28; Kolosyen 3:17, 23-24

Vèsè pou aprann: “Tou sa n’ap fè, tou sa n’ap di, fè l’ nan non Seyè Jezi a, san nou pa janm bliye di Bondye mèsi nan li” Kolosyen 3:17.

Objektif leson an: Se pou elèv la konprann ke travay se yon benediksyon Bondye; epi kòm jeran de sa li ban nou, nou dwe wè travay la kòm yon resous pou mwayen pou nou viv, beni lòt moun, epi rann kont bay Seyè nou an.

Entwodiksyon

Pa gen anyen nou genyen ki pou nou; ni pwopriyete yo, ni tan, ni ti moun yo, pa menm lavi nou. Tout bagay se pou Bondye, Li posede tout bagay. Bib la di nou ke tout bagay nan syèl la ak sou tè a se pou Bondye yo ye: “Se pou Seyè a lemond antye ansanm ak tou sa k’ap viv ladan l’”(Sòm 24: 1 VLS); “Seyè, ou gen pouvwa, ou gen kouraj! Se pou ou tout lwanj. W’ap donnen tout bagay pou tout tan. Tou sa ki nan syèl la ak sou latè a se pou ou yo ye. Se ou menm Seyè ki sel wa, paske ou sèl chèf sou tout bagay” (1 Istwa 29:11 VLS).

Finalman, se sa ki fè nou vin tounen yon senp administratè de tout bagay ki egziste ak sa ke nou posede yo. Antan ke administratè tout bagay, ki sa ki ta dwe pèspektiv nou nan travay? Ki sa Bib la di nou? Kisa ki koresponn avèk nou? Kisa ki koresponn a Bondye? Ki moun ki te kreye travay la: Bondye oswa dyab la? Èske travay se yon benediksyon, oswa yon malediksyon ke nou resevwa akòz de peche?

Sou yon peryòd de 25 ane, moun an mwayèn depanse plis pase 70,000 èdtan nan lavi li ap travay. Pifò nan lavi yon gran moun konsakre nan travay. Men, anpil fwa, atravè travay la, mekontantman vini, fatig, annwi ak kèk lòt degre fristrasyon.

Nan tout bagay sa yo, pafwa nou dwe ajoute krentif pou nou pa pèdi yon travay, salè ki apwopriye a, depase travay ak presyon san konte ki kontribye nan wo degre mekontantman sa. San gade sou kisa ki pwofesyon oswa komès l’ap fè a, menm si li nan yon ministè kreyen, nan kèk pwèn, nou tout te santi yon degre fristrasyon. Ann wè sa Pawòl di nou konsènan pwoblèm sa a.

I. Pèspektiv bibliik travay la (Jenèz 1:28, 2:15, 3:17-19; Efezyen 4:28)

Bondye te etabli travay anvan peche a; paske travay la se te yon kòmandman ki soti nan Bondye fas ak Adan e Èv ki te fè peche. Lè Bondye kreye nonm ak fanm

lan, li te bay tou de responsablite pou travay epi jere kreyasyon li: “Bondye kreye moun. Li fè l’ pòtre ak li. Li kreye yo gason ak fi. Li ba yo benediksyon, li di. Fè pitit, fè anpil anpil pitit mete sou tè a. Donte tè a. Mwen ban nou pouvwa sou pwason ki nan lanmè, sou zwazo ki nan syèl la, ak sou tout bèt vivan k’ap mache sou tè a” (Jenèz 1: 27-28 VLS).

Malgre tout sa moun kapab panse de travay jodi a, sa a te yon bagay ki te kreye pa Bondye pou benefis, distraksyon ak okipasyon gason ak fanm, nan yon anviwònman san peche. Pou rezon sa a, nou pa ta dwe di ke travay se konsekans malediksyon ke limanite konnen akòz de peche. Malediksyon an te tonbe sou latè espesyalman aprè peche a. Pawòl la di: “tè a madichonnen poutèt ou” (Jenèz 3: 17b); epi kòm konsekans madichon sa a, li ta koute yon nonm plis nan travay li: “Aprè sa li di Adan. Ou koute pawòl madanm ou, pa vre! Ou manje fwi pyebwa mwen te ba ou lòd pa manje a. Poutèt sa ou fè a, m’ap madichonnen tè a. W’a gen pou travay di toutan pou fè tè a bay sa ou bezwen pou viv” (Jenèz 3: 17).

Après Adan ak Èv te fin peche, travay la te vire pi difisil. Jenèz 3:17-19 montre nou sa.

Travay la enpòtan, nan pwèn ke lè Bondye te ekri Dis Kòmandman yo, Li te di: “W ap travay pandan sis jou ...” (Egzòd 34:21). Travay se pa yon opsyon; sinon yon kòmandman ke Bondye bay.

Nan Nouvo Testaman an, apot Pòl te bay yon kòmandman enteresan nan 2 Tesalonisyen 3:10 kote nou li: “Nou chonje lè m’ te lakay nou, mwen te di nou: moun ki pa travay pa gen dwa manje non plis”. Pa travay la mennen nou nan yon eta kote nou rete san fè anyen. Li enteresan ke Pablo pa t’ di: “Moun ki pa renmen travay, oswa moun ki pa kapab travay”. Se yon kòmandman. Nou pa kapab viv nan depandans lòt moun; paske li pa jis. Sof si ou gen yon andikap; nou tout dwe travay epi gen pou antretyen pou soutni nan fanmi nou. “Si yon

moun pa vle travay, li pa dwe manje nonplis” se sa ke apot la te konfime.

Lè ke nou travay di, repo a bon e menm pou sante a. Jwi yon bèl vakans apre yon ane nan travay di, se vrèman entérésan, bèl; epi li bon pou lespri nou ak kò nou. Jou ferye yo, malgre ke nou okipe yo nan travay nan kay oswa nan diferan aktivite, yo bon e nesèsè. Sa yo fè nou soti nan woutin, epi fè lespri ak kò nou pran yon ti repo nan travay chak jou.

Pòl te anseye nou ke genyen yon travay tou pral ban nou posiblite pou ke nou jwenn epi kapab pataje. Menm moun ki pa t travay pou rezon malonèt; kounye a ke yo nan chemen Seyè a, yo dwe travay pou sipò yo; men tou pou genyen ak pataje ak lòt moun: “Se pou moun ki te konn vòlò sispenn vòlò. Okontrè, se pou l' travay di ak men l' san fè move konbinezon, pou l' sa gen dekwa bay moun ki nan bezwen” (Efezyen 4:28 VLS)

Travay la ede nou:

1. Disipline tèt nou (leve chak maten, òganize tèt nou nan diferan aktivite yo andeyò orè travay la).
2. Kontwole tèt nou (anseye nou mete tèt nou anba lòd yon bòs; epi fè sa yo mande nou).
3. Devlope konpetans (kèlkeswa travay nou reyalize, fè nou aprann fè li, epi nou dwe yon espesyalis ladan li).
4. Kreye abitud k ap toujou akonpaye nou (akonpli ak orè pou deplase ak arive, pran vakans, ranpli rès jou yo, ak anpil lòt bagay ankò).
5. Kreye abitud ki ede nou tou nan lavi kretyèn nou kote ke nou bezwen disipline tèt nou pou nou ale legliz, lapriyè, li Pawòl la, sèvi lòt moun, soumèt nou devan Bondye ak lidè yo ke Li mete pou gide nou yo.

Tout travay onèt yo se bagay ki diy. Nan Bib la, pa gen okenn diferans: David te yon gadò mouton, epi pita yon wa. Gen kèk pwofèt ki te kiltivatè; Lik te yon doktè; epi plizyè nan disip yo te pechè pwason. Lidia te konn vann twal; Pòl te fè tant. Li te farizyen. Tout travay onèt se bagay ki diy devan Bondye.

Kesyon:

- Ki sa Jenèz 1:28 di nou konsènan orijin travay la? Ki moun ki te bay responsablite pou jere tout bagay?
- Ki konsekans peche a te pote, selon Jenèz 3:17-19?

II. Bondye ak travay (Egzòd 36:1; Sòm 75:6-7)

Egzòd 36:1 di, “Bezaleyèl, Owoliyab ansanm ak tout moun ki gen konprann, tout moun Seyè a te bay ladrès ak konesans pou yo ka fè tou sa ki nesèsè pou kay Bondye a, se pou yo fè tout bagay jan Seyè a te bay lòd la” (VLS). Pasaj sa a montre nou ke Bondye bay chak moun yon kapasite ki san parèy. Moun gen anpil kapasite diferan, ladrès manyèl ak ladrès entelektiyèl. Nan sa a, pa gen

okenn kategori; epi nou kapab itilize li diferan travay ki egziste nan sosyete nou an; e nou kapab menm envante.

Lè nou mete travay nou yo nan men Bondye, nou wè benediksyon li: “SEYÈ a te kanpe la avèk Jozèf. Li te fè tout bagay mache byen pou li. Jozèf te rete kay mèt li, moun peyi Lejip la. Mèt li tout te wè Seyè a te avèk Jozèf. Seyè a te fè tout zafè l' mache byen” (Jenèz 39:2-3 VLS). Sa a ak anpil lòt pasaj nan menm istwa a montre nou ke Bondye fè travay ki nan men nou pwospere. Men, li pa fè l' pwospere pou nou anrichi tèt nou sèlman, men pou beni lòt moun tou; epi konsa, antanke pitit li, nou kapab yon temwen fidèl sou sa Bondye fè nan lavi nou.

Se Senyè a ki kontwole pwomosyon yo: “Pa gonfle lestonmak nou konsa! Pa fè awogans konsa sou Bondye ki anwo nan syèl la! Jijman an pa soti bò kote solèy leve a, ni bò kote solèy kouche a. Li pa soti nan nò ni nan sid” (Sòm 75:6-7 VLS). Malgre sa etonan, li pa depann de lòm pou l' deplase soti nan travay kote l' ye a. Li enpòtan pou konprann ke se nan men Bondye ke lavi nou ye; epi tout sa k ap pase depann de Li. Nou dwe konprann ke sa nou reyalize se pa sèlman pa pwòp fòs pa nou, pa sajès ak entelijans; men se paske Bondye pèmèt li.

Malgre ke mond lan pa konprann li; nou bezwen konnen ke Bondye kontwole tout bagay. Nou dwe toujou rete trankil; fè travay nou nan pi bon fason; kite temwayaj nou pale poukont li; epi kite Bondye fè rès la nan pwòp tan li.

Kesyon:

- Kisa Sòm 75:6-7 di sou Bondye ak travay nou yo?
- Ki sa ou ta di yon moun ki toujou ap plenyen pou travay li?

III. Pati pa m nan antan ke yon pitit Bondye nan travay (Pwovèb 20:4, 12:27; Kolosyen 3:17, 23-24)

A. Travay pou w reprezante Seyè a

Nan Kolosyen 3:17, li di: “Tou sa n'ap fè, tou sa n'ap di, fè l' nan non Seyè Jezi a, san nou pa janm bliye di Bondye mèsi nan li” (VLS). Nan pasaj sa a, yo anseye nou ke tout sa nou fè oswa di ap reprezante Seyè a. Li pa enpòtan si nou pran plas patwon oswa anplwaye a; yo rele nou vin sèvi ak reprezante Seyè a kèlkeswa pozisyon nou.

Pa egzanp, wè sa a nan yon sitiyasyon chak jou, si m ale yon kote epi di: “Estè pa t kapab vini, men mwen vin sou non li”. Ki sa sa a vle di? Sa vle di ke mwen pral reprezante li, pale nan plas li epi fè sa mwen dwe fè nan plas li; sa vle di ke si mwen pale mal epi mwen derespèktan, youn nan moun ke yo pral mal konsidere se Estè, paske mwen nan plas li. Men, si mwen konfòme mwen kòrèkteman epi sa yo mande m'; Estè pral byen parèt devan moun yo. Nenpòt sa ke mwen fè ap fè Estè parèt bon oubyen mal.

Nan menm fason an, si nou rele tèt nou kretyen; n ap reprezante Kris la nan travay nou yo. Tout sa ke nou fè oswa di pral pale de li, epi nou pral reprezante li byen oswa mal selon aksyon nou yo; depi nou idantifye tèt nou kòm kretyen ak reprezante Seyè a.

Temwayaj la pral devwale ni nan mitan kanmarad nou yo tankou devan patwon yo. Pou rezon sa a, konpòtman nou dwe kòrèk tout tan ak tout kote ke nou twouve nou menm k ap travay.

B. Travay tankou si se pou Seyè a

Yon lòt kote, nan Kolosyen 3:23-24 li di konsa: "Nenpòt travay yo ban nou fè, fè l' ak tout kè nou tankou si se pa pou lèzòm nou t'ap travay, men pou Seyè a. Chonje byen: Seyè a gen pou ban nou rekonpans nou: l'ap ban nou eritaj li sere pou moun pa l' yo. Paske, mèt n'ap sèvi tout bon an se Kris la" (VLS). Nan pasaj sa a, Pòl te pale avèk nou sou fason ke nou dwe afiche nou fas ak travay la: se pa avèk repiyans oswa parès; paske sou yon bò, travay se sous soutyen nou yo, epi yon lòt kote, nou reprezante Kris la.

Nan vèsè 24 la, apot la te fè konnen ke menm si sou latè rekonpans nou se pa sa nou espere a; alafen, nou pral gen yon pi gwo pòsyon ak Kris la ki se moun ke nou t'ap sèvi a reyèlman.

Seyè a se Wa nou an. e finalman, tout sa nou fè dwe tankou si se pou Li. Kèlkeswa jan patwon travay nou an ye; nou dwe fè travay la tankou si moun ki mande nou fè travay la se Jezi ki se Kris la. Nou dwe fè li kòm si benefisyè nan travay sa a te Seyè a, Jezi ki se Kris la.

Rekonèt ke se Bondye ki bay travay ak kapasite yo, e nou se reprezantan li nan sa n ap fè a; sa mete nou nan pozisyon responsab li. Wòl yon administratè se pran an chaj yon bagay ke li asiyen (kay, jaden, konpayi, fanmi, elatriye). Kilè yon moun nonmen kòm administratè jodi a, nou ta di ke li se reprezantan ak manadjè pwopriyete a. Sa vin yon moun ki gen anpil konfyans pou mèt la; paske li pral reprezante li ak pran swen enterè li yo. Èske nou janm santi nou konsa ak travay ke Bondye ban nou yo? Èske nou rann bon temwayaj sou Senyè a nan travay nou an?

C. Travay di, men pa twò touye tèt ou

Pawòl Bondye a toujou kont parès. Nan Ansyen Testaman an, byenke Bondye te goumen pou Pèp li a, li te espere travay yo tou. Se konsa, Nan Jij 18:9 nou li: "Yo reponn: -Nou wè peyi a. Li bon anpil. Pa rete isit la bra kwaze ap gade. Prese non! Ann moute al pran peyi a pou nou".

Nan liv Pwovèb la, gen plizyè pasaj ki pale de parès la; se kote ke lòm te menm konpare ak foumi, ki se yon egzant sou kòman yo reyalize bon konprann yo: "Ou menm parese, al pran leson nan men foumi yo. Ale wè jan y'ap viv pou ou manyè konprann lavi" (Pwovèb 6:6).

Li montre enpòtans ki genyen nan travay pou gen yon mwayen pou l viv, li di tou: "Parese pa pare tè li lè pou l' te pare l', li di fè twò frèt. Lè rekòt rive, li pa jwenn anyen nan jaden l'" (Pwovèb 20:4 VLS).

Nan Eklezyas 9:10, nou jwenn bagay sa yo: "Tou sa ou jwenn pou ou fè, fè l' ak tout fòs ou. Paske, kote ou prale a, nan peyi kote mò yo ye a, nanpwen travay pou ou fè, pa gen lide ki pou mache nan tèt ou, pa gen konesans, pa gen bon konprann" (VLS). Sa a anseye nou pa machande ak responsablite yo ki vin jwenn nou, epi fè bagay sa yo byen, pa fè travay kèlkonk; pliske, gen yon tan limite pou sa nou fè. Fè bagay yo kòrèkteman pral montre bon rezilta: "Parese ap toujou rete grangou. Tout richès yon moun se travay li" (Pwovèb 12:27 VLS).

Jan ke sa mansyone pi wo a, pandan ke li enpòtan pou travay di; nou dwe evite eksè yo ki anpeche nou gen tan nou ak Seyè a, ke nou pran swen fanmi nou oswa ke nou repoze jan sa nesesè. Kòmandman Seyè a te klè: "W'a travay sis jou. Men setyèm jou a, se pou ou sispann travay, te mèt nan sezon plante osinon nan sezon rekòt" (Egzòd 34:21).

Travay twòp pou sere oswa jwenn bagay sa yo sosyete a enpoze, men sa pa gen twòp enpòtans, sa fè nou neglije relasyon ki gen anpil valè tankou pa fanmi an; epi lè yo di "fanmi", yo fè referans ak fanmi nikleyè a: madanm ak pitit (si yo toujou nan kay la).

Epitou, anpil fwa, twòp travay fè nou santi nou endepandan; epi li fè nou ale lwen lafwa pou tann Pwovizyon Bondye a, oswa èd li pou nou vin bon administratè sa nou genyen. Ann sonje pawòl ke Jezi ki se Kris la te di nan Matye 6:33 kote nou li: "Pito nou chache bay bagay peyi Wa ki nan syèl la premye plas nan lavi nou, chache viv jan Bondye vle l' la anvan. Lè sa a, Bondye va ban nou tout lòt bagay sa yo tou" (VLS). Nan pasaj sa a, Jezi rele nou mete priyorite nou yo nan lòd, epi akonpli "travay la" ak swen "fanmi an", san kite lòt trè enpòtan tankou Wayòm Bondye a.

Kesyon:

- Ki sa ki pati pa m nan antan ke yon travayè?
- Ki twa rekòmandasyon yo bay nan moman sa a pou pitit Bondye yo ki nan travay? Kijan temwayaj mwen ye antan ke kretyen devan patwon ak kòlèg mwen yo?

Konklizyon

Tout bagay nou sot wè la yo ta dwe fè nou panse ke travay se benediksyon Bondye; epi kòm administratè sa ke Li ban nou, nou dwe wè travay la kòm yon resous pou mwayen pou nou viv, beni lòt moun ak bay bon temwayaj sou Seyè nou an.

Levasyon paran responsab

Elizabeth Soto Venegas (Chili)

Pasaj bibliik pou etids: Detewonòm 6:6-9; Pwovèb 22:6, 23:13-14; Efezyen 6:4; 2 Timote 1:5

Vèsè pou aprann: “Kanta nou menm, manman ak papa, pa aji ak timoun nou yo yon jan pou eksite yo. Men, ba yo bon levasyon, korije yo, pale ak yo dapre prensip Seyè a” Efezyen 6:4.

Objektif leson an: Se pou elèv la konnen prensip bibliik paran yo pou gide ti moun yo pou yo gen bon relasyon ak Bondye, ak fanmi yo e ak sosyete a.

Entwodiksyon

Administrasyon kretyèn nan anglobe plizyè zòn enteresan ki gen ladan li san dout, responsablite pou elve pitit nou yo. Atravè leson sa a, nou pral wè ki jan Bondye trase chemen an pou nou kenbe tèt nou responsab ak konsyans de travay sa a. Nan Ansyen ak Nouvo Testaman an, Bondye gide nou pou nou konnen ke li nesesè pou nou ranfòse lyen famiyal la; epi bati li sou yon lafwa solid ki baze sou konviksyon ki solid.

Kounye a, gen pale osijè de etap, pratik ak kwayans konsènan levasyon. Pou kòmanse, li nesesè pou defini ki sa paran ye. Daprè Eraso, Bravo ak Delgado, “levasyon se fòmasyon ak edikasyon ti moun yo pa paran yo oswa ranplasan yo; osi byen ke konesans, atitid ak kwayans ke paran yo okipe ak relasyon ak faktè pwoteksyon, enpòtans ki genyen nan anviwònman fizik ak sosyal, ak opòtinite aprantisaj pitit yo nan kay la” (Eraso, J., Bravo, Y., & Delgado, M. Atik:” Kwayans, atitid ak pratik sou levasyon Manman yo ki se Tèt Fanmi an nan Popayán: Yon Etid de kalite”. Nan Journal Pedyatri a, vol. 41 (3), 2006, pp 23-40. Disponib sou entènèt: <https://www.researchgate.net/publication/308725881>).

Selon rechèch ki fèt nan “Modèl kiltirèl paran yo nan peyi Chili: Yon ti kout je sou ti gason ak tifi yo nan peyi Chili”, idantifye sis modèl paran nan sosyete chilyen an, ki kapab nan lòt peyi yo tou. Ann wè chak modèl sa yo ki prezante pi ba a (Enfòmasyon ki rekipere nan <https://www.worldvision.cl/blog/estossion-los-6-modelos-de-crianza-presentes-en-la-familiachilena>, dat 19 Me 2020).

1. Absan: modèl paran ki neglijan kote ke pa genyen okenn ekspresyon de tandrès ni move tretman nonplis.
2. Otoritè oswa vyolan: modèl paran ki baze sou itilize pinisyon fizik; epi li pa gen ladan ekspresyon sansibilite.
3. Anbivalan san rekonesans: modèl paran ki montre abi ak ekspresyon de tandrès; men li gen rekonesans anvè ti moun yo.

4. Anbivalan ak rekonesans: modèl paran ki montre itilizasyon abi ak ekspresyon de tandrès; sepandan, an menm tan an, ki baze sou rekonesans pou bon jan kalite soumisyon ti moun yo.
5. Sansibilite san rekonesans: modèl paran ki eskli nenpòt kalite vyolans, gen ladan ekspresyon de tandrès; men li pa etabli relasyon ki baze sou rekonesans pou bon jan kalite soumisyon ti moun yo.
6. Sansibilite ak rekonesans: modèl paran ki eskli nenpòt kalite vyolans; ki gen ladan li ekspresyon de tandrès; epi etabli relasyon ki baze sou rekonesans nan bon jan kalite soumisyon ti moun yo.

Genyen anpil manman, papa, ak gran moun ki itilize plizyè estrateji ak pratik nan pwosesis levasyon ak disiplin pitit fi ak pitit gason yo. Estrateji sa yo manifeste ant afeksyon, pinisyon, defi ak entèdiksyon; yon anbivalans ki ta dwe fini ranplase pou yon kalite levasyon ki baze sou tandrès ak rekonesans yo montre nan modèl bibliik la, sa ki gide paran kretyen yo anvè responsablite ke Bondye bay yo, epi pèmèt relasyon entèpèsònèl yo ki dwe devlope nan yon fason ki an sante sou yon baz jou-a-jou nan responsablite paran yo. Nan leson sa a, nou pral etidye twa responsablite inevitab yon papa oubyen yon manman ki kwayan.

I. Responsablite pou gide yo bay Bondye (Detewonòm 6:6-9; 2 Timote 1:5)

Mo “gide” a selon diksyonè Lexico se yon vèb tranzitif ki vle di “1. Ale devan yon moun oswa bò kote l pou endike l wout pou l swiv la oswa mennen l nan yon sèten direksyon. 2. Dirije oubyen oryante yon moun atravè konsèy ak ansèyman” (Rekipere nan <https://www.lexico.com/es/definicion/guair>, dat 19 Me 2020). Bib la, nan Detewonòm 6: 6-9, anseye nou ke se yon responsablite asiyen a tou de paran yo pou gide pitit yo bay Bondye.

“Fanmi an se youn nan poto mitan sosyete a”, ou kapab li sou sit entènèt nan Nasyonzini an

(Organizationnasyon nan Nasyonzini), nan seksyon li yo sou “Pwoblèm Mondyal” (Rekipere nan <https://www.un.org/es/>, nan dat 19 Me 2020). Yon lòt kote, Akademi Royal Espanyòl defini mo “fanmi an” jan sa a: “1. F. Gwoup moun ki gen rapò youn ak lòt k ap viv ansanm. 2. f. Ansanm zansèt, desandan, kolateral ak ki gen rapò ak yon afilyasyon yon ras” (Rekipere nan <https://dle.rae.es/familia?m=form>, 19 me 2020). Epi nan moman kounye a, fanmi an kapab fèt ak divès kalite manm, ki pa toutafè menm san. Se poutèt sa, plizyè kalite fanmi ka idantifye kòm kèk ki detaye anba a:

1. Fanmi nikleyè: li fòme ak manman, papa ak ti moun yo; li se fanmi ki tipikman klasik.
2. Fanmi pwolonje: li fòme ak fanmi ki gen relasyon yo non sèlman ant paran yo ak ti moun yo. Yon fanmi pwolonje kapab gen ladan li gran paran, tonton, kouzen, ak lòt konsangen yo oubyen ki gen rapò.
3. Fanmi yon sèl-paran: Se fanmi ki fòme ak sèlman youn nan paran yo (pi fò fwa yo se manman an) ak ti moun yo. Kapab genyen plizyè orijin: paran separe oswa divòse, kote ke ti moun yo rete ap viv avèk youn nan paran yo; pou yon gwosès bonè, kote fanmi manman selibatè a konstitye; e finalman, akòz lanmò youn nan mari oswa madanm yo.
4. Fanmi rasanble: se yon fanmi ki fòme pa mwayen plizyè grenn fanmi gaye oubyen de oswa plis fanmi (egzanp: manman selibatè ak ti moun ki rantre nan yon papa vèv ki gen pitit). Nan kalite sa a, gen ladan tou fanmi sa yo ki te leve sèlman pa yon frè oswa zanmi, kote ke siyifikasyon mo “fanmi an” pa gen anyen pou li wè ak relasyon san; men sitou, avèk santiman, viv ansanm ak solidarite ant moun sa yo ki viv ansanm nan menm espas la.
5. Fanmi reyalize a: kalite fanmi sa a fèt lè koup la viv ansanm san okenn kosyon legal.

Si Seyè nou an ban nou privilèj pou nou genyen ti moun yo, yon verite enpòtan inevitab se gide yo konnen Bondye. Se pitit nou yo k’ap toujou premye disip nou yo. Sa a se premye travay nou, se rezon sa ki fè nou se paran, epi se pou lavi (Matye 28: 19-20). Yon lòt verite inevitab se modèl konpòtman ki reflekte devosyon sensè anvè Bondye ak bezwen nou pou depandans nou sou li se bagay ki vrèman nesèsè; se tèlman konsa ke nan Detewonòm 4: 9 pèp Izrayèl la te resevwa enstriksyon pou afiche yon kondwit chak jou ki reflekte Bondye ke n ap sèvi a. Epi si nou li Detewonòm 11: 18-21, anplis de sa, n ap remake tou ke yo ajoute yon pwomès divèn sou pwolongasyon lavi.

Pòl te rekonèt, nan 2 Timote 1: 5, ke Eunice ak Loida, manman Timote ak grann li respektivman, te responsab

nan travay pou gide ak eritye vrè konfyans yo nan pitit pitit yo. Pi bon eritaj ke yon paran kapab kite pou pitit yo se pa richès materyèl ki gen pou peri; men pito se vrè lafwa nan Bondye vivan an.

Kesyon:

- Selon Detewonòm 11:18-21, mansyone konsèy bibliik la, pwomès ki soti nan Bondye a, ak yon egzanp aplikasyon aktyèl.

II. Responsablite pou edike (Pwovèb 22:6; Efezyen 6:4)

Mo “edike”, selon Akademi Royal Espanyòl la, etimolojikman li soti nan Latèn educare; ak vle di: “1. tr. Dirije, kondwi, andoktrine. 2. tr. Devlope oswa pèfeksyone kapasite entelekyèl ak moral ti moun nan ...” (Rekipere nan <https://dle.rae.es/educar>, nan dat 19 Me 2020). Isit la nou wè nesèsite pou kominike konnesans oswa doktrin, lide yo sistematikman, osi byen ke kite yon moun konnen estati nan yon bagay, enfòmasyon yo sou li, oswa kominike avi oswa règ kondwit ki trase nan menm sous la.

San okenn dout, si nou analize premye pati nan konsèy saj ebre a ke nou jwenn nan Pwovèb 22: 6 kote nou li: “Enstwi ti moun nan fason li ...”; nou kapab remake ke tankou yon lòd refere li pa sèlman nan aptitud, kapasite oswa enklinezon ti moun nan, men sitou nan enstriksyon edikasyon moral li pa mwayen paran yo. Edikasyon sa a enpòtan; paske nou konprann ke sa ki karakterize èt imen an se pa sèlman “viv” ak “konnen” ke l ap viv; men “fè” nan lavi li yon bon lavi selon objektif Bondye a, sa vle di, konplètman moun, men avèk volonte Bondye. Nan sans sa a, pandan plizyè milye ane, fanmi an toujou rete kòm premye enstitisyon ki pi byen akeyi ak antrene moun.

Nan dezyèm pati Pwovèb 22: 6 la, nou li: “... epi menm lè li fin vye gran moun, li pap janm bliye li”. Sa yo se pawòl rekonfòtan pou paran ki fidèl ak Bondye yo. Kòmantè Bibliik Beacon di: “Yo pa dwe entèprete yo kòm yon garanti absolwi. Anviwònman an sèlman pap sove pitit nou yo. Pou fè delivrans ou posib, li nesèsè tou pou fè egzèsis lib chwa pa yon pati nan yo yon fason pou resevwa favè Bondye a toujou disponib” (Chapman ak anpil lòt ankò. Kòmantè Bibliik Beacon, volim 3. Ajantin: KPN, 2008, p.537). Konsèy ekriyen bibliik Pwovèb la vin pi fò chak jou, pliske nou kapab wè jodi a ki jan nou menm papa ak manman yo, nou dwe trè vijilan nan edikasyon pitit nou yo. Nan tan sa yo, nenpòt ideyoloji ke ou vle transmèt pral fè sa nan lavi chak jou. Pou jwenn konnesans lan se sèlman ak yon klik entènèt, kidonk li vin enpòtan pou pale sou tout tèm avèk ti moun yo, selon laj yo, toujou pase yo nan filtè Pawòl Bondye a.

Epitou, ansèyman an pa ta dwe sèlman teyorik. Ti moun yo bezwen wè pratik lavi kreyen nan nan papa yo.

Li evidan, ke travay la difisil. Li fasil pou pale sou Bondye, lafwa, legliz, obeyisans kòmandman yo, etidye Bib la, priye, medite, elatriye; sepandan, diskou a pou kont li pa konvenkan. Li bezwen akonpaye pa yon egzanp, yon modèl.

Kalite ansèyman sa a (teyorik ak pratik) mande patisipasyon pa paran yo, epi pataje tan ak ti moun nan; pliske, pi bon ansèyman kretyen an se pa reyalize sèlman yon kil nan fòmalitye, li kapab rive nan enfòmalitye tou nan yon konvèsasyon atravè senaryo diferan nan lavi chak jou.

Pòl te avèti nou ke edikasyon an pa ta dwe yon enpozisyon; men pito konsèy saj. Kolosyen 3:21 di, "Paran, pa dekouraje pitit ou yo, pou yo pa dekouraje"; epi Efezyen 6: 4 deklare: "Kanta nou menm, manman ak papa, pa aji ak timoun nou yo yon jan pou eksite yo. Men, ba yo bon levasyon, korije yo, pale ak yo dapre prensip Seyè a". Si nou sispann nan dezyèm pati a nan vèsè a nan Efezyen; nou kapab ekstrapole ke fason nou yo ak modèl paran yo pap nesèsman pi bon si nou jis fè konfyans nan jijman pèsònèl nou. Anpil fwa, ensten nou yo se reyaksyon emosyonèl; se sa ki, aksyon pa byen panse deyò. Pafwa yo menm negatif oswa vyolan. Nou dwe obsève Seyè nou an, Jezi ki se Kris la, pou nou wè kijan li te disipline ak egzote disip li yo nan ekriti yo. San dout, se modèl ki pi byen swiv. Li fè lwanj Papa a, paske li te obeyi l epi edike disip li yo ke li te mennen bay Papa a, tankou si yo te pitit li. Sa a se modèl ke kòm papa ak manman nou dwe swiv; toujou nan renmen.

Kesyon:

- Èske ou panse konsèy Apot Pòl te kite pou nou nan Efezyen 6: 4 yo kapab aplike jodi a? Eksplike.
- Mansyone kèk sitiyasyon ke paran yo kapab kreye ki kapab pwovoke kòlè nan pitit yo.

III. Responsablite pou korije (Proverb 23:13-14)

Mo "korije" a soti nan mo Latèn ki se koreksyon; epi premye definisyon vèb sa a nan Diksyonè lang Panyòl la se "amande sa ki mal" (Rekipere nan <https://dle.rae.es/corregir?m=form>, nan dat 19 Me 2020); epi yon lòt siyifikasyon ki anrejistre nan menm diksyonè a se tou "pou avèti, egzòte oswa reprimande yon moun" (Rekipere nan [https://dle.rae.es/kòrèk? m =](https://dle.rae.es/kòrèk?m=) nan dat 19 Me 2020). Nan mete atansyon sou konsèy ekriyen bibliki ki saj yo ke nou jwenn nan Pwovèb 23: 13-14, nou ka sonje pou nou mete aksan sou paran ki gen responsablite konsènan travay redanmsyon ke Bondye konfye yo a. Sa ap rann nou rete atantif, bay konsèy avèk lanmou, aplike disiplin, avèti ak reprimande; men toujou respekte lib opinyon pitit nou yo, ak gras Seyè nou an Jezi ki se Kris la nan lavi yo.

Enpòtans disiplin nan se youn nan konsèy ki genyen anpil valè nan Bib la; paske seri règ konpòtman sa yo se yon bagay nou tout ta dwe genyen nan tèt nou pou ke nou kapab moun ki pote fwi, epi li pi fasil pou aprann li pandan ke nou toujou jenn ti moun. Ti moun ki manke bon disiplin grandi ak modèl opozisyon difisil; li difisil pou yo kenbe respè yo devan otorite; yo prezante konpòtman deranje nan nenpòt kontèks diferan; yo dezobeyi; e pafwa yo vin opoze. Etid doktè yo, konsènan kalite konpòtman grav sa a nan ti moun yo endike ke yo sitou akòz pratik paran yo ki pat apwopriye. Si nou menm paran yo, nou pa konsidere korije pitit nou yo; nou kouri risk jwenn li difisil pou yo dispoze obeyi epi swiv Bondye. Seyè a sèvi ak disiplin pou korije nou ak gide nou nan bon chemen an, menm jan tou pou mennen nou nan regrèt pou aksyon nou yo. Kòm paran responsab, nou dwe pran yon pozisyon nan korije pitit nou yo; epi sou okenn pwèn de vi epi ni okenn fòm, ankouraje oswa fè abi sou ti moun kòm yon mwayen disiplin nan fanmi legliz yo.

"Disiplin pozitif" la se ki pa vyolan ak respè ti moun kòm apranti; se yon apwòch ansèyman pou ede yo reyisi. Li ba yo enfòmasyon an, ak sipòte kwasans yo. Yon ti moun pa ta dwe janm disipline fizikman nan limit ke li ka lakòz yon domaj fizik oswa abi. An reyalite, Manyèl Legliz Nazareyen nan paragaf 916 deklare ke denominasyon nou an kondane move tretman moun ki san defans yo.

Kesyon:

Nan chak vèsè bibliki, ekstrè yon lide kle (sa konpoze nòmalmman ak kèk mo ak yon karaktè senbolik ki fò epi ki reflekte, pou kont yo, yon siyifikasyon konplè). Lè sa a, diskite sou yo kòm yon gwoup.

- Pwovèb 13:24
- Pwovèb 22:15
- Pwovèb 23:13-14
- Pwovèb 29:17
- Hebrews 12:11

Konklizyon

Bib la anseye nou prensip bibliki sou levasyon responsab pou paran yo; epi ede nou reflechi sou fason pou nou kenbe relasyon entèpèsònèl la an sante ak pitit nou yo, yon fason pou ke ansanm nou fè fas a asirans de jou an jou. Travay administrasyon esansyèl nou yo antan ke paran, se mennen yo bay Bondye, edike ak korije yo ak renmen ki soti nan Bondye, li menm ki enspire nou pou ke nou pa dekouraje epi naje kont kouran nan yon mond kote tout bagay relatif.

Legliz mwen, règ mwen yo

Mariela López (Ajantin)

Pasaj bibliik pou etids: Travay 6:1-6; Efezyen 5:23; Kolosyen 1:18; 1 Pyè 5:1-3

Vèsè pou aprann: “Se pou sa, frè m’ yo, chwazi sèt gason pami nou ki gen bon repitasyon, ki anba pouvwa Sentespri, ki gen kont bon konprann sou yo. N’a ba yo fè sèvis sa a” Travay 6:3.

Objektif lesan an: Se pou elèv la konprann ke Jezi se mèt legliz la ki mande pou li byen jere.

Entwodiksyon

Avan tout bagay, nou dwe klè sou siyifikasyon mo “legliz la”. Tèm sa a tradwi soti nan mo grèk ekklesia, ki “literalman vle di reyinyon, asanble, kongregasyon ... refere a yon kongregasyon lokal oswa yon kò rejyonal disip Jezi ki se Kris la (Travay 9:31; Wom 16: 5; 1Ko 1: 2) ... Nan okenn ka ekklesia itilize pou fè referans ak yon bilding (tanp)” (Padilla, R., Acosta, M., ak Velloso, R. Kòmantè Bibliik Aktyèl. Ajantin: Certeza Unida, 2019, p.1382).

Nan Nouvo Testaman an, Jezi te pale de legliz la nan de okazyon. Youn nan yo anrejistre nan Matye 18: 15-17. Nan okazyon sa a, Seyè a te bay endikasyon sou ki jan fè fas ak yon frè ki peche kont yon lòt; epi li te tou fè konnen ke legliz la “se kò lokal kwayan ki konstitye pèp Bondye a epi ki gen pouvwa enteryè pou disiplin” (Taylor, R., Grider, J. K., ak Taylor, W. Diksyonè teyolojik Beacon. USA: KPN, 1969, p.345).

Lòt opòtinite lè Mèt la te souleve tèm ki mansyone a li te refere li lè li te mande disip li yo: “Li di yo: Bon, nou menm, ki moun nou di mwen ye? Simon Pyè reponn: Ou se Kris la, Pitit Bondye vivan an. Lè sa a, Jezi di li: Ou wè ou menm, Simon, pitit Jan an, ou se yon nonm Bondye beni. Paske, se pa moun ki fè ou konn verite sa a. Men, se Papa m’ ki nan syèl la ki fè sa pou ou. Mwen menm, men sa m’ap di ou: Ou se yon wòch, Pyè. Se sou wòch sa a m’ap bati legliz mwen. Ata lanmò p’ap kapab fè l’ anyen” (Matye 16: 15-18). Lè Seyè a te pale de “wòch sa a” Li te fè referans ak deklarasyon ke Pyè te jis fè sou li kòm fondasyon legliz li a. Sa vle di “ke egzistans la anpil nan legliz la se lye moun nan ak Divinite Kris la ... rezirèksyon l pral yon garanti ki asire pou toutan epi li pap janm detwi ...” (Taylor, R., Grider, J. K., ak Taylor, W. Diksyonè Teyolojik Beacon. USA: KPN, 1969, p.345). Nan pòsyon bibliik yo te pale de li a, Jezi ki se Kris la te itilize yon metafò pou konstriksyon; depi li pa t pale de yon bilding

fizik, men pito fondasyon an, wòch oswa fondasyon legliz la ta dwe Li menm menm, “Kris la, Pitit Bondye vivan an”, e an menm tan Li konstitye tèt li kòm achitèk pafè a lè li “bati” legliz li a.

Legliz la, ki pa gen anyen pou wè avèk yon bilding, se yon gwoup moun ki te aksepte Jezi ki se Kris la kòm Sovè ak Seyè; epi ki, fidèl a Pawòl li, swiv mak pye l yo, sèvi li. Nan lèt pastoral la, lòt metafò yo mansyone pou konsidere legliz la, antan ke “fanmi lafwa” (Galat 6:10); “Kò” Kris la (Kolosyen 1:18); “Kay Bondye” (1 Timote 3:15); “Moun Bondye akéri” (1 Pyè 2:9); ak anpil lòt ankò. Nan tout referans yo jwenn, ou kapab wè ke legliz la gen yon sèl mèt: Jezi ki se Kris la.

I. Legliz la gen yon sèl mèt (Efezyen 5:23; Kolosyen 1:18)

Jezi ki se Kris la tèlman renmen legliz la ke li te bay tèt li kòm yon sakrifis pou li; yon fason pou l te sanktifeye li epi prezante l bay tèt li san defo. Sa a te achte pou pri san; se poutèt sa, Jezi ki se Kris la se sèl Mèt ak Seyè li (Efezyen 5:23).

Menm jan Jezi te fè pandan li t ap mache sou tè sa a pandan li t’ap ranpli ministè li; “Legliz la temwen objektif Bondye pou lavi lèzòm: poutèt sa ke li di lè li pwoklame levanjil la, se poutèt sa ke karaktè li ak lavi l patisipe ladan li epi sa li fè te gen pou wè avèk bon zèv. Yo rele li pou enkòpore valè wayòm Bondye a epi konsa pwolonje misyon Jezi ki se Kris la nan tout mond lan” (Padilla, R., Acosta, M., ak Velloso, R. Kòmantè Bibliik Aktyèl. Ajantin: Certeza Unida, 2019, p.1382).

Pou pwolonje misyon Jezi a, legliz la bezwen pouvwa ak onksyon Sentespri a. Jezi ki se Kris la te pale ak disip li yo sou depa li; men an menm tan Li te afime ke li ta gen pou l voye yon lòt Konsolatè (Jan 14: 16-26), kòm yo ta bezwen pouvwa pou kontinye ministè ke li te konfye yo

a, epi ranpli misyon li a (Matye 28: 19-20). Li te enstwi disip li yo pou ke yo pa t kite Jerizalèm jiskaske yo “te gen pwisans ki soti anwo ...” (Lik 24: 48-49); epi moman anvan li monte, li te di yo ankò ke yo ta dwe batize avèk Sentespri a (Travay 1: 5). Disip yo te rete nan lapriyè ak nan inite; men sèlman lè jou Lapannkòt la te rive, dè santèn de moun te resevwa pouvwa Bondye, epi konsa legliz la te pran nesans. Se konsa, nou kapab deklare ke se yon kondisyon, anvan yo kòmanse nenpòt ministè oswa travay, legliz la ta dwe abiye ak pouvwa ki soti anwo.

Ann analize sa Travay 20:28 di: “Se konsa, mwen menm, Moun Bondye voye nan lachè a, mwen pa vini pou moun rann mwen sèvis, men mwen vini pou m’ rann moun sèvis. Wi, mwen vin bay lavi m’ pou peye delivrans anpil moun” (VLS). La a, nou jwenn rezime sa ke nou te afime: Jezi se sèl mèt legliz la; depi li te achte li ak pri san li. Se Sentespri a ki ban nou kapasite pou gadò mouton Seyè a; pandan ke l’ap atann de nou yon depandans total ak soumisyon devan li pou pran swen lavi pèsonèl nou ak bann mouton li yo, san nou pa bliye ke nou menm nou toujou mouton.

Kesyon:

- Selon sa ki te diskite, ki moun ki mèt legliz la, e poukisa?
- Ki kalite nou ta dwe jwenn nan yon legliz ki genyen Kris la antan ke Mèt li?

II. Legliz la dwe pran swanye ak pastore (I Pyè 5:1-2)

Li enteresan pou note ke Apot Pyè te itilize menm mo ke li te resevwa nan men Jezi lè li te parèt devan li lè l te leve soti vivan, li di li konsa: “... ou renmen mwen...? ... Pran swen mouton m yo” (Jan 21: 15-17). Apre 30 ane, Pyè te ekri yon lèt adrese a legliz la, kote ke li te eksprime demann li bay ansyen yo: “Men sa m’ap di nou: Tankou gadò, se pou nou swen bann mouton Bondye ki sou kont nou an. Pa fè sa tankou si se fòse y’ap fòse nou. Men, fè l’ paske nou vle fè sa Bondye vle. Pa fè travay la tankou si se dèyè lajan nou ye. Men, fè l’ ak tout kè nou” (I Pyè 5: 2).

Avan tout bagay, Pyè, kòm yon apot nan Jezi ki se Kris la, pa t itilize tit sa a; men li te di nan tèt li sa déjà se te yon vye gran moun, ansanm ak rès chèf fanmi yo nan kongregasyon an. “Ansyen yo te sèvitè ki gen anpil matirite legliz la ki t’ap fonksyone kòm sipèvizè, yo te genyen anpil devwa administratif ak pastoral” (Taylor ak anpil lòt ankò. Kòmantè Biblik Beacon, volim 10. USA: KPN, 2008, p.308). Youn nan travay yo pastoral te nan “graze” bann mouton an.

Dezyèmman, pran imaj yon bèje pou pran swen mouton l yo se ke li kapab dekouvri ki sa ke li te genyen nan entansyon lè l te eksprime manda sa a, ak sa ke nou pral wè anba a.

A. Bay manje

Menm jan bèje a chèche manje pou mouton l yo, Seyè a espere ke legliz la pral bay nouriti espiyèl li bezwen an. Nan Gran Komisyon an, Jezi te di ke nou ta dwe anseye nouvo disip li yo tout bagay ke Li te kòmande nou yo (Matye 28: 19-20); epi pou moun sa yo ki deja fè pati kongregasyon an, kontinye bay manje solid, pou yo kontinye kapab grandi jiskaske yo rive nan dimansyon Kris la (Efezyen 4:13-14).

B. Bay swen

Genyen divès sitiyasyon kote ke yon mouton kapab twouve li vilnerab. Pa egzanp, si li blese, si li akouche, si li malad, elatriye. Se konsa tou nan legliz la, gen moun ki bezwen swen pou kèk tan.

Evènman ke y’ap konfwonte yo kapab: pèdi yon manm nan fanmi an, divès kalite kriz (finansye, matrimonyal, travay, elatriye), evènman twomatik ki kite fen, maladi pwolonje, nesans oswa maryaj ti moun, chanjman travay oswa lojman, elatriye. Tout bagay sa yo se sitiyasyon kote fanmi lafwa a kapab sipòte ak kouraj, konsolasyon ak swen pou moun ki te pase moman sa yo.

C. Bay sekirite

Mouton an, pliske li se yon bet ke yo konn bezwen nan lachas, li genyen anpil predatè (lènmi) k’ap veye mouvman l’ap fè yo pou rive devore li. Bèje a se youn nan moun ki bay pak la sekirite; epi si sa nesèsè, li soti al kontre predatè a epi kouri dèyè li pou l ale, epi konsa defann mouton li yo. Li enposib pou yon mouton ki izole siviv. Tout moun ki kretyen yo, pa lefèt ke nou se pitit Bondye, nou gen yon lènmi ki toujou vijilan pou fè fas avèk nou pou “devore nou” (I Pyè 5: 8). Nan legliz la, nou jwennabri, sipò, ak ansèyman ki nesèsè yo pou abiye ak zam Bondye yo epi rete fèm nan fen batay la (Efezyen 6: 11-18). Li enposib pou yon kretyen siviv nan izolasyon san yo pa fè pati legliz la kòm yon kò nan Kris la, kòm yon kominote swen ak sipò. Nan sòm 23, gen yon bèl metafò sou gadò mouton ki bay mouton l yo sekirite: Ou pare yon tab pou mwen devan je tout lènmi m’ yo. Ou resevwa m’, ou fè kè m’ kontan ou ban m’ tou sa m’ bezwen” (v.5). Gadò a te konn mete lwil sou tèt mouton an pou kenbe ensèk nwizan yo lwen je, zòrèy, ak bouch; deja ke mouton an pa t kapab defann tèt li kont ensèk sa yo, sitou mouch. Lèt la pa t

kapab sèlman deranje; men tou, mete vè, epi lakòz anpil doulè ak enfeksyon grav (Enfòmasyon ki sòti nan <https://bellezaverdaderablog.wordpress.com/2017/01/19/gadò-ak-mouton-pati-1/>, 15 me 2020). Menm jan an tou nou kapab di ke Seyè a ak Lespri Sen li a, li wen tèt nou ak lwil li yo, li kenbe lwen lènmi kè nou an, k ap eseye ban nou manti, manipile nou, konfonn nou, dekouraje nou epi fè nou fè move panse, elatriye; men se nan fanmi nan lafwa ke li ye kote nou aprann pran “tout panse kaptif nan obeyisans Kris la” (2 Korentyen 10:5b).

D. Bay espas pou sèvis la

Chak mouton se yon pyès fondamantal pou kontinye epi fè bann mouton yo grandi. Gen kèk ki ofri pitit yo; genyen lòt se lenn li yo; genyen lòt chalè li pou sezon livè a; elatriye. Kidonk, chak kreyen se yon pyès fondamantal nan legliz Kris la; konsa, tout moun dwe jwenn plas yo oswa “objektif” yo kòm yon pati nan wayòm Bondye a, epi yo dwe itil nan men Seyè a.

Apot Pyè te fè yon seri de rekòmandasyon sou kijan twoupo a ta dwe swanye (1 Pyè 5:2):

1. Volontèman epi se pa ak fòs. Pèsonn pa ka akonpli lalwa Bondye a pa obligasyon oswa pa fòs. Nou dwe travay pou ke moun nan konnen Bondye, renmen li epi volontèman deside obeye ak sèvi li.
2. Avèk lespri rapid, epi se pa pou benefis malonèt. Sèvis lidè yo lè yo dirije legliz la ta dwe fèt pa lanmou pou Bondye ak pwochen yo; nenpòt lòt motivasyon se sa ki mal, se pou li jwenn rekonesans, pou yo dwe pi popilè oswa touche lajan. Malgre ke travayè a merite salè li (1 Timote 5:18); sa pa dwe motivasyon sèvis la.
3. Antan ke yon egzant bann mouton yo. Gen yon fraz popilè ki di: “Fè sa m di; men se pa sa mwen fè”. Lidè a dwe yon egzant nan tout bagay, pou disip yo “vle imite l”; aksyon li yo dwe sipòte pawòl li yo.

Pou sa ki sot mansyone yo, se yon gwo responsablite pou pran swen “byen Seyè a”. Bèje a ak chak lidè nan chak legliz lokal vin entandan oswa administratè; sa vle di, nan moun ki “pran swen” pwopriyete lòt moun. Jezi ki se Kris la te mande Pyè pèsònèlman; epi li ekri li nan lèt li a pou legliz la. Jodi a Seyè a kontinye di nou chak tou: “Pran swen mouton Bondye a.”

Kesyon:

- Lè ou konsidere syèk aktyèl la, ki sa demann Seyè a ke nou jwenn nan Bib la vle di pou ou, ki di: “Pran swen mouton m yo”?

- Èske ou kwè ke kondisyon ki mansyone pa apot Pyè a aplike nan eleksyon lidèchip aktyèl la? Eksplike epi bay plizyè egzant.

III. Legliz la dwe byen jere (Travay 6:1-7)

Legliz la se yon òganis vivan, ki konpoze de moun ki bezwen yon òganizasyon dinamik, prensip ki estab ki soutni li, lidèchip ak objektif ki klè epi priyorite ki klè ki kapab chèche byen komen an san yo pa pèdi nan manda ke legliz la resevwa nan Seyè a: fè disip tankou Kris la nan tout nasyon yo (Matye 28:19).

Si nou pèmèt tèt nou kontinye ak metafò yon twoupo; lè sa a, nou bezwen yon òganizasyon, epi devlope sèten woutin pou gide mouton yo, nan asirans yo ke yo tout manje, yo tout bwè dlo, yo tout sibi netwayaj (retire lenn mouton an), e ke yo anfòm pou repwodui. Nan yon ti bout tan, asire w pou w pa kite okenn rete deyò. Lè ti mouton yo fèt, yo dwe jwenn pwòpte ak ase espas pou nouvo ti mouton ki pral vin rantre nan bann mouton yo. Ogmante nimewo a, plis espas yo pral bezwen (elaji pak la oswa jwenn lòt yo ki pou al chèche lòt yo pou fè yo antre), plis moun ki resevwa fòmasyon pou fè travay swen sa a, elatriye.

Nan Travay 6: 1-7 ki se pasaj etid nou an, nou soulinye bezwen pou yon bon administrasyon. Sa a pa vle di ke apot yo pa t byen òganize; sinon ke lè te gen kwasans lan, yo te bezwen yon restriktirasyon. Pou rezon sa a, apot yo te oblije fè chanjman ki rezoud pwoblèm ki te prezante yo (v.1). Lè gen kwasans, yon reyòganizasyon ki nesesè; otreman, kwasans yo pral pèdi oswa pwoblèm tankou dezòd ap fèt, dezakò, soudevlopman, plent, tripotay ak kritik, menm jan sa te pase nan legliz primitiv nan epòk sa a.

Li vrèman enpòtans pou ke legliz la pa pèdi vizyon ak apèl ke Bondye te fè l la (Matye 28: 19-20). Nan ka legliz nan tan Travay apot yo, apot yo te klè ke yo pa ta dwe neglije predikasyon Pawòl la ak lapriyè pou yo ale nan lòt dosye (Travay 6: 2). Sepandan, yo te responsab pou jwenn solisyon pwoblèm ki leve nan moman an. Pou rezon sa, yo te chèche moun ki apwopriye pou delege yo responsablite pou distribisyon rasyon yo chak jou (v.3).

Nou dwe pran an kont ke nou pa kapab itilize menm estrateji oswa òganizasyon pou senkant moun tankou pou de san moun; epi sa ki fonksyonèl pou travay ak de san moun pap kapab fonksyone pou mil moun. Sa a mennen moun reflechi sou nesesite ki genyen pou antrene lidè pou sèvis la nan tout peryòd. .

Objektif chak legliz yo ta dwe travay entansyonèlman ak chak manm nan kongregasyon an pou vin yon moun ki gen bon temwayaj (nan relasyon li avèk lòt moun); ranpli ak Sentespri a (avèk yon relasyon pwofon ak Bondye); nan bon konprann (konesans nan Pawòl Bondye a); epi konsa lè lè a rive, y'ap kapab delege yo sèvis pou yo fè pou Seyè a.

Kòm konsekans nan prepare davans, antrene moun entansyonèlman epi delege yo aktivite; sa pral bay nesans ak yon bagay ki rele kwasans. Pa gen okenn dout ke sa a se volonte Bondye (v.7).

Ann aprann nan men kiltivatè a: li separe teritwa kote li panse simen an, li travay chak jou pou rache move zèb, li raboure tè a, li fèmante li, li prepare l ak efò chak siyon nan tout jaden an, li plante grenn lan epi tann lapli a. Li se yon bon jeran nan peyi li. Li pa tann pou lapli a vini pou kòmanse travay; paske si li te fè l konsa, li ta enposib pou l rekòlte yon bagay! Li travay, paske li konnen ke nan kèk pwen lapli a pral tonbe epi pral gen pwodiksyon. Nou pa dwe rete tann kwasans lan pou nou kòmanse travay. Nou dwe "prepare" legliz la; depi "lapli a ap vini", epi avèk li benediksyon ke fowl moun yo ap pase de lanmò a lavi, yo dwe ranpli ak Sentespri a, y ap vin disip ki

gen matirite, epi tou y ap fè fòmasyon yo rive jwenn lòt moun. Si sa se pa priyorite nou; nou pap byen administre byen Seyè a.

Kesyon:

- Lè ke nou konsidere sa ke nou jwenn pasaj Travay 6 ak sa ki te ekspoze nan leson an, ki sa ou panse ki te koze pwoblèm nan?
- Ak ki sa apot yo te fè fas?
- Ki etap ou ta bay nan legliz lokal ou a pou w rezoud yon pwoblèm kwasans?

Konklizyon

Legliz Jezi ki se Kris la genyen yon sèl objektif: fè lwanj Bondye epi pwolonje wayòm syèl la sou latè. Bondye, kòm pwopriyetè, li te kite administratè yo pou fè travay sa a, kote ke ou menm avèk mwen fè pati. Li kontinye di: "Ale fè disip pou mwen nan tout nasyon, batize yo nan non Papa a, Pitit la ak Sentespri a. Moutre yo pou yo obsève tou sa mwen te ban nou lòd fè. Chonje sa byen: mwen la avèk nou toulejou, jouk sa kaba". Epi "pran swen mouton m yo..." Se pou nou akonpli dezi kè li a avèk kouraj!

Prensip biblik pou administrasyon finans yo 1

Eudo Prado (Venezuela)

Pasaj biblik pou etids: Detewonòm 8:11-18; Mak 12:41-44; Lik 15:11-17; 2 Korentyen 9:6-15

Vèsè pou aprann: “Se pou chak moun bay jan yo te deside nan kè yo, san yo pa règrèt anyen, san moun pa bezwen fòse yo, paske Bondye renmen moun ki bay ak kè kontan” 2 Korentyen 9:7.

Objektif leson an: Se pou elèv la konnen prensip debaz biblik yo pou administrasyon finans yo.

Entwodiksyon

Aministrasyon kreyen nan defini antanke “responsablite pou jere tout resous lavi yo pou glwa Bondye, rekonèt li kòm founisè tout bagay” (Calcada, S. Leticia, ed. Diksyonè biblik Ilistre Holman. USA: B&H Espanyòl, 2014, p.1023). Bondye mande pou chak pitit li yo se bon jeran tout sa Li ban nou yo. Li evidan ke lajan kapab youn nan kòz prensipal ki fè moun fè echèk nan lavi a; si nou pa administre li selon plan Bondye.

Leson sa a prezante nou yon seri de prensip biblik ki senp pou administrasyon finans yo. La a nou pral etidye kèk pasaj biblik kle kote Bondye enstwi nou sou itilizasyon lajan an kòrèkteman.

Administrasyon an kòmanse ak rekonesans ke richès nou yo ak byen nou yo se pou Bondye. Nou eksprije jeran fidèl lè nou bay li san gad dèyè.

I. Rekonèt ke se Bondye ki sous pwovizyon (Detewonòm 8:11-18)

Pwosperite materyèl la prèske toujou pote pou lòm yon sans de konfyans nan tèt yo. Anjeneral sa rive pa sèlman nan lavi moun ki pa kwayan; men tou nan la lavi anpil kreyen. Souvan fwa lè bagay yo ap mache byen pou nou, angajman nou anve Bondye diminye. Malman malerezman nou bliye ke Seyè a se vrè sous benediksyon nou yo; e nou atribiye siksè ak tèt nou.

Detewonòm 8: 11-18, ki se pasaj etid la nan premye pati leson sa a, li anseye nou jisteman pou ke nou pa bliye rekonesans anve Bondye nan rekonesans ke Li se youn nan moun ki ban nou tout benediksyon yo nan tout lavi nou.

A. Bay Bondye ak yon sans de rekonesans

Nan pasaj nou sot site nan Detewonòm lan, nou genyen sa nou ta ka konsidere kòm prensip biblik ki fondamantal nan administrasyon finans lan: rekonesans ke Bondye se mèt richès ak byen ke nou posede yo, epi se poutèt sa, li se vrè sous pwovizyon nou yo.

Lè nou obsève vèsè 15 ak 16, nou kapab enimerè kat benediksyon prensipal ke pèp Izrayèl la te resevwa nan pelerinaj li nan dezè a sou wout pou peyi Kanaran, ke san dout, kreyen an jwi jounen jodi a tou:

1. Delivrans anba esklavaj, oubyen liberasyon yo
2. Sekirite akonpayman Bondye ak swen atravè danje ki genyen sou lavi yo
3. Pwovizyon diven an nan soutyen chak jou
4. Koreksyon ak disiplin nan objektif pou pèfeksyone karaktè a.

Rekonesans ke tout bagay sa yo soti nan Bondye se sa ki mennen nou nan rekonesans lan. Sinon, li se manifestasyon endepandans lòm; panse ke byen nou jwenn yo se akòz pwòp fòs pa nou (v.17). Administrasyon finans lan kòmanse ak yon atitud rekonesans anve Bondye kòm moun ki bay tout bagay ke nou posede yo (v.18).

B. Bay Bondye pa obeyisans

Pasaj sa a, anplis, ankadre nan liv Detewonòm lan, ki te fè yon apèl nan yon fason ki apwopriye “Liv obeyisans lan ... se tou senpleman yon repetisyon ak yon pati nan eksplikasyon sou lwa Izrayelit anvan yo pou benefis nouvo jenerasyon an ki te pran nesans nan dezè a” (Unger, Nouvo Manyèl biblik Merrill F. Unger la.: Editorial Portavoz, 1987, p.109).

Avètisman pou nou pa bliye Bondye, genyen nan yo ke liv la mansyone, yo ta dwe konsidere kòm youn nan kòmandman nan lwa moral ki soti nan Bondye a pou lavi kreyen nan. Lè nou bay ladim ak ofrann nou yo fidèlman, sa reflekte obeyisans sevè nan Pawòl Bondye a.

Jodi a, gen kèk moun ki fè reklamasyon pou di ke kesyon ladim nan pa valab ankò; paske se yon kòmandman depi nan Ansyen Testaman an. Panse nan fason sa a se yon gwo erè; paske divès pasaj nan Nouvo Testaman an konfime validite li yo. Jezi endirèkteman konfime pratik ladim nan lè ke li te di: “Malè pou nou, nou menm dirèktè lalwa ak farizyen, bann ipokrit! Nou

bay Bondye ladim nan rekòt pye mant, pye ani etwale ak pye pès, men, nou neglije bagay ki pi konsekan nan lalwa a: n'ap fè lenjistis, nou pa gen kè sansib, nou pa kenbe pawòl nou. Men sa pou n' te fè san nou pa neglije lòt bagay yo" (Matye 23:23); epi Pòl, anseye frè Korentyen yo sou devwa kretyen an pou sipòte bon travay Bondye a, pran kèk fondasyon nan lalwa Moyiz la (1 Korentyen 9: 1-14). Se menm jan ak nouvo jenerasyon Izrayelit la, anpil kretyen jodi a kouri danje pou nou bliye ke se Bondye ki ban nou tout bagay akoz gras li. Se poutèt sa, pa obeyi Pawòl Bondye nan bay Seyè a ladim ak ofrann nou yo, nou rekonèt ke sous pwovizyon nou se pa yon pwofesyon, konpayi, travay, oswa nenpòt lòt bagay; men se Li menm sèlman.

Kesyon:

- Kisa ki prensip bibliik fondamantal nan administrasyon finans yo?
- Nan ki sans nou kapab bay dim nou ak ofrann nou yo kòm yon aksyon obeyisans anvè Bondye? Eksplike.

II. Se pou w fidèl nan bay ladim, ofrann ak donasyon pou Bondye (Mak 12:41-44; 2 Korentyen 9:6-15)

Li te di ke valè yon ofrann mezire an pwopòsyonèl ak sa nou te kite nan pòch nou apre nou fin bay li. Jenewozite nan bay Bondye nan byen nou yo se prèv fidelite nou ak lafwa nou.

Administrasyon kretyèn nan enplike pwogrè nan responsablite finansye nou yo nan travay Bondye a.

Dezyèm prensip debaz administrasyon finans lan se bay Bondye san gad dèyè. Nou pral etidye li atravè de pasaj trè siyifikatif ki nan Nouvo Testaman: Mak 12:41-44 e 2 Korentyen 9:6-15.

A. Bay Bondye tout sa ou genyen (Mak 12:41-44)

Premye pasaj la rakonte istwa ofrann pòv vèv la. Li enpòtan pou narasyon an kòmanse ap dekri bagay sa yo: "Aprè sa, Jezi te chita vizaviz ak bwat kote yo mete ofrann nan tanp lan. Li t'ap gade moun yo ap mete lajan ladan li. Plizyè moun rich t'ap mete anpil lajan" (v.41). Li enpòtan pou remake ke Seyè a pa t gade "konbyen" yo mete ladan li; men "ki jan" yo te fè li. Sa a endike nou enpòtans ke Bondye bay atitid la oswa dispozisyon kè a lè moun nan bay, si li dwe ladim, ofrann oswa nenpòt lòt resous finansye.

De "penich" yo ke pòv vèv la te mete a koresponn ak valè yon kadran. Chak pyès monnen te gen valè yon pyès lajan. Mo "kadran" tradwi "tèm grèk la (Kodrantess), ki refere a pi piti pyès monnen Women an "(Calcada, S. Leticia, ed. Holman Diksyonè Bibliik Ilistre. USA: B&H Espanyòl, 2014, p.1077). Sa vle di ke pòv vèv la te bay yon ti ofrann; men, se te tout sa li te genyen.

Konklizyon Jezi ki se Kris la nan de vèsè final yo: "Lè sa a Jezi rele disip li yo, li di yo; -Sa m'ap di nou la a, se vre wi: Pòv vèv sa a bay plis pase tout moun ki mete ofrann nan bwat la. Paske, tout moun sa yo mete sa yo pa bezwen; men li menm, nan tout mizè li, li bay tou sa l' te genyen, tout sa l' te gen pou l' viv" (vv.43-44), endike gou ou pou atitid fanm pòv sa a. Jezi ki se Kris la obsève ke li te bay tout kòm yon bèl aksyon adorasyon, konfye bezwen ou yo bay Bondye. Li te konnen ke pa ta gen anyen ankò pou "soutyen li"; sepandan, li te louvri men li yo bay san gad dèyè pou Bondye vye ti kras ke li te genyen an.

Lè nou bay Papa nou ladim ak ofrann nou yo fidèlman, menm si nou gen anpil nesosite ak angajman finansye, nou demontre fidelite nou anvè Li.

Pafwa gen moun ki pretann yo egzante tèt yo de devwa bay Bondye nan reklame pwòp bezwen yo oswa pa fanmi yo; men biblikman, pa gen okenn baz pou li. Administrasyon kretyèn nan baze sou fidelite nan ranpli responsablite finansye nou anvè Bondye. Genyen anpil bèl pwomès nan Bib la ki mande pou bay Bondye san gad dèyè. Pwovèb 3: 9-10 se youn nan yo: "Fè wè jan ou gen respè pou Seyè a: ba li nan tou sa ou genyen, ofri l' premye donn ou rekòlte nan jaden ou. Lè ou fè sa, galata ou ap toujou chaje danre. Barik diven ou yo ap plen ra bouch".

B. Simen anpil (2 Korentyen 9:6-15)

Pasaj sa a, 2 Korentyen 9: 6-15, gen sa rele kòm "lwa pou simen ak rekòlte a" ki parèt nan vèsè 6. Osi byen ke nan domèn agrikilti li se lojik ke sezon rekòlte la se nan pwopòsyon ak kantite grenn ki te simen an; se menm bagay la li ye tou nan anbit espiritiyèl la. Bay san gad dèyè touche benediksyon Bondye nan pwovizyon ki an kantite a (v.8).

Okazyon pasaj sa te ekri a se nan moman koleksyon ke Pòl t'ap ranmase nan mitan legliz moun lòt nasyon yo, nan yon ofrann espesyal pou legliz Jerizalèm lan. Legliz sa a t'ap travèse yon gwo kriz ekonomik. Evènman sa a mansyone tou nan Women 15: 25-26, kote yo di ke li te yon "ofrann pou pòv yo".

Avèk anpil disiplin, legliz moun lòt nasyon yo te rasanble kado a; epi Pòl te ankouraje moun Korent yo pou yo bay san gad dèyè pou objektif sa a. Barclay eksplike: "Pòl ensiste pou montre ke pèsonn moun pap soti pèdan paske yo te jenere. Bay se tankou simen. Moun ki chich lè l'ap simen pa kapab atann plis bagay ke yon rekòt ki mèg, pandan ke moun ki jenere nan simen an, nan tan apwopriye l'ap rekòlte yon rekòt abondan" (Barclay, William. Kòmantè sou Nouvo Testaman. Espay: Editoryal CLIE, 1999, pp.669-670). Bondye pa yon moun ki dwe yon moun epi li toujou okouran de moun ki bay yo: "Lè ou bay pòv lacharite, se Bondye ou prete. Se li menm ki va renmèt ou sa" (Pwovèb 19:17).

Kesyon:

- Pou kisa ou panse Jezi te kontan ofrann vèv la?
- Ki sa ki “Iwa simen ak rekòlte” a konsènan administrasyon?

III. Jere byen, selon prensip bibliik yo (Lik 15:11-17)

Twazyèm prensip debaz bibliik pou administrasyon finans yo se bon jesyon. Pasaj bibliik ki nan Lik 15: 11-17, genyen pou wè avèk “parabòl pitit gason ki tounen vin jwenn papa l la”, ki pral sèvi kòm yon gid pou etid nou an. Pitit gason an te retounen lè ke li te twouve li nan yon kriz ekonomik; paske “li te gaspiye byen li yo nan viv nan lari”(v.13).

Ki jan yon kreyen kapab byen jere byen Bondye te ba li yo? Senpleman, ak li yo beni ak aplike prensip debaz administrasyon yo jwenn nan Bib la.

Aktyèlman, nou pral sèvi ak istwa pitit gason ki te retounen an kòm yon pwen referans pou yon moun ki pa aplike prensip sa yo; epi se poutèt sa ke li echwe nan lavi finansye l yo.

A. Fè previzyon

Premye a nan etap bon administrasyon an se previzyon an. Dapre syans jesyon, previzyon an se “imajine lavni konpayi a yon fason pou antisipe sitiyasyon ki pwobab yo” (Hernández ak Rodríguez, Sergio. Entwodiksyon nan administrasyon an. Meksik: McGraw-Hill Entèameriken, 2006, p.72).

Mank de previzyon an se te youn nan erè pitit gason ki te retounen an. Tou senpleman pou moman an, li pa t prevwa mank ki te kapab mete pye toudenkou: “Lè misye fin depanse tout lajan l', yon gwo grangou tonbe sou peyi a. Lè sa a, li vin nan nesosite”(v.14).

Anpil fwa, sa rive ke lè n ap fè yon bon eksperyans ekonomik, nou kòmanse “depanse tankou moun ki fou”, san reflechi sou lavni an; men, lè moman difisil yo vini, kote nou rive depann de lòt moun pou sibstans nou. Nan ka sa a, se te nesosite pou manje; men nan ka pa nou an, se kapab pwoblèm maladi, evènman katastwofik oswa nenpòt ki lòt bezwen ki toudenkou parèt devan nou. Previzyon an se se bon jan kalite ki fè nou jere resous ke nou genyen yo avèk konsyans, epi panse ak ekonomize pou pwojè lavi ak tan difisil yo.

B. Fè yon bidjè

Pitit gason ki te ale a te “gaspiye byen l yo lè li te deside viv tankou moun fou” (v.13). Nan lòt mo, li te mennen yon lavi san kontwòl. Li depanse lajan l nan bagay sa yo ki initil ak negatif pou pwòp lavi li. Evite gaspiye byen yo enpòtan anpil nan bidjè a. Yon bidjè “se yon kalite plan finansye pou yon peryòd yo bay oswa pou yon pwojè espesifik” (Hernández ak Rodríguez,

Sergio. Entwodiksyon nan administrasyon an. Meksik: McGrawHill Entèameriken, 2006, p.74). Sou yon bidjè pou konsidere resous ke nou pral resevwa ak ki jan nou fè plan depans yo. Pou nenpòt pwojè ki gen pou fèt avèk itilizasyon lajan, ou bezwen fè yon bidjè. Li itil ni pou finans pèsonèl yo ak famiyal yo, osi byen ke pou nenpòt lòt branch nan lavi nou.

Bidjè a ede nou kontwole kijan nou depanse lajan nou nan objektif pou nou “fè benefis” nan li; sa vle di, sèvi ak li nan yon fason ki plis efikas.

C. Ou dwe yon moun ki travay di

Yon lòt etap ki bay siksè nan bon administrasyon an renmen travay. Bib la souvan anseye enpòtans ki genyen nan travay. Pwovèb 28:19 di: “Yon moun ki travay di nan jaden l' ap jwenn kont manje pou l' manje. Men, moun k'ap fè bagay ki p'ap sèvi anyen ap toujou pòv”.

Osijè de pitit gason ki te ale a epi retounen an, Li te di ke li te viv tankou moun fou epi gaspiye byen l yo. Asireman, jenn gason sa a te akonpaye pa zanmi san fè anyen; epi li te lage kò li sèlman nan jwèt aza ak fè vagabonday. Ti kras pa ti kras, an mezi ke li t'ap boule resous li yo, men li pa t pwodwi anyen; byen li yo te vin fini. Lè l te rive yon lè, li pa t gen anyen ankò. Pliske li te vin ap fè yon kalite travay ki te plis abominab pou yon jwif (bay kochon manje), li te pran konsyans de kondisyon mizerab li; epi repanti, li te deside retounen kay papa l (Lik 15: 14-19).

Bon administrasyon an fè nou travay avèk disiplin. Gen de rezon prensipal ki fè ke kreyen an ta dwe yon moun ki travayè; premyeman, li founi bezwen fanmi li (1 Timote 5: 8); epi dezyèmman, li sipòte travay Bondye a (Travay 20:35).

Yon lòt kote, Pòl mande pou yo rale zòrèy moun k'ap fè parese yo (1 Tesalonisyen 5:14); epi li te anseye ke “ Nou chonje lè m' te lakay nou, mwen te di nou: moun ki pa travay pa gen dwa manje non plis” (2 Tesalonisyen 3:10).

Bib la rich an konsèy ak enstriksyon nan lòd pou ke nou kapab bon administratè byen yo ke Bondye mete nan men nou. Enpòtan an se ke nou pa moun k'ap koute sèlman pou bliye; men pito moun k ap fè sa ke Pawòl Bondye a anseye nou.

Kesyon:

- Poukisa yon bidjè finansye itil?
- Ki enpòtans travay bon administrasyon an?

Konklizyon

Administrasyon finans yo se bagay ki fondamantal nan lavi chak kreyen. Li asire yon bon itilizasyon lajan, ki ban nou byennèt ak lòt moun. Fondasyon bon administrasyon an se bay Bondye fidèlman ak san gad dèyè, epi administre byen yo selon prensip bibliik yo.

Etik administrasyon finans 2

Eudo Prado (Venezuela)

Pasaj bibliik pou etids: Matye 6:1-4; Women 13:7-8; I Timote 6:6-10

Vèsè pou aprann: “Paske, renmen lajan fè moun fè tout kalite bagay ki mal. Gen moun ki sitèlman anvi gen lajan, yo pèdi chemen lafwa a nèt: se pa de ti soufrans ki tonbe sou yo”
I Timote 6:10.

Objektif leson an: Se pou elèv la konnen fondman etik kreyen yo nan administrasyon finans.

Entwodiksyon

Nan leson anvan an, nou te etidye kèk prensip bibliik ki fondamantal pou administrasyon finans lan. Men sa yo enkli rekonesans ke tout richès se pou Bondye, bay san gad dèyè ak bon administrasyon. Prensip sa yo dwe ekspriye nan aksyon pratik nan lavi chak jou.

Baze sou sa ki te deja etidye a, leson sa a bay yon pwofondè nan aspè etik jesyon kreyen nan.

Jan kèk otè te byen sinyale sa, “administrasyon kreyen nan se repons total moun nan fas ak gras Bondye a. Administrasyon an gen pou wè ak koze lajan. An reyalyte, li anjeneral defini etwatman sèlman an tèm de lajan. Men, administrasyon an se plis pase lajan; se pwòp tèt ou ... Fason pou jere sa ke w responsab se administrasyon kreyen nan” (Trull, J. E., ak Carter, J. E. Etik kreyen. USA: KPB, 1997, p.89). Se konsa, isit la nou vle di ki jan jesyon lajan an reflekte ki moun nou ye reyèlman. Sa vle di, fason ke relasyon nou ak Bondye detèmine itilizasyon ke nou bay lajan an parapò ak tèt nou e rès moun yo.

Pliske sa a se yon sijè ki fondamantal nan etid administrasyon kreyen nan, nou envite pwofesè a pou ke li prepare li avèk anpil dilijans ke posib pou leson sa. Avan tout bagay, eseye fè rapò konesans ak eksperyans elèv yo ki byen avanse. Nou prevwa yon moman gwo benediksyon nan klas ou a.

I. Pa viv nan dèt (Women 13:7-8)

Premye pasaj etid nou pral lokalize a se Women 13:7-8. De vèsè sa yo ankadre nan seksyon liv la jeneralman tankou “devwa Kreyen yo” (Women 12:13). Nan devwa sa yo ke Pòl te mansyone gen pou wè avèk peye nenpòt ki dèt ou genyen.

A. Manda pou peye tout dèt

Li enpòtan pou soulinye ke sa a se yon manda ki depase aspè pèsònèl pou lokalize nan teren yon relasyon sosyal.

Pòl te toujou gen nan tèt li fason pèfòmans kondwit kreyen yo te kapab kontribye nan temwayaj levanjil la nan mond lan: Pliske se li menm ki te pi gran misyonè nan mond lan, eksepte Jezi ki se Kris la li menm, Pòl fè fas ak kenbe yon bon lòd sosyal pou kòz pwoklamasyon levanjil la pou glwa Bondye kapab avanse” (Hendriksen, William. Kòmantè Nouvo Testaman: Women. USA: Liv Defi yo, 2006, p.479).

Enstriksyon “Pa dwe pèsonn moun anyen ...” (v.8) egzejetikman lye ak sa yo ki an “Tout moun dwe soumèt devan otorite k’ap gouvènè peyi a, paske nanpwen otorite ki pa soti nan men Bondye, epi tout otorite ki la, se Bondye ki mete yo” (Women 13:1). Anvan sa, nan vèsè 7 la, Pòl te bay lòd: “Peye tout moun sa ou dwe yo: peye enpo nan biwo kote pou ou peye enpo; peye taks nan biwo kote pou ou peye taks. Gen krentif pou moun ou dwe gen krentif. Gen respè pou moun ou dwe respekte”. Jan ke nou kapab wè l la, kòmandman pa fè referans sèlman ak dèt finansye; men li genyen ladan l tou obligasyon moral ke Pòl konsidere antan ke dèt ak sosyete a.

“Mo ki tradwi ‘respè’ a isit la pafwa endike ‘Laterè’ (gade v. 3, pi wo a), oswa ‘pè’ ... Si nou byen obsève nan pati sa a (nan Rom. 13:7) Pòl egzòte Women yo bay otorite yo sa ki pou yo a, tradiksyon ‘respè’ a ta sanble pi bon” (Hendriksen, William. Kòmantè sou Nouvo Testaman an: Women. USA: Liv Defi yo, 2006, p.485).

Nan mond kote ke kreyen legliz primitiv yo t’ap viv la, gouvènman Women an pa t pi onèt pase jan yon moun ta kapab panse; e sa ta kapab petèt diskite pa kèk kwayan paske yo pa satisfè obligasyon taks yo. Sepandan, enstriksyon isit la klè: “Menm si nou rayi kesyon taks la anpil, menm si sistèm taks la kòwonpi ak enjis, e byenke nou kwè ke genyen pi bon kote ke lajan nou te kapab ale, Bib la rekòmande, wi, li rekòmande nou pou nou peye taks nou yo” (GotQuestions.” Ki sa Bib la di konsènan

pèyman taks yo? “ Rekipere nan www.gotquestions.org, nan dat 25 Desanm 2019). Tou natirèlman, li gen ladan nenpòt lòt obligasyon ke nou genyen avèk gouvènman an, lòt enstitisyon nan sosyete a, oswa moun.

B. Lanmou: dèt avèk tout moun

Vèsè 8 la siyale, jisteman, fondasyon etik enstriksyon an pou peye tout dèt. Lanmou an se obligasyon pèmanan ke kretyen an genyen ak tout moun; epi lè w renmen frè parèy ou, otomatikman ou akonpli lalwa.

“...Men ekspresyon sa a, nan ka sa a, pa vle di senpleman ‘pou tout frè ak sè yo ki kwayan’. Se klè ke, pa gen dout ke sa yo enkli nan yon fason ki espesyal (gade 12: 10, 13; Gal. 6: 10) men lè yo ajoute: ‘paske moun ki renmen frè parèy li te ranpli lalwa a ‘li klè ke sa gen ladan li tout moun ke kwayan an antre nan kontak avèk yo, epi patikilyèman moun sa yo ki genyen bezwen ki espesyal yo. An reyalyte, pa genyen okenn moun ki twouve yo deyò lanmou sa a paske li anwase tout bagay” (Hendriksen, William. *Kòmantè sou Nouvo Testaman an: Women. USA: Liv Defi yo, 2006, p.487*).

Isit la, lè sa a, renmen an vin antre nan jwèt la kòm eleman esansyèl nan administrasyon kretyèn nan. Lanmou an konsidere kòm yon dèt ke nou genyen ak tout moun, akòz kòmandman pou nou renmen pwochen nou tankou tèt pa nou (Matye 22: 34-40). Li se yon dèt pèmanan ki pa janm fini. Nenpòt devwa kretyen, ki gen ladan jesyon lajan apwopriye, gen kòm motivasyon esansyèl lanmou Kris la.

Kesyon:

- Bay yon ti eksplikasyon sou enpòtans lanmou nan administrasyon kretyèn nan.
- Daprè ou menm, ki jan administrasyon kretyèn nan kapab kontribye nan temwayaj levanjil la nan mond lan?

II. Pa renmen lajan (1 Timote 6:6-10)

Administrasyon lajan se petèt youn nan zòn pi gwo defi nan lavi kretyen an. Rezon an se paske n ap viv nan mitan yon mond konplètman materyalis. Pratikman, lajan se yon bagay ki domine relasyon moun ak moun nan mond lan jodi a, ak yon gwo kantite konsekans etik ke sa eksplike.

Malerezman, anpil kretyen poko konprann fraz desizif Jezi a: “... Ou pa ka sèvi Bondye ak lajan” (Lik 16: 13). Nan epòk Nouvo Testaman, atachman materyalis lajan te deja yon mal prezan nan lavi anpil kwayan, e menm nan anpil minis. Sa a se sijè ke nou pral adrese nan pwochen pasaj etid nou an ke nou jwenn nan 1 Timote 6: 6-10.

Vèsè 10 la pral sant konsantrasyon nou: “Paske, renmen lajan fè moun fè tout kalite bagay ki mal. Gen moun ki sitèlman anvi gen lajan, yo pèdi chemen lafwa a nèt: se pa de ti soufrans ki tonbe sou yo” (VLS).

A. Mizèrikòd plis kontantman: pi gwo benefis la (v. 6)

Vle gen plis lajan se pa pwoblèm nan sa; men se pito rezon ki fè nou vle li. Lè ke motif la egoyis, asireman, li pa onore Bondye e li pa bon pou lavi kwayan an.

“Gen anpil rezon ki fè yon moun ta kapab vle plis lajan. Gen kèk ki kapab mal, men lòt ta kapab bon. Si yon moun vle plis lajan pou ogmante estati li, luks oswa ego li, li ta sètènman tonbe anba konsèy ki nan seksyon sa a ki ekri nan Liv la. Men si yon moun vle genyen plis lajan pou bay ase pou moun ki depann de li yo, pou bay plis pou travay Bondye a oswa investi nan kreye byen ak sèvis ki pèmèt kominote a pwospere, aprè sa a, li pa ta yon move bagay pou vle plis lajan” (Pwojè Teyoloji Travay) “Mizèrikòd ak kontantman se yon gwo benefis [1 Timote 6: 3-10, 17-19]”. Rekipere nan <https://www.teologiadeltrabajo.org>, nan dat 25 Desanm 2019). Nan sans sa a, egzòtasyon an nan “Kontantman” ekspriime nan vèsè 6 a 9. Mo “kontantman” endike sans satisfaksyon ak sa nou genyen. Li pa sou konfòmite oswa mank de lanbisyon pou pwogrè materyèl; men nan yon sans rekonesans anvè Bondye pou sa nou genyen, kit se ti kras oubyen anpil. Pòl te ekspriime li menm lide sa a ak Filipyen yo lè li te ekri yo depi nan prizon: “Si nou wè m’ap pale konsa, se pa paske koulye a mwen nan nesesite. Paske nan lavi, m’ aprann kontante tèt mwen ak sa m’ genyen. Mwen konnen sa ki rele viv nan mizè, mwen konnen sa ki rele viv nan richès. Kit mwen pa gen ase, kit mwen gen plis pase sa m’ bezwen, nan tout sikonstans m’ aprann kontante tèt mwen toupatou ak sa mwen genyen” (Filipyen 4: 11-13).

Pi gwo benefis ke kretyen an ta dwe chèche se benediksyon espiryèl la. Anpil fwa, posibilite pou gen plis lajan oswa pwogrè materyèl la kapab ale kont lavi espiryèl la. Nan ka sa a, nou dwe evalye kisa ki volonte Bondye pou lavi nou. Li toujou ki pral bay direksyon ki nesèsè pou pran desizyon enpòtan ki kontribye nan devlopman w antan ke kretyen.

B. Renmen lajan kòm yon kòz soufrans

Dènye vèsè pasaj la nan seksyon sa a (v. 10) mennen nou konprann nan yon fason pratik deranjman nan yon apwòch ki pa kretyen nan valè lajan. Nan fen menm pasaj sa a, apot la te enstwi Timote pou anseye “moun rich nan epòk sa a” (petèt sa vle di: “Rich nan bagay materyèl”), “ke yo pa ògeye, ni mete espwa yo nan richès yo, ki se

bagay ki ensèten, men nan Bondye vivan an, ki ban nou tout bagay an kantite pou nou ka jwi yo" (1 Timote 6:17).

"Lanmou ... [pou] lajan se pa sèl rasin mal, men li se prensipal 'rasin anmè' (Ebre 12:15), paske 'li detwi lafwa, rasin tout bon bagay' [Bengel]; rezilta li yo se 'tantasyon, pyèj, Evaris, destriksyon, pèdisyon' '(Jamieson, R., Fauset, A. R., ak Brown, D. Kòmantè egzejetik ak eksplikasyon sou Bib la, Volim II: Nouvo Testaman an. USA: KPB, 2002, p.578).

Li enpòtan pou note fòs pawòl Pòl yo la a. Li te di ke lanmou pou lajan, anplis li fè moun devye yon moun de lafwa nan Bondye, li kapab pote konsekans terib nan lavi nou. Se sa ekspresyon an endike: "yo te pèse ak anpil doulè" (1 Timote 6:10). "Mo 'doulè' a se yon mo ki toujou itilize pou ekspriye doulè travay, men vèb periépeiran vle di pèse yon pati pou antre nan yon lòt pati" (Henry, Matthew. Kòmantè bibliik Matthew Henry. Espay: Editoriyal CLIE, 1999, p.1756). Sa vle di, renmen lajan pote anpil konsekans terib ni espiritiyèlman ak materyèlman. Se poutèt sa, nou dwe mande Bondye bon konprann pou administre li selon rezon ki wo nan wayòm Bondye a.

Kesyon:

- Bay yon ti definisyon byen kout sou kisa ki "kontantman kretyen" an.
- Eksplike siyifikasyon ekspresyon sa a ki nan (1 Timote 6:10).

III. Pa fè kòmantè sou sa ou bay (Matye 6:1-4)

Yon lòt eleman etik nan jesyon nan finans lan se atitud nou bay la. Bondye vle nou bay pou bon rezon an. Yon sans de jistis, lanmou ak Jenewozite se sa ki ta dwe kondwi kretyen an bay. Baz bibliik pou etid nan dènye pati sa a nan leson an twouve li nan Matye 6: 1-4

A. Nenpòt moun ki bay pou fè tèt li plezi, li pèdi rekonpans Bondye a.

Ankadre nan sa ke yo rekonèt kòm "Prèch sou Montay la", pasaj nou an koresponn ak ansèyman Jezi ki se Kris la te bay disip li yo sou fason yo ta dwe bay moun ki nan nesite yo. La a li pran kòm yon referans negatif atitud ipokrit farizyen yo ki te vante tèt yo lè yo bay pòv yo. Lè farizyen yo te vle bay yon bagay pou pòv yo, yo te konn kanpe nan kwen lari ki mennen nan lavil Jerizalèm epi aprè sa a yo ta sonnen yon twonpèt. Malgre ke objektif li te ranmase moun ki nan bezwen yo pou vin resevwa kado yo an menm tan te bay lòt moun yon bon chans pou temwen de bon zèv yo t'ap fè yo. Yon atitud konsa pa konsistan avèk imilite ki karakterize aksyon kretyen yo.

Li konplètman imoral pou divilge sa nou bay. Nan fè sa, nou atire atansyon sou tèt nou; epi nou reklame tout bèl glwa ki pou Bondye. Yon lòt kote, pliske se yon aksyon ki dezagreyab nan zye Seyè a, nou manke posibilite pou resevwa benediksyon l yo.

B. Bondye beni an bibliik moun ki bay an sekre

Jezi te bay disip li yo lòd pou yo bay moun ki nan bezwen yo. Anplis de sa, li te bay lòd pou yo vann byen yo epi bay pou ede lòt moun. Lè yo fè sa, yo ta dwe veye "trezò nan syèl la", epi jwenn yon benefis ki pap janm fini (Lik 12: 33-34). Liv Travay la anrejistre ke kretyen legliz primitiv yo te obeyi literalman kòmmandman sa a (Travay 2:45, 4: 36-37). Men tou, yo rakonte ka Ananyas ak Safira, yo menm ki te pretann gen jenewozite epi yo te resevwa pinisyon epi pèdi lavi yo (Travay 5: 1-11). Bondye rayi ipokrizi; epi konsa, li espere ke ekspresyon nou fas ak jenewozite se yon bagay ki otantik.

Dènye pati a nan Matye 6: 3 di: "Men, lè w'ap ede moun ki nan nesite, fè l' yon jan pou menm pi bon zanmi ou pa konn sa". Sa a se yon ekspresyon ipèbolik, e an menm tan se yon mo ebre pou yon sekre.

"Bay kichòy ak men dwat se yon ekspresyon tipikman ebre ... se men onè, pouvwa, ... pwoteksyon ak rezolisyon. Ke bò gòch la pa jwenn ekspresman ekspriye sekre nan men ki bay, kote pi bon kalite li yo se. Ba li tou senpleman paske li se yon bon travay, se pa paske li bay donatè a yon bon non" (Henry, Matthew. Kòmantè Bibliik Matthew Henry. Espay: Editoriyal CLIE, 1999, p.1087). Lè nou jwenn atitud kretyen an nan jenewozite epi k ap chèche tanpri Bondye e non pa lèzòm, Li kontan epi Li beni nou:

"Konsa, kado ou fè a rete yon sekre. Papa ou menm ki wè sa ou fè an sekre a va ba ou rekonpans ou" (v.4). Nou kapab espere yon pwogrè fidèl nan pwomès la nan Lik 6:38 ki deklare bagay sa yo: "Bay, Bondye va ban nou. La lage yon bon mezi, byen souke, byen foule, ak tout tiyon l', nan pòch rad nou. Mezi nou sèvi pou mezire lòt yo, se li menm Bondye va pran pou mezire nou tou".

Kesyon:

- Ki sa ekspresyon sa a vle di: "...bò gòch ou pa dwe konnen ki sa bò dwat ou ap fè" (v.3)?
- Eksplike kijan sa kapab mete an pratik jodi a.

Konklizyon

Administrasyon kretyèn nan gen fondasyon etik li yo klè. Li baze li sou devwa kretyen yo ki devwale nan Nouvo Testaman. Men anplis de sa, li soti nan karaktè yon disip ki ranpli ak lanmou Kris la.

Pi bon investisman

Eduardo Meza (Irigwe)

Pasaj bibliik pou etids: Sòm 63:1; Proverb 19:15; Eklezyas 3:1; Ezekyel 16:49;

Matye 6:33, 28:20b; Lik 19:11-27; Jan 14:27; I Korentyen 3:16-17, 4:2; Efezyen 5:1-33 6:1-4; I Timote 3:4-5, 4:8, 5:16.

Vèsè pou aprann: “Pa kite okenn okazyon pase pou fè sa ki byen. Paske, jou sa yo n’ap viv la a pa bon menm” Efezyen 5:16.

Objektif leson an: Se pou elèv la aprann gwo enpòtans sa genyen pou òganize tan; men konsidere zòn priyorite yo dapre konsèy Pawòl Bondye a.

Entwodiksyon

Apot Pòl te deklare, nan lèt li a, ke li te ekri voye bay frè yo nan lavil Efèz, enkyetid pwofon ke li te genyen fas ak sa ki gen pou wè ak prèv oubyen evidans klè yon pitit Bondye pou fè fas a zèv fwi nan fènwa yo (Efezyen 5: 1-33). Selon sèvitè Bondye sa a, youn nan prèv sa yo ki leve yon pitit Bondye nan degre “saj” oswa “konprann” se ki jan li jere tan li; deja ke nou responsab tou devan Bondye nan administrasyon li. Konsènan sa a, an nou li pòsyon sa: “... Tan se yon talan ke Bondye ban nou, epi mal gaspiye ak pèdi li lè ke li pa itilize selon konsepsyon li. Si nou te pèdi tan nou twò jiskaprezan, nou dwe double sou dilijans nou pou lavni an ...” (Rekipere nan [https:// bibliaparela.com/kòmantè/efezyen/5-16.htm](https://bibliaparela.com/kòmantè/efezyen/5-16.htm), nan dat 11 Fevriye 2020). Se poutèt sa, twa pwen yo pral prezante pou ke ou kapab fè pi bon investisman tan ke nou genyen.

I. Etabli priyorite yo

A. Mete tan apa pou Bondye

Si gen yon priyorite ki pa ta dwe negosye pa gen lòt; se koneksyon entim nou ak Bondye nou. Malerezman, n ap viv nan tan kote nou wè priyorite yo ranvèse de pli zan pli; byen n ap reponn san pèdi tan pou ke ansanm nou monte ajanda nou chak jou pou rezoud ijans, kite sou kote bagay ki enpòtan an. Ekwasyon envèse sa a pap janm pote yon bon rezilta; deja ke lè nou neglije bay Bondye premye plas nan lavi nou pou lòt bagay, epi an mezi ke tan ap pase, rezilta a pral lavi chaje ak fristrasyon, dekourajman, dezolasyon ak fatig emosyonèl toutan. Paske n ap goumen ak fòs nou, men se pa nan konfyans ke nou jwenn nan entimite nou ak Papa nou an ki genyen tout pouvwa a. Wa David te ekspri sa nan Sòm 63: 1; epi Jezi li menm, antanke Pitit Bondye a, modèl pafè nou an nan tout bagay, li pa janm negosye entimite li

chak jou ak Papa ki nan syèl la. Pawòl Mèt la ekri nan Jan 14:27 fè anpil sans lè priyorite nou yo te deklare klèman: “M’ap ban nou kè poze. M’ap fè kè nou poze nan jan pa mwen. Mwen p’ap fè li pou nou jan sa fèt dapre prensip ki nan lemonn. Pa kite anyen toumante tèt nou, nou pa bezwen pè”. Lapè sa a soti nan konfyans nou ki se rezilta lè nou mete tèt nou chak jou nan men youn nan moun ki te pwomèt ke l’ap toujou avèk nou (Matye 28: 20b). John Wesley ekspri li nan fason sa a: “Mwen gen anpil bagay pou mwen fè ke mwen dedye pi fò nan tan yo nan lapriye, anvan pou m pare pou fè yo” (rekipere nan [https://frasescristianas.org/tag / john-wesley /](https://frasescristianas.org/tag/john-wesley/), nan dat 11 Fevriye, 2020).

B. Mete tan apa pou fanmi an

Si priyorite nou yo kòmanse nan entimite nou ak Bondye epi pran tan pou aprann pa mwayen Pawòl la; inevitableman ak sajès, yo pral mennen nou nan pwen pou pran swen enstitisyon sakre a ki se fanmi an, ki se modèl pafè Bondye a depi nan kreyasyon mond lan.

Apot Pòl te byen konprann reyalyte enpòtan sa a nan konsèy li te bay legliz Efèz la (Efezyen yo 6: 1-4) ak Timote (I Timote 3: 4-5). Chak pasaj bibliik mete nou fas a fas ak devwa enpòtan ke nou genyen nou menm ki paran yo investi sa ki gen plis valè ki se fanmi an ke Bondye te ban nou.

Pi gwo eskiz nou tande moun di se ke “pa genyen tan tankou anvan”, men reyèlman li pa konsa; deja ke jou a toujou gen menm kantite èdtan menm jan ak nan tan gran paran nou yo. Pwoblèm nan se ke nou ranpli ajanda nou yo ak “ijans”, epi yo pa bay tan nan “sa ki enpòtan”. Estatistik divès aktyèl la, manman selibatè, ti moun yo òfelen, adiltè, abandon, femisid, elatriye. Transfòmasyon sityasyon aktyèl fanmi an ap rive lè nou entansyonèlman aplike modèl ke Bondye dekri nan Pawòl li a; epi sispann

mete tan apa pou fanmi nou. Li se envestisman ki pi bon nan resous pou yon ti tan ke nou kapab fè. Moun ki marye yo bezwen envesti tan nan relasyon matrimonyal yo; paran yo bezwen envesti tan nan pitit yo epi vis e vès; epi konsa youn aprè lòt. Li inevitab ke sa nou simen, se sa menm nou pral rekòlte; pou rezon sa a, sa ki dwe desizyon ak entansyon nou chak jou se mete tan apa pou fanmi nan chak nan wòl yo.

C. Mete tan apa pou travay

Li tèlman sakre tankou pran tan pou chèche Bondye chak jou nan lavi a, apa de tan pou bay fanmi an, se tan pou chèche satisfè bezwen fwaye a. Gen malantandi sou siyifikasyon konfyè nan Bondye kòm founisè tout bagay; pliske yo mete li nan pozisyon pou fè sa ki responsablite moun nan, pandan y ap anbrase atitid terib ak dezans nan “konfòm” ak “parès”. Apot Pòl li menm te anseye pa egzanp li, nan metye, li te konn fè tant, atitid sa yo pa t kòrèk. Ann li sou li soti nan pwèn sa a sa ki annapre yo: “Bra yo fè mal, dwèt fatige ak zanpoud te yon eksperyans chak jou pou yon moun k’ap fè tant. Li peye yon pri ki wo pou entegrite li, men li te santi ke li te vo lapèn pou l te ranpli misyon Kris la ... Sètènman, Pòl konsidere parès - ki te andemik nan sosyete greko-Women an-kòm apwopriye pou Kreyen an. Se poutèt sa, li fè espere lè li bay egzanp nan travay pou sipòte tèt li epi mande pou moun ki konvèti yo imite l” (Rekipere nan <https://icmccarvajal.wordpress.com/2012/10/15/fè-tant-ak-apòt-apot-la/>, nan dat 11 fevriye 2020).

Li klè tou ke okenn kote nan lèt apot Pòl yo pa t bay enstriksyon pou legliz la te responsab pou founisè fanmi yo, sof nan ka trè espesifik ki se swen pou vèv ki mansyone yo (Travay 6: 1-3; 1 Timote 5:16). Pou rès la, lafwa ke nou genyen dwe ban nou konfyans chak jou ke Bondye ap louvri yon pòt pou nou itilize ladrès yo ak kapasite ke li te ban nou yo, oubyen kreye lòt nan mitan moman difisil sa yo, menm nan mitan reyalyte ekonomik chak peyi nou yo. Bondye fidèl nan Pawòl li; Li te di nou bagay sa yo nan Matye 6:33: “Pito nou chache bay bagay peyi Wa ki nan syèl la premye plas nan lavi nou, chache viv jan Bondye vle l’ la anvan. Lè sa a, Bondye va ban nou tout lòt bagay sa yo tou”. Premye a pral pote sa ki annapre yo kòm rezilta, epi Bondye pral fè li. Si nou fè li konsa, nou pral fè pi bon envestisman an.

D. Mete tan apa pou tèt nou

Bondye vle pou ke pitit li yo gen yon vi ki ansante totalman. Antanke administratè Papa a, nou responsab nan tout bagay sa yo ke nou pwograme ak priyorize. Youn nan responsablite sa yo se pran swen kò nou, ki

se tanp Sentespri a (1 Korentyen 3: 16-17). Menm jan li tèlman enpòtan pou pran swen sante esprityèl nou; nan menm fason an, li enpòtan anpil pou bay priyorite nan abitud ki pral pèmèt nou jwi yon bon sante fizik. Fè egzèsis, manje an sante, dòmi byen, ijyèn pèsònèl, vakans, retrèt entansyonèl, ak anpil lòt bagay ankò ki se yon pati nan abitud sa yo antan ke bon administratè kò nou. Okontrè nan entèpretasyon sa ki mal, anplis de retire pasaj la soti nan kontèks li, nan vèsè a ke Pòl mansyone ke “fè egzèsis kòporèl la pa pote gwo benefis” (1 Timote 4: 8); Li nesèsè pou mansyone ke sa a pa fè referans ak sispann pran swen sante nou.

Kesyon:

- Nan ki aktivite ou dedye tan pèsònèl ou?
- Ki bagay ou panse ou ta dwe bay priyorite kounye a nan lavi ou antanke yon pitit Bondye?

II. Òganize tan ou ak orè yo (Eklezyas 3:1; 1 Korentyen 4:2)

Ta sanble ke pou kèk moun, òganize, planifye oswa konsidere yon ajanda aktivite se mete tèt ou nan yon bagay rijid, san libète, tankou si se te yon “chemiz fòs”. Men, pa gen anyen ki bon deklarasyon ki revele nan Eklezyas 3: 1 ke “Gen yon lè pou chak bagay. Bondye fikse yon tan pou chak bagay k’ap fèt sou latè”. Sa vle di ke bagay yo pa rive kòm yon konyensidans senp nan evènman yo; men kòm rezilta nan jere entansyonèlman youn nan resous ki pi valab ke nou dwe konnen ki jan yo envesti: tan. Konbyen fwa nou tande kèk moun ki di, oswa petèt menm te di nou ekspresyon sa a tou: “Jounen an pa menm sifi pou mwen!” Sa a se pou aksantye ke nou pa t’gen tan pou sa nou te planifye pou nou fè a. Tankou yon ekspresyon yon alam, yon vwa avètisman ke nou pa t òganize tan nou. Ou dwe fè sa ou dwe fè a, nan moman ke w dwe fè li. Sa fè yon gwo diferans nan fason nou itilize tan an avèk sajès. Ann reflechi sou kesyon sa yo:

A. Ki sa nou kapab fè pou fè tan sifi?

Sa a pral rive sèlman lè nou vin administratè chak jou, chak mwa ak ane a, òganize yo nan yon fason ke nou bay priyorite ak sa ki enpòtan nan responsablite ak objektif nou yo.

B. Ki jan nou kapab pi byen òganize tan?

Yon sijesyon ki senp se aprann kòman yo itilize yon ajanda. Sa se, anvan yo kòmanse aktivite chak jou yo, li nesèsè pou chita ak yon papyè ak kreyon, oswa ou kapab sèvi avèk yon aplikasyon nan telefòn selilè oubyen ekipman elektwonik, òganize epi pwograme orè ki enpòtan nan jounen an, semèn, elatriye. Byen sèvi ak yon ajanda pap sèlman ede nou òganize nou an woutin; men

pi bèl bagay la se ke li pral ede nou gaspiye mwens tan epi sonje angajman yo pou nou pa bliye yo. San mansyone ke lè li fèt nan fason sa a, li pral yon èd ki gen anpil valè nan memwa nou epi l'ap kenbe nou konsantre sou sa ki enpòtan ke nou dwe fè pandan jounen an. Antanke pitit Bondye, nou se administratè, responsab pou nou okipe tout bagay li ban nou yo epi pran swen yo. Nan sans sa a, nan 1 Korentyen 4: 2 nou li: "Yon sèl bagay yo mande yon jeran, se pou l' yon moun serye". Ann kòmanse byen jere sa Bondye ban nou yo; epi se pou nou sèvi ak li kòm moun ki pral rann kont devan l pou sa nou te fè chak jou. Nou pa kapab bliye ke konsidere yon ajanda se pa yon bagay ki rive yon jou pou yon lòt. Sa a se yon disiplin, yon abitud ke ou dwe kiltive. Òganize tan se pa yon ti kras tan; li se yon bon investisman ki gen tout sa ou bezwen. Repete, chak maten, chita pou w òganize tan ou pandan w ap ekri. Bagay ki vrèman enpòtan nan ajanda a se paske se ou menm ki ekri ladan li e ou kapab fè yon plan pou chak jou, pou w pa bliye anyen; epi pa mete aktivite ki pa t planifye, oswa dènye minit ki pa enpòtan e ki ka tann. Nan fason sa a, li pral plis fasil pou òganize plan chak jou a.

C. Ki enpòtans sa genyen pou sante nou?

Nan sans sa a, li vo lapèn pou mansyone youn nan fraz ki pi popilè John Wesley, lè li te di: "Mwen pa genyen tan pou m prese" (Rekipere nan [https:// making-disciples.blogspot.com/2013/10/asi-pensaba-juan-wesley.html](https://making-disciples.blogspot.com/2013/10/asi-pensaba-juan-wesley.html), nan dat 11 fevriye 2020). Li fasil pou konprann, lè sa a, atravè deklarasyon sa a ke estrès, maladi silansye k ap fè gwo ravaj sou lasante anpil jounen jodi a, li ta bon pou kapab aplike prensip debaz sa yo pou yon bon administrasyon nan epòk pa nou an. Ou pral kapab jwi nan jou yo chak jou kòm yon kado ki soti nan men Bondye, ak yon ti kras mwens estrès; si ou gen yon ti kras plis òganizasyon. Yon ajanda pou chak jou kapab vin gwo alye ou ak yon gwo benediksyon pou sante ou!

Kesyon:

- Ekri nan yon fason kout ak detaye (ak orè) nan liy sa yo òganizasyon nan youn nan jou w yo nan semèn nan.
- Selon sa ki te etidye, ki aktivite priyorite ki ta dwe pwograme chak jou?

III. Pa pèdi tan mal (Proverb 19:15; Ezekyel 16:49; Lik 19:11-27; Efezyen 5:16)

Kat pasaj avan yo genyen bagay sa yo an komen: yo kondane neglijan ak parès. Moun ki afiche atitud sa yo, pap janm pote bon fwi, avansman oubyen pwogrè. Sa ki sèten se ke mwen konnen li pral gen yon rekonpans ki anbarasan.

Anreyalite, nou pa ta dwe gen tan pou gaspiye oswa pèdi. Bondye fè nou kado yon lavi ki dwe byen pwofite nan tout sans. Se yon sèl fwa nou fèt, yon sèl fwa nou genyen senk ane, yon sèl fwa nou gen douz ane, kenz ane, ven ane ... Se konsa, chak ane ki akonpli se yon opòtinite pou nou di Bondye mèsi pou fidelite ak swen li; men tou pou rekòlte sa ke nou te simen nan chak etap nan lavi nou. Li tris ke, lè nou evalye prezan nou, nou rive nan konklizyon ke nou te kite tan pase, konfwonte tèt nou ak move reyalite ke nou pa investi avèk sajès chak minit ak èdtan nou te genyen yo.

Mande: "Ki bagay ki kapab vòlè nan tan nou?" Premyèman, li enpòtan pou mansyone ke ka gen faktè ekstèn ki rive nan dènye moman, ke nou dwe konnen fason pou nou pwofite yo pou yo pa chanje ajanda nou twòp. Men tou, gen faktè oswa sitiyasyon ke nou pèmèt oswa nou enkli nan aktivite chak jou nou yo ki pa pwograme, yo vòlè tan nou. Kèk nan yo se bagay sa yo:

1. Imèl, rezo sosyal ak lòt bagay ankò. Sa ki saj la se planifye de fwa nan yon jounen pou revize Imèl ak / oswa dwe sou rezo sosyal.
2. Aprann di "non". Sa a se yon pati nan konpreyansyon pou konnen prensipalman kisa nou responsab pou fè; yon fason pou ke nou pa tonbe nan ijans.
3. Pa konnen ki jan pou delege moun, oswa delege mal. Sinon, se ou menm ki pral fè tout, oswa fè sa ke yon lòt pa t' konnen paske li pa genyen kapasite pou fè li kòrèkteman. Sa se yon gwo pèdi tan.
4. Yon defisi nan òganizasyon tan nou. Li klè ke pa òganize tan an ap lakoz nou pèdi li.

Toutotan Bondye akòde nou toujou, nan gwo mizèrikòd li, pou nou gen lavi; nou nan tan pou ke nou fè pi bon investisman an "fè bon itilizasyon tan an ..." (Efezyen 5:16).

Kesyon:

- Èske ou konsidere ke sèten aktivite ke ou aktyèlman ap fè yo se yon tan pèdi? Kòmantè.
- Èske ou konsidere ke kounye w ap fè kèk aktivite ki jenere tan ki gaspiye jou w yo seryezman nan yon fason ki pèsònèl? Kòmante.

Konklizyon

Nou menm pitit Bondye yo nou aple pou nou viv avèk sajès, aplike konsèy pafè Seyè a nan lavi nou pou fè nou konnen ki jan pou nou investi yon resous enpòtan nou genyen sou kontwòl nou: tan an.

Administrasyon levanjil la

Juan Sosa Sernaque (Perou)

Pasaj bibliik pou etids: Matye 28:19; I Korentyen 1:17; I Jan 2:6

Vèsè pou aprann: “Tande byen, se pa yon lwanj pou mwen dèske m’ap anonse bon nouvèl la. Sa se yon obligasyon yo fè mwen. Malè pou mwen si m’ pa anonse bon nouvèl la!”
I Korentyen 9:16.

Objektif leson an: Se pou elèv la konprann apèl pou evanjelizasyon an, kòm yon kòmandman pou chak disip Kris la.

Entwodiksyon

Anpil fwa nou panse ke lòd pou preche levanjil la se sèlman pou pastè yo, evanjelis oubyen pou sèten kantite moun; men se pa konsa. Sa ki pase se ke nou te vin abitye pou nou viv sèlman antanke “kreyen tanp”; epi nou jis renmen patisipe nan reyinyon, men nou bliye misyon ki fè ke Seyè Jezi ki se Kris la te rele nou an, ki se anonse bon nouvèl la. Yon jou, Bondye ap mande nou pou nou rann kont pou jan nou te akonpli misyon sa.

Limante ap pèdi plis chak jou; epi li touche nou, nan mitan mond sa a ki plen peche ak fènwa kote ke se peche k’ap domine, mechanste ak koripsyon ap gouvène, anonse levanjil la. Epi nou dwe fè l byen.

Kounye a, nou jwenn anpil jèn moun ki pèdi nan dwòg, nan alkòl, nan delenkans; epi yo bezwen bon nouvèl delivrans lan. Gen kay ki divize; epi moun ki soufri pi plis yo se ti moun yo, yo menm tou ki bezwen bon nouvèl delivrans lan. Men, anpil fwa, sa pa fè mal lè ke nou wè mond sa a nan eta sa a; epi nou rete san fè anyen. Nou kwaze bra nou; epi nou pa fè anyen pou anonse moun yo bon nouvèl la.

Jodi a, anpil legliz envesti nan tout bagay eksepte evanjelizasyon. Yo pwograme tan yo pou anpil travay; men mwens pou akonpli Gran Komisyon an. Nan ane a, anpil objektif pwograme; sepandan, prèske anyen pa reyalize nan misyon ki asiyen an. Malerezman, yo kite komisyon sa sou kote; epi li pa fèt pèsònèlman oswa kòm yon legliz. Se poutèt sa ke tanp yo vid konsa; epi lè yo ofri rapò yo, gen plis pèt nan manm ke moun ki fenk vini. Epi sanble ke yo deja abitye ak sa; epi nou chanje enperatif la ki se “ale” a pou sa ki rele “vini” an. Nan lòt mo, yo jis mande kongregasyon an pou l vini nan tanp lan pou preche yo, pou anseye yo; epi nou pa ale chèche moun ki pèdi yo avèk yo, moun ki reyèlman bezwen Jezi ki se Kris la.

Anpil kwayan te vin tounen “tamplis”; yo sèlman preche, chante epi anseye nan plas reyinyon an nan legliz la. Pèsòn pa di nou anyen la a, pèsonn pa pase nou nan rizib; men lè nou envite kongregasyon an preche nan yon “nan lari” (deyò), anpil nan frè nou yo pa vini, paske yo wont di yo se kreyen. Tout bagay sa yo fèt; pliske yo pa te fè yon bon eksperyans, yon eksperyans ki agreyab, beni pou anonse bon nouvèl delivrans lan.

Se poutèt sa, ann wè pwen sa yo pou nou kapab pi byen konprann kisa sa vle di preche levanjil la.

I. Preche levanjil la (Matye 28:19; I Korentyen 1:17)

A. Preche levanjil la

Preche se yon bagay ki defini kòm anonse oswa fè konnen; epi dezyèm lan fè referans a bon nouvèl la oswa bèl nouvèl delivrans lan. Se poutèt sa, lè nou preche levanjil la, n ap bay bon nouvèl, anpil bon nouvèl pou anpil moun k ap pèdi nan plizyè fason ki diferan nan mond sa a. Ou dwe trè responsab pou akonpli komisyon sa a ki pa soti nan lòm; men pito, Jezi ki Kris la. Nou kapab li sa nan Matye 28: 16-20.

Senyè a te akonpli kòmandman sa a (Matye 4:17); paske li te konnen ke li te voye preche levanjil la (Ezayi 61: 1). Lè sa a, Li te bay enstriksyon pou disip li yo fè tou (Mak 16: 15-18); epi yo rive vre (Mak 16:20). Liv Travay deklare ke yo te fè sa chak jou (Travay 5:42).

Pòl te klè sou kòmandman sa a (I Korentyen 1:17). Sèvitè Bondye sa a te di, “Tande byen, se pa yon lwanj pou mwen dèske m’ap anonse bon nouvèl la. Sa se yon obligasyon yo fè mwen. Malè pou mwen si m’ pa anonse bon nouvèl la!” (I Korentyen 9:16).

Frè m yo, malè pou nou si nou pa preche levanjil la! Li nesesè pou nou preche levanjil la. Se sa a mwen te

fè nou Bouquets chak jou; Konbyen moun nou ta sove! Anpil moun ap tann pou yon moun vin jwenn yo, epi pataje bon nouvèl delivrans lan.

Menm si nou evanjelize ak kè kontan ak yon pasyon pouse nou akonpli misyon ke Mèt la te ban nou an, Bondye ap mande nou tou pou nou rann kont ki jan nou itilize tan nou pou evanjelizasyon an. Malerezman, gen plizyè kreyen ki itilize tan yo pou anpil zafè pasajè; e poutan, yon vye ti kras pou akonpli misyon Bondye a.

B. Se yon lòd

Mo “ale” se yon enperatif; ak enperatif yo se lòd ki dwe akonpli. Epi sa a se pi plis lè li soti nan Bondye.

Seyè a Jezi ki se Kris la te kite lòd sa pou nou nan dènye enstriksyon li yo. Konsa, sa a se pa yon opsyon; men yon manda ki soti nan Bondye pou akonpli. Anpil moun ta kapab panse ke lòd sa a te sèlman pou disip Jezi yo; men se pa konsa. Disip yo te anba otorite Jezi; se poutèt sa, lòd sa a se pou tout moun ki anba otorite Bondye, epi pou tout moun ki konsidere Jezi ki se Kris la kòm Seyè yo.

Kòmandman Bondye yo la pou tout tan; sètadi, yo pa t sèlman pou yè, yo se menm bagay la pou jodi a tou, pou rezon sa a, se pou nou. Reflechi sou sa: “Kijan nou ap akonpli kòmandman ki soti nan Bondye a pou” ... Ale ... epi preche levanjil la ...“(Mak 16:15)?”

Nou pa bezwen gwo predikatè tou vwayaje byen lwen; paske lè ou kite kay ou ak wè ou Bò kote ou, ou pral remake ke gen anpil moun ki bezwen Jezi ki se Kris la. Gen moun k ap tann nou ki nan tristès epi ki bezwen lanmou Bondye a. Si nou tout nou te obeye kòmandman diven an; Konbyen fanmi ki ta ini, jèn moun retabli pa pouvwa Bondye; Konbyen pèp ki ta rive restore ak chanje pa pouvwa Bondye, e nou ta vin enstriman Li! Nou jis bezwen fè yon efò pèsònèlman, tankou ekip, kòm yon legliz ... Li ta ideyal si chak kongregasyon ta gen yon ministè evanjelizasyon, ki gen manm ki resevwa fòmasyon ak antrènman pou fè travay sa a. Legliz la ta dwe sipòte ministè sa a nan tout entegralite li; e konsa chak jou nou rive anpil kote ki nouvo, men lè nou konnen ke responsablite pou preche a se zafè chak manm legliz la, epi se pa sèlman ekip evanjelizasyon sa a.

Kesyon:

- Dapre leson an, ki jan ak ki moun ki ta dwe evanjelize?
- Kisa preche a ye?

II. Anseye sa ke Jezi te anseye a (Matye 28:19)

A. Kisa Senyè Jezi te anseye?

Bib la di nan Matye 7:28 ke moun yo te admire doktrin Seyè a Jezi ki se Kris la; epi Mak 1:22 ajoute rezon an pi wo a: “ Yo te sezi tandè sa l’ t’ap moutre yo. Se pa t’ menm jan avèk dirèktè lalwa yo, paske li te pale ak yo tankou yon moun ki otorize”.

“Doktrin nan se yon seri prensip, ansèyman oswa enstriksyon ki konsidere kòm valab; Se konsa, sa yo fè pati yon lekòl” (Diksyonè nan Lang Espanyòl. Espay: Editoryal Oseyan, 1986, s.p.).

Jezi kite ansèyman l yo pou nou, yo menm ki pa soti nan bouch yon nonm òdinè; men se pito pou Li. Doktrin sa a gide nou nan akonplisman efikas Pawòl Bondye a. Se poutèt sa, lè nou anseye, nou dwe bay doktrin Jezi ki se Kris la. Ansèyman sa yo chanje anpil vi, retabli maryaj yo, fè moun kontan, geri maladi, ak plis bagay ankò. Epi nan lòd Gran Komisyon nan Matye 28 la ke nou dwe anseye tou nan tan sa a. Se nan tan sa yo menm ke nou dwe plis anseye doktrin Seyè Jezi ki se Kris la. Reflechi sou bagay sa yo: “Kijan n ap anseye doktrin Mèt la? Ki sa moun yo di sou ansèyman nou yo? Ki reyaksyon moun yo lè ou preche yo levanjil la? Èske w prepare w? Èske ou vle moun yo admire ansèyman Kris la ke ou transmèt yo? ... “Pou sa, li nesesè pou w genyen yon preparasyon espiyèl; paske gen yon lènmi ki pa vle nou anseye Ekriti sakre yo ... Èske nou pare pou anseye doktrin Jezi yo? ...

Se pa sèlman vin di nenpòt ki bagay; men pou anseye prensip Jezi yo. Se fè vrè disip pou Li; epi konsa lè moun oblije pase tès yo, y ap kapab kenbe fèm nan Jezi ki se Kris la. Ke nou kapab anseye moun ki dwe viv prensip Seyè a, e non pa emosyon.

Anpil nan nou kontan lè ke moun ki tandè bon nouvèl delivrans la konvèti; epi nou kite li la. Nou kontan pou li; men travay oswa devwa nou yo dwe fini lè moun nan te pran desizyon lafwa kapab vin yon kreyen ki gen matirite nan Jezi ki se Kris la. Nan lòt mo, apre li fin konvèti, nou genyen pou ke nou investi tan nan disip nouvo konvèti a jiskaske li vin yon disip tankou Kris la.

Pou anonse doktrin Jezi a, nou dwe prepare nou espiyèlman, epi tou bibliyman; sa vle, konnen Pawòl Bondye a byen, ou dwe yon kreyen ki rete nan lapriyè. Men, malerezman, gen frè ki pa menm konnen yon vèsè bibli. Kesyon an se, ki jan nou pral akonpli travay ansèyman nou an; si nou pa konn Bib la?

B. Èske nou ranpli kòmandman sa a?

Nan Lik 10:2, nou jwenn youn nan tèks tris yo nan Bib la: "... Rekòt la anpil, men pa gen ase travayè pou ranmase li. Mande mèt jaden an pou l' voye travayè nan jaden l' lan". Èske ou pa konsidere ke Bondye ta dwe gen plis travayè? ... Sa fè nou konprann ke nou pa respekte lòd sa a ke Seyè a te ban nou an.

Istwa sa a se yon ilustrasyon: "Yon frè te vini nan tanp lan ak yon moun ki te vini dènyèman; epi prezante li bay pastè legliz la, epi li di l konsa: "Pastè, sa a se frè Pyè. Li te konvèti nan Samdi. Men mwen remèt ou li pou w pran li sou responsablite ou. Si li pèdi, se pwoblèm pa ou..."

Se menm bagay sa k'ap pase anpil moun legliz nan tan kounye a, genyen anpil moun ki panse ke li ase pou moun yo sèlman konvèti epi pa gen okenn lòt bagay ankò; epi yo pa gen sousi pou fè fòmasyon disp pou nouvo konvèti sa yo. Sitiyasyon sa yo lakoz ke frè sa yo vin grandi tou fèb espirituelman; men, lè eprèv yo vini, y ap abandone.

Genyen anpil lòt moun ki pa fè travay ansèyman an; men, si nou deja konnen doktrin Kris la, lòd la se pou nou anseye lòt moun tou.

Ki jan nou invest nan nou yo pou nou akonpli lòd sa ke Bondye te kite pou nou an? Ki jan Seyè a ta santi li lè ke li wè kòman jou yo ap pase; epi anpil kwayan pa fè anyen pou akonpli misyon sa a?

Kesyon:

- Ki sa Jezi te anseye nou?
- Ki sa nou ta dwe anseye?

III. Viv tankou Jezi (1 Jan 2:6)

Pou kapab viv tankou Jezi, ou dwe konnen byen kisa nou ye sou tè sa, ki misyon nou. Sa vle di, nou dwe trè klè pou sa Bondye te rele nou an; epi poze tèt nou kesyon sa yo:

A. Èske li posib pou viv tankou Jezi?

Petèt nou ta dwe kòmanse pandan n ap di ke Jezi se Pitit Bondye a, ki te vin sou tè a tankou yon moun. Sa a ekri byen klè nan lèt ebre yo ke li te fèt menm jan ak nou tout; men li pat komèt peche (Ebre 2: 17-18, 4: 15-16).

Nan Bib la, nou jwenn lidè tankou Jozèf, Danyèl, Pòl ki te montre nou ke li posib pou viv tankou Jezi, Seyè nou an, san peche. Mesye sa yo te konnen sa yo te vle reyalize ak sa ki te misyon yo. Yo te dispoze fè tout bagay pou fè Bondye plezi. Si nou se kretyen ki gen matirite; n ap fè li. Men, matirite kretyen pa jwenn jis paske nou ale legliz, nou chante trè byen, oubyen nou genyen anpil tan nan legliz. Matirite kretyen an se nan relasyon li ak Bondye chak jou. Sa a se disiplin; li koute chè, men li pote benediksyon.

B. Konnen pou ki rezon ke Bondye te rele nou

Anpil moun ap viv san okenn objektif nan lavi a. Yo pa gen okenn objektif oswa vizyon; men yo konsidere tèt yo kretyen, pitit Bondye. 1 Jan 2: 6 di, "Lè yon moun di li fè yonn ak Bondye, se pou l' viv tankou Jezi te viv la".

Jenn gason rich la te panse ke si li obsève tout kòmandman yo; men se pa t konsa. "Antan Jezi t'ap soti pou li al fè wout li, yon nonm kouri vini. Li lage kò l' ajenou devan Jezi, li mande li: -Bon Mèt, kisa pou m' fè pou m' resevwa lavi ki p'ap janm fini an? Jezi di li: -Poukisa ou rele m' bon? Se yon sèl bon ki genyen, se Bondye. Ou konn kòmandman yo: Piga ou touye moun; pigwa ou fè adiltè; pigwa ou vòlè; pigwa ou fè manti sou moun; pigwa ou twonpe moun; respekte papa ou ak manman ou. Li reponn Jezi: -Mèt, mwen swiv tout bagay sa yo depi m' te ti katkat. Jezi gade nonm lan, li renmen l', epi l' di li: -Yon sèl bagay ou manke: Ale vann tou sa ou genyen, separe lajan an bay pòv. Apre sa, wa gen yon richès nan syèl la. Epi vin swiv mwen. Men pawòl sa a te fè nonm lan lapenn anpil. Li vin kagou, li vire do l', li ale, paske li te gen anpil byen" (Mak 10: 17-22). Ann mande tèt nou: "Konbyen bagay sa yo nou manke? " Viv tankou Jezi ap bay yon bon temwayaj kretyen toupatou.

Ann li ilustrasyon sa a: Yon pastè te pase sis mwa ap prepare manm nan kongregasyon li yo. Li te anseye yo kijan pou yo atenn matirite kretyen yo. Apre ke yo te fin fè eksperyans matirite kretyen yo, li te di yo konsa: "Kounye a, ale nan pak yo, nan lari yo, nan vilaj yo epi preche. Si sa posib, pale". Anseye ke vrè levanjil la se viv chak jou avèk aksyon ki plis pase pawòl yo.

Lè n ap viv tankou Jezi, se sèlman avèk temwayaj nou ke nou pral evanjelize anpil moun; epi plizyè moun pral vle fè tankou nou lè yo wè chanjman ke Bondye fè nan lavi nou. Nou jis bezwen di lòt moun sa Seyè a te fè nan nou. Li chanje lavi peche nou an; e kounye a, nou diferan. Li te geri nou, retabli maryaj nou, ak plis bagay ankò. Nou dwe di zanmi nou yo ak fanmi nou yo sa pou glwa Bondye. Pou rezon sa a, li enpòtan ke si nou se pitit li, nou dwe viv jiskaske nou atenn dimansyon Jezi ki se Kris la. Nou dwe asire ke li konsidere nou kòm pitit li.

Kesyon:

- Èske ou konsidere ke ou kapab viv tankou Jezi? Eksplike.
- Ki misyon nou isit sou latè?

Konklizyon

Nou tout responsab; pou akonpli Gran Komisyon an. Manda sa a se pa sèlman pou kèk frè, oswa pou yon sèten gwoup moun; men se pou tout disp Kris yo. Seyè a, Jezi ki se Kris la te monte nan syèl; men l'ap retounen byento, epi li pral mande nou kont pou li.

Administrasyon kado espartyèl yo

Joel Castro (Espay)

Pasaj bibliik pou etid: I Pyè 4:10-11

Vèsè pou aprann: “Chak moun dwe pran kado Bondye ba yo a pou yo rann lòt yo sèvis. Konsa, tankou bon jeran, n’a pran kado Bondye yo, ki divès kalite, n’a fè yo travay” I Pyè 4:10.

Objektif leson an: Se pou elèv la konprann tout detay sou bon administrasyon kado Bondye te mete nan yo epi te konfyè yo.

Entwodiksyon

Yon bon bout tan de sa, mwen tande yon istwa ki ilistre dilijans yon sèvitè Bondye. Istwa a di: “Nan yon savann dezole, yon papa te rete ak de pitit gason l yo, ki te travay tankou peyizan enb; epi yo te genyen yon ekonomi ki pòv. Yon jou, papa a pale ak pitit li yo, li te di yo ke li te planifye pou yo ale nan vil la pou travay pou ba yo yon pi bon kalite lavi; ak satisfè objektif yo ki te achte yon ti avyon, li genyen pou l retounen epi vin chèche yo pou ale avèk li nan lavil la. Plan an te pwogrese; men anvan ke papa a te deplase, e li te konnen ke peyi a te plen ak move zèb ak plantasyon, li te mande pou de pitit gason l yo apati de moman sa a kòmanse prepare yon ti teren pou aterisaj la fèt direksyon yo a. Ti moun yo te trè eksite epi te pwomèt y ap prepare espas la; menm si yo pa t konnen ki lè papa yo te gen pou retounen, men yo te gen emosyon pou wè youn ak lòt trè byento. Apre yon ti tan, ti moun yo vin santi yo dezole paske yo te tèlman vle wè papa yo, yon moman konsa, yo te tande yon gwo bri motè k’ap wonfle anlè a. Youn te gade lòt nan je ak anpil tristès epi byen twouble; sitou san fòs; pliske nan moman sa, yo te konnen ke yo pat rive prepare kote pou avyon an ateri. Tout bagay te rete nan mwatye. Papa a pat kapab touche tè a; epi avèk anpil tristès, li te oblije retounen lavil san pitit li yo”.

Menm jan an tou, Bondye nou an, kòm yon bon Papa, li vle sa ki pi bon an pou nou; epi atravè Jezi ki se Kris la, li te ban nou pwomès yon retou iminan (Revelasyon 22: 12,20). Pandan se tan, li te kite yon

misyon pou nou ranpli pandan n ap tann pwomès li pou retounen pou legliz li a.

Si Kris la ta retounen nan moman sa a; Èske ou ta resevwa li ak kè kontan dèske w te fè yon bon administrasyon, oswa kwè ke jiskaprezan ou nan mwatye? Konbyen ou ta apresye pwòp pèfòmans ou nan ministè Bondye konfyè a atravè kado ou yo? Oswa jan vèsè nou an di pou memorize, ou konsidere tèt ou yon bon administratè kado a oswa don ou te resevwa?

Apot Pyè, nan premye lèt li a, li te mansyone kat afimasyon pou yon egzamen pèsònèl sou fason nou ta dwe travay nan lèw Bondye a (I Pyè 4:10); paske tout bagay trèt pou fini (v.7a). Ann wè kilès demand sa yo ye.

I. “Chak moun selon kado li te resevwa...” (I Pyè 4:10a)

Sou baz ke yo te nan Kris la kounye a, sa vle di, apre yo fin pran nesans espartyèlman epi pou yo fè pati pèp Bondye a (I Pyè 2: 9-10), apot Pyè, nan lèt li a, te pale avèk nou sou bon administrasyon favè Bondye a ki te depoze nan nou yon fwa ke nou resevwa Kris la nan kè nou (I Pyè 4: 1-11). Gras la se yon kado menm jan ak don espartyèl yo. Lèt sa yo se abilite ak kapasite ke Bondye pèmèt nou genyen pou sèvis li.

Wi frè. Ou gen yon sèl kado oswa anpil kado. Men èske ou te deja dekouvri kiyès (yo) ki / ye? Jodi a, konsidere twa kesyon sa yo ki pral mennen ou nan yon konsèy saj pou rekonèt kado ou yo:

A. Premyèman:

Konbyen nou konsakre lavi nou bay Seyè a?

Sa se youn nan premye etap yo pou detekte kado ke Bondye te depoze nan nou an. Ni Pyè ak Pòl te rele apot Seyè a nan legliz yo nan lè yo kite travay kò a, epi chèche prezans Bondye pi plis. Sa a se paske nan konsekasyon l, nou pral jwenn pasyon nan sèlman pou swiv Jezi; sinon tou pou sèvi li. Gen kretyen ki pa itilize vrè kado l yo, malgre yo te nan tout aktivite nan kongregasyon yo epi yo fatige anpil, epi antre yon kalite mekanis imen an aksyon. Se poutèt sa, pou fè fas a kèk pwoblèm oswa kriz, yo gen tandans abandone sèvis kado yo, san yo pa gade kilès y ap sèvi a.

B. Dezyèmman:

Ki jan ou byen obeyi apèl pou sèvi a?

Konsakre lavi nou bay Kris la enpòtan; men genyen yon lòt detay ki te dekouvri. Gen moun akòz de timidite, yo pa patisipe nan sèvis yo, paske yo pè echwe. Pi bon fason pou jwenn kapasite kote ke kapab santi w alèz, se jis teste tout opòtinite ou kapab genyen. Pale avèk pastè ou, epi pwofite okazyon yo lè yo ba ou konfyans pou w sèvi nan yon ministè. Nan eksperyans mwen nan ministè a, mwen te kapab gide anpil kretyen pou dekouvri vrè kado yo nan pèmèt yo travay nan anpil branch pou fè sèvis. Sa a te sèvi yon gwo satisfaksyon pou yo; pliske yo te kapab dekouvri ke y ap sèvi nan sa yo genyen plis pasyon an. Epi konsènan pasyon an, twazyèm kesyon an rive prezante anba a.

C. Twazyèm:

Avèk konbyen pasyon w ap bay sèvis?

Avèk kesyon sa a, nou vle delimitè de bagay: Premyèman se sèvi, paske se responsablite kretyen an; epi lòt la se sèvi, paske se sa ki apasyone yon moun nan pwen ke li pa gen pwoblèm pou konbyen tan li kapab pran pou l reyalize li. Nan legliz la, nou tout gen responsablite nou tankou evanjelizasyon, priye, bay, elatriye. Sa vle di, pou sa ki gen rapò ak evanjelizasyon, manda a se pou nou evanjelize; sepandan, sèlman kèk moun ki pral evanjelize ak bèl kreyativite, lè yo sèvi avèk pi plis potansyèl pase

yon kretyen ki pa posede kado sa a. Tout legliz la pral evanjelize; paske yo se temwen Kris la. Men, lòt moun ki gen don evanjelizasyon, anplis moun nan se temwen, yo pral fè l nan anpil ministè espesifik epi yo pral sèvi ak zouti espesyal yo avèk yon gwo pasyon ki byen pwofon. Se sa ou dwe fè ak kado espesifik ou te resevwa nan men Bondye a. Mande: "Nan kisa ou gen pasyon pou w sèvi Seyè ou ak Sovè w la konsa?"

Mwen vle fini pwen sa a pandan m'ap reyafime ke ou genyen yon don pou pi piti; Bondye ap mande w rann kont nan sa li konfyè ou la. Karakteristik pèsonèl ou yo espesyal pou travay avèk kado Seyè a mete nan ou. Pa kite tan kontinye pase nan fè bagay yo nan obligasyon oubyen nan yon senp konesans. Kòmanse pa rekonèt kado Seyè a te ba ou a; epi sèvi l ak anpil pasyon ak devosyon.

Kesyon:

- Ki twa kesyon ki pral ede yon pitit Bondye konnen ki don espiyèl li genyen?
- Ki repons ou bay kesyon ki anwo yo?

II. "...Yon rann lòt sèvis ..." (I Pyè 4:10b)

Kado Sentespri a se pa pou benefis nou. Lè Pòl te pale de rezon ki fè (rezon ki fè kado yo egziste) kado yo nan lis li te fè nan premye lèt ke li te voye bay legliz Korent la, li te di yo ke sa yo se pou "benefis" (I Korentyen 12: 7); sa vle di, pou byen lòt moun. Nan menm direksyon an, egzòtasyon Pyè te fè a eksprime: "... minis li lòt yo ..." (I Pyè 4: 10b). Kado a pa pou vanite nou; nou pral fè fas ak sa a nan dènye pwen leson an. Menm jan nan kò imen an tout manm yo sèvi youn ak lòt; nan kò Kris la, nou tout dwe ede youn ak lòt nan menm objektif la oswa vizyon an. Pòl eksplike sa nan I Korentyen 12: 12-27.

Mande: Ki objektif ministè kado lòt moun yo? Pòl li menm te bay de rezon ke nou vle mete aksan sou yo nan Efezyen 4:12-16.

A. Premyèman: pou pèfeksyone moun ki apa yo

"Pèfeksyone" (Efezyen 4: 12a), isit la vle di ke ou menm ak kado ou yo pral ede pou fòmè ak ekipe

lòt frè yo fonksyone ak kado respektif yo nan sèvis legliz la. Sa vrèman enteresan; ebyen pèsonn pa plis pase yon lòt, men nou tout ede youn lòt devlope kado respektif nou yo. Tankou nan kò fizik la tout manm ede youn ak lòt pou yon sèl objektif, konsa menm bagay la rive nan kò Kris la ak sèvis nan kado yo. Nan vèsè 16 la, li di: Gremesi Kris la, tout pati nan kò a byen òganize, yo tout byen mare yonn ak lòt nan jwenti yo. Konsa, lè chak pati fè sa yo gen pou yo fè a, tout kò a ap grandi, l'ap devlope nan renmen". Li enpòtan pou nou itilize kado nou an; paske konsa nou kapab antre nan chèn kwasans lan ak edifikasyon nan kò Kris la.

B. "... pou edifikasyon kò Kris la"

Tèm "bati" (Efezyen 4: 12b) ban nou lide konstwi. Pou sa, ou se yon achitèk ki, atravè kado ou yo, bati kò Kris la. Epi pliske tout batiman se anba monte, nan lavi espiyèl nou an plafon an se "wotè plenitid Kris la" (Efezyen 4: 13,15), kòm tèt la, ki pwouve nan yon plen konfyans nan Li ak nan yon gran konesans konplè sou lanmou li. Nan sans sa a, Pyè te ankouraje nou konsa: "Nou menm tou, tankou wòch vivan, kite Bondye sèvi ak nou pou bati kay li a ak pouwva Sentespri, pou nou ka sèvi l' tankou prèt k'ap viv pou li. Konsa, gremesi Jezikri, n'a ofri bay Bondye ofrann ki soti nan kè nou, ofrann ki pou fè l' plezi" (1 Pyè 2: 5 VLS).

Retounen nan ansèyman Pòl la, nou dwe sonje ke chak ti bebe ki fèk fèt bezwen edifye; e si ou pa sèvi ak kado ou yo, nenpòt ti bebe espiyèl pral tonbe nan riz fo anseyan yo (Efezyen 4: 14). Itilizasyon kado ou yo pral ede ti bebe espiyèl yo pa soti sou wout ki dwat la.

Kesyon:

- Selon Efezyen 4: 12, ki de objektif ministè don espiyèl yo?
- Èske de objektif sa yo rive vre nan lavi ou lè w ap beni avèk kado frè ou yo? Nan ki fason?

III. "... kòm bon administratè..." (1 Pyè 4:10c)

Pou Pyè, Bondye pa sèlman bezwen kèk senp administratè; men se pito "bon administratè" (1 Pyè

4: 10c). Kalite administratè yo genyen anpil enpòtan pou Bondye. Nan Matye 25, nou jwenn twa filtè pou nou twouve nou diy pou wayòm Bondye a. Kidonk, nan vèsè 1 a 13, Li mande sentete nan men nou, ki se reflekte nan senk vyèj saj yo; nan vèsè 31 a 46, Li mande pou pitit li yo reflekte yon lanmou ki solidè, tankou gwoup sou bò dwat la; e anfen (sa ki genyen pou wè ak sijè nou an), nan vèsè 14 a 30, Li vle pou nou bon travayè. Nan "parabòl talan yo" moun ki te resevwa yon talan te fè yon administrasyon byen pòv. Li te panse ke lè li ta pran swen li, pa pèdi yon sèl talan an t'ap sifi pou rann bon kont ak mèt li (v.25). Sepandan, li te reprimande l pandan li te fè l wè anpil lòt altènativ ke li te kapab fè pou yon bon administrasyon yon sèl talan (v.27). Men déjà, li te twò ta. Konsa, si nou pa vle fini nan yon jijman wont tankou administratè; Bondye mande jodi a pou nou bon administratè nan gras li ki vini sou anpil fòm. Sèvis anvè Seyè a se yon bagay ki vrèman serye! Ki jan nou kapab vin yon bon administratè?

A. Premyèman:

Refize kache ke nou genyen yon kado Bondye

Sa sifi pou rete yon senp asistan nan sèvis yo apre nou te kretyen pou anpil ane! Li lè pou konprann ke nou chak genyen yon kado pou pi piti; men, sou tout bagay, li lè pou ke nou kòmanse travay paske Bondye bezwen bon administratè. Ki kont nou pral rann, si nou pa fè anyen ak kado nou an.

B. Dezyèmman:

Fè legliz la benefisye ak kado nou yo

Pa gen pi gwo benediksyon pase konnen ke lòt moun ap benefisye ak kado ke Bondye te depoze nan nou. Kongregasyon nou yo ap remèsye nou lè yo santi yo beni ak kontribisyon sèvis nou. Yon lòt kote, li trè tris ke gen kongregasyon kote li pa remake ke kwayan yo ap fè egzèsis kado yo; epi yo senpleman ede manm yo, san yo pa sèvi ak kado yo nan sèvi lòt moun.

C. Twazyèmman:

Refize chanalite pèsonèl la

Jezi di: "Pèsonn pa ka sèvi byen ak de mèt an menm tan. Li gen pou l' rayi yonn si l' renmen lòt

la. L'ap sèvi byen ak yonn, men l'ap meprize lòt la. Nou pa kapab sèvi Bondye ak lajan an menm tan" (Matye 6:24). Si nou bay chè nou plis plas; nou pap gen yon dezi otantik pou nou dekouvri kado nou yo. E menm lè nou konnen, nou pap kapab sèvi avèk yo sensèman. Pou fè fas ak tantasyon sa a, Pyè pa t gen okenn repwòch sou egzòtasyon kongregasyon kretyèn yo nan epòk pa li a pou yo pat bay lachè plas (I Pyè 4:2). Epi avètisman sa a te sèvi tou pou legliz syèk sa a. Anplis de sa, Jezi te afime avèk tout fòs li: "Se lespri a ki bay lavi, kò a pa vo anyen. Pawòl mwen di nou yo soti nan Lespri Bondye, yo bay lavi. "(Jan 6:63). Sepandan, si nou kòmanse rann lavi nou bay Sentespri a; nou pral sèvi ak kado espiyèl nou pou edifikasyon ak benediksyon.

Kesyon:

- Dapre twa seksyon vèsè ki nan Matye 25 yo, ki sa Seyè a rekòmande pou w diy pou Wayòm li an?
- Ki jan ou ka yon bon administratè?

IV. "... pou ... Bondye kapab jwenn lwanj ..." **(I Pyè 4:11b)**

Finalman, kado yo se pou fè lwanj Bondye: "Èske ou te resevwa kado a pou w pale nan piblik? Lè sa a, pale tankou si Bondye menm t ap pale nan ou menm. Èske ou te resevwa kado pou w ede lòt moun? Ede yo ak tout fòs ak enèji ke Bondye ba ou. Kidonk, chak bagay ke w fè pral fè glwa pou Bondye nan Jezi ki se Kris la. Se pou li tout glwa ak tout pouvwa ye pou tout tan ak pou toutan! Amèn" (v. 11 VLS). Vèsè sa a byen klè sou dezyèm objektif sèvis nou an.

Anvan sa, nou te di ke kado yo se pou edifikasyon kò Kris la; men tou, li se pou fè lwanj Bondye. Sepandan, nou pa ba li glwa lè:

A. Nou pa sèvi ak kado espiyèl nou yo

Pyè te sètifye ke ou menm avèk mwen te resevwa kado a; aprè sa a, nou dwe itilize li (v. 11). Oratè renome John Maxwell, nan ansèyman li yo sou "Kapasite pou dirije", afime: "ou vòlè glwa ke Bondye merite" (Maxwell John. Kapasite pou dirije.

Ajantin: Piblikasyon SAM, 2012, p.17) ... lè ke w pa itilize don espiyèl ou yo.

B. Nou itilize kado nou yo pou pwofi malonèt

Pwofi sa yo kapab vini atravè fason pou fè lajan mal nan itilize kado yo te resevwa yo. Malerezman, gen kèk ki vin "sedo-kwayan" (fo kwayan); paske yo bay tèt yo predikatè, chantè, elatriye., ki vle kado yo pou sèvi ak yo nan fason ke majisyen Simon te vle l la (Travay 8: 9-24), pou li fè biznis egoyis. Sa a manifeste nan liks li yo sou byen materiel yo.

C. Lè nou kwè nou se gwo chabwak nan travay Bondye a

Sa rive lè kwayan an vòlè lwanj ki dwe fèt sèlman pou Bondye a. Okenn sèvitè Seyè a pa ta dwe motive pou "liks" oswa disip yo; men kache dèyè kwa Kris la nan pèfòmans kado l yo. Gen moun ki pran plis swen prestij yo; epi yo tonbe nan tantasyon pou fè komès ak kado yo, nan chèche plis aplodisman. Jezi ki se Kris la, Seyè nou an te rive afwonte lanmò akòz de lanmou pou l akonpli misyon an. Menm jan an tou, yon pitit Bondye dwe fè gwo efò pou egzèsè kado espiyèl yo akòz de lanmou yo genyen pou Bondye.

Kesyon:

- Nan ki ka yo pa bay Bondye glwa?
- Mansyone kèk kado ke ou genyen, kote avèk li w ap fè lwanj pou Bondye. Si ou poko dekouvri li; mande pou pwofesè ou la ede w.

Konklizyon

Sou yon echèl soti nan 1 a 5 (kote 1 pa anyen, epi 5 se anpil), Ki vrè analiz sèvis ou bay Bondye atravè kat deklarasyon Pyè sa yo? Kado yo se yon reyalyte nan yon kretyen. Kounye a, nou tou senpleman espere konnen ki sa opinyon moun ki bay chak bon kado a ye osijè de sèvis nou bay Li. Ann kòmanse etidye konsèy nou te etidye yo.

Kò mwen an: pwopriyete Bondye

Ela González de Enriquez (Gwatemala)

Pasaj bibliik pou etids: 2 Wa 20:7; Sòm 136:25; Jeremi 29:11, 33:6; Matye 6:25-26, 8:2; 1 Timote 5:23; Jak 5:14-16; 2 Pyè 3:9; 3 Jan 2

Vèsè pou aprann: “Pa janm bliye: Seyè a, se Bondye li ye. Se li menm ki fè nou, se pou li nou ye. Se pèp li nou ye, mouton ki nan savann li” Sòm 100:3.

Objektif lesan an: Se pou elèv la aplike rekòmandasyon yo ofri nan lesan sa a pou administrasyon kò li.

Entwodiksyon

Se pa ti satisfaksyon sa ye pou w akonpanye yon moun ki genyen yon prezans ki agreyab! Ou kapab wè nan li yon aparans ki an sante, li genyen yon rega ki trankil, vizaj souriyan, aranjman pèsònèl ak pwòpte, rad pwòp; li simaye lapè, kè kontan, konfyans, sekirite ak fòs. Sepandan, anprèsman chak jou a gaspiye lasante an jeneral. Pami lòt faktè, pòv rejim alimantè, pa bwè dlo, manke fè egzèsis kòporèl, pa ale kay doktè pou yon randevou woutin, polisyon odyovizyèl, konjesyon wout, travay difisil ak anpil lòt bagay mete sante a nan risk, sa ki lakòz ensistans fatig, amètüm ak maladi; epi sitou, san chèche Bondye.

Ou dwe pran konsyans sou jan w ap administre kò fizik la; epi bay enpòtans ak sa ke Pòl te ekri a: “Se konnen nou pa konnen kò nou se tanp Sentespri k’ap viv nan kè nou, Sentespri Bondye te ban nou an? Nou pa mèt tèt nou ankò” (1 Korentyen 6:19 VLS).

I. Sante prevantif (Jeremi 29:11; 3 Jan 2)

Dezi Bondye pou kreyasyon l ak plan pafè l’ yo pap janm mal: “Se mwen ki konnen sa m’ gen nan tèt mwen pou nou. Se mwen menm Seyè a k’ap pale. Se byen nou mwen ta vle wè, pa malè nou. Mwen ta vle denmen nou jwenn sa n’ap tann lan” (Jeremi 29:11 VLS). “Gayis monchè, mwen swete tout bagay ap mache byen pou ou. Mwen swete ou an sante nan kò ou tankou ou an sante nan lespri ou” (3 Jan 2 VLS).

Ki jan ou kontribye nan satisfè dezi Bondye? Eske se pa tout moun ki responsab pou yon bon jesyon nan kò fizik la? Li bibliyman, syantifikman ak medikalman pwouve ke jwi byennèt fizik la enpòtan pou yon sante prevantif, ki genyen ladan li, anpil lòt bagay, nan faktè sa yo:

A. Bon nitrisyon, pa satisfaksyon ak manje

Èt vivan yo bezwen manje pou yo siviv. Tou depan de bon jan kalite manje yo manje, se konsa yo pral bon jan kalite nan lavi yo. Rejim alimantè ideyal la se youn nan bagay ki genyen ladan li, eleman nitritif kò imen an bezwen pou rete an sante. Li dwe an akò avèk laj, wotè ak kalite aktivite ke moun nan fè pandan jounen an. Li dwe konplè, ekilibre, ase, varye epi ki gen diferan manje nan chak gwoup yo ke yo jeneralman klase nan piramid manje a. Kenbe nan tèt ou ke se pa tout bagay ki manjab ki nourisan; pliske genyen kèk manje ki pa gen eleman ki nesèsè pou kò a, ki pa ta dwe enkli nan repa chak jou yo. Manje sa yo rele “manje tenten”; pliske yo sèlman plen vant moun nan pou ke li fè l santi li satisfè, men li pa nourisan.

Eksè konpozan tankou sik, alkòl, tabak, grès ak lòt sibstans ki ka lakòz maladi; epi domaje tanp Sentespri a. Manje ki gen vitamin epi ki ekilibre a pral fè kò a prepare ak gen defans pou lè maladi rive. Bon kalite manje, nan kantite optimal ak nan moman egzat la, li pral pote benefis sante. Eksè nan manje a kapab fè moun nan yon eta kote li santi l vrèman mal alèz; pandan ke mank de nouriti a pote anemi, malnitrisyon ak maladi manje tankou anoreksi ak boulimi, ke si li pa resewwa tretman, l ap Mennen lanmò.

B. Bwè dlo

Dlo a te toujou esansyèl pou lòm. Lè Moyiz te mennen pèp Izrayèl la nan dezè a, Bondye te fè dlo anmè a tounen dlo dous (Egzòd 15: 22-25) pou moun yo te bwè. Bondye te toujou enkyete li epi fè pwovizyon dlo ki nesèsè pou yo.

Epitou pwi dlo yo toujou te jwe yon wòl enpòtan pou bay likid enpòtan anpil pou èt imen ak bèt yo. Sa yo te

gen anpil valè ak enpòtans pou moun ansyen ak moun ki te gen pou yo ale kèk kote espesifik pou resevwa byen enpòtan sa.

Li nesesè pou genyen ladan li dlo pou bwè nan rejim alimantè a chak jou, epi diminye konsomasyon soda a, ji ak prézervatif chimik ak koulè atifisyèl; nan lòd pou kò a reprann likid ke li te pèdi pandan jounen an, epi ògàn yo nan kò a kapab gen yon bon fonksyonman.

C. Repoze

Bib la di: "Sou sis jou, Bondye te fin fè tout sa l' t'ap fè a. Setyèm jou a, li sispann travay" (Jenèz 2: 2 VLS). Seyè nou an li menm te bay egzanp repo a, nan fen kreyasyon an; epi pita, li te mete l nan youn nan kòmandman yo: " Toujou chonje jou repo a pou nou mete l' apa pou mwen" (Egzòd 20: 8). Konsa tou, li te bay pèp Izrayèl la lòd pou menm peyi a gen repo: "Piga nou ranmase grenn ki pouse konsa nan jaden nou pou nou vann. Ni pigas nou keyi rezen ki donnen nan pye rezen nou pa t' taye pou nou vann. Se va yon lanne repo nèt pou te a" (Levitik 25: 5b NLT).

Kò imen an bezwen gen yon tan pou l repoze. Sa a gen ladan li plizyè èdtan dòmi, rekreyasyon, viv ansanm ak fanmi; epi sitou, tan pou rafrechisman espirityèl, ki se pyese pa lekti ak anseye Pawòl Bondye a, lapriyè, fè lwanj ak adorasyon nan chante ak lòt eksperyans. Nou dwe kite tan pou repo epi kite gadò a mennen nou: "Kote zèb yo pi bèl, se la li fè m' pran repo. Kote dlo a koule poze, se la li mennen m' bwè" (Sòm 23: 2 VLS).

D. Fè egzèsis fizik

Kounye a, se yon vi sedantè moun yo ap viv tankou ke li pa nesesè pou egzèsè kò a. Si ou itilize yon machin pou transpò, oswa ou dwe kanpe oswa chita pou tout la jounen an; li rekòmande yo sèvi ak mach eskalye yo olye pou yo monte nan asansè, kite veyikil la pi lwen nan pakin nan gen opòtinite pou mache omwen kèk mèt pi plis, mache omwen yon demi èdtan epi fè apeprè dis minit nan fè egzèsis, jwe espò, ale nan yon jimnastik, kouri otou blòk la (espas iben) kote ou rete a oubyen kote ou travay la. Nou dwe pran yon tan pou fè egzèsis pou evite anpil maladi akòz de mankman mouvman sa yo.

E. Ijyèn kòporèl

Ijyèn kò a tou jwe yon wòl trè enpòtan pou prevansyon maladi yo. Benyen chak jou, lave men tout tan, bwose dan yo, kenbe zong yo pwòp, aplike pwodwi natirèl oswa atifisyèl yo (tankou dezodoran, krèm, poud oswa pafen) yo anpeche move odè e konsa gen yon prezans moun

ki agreyab devan lòt moun, anplis de chanjman rad chak jou, espesyalman souvètman ak sa ki te resevwa swe pandan jounen an oswa lannwit la, menm jan ak rad kabann yo, ki ka gen pis, pinèz, koutbwa, pousyè ak lòt bagay ankò, ki abite nan matla, kouvèti oswa zòrye ke si yo pa netwaye ase, yo pral lakòz maladi ki ka menm kontamine moun nan.

Kesyon:

- Kilès nan aspè yo diskite jodi a ou panse ki pi enpòtan an? Poukisa?
- Èske ou te deja al fè yon tchèk medikal jeneral omwen yon fwa chak ane, ki gen ladan li je ak dan? Eksplike repons ou a.
- Èske lesou an motive w pou w pran plis swen sante w? Kòmante.

II. Lè maladi a vini (2 Wa 20:7; I Timote 5:23; Jak 5:14-16)

Pèsòn moun pa pran plezi anba maladi. Li plis! Sitiyasyon sa a afekte tout fanmi an, li pote dega fizik pou moun ki gen pou pran swen malad yo, move balans ekonomik ak detrès emosyonèl. Se pa tout maladi ki koze pa mank de prevansyon; sepandan, si yo pa bay kò a atansyon ki nesesè, si yo neglije nan kèk nan zòn ki dekri anwo a yo, ak lòt bagay ki pa mansyone nan lesou sa a, kèk maladi ap prezan. Egziste diferan kalite maladi ki klase epi gwoupe nan divès fason. Li ta trè laj pou yo ekspoze yo nan yon espas kout, kidonk li pral sèlman dwe mansyone ke gen tanporè ak tèminal. Sa ki lakòz ke tout bagay sa yo pa menm; men swen yo anvan y ap ede pou fè pou evite oswa minimize kèk ladan yo. Maladi Tèminal yo se moun ki geri enposib pou nonm nan; se swen palyatif sèlman bay pou fè pwosesis la mwens douloure, men li enpòtan pou kenbe swen medikal ak aplikasyon kòrèk ki sijere antanke medikaman ak etid yo.

A. Lapriyè: potè geri ki soti nan Bondye a

Pawòl Bondye a di konsa: "Si yon moun nan nou malad, se pou l' rele chèf reskonsab yo nan legliz la. Y'a lapriyè pou li, y'a pase lwil sou li nan non Seyè a. Lè lapriyè a fèt ak konfyans, li va delivre malad la. Seyè a va fè l' leve gaya. Si li te fè kèk peche, Bondye va padonnen li. Se pou nou konfese peche nou yo yonn bay lòt. Se pou yonn lapriyè pou lòt, pou nou kapab geri. Lè yon moun ap viv dwat devan Bondye, lapriyè moun sa a gen anpil pouvwa" (Jak 5: 14-16). Premye egzanp lan lè maladi a rive se al kote Seyè a nan lapriyè. Pawòl Bondye a anseye ke nou dwe lapriyè youn pou lòt.

B. Ale kay doktè yo

Tou depan de ki kote moun ki malad la ye a, li ta dwe resevwa konsiltasyon yon ekspè nan domèn nan; swa nan yon dispansè, yon lopital oswa yon doktè prive. Doktè a ap endike etid ki nesèsè yo nan diferan pwosedi yo, tès laboratwa, tomografi, radyografi, elatriye., nan lide pou yo detekte maladi a avèk tretman an.

C. Bon itilizasyon etid ak medikaman yo

Medikaman pwòp tèt ou pa rekòmande. Bondye se mèt nan syans lan; e li te bay lòm yo pou yo itilize li. Chak moun diferan nan konstitisyon, kondisyon fizik ak laj, ki se rezon k'ap fè tretman an pral endividyèl.

D. Medsin natirèl

Timote, yon disp Pòl, te ajoute dlo nan rejim alimantè li; men, pou rezon sante, konseye l te rekòmande ke li itilize kèk diven: "Ak maladi lestonmak ou a, sispann bwè dlo sèlman. Bwè ti diven tou pou ede ou fè dijasyon" (1 Timote 5:23 VLS).

Diven an te konn itilize kòm yon medikaman pou trete sèten maladi; men nan bon mezi. Se konsa, Pòl te di Timote pou li pran "kèk diven." Wa Ezeqyas te resevwa gerizon tou ak medikaman natirèl, lè ke li te souffri nan yon maladi tèminal: "Ezayi mande pou fè yon kataplas ak fig Frans mete sou malenng wa a. Yo fè sa vre. Epi wa a geri" (2 Wa 20: 7 VLS).

Kesyon:

- Èske ou te gen eksperyans nan pran swen yon moun ki malad ak yon kondisyon tèminal? Fè kòmantè si repons ou an afimatif.
- Poukisa li pa bon pou ou pran medikaman pa pwòp tèt ou?

III. Bondye gen sousi pou nou (Sòm 136:25; Jeremi 33:6; Matye 6:25-26, 8:2; 2 Pyè 3:9)

Bondye, kòm kreyatè, gade ak pran swen kreyasyon li; dezi li se byennèt chak moun, san konte ke li dispoze geri selon volonte li (Matye 8:2-3). Sepandan tou, delivre limanite se pi gwo nan atansyon espesyal li yo: "Seyè a pa pran twòp reta pou kenbe pwomès li yo, jan kèk moun kwè a. Okontrè, se pasyans l'ap pran ak nou, paske li pa ta renmen pesonn peri, li ta vle pou tout moun tounen vin jwenn li" (2 Pyè 3:9).

A. Se pou manje ak dlo pa janm manke

Moun nan bezwen manje solid ak dlo nan bon jan kalite ak kantite kòrèk la non sèlman pou viv, men yo dwe an sante. Bondye gen sousi pou li, epi bay. Pawòl

Bondye a di: "Se li ki bay tout moun ak tout zannimo manje. Wi, li p'ap janm sispann renmen nou!" (Sòm 136: 25a), ki gen ladan èt imen.

Konsènan ki sa pou manje oswa sa pou abiye, li pa ta dwe anpil enkyetid sou kòmman n ap jwenn yo; men repons lan se wi bay li nan òganis lan. Si Bondye bay, youn dwe sèlman kwè san kite enkyetid oswa dout la rive. Seyè Jezi ki se Kris la te di konsa: "Se poutèt sa, mwen di nou: Pa bat kò nou pou sa nou bezwen pou manje ak bwè pou viv, ni pou rad nou bezwen pou mete sou kò nou. Eske lavi a pa pi konsekan pase manje? Eske kò a pa gen plis valè pase rad? Gade zwazo k'ap vole nan syèl la: yo pa plante, yo pa fè rekòt, yo pa sere anyen nan galata. Men, Papa nou ki nan syèl la ba yo manje. Eske nou pa vo pi plis pase zwazo yo?" (Matye 6: 25-26 VLS).

B. Gerizon chimik, natirèl oubyen gerizon ki soti nan Bondye?

Bondye di: "Men, mwen pral ba yo renmèd pou yo sa gaya. M'ap geri yo. M'ap fè yo konnen jan sa bon lè moun viv ak kè poze san ankenn danje" (Jeremi 33: 6 VLS). Lasyans lan soti nan Bondye, tankou eleman chimik yo ak plant yo. Se li ki kreye yo; epi se Bondye ki bay lafwa tou. Medikaman chimik se pwodwi lasyans ak tès ak eleman ki, pi fò nan tan an, se plant oswa mineral ki baze ak pwodwi chimik ki egziste deja. Lòm nan, atravè lasyans, prepare medikaman sa yo pou geri oswa soulaje maladi yo ki aflije moun. Menm jan an tou, Bondye kite plant pou gerizon fizik. Atravè syans lan oswa eksperyans lan, lòm te dekouvri nan lanati medikaman pou plizyè maladi diferan; men rekonesans lan dwe toujou al jwenn Kreyatè a.

Fas ak yon bezwen ki tèlman ijan tankou sante fizik la, legliz la ta dwe konsène ak swanye ansèyman fizik la pou manm kongregasyon an. Gen diferan pwogram prevantif: atravè vaksinasyon, enstriksyon sou konsiderasyon fatra yo nan yon fason ki apwopriye (fatra), swen animal domestic yo, ijyèn nan enstalasyon yo nan kay la, elatriye.

Kesyon:

- Ki sa Matye 6:25-26 di ou sou reklamasyon ke Bondye gen sousi pou nou?
- Èske Bondye pral dakò ak itilizasyon medikaman natirèl pou tretman maladi yo? Kòmante.

Konklizyon

Nou se administratè kò ke Bondye ban nou an epi nou dwe pran swen l nan yon fason ki responsab. Prevansyon ak swen kò nou an se yon bagay ke nou dwe pran an kont nan lavi nou chak jou. Nou dwe aplike sa a ni pou tèt nou ak fanmi nou.

Administrasyon Wesleyen

Loysbel Pérez Salazar (Cuba)

Pasaj bibliik pou etids: Jenèz 41:48-49; Pwovèb 6:6-11, 21:20; Mak 12:42-44; 2 Korentyen 9:7; 2 Tesalonisyen 3:10-13

Vèsè pou aprann: “Paske, tout moun sa yo mete sa yo pa bezwen; men li menm, nan tout mizè li, li bay tou sa l’ te genyen, tout sa l’ te gen pou l’ viv” Mak 12:44.

Objektif leson an: Pou konprann epi aplike règ jesyon resous nou yo ke Wesley sijere yo pou lavi chak jou.

Entwodiksyon

Administrasyon an se youn nan tèm ki pi laj ke nou rankontre nan tout Bib la. Konpreyansyon ak aplikasyon li pwodwi anpil gwo rezilta pou lavi pèsònèl. Anpil kwayan te itilize ak sijere yon kantite prensip administrasyon nan tout istwa legliz la; pami yo John Wesley, gwo sèvitè Bondye ki te enpòtan anpil nan gwo revèy 18tyèm syèk la nan peyi Angletè. Konpreyansyon sèvitè sa a konsènan Pawòl Bondye a te aplike nan lavi li, yo te mennen l nan vèsè Prèch li yo; epi jwenn yon sous valab kote ke n ap kapab jwenn anpil prensip, règ, ak egzòtasyon sou administrasyon, ki ak kontèksyalizasyon apwopriye, yo trè itil pou lavi chak kwayan.

Ann analize twa règ Wesleyèn yo itilize espesyalman sou itilizasyon lajan.

I. “Touche tout sa ou kapab” (Proverb 6:6-11; 2 Tesalonisyen 3:10-13)

Ki sa ki vini nan lespri nou lè yo di nou: “Touche tout sa ou kapab”? Èske règ sa a ka mennen nou vyole prensip bibliik yo nan lòd pou reyalize objektif sa?

Kesyon sa yo ka pèmèt yon dialòg ki byen rich pou kòmanse pwen sa a nan klas la.

A. Travay pou touche tout sa ou kapab

Pou kapab administre, premyeman nou dwe genyen. Sa a se premye etap la; se de sa yo pale lè ke yo touche pwen genyen an, ki gen ladan li devwa bibliik pou travay. Nan legliz Tesalonik, te genyen anpil

pwoblèm konsènan travay; paske anpil moun pa t vle travay. Pòl te fè fas ak yo; li te oblije refòme teyoloji sa a; epi ba yo lòd pou yo travay pou yo viv, epi yo pa manje, si yo pa travay (2 Tesalonisyen 3:10). Apot sa a te kesyone lavi inaktif kèk moun t ap viv. Moun sa yo te refize travay; epi tou, yo te viv patisipe nan dosye ki etranj (2 Tesalonisyen 3:11-12).

Aksyon travay la esansyèl pou yon bon administrasyon; se pwen depa pou kapab genyen sa ke nou kapab. Nan bon konprann nou jwenn nan liv Pwovèb la, yo prezante yon leson ki ekselan ke yo founi ban nou: yo travay menm lè pa gen okenn moun ki enstwi yo, epi yo prepare davans pou sezon fredri a (Pwovèb 6: 6-8 VLS). Nan menm chapit la, parese a tou te avèti sou powwete ak mankman ki pral soti nan dòmi san yo pa travay (Pwovèb 6: 9-11). Parès, pa vle travay, ale kont tout prensip bibliik-Wesleyèn nan administrasyon; epi li ale kont yon jesyon responsab.

B. “Genyen tout sa ou kapab” san vyole prensip bibliik yo

Se jis yon kesyon pou genyen tout sa nou kapab; men san vyole aspè ki enpòtan nan lavi fizik ak espiryèl nou.

Si sou yon bò, nou pafwa gen anpil parès, lòt ekstrèm nan se moun ki travay san pran souf la, nan pwen sa sispann patisipe nan legliz, priye, patisipe nan aktivite avèk frè nan lafwa yo, evanjelize, fè disip elatriye; paske “Yo yo dwe travay”, epi sèl bagay ki enpòtan yo se pou yo fè lajan nan tout fason, menm

lè lavi espiyèl yo an bès, ak pa fanmi yo tou. Dapre moun sa yo, tout tan an se “pou travay”.

Dezespwa dekontwole pou koze travay sa, pafwa, li konn afekte sante fizik la tou. Lè sa rive, John Wesley te di nou bagay sa yo: “Kèlkeswa sa li ye, si rezon an ak eksperyans di nou ke travay sa a detwi sante oswa menm febli fòs yo, nou pa dwe soumèt avèk li. Lavi pi plis pase manje, epi kò a pi plis pase rad la, epi si nou deja nan youn nan travay sa yo, aprè sa, nou dwe fè yon chita epi chèche yon lòt ki, si byen nou touche mwens, nou pap domaje sante nou” (Piblikasyon Entènasyonal Legliz Nazareyen. Prèch pa John Wesley. USA: KPN, 1983, p.172).

Genyen tout sa nou kapab pa enkli komèt peche atravè sa n ap fè yo. Sa a se yon deklarasyon Wesleyèn; se poutèt sa, antanke kwayan. Nou pa kapab fè lajan ki baze sou manti, desepsyon nan biznis ni domaje pwochen an. Yon bon administratè ap toujou touche lajan li onètman, san li pa afekte okenn moun oswa vyole sa Pawòl Bondye a etabli ki kòmande nou “Fè pou lòt moun tout sa ou vle yo fè pou ou” (Matye 7:12). Trete lòt moun ak menm swen ak respè ke ou vle yo trete ou.

Kesyon:

- Eksplike poukisa nou dwe travay?
- Ki sa pasaj bibliik Pwovèb 6:6-11 ak 2 Tesalonisyen 3:10-13 anseye nou yo?
- Ki sa ekspresyon “Touche tout sa ou kapab” refere a san yo pa vyole prensip bibliik yo?

II. “Ekonomize tout sa ke ou kapab” (Jenèz 41:48-49; Pwovèb 6:8, 21:20)

“Aprè ke w fin touche tout sa ke w kapab atravè onètete ou, jijman ak dilijans san repo, swiv dezyèm règ la: “Ekonomize tout sa ou kapab”, “(Piblikasyon Legliz Nazareyen Entènasyonal. Prèch pa John Wesley. USA: KPN, 1983, p.173). Men ki jan John Wesley te kòmanse règ sa a ki trè enpòtan pou chak administratè. Jodi a gen diferan fason kote ou kapab fè ekonomi. Li pa yon kesyon pou ap poze kesyon ni pou anonse sa ki pi bon an; paske prensip bibliik la pa baze sou sa. Men, sa ki enpòtan an se pou fè ekonomi nan kèlkeswa fòm li kapab fèt la.

A. Konn administre genyen ladan li, ekonomize tout sa ke ou kapab

Nan pwèn anvan an, nou analize egzanp founi yo nan antisipasyon yo nan sezon fredyèl (Pwovèb 6:8). Sa a se yon ansèyman ke Pawòl Bondye a vle montre nou sou ekonomi; genyen pou lè dat nesesite a rive; pou konsève pou sa ki pa gen anpil priyorite pou kounye a, men pito nan lavni. Se konsa, pou John Wesley se te yon priyorite ke yon bon administratè ekonomize otan ke li te kapab. Li toujou difisil pou ekonomize pou plizyè rezon: pafwa depans chak jou oswa chak mwa nou yo pi wo pase sa nou touche, oubyen an mezi ke n ap touche lajan an, se konsa n ap depanse li; men ni nan youn tankou nan yon lòt, règ la dwe kontinye: “Ekonomize tout sa ou kapab”. Aranjman yo pou reyalize yo gen pou wè ak tout kwayan.

Bib la anseye nou bagay sa yo nan Pwovèb 21:20: “Moun ki gen konprann ap gen gwo richès ak kantite bon manje lakay yo. Men, moun sòt gaspiye tout lajan yo” (VLS). Ansèyman nan vèsè sa a enklèn kesyon atitud la tankou moun fou nan gaspiye tout sa ki genyen, ekonomize a pa gen anyen pou wè, ki se rezon ki fè ke li pa janm jere byen, okontrè ak moun ki gen bon konprann, ki renmen yon bon administrasyon, toujou gen bon ekonomi. Sa a se yon endikasyon ki klè pou nou vin administratè ki gen bon konprann ak sa nou touche a.

Pwèn sa a nan administrasyon nan ekonomi an pa sigjere pou nou visye oubyen chich, pa founi anyen pou nesesite debaz yo, pa bay moun anyen, elatriye., avèk motif oswa obsesyon pou fè ekonomi. Eksè yo toujou negatif; nou dwe konprann sa biblikman.

Yon lòt nan ka sa yo ke nou kapab site ki transandantal nan Bib la, nou jwenn li nan lavi Jozèf (Jenèz 41). Pawòl Bondye a montre nou ki jan Jozèf te entèprete rèv farawon an kote yo te montre li sèt ane nan abondans ak sèt nan grangou ki ta gen pou vini an. Farawon te nonmen Jozèf kòm jeran nasyon peyi Lejip la; epi nou kapab wè aksyon nèg saj sa a, sèvitè Bondye sa a (Jenèz 41:48-49).

Se de sa n'ap pale, ekonomize tout sa ke ou kapab; epi pa depanse san nesesite (peryòd trè enpòtan nan teyoloji John Wesley). Lè ke sèt ane grangou yo te rive, sa ki te ekonomize a ak bon administrasyon

Jozèf la te sèvi pou diminye pwoblèm nan epi pou kapab bay manje.

B. Ekonomize se pa sèlman sere

Pou John Wesley, sa ki enpòtan se pa t ke lajan an te dwe ekonomize, byenke li lojikman rive; men se pito pa gaspiye li, oswa te itilize li nan bagay ak detay ki san okenn pwofi. Plis pase yon panse pou ekonomize, li te fè depans ak objektif. Prensip li yo nan pwèn sa a te trè varye; Ann analize youn nan yo:

“Pa depanse anyen pou satisfè fyète lavi a, admirasyon oswa pou fè moun bat bravo pou ou ... Yo depanse twòp lajan sou tab yo, nan rad yo, oswa nan mèb ki lakay yo, yo pa satisfè apeti a, devan je a oswa imajinasyon an, men tou vanite yo. Toutotan ou trete tèt ou byen, lòm ap pale byen de ou. Osi lontan ke ou abiye an koulè wouj violèt ak twal fen blan, epi fete chak jou, san dout gen moun ki pral bat bravo pou distenksyon ou, bon gou, jenewozite ak ospitalite ou. Pa achte aplodisman chè, kontante ou pito ak onè ki soti nan Bondye” (Piblikasyon Legliz Nazareyen Entènasyonal. Prèch pa John Wesley. USA: KPN, 1983, p.173).

Lè nou konsidere prensip sa a, li kapab sèvi nou anpil. Klète nan mesaj Wesleyen an: pou konsève pou lajan ou, anpil fwa ki depanse pou fè moun plezi, oubyen fè depans ki pa nesèsè nan kouri dèyè sa ki plis alamòd la nan nenpòt zòn branch nan lavi a, pou resevwa lwanj nan men sosyete a. Enpòtans rezon ki fè nou fè sèten aksyon byennèt anvè lòt moun enpòtan tou; se paske non sèlman pou montre kijan nou chaje ak renmen, sa pral fèmen bouch oubyen mete an silans pwoblèm espirityèl ak sikolojik ke anpil kwayan ap afwonte jodi a, e se pou sa yo itilize mo “montre” pou santi yo fè pati yon bagay oswa egal ak yon moun.

Wesley te mete aksan pou ke kwayan yo kontante yo nan bay Bondye onè. Lè se li menm ki admire nou, se sèlman sa ki dwe satisfè nou.

Kesyon:

- Ki pasaj nou jwenn nan Bib la ki montre nou enpòtans pou jere ak ekonomize?
- Ki sa ekspresyon sa a vle di: “ekonomize se pa sèlman sere”?

III. Bay tout sa ou kapab (Mak 12:42-44; 2 Korentyen 9:7)

Petèt nan premye kout je nou fè a ta sanble ke administrasyon Wesleyen nan kontredi tèt li sou pwèn sa a an relasyon ak dezyèm pwèn ki etidye a. Men, an reyalyte, pa gen okenn bagay konsa; men se nan relasyon konplè ak amoni, nan pwèn sa a, li te akonpli règleman ki vini anvan yo, delegasyon travay la fini pou Wesley. Se poutèt sa, li te eksprime:

“Piga pèsoun moun panse ke lè li ekonomize anpil epi genyen anpil, sa fè li genyen tout bagay. Sa pa vo anyen ditou, si li pa ale pou pi devan, si li pa atenn lòt objektif. An reyalyte, lè moun nan ap fè pil lajan an, sa pa vle di fè ekonomi selon vrè asepsasyon biblika la. Li ta pi bon pou moun nan ta voye lajan an nan lanmè olye pou antere li... Ajoute twazyèm sa sou de lòt règ avan yo: Aprè w fin genyen ak ekonomize tout sa ou kapab, “Bay tout sa ou kapab” (Piblikasyon Entènasyonal Legliz Nazareyen. Prèch pa John Wesley. USA: KPN, 1983, p.174).

Pou yon kwayan, bay la se yon pati nan nati espirityèl ki soti bò kote Papa I ki nan syèl la; li se yon bagay ki dwe boujonnen espontaneman nan kè a. Mèt nou an te viv li epi li te anseye li (Travay 20:35).

A. Yon administratè fidèl konprann grandè pou bay la

Li enpòtan pou nou konprann kiyès nou ye devan Bondye pou aplike règ sa a ki se bay: nou se jeran richès li yo. John Wesley te di: “reflechi ke lè ke Seyè a ki se Mèt syèl la ak latè a te kreye ou, mete ou nan mond lan non kòm yon mèt, men kòm yon administratè. Konsa, li te anchaje w divès kalite richès pou yon ti tan, plis pwopriyete byen pa w yo epi okenn moun pap kapab diskite li” (Piblikasyon Entènasyonal Legliz Nazareyen. Prèch pa John Wesley. USA: KPN, 1983, p.174).

Li enteresan pou nou sonje ke Wesley pa t fè yon divizyon ant bay pou Bondye kòm yon bagay sakre, ak bay pou tèt nou oswa fanmi nou kòm yon bagay ki gen eksklizyon oswa apa, ki te yon mantalite anrasinen nan lespri kèk kwayan. Ann li sa ke John Wesley te di: “Ou dwe bay” Bondye sa ki nan Bondye, pa sèlman bay pòv yo, men tou, nan bay sa ki nesèsè pou ou ak fanmi ou” (Piblikasyon Entènasyonal

Legliz Nazareyen. Prèch pa John Wesley, USA: KPN, 1983, p.174). Bay pou bezwen ou yo, se konsa ke kò a dwe byen ak an sante, pou fanmi an, pou pòv yo, pou frè nan lafwa yo, pou moun ki nan nesosite yo; sa a tou se bay pou Bondye, pa gen okenn distenksyon.

B. Yon administratè fidèl bay tout sa li kapab ak kè kontan

Nou genyen anpil egzans klè nan Nouvo Testaman sou gwo siyifikasyon ke Jezi ki se Kris la te ba li lè ke li bay; epi espesyalman, atravè de “bay tout sa ou kapab”. Pandan ke pou yon sosyete plen ak anpil relijyon, de ti pyès monnen yon vè te bay kòm ofrann nan pase inapèsi, menm bagay la pa t rive nan je Jezi. Li te di:

“... Sa m’ap di nou la a, se vre wi: Pòv vè sa a bay plis pase tout moun ki mete ofrann nan bwat la. Paske, tout moun sa yo mete sa yo pa bezwen; men li menm, nan tout mizè li, li bay tou sa l’ te genyen, tout sa l’ te gen pou l’ viv” (Mak 12:43b-44).

Pawòl Senyè a yo te klè anpil lè li te di ke dam sa te bay tout sa li te genyen. Ofrann sa a te genyen yon gwo enpòtans pou Jezi; paske li te yon fanm, vè epi pòv. Kondisyon sa yo te endike fason yo te konsidere yon fanm vè nan sosyete jwif la ki nan sitiyasyon sa. Sepandan, ofrann li an te fè Seyè a plezi pou atitid li “bay tout sa li te genyen”.

Se sa ke koze bay la genyen ladan li, atitid bay la, ki se yon bagay ki soti andedan kè a. Li pa janm pase inapèsi pou Bondye lè yon moun bay ak tout kè li, epi li bay tout sa li kapab. Ofrann pou bay Bondye a se pa yon frè ki fiks, oswa yon nimewo fiks ke li mete nan lespri ou; se “tout bagay” ke Li mete nan kè a pou w ofri ak kè kontan.

Lè ke apot Pòl te fè referans ak sijè sa a, li te di: “Se pou chak moun bay jan yo te deside nan kè yo, san yo pa règrèt anyen, san moun pa bezwen fòse yo, paske Bondye renmen moun ki bay ak kè kontan”

(2 Korentyen 9:7 VLS). Sa a te yon rekòmandasyon pou bay la pou premye legliz la nan Korent, li motive pou koleksyon yon ofrann pou legliz Jerizalèm lan; epi li gen menm prensip yo diskite pi wo a konsènan atitid moun ki bay la: ke li dwe yon desizyon ki soti nan fon kè a, epi tou avèk kè kontan ak plezi, paske se konsa Bondye renmen li, epi li renmen yon moun ki fè sa konsa.

Nou menm kretyen yo, nou pa bay pou nou resevwa yon benediksyon; sinon paske Bondye te deja beni nou (Efezyen 1:3). Lojikman, nan bay, Seyè a kontinye bay, menm lè nou bay pou nou atann yon bagay nan men li. Bay se yon gwo mistè espiritiyèl ke se sèlman moun ki aplike li jwi benediksyon li genyen an. Pandan n ap bay, n ap distribye Benediksyon Bondye a; epi an vire, n ap beni pa li menm. Pafwa lè lapriyè pandan prezantasyon ofrann nan yo toujou di konsa: “Papa, beni moun ki pa t bay yo pou yon lòt jou yo kapab bay”; men nou pa jwenn nan Nouvo Testaman an ke gen kèk benediksyon pou sila a ki pa bay la. Bondye renmen moun k ap bay yo; e se lè yon moun bay, genyen yon benediksyon ki aktive nan syèl la pou li. Nan tout Bib la, nou jwenn bon plezi Seyè a lè li bay tèt li, li ofri tèt li, li ofri lavi li; men se pa janm pou moun ki pa fè l yo. Li pa fè referans ak kantite lajan ke yo dwe bay; men se sèlman ke yo bay li ak kè kontan, menm si gen de ti monnen. Bay “tout sa ou kapab”; paske benediksyon an chita nan fè li.

Kesyon:

- Ki sa bay la te vle di pou John Wesley?
- Ki lesou nou ka tire nan pasaj Mak 12:42-44 ak 2 Korentyen 9:7?

Konklizyon

Ann aprann vin administratè fidèl devan Bondye, byen itilize lajan ke nou genyen yo, touche, ekonomize, epi bay tout sa nou kapab.

Ansèyman ak Pwezi (Eklezyas and Chante tout Chante yo)

■ TWAZYÈM TRIMÈS ■

Poukisa moun viv?
Bondye te fè tan pou tout bagay
Bondye se rezon egzistans lòm nan
Konpòtman ki anven yo nan lavi a
Gen krentif pou Bondye
Renmen lajan
Refleksyon Predikatè a
Nou konnen yon pati sèlman
Kòman pou nou jwi vrè bonè a?
Konsèy ki itil
Entwodiksyon Chante tout Chante yo
Yon powèm lanmou moun ak moun
Renmen ak senk sans yo

Poukisa moun viv?

Eduardo Velázquez (Ajantin)

Pasaj biblik pou etids: Eklezyas 1:1-18, 2:1-26

Vèsè pou aprann: “Bondye bay moun ki fè l’ plezi bon konprann, konesans ak kè kontan. Konsa tou, li fè mechan yo travay fè lajan sere pou l’ ka bay moun ki fè l’ plezi. La tou, sa pa vo anyen. Sa pa rapòte anyen” Eklezyas 2:26a.

Objektif leson an: Se pou elèv la konprann ke sèl bagay ki bay lavi a sans se fè volonte Bondye.

Entwodiksyon

Nou menm lèzòm, nou vwayaje nan lavi a pandan n ap eseye ba li yon sans, yon objektif final ki ba li valè pou viv. Gen kèk moun ki panse ke nou tout gen “yon sans natirèl” ki kondwi nou pou ke nou vin moun ke nou ye a, fè sa nou fè epi pouswiv objektif ki bay bon sans ak lavi ke n ap viv la. Nan rechèch sa a, se ke gen moun ki pwograme lavi yo pandan y ap konsidere yon myriad nan objektif ak pwojè ki satisfè egzistans yo.

Nan premye vèsè yo ki nan liv Eklezyas la, Salomon te entwodui nou nan reyalyte nan sa ki bay anpil enkyetid sou anpil bagay ke mond sa a pa bay yon lavi a yon vrè sans.

I. Menm si lòm nan annanfan, pa gen anyen k ap chanje (Eklezyas 1:1-11)

Salomon te yon moun, konsènan li menm ke Bib la di li te gen tout bagay: sajan, pouvwa, richès, onè, repitasyon ak sa ki pi enpòtan, gras Bondye a (1 Wa 3:7-15). Li se moun sa a tou ki te pale de vanite ke tout bagay mond sa a te gen pou ofri. Ak sa, li te eseye detwi konfyans moun yo te genyen nan pwòp efò yo, kapasite ak jistis; epi dirije li nan direksyon angajman pou Bondye kòm sèl rezon pou viv.

Nan tan sa a, te gen yon kwayans komen sou ke sèlman bon moun yo k’a fè pwogrè, epi se sèlman moun ki mechan yo k ap soufri. Men, kondanasyon sa a te pwouve fo nan pwòp lavi ekriyen biblik la. Fas a reyalyte sa a, wa sa a analize tout sa li te fè; epi prèske tout bagay te sanble anven, ke li te rele “tout bagay se vanite” (v.2).

Wa Salomon te ekri Eklezyas apre Li te fin eseye tout bagay ak akonpli anpil bagay, sèlman pou dekouvri ke pat gen anyen ki te ka fè l kontan ke Bondye (Ecclesiastes 12:13).

Konsènan sa ki endike anwo a, Jezi te afime nan Matye 6:22-34 ke nou ta dwe bay atansyon espesyal nou nan bagay ki pap detwi, ke pèsonn pa ka vòlè epi yo pa gen laj. Nou pa ta dwe ale twò lwen pou enkyete anpil sou

bagay sa yo nan mond sa a nan degre pou nou vin esklav yo. N ap viv nan yon sosyete materyalis kote ke anpil moun fè efò pou akimile anpil byen materyèl. Moun sa yo pase lavi yo ap goumen pou genyen ak sanble plis, sèlman yo mouri epi yo oblije ale kite tout bagay. Anvi yo pou akimile ak genyen plis bagay, vin pi enpòtan pase remèt lavi yo bay Bondye ak pase zafè espirityèl yo.

Sa ki mete nan trezò a absòbe tan ak enèji paske y’ap panse avèk li anpil. Evite tonbe nan pèlen materyalis la; paske lanmou pou lajan se rasin tout mal (1 Timote 6:10). Èske ou ta kapab asire w kounye a, nan tout senserite, ke Bondye se Seyè ou, epi se pa richès nan mond sa a? Youn nan fason pou egzamine tèt nou se mande kisa ki okipe panse nou yo, tan ak pi plis efò yo.

Fè planifikasyon pou demen an se byen investi tan an; men fè foli pou demen an se tan pèdi. Pafwa li difisil pou wè diferans ant yo de a. Fè planifikasyon an se panse ak objektif yo depi davans, etap, dat, ak konfyè nan oryantasyon Bondye. Lè sa fèt byen, anprèsman an vin diminye. Yon moun ki annafan santi ke krent lan kidnape li; epi li difisil pou li fè Bondye konfyans. Moun ki annafan kite plan li yo afekte relasyon li ak Bondye. Pa kite enkyetid ou genyen pou demen afekte kominyon pèsonèl ou avèk Bondye. Pawòl wa Salomon te di yo mete lafwa nou an eprè, lè li mete nou an defi pou nou jwenn vrè siyifikasyon lavi a ki dirab sèlman nan Bondye. Si ou fè yon egzamen pwofon konsènan nan lavi ou, menm jan Salomon te fè a; ou pral wè ki jan kominyon ak sèvis w ap bay Seyè pi enpòtan pase tout lòt opsyon yo. Petèt l ap mande w panse yon fwa ankò sou bi ak direksyon lavi ou, menm jan ke Salomon te fè sa nan Eklezyas.

Kesyon:

- Ki rezon ki fè byen materyèl pa pote satisfaksyon konstan nan lavi a (v.3)?
- Èske gen yon sityasyon nan lavi ou ki lakòz ou enkyete twòp? Reflech sou sa ki lakòz li ak ki jan w ap kapab simonte li (v.8).

II. Popilarite ak pouvwa pa bay lavi a sans (Eklezyas 1:12-18)

Salomon te youn nan wa ki te pi popilè nan tan lontan akòz de gwo sajès li. Si repons pou vanite ki aparan yo te kapab dekouvèt atravè sajès, se Salomon ki te kapab jwenn li. Gwo sajès wa sa a se te yon kado ki soti nan Bondye. Lè Bondye ofri l tout sa ke li te vle, li te mande bon konprann, sitou sa a pou l te kapab dirije pèp Bondye a (1 Wa 3:5-28). Seyè a akòde demann lan anvè Salomon, li fè l tèlman gen bon konprann ke wa sa a ekri dè milye de pwovèb. Menm jan an tou, li te konsidere kòm nonm ki pi saj nan tout moun nan epòk li a (1 Wa 4:29-34).

A. Mekontantman popilarite ak pouvwa a (vv. 12-15)

Predikatè a (Salomon) te reflechi sou mekontantman li konsènan popilarite a ak pouvwa ke bon konprann nan te ba li. Fason sa a pou konprann lavi a se yon bagay ki natirèl pou nenpòt moun ki chèche repons sou latè, elwanye de yon pèspektiv etènèl. Salomon te mete li nan plas moun ki t'ap chèche bon konprann ak repons, olye pou yo te chèche Bondye ki gouvènè pou letènite a.

Wa saj sa a te deklare ke li te vwe tèt li ak tout kè l pou l te konnen sajès (v.13); men rezilta a se te afliksyon nan lespri (v.14). Rechèch repete a ak entansite a pou bon konprann pa t pote okenn siyifikasyon final. Solisyon an se pa t panse pi rès ak pi byen envestige; paske tout bagay sa yo te toujou afliksyon nan lespri a.

Pandan ke predikatè a te konprann lavi nan mond lan, dezespwa li te pi plis. Plis li te aprann, plis li te rann kont de valè bagay ke li pa t konnen. Plis li te konnen, plis li te rekonèt epi se plis li te konnen epi se plis ke popilarite li te grandi; li te vin plis okouran tou de lapenn yo nan lavi.

B. Rekonesans pou popilarite ak pouvwa sèlman pote doulè (vv.16-18)

Nan pawòl Salomon yo, nou remake fristrasyon ak kontraryete ke rekonesans syans li ak bon konprann li te lakòz. Fòm panse moun sa yo ki vle yon lavi an sante, plis kontantman ak plis gras ak rekonesans ak enfluyans nan li isit la epi kounye a, sètènman gen kèk valè; ak anpil lavi ki ta pi bon si yo te swiv li. Men, si sa a eskli yon vrè apresyasyon nan letènite ak nan responsablite nou an relasyon ak Bondye, aspirasyon sa a pa gen yon vrè repons nan ensiyifyans nan lavi yo. Li jis montre nou ki jan yo viv pi byen nan yon lavi ki pa gen okenn sans.

Jezi tou te sibi tantasyon pou l te resevwa popilarite ak pouvwa. Nan Matye 4: 5-10, Satan te sijere Seyè a de nan tantasyon yo, yon kote, se reyalize resevwa gwo popilarite lè li ta jwenn zanj yo ki vin sipòte li lè li ta lage kò l anba soti sou tèt tanp lan epi jwenn admirasyon bò kote pèp la; epi yon lòt kote, se genyen pouvwa sou

wayòm sou latè a, si w mete jenou atè epi adore mwen. Jezi pa t dakò; paske li te konnen ke sèl bagay ki te pi ki enpòtan se fè volonte Bondye. Apati de la a, pou kwayan an, popilarite a ak pouvwa pa bay lavi a okenn sans.

Bondye te mete andedan nou dezi a ak nesosite moun sa yo ki pote siyifikasyon ak pwogrè nan lavi nou pou nou rekonèt li kòm "vrè sans lavi a". Kòm Augustine te ekri sou Bondye: "... paske ou te fè nou pou ou epi kè nou fatige jiskaske li repoze nan ou menm" (Cardona Castro, Francisco Luis (tradiktè). Konfesyon I. Espay: Editoryal Olmak Trade, 2013, p.7).

Kesyon:

- Èske ou panse ke kwayan yo pa ta dwe gen popilarite (v.16)? Kòmante.
- Ki sa ou panse sou relasyon ki genyen ant dezi pou gen popilarite a, rekonesans ak piblikasyon rezo sosyal yo (v.16)?

III. Plezi yo, richès yo, byen yo ak bon konprann pa bay lavi a okenn sans (Eklezyas 2:1-23)

Li enteresan ke plis pase 2,300 ane de sa, Salomon te kominike nou gwo reyalite sou lavi a (Eklezyas 1:12-2:23), pou rive nan konklizyon ke edonis se pa yon chemen sansib pou pèsonn.

Tankou anpil moun fè jodi a, wa saj Salomon te eseye tout bagay: konesans, plezi, bwè, pwopriyete, domestik, lajan, fanm epi, nan yon ti bout tan, tout kalite plezi (Eklezyas 2:10). Sepandan, li pa t satisfè.

Sikyat espanyòl Enrique Rojas fè yon analiz de sosyete nou an ak lòm nan fen 20yèm syèk la, li di konsa: "Li se yon sosyete ki malad, nan yon sèten mezi, ki parèt sou non nonm limyè a, yon sijè ki pote yon tetraloji niyilistik: edonism-konsomasyon-pemisivite-relativite, nan yon karyè frenetik pou jwenn sans nan lavi" (Rojas, Enrique. Nonm limyè a: Yon lavi san valè. Ajantin: Editoryal Planèt Ajantin, 2000, p.11).

Pou anpil moun, kesyon an se "pase yon bon moman", epi konsa yo jistifye plezi ak lajwa nan tout jan; sa vle di, yon edonis san fwontyè. Edonis la vin lalwa pou tèt li nan konpòtman moun sa yo; se plezi sou tout bagay, osi byen ke rive pwogresivman pi wo nivo nan byennèt la, ini konsomasyon kòm yon valè. Pèmasyon se kòd ak relativite a, pitit fi natirèl li yo; tankou ke tolerans li pap janm fini, epi apati de la a, se endiferans absoli.

Pou kounye a, nou pa vle di nonplis ke pran plezi nan lavi a se yon bagay ki mal, epi li pa bon pou yon moun fè efò (Eklezyas 2:24-26). Se pito pou nou fè tout bagay bandan n ap konsidere relasyon nou avèk Seyè a. Lè ke nou fè l konsa, non sèlman nou jwenn sans lavi a; men tou nou jwi sa nan dimansyon ki plis laj epi vrè: yon lavi

K'ap viv nan lanmou Kreyatè ak Sovè k ap soutni nou an, epi tou ki bay posiblité ak yon relasyon damou anvé pwochen an.

Kretyen an dwe aprann nan eksperyans predikatè a ak nan moun ki nan tan nou an ki fini san satisfè aprè ke yo fin eseye tout bagay. Nou dwe rejte edonis la ak tout fòs nou; li "anti-levanjil", li se "lòt levanjil la" nan pwomès fo kontantman an, kreye yon moun vilnerab ak vid, grangou pou verite ak lanmou natif natal.

Bonè a pa nan sa ou jwi oswa sa ou genyen, ki anpil fwa, tankou nan ka predikatè a, li sèlman mennen nan pi gwo fristrasyon. Souri twonpri (v.2), posede fèy vid (v.8), epi fè, lè travay la fini, li kite sans ke avèk travay la fini lavi li menm te fini tou (v.4).

Salomon te fè rechèch li sou siyifikasyon lavi a kòm yon eksperyans. Premyèman, li te eseye pouswiv plezi. Li te kòmanse avèk gwo pwojè, li te achte esklav ak bèf, li te rasanble fòtin li, li te akeri chantè, li te ajoute anpil fanm nan bra li, e li te vin pèsonaj ki pi enpòtan nan Jerizalèm (vv.4-9). Men, okenn nan sa pat ba li satisfaksyon li tap chèche a. Sa fè nou wè ke nou dwe gade pi lwen pase aktivite nou yo pou dekouvri rezon ki fè nou fini yo. Reflechi sou sa ki annapre yo: "Èske objektif ou nan lavi ou se chèche sans, oswa chèche Bondye ki ba ou siyifikasyon lavi a?"

Kesyon:

- Èske se yon move bagay pou yon kretyen santi plezi (vv.1-3)? Kòmante.
- Èske kretyen an pa ka finansyèman rich (vv.4-9)? Eksplike?

IV. Fè Bondye plezi: sans lavi a (Eklezyas 2:24-26)

A. Satisfaksyon nan lavi a se yon benediksyon Bondye (v.24)

Èske nan vèsè 24 la Salomon te rekòmande ke nou fè lavi a tounen yon gwo fèt iresponsab? Repons lan se non; men, li te defye nou pou ke nou santi nou satisfè nan sa n ap fè kounye a, epi jwi lavi paske li soti nan Bondye. Vrè kè kontan nan lavi a rive sèlman lè nou swiv prensip ak kòmandman Bondye yo. San li, satisfaksyon se yon rechèch pèdi. Moun ki konnen ki jan yo jwi lavi yo se moun ki pran chak jou kòm yon kado Bondye; yo remèsye Li; epi yo sèvi li atravè lavi yo.

Bib la di konsa: "Pa gen anyen ki pi bon ..." (v.24a). Sa a se yon apresyasyon pozitif nan lavi a; se pa lavi konplike akòz de lanbisyon oswa valè absoli, men lavi enb. Pa gen anyen ki ka pi lwen nan yon pozisyon edonis. Pawòl la ankouraje nou viv nan yon fason ki enb, epi pa plezi pou plezi. Men, lavi ki enb sa a se yon kado Bondye.

Kwayan yo ta dwe rekonesan pou jwi bon dispozisyon Bondye. "Manje ak bwè" (vv.24b-25) vle di dispozisyon ak kontantman ke Bondye vle pou tout moun; e ke vrè satisfaksyon an soti nan gras li. Vèsè 26 la mansyone twa benediksyon Bondye ke nou genyen lè n ap viv yon lavi ki fè l plezi: bon konprann (kapasite pou viv), konesans (konesans reyèl, konpreyansyon, ak eksperyans), ak kè kontan.

B. Satisfaksyon lavi a vini kòm konsekans pou fè Bondye plezi (v.26)

Predikatè a te adrese yon tèm fondamantal nan kesyon lavi abondan an: fè Bondye plezi. Se konsa, li kominike ak anfas ke sèl altènativ satisfaksyon nan lavi sa a se swiv prensip ak kòmandman Senyè a.

Si finalman tout bagay gen pou pase, tout bagay ki pral rete isit la; Poukisa nou fè efò pou jwenn yo? Petèt pandan tout lavi nou, nou te fè efò pou reyalize objektif nou yo; petèt nou kòmanse yon gwo konpayi; epi nan fen tout bagay, nou pa gen tan pou nou jwi sa ke nou te rasanble nan lavi a. Aprè sa, lè li fin mouri, yon moun san konprann kapab rive, epi fini ak tout bagay nou bati ak anpil efò yo.

Èske si se vre nan moman sa yo, Bondye pèmèt nou gen anpil richès, se pou nou jwi yo, epi pa toujou ap panse pou resevwa pi plis ak pi plis toujou, tankou si nou pap janm mouri? Si se konsa, li ta pi preferab pou nou vin moun depi kounye a ki rekonesan epi fidèl. Finalman, si Bondye pral bay kè kontan, li pral bay pwovizyon epi li pral pran plezi ak moun ki agreyab nan zye li; li pi bon pou ke nou chèche fè l plezi tout tan ak tout kè nou.

Kesyon:

- Ki benediksyon Bondye ou resevwa nan moman sa a (v.24)?
- Kisa sa vle di pou fè Bondye plezi nan kontèks Eklezyas la (v.26)?

Konklizyon

Yon moun te kapab reyalize tout bagay ke li vle nan lavi a: bon konprann, popilarite, richès, pouvwa ak glwa lèzòm, menm jan wa Salomon te fè a; sepandan, sa pap satisfè li, epi, okontrè, sa kapab pote lapenn nan kè li. Plezi ki soti nan gen richès yo nan mond sa a se bagay ki pasajè; epi pa gen pwoblèm konbyen li akimile, li pral rete vid epi san sans nan lavi a. Egzistans nou an sèlman rive nan rezon li pou lè nou konnen ak kwè nan Kris la. Li ban nou lavi abondan; epi ajoute tout bagay nou bezwen nan mond sa a pou nou kapab satisfè. Se sèlman lè nou chèche fè volonte li, Wayòm li ak jistis li, se lè sa ke nou kapab mennen yon lavi ki gen sans ak objektif, ranpli ak satisfaksyon.

Bondye te fè tan pou tout bagay

Macario Balcázar (Perou)

Pasaj bibliik pou etid: Eklezyas 3:1-15

Vèsè pou apranns: “Tout moun fèt pou yo manje, pou yo bwè, pou yo jwi sa travay yo rapòte yo. Sa se kado Bondye ba yo” Eklezyas 3:13.

Objektif leson an: Se pou elèv la enfòm epi aprann ke tout bagay nan lavi genyen tan li; epi nou pral rann Bondye kont sou fason nou te itilize li.

Entwodiksyon

“Depans ki pi chè nan lavi yo se: pèdi tan ak pawòl” (Vila, Samyèl. Ansiklopedi sitasyon moral ak relijye yo. S.p.: Editoryal CLIE, 1976, p.417).

Èske tan enpòtan? Wi. Èske li koute chè? Prèske tout moun ap di wi; men se pa toujou, oswa sa depann de fason chak moun wè li oswa viv li. Nou tout konnen tan an nan kèk fason. Vitès li yo, kè kontan yo, tristès yo, ak lòt karakteristik ki tipik nan eksperyans nan sikonstans diferan yo.

Ekriyen Eklezyas la te konsène tou sou tan; e li kite verite yon gwo verite pou nou ke nou vle egzamine avèk anpil atansyon jodi a. Malgre ke Bib la pale de tan nan lòt pasaj yo, Eklezyas inik nan fason li apwoche li. Li vo lapèn pou nou konsidere li.

I. Tout bagay gen tan li nan lavi a (Eklezyas 3:1-8)

Pawòl Bondye a di: “Gen yon lè pou chak bagay. Bondye fikse yon tan pou chak bagay k’ap fèt sou latè “(v.l. TLA). Tèm “tan” ak “moman” yo itilize entèchanjab nan diferan vèsyon bibliik. Nan premye vèsè sa a, li se youn nan sa ki gouvène tout kontni an jiska vityèm vèsè a, gen twa pwoblèm yo egzaminen: tout bagay, tan ak lè.

A. Tout bagay

Kisa “tout bagay” vle di? Bagay ki pi fasil la se reponn ak menm mo a: “Sa vle di tout bagay”. E sa a? Si bib la di tout bagay, Ebyen, se tout bagay. Sa vle di ke li refere a evènman lavi ke yo mansyone yo. Malgre ke se pa tout moun ki pase nan menm bagay la; men nou tout gen eksperyans nou yo.

B. Tan

Selon yon diksyonè panyòl, gen plizyè siyifikasyon pou mo sa a. Pami siyifikasyon yo an premye li mansyone ke “tan” refere a “dire bagay sa yo sijè a chanje”; nan “epòk la pandan ke moun nan ap viv oswa yon bagay k ap pase”; osi byen ke sezon yo nan ane a. Anplis de sa, mo a ki

mansyone a fè referans ak sa a: “Chak aksyon yo vini youn aprè lòt kote ke egzeksyon yon bagay jwenn divizyon li “(Diksyonè ansiklopedi Espasa Calpe. Chili: Editoryal Santiago Limite, 1986, pp.5391-5392). Epiyou tan an fè referans ak eta atmosferik, osi byen ke konjigezon vèb la nan tan pase, prezan ak fiti. Mizisyen yo pale de tan konpa a, elatriye. Avèk sa ki pi wo a, nou konkli ke mo “tan an” genyen gwo siyifikasyon. Nan etid sa a, nou pral sèvi ak li nan yon fason ki byen fondamantal pou ke nou fè referans ak jou yo, mwa, ane, ak tou epòk ak moman yo nan lavi a.

C. Tan

Nan leson sa a, nou itilize tèm sa a nan sans moman egzak la lè yon bagay rive. Pa egzanp: tan yo pran manje maten yo, tan yo bwose dan yo, tan repo, elatriye.

D. Bagay ke predikatè a mete nan lis li a (vv. 2-8)

1. “*Tan pou fèt*”. *Reyalite chak moun ki nan mond sa a.*
2. “*... tan pou mouri*”. *Nou tout gen pou n ale la, sof si Kris la vini anvan nou mouri a.*
3. “*... tan pou plante*”. *Pye bwa, touf plant, elatriye; men tou lide, pwojè ak aksyon.*
4. “*... tan pou derasinen sa ki te plante*”. *Rekòt la, oswa jete sa nou te plante.*
5. “*... tan pou touye*”. *Bèt pou manje, oswa peche pwason pou sibsistans.*
6. “*... tan pou geri*”. *Nou fè l nan sèten moman.*
7. “*... tan pou detwi*”. *Sa ki mal nan nou menm, vye gran moun, sa ki initil, sa ki menase lavi yo. Fòk nou detwi move abitud ak koutim malfezan yo.*
8. “*... tan pou konstwi*”. *Fanmi an, kay la, legliz la, tanp lan, pwofesyon, sosyete, elatriye.*
9. “*... tan pou kriye*”. *Gen anpil okazyon: nan nesans, lè nou pèdi yon moun ke nou renmen, lè nou tounen vin jwenn Bondye pou peche nou yo ak erè, ak lè lajwa ap debòde.*

10. "... tan pou nan lapenn". Di oswa ekri lamentasyon pou moun ki mouri yo, pou moun ki pèdi nan lagè, pou moun ki te kite san nou pa t kapab di yo orevwa.
11. "... tan pou danse". Jwif yo danse, yo danse. Pifò nan moun yo danse batman mizik la.
12. "... tan pou gaye wòch". Nan peyi Kanaran yo gen anpil wòch, prèske nan tout peyi yo. Nan teritwa forè yo, yo ra. Lè lame yo te vle fè nasyon an mal oswa yon pèp, yo gaye plis wòch nan rekòt yo.
13. "... tan pou ranmase wòch". Sa fèt tout kote rekòt yo prepare pou simen. Si wòch yo trè gwo, pafwa yo kraze. Wòch yo tou mete ansanm fè kloti ak mi yo, osi byen ke moniman ak mi yo amelyore oswa pwoteje.
14. "... tan pou anbrase". Ala nesesè sa nesesè! Doktè terapi yo preskri anpil akolad pou leve kouraj moun ak ranfòse etadam yo. Afeksyon imen bezwen eksprime li ak anpil akolad.
15. "... tan pou evite anbrase". Li se nesesè tou, paske nou pa kapab toujou oswa nou dwe anbrase yon moun.
16. "... tan pou fè rechèch". Premyèman, chèche Bondye; dezyèmman, chèche byen tout moun; twazyèmman, chèche bagay yo lè nou pèdi yo. Epi tou, chèche amelyore relasyon imen an nan tout aspè.
17. "... tan pou pèdi". Okenn moun pa vle pèdi anyen, men yo pèdi. Mezanmi, amitye pèdi, Bagay yo pèdi, opòtinite yo pèdi, richès ak lajan pèdi. Sa rive nou tout.
18. "... tan pou konsève". Asire w! Sove nanm nou pou soti nan peche, sere manje, ekonomize lajan pou divès rezon, sove moun nou renmen yo (pwoteje yo), ak anpil lòt bagay ankò.
19. "... tan pou kraze". Kraze bagay yo kapab nesesè pafwa; men sitou, nou dwe kraze chenn peche a nan tout fòm li yo. Nou dwe kraze move zanmitay yo, ak pratik danjere, ak abitud ak koutim ki danjere yo epi ki pa onore Bondye.
20. "... tan pou koud". Yo koud rad, vye rad chire. Nou dwe koud tout sa k'ap sèvi nou pou byen.
21. "... tan pou fè silans". Jeneralman, nou pale plis pase sa nou ta dwe pale; men pafwa silans lan se yon bon kalite. Pwovèb la te di: "Moun ki gen lespri pa janm cho pou pale. Men moun sòt, lè yo rete ak bouch yo fèmen, yo pase pou moun ki gen konprann" (Pwovèb 17:28).
22. "... tan pou pale". Ann aprann pale lè sa nesesè: "Ala kontan ou kontan lè ou jwenn yon bon repons pou ou bay! Ala bon sa bon lè ou jwenn yon pawòl ki tonbe daplon!" (Pwovèb 15:23).
23. "... tan pou renmen". Tout lavi n ap renmen, e nou dwe renmen, nou renmen paran nou yo, mari oswa madanm nou, pitit nou yo, zanmi, elatriye. Men, nan pasaj sa a li fè referans plis ak mari a oswa madanm lan.
24. "... yon tan pou rayi". Se pa pou moun ke nou renmen yo; sinon move bagay, move abitud, move koutim, move pawòl ... An rezime, tout bagay ki gen pou wè avèk peche.
25. "... tan pou fè lagè". Nou pa vle li; men li se yon reyalyite istorik. Nenpòt lagè se bagay ki mal epi danjere. Si nou oblije viv li, an nou chèche direksyon Bondye. Epi sonje ke kretyen an toujou ap viv nan lagè kont fòs sa ki mal la (Efezyen 6:12).
26. "... tan pou fè lapè". Gran benediksyon Bondye se lapè a (Women 5: 1). Anpil moun ap viv san lapè, yo nan lagè ak Bondye, paske yo pa soumèt devan Bondye.

Kèk bagay ke nou kapab site kounye a: Genyen tan pou etidye ak tan pou sispann etidye; tan pou vwayaje ak tan pou rete lakay nou; tan pou li Bib la ak tan pou medite sou lavi a; tan pou limen telefòn selilè a ak tan pou fèmen li; tan pou tcheke Facebook ak tan pou fèmen li; tan pou pale sou WhatsApp oswa Messenger; ak tan pou lapriye, elatriye.

Kesyon:

- Kisa "tout bagay" vle di?
- Bay twa lide diferan sou tan.

II. Tout travay gen yon valè limite (Eklezyas 3:9-10)

A. Sa ke vèsyon bibliik la di:

1. Reina-Valera revizyon 1960 (RVR60): "Ki pwofi moun ki travay la jwenn, sa ke l ap touye tèt li travay pou li a? Mwen te wè travay ke Bondye te bay pitit lèzòm pou pran swen yo" (vv.9-10).
2. Bib Jerizalèm nan (vèsyon Katolik): "Kisa yon nonm jwenn nan travay li? Mwen rive konnen ki kalite travay Bondye bay moun pou yo fè" (vv.9-10).
3. Tradiksyon Lang Kouran (TLK): "Mwen remake nan chay la lou ke Bondye te jete sou Etazini Men, nou pa gen anyen nou kite apre anpil travay!" (vv.9-10).

B. Twa panse pou konsidere

1. Bondye te bay travay la. Depi avan ke lèzòm te tonbe nan peche, Bondye te deja kòmande l pou l travay (Jenèz 2:15). Si se pa t pou travay, mwen panse ke nou menm moun t ap viv tankou bèt oubyen tankou moun ki fou. Travay se sa ki kenbe nou lisid ak itil. Se Bondye menm ki ban nou fòs, enèji ak entelijans yo pou nou travay. Travay la baze sou Bondye li menm, ki toujou ap travay (Jan 5:17). Gen bon ak move travay; sa yo ki bati ak konstwi. Sa a yo ki an dènye yo, se yo menm ke nou dwe kiltive. Kretyen yo dwe onore Bondye ak travay onèt, dwat e fidèl.
2. Travay lakòz fatig. Li inevitab. Akòz peche, travay te vin yon gwo fado pou lòm nan (Jenèz 3: 17-19). Malgre

ke li dinamize ak motive, travay la fatigan tou. Gason ak fanm bouke travay. Epi pafwa travay ki riske; pa egzanp, moun ki travay nan min yo, nan odtoki yo, nan netwayaj vil yo, doktè, enfimyè, ponpye, elatriye., yo ka vin malad, fè yon aksidan, oswa mouri kòm rezilta. Yon bon atitud kapab ede pou ke travay la mwens fatigan.

Yon lòt pwoblèm se kondisyon travay anplwayè yo oswa administratè yo bay travayè yo. Antreprenè kreyen yo dwe demontre pwofesyon lafwa yo nan chèche pi bon kondisyon travay pou sèvitè yo.

- Benefis travay la tanporè. Tout travay gen yon pwofi oswa konsekans. Li espere ke rezilta travay la bèl; men, li pa toujou konsa. Anpil nan yo te rekòlte rezilta abondan nan travay yo; sepandan, tout bagay pou yon ti tan. Sa se, pandan y ap viv benefis travay la, yo benefisyè nou; men tout reyalizasyon nou yo ak byen akeri nan mond sa a yo pral rete lè nou kite isit la (Eklezyas 9: 5). Travay bay rezilta tanporè; plis sa nou kapab fè pou nanm nou gen rezilta etènèl (Mak 8: 36-37). Konsa, se pou nou travay pou nanm nou an premye; epi aprè sa a, pou latè a.

Kesyon:

- Konnen ke Bondye te ban nou travay la, imajine ki jan mond lan ta ye si pa t genyen li.
- Ki pi bon benefis ou genyen nan travay ou?

III. Tout bagay gen yon objektif ki soti nan Bondye (Eklezyas 3:11-15)

Kreyatè a se gwo atis fas ak tout bagay ki genyen nan linivè a. Kèk moun te kontanple depi deyò atmosfè latè a gwo mèvèy nan linivè a ak ki jan bèl Latè a soti nan espas la. Men kisa ke nou wè bò kote nou ki temwaye ak yon “vwa byen fò” ala bèl bagay ke Seyè a fè (Sòm 19:1-4).

A. Bondye te fè tout bagay byen bèl (v.11a)

Bote a se youn nan plezi ki soti dirèkteman nan Bondye. Latè vrèman bèl. Li te kreye èt yo, kòmanse ak moun, yo bèl; plant yo, flè ak tout bagay Bondye kreye yo. Malgre ke gen kèk nan eleman sa yo ki gen bote ki kapab kesyone; Bondye fè tout bagay bèl nan tan li. Li klè ke tout bagay gen tan yo.

Nou menm kreyen yo, nou dwe respekte tan ke Seyè a fikse pou chak etap nan lavi yo. Se konsa, dezespwa, adolesans, jèn, matirite ak vyeyès dwe jwi; tout bagay bèl nan tan li. Viv lavi kreyen sou latè se yon bagay ki vrèman bèl. Se pa yon lavi nan privasyon, men nan libète nan Kris la; pwòp, nan disiplin, byen dirije epi avèk bèl objektif pou onore Kreyatè a.

B. Èt imen an gen konsyans sou lavi ki pap janm fini an (v.11b)

Nou dwe konnen ke nan tout ras, kilti ak gwoup imen, genyen yon konsyans sou lavi ki pap janm fini an, sou sa

ki prale pi lwen pase lanmò. Sa a se paske nou tout ki se moun, nou soti nan yon sèl kò: soti nan moun sa yo ke Bondye te kreye ak pòtre li ak resanblans li (Jenèz 1: 26-27). Pou rezon sa a, se pou chak moun kapab reponn a apèl sou jan Bondye delivre atravè Jezi ki se Kris la. Tout moun kapab sove si yo kwè ke Jezi se Kris la, konfese peche yo epi mande li padon (Jan 3: 15-16; Women 10:9).

C. Ann jwi sa Bondye ban nou yo (vv.12-13)

Lè nou okouran de lavi ki pap janm fini an, epi viv ak premye devwa pou onore Kreyatè a, nou kapab jwi lavi yo sou tè a. Predikatè a te di ke “Mwen wè pi bon bagay yon moun ka fè nan lavi, se fè kè ou kontan epi se fè sa ou vin pou fè a byen” (v.12). Fè byen se sa ke yon kreyen dwe toujou fè; li pa kapab fè yon lòt bagay. Si non, li pa t ap kreyen. Lè sa a, premye plezi pou moun sou latè se fè byen. Yon lòt plezi moun e ki pèmèt nou viv, se manje ak bwè. Manje pou viv, bwè pou kò nou mache byen. Malerezman, gen anpil moun k ap viv sèlman pou manje (“manje tenten” ak lòt bagay ankò); epi pou rezon sa menm, yo mouri. Gen anpil lòt ki bwè pou malè yo. Bwason ki gen alkòl, dwòg ak lòt bagay ki kapab tèlman danjere ke olye pou yo bwè pou viv, yo bwè pou touye tèt yo.

Yon twazyèm plezi pou moun nan se jwi rezilta tout travay li. Sa a se lè nou wè triyonf pitit nou yo, reyisit elèv nou yo, kwasans legliz nou yo, bati oswa achte yon kay, machin, zafè elektrik, konnen lye touristik yo, elatriye. Tout sa yo ki ogmante plezi nou pou byen, se bagay ki akseptab, toujou mete Bondye an premye (Matye 6:33).

D. Se pou nou sonje ke nou pral rann kont pou tout bagay (vv.14-15)

Lavi sou tè a se pou yon ti tan, li se yon pati nan tan ki pap janm fini an, se jis yon ti chwichwi. Nou tout gen pou n al rann kont devan Bondye pou tout sa nou te fè nan chak moman oswa tan nou te viv (Ebre 4:13; Revelasyon 20: 11-12). Letènite a se tout tan, latè a se pou yon ti tan. Seyè a fè nou viv pou toutan. Ann viv byen pou lè nou devan li, nou kapab trankil epi ranpli ak kè kontan, konnen ke li pral rele nou nan prezans li nan bèl syèl la.

Kesyon:

- Site dis bèl bagay ke Seyè a te fè (v.11).
- Poukisa ou panse nou toujou panse ak lavi ki pap janm fini an (v.11)?
- Nou menm lèzòm, nou timid pou nou rann kont pou aksyon nou yo. Pou kisa w panse se konsa sa ye?

Konklizyon

Gen trankilite, serenite, lapè ak plezi ki sen pou viv lavi selon volonte Bondye. Deklarasyon predikatè se laverite kounye a menm jan li te ye yè a; epi viv nan tan Bondye pwojte nou nan bèl letènite bò kote li a.

Bondye se rezon egzistans lòm nan

Daniel Ncuna (Gine ekwatoryal)

Pasaj bibliik pou etids: Eklezyas 3:16-19,22, 4:1

Vèsè pou aprann: “Mwen di nan kè mwen ankò: Bondye ap gade kote moun ye. L’ap fè yo wè yo pa pi bon pase zannimo” Eklezyas 3:18.

Objektif lesan an: Sansibilize elèv la pou li konprann kijan lavi imen pasajè oswa efemè san Bondye, ak tout sa lavi ofri anba solèy la.

Entwodiksyon

Eklezyas se yon liv pwofon menm jan ak Jòb ak Pwovèb; se poutèt sa, yo konsidere kòm literati sajès jwif yo. Gen kèk entelektiyèl ki kwè ke Eklezyas te yon liv ki li piblikman nan jou ferye Jwif yo; sitou nan fèt Tabènak la. Li te yon liv tèlman enpòtan ke li te vin enkli nan mitan liv yo itilize nan jou konje jwif yo.

Otè liv Pale Ansyen Testaman an te ekri: “Anfaz otè a sou plezi nan lavi te fè liv sajès yo yon lekti apwopriye nan sezon anyèl yo pou amizman” (Schultz, Samyèl J. Pale Ansyen Testaman an. USA: Editoryal Portavoz, 1976, p.282).

Eklezyas se yon liv ki pale sou bon ak move bagay nan lavi moun isit sou latè, lè l sèvi avèk ekspresyon sa a byen souvan “anba solèy la”. Refleksyon ekriyen an te prezante nan liv bibliik yo pafwa sanble fou ak an dezòd; men aktyèlman, yo mennen nou fè yon revizyon pwofon nan lòd priyorite nan lavi nou. Si li te posib pou rezime kontni Eklezyas la; li ta kapab di ke sa a pale fondamantalman sou rechèch satisfaksyon lèzòm, nan bagay ke Bondye te kreye yo, apa de Bondye li menm kreyatè. Nan fen an, nonm lan reyalize ke tout bagay ke lavi ofri san Bondye, pa vo anyen (Eklezyas 1:2).

Pasaj etid nou an konsantre sou sijè ke kèlkeswa sa lèzòm fè a, l ap gen pou l al jije devan Bondye epi lanmò fizik la ap pran l kanmèm. Baze sou deklarasyon sa a, nou kapab afime ke kòm disip Kris la pi gwo satisfaksyon nou konsiste se genyen yon relasyon entim avèk Bondye san mete konfyans nan plezi oswa bagay materyèl ke mond lan ofri nou. Pou konprann deklarasyon sa a nan yon kontèks Eklezyas, nou ta dwe reflechi sou pwèn sa yo ak anpil atansyon:

I. Gen mekanste ak peche ki pral jije (Eklezyas 3:16-19)

Nan youn nan klas mwen yo antan ke pwofesè asosye nan kouteyoloji nanyon enstiti bibliik entèdenominasyonèl nan vil Bata, kote mwen abite kounye a, youn nan elèv mwen yo te mande m: “Pwofesè ... ki kote mekanste soti, dapre Bib la?” Mwen reponn: “Selon enfòmasyon mwen genyen ak nan ti rechèch mwen yo, mwen jwenn ke Bib la pa eksplike nou avèk yo klè sou orijin mal la. Okontrè, li montre egzistans mal la”. Eklezyas 3:16 di, “Aprè sa, mwen wè sou latè se mekanste ou jwenn kote pou ou ta jwenn jistis. Malveyans chita nan tribinal yo ” (VLS). Predikatè a, dapre rechèch li sou eksperyans lavi, li konfime ke mal la egziste; sa vle di, “yon atitid rebèl ki opoze soumisyon ak konesans Bondye nan yon fason konsyan, nan kont sa ki dwe l tankou Kreyatè, soutyen ak sovè” (Vila, Samyèl ak Escuain, Santiago. Nouvo Diksyonè Bibliik Ilistre. USA: Editoryal CLIE, 1985, p.521). Rezilta kondisyon lavi sa a konsiste nan pratik malonèt oswa koripsyon nan èt imen an nan lavi li chak jou. Pandan ke orijin nan pa kapab eksplike sa ki mal anvan peche a nan lavi limanite Selon Bib la, mwen panse ke li ofri enfòmasyon sou kòz mal nan lavi moun (Jenèz 3: 3-8). Pandan ke lòm nan fè chwa li, li te deside manje fwi pyebwa a konesans byen ak mal ke Bondye te di l pa manje a (Jenèz 2:17 VLS). Sa a te yon reyalite ki afekte relasyon yo ak Bondye, relasyon li ak pwochen li ak relasyon li ak kreyasyon an.

Predikatè a, nan envestigasyon li yo, te jwenn ke te gen mekanste, koripsyon ak enjistis nan mond lan, epi li pa t pran tan pou eksplike orijin li; men olye sa, li te pran egzistans yo pou akòde yo nan kontèks sosyal epòk ke li t’ap viv la. Si nou ta kapab konpare mond lan atravè ekriyen Eklezyas ak nou jodi a; nou ta jwenn kèk diferans

an tèm de reyalite sosyal ak moral. Nan peyi nou yo, se koripsyon k ap gouvène nan tribinal jidisyè yo. Jistis panche sou favè moun ki genyen plis lajan pou peye jij la. Gouvènman bay manti san kache anyen. Moun ki jis yo soufri souvan vyolasyon dwa yo. Menm jan ke predikatè a te di, kèlkeswa kote ou gade, se sa ki mal ak koripsyon ki prezan. Kèk nan konklizyon ke predikatè a te rive bay se sa a:

a) *Bondye teste lavi lèzòm atravè egzistans li ki tou kout anba solèy la (v.18).*

b) *Atravè eksperyans sa yo, Bondye montre lòm, konbyen lavi li frajil ak pasajè menm jan ak pa bèt yo (v.18).*

Konsènan Eklezyas 3:19, kèk kòmantè fè konprann ke vèsè sa a pa anseye ke moun se yon bèt; men pito klarifye ke nan kèk aspè, moun pa gen okenn avantaj sou bèt yo. Konsa, yon kòmantè bibliik di konsa: "... menm jan ke lanmò vini sou bèt yo, kidonk li rive sou moun tou. Menm souf la yo genyen pou respire, epi nan moman lanmò a, souf sa koupe ..." (MacDonald, William. *Kòmantè Bibliik William MacDonald*. USA: Editoryal CLIE, 2004, p.382).

Kesyon:

- Ki atitud ou anvè enjistis kèk moun soufri chak jou (v.16)?
- Daprè Eklezyas 3:18-19, kijan moun ak bèt sanble?

II. Gen vyolans ak opresyon (Eklezyas 4:1)

Ekriven liv Eklezyas la te fè yon ti kout je sou sitiyasyon ki bò kote li epi li ekprime sa li te wè yo avèk pawòl deskriptif sa yo: "Aprè sa, mwen gade tout lenjistis k'ap fèt sou latè. Dlo ap koule konsa nan je moun y'ap maltrete yo. Pa gen pesonn pou ede yo. Moun k'ap maltrete yo gen lafòs avèk yo. Pesonn pa ka fè anyen pou yo" (v.1 VLS). Anpil moun kapab pale sou vyolans ak opresyon nan dodin ki lakay yo. Genyen anpil lòt moun ki kapab fè deba nan yon biwo ki byen ekipe. Anpil lòt moun kapab santi yo regrèt akòz de moun ki soufri vyolans oswa opresyon. Sepandan, li trè diferan pou soufri bagay sa yo nan pwòp kò a.

Deskripsyon ke predikatè a te fè nan pasaj ki mansyone a se yon bagay ki te viv nan kontinan mwen an lajounen ak lannwit. Li se yon reyalite k ap viv nan peyi mwen chak segond. Mwen menm mwen te kwè ke menm bagay yo rive nan lòt altitud nan mond lan. Lwa ki dwe defann sitwayen sou anpil nan dwa yo nan peyi Lafrik se jis yon "papyè mouye" (initil oswa pase inapèsi).

Dwa relijye yo, ekonomik, politik ak sosyal sitwayen yo ap pilonnen san pèsonn pa di anyen. Moun ki oze leve vwa li riske soufri vanjans pa opresè yo ak bouwo nan sistèm ki dominan an.

Kèk mwa de sa, madanm mwen avèk mwen te ale lopital pou yon randevou medikal ak yon dantis. Apre pwosedi lopital la, yo mennen m nan biwo a. Espesyalis la te di m ke mwen te dwe bouche twou dan ki te gen pwoblèm nan. Pou trete nè yo, yo te ban m anestezi nan plas kote travay medikal la te dwe fèt la. Pandan l ap travay la, dantis la te toujou mande mwen: "Èske li fè w mal?" Repons mwen an te toujou: "Non"; paske mwen pa t santi anyen. Pandan tan ke mwen te nan sal sa a, mwen te konpare ensansibilite mwen nan doulè a gras ak anestezi a, epi endispozisyon moral èt imen nan tan ke n'ap viv la "gras" ak evolusyon peche a. Li sanble ke moralman èt imen yo te anestezi; paske gen kèk moun ki chèche idantifye yo ak oprime yo, ede moun ki nan bezwen yo, oswa konsòle moun k ap kriye yo (v.4).

Remake sa predikatè a te di a: "... Mwen te wè kriye oprime a, e pa te gen pesonn pou konsòle yo ..." (VLS). Dapre ekriyen bibliik la, kondisyon lavi sa a pa ta dwe konsidere kòm yon sitiyasyon pèmanan; men pito antan ke yon bagay ki tanporè. Talè Senyè a ap vini jije aksyon lèzòm, bon oswa move (Revelasyon 22:12).

Yon lòt kote, kòm disip Kris la, malgre difikilte ak enjistis ke nou soufri chak jou, nou pa dwe retire je nou sou gwo espwa ke nou genyen nan Jezi ki se Kris la. Ebre di: "Ann kenbe je nou kole sou Jezi. Se nan li konfyans nou soti, se li menm tou k'ap kenbe nou nan konfyans sa a jouk sa kaba. Li kite yo fè l' soufri sou kwa a. Li pa pran wont sa a pou anyen, paske li te toujou chonje apre l' te fin soufri a, Bondye t'ap fè kè l' kontan. Kifè koulye a li chita sou bò dwat fotèy Bondye a" (Ebre 12:2). Evanjelis Jan te deklare bagay sa yo tou: "Lè vòlè a vini, se vòlè li vin vòlè, se touye li vin touye, se detwi li vin detwi, se sa ase li vin fè. Mwen menm, mwen vin pou moun ka gen lavi, epi pou yo genyen l an kantite" (Jan 10:10 VLS). Limanite sa a ki te manke yon konsolatè oswa yon moun ki idantifye avèk li, tou depann de vizyon ak konklizyon ekriyen Eklezyas la, nou kapab jodi a apwoche pa lafwa kote moun sa ki te renmen nou epi ki te bay tèt li pou nou, Jezi ki se Kris la, Seyè nou an: "Paske, Bondye sitèlman renmen lèzòm li bay sèl Pitit li a pou yo. Tout moun ki va mete konfyans yo nan li p'ap pedi lavi yo. Okontrè y'a gen lavi ki p'ap janm fini an" (Jan 3:16 VLS).

Ministè tèrès Jezi ki se Kris la, Seyè nou an te fondamantalman baze sou konpasyon. Se konsa, li te

preche levanjil la avèk konpasyon; li te geri malad yo atravè konpasyon; li te chase move lespri yo atravè konpasyon; Li te bay pèp la manje ak kè sansib; ak plis ankò. Bib la di ke Jezi ki se Kris la te konsidere moun tankou mouton ki pa t gen okenn gadò (Mak 6:34). Disip Kris la ta dwe konnen byenke jodi a l'ap souffri difikilte, opresyon ak enjistis, li pa poukont li nan mitan kriz sa yo. Seyè a tankou yon jeyan vanyan sòlda bò kote li epi byento li pral mache nan favè yo: "Men, Seyè a kanpe la avèk mwen. Se yon vanyan gason li ye, li gen pouvwa. Se poutèt sa se moun k'ap pèsekite m' yo ki pral bite. Se yo ki pral anba. Yo pral wont anpil paske sa p'ap mache pou yo. Se va yon wont pesonn p'ap janm bliye" (Jeremi 20:11). Bondye ap jije tout zak enjis moun yo, tankou move tretman lòt moun.

Kesyon:

- Fè yon dekripsyon byen brèf sou yon sitiyasyon vyolans ou idantifye; epi mansyone poukisa.
- Ki sa ou ta fè pou bagay avan yo sispann rive?

III. Gen yon bagay ki pou fè kè nou kontan: kontan ak travay la (Eklezyas 3:22)

Anjeneral nan Ginen ekwatoryal, lè yo salye yon moun epi yo mande li: "Kijan ou ye?", nan majorite pafwa repons lan se nòmalmman: "M'ap kenbe ak lavi a", oswa "M'ap sipòte mizè a". Prèske pa genyen okenn moun ki kontan oswa felisite pou sa li posede. Reyalite kiltirèl mwen sa a, mennen m nan yon gwo refleksyon lè mwen tandè deklarasyon ekriyen liv Eklezyas la ki di ke isit la anba solèy la gen yon bagay nou kapab kontan avèk li ki se: Travay. Bib la di, "Mwen santi pouvwa Seyè a sou mwen ankò. Li di m' konsa: -Leve non. Soti al nan fon an. M'a pale la avè ou" (v.22). Vèsè sa a mennen lòt nan pran konsyans ke egzistans li isit sou latè oswa anba solèy la kapab pran avantaj li nan jwi aktivite li yo chak jou. Aprè tout bagay, aktivite ki fèt yo ak tout kè nou, fè nou kontan, menm tanporèman.

Predikatè a konkli ke èt imen an kapab kontan malgre opresyon ak enjistis ki antoure li; li espesifye ke travay la se eleman kle sa a.

Travay la defini antanke "envèstisman enèji ak tan nan yon aktivite pwodiktif ak yon objektif espesifik" (Taylor ak anpil lòt. Diksyonè Teyolojik Beacon. USA: KPN, 1995, p.697). Lavi moun nan isit la, anba solèy la, se bagay ki pasajè. Lavi nou tankou yon vapè dlo ki disparèt byento (Jak 4:14); se pou sa ke ekriyen Eklezyas ankouraje nou pou nou kontante nou ak aktivite travay nou yo, epi rejwi ladan yo.

Pasaj etid la ede nou mete travay la nan yon pèspektiv teyolojik kòrèk; deja ke anpil kretyen konsidere ke travay se yon malediksyon Bondye kont lòt nan. Mwen tandè anpil moun ki di ke Bib la di ke nonm nan gen pou l manje ak swe nan fwon li. Nan yon fason ki banal, yo lye travay la oswa envestisman enèji a ak tan yon aktivite pwodiktif, ak malediksyon. Yon ti rega an pwofondè nan tèks bibliik la ki soti nan Jenèz la pa kapab pwouve pwopozisyon sa a. Selon sa ke Sentespri a anseye nan Bib la, ou kapab afime ke travay se yon pati nan plan Bondye pou lòt. Sa a se youn nan fason ke li patisipe aktivman nan kòmandman Bondye yo konsènan kreyasyon an: "Li ba yo benediksyon, li di. Fè pitit, fè anpil anpil pitit mete sou tè a. Donte tè a. Mwen ban nou pouvwa sou pwason ki nan lanmè, sou zwazo ki nan syèl la, ak sou tout bèt vivan k'ap mache sou tè a" (Jenèz 1:28). Kounye a, travay la fèt nan doulè, se pa paske li te plan Bondye; men se plis akòz de dezobeyisans lòt limenm kont nòm ke Papa yo ki nan syèl la te etabli. Jenèz 3:17 di: "Aprè sa li di Adan. Ou koute pawòl madanm ou, pa vre! Ou manje fwi pyebwa mwen te ba ou lòd pa manje a. Poutèt sa ou fè a, m'ap madichonnen tè a. W'a gen pou travay di toutan pou fè tè a bay sa ou bezwen pou viv". Se konsa, Seyè a pa t madichonnen travay la; men pito se plas kote lòt ta genyen pou l reyalize travay pwodiktif li yo, sa vle di, latè. Seyè nou an Jezi ki se Kris la te rekonèt pou travay li oswa travay pwodiktif li. Pou rezon sa a, yo te idantifye l kòm bòs chapant lan nan Nazarèt nan plizyè okazyon (Mak 6:3). Malgre tout malè ki antoure nou, nou kapab kontan avèk travay nou toutotan nou gen Bondye nan pèspektiv kòrèk la.

Kesyon:

- Kèlkeswa kalite aktivite pwodiktif ou fè, èske ou konsidere travay ou tankou yon benediksyon Bondye bay lavi ou? Kòmante.
- Ki jan travay la fè pati plan Bondye pou lòt? Eksplike.

Konklizyon

Tout bagay ke lavi a ofri lòt anba solèy la, se bagay ki pasajè. Egzistans nou isit la se tankou yon vapè dlo ki pral byento disparèt. Konsa, pi gwo siksè nou antanke èt imen dwe ap viv pandan ke n ap konsidere Bondye Kreyatè a kòm sant egzistans nou; paske alafen, Li pral jije tout moun.

Konpòtman ki anven yo nan lavi a

José Flavio Martínez (Meksik)

Pasaj biblik pou etid: Eklezyas 4:4-16

Vèsè pou aprann: “Men, pito ou pran ti repo ou tanzantan ak kè poze pase pou ou touye tèt ou ap travay di, lèfini pou sa pa rapòte anyen” Eklezyas 4:6.

Objektif leson an: Se pou elèv la konprann ke egoyis prive nou de akonpayman lòt moun, li fè lavi nou izole, anven ak san sekirite; epi vrè satisfaksyon lavi a twouve li sèlman nan viv nan kominote, nan krent pou Bondye.

Entwodiksyon

“Bon konprann nan”, nan nenpòt nan manifestasyon li yo, li te konsidere kòm yon kado ki soti nan Bondye. Pa egzanp, Jozèf nan peyi Lejip, pou entèpretasyon rèv ak bon administrasyon li yo, li te konsidere pa farawon an nan sa kòm nonm ki pi saj (Jenèz 41: 37-39). Yo di ke Jozye te “plen ak lespri bon konprann” aprè ke Moyiz te fin mete men sou li pou li reyisi nan lidèchip li (Detewonòm 34:9).

Men, bon konprann sa a manifeste poukont li espesyalman nan Wa Salomon; paske pou desizyon politik li te pran yo, nasyon li a atenn gwo onè, richès, pouvwa ak respè nan mitan tout nasyon yo. Tout moun te wè bon konprann wa sa a atravè kapasite li pou administre jistis la, ak nan abondans nan pwovèb li te konpoze yo. Menm si manifestasyon bon konprann sa yo lye ak patisipasyon moun yo; sepandan, nan ansyen estimasyon relijye yo te gen orijin yo nan Bondye menm.

Eritaj kiltirèl ak relijye pèp Izrayèl la te grandi nan syèk yo nan yon fason anpirik. Chèf fanmi yo te reprezantan nan bon konprann popilè ki te eritye nan jenerasyon yo. Nan tan Salomon an, ti sèk “moun ki gen bon konprann” yo te fòme nan tribinal li a, ki repete gwo sajès monak Jerizalèm nan. Nan I Wa 4: 29-34, li te di sou li: “... Bondye te bay Salomon bon konprann ... Bon konprann Salomon te pi gran pase sa tout moun oryantal yo, ak pase tout bon konprann nan peyi Lejip ... li te gen plis bon konprann pase tout moun. ... epi li te rekonèt nan mitan tout lòt nasyon ki nan antouraj yo...”

Etidye leson sa a ap ofri nou yon ti kras flash sou gwo sajès sa a k ap trete a.

I. Pri siksè a (Eklezyas 4:4-6)

Salomon te note orijin pwoblèm spesifik moun ki byen travay yo, epi enkli tout moun ki travay avèk dilijans epi ki gen efò yo kouwone ak siksè. Sa yo souvan vin gwo ak gremesi; men sa eksite jalouzi ak opozisyon. Lòt moun

ki wè afliksyon yo nan yon lavi ki aktif, san konprann rete tann plis satisfaksyon nan parès ak lwazi.

A. “Mwen vin wè tout travay di lèzòm ap travay di a, tout bèl bagay y’ap reyalize nan lavi a, se paske yonn vle gen plis pase lòt. Men, sa tou, sa pa vo anyen, ...” (v.4 VLS)

Yon fason kontanporen pou fè referans a jalouzi oswa lanbisyon, ki byen ansyen, se konsèp “imitasyon”. Yo konprann sa antanke santiman ki mennen nou imite aksyon lòt moun, nan eseye egale yo oubyen depase yo. Pasaj ki soti nan I Korentyen 13 la di nou prezante yon bon egzanp sou atitud imen sa yo lè yo manke lanmou. Pami valè Wayòm nan, rivalite a pa akseptab. Kesyon jalouzi yo, pasyon oswa lanbisyon ki mennen nan pwofi lòt moun yo pou yo fè siksè.

“Otè a egzajere plas konpetisyon ak jalouzi a kòm motif nan lavi yo. Deklarasyon sa yo se, pi bon, verite a mwatye. Nenpòt moun ki kwè manti danjere sa yo ta dwe gade pi lwen ak viv pi byen. Genyen anpil gason ki kondwi pa lanvi nan siksè konpetitif, men ki jan ou neglije dè milyon ki travay satisfè bezwen yo nan lavi yo? Pou satisfè bezwen debaz moun ki renmen sa yo? “ (Chapman, Purkiser, Wolf, ak Harper. Kòmantè Biblik Beacon, Volim III. USA: KPN, 2010, p.420).

Lè ou anvyè akòz de pwòp reyalizasyon ou yo, se mal ou fè tèt ou; epi batay pou reyalize yon bagay, sèlman pou w eseye monte tèt ou fas ak pwochen nou, se pi mal. Tou de bagay sa yo se vanite ak afliksyon nan lespri a. Men, menm si sa, devouman nan travay nesèsè pou yon lavi diy.

Nan filozofi imanis la, lavi se yon konpetisyon pou manje,abri, travay, pozisyon, onè, ak kontwòl! Pouvwa fè tout bagay sanble dwat! San Bondye, sèl motivasyon an se satisfaksyon “mwen” an! Chak moun anvyè, chak moun pran avantaj. Chak moun eksplwate frè parèy li! Lavi san Bondye a se yon lavi nan konpetisyon ak move lanvi pou satisfè kèlkeswa pri ki dwe peye a.

B. “Moun fou a kwaze bra l ...” (v.5).

Vèsè 5 sa a se petèt yon pwovèb oswa yon pasaj. Kalite otodestriksyon san bon sans sa tou manifeste nan Ezayi 9:20. Mank efò mennen nan destriksyon; Men efò pou kont li pa genyen benefis etènèl!

Moun fou a pa santi defi pou rivalize okenn moun, egzanp lòt moun pa fè l chanje lide; li mouri grangou, men li rete “bra kwaze” (Pwovèb 24: 30-3. 4).

Parès la pa akseptab tou: Pawòl la di: Moun sòt rete san fè anyen, yo pito grangou ”(Eklezyas 4: 5). Sa kapab vle di ke zarenyen an detwi pwòp tèt li; oswa petèt, l ap de paran li yo.

C. “Men, pito ou pran ti repo ou tanzantan ak kè poze pase pou ou touye tèt ou ap travay di, lèfini pou sa pa rapòte anyen...” (v.6 VLS).

Fòk genyen balans ak kontantman nan travay nou. Izrayelit yo te aprann nan istwa yo (Egzòd 16: 17-18) sa Bondye bay ase. Yo te konnen ke pafwa gen yon distans ki long ant konbyen lajan ak Bondye (Sòm 37:16); ke krent pou Seyè a ak jistis bay ti valè anpil valè; epi ke Li kapab disparèt anpil bagay ke lòm nan te reyalize.

Sajès la asire yon balans, evite tou de ekstrèm yo: “...” yon rès èdtan pi bon pase de zè de tan nan travay “, paske anpil tan nan travay se initil” (Eklezyas 4: 6 VLS). Seyè nou an ta sipòte konsèy sa a ki ale kont aktivite ekstrèm nan ak anvè atravè efò a, yo fè yon pwofi materyèl (Matye 6: 25-34).

Kapasite pou pran yon tan trankil nan mitan tansyon yo epi demand nan lavi a gen yon pouvwa gerizon ak soutni. Nou rele li detant; men li plis pase sa. Se kite lavi rafrech tèt li nan beni ak pèmanans; epi konsa jwenn repo.

Ekspresyon “afliksyon lespri a” VLS an tradwi li tankou “kouri dèyè van an”; bay lide sou yon bagay ki aflije pa gen posibilite pou l rive.

Kesyon:

- Ki jan atitid kretyen an ta dwe ye fas ak siksè lòt moun (v.4)?
- Ki rezon kretyen an genyen pou l viv satisfè (v.6)?

II. Pri a lavi ki izole a (Eklezyas 4:7-12)

A. “... lavi a ki pa vo anyen ankò. ... yon nonm ki t’ap viv pou kont li, san zanmi. Li pa t’ gen pitit gason, li pa t’ gen frè. Li travay san pran souf. Li pa t’ janm gen ase. Pou ki moun li t’ap travay di konsa, san bay tèt li yon ti plezi? Li pa t’ janm gen tan pou mande tèt li sa. Sa a tou, sa pa vo anyen, se pa yon bon jan ...” (vv.7-8).

Moun sa yo travay pou kè kontan nan travay. Sa vin tounen vizyon ak objektif lavi yo! Travay rive vin bondye yo!

An mezi ke lèzòm posede plis bagay, se plis yo vle genyen ankò, epi yo tèlman mete efò yo nan sa, yo vin rive pa menm jwi sa yo déjà genyen yo. Egoyis la se kòz sa ki mal. Moun ki egoyis la pa enterese ak okenn moun; selon li menm, pa genyen okenn moun ki merite swen, men de tèt li. Men apèn si li pran yon ti tan ki nesèsè pou l repoze e menm pèmèt moun k ap travay avèk li pran tou. Li pa janm panse li gen ase. Li gen ase pou angajman li yo, pou fanmi li; men li toujou pa genyen, li pa gen ase selon kritè pa l’ yo.

Anpil ladan yo tèlman fonsè kò yo nan zak mond lan ke, tèlman y ap kouri dèyè bagay sa yo, yo anpeche tèt yo jwi lavi sa a, e sa ki pi enpòtan an, se lavi ki pap janm fini an. Fanmi izole oubyen etranje ki eritye richès yon nonm konsa, yo jeneralman pa di li mèsi.

Sa ki sanble blag la se ke nou souvan wè moun ki deklare yo dwe disip yon moun ki, byenke li te rich, pou nou li te vin pòv (2 Korentyen 8: 9); Epi yo te gen yon renmen ensasyab ak Evaris pou lajan, epi yo menm vire do bay lafwa (1 Timote 6:10).

Sa Eklezyas 4: 8 di: “Se te yon nonm ki t’ap viv pou kont li, san zanmi. Li pa t’ gen pitit gason, li pa t’ gen frè. Li travay san pran souf. Li pa t’ janm gen ase. Pou ki moun li t’ap travay di konsa, san bay tèt li yon ti plezi? Li pa t’ janm gen tan pou mande tèt li sa. Sa a tou, sa pa vo anyen, se pa yon bon jan pou moun viv”, montre ke nan plizyè fason (san Bondye) richès la vin tounen yon madichon. Byento li kontwole nou! Anpil nan moun ki rich nan byen sou latè yo pa janm sanble yo gen ase. Èske nou bezwen plis pase richès ak posesyon pou jwenn vrè bonè ak benefis ki dirab? Nou bezwen Bondye. Nou te kreye pa li e pou li menm. Andeyò Seyè a, pa gen okenn objektif oswa kè kontan pèmanan!

B. “De pi bon pase youn ...” (v.9)

Prèske nenpòt chay kapab sipòte, si gen yon zanmi pou pataje li avèk li. Salomon te wè aklè gwo mal ki kapab rive yon moun nan lavi sa a lè li pou kont li. Pou yon nonm, travay epi pa gen pesonn moun ki pou ankouraje li epi bay travay li a objektif, se yon travay ki di anpil sètènman. Pou lavi a kapab satisfè, nou dwe genyen yon repons ki valab pou kesyon sa a: “Pou ki moun mwen travay?” Epi repons sa a dwe pi lwen pase tèt li; men nan fanmi li, nan sèvis li fas ak nesèsite moun, oswa nan akonplisman nan volonte Bondye pou lavi li.

C. Avantaj akonpayman an (vv.10-12)

Salomon te obsève ke kote li pou echwe poukont li, moun ki akonpanye li a triyonfe; epi li demontre li ak twa egzanp: si yo tonbe ..., si yo dòmi ansanm ... si yo atake youn (vv.10-12). Nan nenpòt ka, avantaj la se pou moun ki akonpanye a. Lèzòm te kreye pou viv nan tèt ansanm. De pi bon pase yon sèl; paske yo jwenn plis pwogrè nan

tout bagay yo antreprann. Nenpòt sèvis ki antreprann nan tèt ansanm ap toujou pote fwi.

Youn nan pi gwo pwoblèm kontanporen ke èt imen ap fè fas la se solitud la. Pa janm genyen yon moman tankou jodi a kote moun te fè eksperyans solitud nan ekspresyon maksimòm li yo. Nan yon sosyete kote w ap viv nwayo ibèn nan dè milyon de moun, kote pi plis ak plis abitasyon gwoupe plis moun nan mwens mèt kare nan sifas, kote ke mwayen transpò yo rasanble èt imen kont youn ak lòt; anpil nan yo ap eksperimante solitud la.

1. “Paske Si yonn tonbe, lòt la va ba l’ men pou l’ leve. Men, malè pou moun k’ap viv pou kont li! Si l’ tonbe, p’ap gen moun pou ba l’ men” (v.10)

Youn nan penti ki pi popilè Diego Rivera a se “Fanm ak Alkatras (yon zwazo ameriken)”. Travay atistik sa a montre yon fanm ki pote yon gwo flè panyen. Nan premye kout je a, n’ap wè fanm lan sèlman; men yon bon obsèvatè ta mete aksan sou nonm lan ki dèyè do l la pou ede l leve chay lou a. Salomon te konsidere ke nou dwe sipòte youn ak lòt pou nou pa echwe.

2. “...dezòm ka kenbe tèt ak yon moun k’ap atake yo, yon sèl p’ap kapab. Yon kòd trese an twa pa fasil...” (v.12)

Konpayi Imèn ak koperasyon bay èd mityèl (v.10), chalè (v.11) ak defans (v.12). “Kòdon ki fèt ak twa trè, kòd sa a pa kase rapid” se yon pwovèb ki sijere ke wi de pi bon pase yon sèl, twa menm, se pi bon toujou. Pou yon moun gen zanmi, li dwe montre zanmitay li. Moun k ap eseye fè byen nan lavi li, raman pral soufri doulè solitud la.

Nan moman ensekirite sa yo nan kèk kote, li pa rekòmande pou yon moun ale pou kont li nan sèten sit piblik. Li toujou bon pou wout sa fèt nan akonpayman lòt moun. Nou gen gwo pwoblèm tou nan sekirite an relasyon ak vòl ak vyolans nan lari, espesyalman nan gwo vil yo. Souvan, viktim nan se moun ki vwayaje pou kont li nan sèten kote. Solitud sa a fè li yon moun vilnerab ak san defans.

Moun nan egoyis-santre pa pral jwenn satisfaksyon nan lavi sa a. Yon moun k ap travay pou kont li ta ka jwenn kèk satisfaksyon pou yon tan; Men, evantyèlman, ou pral fatige nan ki monotone. Epi menm bagay la pral rive ou lè w ap vwayaje oswa pratike espò pou kont li.

Kote de moun yo byen ini nan lanmou sen ak ansanm, Kris la ap vin jwenn yo pa Lespri li; Lè sa a, gen yon kòd trip. Salomon te fè dekouvèt sa kote ke li t ap eseye montre ke moun k ap eseye viv sèlman pou tèt li; pa vle di ke li kapab kontinye avanse nan lavi a pou kont li. Nou bezwen yon moun pou akonpanye nou e ede nou. Sa vle di, nou ka fè anpil bagay ansanm ak yon lòt moun, ke nou pa ta ka fè si nou te pou kont nou.

Kesyon:

- Ki kèk rezon valab ki fè moun travay (v.8)?

- Ki avantaj ki genyen nan travay nan tèt ansanm ak lòt moun?

III. Sajès ak foli a (Eklezyas 4:13-16)

Ekspresyon “...Pito ou annafè ak yon ti moun ki pòv men ki gen lespri pase pou ou annafè ak yon wa ki fin granmoun, ki fin gaga, ki pa ka pran konsèy...” (v.13) sa vle di ke kèk bagay pi bon pase yon lòt: yon ti gason ki gen bon konprann pi bon pase yon ansyen wa ak moun fou. Nan lòt sans, li anseye nou ke povrete se pa vrè obstak pou bon konprann.

Sepandan, pa gen anyen, pa menm gen eksperyans gouvènè jèn saj, se pou li trè bon nan kouri nan longè. Remake sa vèsè sa a di: “Mwen kalkile, mwen gade tout moun k’ap viv sou latè, mwen di nan mitan tout moun sa yo gen jenn gason ki pral pran plas wa a. Ou pa ka konte kantite moun yon wa ka gouvènè, kantite moun yon wa ka dirije. Men lè l’ mouri, pesonn p’ap chonje di l’ mèsi pou sa li te fè pou yo. Tou sa pa vo anyen. Sa pa rapòte anyen” (v.15-16 VLS).

Sa ki anwo a kapab fè referans a yon ensidan istorik (petèt Jozèf ak farawon an, oswa David ak Sayil); Sepandan, pwèn an antye tout vèsè 16 la se enkonsistans pèp la. Pa gen èd pèmanan ki kapab soti nan politik. Limanite ki tonbe nan peche a pa kapab dirije nan benediksyon ak kè poze. Egoyis, koripsyon ak dezi anvayi tout bagay!

Antouzyas popilè a menm jan li limen an, li etenn; oswa tou senpleman pase jenerasyon gran gèye yo, e sa bliye. Tout bèl glwa yon moman vire nan yon lòt moman “vanite ak afliksyon nan lespri” (v.16).

Pafwa, yon prezidan kòmanse manda li antoure ak popilarite; men kòm tan pase, akòz pèfòmans nan jesyon li oswa mete ladan li ak nan travay gouvènman an, nivo li yo nan akseptasyon diminye jiskaske li rive nan pwèn kote yon pati nan popilasyon an konsidere ke mezi gouvènman li yo mal yon nasyon, ki mennen li nan bès. Moun yo pa janm konfòtab ak satisfè pou lontan. Moun yo renmen chanjman. Sa a pa gen anyen nouvo.

Kesyon:

- Poukisa li nesesè, menm nan laj gran moun, pou koute konsèy lòt moun (v. 13)?
- Poukisa lidè yo pa toujou gen rekonesans pèmanan pèp la (v. 15-16)?

Konklizyon

Predikatè a analize diferan fòm “move zèv ke yo fè anba solèy la”. Li konkli lè li di chak fwa: “Vanite”, “afliksyon nan lespri” ak “travay di”. Refleksyon li yo se kontanporen nan dimansyon; paske mond aktyèl nou an plen ak abi akòz evaris ak rivalite ki sèlman fini nan enjistis. Men vrè fòs pou kwayan an toujou abite nan kominyon pèsone l li avèk Seyè a; Li se vrè satisfaksyon an.

Gen krentif pou Bondye

Arturo Gasca (Irigwe)

Pasaj bibliik pou etid: Eklezyas 5:1-7

Vèsè pou aprann: “Tout rèv w’ap plede fè yo, tout pawòl w’ap plede di yo p’ap sèvi ou anyen. Se krentif pou ou toujou genyen pou Bondye” Eklezyas 5:7.

Objektif leson an: Se pou elèv la konprann wòl li ak wòl Bondye nan adorasyon, ni nan domèn kolektif ak endividyèl.

Entwodiksyon

Liv sa a pa genyen anyen pou wè ak negativite, Eklezyas se yon dyalòg refleksyon sou lavi sou latè (anba solèy la) ak objektif li: yon apèl pou gen krentif pou Bondye. Pou predikatè a, lwen Bondye, lavi a se lafimen (vanite). Li konfwonte lektè li yo ak twa verite anpirik: (1) tan pase e sa inevitab, lavi a se yon bat je; (2) pèsonn pap chape anba lanmò kèlkeswa kondisyon sosyo-ekonomik yo oswa jan moun nan byen janti, sof si kwayan yo toujou vivan lè anlèvman legliz la fèt; epi (3) lavi enprevizib, pliske moun ki jis yo pa toujou jwenn rekonpans pou aksyon yo epi mechan yo pa toujou soufri pou move aksyon ke yo komèt, sikonstans yo nan lavi a se kout chans epi yo pa toujou nan sans lojik. Malgre tout bagay sa yo, predikatè a envite nou adore Bondye epi jwi bagay sa yo ki senp nan lavi avèk rekonesans yo.

Eklezyas pa pwojete yon vizyon ideyalize nan lavi, kote moun ki jis yo byen epi mechan yo fè mal. Ki sa li eseye se ekspoze li jan li ye a; epi fè yon diferans klè ant latè ak syèl la, ant moun ak Bondye.

Pou ekriven bibliik la, lèzòm pa ni bon ni move; li se tou senpleman imen, pèvèti kòwonpi. Koripsyon sa a afekte fason li kominike avèk kamarad klas li yo ak kreyasyon nan tout nivo egzistans li. Kidonk, yo mennen nou pou nou konkli ke lapè ak jistis bati nan yon relasyon ak Bondye. Relasyon sa a pa o aza; jan li etabli nan sèten direktiv (nan mantalite ebre a) kote aks li a se adore: adorasyon an. Se osijè de sa ke pasaj bibliik etid la ki okipe nou an pale (Eklezyas 5: 1-7).

Pou konprann siyifikasyon adorasyon an nan pasaj ki mansyone a, li nesèsè pou pran an kont ansyen vizyon ebre a sou li. Nan lang ebre a, mo yo itilize pou fè referans a adorasyon Papa a se hishtachavá ki vle di “bese tèt ou, bese tèt ou byen pou rann omaj” (Judith

Targarona Borrás, Judit. Diksyonè Ebre-Panyòl. Espay: Edisyon Riopiedras, 1995, s.p.). Tout definisyon sa yo pale de yon ekspresyon kòporèl ki gen prensip li ki se yon dispozisyon enteryè konsènan devosyon, krent respè ak omaj. Men, se pa tout. Yo itilize menm mo a tou pou fè referans ak adorasyon sakrifis.

Lè Abraram te di sèvitè l yo: “Abraram di domestik li yo. -Nou menm, mesye, rete isit la ak bourik la. Mwen menm ak ti gason an, nou pral jouk lòt bò a, pou nou fè sèvis pou Bondye. Apre sa, n’a tounen vin jwenn nou” (Jenèz 22: 5); li pa t di yo ke yo ta pral chante kèk chan, men yo ta pral ofri yon sakrifis seremonyèl. Sa vle di, adore nan panse ebre a ki genyen ladan li tout sèvis yo fè pou Bondye, tou de sakrifis yo ak nenpòt atitud reverans.

Yon reentèpretasyon konsèp adorasyon an nesèsè anpil atravè Nouvo Testaman an. Isit la, mo ki itilize pou adorasyon an se latreía, ki sòti nan vèb latréuein. Lèt la te itilize pou deziyen yon moun ke li te travay pou peye oswa salè; sa vle di, yon moun ki te bay tan li ak efò li an echanj pou yon salè (Barclay, William. Kòmantè sou Nouvo Testaman an. William Barclay, volim VIII. Espay: Editoryal CLIE, 1997, p.71).

Nan Nouvo Testaman an, adorasyon ak sèvis vle di yon atitud pèmanan. Li refere ak yon lavi (tan, fòs, entèlijans ak resous) konplètman dedye orevwa. Se sakrifis vivan sa yo ke yo te egzije frè Women yo (Women 12: 1-2).

Lè nou fin fè eklèsisman sa yo, ann ale nan etid Eklezyas 5: 1-7. Malgre ke pasaj sa a sanble avèti nou sitou sou pwomès yo (epi se vre ke li fè li); objektif final li se etabli direktiv pou yon adorasyon ki kòrèk anvè Bondye ki se Seyè a. E menm si nou pa gen kontwòl tout bagay k ap pase anba solèy la; l ap toujou yon bezwen imen pou adore Bondye.

I. Silans lan kòm yon ekspresyon adorasyon (Eklezyas 5:1-3)

Silans lan se yon tèm ki repete anpil nan tout Bib la. An reyalyte, genyen anpil avètisman sou pa kouri pale; epi moun fou a anjeneral idantifye paske li pa janm vle fèmen bouch li. Nan pasaj sa a (tankou nan lòt), silans lan se yon disiplin espirityèl nan relasyon nou ak Bondye.

Nan Eklezyas 5:1, li posib pou jwenn yon ekivalan nan pawòl Samyèl te di Sayil la: "Lè sa a, Samyèl di l' konsa: -Dapre ou, kisa Seyè a pito: yon moun k'ap ofri bèt pou boule nan dife, k'ap fè tout kalite ofrann bèt pou li, osinon yon moun k'ap fè sa li di l' fè a? Konn sa tandè! Pito yon moun fè sa Seyè a di l' fè a pase pou l' touye bèt ofri pou Bondye. Pito yon moun soumèt devan Bondye pase pou l' ofri bèl belye chatre pou Seyè a" (1 Samyèl 15:22 VLS). Pwofèt Samyèl te apresye obeyisans lan sou tout rityèl san sans. Sepandan, obeyisans lan pa posib san yon atitid natif natal nan koute, nan prete atansyon. Sinon, li swa pa obeye oswa li obeye seryezman. Lè nou koute avèk yon kè enb epi dispoze pou obeye; lè sa a, n ap konsakre volonte ak lavi nou. Sa se adorasyon.

Nan sèvis nou yo ak nan lavi devosyon nou an, li trè fasil pou di oswa pale: nan fè lwanj, nan lapriyè, temwayaj, elatriye. Prèske enpèsib, nou fè tèt nou trè enpòtan nan adorasyon nou an. Pa egzanp, nou chante chan ke nou renmen ak deplase nou; nou priye pou bezwen nou yo; epi nan pi bon bagay la, nou koute prèch la, men si li twò long oswa twò kritik, si li pa amizan, li pwobableman pa sanble tankou yon bon prèch. Lè sa a, pi fò nan kwayan yo bliye prèch yo apre jou yo fin pase. Menm pi mal, pafwa nou sispann ale nan yon legliz oswa yon sèvis; paske "nou santi ke nou pa resevwa anyen". Èske sa se sans adorasyon an?

Kilt ke Salomon te pale de li a se kilt kote Bondye se sant adorasyon an. Tout bagay nan kilt sa a sinyale Li. Wòl nou nan kilt sa a se obsève; nou pa gen lòt chwa ke admire gras Bondye, epi rekonesan.

Li difisil anpil pou kwayan yo fè silans, nou pito bri a, lapriyè byen fò, pafwa nou rele byen fò (epi sa pa nesèman mal); men nan silans lan, Bondye pale avèk nou tou, konfwonte nou ak sentete li ak mizè nou yo (Sòm 37:7a). Deja nan entimite a, konvèsasyon nou yo avèk Seyè a souvan monològ sèlman: miltiplikasyon anpil vèb pou fè demann ak fòmil seremoni pou fè lwanj ki pa menm genyen bon meditasyon, epi yo pa soti nan yon kè kaptive pa bote, enspire ak mayifisans rankont

sa ak Bondye. Li sanble ke, nan fon kè a, sèl bagay nou chèche se apeze konsyans nou; epi nou vire adorasyon an nan yon chip negosyasyon pou jwenn gras Bondye a pou plan ak pwojè nou yo. Men vrè adorasyon an se yon bagay ki diferan. Sa ki nesèse se plase tout plan ak pwojè yo anba volonte Papa ki la pou toutan an; yon fason pou ke li kapab fè lavi nou sa li vle a, paske li pa pou nou, men se pou li.

Eklezyas 5:2 di: "Fè tèt ou travay anvan ou louvri bouch ou pale. Pa prese fè ankenn pwomès bay Bondye. Bondye, se nan syèl li ye, ou menm ou sou latè. Pa di plis pase sa ou dwe di a". Nou tandè eko ekspresyon sa a lè ke Jezi te anseye disip li yo pou yo priye. Mèt la kòmanse priye Seyè a li di: "Men ki jan pou nou lapriyè: Papa nou ki nan syèl la, Nou mande pou yo toujou respekte non ou. vin tabli gouvènman ou, pou yo fè volonte ou sou latè, tankou yo fè l' nan syèl la. Manje nou bezwen an, ban nou l' jòdi a. Padonnen tout sa nou fè ki mal, menm jan nou

padonnen moun ki fè nou mal. Pa kite nou nan pozisyon pou n' tonbe nan tantasyon, men, delivre nou anba Satan. Paske, se pou ou tout otorite, tout pouvwa ak tout lwanj, depi tout tan ak pou tout tan. Amèn" (Matye 6:9-14). Nan fraz sa a, Kris la te idantifye plas chak moun nan lapriyè: Papa a, Li te di, li se pou "nou", sa vle di ke, li tou prè nou, li fasil pou jwenn. Li se Abba a ki renmen nou anpil; epi li te manifeste devan limanite atravè Jezi ki se Kris la. Men imedyatman pita, li te raple nou ke se "nan syèl la" li ye; epi se li menm ki toujou kreyatè linivè a, yon jij jis ak yon wa ki genyen tout pouvwa.

Menm jan an tou, Eklezyas envite nou pou nou rekonèt plas nou nan adorasyon an. Nou se kreyati; epi objektif tout sa ki kreye yo se fè lwanj pou Bondye. Adorasyon an se pa yon aksyon pou aji byen ak pyete bò kote lòm nan; men konsekans nesèse pou jwenn avèk Kreyatè a: Bondye, epi, finalman, pou rezon ke nou te fèt la.

Se poutèt sa, vire adorasyon nou an nan yon zak kote ke nou ajiste volonte Bondye a pou nou se sakrilèj. Natirèlman Seyè a renmen nou, li gen sousi pou nou epi li menm dòlote nou; men atitid nou anvè li dwe toujou nan reverans. Èske nou kapab pran li nan kèk sipriz? Èske gen yon bagay ke nou kapab ofri li ke l pa ka genyen? Lè nou fè yon pwomès, èske nou fè li soti nan devosyon oswa nan echanj senp? Sa ke Bondye vle de nou an, l ap mande li nan Pawòl li; epi si li beni nou lè li ba nou li, se atravè gras Bondye li e se pa paske moun nan merite sa. Yon lòt bò, annou reflechi sou sa: "Wi nou deja ba li lavi nou nan adorasyon; Ki lòt bagay nou genyen pou nou ofri li?"

Kesyon:

- Kisa ou konprann tankou “kay Bondye”?
- Èske w te janm pratike silans kòm yon disiplin espirityèl? Sa a konsiste de yon tan kote nou pa pale, sèlman n ap li Pawòl li an silans pou n koute. Kòmante.

II. Lè w ap fè pwomès, pran swen entegrite ou (Eklezyas 5:4-6)

Lè nou fè yon pwomès oswa ve, nou konpwomèt entegrite nou. Si nou pa reyalize li; nou kouri risk pou yo chwazi nou tankou pechè, epi ki afekte relasyon nou ak Bondye. Nou genyen yon dèt ke nou dwe satisfè.

“Ve yo” oubyen “pwomès” yo te akò volontè kondisyonèl selebre ak Divinite a, epi akonpaye yon demann (Detewonòm 23: 21-23). Predikatè a te avèti nou ke si nou fè yon ve, nou dwe kenbe li avèk dilijans (Eklezyas 5: 4a). Men, li te avèti nou tou ke pwomès yo pa oblije pwononse yo; e ke li pa nesèsè pou diminye relasyon nou avèk Bondye nan yon echanj pwomès ak favè, mare pye nou nan yon dèt ak Papa a, olye pou yo jwi libète antanke pitit li. Pwomès yo pa nesèsè; e si nou ka evite yo, se pi bon bagay. Kòm Salomon te ekri avèk sajès: “Pito ou pa janm pwomèt Bondye w’ap fè kichòy pou li pase pou ou pwomèt, epi pou ou pa kenbe pwomès ou”(v.5 VLS). Pa gen okenn nesèsite pou yon moun antre nan fè dèt; Bondye se Papa nou, epi li konnen ki sa ki pi bon pou nou. Pa kite anyen anpeche nou apwoche avèk konfyans devan Li (Matye 6: 8).

Pou fini seksyon sa a, se pou nou sonje apèl Salomon an konsènan pa fè pwomès ke nou pa vle oswa nou pa kapab kenbe. Nou pa dwe ap prese fè pwomès; piga nou kite emosyon oswa nesèsite a domine nou nan adorasyon an. Annou obsève konsèy Mèt la: “Si yonn nan nou vle fè yon gwo batisman, premye bagay pou l’ fè: se pou l’ chita pou l’ kalkile konbe sa pral koute l’ pou l’ wè si li gen kont lajan pou l’ fin fè travay la. Si l’ pa fè sa, l’ap fin poze fondasyon an, epi l’ p’ap ka fini batisman an. Lè sa a, tout moun ki va wè sa va pran pase l’ nan betiz. Y’a di: Nonm lan kòmanse bati, men li pa kapab fini” (Lik 14: 28-30 VLS). Anvan nou ouvri bouch nou pou nou pwomèt, ann kalkile depans yo. Sa a valab tou ni nan adorasyon devan Bondye, menm jan tou nan relasyon nou ak pwochen nou, ki se yon tanp ak imaj Bondye ki gen tout pouvwa a.

Kesyon:

- Eske ou te janm fè yon pwomès ke ou pa t akonpli? Pataje istwa ou ak opinyon w sou li.

- Kisa ou panse de pwomès, e ki sa Eklezyas 5: 5 di sou pa fè pwomès?

III. Gen krentif pou Bondye (Eklezyas 5:7)

Nan vèsè sa a, gen Pi gwo pwen nan ansèyman Salomon an, epi konklizyon ki lojik apre etidye pasaj ki nan Eklezyas 5: 1-7. Nan mitan tout bagay k ap pase epi ki se vanite nan mond sa a, se pou gen krentif pou Bondye! Sa a se apèl predikatè a ki sonnen nan tout sa ke li ekri yo (se pa sèlman nan Eklezyas). Nou pa kapab di Bondye sa pou l’ fè oswa ki jan pou l’ pi byen jere linivè a ak lavi nou. Bagay sa yo pa genyen anyen pou wè avèk nou; paske, se pa nou menm ki kreyatè yo. Pou rezon sa a, apwòch nou devan Papa a dwe fèt ak respè, nan admirasyon konplè ak soumisyon.

Adorasyon anvè Bondye a se lanmou ak krent; se yon remisyon total bò kote moun ki prezante tèt li pou l’ ofri adorasyon an. Nan Nouvo Testaman an, kò a (sa a se lavi ak aksyon moun nan) se tanp Sentespri a (1 Korentyen 6:19). An konsekans, lavi a se yon bagay ki sakre, pa w la ak pa yon lòt moun tou; epi yo ta dwe trete tankou sa yo: avèk swen, reverans, epi yo pa dwe sibi pratik dezòdone ak destriktif ki avili li.

Silans lespwa ak reverans lan se yon atitid ke nou dwe itilize pou nou apwoche devan Bondye. “Amèn” yo, “alelouya” yo, “glwa” yo, e menm lapriyè, san refleksyon, san pèmèt ke Bondye eklere nou ak bon konprann li yo, yo vin tounen “Sakrifis moun san konprann yo”; sa vle di, nan rityèl vid yo ki pa pwodwi fwi jistis ak lanmou nan nou.

Kesyon:

- Èske pèspektiv ou sou adorasyon chanje nan fen leson sa a? Kòmante.
- Ki sa ou te aprann sou pwomès jodi a? Ki jan ou ta aplike sa a nan lavi ou?

Konklizyon

Moun pa dwe adore Bondye tankou nenpòt lòt fo dye. Piga nou fè l’ pwomès yon fason pou nou “tòde bra li” fè òf nou yo. Si sa posib, ann sispann fè bagay sa yo. Nou pa bezwen chanje anyen avèk Bondye; paske Li pral fè volonte li. Olye de sa, se pou nou pran avantaj ke yo te rele nou nan yon relasyon libète ak lanmou ak Papa a ki konnen sa nou bezwen depi menm anvan nou mande li, epi ki konnen sa ki pi bon pou nou. Se pou nou konsakre lavi nou bay Bondye kòm yon ekspresyon de relasyon lanmou nou genyen avèk li.

Pasaj bibliik pou etid: Eklezyas 5:10-20

Vèsè pou aprann: “Si ou renmen lajan, ou p’ap janm fin gen ase. Si w’ap kouri dèyè richès, plis ou genyen, se plis ou anvi genyen toujou. Sa tou, sa pa vo anyen” Eklezyas 5:10.

Objektif leson an: Se pou elèv la aprann gen yon atitud ki kòrèk epi ki ranpli ak sajès konsènan akimilasyon ak itilizasyon lajan.

Entwodiksyon

Ekriyen kontanporen Jessie H. O’Neill, pitit pipit fi youn nan prezidan faktori machin General Motors yo, te envante yon nouvo mo: “afluenzia” pou fè dyagnostik yon pwoblèm espirityèl, yon relasyon malsen konsènan lajan. Pou li, anpil moun soufri, byenke se léjèman, nan maladi sa a ki ka touye moun (O’Neill, Jessie H. Golden Ghetto: Sikoloji nan richès. USA: Editoryal Afluenza Pwojè, 1997).

Ki sa maladi sa genyen ladan li? Sa a pwouve nan dezi yo ki domine lavi moun nan pou l genyen plis lajan, li deplwaye tout efò yo pou jwenn gwo sòm lajan nan resous sa a, epi k ap viv tout lavi yo nan anvi plis. Sepandan, lajan ki nesèsè, ak byen jere a, ka pote anpil benediksyon espirityèl ak materyèl. Nan leson sa a, nou pral koute konsèy Predikatè a, Qohelet, sou tèm enpòtan sa ki se tèm lajan an.

I. Renmen richès pa pote fwi, li retire somèy (Eklezyas 5:10-12)

Ekriyen liv Eklezyas la te kòmanse kòmantè li a sou lajan ak yon pwovèb: “Moun ki renmen lajan, li pap satisfè ak lajan; ak moun ki renmen genyen anpil, li pa pral jwenn fwi. Sa a se vanite tou” (v. 10). Nenpòt kantite lajan moun nan genyen an; moun ki viv pou resous sa a yo pa janm satisfè, paske yo toujou vle plis. John D. Rockefeller te youn nan moun ki pi rich nan mond lan; men, lè yon moun mande l konbyen lajan ki ase, li te di, “Jis yon ti kras anplis” (<https://faithandmoneynetwork.org/how-much-less-is-enough/>). Atitud sa a, dapre predikatè a, se vanite; li pa genyen okenn sans komen.

Nan lèt ke apot Pòl te ekri Timote a, li te trè klè: “Paske, renmen lajan fè moun fè tout kalite bagay ki mal. Gen moun ki sitèlman anvi gen lajan, yo pèdi chemen lafwa a

nèt: se pa de ti soufrans ki tonbe sou yo” (1 Timote 6:10). Apot sa a pa t di ke lajan se yon move bagay; men li te siyale ke pwoblèm nan bay manti a se nan renmen lajan. 1 Timote 6:9 di, “Men, moun ki vle vin rich, yo tonbe nan tantasyon. Yo kite yon bann move lanvi san sans pran yo nan pèlen. Se lanvi sa yo k’ap fè moun pèdi tou sa yo genyen, k’ap fini nèt ak yo”.

An mezi nou genyen plis lajan, plis nou enkyete nou jeneralman. Predikatè a te avèti: “Yon travayè te mèt manje kont li, li te mèt pa manje kont li, l’ap toujou byen dòmi lannwit. Men, moun rich yo, yo sitèlman genyen, yo pase nwit yo blanch ak kè sote” (Eklezyas 5:12). Gen yon bagay nan enpilsyon an ki pouse moun nan chèche pi plis ak plis. Si se ensekirite ki pouse w chèche richès; richès la pou tèt li pral geri ensekirite sa. Si se dezi pou pouwva sa ki pouse; lajan pa pral toufe dezi sa.

Pou anpil moun, swaf pou plis byen materyèl la ensasyab. Anpil moun, apre yo fin satisfè bezwen debaz yo, yo anvi plis toujou. Lòt moun, apre yo fin gen sekirite pèmanan a, yo chèche, yo fè efò pou plis toujou. Genyen anpil moun, aprè yo fin gen tout liks la, yo te sitèlman anvi, yo anvi pou plis toujou; epi enkyetid sa vòlè somèy yo. Travayè a, oswa anplwayè a kapab dòmi trankilman san enkyetid; paske li resevwa salè li.

Kesyon:

- Èske se yon peche pou gen lajan? Kòmante.
- Ki kèk egzanp pratik efè lanmou pou lajan an?

II. Richès ki akimile yo fè mal epi pote sa ki mal (Eklezyas 5:13-14)

Richès yo kapab vin yon blokaj nan lavi nou. Viv pou lajan pa sèlman mal pou nou; li se yon jwèt aza trè riske tou. Yon move biznis oswa envestisman, oswa yon

resesyon nan ekonomi an, vòlè moun rich yo ak visye nan tout bagay. Eklezyas 5: 13-14 avèti: "Men mwen wè sou latè yon bagay ki fè lapenn anpil: Moun sere lajan epi sa vire mal pou yo. Yon malè pase, tout lajan an pèdi. Li vin fè yon pitit, li pa gen anyen pou l' ba li". Sa ki tris isit la se ke moun nan, pa pèdi lajan li, li pa fè sa pou kite anyen pou lavni pitit li yo.

Nan levanjil yo, nou wè kèk gwoup moun ke lajan te sèvi yon obstak pou yo: farizyen yo "te visye" (Lik 16:14); menm jan an tou, moun ki chanje lajan nan tanp lan (Matye 21: 12-13); e malerezman, youn nan disip yo te renmen lajan tou. Se te Jida Iskaryòt (Matye 26:14-16 ; Jan 12:4-6). Nan yon okazyon, Jezi te fè yon rankont ak yon jenn gason rich. Sete yon nonm ki te konn obsève lalwa Moyiz la, e li te gen yon bon temwayaj; men, lè Mèt la te mande l' pou l' vann tou sa li te genyen, epi bay pòv yo lajan an, bagay sa yo rive: "Men pawòl sa a te fè nonm lan lapenn anpil. Li vin kagou, li vire do l', li ale, paske li te gen anpil byen" (Mak 10:22).

Malgre ke lè nou mouri, nou pap kapab pote anyen nan pil richès ke nou sanble isit la; Jezi di nou ke nou ka akimile trezò nan syèl la: "Pa anpile richès nou isit sou latè, kote vè ak lawouj ap manje yo, kote vòlè kapab vòlè yo pote ale. Okontrè, anpile richès nou nan syèl la. Paske la pa gen vè ni lawouj ki pou manje yo, ni vòlè ki pou pran yo pote ale. Paske, kote richès ou ye, se la kè ou ye tou" (Matye 6: 19-21). Mande: "Ki jan nou kapab anpile trezò nan syèl la? Nou kapab jwenn repons ki posib la nan vèsè sa yo: Matye 19:21; Lik 12: 32-33, 14: 12-14.

Jak te avèti moun rich yo: "Koulye a, nou menm moun rich yo, se pou nou m'ap pale: Nou mèt konmanse kriye, konmanse pouse rèl pou malè ki pral tonbe sou nou yo. Richès nou yo fin pouri. Vèmin fin manje rad nou yo. Lò nou ak lajan nou yo fin wouye. Lawouj la pral kanpe pou kondannen nou, li va devore vyann nou tankou dife. Nou te ranmase kont lajan nou nan dènnye tan sa a" (Jak 5: 1-3). Mande: "Ki kalite 'trezò' k ap tann moun rich yo nan dènnye jou yo?"

Lajan an, vanite a ak rechèch pouvwa pa fè moun yo kontan vrèman. Vrè trezò yo, sa ki konte yo, gen pou wè ak lanmou, pasyans, sèvis anvè lòt moun ak adorasyon pou Bondye.

Kesyon:

- Ki moun oswa gwoup nan Nouvo Testaman an ki te montre yon move atitud anvè richès?
- Ki jan nou kapab anpile trezò nan syèl la?

III. Pa gen moun ki pote richès nan mond sa a (Eklezyas 5:15-17)

Eklezyas 5:15 gen yon gwo verite: "Li soti toutouni nan vant manman l', konsa tou l'ap tounen san anyen anba tè. Pa gen anyen nan tou sa li travay fè li ka pran pote ale ak li" (gade Jòb 1:21 tou). Nou pa kapab pote lajan ak richès nou yo nan lavi k ap vini an. Menm jan nou rive nan mond sa a, n ap gen pou nou kite li san anyen nan men nou. Kòm Salinas te fè remake sa: "Nou pa janm wè yon kamyon trat ap swiv yon machin kòbya" (Salinas, Danyèl. Kòmantè Bibliik. Ajantin: Editoryal Kairos, 2019, p.828).

Jezi te rakonte de parabol pwisan sou lanmò yon moun rich. Nan Lik 16: 19-31, Jezi rakonte istwa nonm rich la ak Laza, pòv mandyan an. Nan lavi a, moun rich la pa t janm ede Laza; li te viv pou tèt li nan chato abondan l yo. Men, Jezi tradwi istwa sa a nan sèn apre lanmò de pèsonaj sa yo.

Laza te mouri; epi "zanj Bondye yo pote l' mete bò kot Abraram nan syèl la" (v.22). Pandan ke moun rich la te twouve li nan lanfè, kote li te kapab wè Laza; Li mande Abraram voye Laza rafrech lang li, paske li te santi toumant flanm dife a te depase li (v.24). Abraram reponn:

"...Pitit mwen, chonje byen: ou te resevwa tout bon bagay pa ou yo pandan ou te sou latè. Lè sa a menm, Laza te nan tout mizè li. Koulye a, li jwenn konsolasyon bò isit la, ou menm w'ap soufri" (v.25).

Laza, fèb ak oprime, li te reyèlman fò ak mèvèye. Okontrè, moun rich la ak pwisan an te reyèlman endijan ak fèb; epi richès li yo te yon kalite awogans. Kòm Qohelet te di: "Wi, sa se bagay ki pou fann kè nou ak lapenn: Jan nou vini an, se konsa nou prale. Nou travay, men sa p'ap rapòte nou anyen. Sa ki pi rèd la, nou pase tout lavi nou nan fènwa, nan lapenn, nan kè sere, nan maladi, nan fè kòlè" (Eklezyas 5: 16-17).

Nan Lik 12: 13-21, nou gen yon lòt parabol ke Jezi ki se Kris la te rakonte sou yon nonm rich san konprann. Fwa sa a, se te sou yon kiltivatè ki te pwodwi anpil rekòt. Nonm sa a te pran desizyon pou l te bati yon gwo galata, epi li di tèt li: "Aprè sa li di: Bon. Men sa m'ap fè; m'ap kraze depo m' yo, m'ap bati lòt pi gwo pou m' mete tout rekòt mwen yo ak tout lòt byen mwen yo. Aprè sa, m'a di tèt mwen: Monchè, ou gen anpil byen an depò pou plizyè lanne. Pa fatige kò ou ankò. Manje, bwè, pran plezi ou" (vv. 18-19). Gran jij la te koupe plan an: "Men, Bondye di li: Egare! Aswè a menm yo pral mande ou nanm ou. Tou sa ou te sere yo, pou ki moun y'a ye?" (v.20).

Valè lajan an limite. Petèt yon moun ka viv pou 80 ane; men sa a se sèlman yon ti fraksyon nan egzistans li. Menm si li kapab konsève richès li yo pandan tout lavi yo, gen yon pwèn kote yo pral oblije abandone tout bagay. Richès yo, bijou yo, gwo kay posesyon yo, cha dènye modèl yo pap itil nou anyen nan lavi nou aprè lanmò. Se konsa, Qohelet te gen rezon lè li te di ke dedye lavi ou nan chèche bagay sa yo se vanite. Plezi a se yon bagay ki la pou yon ti tan; lavi se tankou zèb nan savann ki vini epi ki ale (Sòm 103: 15-16; Jak 1:10; 1 Pyè 1:24).

Kesyon:

- Kiyès de mesye rich sa yo te ye nan parabòl Jezi te anseye a (Lik 12: 13-21, 16: 19-31)? Ki kalite mesaj ke Mèt la te vle bay?
- Nan limyè letènite, ki valè richès genyen?

IV. Richès yo bon lè yo soti nan Bondye, epi yo administre dapre lòd Bondye (Eklezyas 5:18-20)

Predikatè a prezante nou bò ki pozitif nan byen ke nou posede yo: “Men sa mwen jwenn ankò: Pi bon bagay yon moun ka fè sou latè, se manje, se bwè, se jwi sa li travay di fè a, pandan de twa jou Bondye ba li pou li viv la. Men, se sa ase ki pou yon moun nan lavi” (v.18). Nou dwe regilyèman wè bon bagay ki antoure nou kòm kado ki soti nan men Bondye; epi resevwa yo nan fason sa a kote nou kapab ede ekstrèmman nan sitiyasyon kote nou akable pa trajedi ki kapab menm fè nou mete bonte Bondye an kesyon. Pou ou kontan se jwenn plezi ak satisfaksyon nan sa Bondye chwazi ban nou.

Bondye bay benediksyon, soufrans, travay, jou, ak manje ak bwè. Bondye bay kado nan kè kontan ak kapasite yo pou jwi lavi sa a ki senp. Nou dwe aprann jwi chak moman, chak repa, amitye nou yo ak fanmi yo; paske Bondye ban nou benediksyon sa yo pou jwi yo. Vèsè 19 la di: “Si Bondye bay yon moun richès ak byen, se pou li jwi yo, se pou l' di Bondye mèsi, se pou l' jwi tou sa li travay fè. Sa se kado Bondye ba li”.

Daniel Salinas te ekri ke “kontantman an se yon kado ki soti nan Bondye, se pa yon dwa moun, ni yon pwodwi richès yo” (Salinas, Danyèl. Kòmantè bibliik kontanporen yo. Ajantin: Editoriyal Kairos, 2019, pp.828-829). Pawòl Bondye a di: “Li pa bezwen chonje jan lavi a kout, paske Bondye ba li kont bagay pou l fè pou fè kè l' kontan” (v.20. Gade Filipyen 4: 11-12 tou; 1 Timote 6: 7-8; Ebre 13: 5).

Lajan ke nou genyen an se yon kado Bondye bay; epi Bib la ban nou yon seri de konsèy sou kòman pou sèvi ak li:

1. Nou ta dwe ekonomize sa nou kapab. Kwayan an dwe asire tou ke fanmi an gen ase pou l viv si yon bagay ta rive yo (Pwovèb 6: 6-8).
2. Pran swen fanmi nou yo. Kwayan an dwe asire fanmi an gen bezwen ak konvenyans nan lavi a; ki se, yon kantite ase manje ki bon pou manje, rad pwòp pou abiye osi byen ke yon kote pou viv. Sa gen ladan l tou, swen gran paran yo si yo ta fin vye gran moun (1 Timote 5: 8).
3. Satisfè bezwen lòt moun. Bondye bay pitit li yo lajan li, pou ke yo kapab satisfè bezwen yo avèk bon konprann; epi tou li fè yo jenere avèk lòt moun (Matye 22:39; Filipyen 2: 4; 1 Jan 3: 17-18).
4. Pataje ak moun ki nan soufrans povrete. Nan tou de Ansyen ak Nouvo Testaman an, nou wè dezi Bondye pou pitit li yo ki montre atravè konpasyon li pou pòv yo ak moun ki nan bezwen yo (Pwovèb 22: 9).
5. Sipòte travay legliz lokal la ak misyon yo. Fanmi Bondye a, legliz lokal nou an, li bezwen sipò tout manm yo kòm yon pati nan akonplisman Gran Komisyon an (2 Korentyen 9:7).

John Wesley te preche ke kreyen yo pa ta dwe senpleman peye ladim; men tou, fè kado tout revni siplemantè yon fwa ke fanmi an ak kreyansye yo te resevwa atansyon. Li te kwè ke, ak ogmantasyon revni an, nan nivo kreyen an nan bay yo ta dwe ogmante, pa estanda nan lavi yo (<https://christianhistoryinstitute.org/magazine/atik / kat-leson-sou-lajan>). Nan yon prèch li te preche sou lajan, Wesley te di, “Touche tout sa ou kapab; anpile otan ke ou kapab; bay tout sa ou kapab.”

Kesyon:

- Ki sa sa vle di viv yon vi senp?
- Ki sekre bonè ak kontantman an?

Konklizyon

Predikatè a te avèti nou ke richès kapab pote anpil mal ak dezaz. Viv pou touche pi plis lajan kapab “pran somèy” epi lakòz ajitasyon; epi pote mank de tranquillite; epi pou tan k ap vini an, li pap fè anyen ki bon. Nou dwe jwi avèk kè kontan ke nou te resevwa nan men Bondye a; epi sèvi ak li avèk sajès kòm bon jeran li, sonje ke nan jijman final la yo pral di nou sa nou te fè pou frè nou yo.

Refleksyon Predikatè a

Loysbel Pérez Salazar (Kiba)

Pasaj bibliik pou etid: Eklezyas 7:1-29

Vèsè pou aprann: “Evite fè eksè ni nan yon sans ni nan yon lòt. Si ou gen krentif pou Bondye, ou p’ap tonbe nan fè eksè” Eklezyas 7:18.

Objektif lesan an: Se pou elèv la aplike refleksyon predikatè a, k ap ede l viv avèk sajès epi fè Bondye plezi.

Entwodiksyon

Liv Eklezyas la se yon liv ki klase nan literati bon konprann nan akòz de kontni ki nan tèks li yo. Pèp Izrayèl la te konn itilize, li, entèprete epi aplike; men li toujou revele anpil prensip ki toujou aplikab jodi a. Chapit sèt la (pasaj etid lesan nou an) gen yon seri de trè pratik ak kontanporen. Malgre ke tèks la ansyen anpil epi yo te ekri pou yon trè diferan de nou, kòm yon karakteristik diferan nan Bib la, tèks la pa pèdi pouvwa enstriktif li yo ak frechè nan pale ak pèp Bondye a, kèlkeswa lè a ak diferan kontèks ke l ap viv oswa devlope a. Refleksyon sa yo ke nou pral prezante anba a ap sèvi pou ede nou viv avèk sajès; epi pou ke nou pran modèl konpòtman lavi nou vin yon gran temwayaj vivan pou Bondye ak mond lan.

I. Refleksyon pwovèb yo aplike nan lavi a (Eklezyas 7:1-9)

Plizyè nan ansèyman ki vini nan seksyon sa a ki nan liv ki mansyone se nan fòm konparatif. Sa a se avèk entansyon pou bay valè a sa predikatè a te vle afime kòm bon konprann, epi ki ta dwe aplike nan kalite lavi nou an. Gen kèk nan panse sa yo ki fè gwo eskandal nan lojik komen, se konsa yo prezante tèt yo kòm defi lektè a; epi an menm tan, yo ta kapab pwovoke yon mantalite rejenere tou.

Nou pral sèvi ak kèk tradiksyon bibliik ki pral ede nou pi byen klarifye mesaj la nan yon tèks ki tèlman ansyen kòm Eklezyas, ki te gen yon istwa gramatikal, epi ki soti nan yon kilti tèlman diferan de nou. Ann analize kèk refleksyon sa yo anba a.

A. Yon bon repitasyon pi bon pase yon pafen ki koute chè (v.1a)

“Yon bon repitasyon vo pi plis pase yon pafen chè...” (v.1a NTV).

“Pito yo nonmen non ou anbyen pase pou yo pale sou kalite bon odè ou mete sou ou. Jou ou mouri a pi bon pase jou ou fèt la” (v.1a VLS).

Nan vèsè sa a, yo plase byen moral la pi wo pase byen materyèl la ki kapab reyalize nan lavi a. Ekriyen bibliik la te montre repitasyon sa a aklè, sa vle di, respè a pi wo pase sa nou kapab distenge fizikman. Pafen, oswa odè jan ke yo souvan rele l tou, li te yon bagay trè presye

nan vil jwiv la. Li te gen plizyè itilizasyon (Egzòd 30:34-36; Levitik 16:13; 1 Istwa 6:49); e menm nan tan Jezi, genyen kèk ki te trè chè (Jan 12:3-5). Men ansèyman tèks Eklezyas 7:1a ofri nou siperyorite valè ki gen respè sou nenpòt pafen, oswa itilizasyon li.

Kiltive valè moral ki mansyone yo devan mond ki bò kote nou yo, se fondamantal nan lavi yo. Genyen moun ki eseye distenge tèt yo de lòt moun pa valè sosyal ke yon bagay materyèl ka genyen, ki revele yon kriz idantite ki byen pwofon, ak souzèstime sa ke ekriyen Eklezyas te anseye nou yo. Vèsè ki nan Pwovèb 22:1 tou ranfòse menm lide sa a pou nou.

B. Jou ou mouri a pi bon pase jou ou fèt la (v.1b)

“... Epi jou nou mouri a pi bon pase jou nou fèt” (v.1b NTV).

“... Jou nou mouri a pi bon pase jou nou fèt la” (v.1b TLA).

Li posib pou ke mo sa yo kapab trè kontwovèsyal. Ann konprann ekriyen bibliik la yon ti kras; byen li vle pouse nou pou nou bay lanmò valè li, pou nou fè atansyon ak li. Jou sa a (pa lanmò a) pou mache dwat devan Bondye a gen yon pi gwo valè; e se sa ki predikatè a refere yo bay. Se konsa, li di tradiksyon sa a: “... ak jou lanmò jis la, pase jou nesans la” (v.1b Vèsyon Modèn 1929).

Pèspektiv ke moun ki jis yo gen yon bon desten te enplisit nan kilti a nan tan sa a, li reflekte tout revelasyon Ansyen Testaman an. Se la li soti nan bay yon valè sèten ak lanmò.

Epitou nan pwen de vi kretyen an, lanmò pou yon kwayan se pasaj nan lavi ki pap janm fini an; e se sa nou espere: abite nan kay ki pap janm fini an ak Seyè nou an.

Lè nou entèprete li nan fason sa a, tèks la rive nan yon pi bon konpreyansyon ak aplikasyon. Remake byen ke predikatè a mete aksan sou pi gwo valè ak jou ke nou pase nan letènite a; swa nan ka yon kwayan ki ale ak Kris la lakay li nan syèl la, tankou pa yon moun ki pa janm te vle konnen Bondye, epi li ale nan kondanasyon pou tout tan. Pou rezon sa a, tout moun dwe prete gwo atansyon ak jou sa ki gen pou vini an; e n ap entwodui

nan yon desten etènèl, ke depi davans lòm nan te deja chwazi nan lavi.

C. Kriye pi bon pase ri (vv.2-4)

“Pito yon moun nan lapenn pase pou l’ gen kè kontan. Lapenn rale figi ou, men l’ap louvri lespri ou” (v.3 VLS).

“Pito ou kriye pase w ri; kriye fè nou pran matirite” (v.3 TLA).

Okenn moun pa pwefere pou yo nan antèman, fèt yo t ap pi bon chwa a; men sajès ke li vle transmèt nou an se wè ke soufrans tankou yon bagay ki pèmèt moun aprann, li se yon bagay ki edikatif. Se vre ke soufrans, kriye, dlo nan je anseye nou bagay ke ri pap janm anseye nou. Kriye fè nou grandi ak pran matirite. Malgre ke pèsoun moun pa vle pase moman sa yo; Bondye pèmèt pou rezon bèl pouvw a li nan lavi nou. Anpil kwayan ka remèsye Seyè a pou moman kriye yo te pase, epi ki te sa travay pou byen yo (Women 8:28). Vèsè etid la montre nou ke tristès la pi bon; paske rezilta a konstriksyon karaktè ak matirite.

Nan pati sa a nan etid la, pwofesè a ka mande temwayaj nan men elèv li yo konsènan moman difisil yo ke yo te pase, epi ki te fè yo gen matirite ak konprann objektif Bondye pou lavi yo.

D. Kòlè a se diferan de moun san konprann (v.9)

“Kontwole karaktè ou, paske kòlè se karakteristik moun san konprann” (v.9 NLT).

Bondye kòmande nou nan Pawòl li a pou nou kontwole karaktè nou; konnen konsekans negatif kòlè a san kontwòl. Kòlè pwodui yon myriad nan afekte espirityèl ak fizik; epi li ka lakòz resantiman, rasin nan anmè, ki se pòt louvri nan dyab la. Soti nan pakonsekan bezwen toujou kenbe kontwòl tèt ou.

Nan lòt men an, tèks la di nou ke vin fache se pa vre nan moun ki gen bon konprann; men li se karakteristik moun san konprann.

Nan pati sa a nan leson an, ou ka mande temwayaj pèsounèl ak Pawòl Bondye a sou bon konprann ak benefis ki genyen nan pa fache.

Kesyon:

- Mansyone yon refleksyon pwovèbyal ki frape ou; epi eksplike kijan ou pral aplike li nan lavi ou.
- Ki jan nou ka kontwole karaktè nou?

II. Refleksyon sou bon konprann nan (Eklezyas 7:10-25)

Nan seksyon sa a nan Eklezyas 7, ekriven bibliik la te wè lavi lòm nan depann de Bondye, li evoke nesite bon konprann nan, epi prezante yon seri de refleksyon ki pral bay plis valè ak bon konprann nan plis pase lòt bagay yo ke moun pèp Izrayèl yo te bay valè, pami yo, pil richès yo. Annou konsidere kèk nan refleksyon saj sa yo ki anba a.

A. Medite tan pase yo pa saj (v.10)

Pa anvè viv ‘ansyen tan an’; li pa saj ditou (v.10 NTV).

“Pa janm mande poukisa tan lontan te pi bon pase tan n’ap viv koulye a. Moun ki gen bon konprann p’ap mande bagay konsa” (v.10 TLA).

Gen kèk moun ak kèk kwayan ki toujou ap viv de sa ki te pase; epi sa pa pèmèt yo jwi prezan an. Plis nou ta renmen sa, nou pa kapab reviv tan pase a. Rapèl sa a anjeneral kapab fè gwo mal. Epitou konpare tan prezan ak tan ki deja pase a se yon dezaz; ki pa revele bon konprann. Li komen nan maryaj ak legliz yo sonje tan pase a; epi lè ke sa fèt konparativman, li bay nesans ak gwo dezaz. Gen yon tandans pou di: “Lontan te pi bon”; epi yon evalyasyon solid pa ta pèmèt konparezon an pa fwa, moun, resous, ki pa menm bagay la tou, epi li ta san sans. An rapò avèk sa a, pa janm gen bon konprann yo konpare oswa pote plent kont. Ann viv sa ke Bondye pèmèt nou viv; epi pèmèt nou rekonesan pou sa san ke nou pa konfòme nou, men pito se mache nan direksyon vè tout sa Bondye mete devan nou.

B. Konbinezon sajès ak lajan (vv.11-12)

“Sa bon pou moun gen bon konprann. Se tankou si ou te gen anpil byen. Se yon gwo avantaj pou tout moun k’ap viv sou latè. Bon konprann pwoteje ou menm jan lajan ka fè l’. Men, avantaj yon moun genyen lè li gen konesans avèk bon konprann, sa l’ konnen an ap fè l’ viv” (vv.11-12 VLS).

Lè yo itilize tèm “lajan an”, li refere tou ak byen; epi vèsè bibliik la bay valè ak eleman sa a. Ni bon konprann nan ak lajan an, byen, yo gen benefis yo dapre predikatè a: yo louvri pòt yo, yo bay pwoteksyon; men an menm tan li ban nou klè sipremasi bon konprann nan sou lajan. Malgre ke Konsèy bibliik la se ke si yon moun kapab rive gen bon konprann ak rich nan menm tan se pi bon toujou; preferans lan dwe nan bon konprann, paske li bay moun ki posede li a lavi, li pèmèt yo avanse plis nan tout bagay, e menm nan kantite ane yo.

C. Aksepte aksyon Bondye a, epi gen krentif pou li (vv.13-18)

1. Pa gen okenn moun ki kapab kanpe kont sa Bondye vle (v.13)

Rekòmandasyon predikatè a se ke li saj pou ke nou aksepte fason Bondye fè bagay sa yo (v.13 VLS). Sa ke li pèmèt ki rive nan lavi, ou oblije aksepte li. Lè ke nou mete nou nan men li, li pral fè bon bagay pou pèp li a, menm lè pèsèpsyon nou diferan. Men, pa gen moun ki ka ale kont sa Bondye dispoze; sa pa chanje. Se pou nou aksepte dispozisyon li yo.

2. Gen bagay ki pa genyen sans moun; men sa ki enpòtan an se gen krentif pou Bondye (vv. 15-18)

Predikatè a te revele anpil verite enpòtan sou bagay ke nou pa konprann nan lavi sa a. Li te di kèk bagay; men chak kwayan ka gen sikonstans oswa evènman ke yo pa konprann nan devouman yo, oswa sa k ap pase nan mond sa a. Ekriven bibliik la te deklare: “Lavi nou sou latè pa vo anyen, se vre! Men mwen wè tout kalite bagay; Mwen wè moun debyen, atout yo mache dwat la, mouri

mouri yo. Mwen wè mechan yo menm ap viv lontan pou fè mechanste”(v.15 VLS). Sa yo se reyalite ke nou wè chak jou, osi byen ke lòt moun; men kle a se nan pawòl vèsè k ap vini yo: “Evite fè eksè ni nan yon sans ni nan yon lòt. Si ou gen krentif pou Bondye, ou p’ap tonbe nan fè eksè” (v.18 VLS). Menm si nou pa konprann tout bagay; men bagay ki pi enpòtan an se gen krentif pou Bondye, sa vle di, respekte l. Sa ap toujou ban nou viktwa nan lavi sa a.

Mande: “Ki sa sa vle di pou ou, an tèm pratik, krentif oswa respè pou Bondye?”

D. Pa okipe moun k ap fè tripotay yo (vv.21-22)

“Pa gen moun k’ap mache dwat sou latè ki ka di tou sa l’ap fè byen, li pa janm fè sa ki mal. Pa koute tou sa moun ap di. Konsa ou p’ap tande lè domestik ou ap pale ou mal”(vv.21-22 VLS). Youn nan bagay ki pi destriktif nan relasyon moun ak moun, se tripotay. Sa a se yon mal devastatè ki lakòz divizyon, kriz ak enkonpreyansyon. Konsèy predikatè a baze li sou de aspè fondamantal: nan pa koute tripotay, ak nan rekonèt ke nou te fè li tou sou lòt moun, ke nou dwe evite fè tou (Jak 3). Legliz la ta dwe eseye pa akomode peche sa a. Li te afekte kò Kris la depi anpil ane, epi li toujou fewòs. Sijesyon ki saj la se toujou sispann mal terib sa; epi sa ki kòmanse avèk nou chak.

Kesyon:

- Mansyone refleksyon predikatè yo te di.
- Nan refleksyon ki etidye yo nan pwèn sa a, kòmante sou ki jan li ka itil nan lavi pèsonèl ou ak/oswa nan ministè ou.

III. Refleksyon sou peche lèzòm (Eklezyas 7:26-29)

Bon konprann predikatè a te fè l konprann peche ki pran rasin nan kè lòm. Pakonsekan, li te pran plizyè vèsè pou pale sou sijè sa a. Ann wè kèk nan refleksyon yo sou pwoblèm lan.

A. Danje fanm ki jenès la (v.26)

“Mwen jwenn yon bagay ki pi rès pase lanmò. Se fanm. Lè yo di yo renmen ou, se pèlen yo pare pou ou. Lè yo pase bra yo nan kou ou, se chenn yo pase nan kou ou. Yon moun ki fè Bondye plezi va chape anba men yo. Men, moun k’ap fè sa ki mal ap tonbe anba grif yo”(v.26 VLS).

Kalite fanm ki reflekte isit la kòm jenès la se yon pati nan lavi moun ansyen yo, ki gen ladan li Izrayèl. Liv Pwovèb la gen anpil pasaj ki dekri kalite fanm sa a (Pwovèb 5: 3, 6: 24,26, 22:14). Predikatè a dekri estrateji sediksyon li a; epi li te avèti sou amèt im ke sa enplike. Jodi a, plis ke jamè, nou nan epòk sansyèl: sou rezo sosyal yo, lye travay, lari yo e menm nan legliz, gen fanm sa yo. Refleksyon sa a gen anpil validite ak enpòtans. Nou te wè anpil kwayan, lidè ak pastè tonbe nan pèlen sa a epi kontinyèlman yo kontinye ap tonbe nan peche sa a. Li se yon danje k ap pran gwo vitès chak jou nan mond sa a. Ann pran swen pitit nou yo; epi pran swen chak kwayan.

B. Obeyisans anvè Bondye egzante li soti kont pèlen peche a (v.26)

“Mwen jwenn yon bagay ki pi rès pase lanmò. Se fanm. Lè yo di yo renmen ou, se pèlen yo pare pou ou. Lè yo pase bra yo nan kou ou, se chenn yo pase nan kou ou. Yon moun ki fè Bondye plezi va chape anba men yo. Men, moun k’ap fè sa ki mal ap tonbe anba grif yo”(v.26 VLS).

“Si ou obeyi Bondye, ou pral debarase tèt ou de li; men si w pa obeyi, ou pral tonbe nan privye yo” (v.26b TLA).

Se nan vèsè sa a ke nou jwenn kle viktwa fas ak peche sa a ki te tèlman frakasan nan tout istwa, e menm plis vyolan jodi a. Kle a se obeyisans anvè Bondye; konnen ke nou dwe travay pou fè l plezi. Si sa rive vre, n ap toujou rete fidèl ak Bondye. Sèvitè Bondye yo dwe toujou fè atansyon ak fanm jenès yo ki chak jou sènen lavi yo. Yo pa dwe bay lènmi an okenn espas. Si sa nesèsè; yo dwe kouri menm jan ak Jozèf (Jenès 39:12). Epitou, sèvant Bondye a dwe pran prekosyon ak gason k ap mache sedwi yo; epi yo pap tonbe nan pèlen dyab la, men yo va fè Bondye plezi nan tout bagay.

C. Bondye te fè lèzòm byen, epi lèzòm vin devye aprè pèvèsyon yo (vv.27-29)

“M’ap chache yon lòt esplikasyon. Men mwen pa jwenn li. Sou mil gason mwen kontre, se yon sèl mwen jwenn ki gen konprann. Men pou fanm, mwen pa jwenn yonn menm. Men sa ase mwen jwenn: Bondye kreye moun pou yo viv san pwoblèm, li mete yon chemen tou dwat devan yo, men se yo menm ki chache traka bay tèt yo”(v.28-29 VLS).

Tèks sa a anseye nou ke predikatè a pa t jwenn lòm bon totalman, vètye. Sa a se pwodwi ke peche sa depafini nou; te defòm nonm ak fanm lan. Pou sa ki gen pou wè avèk jwenn yon moun vètye nan mil, epi li pa jwenn yon sèl fanm ki bon (v.28b); li pwente sipremasi gason an sou fi a, li pwòp nan sans kiltirèl kote tèks la te ekri a. Men sa li vle transmèt la se mete aksan sou feblès lòm, ak mankman li nan bonte aprè peche Adan avèk Èv la.

Yon lòt kote, li admèt klèman ke lòm genyen libète pou l pran desizyon, li gen kapasite pou l fè pwòp chwa li, ak jan desizyon an te pran pa Adan te mal; men tou li te fè wè byen klè ke Bondye te kreye nou pou bon rezon (v.29 VLS). Peche lèzòm devye plan Bondye a; byenke sa a pa t afèbli, okontrè, sa te rive nan pi bèl pwèn an atravè Jezi ki se Kris la.

Kesyon:

- Diskite sou danje ki genyen nan fanm jenès la, ak peche seksyèl ki egziste jodi a.
- Ki kle viktwa sou peche?

Konklizyon

San dout, tout refleksyon sa yo bò kote predikatè a ede nou viv avèk sajès, si nou aplike yo. Epitou, yo fè nou konprann pwòp feblès nou yo; e nou pwoche pi pre Bondye, epi gen yon depandans konplèt sou li.

Nou konnen yon pati sèlman

Daniel Pesado (USA)

Pasaj bibliik pou etid: Eklezyas 8:9-15, 9:2-6

Vèsè pou aprann: “Men, toutotan yon moun vivan toujou gen espwa pou li. Yon chen vivan miyò pase yon lyon mouri” Eklezyas 9:4

Objektif leson an: Se pou elèv la konprann lit ant inegalite evidan nan lavi sa a, ak lafwa ke Bondye se yon moun ki bon ak jis.

Entwodiksyon

Nan apwòch etid liv Eklezyas la, li gen tandans pou gade kritik e menm kesyon reklamasyon ekriyen li a, li menm ki konsidere kòm yon modèl bon konprann pou lòm. Men, li ban nou konfyans dèskè li te fè nou etidye santiman, lide ak reyaksyon trè komen pou tout èt imen.

Asireman, nou tout te tandè moun konn ap di: “Lavi a pa bèl jan li sanble ye a”. Si nou ta mande kisa sa vle di ak ekspresyon sa a ki tèlman komen; pwobableman, pi fò nan moun ki kesyone ta di ke li fè referans ak soufrans, pwoblèm epi, siman ak moman estrès, fatig ak mekontantman. Epi li nye ke pandan lavi sa a, chak moun, kèlkeswa lè a, edikasyon ke moun nan genyen oswa estati sosyal ke li reyalize, eksperyans santiman trè reyèl ke nou ka defini kòm douloure, dekourajan, tris epi pwodwi mekontantman ak ensekirite.

Men, youn nan pwoblèm ke nou tout genyen nan moman kote n ap eseye konprann sitiyasyon yo ki rive pandan tout lavi a se kapasite limite pou jije sitiyasyon sa yo, menm si se pwòp eksperyans yo oswa pa lòt moun. Lwa kòz-efè a pa travay nan yon fason matematik, otomatik e konstan nan lavi moun. Nou pa toujou wè konsekans desizyon nou yo nan yon fason ki klè ak imedyat.

Sa a pa t yon pwoblèm inik pou ekriyen liv Eklezyas la; depi anpil syèk, moun te toujou konn fè fas ak menm sitiyasyon an, e li te fè eksperyans menm lit la, fatig ak desepsyon. Papa Salomon, wa David, nan youn nan sòm li yo te fè evidan tansyon sa a ke li te viv nan lavi li ki te pouse l di, “Pa fè kòlè lè ou wè mechan yo! Pa anye sò moun k’ap fè mal yo! ... Pa fè kòlè lè ou wè moun gen zafè yo ap mache byen. lè ou wè moun reyalize tout move lide yo gen nan tèt yo” (Sòm 37: 1,7). Menm konsa, lespri nou mande jistis; e lè nou obsève soufrans moun k ap mache dwat devan Bondye epi kijan mechan an ap pwospere, epi nou pa resevwa okenn repons ki jistifye reyalite sa a, lespri nou soufri e, anpil fwa, revòlte.

Pou rezon sa a, nou bezwen gade travay Bondye a soti nan yon pèspektiv pi laj pase sèlman an obsèvatè nayif oswa tou senpleman pa prepare yo disène reyalite soti nan fondasyon an enfayib ki konstitye Pawòl Bondye a. Pou rezon sa a menm, nou itilize pou tit leson sa a lide Pòl lè li rekonèt: “Konsa tou, sa nou wè koulye a, se tankou yon pòtre n’ap gade yon jan twoub twoub nan yon glas. Men, pita nou pral wè fasafas. Koulye a nou pa fin konn tout bagay. Men, pita n’a konnen nèt ale menm jan Bondye konnen nou an” (1 Korentyen 13:12), li fè referans ak limitasyon nan konesans epi, se poutèt sa, risk pou yo fè konklizyon san yo pa pran an kont tout konsèy Bondye ki disponib nan Bib la.

I. Inegalite pa toujou vle di mank de jistis (Eklezyas 8:9-11)

Vèsè sa yo se youn nan entèpretasyon ki pi konplèks nan tout Bib la; paske, omwen tanporèman ak pasyèlman, enjistis ak inegalite a rete san pinisyon sa merite. Men, nou bezwen konsidere plizyè aspè lè n ap revize pasaj sa a:

A. Inegalite ak mank opòtinite

Nan premye kout je ki fèt la, tout inegalite sosyal sanble vle di enjistis. Men, li nesèsè pou fè distenksyon ant inegalite ak tretman inegal. Inegalite a kapab gen divès kalite kòz, pliske li se menm youn nan yo akòz aksyon menm moun sa a ki eksperimante inegalite a. Pa egzanp: si yon moun se parese, li pa vle travay, se sa ki lakòz inegalite ekonomik li; kidonk, li pap gen menm resous ak moun ki travay yo.

Men tou, nou kapab rele tretman inegal diskriminasyon oswa enjistis. Sa a koze pa yon moun deyò ki soufri li. Tretman inegal sa a ka koze pa yon moun, yon enstitisyon oswa yon lwa, ak anpil lòt bagay ankò. Pa egzanp: si nou aplike pou yon travay; epi baze sou ras nou, aparans fizik, koulè po, elatriye, kite nou sou bò liy pou bay opsyon a yon lòt moun ki mwens kalifye.

Nan kèk ti mo, nou kapab afime ke se pa tout inegalite ki te koze pa tretman inegal; men kontra inegal toujou pwodwi inegalite.

Enjistis la ki deja egziste, endividyèl oswa sosyal, anpeche moun yo jwenn opòtinite pou yo gen yon lavi desan. Genyen anpil rezon pou sa. Sèlman lè ke nou obsève kèk egzanp bò kote nou, nou remake ke gen bagay sa yo:

I. Inegalite nan opòtinite edikatif yo.

Li trè evidan nan tout mond lan: peyi devlope yo (yon ti jan mwens), devlope oswa soudevelope, ke sa yo ki pa genyen konpetans oswa konesans ki nesèsè pou fonksyone nan sosyete a ogmante chans pou gen plis majinalizasyon sosyal ak ekonomik. KEALK (Komisyon Ekonomik pou Amerik Latin ak Karayib la), depann sou Nasyonzini, li fè sonje ke diferans lan soti nan enskripsyon prèske inivèsèl lekòl primè nan peyi devlope yo, nan sèlman 30% nan peyi soudevelope yo (enfòmasyon an soti nan yon dokiman prepare pa Daniela Trucco ak Ministè Nòvejyen an nan Afè Etranjè, ki disponib nan <http://flacso.redelivre.org.br/files/2014/10/1138.pdf>).

2. Inegalite rasyal.

Li trè evidan nan pifò peyi yo ak nan sèten kontèks ki fè pati de yon sèten gwoup rasyal enplike mwens edikasyon ak opòtinite travay ak aksè benefis sosyal yo.

3. Inegalite ant sèks.

Li rekonèt tou ke lè yon moun posede yon sèks feminen enplike gen mwens opòtinite edikasyonèl ak travay ak pi ba salè. Oganizasyon Nasyon Zini rapòte yon diferans nan salè mwayèn mondyal nan 16% mwens pou fanm (done ki twouve nan Rapò Mondyal sou Salè OIT 2018/2019, ki disponib nan <https://www.ilo.org/global/research/global-reports/global-wage-report/2018/lang-es/index.htm>).

An relasyon ak sa a, Pawòl Bondye a gen ladan li avètisman trè strik pou moun sa yo, pa egzanp, abize travayè yo ak pòv sou latè yo: "Seyè ki gen tout pouvwa a di ankò: -m'a vin jwenn nou pou rann jistis. Parèt mwen parèt, m'ap denonse moun k'ap fè maji, moun k'ap fè adiltè, moun k'ap fè sèman pou twonpe moun, moun k'ap kenbe nan lajan moun k'ap travay pou yo, moun k'ap pese fanm ki pèdi mari yo ak timoun ki pèdi papa yo, moun k'ap pwofite sou moun lòt nasyon, moun ki pa genyen m'krentif" (Malachi 3: 5 VLS). Li fè remake tou: "Madichon pou moun k'ap bati gwo kay avèk lajan lenjistis, k'ap mete chanmòt sou kay yo ak lajan yo fè nan move kondisyon. Y'ap fè jwif parèy yo travay gratis pou yo, yo pa peye yo lajan yo" (Jeremi 22:13 VLS). Amòs se te youn nan pwofèt ki te pi enfatik nan batay kont inegalite ki te koze pa abi moun rich yo. Enspire pa Seyè a, li te di: "Koute byen sa m'ap di nou la a, nou menm k'ap kraze pòv malere yo anba pye nou, nou menm k'ap fini ak malere yo nan peyi a. N'ap plede di: Kilè fèt lalin nouvel lan va pase pou nou ka vann diri nou? Kilè jou repo a va pase pou nou ka louvri depo nou yo pou nou vann? Lè sa a, n'a moute pri tout bagay, n'a sèvi ak fo mezi, n'a ranje balans yo pou nou ka

twonpe pratik yo. N'a pran moun serye ki pa ka peye dèt yo, n'a achte yo pou sèvi esklav. N'a pran pòv malere ki pa gen senk, n'a achte yo pou pri yon pè sapat. N'a vann ata pay diri a pou gwo lajan" (Amòs 8:4-6).

B. Inegalite ak kilti

Men, an menm tan, gen yon lòt kalite inegalite ke nou kapab rele kiltirèl. Nan anpil peyi, genyen abitud kiltirèl ki seryezman kondisyon tout kalite devlopman, e ki jenere gwo inegalite. Se trè evidan ke gen peyi ak kilti respèktif ki karakterize pa efikasite, kreyativite, efò e menm detay enpòtan, tankou prezans ak ponktyalite. Lè aspè kiltirèl sa yo inyore, yo jenere inegalite; epi nou pa kapab pale de enjistis ankò.

Li bèl anpil lè ke nou rekonèt ke chak kilti yo afekte pa peche ki nan kè moun ki konpoze li ak elabore li nan tout listwa limanite.

Pou rezon sa a, nou jwenn nan Bib la avètisman trè sevè pou ke chak eleman negatif kiltirèl yo transfòme pa efikasite gras Bondye a.

Kèk egzanp trè enpòtan. Se konsa, nou jwenn avètisman kont parès: "Parese fè ou pòv, men travay di fè ou rich" (Pwovèb 10:4; gade tou Pwovèb 6:6-8 VLS). Epi deklarasyon apot Pòl te fè a te pi rès toujou lè l te di: "Nou chonje lè m' te lakay nou, mwen te di nou: moun ki pa travay pa gen dwa manje non plis. M'ap pale konsa ak nou paske m' pran nouvel gen kèk moun nan mitan nou k'ap fè parese, ki pa vle fè lòt bagay pase foure bouch yo nan zafè lòt moun. Men sa m'ap voye di moun sa yo: Nan non Jezikri, Seyè a, m'ap mande nou pou nou travay nan lòd, pou nou manje swe kouraj nou" (2 Tesalonisyen 3:10-12 VLS).

Men, li jis pou ke nou mande tèt nou: "Èske gen yon objektif pou lavi lòt?"

Kesyon:

- Ki sa ou panse sou diferans ki genyen ant inegalite ak tretman inegal?
- Mansyone egzanp bibliik ak aktyèl sou tretman inegal la.

II. Inegalite pa janm vle di mank de objektif (Eklezyas 9:4)

Bib la di: "Men, toutotan yon moun vivan toujou gen espwa pou li. Yon chen vivan miyò pase yon lyon mouri" (v.4). Pawòl sa a rezime, nan fason predikatè a, espwa ki toujou egziste pou moun ki toujou vivan yo.

Bondye te etabli objektif li epi se pou imaj ke li te pataje avèk lòt nan kreyasyon an dwe retabli nan chak kreyati li yo. Men, kisa restorasyon sa enplike pou retounen nan objektif Bondye? Nou pral eksplike sa pi anba a.

A. Restorasyon espiritiyèl

Nan premye pozisyon, Bondye te kapab akonpli sa li te planifye nan kòmansman an. Sa a se ke chak desandan

Adan repwodwi imaj la ki te premye nonm sa a te kreye (Jenèz 1:26-27).

Doktè Jorge A. León eksplike ke lòm se yon èt ki pa fin konplè, e ke li bezwen aprann ak jwenn matirite; konsa li ap viv nan tansyon pèmanan: "Lòm nan te resevwa enfliyans dezente-grasyon nan peche epi (tou) pa travay la ak ministè a ki entegre atravè Jezi ki se Kris la" (León, Jorge A. Èske nouvo nonm lan posib? Ajantin: Edisyon Sètitud, 1979, p.6).

B. Restorasyon objektif la

Atravè Jezi ki se Kris la, Bondye retabli objektif orijinal li a nan tout moun ki pa lafwa resevwa li nan kè yo.

Jodi a atravè Jezi ki se Kris la, Bondye retabli objektif orijinal li nan tout moun ki pa lafwa resevwa li nan kè yo. Fason ki byen klè pou fè wè sa se sèvi l nan tout zòn nan lavi nou oswa, sa ki menm bagay la tou, se renmen Bondye ak frè parèy nou ak kè sensè (Mak 12:28-33).

Lè nou retounen nan objektif orijinal Bondye a, Imaj li a kòmanse retabli nan nou, epi tout inegalite pran yon chèz dèyè. Nou pa sispann chèche amelyorasyon endividyèl ak / oswa fanmi, finalman, sosyal pou chak moun, yon objektif sevè nan levanjil la; men kounye a n ap viv selon yon pi gwo objektif: onore Bondye. Epi pandan ke objektif sa vin reyèl, nou wè ki jan inegalite nan Kris la, disparèt; paske nan li ... "Pa gen ni jwif ni grèk; pa pa gen ni esklav ni lib; pa gen ni gason ni fi; paske tout ou fè yon sèl nan Jezi ki se Kris la" (Galat 3:28). Sa a se youn nan premye prèv yo nan relasyon nou avèk Bondye epi objektif li pou nou restore.

Kesyon:

- Ki vèsè biblik ou kapab ajoute ki dekri objektif Bondye pou lavi ou?
- Kisa sa vle di pou ou ke yo te transfòmè atravè Jezi ki se Kris la?

III. Inegalite pa janm vle di mank de rekonpans (Eklezyas 8:12-13)

Nan Eklezyas 8: 12-13, ekriven biblik la te eksprime batay lafwa li. Vèsè sa yo revele yon pwoblèm komen pou anpil moun depi nan konmansman istwa a: bliye ke Bondye pa janm kite moun ki mechan an san pinisyon epi moun ki jis yo san rekonpans.

A. Pinisyon lòm nan enjis

Predikatè a te fè dezespwa li pi evidan lè ke li di: "Se menm sò a pou tout moun. Sa tou, tankou tout lòt bagay ki rive sou latè, se yon malè. Se konsa, moun pase tout lavi yo ak mechanste nan kè yo, y'ap kite lide moun fou travay nan tèt yo, epi yo rete konsa yo mouri" (Eklezyas 9: 3). Isit la ekriven biblik la revele "ajtasyon espiyèl nan tout moun ki gen lafwa pandan li ba yo yon vizyon ki pi lwen pase nan kavò a, men nati sa a kriye pou lafwa sa a" (Chapman et anpil lòt ankò. Kòmantè Biblik Beacon, Volim III.USA: KPN, 1969, p.593). Rezon prensipal la se bagay sa yo:

"Pinisyon pou peche a sanble tèlman pran tan epi konsa tèlman fasil pou ke li rive, ke mechan yo kontinye ap fè peche..." (Chapman et anpil lòt ankò. Kòmantè Biblik Beacon, Volim III.USA: KPN, 1969, p. 591). Men lafwa te ede Predikatè a kwè sa: "Yon moun k'ap fè sa ki mal gen dwa fè san (100) krim, yonn sou lòt, epi l'ap toujou mache sou moun. Men, mwen konnen yo di tou: Si ou gen krentif pou Bondye, w'ap viv ak kè kontan, paske ou respekte Bondye. Men se pa menm bagay la pou mechan an. L'ap malere, lavi li tankou yon lonbraj. L'ap mouri bonè, paske li pa gen krentif pou Bondye" (Eklezyas 8:12-13). Li nesesè tou pou sonje ke anpil nan la Benefis enjis lòm nan tanporè ak aparant (Pwovèb 11:18 VLS); e ke abondans byen materyèl la pa nesesèman fè moun kontan (Pwovèb 15:16; Eklezyas 5:10; 1 Timote 6:9).

B. Rekonpans moun ki mache dwat la

Nan Eklezyas 8:12, rekonpans lan se senpleman "Y ap reyisi". Malgre ke an brèf, ekspresyon sa a bèl anpil; paske li anonse ke moun ki renmen Bondye a resevwa benediksyon konplè, tout benediksyon. Nou konnen ke gen plis pase 3,500 pwomès nan Bib la; kèk ladan yo dekri nan yon fason ki senp, men elaji benediksyon sa a. Youn nan pi enpòtan yo te fèt pa Jezi li menm (Mak 10: 29-30); sepandan, menm si sa, ou bezwen an premye aksepte pa lafwa (Ebre 11:6), pou jan nou te wè l deja, moun pa toujou resevwa rekonpans nan lavi sa.

Yon lòt pwomès ki rezime lide benediksyon an se sa ki annapre yo: "Se mwen ki konnen sa m' gen nan tèt mwen pou nou. Se mwen menm Seyè a k'ap pale. Se byen nou mwen ta vle wè, pa malè nou. Mwen ta vle demen nou jwenn sa n'ap tann lan" (Jeremi 29:11). Anplis de sa, Bondye pwomèt kè poze (Matye 11:28), dispozisyon (Malachi 3:10; Filipyen 4:19), yon avni ki an sekirite (Sòm 23:1-6), ak pwomès ki pi enpòtan yo: Jeziki se Kris la, Pitit li a (Jeremi 33:14-16), delivre anba peche (Women 6:7), lapè li (Jan 16:33), ak lavi ki pap janm fini an (Jak 1:12; 1 Jan 5:11).

Bondye pwomèt sa ak moun ki fè l plezi yo ak yon kè enb e sensè. Se sèl lafwa ak obeyisans ki kondisyon pou ke nan lavi sa a nou kòmanse resevwa rekonpans Bondye te pwomèt la. Li di li menm: "y ap reyisi" (Eklezyas 8:12).

Kesyon:

- Mansyone rekonpans ou te resevwa nan men Bondye yo.
- Ki pi bon espwa ou genyen pou rekonpans ou; e kilè ou panse li pral vin yon reyalyte endiskitab?

Konklizyon

Gen yon lit jigantèsk ant yon mantalite oswa filozofi tèrès, ak dezi pou kenbe lafwa nan yon Bondye ki jis, ki genyen konpasyon epi ki bay anpil opòtinite pou kite mechan yo repanti nan lavi yo. Nou dwe toujou kenbe lafwa nan Bondye ak akonplisman Pawòl li yo se gid enfayib nou an nan lavi sa a.

Kòman pou nou jwi vrè bonè a?

Joel Castro (Espay)

Pasaj bibliik pou etid: Eklezyas 9:7-12

Vèsè pou aprann: “Ale non, monchè, manje manje ou ak kè kontan, bwè diven ou san kè sote. Bondye deja dakò ak tou sa w’ap fè” Eklezyas 9:7.

Objektif leson an: Ankouraje elèv la pou li byen itilize tan yo, jwi vrè bonè yo selon volonte Bondye.

Entwodiksyon

Youn nan demann ke Salomon te fè Bondye nan jenès li se te mande l bon konprann; Bondye te akòde li dezi sa a (1 Wa 3:3-15). Se sèlman konsa li te kapab gouvènen pèp Izrayèl la. Sepandan, lè li te vin gran moun, bon konprann ke li te resevwa a te konbine avèk matirite li, epi nou gen fwi li nan liv Eklezyas la. Nan sa, wa Salomon kite nou anrejistre anpil leson sou sa li te aprann yo nan lavi li.

Nan Eklezyas 9: 4, gen yon verite ke nou dwe pran avantaj de li ki gen rapò ak kontantman nou. Si jodi a ou fè pati de klas bibliik sa a; se paske Bondye te rezève lavi li nan bi ke w ap viv epi jwi vrè kontantman an. Pa gen pi bon sajès pase aji sou konsèy diven. Malgre ke nou konnen ke lyon an pi gwo epi pi efikas pase yon chen; sepandan, ki sa sa ap itil nou lè nou genyen li mouri la? Tèm “chen” an egal a yon moun san konprann; men, si ou toujou ap viv, ou ka chanje direksyon ou, paske ou toujou gen espwa. Se la ke, kòm kreyen, nou dwe prete yon atansyon espesyal sou twa zòn nan lavi nou; fason nou viv li, vrè bonè nou an pral depann.

I. Manje ak abiye ak kè kontan ak kontantman (Eklezyas 9:7-8)

Ni pou nou manje ak abiye nou ta dwe baze nan yon kontantman. Ekriven bibliik Eklezyas la ankouraje nou pou nou fè bagay yo avèk yon kè kontan, nan volonte Bondye.

A. “... manje pen ou ak kè kontan” (v.7a)

Apèl pou manje ak kè kontan ale pi lwen pase yon kè kontan fizik. An reyalyte, gen anpil moun k ap viv pou manje. Gouman yo plen ak egoyis ak endividyalis. Moun sa yo k ap viv nan goumandiz yo kwè ke kè kontan nan manje a twouve li nan dekorasyon anviwònman an, oswa jan meni an chè.

Gen anpil lòt moun ki panse ke se nan selebrasyon yo nan kèk dat espesyal; men tout jwa sa fini lè evènman an fini. E aprè sa? Se sèl solitud ki rete nan kè ki te panse de tèt yo epi yo pa nan koze vwazen li.

Pou Salomon, manje a ta dwe nan lapè; sa vle di, nan lapè enteryè (Pwovèb 17:1). Jezi te ankouraje nou tou pou ke nou sonje pòv yo ak andikape yo; e si sa posib, envite yo nan selebrasyon nou yo ak/oswa dine (Lik 14:12-14). Nou ka pa kapab resevwa yo lakay nou; men nou ka pote kèk manje sou tab yo. Sa a se manje ak kè kontan! Gen yon bèl istwa nan www.cope.es pòtal la. Istwa sa a te pase nan peyi Brezil; e li te sou Paula Meriguete ak Victor Ribeiro, 23 ak 24 ane laj respektivman. De jenn gason sa yo kite yon egzanp pratik pou nou sou sa lanmou ye. Yo deside envite 16 fevriye 2019, jou maryaj yo, 160 moun ki nan bezwen manje avèk yo nan fèt yo, e byenke pou kèk nan fanmi yo ak zanmi yo, desizyon sa a ta sanble foli, yo te fini pa konvenk anviwònman yo pou ke yo kolabore avèk yo. Se te yon eksperyans trè emosyonèl. Yo di, “Nou jwenn pi plis pase sa nou te bay”. Lè dine a te fini, yo te santi yon kè plen rekonesans. Paula te di: “Mwen te renonse yon bagay an echanj pou lapè ke Bondye te kite nan kè mwen”.

Manje pen nou ak kè kontan tou se fè atansyon pou nou pa gaspiye manje. N ap viv nan yon sosyete ki chak jou pi plis genyen mwens sousi pou voye manje jete nan fatra. Yo rele sa sansiblite; epi anplis de sa a, avèk depans sa a yo, nou detwi ekosistèm nou an. Selon BBC (British Broadcasting Corporation), nou koupab de 1 nan 9 moun ki rete nan planèt la pase grangou (mwèn kwè ke estatistik sa a yon ti jan absoli ki deja bay tout responsablite a pou grangou moun yo epi pase avèk restoran k ap jete manje, ak machann yo ki jete manje paske yo ekspire epi yo pa t kapab bese pri yo, kisa ki rive ak moun k ap eksplwate salè mizè moun yo epi yo gen gwo pwofi a, kisa ki pase ak mank de travay la, mwèn kwè ke estatistik sa dwe revize). Sa a atribiye a move administrasyon ke nou fè nan manje. Mwayen sa a menm di nou ke nan Amerik Latin nan 348,000 tòn manje gaspiye pa jou, yon kantite ki ase pou manje, pa egzanp, tout peyi Perou. Sou bò Panyòl la, chak moun

jete nan fatra plis pase mwatye kilo manje chak semèn; sa vle di, 76 kilos pou chak ane pou chak kay (estatistik yo pou chak moun oswa pou chak fwaye). Tout done sa yo ta dwe fè nou okouran pou nou pa kontinye gaspiye manje. Nou dwe achte ak manje sèlman sa ki jis ak nesès; epi kenbe yon disiplin nan kay ak ti moun nou yo ak lòt manm fanmi yo. Lè sa a, nou pral manje pen nou ak kè kontan.

B. Abiye epi mete pafen! (v.8)

Sa a se yon tèks ki la byen lontan. Li posede yon langaj ki tipik ak epòk ke li te ekri a, ki sanble ak ekri ebre yo; paske dapre kòmantè ki fèt nan Nouvo Vèsyon Entènasyonal la, li di: "Epik Gilgamesh, ki soti nan Babilòn genyen yon seksyon (10.3.6-14) konsiderableman menm jan ak pasaj sa a". San dout, sa revele nou paralèl ki nan tèks la ak jan li ansyen.

Kòmantè bibliik Mundo Hispano a entèprete vèsè Eklezyas la ki di: "Nan vv. 7 a 10 nou genyen yon apresyasyon pozitif nan lavi, plezi nan richès elemantè, men nan pwopòsyon apwopriye yo. Osito ke nou vle fè yon absoli nan yo transfòmè an afliksyon nan lespri" (Kolektif ekriyen yo. Kòmantè Bibliik Mundo Hispano, volim 9. USA: Editoryal Mundo Hispano, 1995, p.275).

Vèsyon Tradiksyon Kouran an tradwi li nan fason sa a: "Ann abiye byen epi mete pafen sou nou!" (v.8).

Pakonsekan nou kapab di ke ekriyen bibliik la ankouraje nou abiye epi mete pafen sou nou, kòm yon pati nan plezi nòmal nan lavi ke Bondye bay la. Men, "abiye byen" se yon konsèp ki varye selon rejyon, kilti ak moun nan. Ou kapab panse ke li byen abiye e yon lòt moun pa klase l menm jan; paske li se yon konsèp relatif. "Abiye byen" an pa genyen anyen pou wè avèk pri rad yo. Konsèp sa a se pa kisa ekriyen bibliik la te vle transmèt nou. Mesaj predikatè a se ke nou wè aksyon abiye a ak mete pafen sou nou an tankou yon bagay ki fè nou plezi, ke nou kapab jwi, kòm yon benediksyon pou nenpòt moun epi menm plis nan kwayan an; paske li konnen ke li gen tout bagay sa yo pa favè Bondye. Men, benediksyon pou abiye a pa dwe yon bagay ki fèt pou pwovoke moun nan domèn sèks; ni pou demontre ke li pi bon pase lòt moun nan sosyete a oswa legliz la; ni demontre sipremasi ekonomik; ni pou fè sosyete a plezi.

Piga nou fè abiman vin yon zidòl pou nou, ni kòz la nan pwoblèm diferan; men ke nou toujou itilize abiye ak mete pafen sou nou an kòm yon opòtinite pou fè kè nou kontan, nan plezi ak nan akonplisman objektif Bondye a. Sa vle di ke chak fwa nou abiye, se pou yo ale jwi ak fanmi an, nan travay pou alimantasyon an chak jou, pou asiste nan yon sèvis adorasyon, ede yon moun ki nan bezwen, oubyen pou pataje ak frè yo ki nan kongregasyon an.

Sa ki mansyone anwo a se yon pati nan lavi a ke Bondye vle pou nou viv ak jwi. Gen anpil kwayan ki di: "èske se

pou m abiye ak abiye ti moun yo pou y ale nan sèvis legliz la? ... Pito nou rete". Se pa sa ke Bondye vle rive; men pito nou renmen abiye tèt nou, deja gen benediksyon la; se menm plis, nan adorasyon kolektif ke ti moun yo ofri bay Bondye, se pou rad pa janm yon antrav pou adore Bondye! Gen moun ki di tou ke yo pa ka ale legliz; paske yo pa gen "rad chèlbè". Li pa dwe koute panse dyabolik sa. Abiye pa ta dwe gen rezon enkyetid (Matye 6:31-33).

Kesyon:

- Manje ak kè kontan enplike omwen de aplikasyon, ki sa yo ye?
- Ki moun nou ta dwe konsidere sou tab nou yo (gade Lik 14: 12-14)?
- Ki jan ou ka fè abiman ou vin tounen yon zidòl pou ou? Pataje

II. Jwi maryaj ou a (Eklezyas 9:9)

Yon lòt kado ke Bondye ban nou se viv ak kè kontan avèk mari oswa madanm nou. Byenke wa Salomon te saj Li te fè referans ak renmen fanm; epi tou demann ki fèt la se pou li jwi lavi li nan renmen mari li. Maryaj la se youn nan tèm ki, nan ti sèk sosyal, televizyon, seri ak fim yo, trè mal konsidere, oswa yo refere li ak move blag ki gen move renome. Malerezman, estatistik yo tou revele yon eta regretab nan enstitisyon divèn sa a nan yon kontèks kreyen. Nou ta kapab di ke premye enstitisyon sa a ke Seyè a te kreye a vrèman an danje pou l disparèt. Si nou vle jwi maryaj nou; ann fikse atansyon nou sou bagay sa yo:

A. De lènmi ki ka wete plezi matrimonyal la

Maryaj la se yon bagay ki genyen anpil lènmi; men nou menm nou pral fè referans ak de ladan yo, ki nan dènye ane yo gen yon pi gwo ogmantasyon dyabolik.

Lènmi nimewo en nan maryaj la se divòs. Selon done ki te pibliye sou pòtal www.observador.com ak www.mundo.sputniknews.com, an Ewòp ak Etazini gen de fwa plis divòs; ak peyi tankou Bèljik kat fwa ka sa yo rive nan Amerik Latin. Pa egzanp, nan peyi Espay gen yon divòs chak senk minit. Sa a se yon reyalyte terib! Epi menm si Amerik Latin genyen yon pwofil ki ba konsènan divòs la, sa ki tris la se ke li te diminye anpil kantite maryaj; sa vle di, anpil moun prefere viv nan plasaj.

Mond lan pral gen fason li jwi seksyalite a; men pou Bondye, fònikasyon oswa adiltè a pa kòrèk (Ebre 13: 4) .. Peche sa yo pote destriksyon. Se konsa, si ou selibatè; priye pou Bondye ba w sajès pou ke w chwazi yon moun ideyal pou tèt ou. Men, si se ka kote ke ou deja marye; fè kè ou kontan ak patnè ou! Jwi maryaj ou!

Dezyèm lènmi maryaj yo se vyolans sèks. Dènye nouvèl yo avèti nou; paske kantite lanmò domestik la kontinye ap ogmante pi plis chak jou. "Ki lè mari oswa madanm yo pèdi respè pou yo kòmanse frape youn ak

lòt?" Sètènman lè Bondye pa gide relasyon konjigal la, sèlman pral genyen destriksyon (Sòm 127: 1-2). Koup jodi yo kwè ke relasyon matrimonyal yo pral bon sèlman si yo gen yon travay epi yo gen lajan pou peye bezwen materyèl yo ak fizik yo. Men, sa a se yon riz pitit Satan. Si yon relasyon pa baze sou rechèch Bondye chak jou, ak yon travay pou ke maryaj la grandi epi yo dwe pi bon chak jou; tout lòt bagay yo pral pou gremesi.

Anpil koup kòmanse ak atraksyon ak renmen; sepandan, aprè sa a, yo kite bagay ki soti deyò ak bagay materyèl anvayi relasyon yo a. Men, si yo pa chèche Bondye byento soutni sa ki ini yo; pral gen yon vid enteryèl ki pral byento plen ak solitud, resantiman ak tire revanj. Sa a se yon pòt ki louvri pou dyab la; paske travay li se vòlè, touye ak detwi (Jan 10: 10a). Epi konsa, yo fini avèk anpil koup, kote ke genyen menm kèk viktim asasina. Paj kouvèti jounal El País (www.elpais.com) soutni ke nan Amerik Latin nan yo touye nèf fanm chak jou. Se konsa sosyete nou an ye; jis gade nouvèl mwa pase a epi ou pral wè plis bagay sou fleo sa a. Ann priye pou ke koup yo vrèman jwi maryaj yo.

Pawòl Bondye a ankouraje nou pou nou kontan ak mari oswa madanm nou (Pwovèb 18:22). Li tris pou w marye epi pa jwi konpayi konjigal la. Se poutèt sa, bay tout atansyon nou sou twa konsèy yo sou kòman jwi oswa pran plezi ak mari oswa madanm nou.

B. Twa engredyan ki pral ba ou plezi nan maryaj ou

1. Pase tan ansanm epi pran plezi nou. Travay ke tou de fè pou soutni fwaye a se pa tout bagay la. Relasyon matrimonyal la nourri lè tou de mari oswa madanm yo pase tan ansanm entansyonèlman pou ke yo pataje ansanm. Yo dwe konnen ki jan pou yo chape anba woutin jounen an. Pran plezi, orè pwomnad yo nan lòd pou pran plezi kòm yon koup. Si genyen ti bebe oswa ti moun, pwofite kèk vakans.
2. Revitalize maryaj ou ak konsèy. Maryaj yo sibi plizyè etap diferan epi yo bezwen gide; se poutèt sa, li enpòtan pou yo chèche konsèy Bondye. Yo kapab pwofite etid pou koup yo; men, si pa gen okenn nan legliz ou a, etabli youn. Pa fè pati de moun ki panse yo pa bezwen yo. Maryaj ou a dwe kiltive ak bon konprann Bondye ki anwo nan syèl la. Nan reyinyon sa yo, yo pral ede w travay avèk kòlè, enkonpreyansyon, jalouzi, konsomasyon, elatriye. Anplis de sa, yo pral pataje chaj yo ak lòt koup.
3. Yo fè fas ak advèsite ansanm. Tout konstriksyon fèt ak prèv difikilte. Menm jan an tou, maryaj la se yon konstriksyon ke tou de mari oswa madanm yo dwe byen angaje yo nan pwoteje li; se konsa, lè difikilte a vini, tou de pral gwo pwotagonis pou fè fas ak defi a.

Lè pwoblèm yo leve, pa chèche moun ki koupab la; men solisyon ki posib yo (Women 12:12, 15-16a).

Natirèlman, twa engredyan sa yo ki mansyone la a dwe sizonnen tout tan ak rechèch Bondye chak jou.

Kesyon:

- Ki sa ki de pi gwo lènmi yo nan maryaj la nan 21yèm syèk sa a?
- Drese lis twa engredyan pou yon maryaj ki an sante.

III. Jwi tout bagay k ap pase selon tan Bondye (Eklezyas 9:10-12)

Yon panse anonim sou tan di konsa: "Non ou pa kapab fè tan an fè bak; men avèk yon bon atitud, w ap kapab rekipere plis nan sa ke w te pèdi a nan tan pase a". Si pou kèk rezon ou kwè ke tan an pase vit, epi ou pat gentan pwofite de li epi jwi li; bon nouvèl la se ke toujou gen tan pou w konsidere konsèy sa yo soti nan bon konprann wa Salomon:

1. Jwi pas tan an pandan ke w ap fè bagay sa yo selon fòs ou (v. 10a). Sa enplike nan fè bagay sa yo byen, avèk pi gwo efò epi san pèdi tan.
2. Jwi moman ke w ap viv la; paske apre lanmò, pap gen tan pou fè sa li te mande pou li fè la a (v. 10b). Jak envite nou reflechi ke lavi ki la kounye a, pita pral disparèt (Jak 4:14). Konsa, pwofite li kounye a pandan w ap fè volonte Bondye.
3. Jwi pandan w ap fè bagay sa yo avèk sajès, epi konsidere opòtinite yo; paske pral gen bon moman ak move moman (Eklezyas 9:11). Yon moun te di ke mo yo, tan an ak opòtinite yo, yon fwa yo ale, yo pa retounen ankò. Sonje byen: jodi a ka jou a, demen non.
4. Jwi jodi a; pliske demen advèsite kapab siprann ou (v. 12; Matye 6:34).

Kesyon:

- Ki jan ou pral pi byen itilize tan ou dapre konsèy wa saj Salomon an?
- Ki sa Matye 6:34 konseye nou? Eksplike ak pwòp pawòl pa ou.

Konklizyon

Li klè ke nou dwe jwi tan an nan fè bagay ki kòrèk. Ann pa pèdi tan nou sou bagay ki pa pote objektif; okontrè, nou dwe swiv konsèy yo ki eksplike nan leson sa a. Konsa, nou menm ak fanmi nou ap jwi lavi a, epi n ap fè volonte Bondye.

Pasaj bibliik pou etids: Eklezyas 11:1-10, 12:1-8,13-14

Vèsè pou aprann: “Aprè tout pawòl sa yo, se yon sèl bagay pou m’ di nan sa: Gen krentif pou Bondye. Fè tou sa li mande ou fè yo. Se pou sa ase Bondye te kreye moun. Paske Bondye ap jije tou sa n’ap fè, kit yo bon, kit yo pa bon, ata bagay nou fè an kachèt” Eklezyas 12:13-14.

Objektif leson an: Se pou elèv la konprann ke koute konsèy ki bon epi gen krent pou Bondye depi nan jenès nou enpòtan anpil pou yon lavi konplèt.

Entwodiksyon

“Moun ki pa koute konsèy, pap rive nan laj vye gran moun”, se yon pwovèb popilè ki reflekte reyalyte: se yon vye ti kras moun ki chèche konsèy anvan yo aji; men gen anpil moun ki fè li sèlman lè yo gen yon pwoblèm ki grav.

Gen kèk moun ki, malgre moun ba yo konsèy davans, yo meprize li; epi pita, yo soufri paske yo pa t koute, oswa blame yon lòt moun pou move desizyon yo a.

Nan leson sa a, nou pral etidye konsèy ki saj nan Pawòl Bondye yo yon fason pou ke nou genyen kapasite nan pran desizyon ki entelijan, epi konsa, evite tristès, doulè oswa wont.

Nan pasaj etid pou klas sa a, nou jwenn konsèy nan men yon nonm gran moun aje, li menm ki aprè anpil eksperyans li fas avèk anpil sitiyasyon, li te dispoze konseye jèn jenerasyon an pou anpeche li komèt anpil erè menm jan avèk li.

I. Konsèy pratik pou lavi a (Eklezyas 11:1-8)

Lè gran moun yo bay konsèy, se paske yo te deja vwayaje sou wout la epi yo okouran de risk ak defi ke moun k ap vini dèyè yo pral fè fas. Jèn yo, lè yo tande yo, yo kapab pran avantaj de eksperyans moun sa yo, olye pou y al soufri konsekans erè yo.

Pawòl Bondye a se pi bon konseye a.

A. Aji byen (v.1)

Li fasil pou nou enkyete nou sèlman pou bezwen pa nou yo, epi an menm tan an endiferan pou bezwen lòt moun. Sa kapab sanble komik pou fè yon bagay pou yon lòt moun, sitou lè nou pap resevwa anyen an retou. Anpil moun gen difikilte pou yo janti.

Jantiyès la ale pi lwen pase konpasyon. Li se rezilta natirèl ki soti nan yon kè ki ranpli Sentespri a (Galat 5:22). Pwochen vèsè a di konsa: “Fè byen san gad dèyè. Yon lè konsa, w’a jwenn rekonpans ou” (Eklezyas 11:1 VLS), li ekri nan yon langaj ki figure. Ekspresyon sa a enplike ke nou ta dwe pataje bon bagay ke nou genyen, san nou

pa atann revni oswa pwofi. Bondye ap pran swen moun sa yo ki, menm si se avèk anpil sakrifis, yo pataje sa yo genyen ak moun ki nan nesosite yo. Pwovèb 19:17 di: “Lè ou bay pòv lacharite, se Bondye ou prete. Se li menm ki va renmèt ou sa” (VLS). Bonte ki jayi san enterè soti nan fon kè a ap toujou pote bon rekonpans an retou; pa jisteman atravè moun ki te resevwa a, men se pito nan Bondye. Anpil fwa, moun ki resevwa aksyon jantiyès nou yo, yo pap kapab remèt nou, ni nou pa ta dwe atann li; men san dout, nou dwe resevwa anpil swen ak sipò Bondye.

B. Pataje sa Bondye ba ou (v.2)

Li nesèsè pou travay di pou satisfè bezwen nou yo epi ede moun k ap soufri akòz de nesosite. Gen moun ki kache pou yo pa pataje. Sa kapab akseptab nan mitan ti moun yo; yo toujou nan pwosesis lèt la. Sepandan, gen kèk ki rive nan jèn moun ak nan laj majè san yo pa korije atitud sa a. Vèsè sa a ki soti nan Eklezyas 11:2 la anseye nou enpòtans pou nou fè byen; deja nou pa menm konnen ki sitiyasyon difisil nou ta kapab fè fas pi devan.

C. Kiltive bon atitud: Pridans ak dilijans (vv. 3-4)

Galaksi a manifeste siy tan ak anpil oswa ti kras nyaj, oswa jis yon syèl klè. Anplis de sa, sistèm meteyowolojik yo amelyore anpil nan previzyon yo; konsa, si nou konnen ke lapli a pral tonbe, li bon pou ke nou soti ak yon parapli. Sepandan, anpil moun mouye ak malad nan pa aji avèk prekosyon.

Menm jan an tou, tèks bibliik la anseye nou enpòtans pou nou pridan e prepare davans pou fè fas ak sitiyasyon ki gen pou rive yo. Li pa saj pou nou kite ane jenès yo ak kouraj yo pase san nou pa prepare nou pou pa vyeyès la. Malgre ke nou tout konnen ke laj ap vini; nou pa toujou kiltive bon relasyon ak fanmi nou, nou pa gen yon kont epay, ni nou prevwa yon kote pou nou viv. Anpil moun ap viv chak jou san objektif pou yo satisfè.

Gen kèk jèn, pandan y ap viv ak paran yo, mete konfyans youn ak lòt epi yo pa etidye, menm si yo gen opòtinite pou yo fè sa.

Gen lòt ki fè li nan yon fason iresponsab, epi san nesite pou pwolonje peryòd elèv la. Lè yo kòmanse travay, yo pa janm gen lajan; paske yo gaspiye li. Men pita, san yo pa panse anpil, yo antre nan angajman matrimonyal la san yo pa te prepare tèt yo ak yon travay, ak mwens ak yon fon ekonomik pou fè fas a responsablite yo. Sa a absid; si yo te resevwa konsèy ki apwopriye a ak rale zòrèy, men yo inyore li. Se konsa, si ou wè nyaj yo fè nwa; pare parapli ou, si se pa sa, w ap mouye.

Konsa tou, lè pyebwa a tonbe, nou pa ka ranmase l epi plante l ankò (v.3). Li esansyèl pou nou prete atansyon ak konsèy yo pou evite domaj nesèsè yo nan nou menm ak moun ki antoure nou yo. Se pou nou konsidere aksyon avèk desizyon nou yo ak entelijans.

Epitou, nou dwe panse anvan nou ajji; sepandan, nou pa kapab toujou ap panse san nou pa fè anyen. Se paske tan ak opòtinite pase yo pap tounen ankò. Bib la di: "Si w'ap gade sou van, ou p'ap janm plante. Si w'ap gade sou nwaj, ou p'ap janm ranmase rekòt" (v.4).

Gen moun ki toujou jistifye neglijan yo pou blame sitiyasyon an, gouvènman an, tan, moun, elatriye pou soudevlopman yo; pandan ke gen lòt moun k ap fè fas a menm sikonstans yo, men yo pa sispann goumen pou simonte obstak yo, epi reyalize objektif yo.

Gen kèk moun ki jistifye mank angajman yo ak Bondye lè yo kache tèt yo nan travay yo, byen lwen, nan pitit yo ak pitit pitit yo, sante oswa move tan; epi yo pa janm gen plas nan rechèch ak sèvi Bondye. Pandan se tan, lavi yo pase san yo pa jwi moman rich nan kominyon avèk Bondye ak legliz li a; san yo pa te pataje levanjil Kris la; epi san yo pa t gide yon moun nan chemen lavi ki pap janm fini an.

Pa genyen okenn fwi nan neglijan, nan parès oswa nan vag; menm jan yon moun ki pa simen pa kapab atann yon rekòt.

D. Mete konfyans ou! Bondye konnen sa li fè (v.5)

Nati ke Bondye te kreye a gen anpil aspè pwofon ak difisil pou konprann. Lè li te ekri Eklezyas, pa te gen okenn teknoloji tankou jodi a ki kontwole bèl pwosesis devlopman yon ti bebe ki nan vant manman l, ni direksyon oswa vitès van an. Avèk tout pwogrè ki fèt pa mwayen syans lan jodi a, toujou genyen anpil mistè ke moun pa rive konprann; men nou kapab gen asirans konplè ke Bondye gen kontwòl absoli sou kreyasyon li, pwodwi sèlman pa pouvwa Pawòl li (Jenèz 1). Malgre ke nou menm lèzòm pa kapab konprann mistè nan lanati, Bondye gen kontwòl tout bagay.

E. Pwofite opòtinite ou yo (v.6)

Repoze a trè enpòtan; men moun ki pase tout tan li ap reve ak repoze pral wè rèv li a disparèt tankou vapè dlo. Bib la mete aksan sou valè travay ak bon itilizasyon tan an (Efezyen 5:16). Anplis de sa, li se yon avètisman

kont konfòmite; paske nou te ka deja gen yon mwayen pou nou viv. Sepandan, nou dwe toujou gen yon dezyèm opsyon; kidonk si yon bagay pa mache, nou gen yon lòt altènativ. Gen milyonè ki leve tou rich Jodi a epi demen li leve pòv. Ann pa minimize valè travay la. Ann pa pèdi tan.

F. Renmen lavi, epi prepare nou pou letènite (vv.7-8)

Se yon kado pou reveye epi kontanple chak maten lè solèy la leve. Se yon plezi pou kapab leve, fè tout travay yo nan jounen an. Men, fòk nou pa bliye ke lavi a kout anpil, efemè; ane yo kouri vit epi nan yon ti kout je, nou dekouvri ke nou fin vye gran moun, epi yon jou nou pral nan papòt lanmò. Moun ki dire yo gen privilèj pou yo wè jiska kat jenerasyon; men, letènite pa konpare ak anpil ane yon moun kapab viv. Nou bezwen prepare nou pou sa; men n ap kapab jwenn antre a sèlman atravè lafwa lè nou kwè Ke Seyè Jezi se Kris la ak sakrifis ekspyatwa li a.

Kesyon:

- Nan kisa nou jwenn benefis nou lè ke nou pataje byen nou yo ak moun ki nan bezwen yo?
- Kisa nou ta dwe fè lè nou ap fè fas ak sitiyasyon enkonpreyansib yo?
- Poukisa nou ta dwe renmen lavi ak reflechi sou letènite an menm tan an?

II. Konsèy pratik pou jèn yo (Eklezyas 11:9-10)

A. Jwi jenès ou avèk entelijans

Jenès la se yon bèl etap nan lavi a kote ke nou an sante ak enèjik. Nan sa a, nou kòmanse fè egzèsis otonomi nou, epi nou gen tandans gen konfli ak figi otorite; paske nou vle fè volonte nou.

Pandan adolesans lan, ak kèk eksepsyon, nou pa genyen okenn gwo angajman; konsa, nou reyèlman jwi zanmitay yo ak divèsyon. Nou kapab fè tout bagay sa yo; men san nou pa pèdi je nou ke nou responsab, ke desizyon yo gen konsekans ke nou pral genyen pou nou asime (v.9), epi finalman, yon jou nou pral rann kont devan Bondye pou tout bagay ke nou te fè oswa nou pa t fè (Matye 16:27; 2 Korentyen 5:10).

Li nesèsè pou nou byen konsyan osijè de angajman responsablite devan Bondye a, pou nou reflechi anvan ke nou fè tout bagay. Lè ke nou viv jenès nou an nan Kris la, l ap fè nou jwi li konplè; men si n ap viv ak pwòp règ pa nou, sa pral sèlman mennen nou nan lawont ak doulè. Konsa, ann jwi lavi a; men ann jwi li ak Jezi ki se Kris la.

B. Pa gaspiye lavi ou ak relasyon entèpèsònèl ou yo

Adolesans ak jenès yo karakterize yo nan refize règ yo. Se yon peryòd nan lavi yo kote ke y ap poze kesyon, fè rebèl, kritike ak goumen ak tout bagay ak tout moun ki panse yon fason diferan de yo menm. Men jennès ak adolesans yo se bagay ki pasajè; li pa vo lapèn pou gaspiye bèl ane sa yo ki pap janm retounen ankò, nan batay ak kapris yo. Retire

kòlè nan kè a se yon aksyon volontè; se yon responsablite ki pèsone. Li enpòtan pou debarase w de kòlè pou w jwi lavi a. Jèn nan pa dwe pèdi tan ap goumen ak paran li, mari oswa madanm li, pwofesè oswa frè ak sè; paske lè li pa rann nou kont, tan an ap fin pase, epi li pral pèdi opòtinite pou jwi bèl relasyon sa yo, ak prezans moun ke li renmen yo.

Kesyon:

- Èske li posib pou jwi jenès la? Ki sa nou dwe pran an kont pou nou jwi lavi a nan tout sans li?
- Kisa ki kapab rive si nou souvan goumen ak fache ak lòt moun?

III. Konsèy pou tout kwayan (Eklezyas 12:1-8, 13-14)

Te gen yon wa ki te meprize konsèy ansyen saj yo; epi li te chwazi konsèy jèn san eksperyans yo. Rezilta a se te pèt pifò nan wayòm li an (1 Wa 12).

Nou pa konnen tout bagay, epi nou dwe apresye eksperyans moun ki pi gran pase nou yo. Moun ki kwè ke yo konnen tout bagay yo se moun ki trè dezagreyab ki toujou ap kritike, moke, ak meprize konesans lòt moun, lè yo kwè ke yo pi bon pase tout moun. Sa yo panse ke yo pa bezwen aprann anyen nan men pèsone, menm nan men Bondye. Atitud sa se yon “tè elvaj” pou dezòd pèsone ak sosyal.

A. “Pa janm bliye Bondye ki te kreye w la ...” (v.1)

Konbyen ane ou panse ou pral viv? Swasant u katreven ...? Asire w, se sèlman Bondye ki konnen. Sepandan, nou tout vle viv byen pou yon bon kantite ane; epi move tan an pa sispann. Jiskaske fen an rive, kisa nou pral fè ak lavi nou? Nou ka panse ak diferan opsyon: etidye yon pwofesyon, fè biznis, kòmanse yon fanmi, ak plis bagay ankò.

Tèlman gen anpil bagay pou nou fè nan lavi nou; epi genyen anpil lòt, si nou pa fè yo byen vit, talè l ap pral twò ta pou nou. Men, gen yon bagay nou pa dwe bliye: “Pandan ou jenn gason an, pa janm bliye Bondye ki te kreye ou la, anvan jou malè yo rive sou ou, anvan lè a rive pou ou di: Mwen pa jwenn ankenn plezi nan lavi” (v.1); lè nou gen anpil ane devan nou pou nou fè anpil bon zèv ak lavi nou.

Yon gran moun fanm te resevwa Jezi ki se Kris la; epi li te batize nan laj 80 ane. Se yon bèl souvni, men an menm tan an tristès; paske li te pase pifò nan lavi li lwen Bondye. Epi lè finalman li te remèt kè li bay Seyè a, li pa t gen ase sante ak enèji pou jwi lavi kreyen nan epi sèvi Seyè a.

B. Pi bonè a pi bon (vv. 2-8)

Powèt Rubén Darío te di: “Lajenés, trezò ki soti nan Bondye, kounye a ou prale pou w pa janm retounen!”, li te fè referans a jenès la ki pasajè. Li enperatif pou nou sonje Bondye pou nou aprann viv avèk sajès; se konsa ke lè nou rive nan twazyèm laj la, nou genyen lapè nan kè. Pi bonè a pi bon; anvan pou w fè fas ak feblès, kondisyon sante, mank de travay; avan ke maladi nou yo vin yon nwizans pou lòt moun.

Ki sa sa vle di pou nou pa janm bliye moun ki te kreye nou an? Sa vle di rekonèt li kòm souverèn nan lavi nou, ke tout bagay se pou li, ke tout sa nou reyalize, nou dwe l yo. Sonje Bondye se ba li kè nou; di li mèsi pou lanmou li, padon li, pasyans li, swen li, dispozisyon li, pitye li ak anpil lòt benediksyon ankò.

Pa janm bliye moun ki te kreye nou an se viv pou nou onore li chak jou; se kiltive yon relasyon avèk li nan entimite nou, epi avèk anpil konfyans chèche èd li nan mitan difikilte yo; soumèt nou devan li pou egzamine plan nou yo epi aksepte volonte li. Pandan n ap sonje Kreyatè nou an depi nan jenès nou, n ap gen plis bagay pou nou rekonesan ak mwens bagay pou nou regrèt.

Sonje Bondye anvan move jou yo rive nan konfli ekonomik ak relasyon ak maladi; sonje Bondye lè ou byen, epi pa rete tann ou genyen pwoblèm pou w chèche li. Sonje Bondye avan w pèdi kapasite fizik ak mantal ou fè lavi w konplike.

Pasaj la dekri aparisyon vyeyés la ak lang flé literè: vizyon an diminye ak tandè a, feblès nan pye yo, deviyasyon nan do a, pèt nan dan, lensomni, pè pou pa tonbe, cheve blanchi (vv.2-6); pandan ke lavi a ap evapore ti kras pa ti kras jiskaske nou sou wout nou nan papòt lanmò a, lè ke pa genyen anyen ki gen sans (vv.7-8), men sèlman nou te sonje Bondye nan tout lavi nou.

C. Rezilta sajès la (vv. 13-14)

Ala fen, mo chwazi sa yo pa mwens enpòtan; men se sans diskou a:

1. Moun ki gen bon konprann nan pataje bon konprann li avèk gras, menm si sa pa konfòtab pou lòt moun.
2. Gen krentif pou Bondye epi kenbe kòmandman l yo se sèl bagay ki bay lavi nou sans (v.13).
3. Bondye pral jije tout bon ak move aksyon nou yo (v.14); men lé nou anbrase pa favè Bondye delivrans lan nan Kris la, nou pral deklare nou jis pa lafwa nan Seyè a (Women 5:1).

Kesyon:

- Kilè nou ta dwe sonje Bondye? Kòmante.
- Kisa nou ta dwe fè lè moun ki gen bon konprann ban nou konsèy?
- Kisa Bondye pral fè ak tout aksyon nou yo?

Konklizyon

Pratike bonte ak jenewozite se rezilta relasyon nou ak Bondye. Yon bon konsèy ki bay nan bon lé se yon kado ki genyen anpil valè, byenke pafwa nou pa renmen li. Pawòl Bondye gen nòm vital; respekte yo depi nan jenès reprezante evite erè, epi yo pral pwodwi satisfaksyon ak kè poze. Siksè nan lavi konsiste genyen krentif pou Bondye ak obsève kòmandman l yo; inyore yo se echèk.

Entwodiksyon

Chante tout Chante yo

Germán Picavea (Ajantin)

Pasaj bibliik pou etid: Chante 1-8

Vèsè pou aprann: “Bo m’ non, kouvri m’ ak bo! Karès ou pi dous pase siwo myèl” Chante 1:2.

Objektif leson an: Se pou elèv la konprann jeneralite Chante tout Chante yo pou l kapab genyen yon pi bon konpreyansyon sou liv la epi jwi lekti li a.

Entwodiksyon

Yon gwo kantite ekspè nan diferan disiplin, kreyen ak non kreyen, fè konklizyon pou di ke chante tout chante yo se powèm lanmou ki pi bèl nan literati inivèsèl nan tout epòk. Paradoksalman, se ke pou anpil kreyen jodi a chante tout chante yo pa jwi menm evalyasyon ke li te genyen anvan an; olye de sa, li sanble youn nan liv ki pi piti li nan Bib la.

Genyen plizyè aspè ki kontribye nan sa. Fason ke li prezante sèn nan ak viv li ak jan li byen bay eksplikasyon an, li plen ak sansyalite ak ewotis, souvan fwa, sa vin pwodwi yon sèten chòk ak malèz nan moun ki oze li li. Paske nan jan literè li yo, ke anpil moun pa gen abitud li ak konprann, ansanm ak itilizasyon yon kokenn chenn imaj kontinyèl ki andeyò pwòp kilti yo, sa fè ke moun ki grangou pou fè lekti yo abandone lekti a. Men wi, yo chèche li chak fwa ke yo bezwen yon vèsè ki pale de lanmou. Se konsa, genyen anpil moun ki enprime yo sou kat envitasyon maryaj yo Chante 8: 6 oswa 8: 7. Pakonsekan, nan mitan kèk lòt vèsè anplis, sa yo se tèks ki plis popilè nan tout liv la.

Nan sa a avèk leson k ap vini yo, nou pral etidye Chante tout chante. Nan leson sa a, nou pral wè jeneralite nan liv la pa fason kote li plase ak apwòch pou yon pi bon konpreyansyon sou li.

I. Non liv la, otè, dat ak kanonisite

Fraz “Chante tout Chante yo”, ki parèt nan kòmansman liv la (Chan 1: 1), montre fason lang ebre yo itilize pou fè sipèlatif la. Sa vle di “pi bon an nan tout”; nan ka sa a, “pi bon nan tout chante”. Se menm ekspresyon lòt ekriyen ebre yo te konn egzalte wa a ki di: “wa tout wa yo”, epi ba li yon kote ki gen pouvwa ak preeminans sou pwochen yo (Esdras 7:12; Ezekyèl 26:7). Nan Nouvo Testaman an, nou jwenn ekivalan a nan lang grèk la lè ekriyen li yo te itilize li pou fè referans a Bondye tankou “Wa tout wa”

ak “Seyè tout seyè yo” (1 Timote 6:15; Revelasyon 17:14, 19:16). Kounye a, li vo klarifye ke sipèlatif la aplike nan Chante; se pou sa li chante pou yo chante a chante yo. Sa vle di ke, nan tout chante, chante sa a se pi bon an. Se poutèt sa, li pa ta dwe kòrèk pou aplike pou sipèlatif la nan travay otè a, tankou diferan vèsyon nan Bib la.

Patènite chante tout chante yo, dat li te ekri a menm jan ak enklizyon li yo nan kanon an, aspè sa yo diskite. Sepandan, tradisyon Jideo-kreyen an te di ke Salomon se otè li; epi sa ki te ekri pandan monachi li a nan 10yèm syèk av.K. De aspè kle ki, ansanm ak entèpretasyon yo bay tèks la, yo te plase li pou ke li te enkli nan kanon ebre a ak kreyen an pita.

Konsènan patènite liv Salomon an, yon kote, yo fè referans entèn yo nan liv la (1: 5, 3: 7, 9, 11, 8: 11, 12); epi ponktyèlman, Chante 1: 1 ki di “Men pi bèl chante nan tout chante Salomon yo”. Sepandan, sa tou kapab endike “pou”, “konsènan” oswa “dedye a” Salomon (Hoff, Pablo. Liv powetik. USA: Editoryal Vida, 1998, p.265). Sa a bay plas pou panse ke ekspresyon “ki pou Salomon” (Chan Salomon 1: 1) pa refere ak patènite li; men lefèt ke li se yon chan kote figi Salomon an manifeste kòm yon pèsonaj referans. Pa gen okenn fason definitif pou panse ke pèsonaj nan liv la te ekri tèks la.

Nan lòt men an, monak sa a te konsidere kòm papa nan literati bon konprann nan pèp Izrayèl la. Te gen yon tradisyon Salomonik pi lwen pase pèp Izrayèl la, te apiye nan bon konprann ekstraòdinè ke Bondye te bay nonm sa a (1 Wa 4: 29-31). Men ki jan nou li li nan 1 Wa 4:34: “Moun te soti toupatou pou vin tande Salomon ap pale. Ata wa tout lòt peyi latè yo te pran nouvlè jan li te gen anpil bon konprann. Yo menm tou yo te voye moun vin tande l”. Reyalite sa a mete l nan Chante tout chante yo nan mitan liv Sajès nan Tradisyon jwif la; e pou rezon sa a, nan Konsèy Jamnia (90 Av.K), li te enkli nan seksyon Ekriti Tanaj yo oubyen Bib ebre a.

Pandan n ap kesyone patènite Salomon, plizyè ègzèt ak ekspè nan matyè a diskite ke nan tèks la itilize nan yon ebre an reta, tipik nan tan aprè egzil la, ansanm ak mo arameyen, Pèsik ak mo grèk. Pou prèv ke yo jwenn, Giuseppe Ricciotti (1890-1964), biblis ak akeyològ italyen, plase liv Chante tout chante yo nan katriyèm syèk a.K la. Menm agiman an tou sipòte pa filozòf Panyòl Emilia Fernández Tejero, li menm ki te enkòpore li nan diskisyon konsènan patènite ak posibilite ke se yon fanm (Rekipere nan <https://www.march.es/conferencias/antiores/voz.aspx?pl=101140>, 5 jen 2020).

Tèks bibliik yo, an jeneral, yo ekri pa gason; e, menm si nan kèk liv (Rit ak Estè) pwotagonis la te yon fanm, pa te gen okenn panse sou posibilite ke se li menm ki te otè a. Nan ka Rit la, otè li a enkonni; epi patènite pa Estè a atribiye ak Madoche. Nan ka a Chante tout chante yo gen de rezon ki sijere posibilite sa a. Premye a se ke Salomon te viv antoure avèk fanm; déjà selon Bib la, "Salomon te marye ak sètisan (700) madanm ki soti nan fanmi gwo chèf, lèfini li te gen twasan (300) fanm kay. Medam sa yo fè l' vire do bay Bondye "(I Wa 11:3). Sa a pa sanble mete l' kòm kandida ki pi apwopriye pou l otè yon liv ki evoke lanmou; epi sa a se anvè yon sèl fanm. Epi dezyèm rezon an se ke pèsonaj prensipal liv la se yon fanm; epi lang yo itilize a se nan yon estil ki plis rezèv pou fanm ak gason. Li plis! Si nou panse ak deskripsyon sansyèl ak delika ki itilize narasyon an nan chak epizòd nan rechèch sa a san pran souf pou li renmen anpil; nou dekouvri ke gen anpil nan fanm nan konpozisyon liv sa a, ki sispann louvri posibilite ke pa genyen yon otè gason, men pito, yon otè fanm.

Kesyon:

- Poukisa ekspresyon "sa a se pou Salomon" (1:1b) pa definitif pou afime ke pèsonaj nan liv la (wa Salomon) te ekri tèks la?
- Avèk ki opinyon ke ou plis dakò konsènan patènite liv Chante tout Chante yo?

II. Entèpretasyon ke yo bay Chante tout Chante yo

Atravè tout istwa limanite, lè yo te fè fas ak powèm lanmou sansyèl sa a, ewotik epi san okenn sitasyon eksplisit Bondye nan liv la tout antye oswa nenpòt ki endikasyon sou karaktè relijye, raben yo inyore entèpretasyon imedya a epi pi senp pandan ke n ap ba li yon entèpretasyon alegorik. Yon jan pita, kreyen yo, wè ke Chante tout chante yo pa janm te site pa Jezi oswa nenpòt nan ekriyen yo nan Nouvo Testaman, yo kenbe menm entèpretasyon an.

Alegori a konsiste sèvi avèk tèks literal la kòm machin pou rive jwenn yon sans espiyèl. Selon entèpretasyon sa a, jwif yo te kenbe Chante tout Chante yo rakonte lanmou ki genyen ant Seyè a ak pèp Izrayèl la. Pita, Kreyen yo, men nan men ak Origen nan Alexandri (185-254 Av.K), swiv liy menm nan entèpretasyon an, chanje Seyè a pou Bondye epi pèp Izrayèl la pou legliz la.

Selon papa legliz sa a, "Chante tout Chante yo non sèlman li pa benefisye lektè a, men li kapab menm mal pou ankouraje l nan renmen chanèl" (Fernández Eyzaguirre, Samyèl. Orijin. Omeli sou Chante tout Chante yo. Espay: Editoryal Lavil Nèf, 2000, p.8). Apati de la, tradisyonèlman, liv sa a te yon ti kras konseye pou fidèl li yo. Lide tradisyonèl ke Kris la se Woz nan Sharon epi Lili nan Fon an (Chante tout Chante yo chapit 2: 1) se yon pwodwi nan entèpretasyon sa a. Yon egzanp sou sa ki kalite entèpretasyon aplike nan liv sa a yo te twouve yo nan entwodiksyon de yon seri de mesaj ki soti bò ko predikatè Watchman Nee. Li di konsa: "Chante sa a pale de Salomon. Se poutèt sa, Seyè a pran pozisyon wa a nan liv sa a ... Chante tout Chante yo gide nou pou nou konnen li kòm wa" (Rekipere nan https://www.academia.edu/40280273/EL_CANTAR_DE_LOS_CANTARES_Watchman_Nee, 5 jen 2020).

Alegori a pote yon danje pou elwanye tèks la nan fòse l antre nan yon spirityalizasyon pi lwen pase entansyon otè a. Se kite fantezi entèprèt la pote yo ale, li menm ki limite pwòp tèt li; déjà li prèske alegorize chak mo. Lè entèprèt la itilize alegori a, li mete pwòp lide pa l yo an danje, nan anpil okazyon, yo pral ede li defann opinyon li yo.

Nan twazyèm syèk la, te gen moun ki pwopoze dram lan kòm yon fason pou entèprete liv la; men metòd alegorik te fèmen bouch li pandan plizyè syèk. Nan syèk XIX la, Savan Alman Franz Delitzsch ak Georg H. Ewald devlope pwòp entèpretasyon dramatik yo sou liv la. Sepandan, "pwoblèm prensipal la ak entèpretasyon dramatik la se mank de prèv nan literati dramatik la nan mitan semit yo, espesyalman nan mitan Ebre yo" (Hoff, Pablo. Liv powetik. USA: Editoryal VIDA, 1998, p.268). Yon lòt kote, li ta dwe remake ke moun ki jwif yo te konsidere dram nan tankou yon bagay ki pou payen.

Gen anpil lòt moun ki te itilize tipoloji a pou entèprete liv la. Sa a etabli koneksyon istorik ant sèten evènman, moun oswa bagay ki aji kòm "kalite" nan Ansyen Testaman an ak lòt evènman, moun oswa bagay sa yo nan Nouvo Testaman an ki fè menm bagay la nan "antitip". Nou dwe siyale ke koneksyon yo pa etabli nan yon fason ki abitrè; men pito yo koresponn ak devlopman revelasyon pwogresif Bondye a. Ni tip la kòm antitip la se reyalite istorik ki koresponn nan. Pa egzanp: nan Matye 12:40 ak Women 5:14, Jonas ak Adan se yon tip Kris la.

“Yon entèpretasyon medyeval, ke anpil Katolik aksepte jodi a, idantifye Vyèj Mari a kòm mennaj. Nan opinyon li, Chante tout Chante 4: 7 - “Ou pa manke bèl, anmòrèz mwen! Depi nan pwent zòtèy ou jouk nan pwent cheve ou, ou san defo!” - anseye doktrin KONSEPSYON imakile a” (Hoff, Pablo. Liv powetik. USA: Editoryal Vida, 1998, p.267). Klèman, li sanble pa konfòme li avèk règ èmenetik la egziye ke yon tip nan Ansyen Testaman ki rekòmande antitip ki koresponn nan Nouvo Testaman an.

Yon lòt fason pou apwoche tèks Chante tout chante yo te literal. Anpil nan yo se moun ki te itilize li atravè syèk yo; epi anpil moun ki kontinye jodi a diskite ke sa a se “fason” pou entèprete Liv la. Li te gen antesedan li yo nan lekòl entèpretasyon an nan Antiòch nan katriyèm syèk la (Teodoro de Mopsuestia, Juan Crisóstomo, Basilio Great ak Gregorio de Nisa); apre ke alegori a fè li fè silans pandan plizyè syèk, li te refòmatè nan sèzyèm syèk la ki te pote literati a tounen sou sèn nan. Nan sans sa a, Meksiken an Doktè Alfredo Tepox Varela, espesyalis nan lengwistik ak Ebre, ki te tradwi liv powetik yo an twa tradiksyon Bib la an panyòl, e li te patisipe nan tradiksyon nan divès lang endijèn, li di: “Literalis la nan tradiksyon powetik la pa anfòm, li pa genyen okenn espas” (Rivera Velázquez, Melvin. 156 Defi nan tradiksyon pwezi bibliik [Audio nan podcast]. Rekipere nan <https://podcasts.apple.com/us/podcast/cambio-180/id881835891>, nan dat 5 jen 2020).

Kesyon:

- Poukisa raben ak kretyen yo te bay yon entèpretasyon alegorik sou chante tout chante yo?
- Aprè lekti entèpretasyon yo bay Chante tout Chante yo, ak kilès ladan yo ou dakò pi plis? Poukisa?

III. Pwezi nan Bib la ak kèk kle pou li Chante tout Chante yo

Nou gen tandans panse ke nan Bib la, genyen sèlman kèk liv powetik (Jòb, Sòm, Pwovèb, Eklezyas, ak chante tout chante yo); men, reyalite a se ke Bib la plen ak jan literè sa a. Tout Bib la travèse pa pwezi; e sa se paske, ant tout ti bouk ansyen yo, nan tradisyon oral la tankou vil Ebre a, pwezi a se te youn nan pi bon fason pou prezève istwa ou. Pwezi memorizab. Avèk estil deskriptif ak abondan li yo nan metafò, pwezi li sanble tankou mizik; ak mo trè byen chwazi li yo, li se machin pafè pou konekte emosyonèlman.

Nan ka liv ki okipe nou an, li se pwezi sansyèl ak ewotik. Kalite pwezi sa a te trè komen nan mitan pèp semit yo. Nan mitoloji Simeryen an, pa egzanzp, gen

Chante lanmou deyès Innana, li menm ke lè ke nou li li, nou jwenn anpil resanblans ak Chante tout chante yo.

“Mari mwen, avèk anpil dousè ou te mennen m nan chanm lan. Nan kamera a, nan afeksyon pafè li yo ki tankou siwo myèl la, nou te jwi lanmou ou, sa dous anpil.

Dye a di: Innana benyen, li wen tèt li ak bon lwil metrès nan syèl la avanse, ale nan pòt la, nan Dumuzi. Kreye yon limyè pou li, tankou lalin, li renmen l, li rejwi avèk li. Li anbrase l” (Rekipere nan <https://www.march.es/conferencias/anteriores/voz.aspx?pl=101140>, nan dat 5 Jen 2020).

Lè ke nou genyen kalite pwezi sa nan Bib la ak anpil syèk konsa ki deja pase de dat li te kòmanse a, li nesèsè pou genyen kèk kle pou li epi konprann siyifikasyon li pou nou jodi a.

Chante tout chan yo pa ta dwe entèprete literalman: “Si nou vòlè metafò pwezi a, gwo ekspresyon idyomatik li yo, gwo vòl imajinasyon yo ak bote nan langaj yo, li ta sispenn konsidere kòm pwezi konplètman” (Ross, Guillermo. Etidye nan Bib la, volim 3, Liv powetik yo. Meksik: Kay Piblikasyon El Faro, s.a., p.6).

Pwezi a pa pedagogik pou pwòp tèt li. Li pa genyen pou wè avèk yon manyèl seksyalite oswa lanmou konjigal. Li gen pou wè avèk womans ki genyen ant yon gason ak yon fanm nan fòm pwezi ewotik, ki pote nou pi pre emosyon imen ak eksperyans. Li konekte nou ak eksperyans ki soti nan enteryè a, ki soti nan fon kè moun nan.

Pwezi a, epi an patikilye liv sa a, yo ta dwe li an antye, li pa ta dwe analize vèsè pa vèsè. Nan fè sa, li pral pi fasil pou twouve nou pi pre lide a konplètman ke otè li a te vle kominike a.

Nou ta dwe li Chante Salomon kòm Pawòl Bondye, pandan ke n ap tann pou l pale avèk nou, nan vle pou l konfwonte nou pou ke nou kapab kontinye grandi. Nan ka sa a an patikilye, an relasyon ak lanmou ak lavi marital la nan tout dimansyon li yo.

Kesyon:

- Ki kalite pwezi Chante tout Chante yo? Eksplike.
- Èske Chante tout Chante yo se yon manyèl seksyalite? Poukisa.

Konklizyon

Chante tout Chante yo se yon powèm lanmou ke anpil moun konsidere ki pi bèl nan literati mondyal la nan tout epòk. Ann pwoche pi pre li, san fè prejije ak entèpretasyon ki deja etabli a. Kite nou kaptive pa metafò li yo, bon sant li yo, son li yo ak fason ke li mennen nou nan relasyon renmen ki plis sen epi ki plis rafine a.

Yon powèm lanmou moun ak moun

Germán Picavea (Ajantin)

Pasaj bibliik pou etids: Chante 1-8

Vèsè pou aprann: “Ala bèl ou bèl, anmòrèz mwen! Ala bèl ou bèl! Je ou yo ou ta di de ti pijon”
Chante 1:15.

Objektif leson an: Se pou ke lè elèv la ap li epi jwi powèm lanmou ke Bondye te kite nan Chante tout Chante yo, yo apwoche yo pi plis toujou nan manifestasyon yo nan lanmou moun ak moun.

Entwodiksyon

Chante tout Chante yo se youn nan liv ki pi piti nan Bib la. Nan 117 vèsè li yo, li ekspoze yon senaryo kote lanmou moun ak moun se pwotagonis prensipal la. Senaryo sa a pa plis pase sa ke Bondye fin planifye depi nan kòmansman an epi kote ke èt imen an (fi ak gason) jwe yon wòl santral. Kreye nan imaj Bondye epi ini youn ak lòt atravè lanmou ke Li te ba yo nan kreyasyon yo (Jenèz 1: 26-27), fanm lan ak gason an te resevwa lòd pou jere tout bagay ki te kreye yo. Se te la, lè Bondye, aprè yo fin kontanple tout bagay li te kreye (peyizaj la konplè), li te wè ke “li te bon nèt” (Jenèz 1:31). Li te bon nèt! Sa enkli tout bagay ki te kreye yo; ak lanmou moun ak moun nan tout manifestasyon li yo tou.

Anpilfwa, legliz la akize pou atitid rezève li yo nan sa ki gen pou wè avèk lanmou, ekspresyon nan renmen ak sèks. Okontrè, Bib la pa gen menm atitid la; olye de sa, se toutafè opoze. Nan Jenèz 1 ak 2, anvan peche a, Bondye kreye tout bagay e li revele atitid li konsènan relasyon ki genyen ant gason ak fanm, ak seksyalite nan mitan tou de (Jenèz 2:25). Sa a mennen nou obsève ke depi nan tèks bibliik nou konprann ke seksyalite a se yon kado Bondye pou byen lèzòm; epi Chante tout Chante yo fè nou sonje li nan dyalòg renmen ant de vrè amoure.

Luis Alonso Schökel eksplike: “Bondye kreye lanmou moun ak moun, patikilyèman renmen konjigal la, nan imaj ak resanblans li, paske “Bondye se renmen”. Bondye sèvi ak aspè yo nan renmen moun ak moun, espesyalman lanmou konjigal la, pou fè yon jan kanmenm konpreyansib mistè renmen li a pou lòm ak mistè inite trinitè a. Kote ki genyen lanmou moun ak moun, relasyon lanmou Bondye ak lèzòm nan vin manifeste. Epitou, nan pwòp fason pa li, kote lanmou sa ekspriye powetikman” (Schökel, L. Alonso. Chante tout Chante yo oswa diyite lanmou. Espay: Pawòl Diven, 1990, p.79).

I. Chante tout Chante yo egzalte lanmou an

A. Lanmou moun ak moun nan

Tèm “renmen an”, nan diferan varyete li yo, parèt 55 fwa nan Chante tout Chante Salomon yo, sa ki vle di ke prèske nan mitan vèsè li yo kèk varyete parèt nan tèm nan. Malgre ke tèm refere a pa parèt nan lòt vèsè yo; men wi, genyen plizyè ekspresyon ki toujou valab ki pale de lanmou ant moun ki damou yo.

Apati de verite ke tout kretyen yo te di: “Bondye se renmen” (1 Jan 4: 8), lanmou moun ak moun nan tout manifestasyon li yo, paradoksalman, se retounen ekspresyon ki pi pre Bondye nan mitan lèzòm. Men, souvan, lè nou pale de lanmou moun ak moun, nou distansye li de sa ki sen; epi li pa gen rapò ak Bondye. Lè nou pale de lanmou moun ak moun, lespri nou mennen nou nan panse “kò a”, sa ki pèmèt nou domine pa sipozisyon nan tan lontan ki konsidere kò a kòm yon move bagay epi lespri a kòm bon bagay. Pakonsekan, li fasil pou nou reflechi sou lanmou Kris la; men li trè difisil pou panse ke Bondye prezan nan relasyon entim yon maryaj ki renmen youn ak lòt anpil.

Nan chak vèsè, Chante tout Chante yo envite nou apresye lanmou moun ak moun nan kòm yon kado diven pou nou jwi konplètman natirèlman. Lè nou li: “Mennaj mwen, se pou mwen li ye! Mwen menm, se pou li mwen ye! L’ap fè mouton l’ yo manje nan mitan pye woz yo” (2: 16, 6: 3), li mennen nou nan kòmansman an; li mennen nou reflechi sou bagay sa yo: “Se poutèt sa, gason an va kite papa l’ ak manman l’ pou l’ mete tèt li ansanm ak madanm li, pou tout de fè yon sèl”, yon reyalyte ki deja etabli nan Jenèz 2:24. Gen kèk moun entèprete inyon sa a kòm yon tèt ansanm pou fè sèks sèlman; men li gen pou wè ak yon inite total, konplè, ki bati chak jou nan fè egzèsis nan renmen moun ak moun. Lè gason ak fi mete tèt yo ansanm nan renmen, yo toujou rete konplètman moun yo te ye avan an; epi, an menm tan

an, yo konplètman fè yon sèl. Mistè sa a kapab konprann sèlman apati de kado lanmou an ki viv nan angajman an pou tout lavi (Matye 19: 5-6). "Ensistans nan posesyon ("pa m nan", "pa w la", "pa mari m nan") sijere ke isit la, moun yo konprann renmen an kòm jenere yon relasyon kote ke chak nan moun ki enplike yo san parèy epi iranplasab pou lòt la" (Ruiz, Eleuterio R." Pi lwen pase langaj la: metafò a kòm yon resous ekspresif nan Chante tout Chante yo". Disponib sou entènèt: http://bibliotecadigital.uca.edu.ar/repositorio/revistas/pi_lwen_pase-lang-ruiz_la.pdf). Lanmou mennen moun ki damou yo fè yon remisyon total, yo konekte entegralman ak la youn lòt, yo pèdi tèt yo nan rankont youn ak lòt la, kote yo kite "mwen an" yo epi yo vin "nou", yo rive nan pi gwo pwen lanmou moun ak moun nan.

B. Lanmou pasyone a

Chante tout chante yo montre lanmou pasyone ant yon fanm ak yon gason. Depi nan konmansman an, fanm nan ekspriye volonte li lè li di, "Oh, si li ta kapab bo m ak bo nan bouch li!" (1: 2a). Depi nan premye liy lan, lanmou pasyone a fè aparisyon li; pasyon an ki limen ak bo mari li a. Aprè sa, li menm menm fini pa mande mari li: "Kouri non, mennaj mwen! Kouri tankou yon kabrit, tankou yon jenn ti kabrit sou mòn ki gen bon sant yo!" (8:14). Ekspresyon trè tipik nan yon moun ki fè reklamasyon prezans moun li renmen an pou satisfè lanmou ke li santi pou li a. Natirèlman, nan premye lekti a ki nan Chante tout Chante yo li pap posib pou apresye langaj sansyèl ak ewotik nan yon renmen pwofondman sen. Men si nou antre pi fon nan lekti a; nou pral jwenn ke metafò li yo ak pawòl ke li chwazi yo, definitivman egzalte lanmou pasyone a.

Sa rive ke fanm ak gason yo ap viv pasyon lanmou an yon fason ki diferan. Pou fanm nan, pasyon an gen rapò ak bon tretman, bèl ti mo damou yo, rega atiran yo, karès delika yo, bon atansyon, kado yo, sekirite yo ofri a, sipò a, respè a ak atansyon mari oswa madanm ou bay plizyè fason. Mesye yo, bò kote pa yo, byenke yo menm tou yo bezwen ak resevwa tout bagay ki mansyone pou fanm yo, yo plis baze sou bagay ke zye yo wè; epi pasyon an gen pou wè avèk kado a, odè yo ak sa ke yo kapab wè ak manyen.

Chante tout Chante yo plen ak pawòl flatrè ant moun ki damou yo, youn pou lòt la; osi byen ke nan metafò ke yo itilize pou yo konpare tèt yo ak bote sa ke yo vle ekspriye yo. Yo jwe ak ti kout je (4: 9, 6: 5) ak karès (1: 13, 16, 2: 4, 6-7, 7: 8, 12, 8: 3-5). Yo gade kò yo epi yo leve tout aspè nan yo (5: 10-16, 7: 1-7). Yo anbrase epi kenbe youn ak lòt avèk lanmou epi dousman (8: 3). Yo pa rele yo pa non yo. Olye de sa, yo sèvi ak tèm damou, tipik nan pwezi semitik lè sa a (cheri, amou, bèl, zanmi, pijon, sè, madanm, pafè ak prennès). Nan kèk ka, gen ladan posesif yo "m", "m", "ou", refere li a fòs nan renmen ki pote yo ansanm pwofondman.

Tout liv Chante tout Chante yo an antye se yon egzaltasyon lanmou pasyone ant mari oswa madanm nan. Atravè li menm, Bondye envite lanmou pou w viv nan relasyon maryaj la ak pasyon nan rankont lan san konte ak mari oswa madanm lan.

C. Lanmou fizik la

Li kirye ke jounen jodi a yo toujou rete ak lide nan Mwayennaj yo, konsidere kò a kòm yon move bagay epi lespri a kòm yon bon bagay. Ekspresyon tankou "sove nanm" montre sa epi endike yon divizyon pou moun sa a ki pat reflekte kreyasyon lòm lè Bondye te kreye li a. Malgre ke li respire souf lavi a (Jenèz 2:7) sou kò lòm nan (fi ak gason); sa se pa yon rezon pou fè yo panse ke yo endepandan ak lwen pou yo atenn sa ki sakre a (1 Korentyen 6:19). Nan sans sa a, Jezi ki se Kris la, nan Nouvo Testaman an, montre sa nou se èt antye (Mak 12:30-31). Se poutèt sa, epi san yo pa ale nan ekstrèm pou adore kò a, li nesèsè pou gade sa Bondye di sou li nan Chante tout Chante yo.

Kò a se reyalyte egzistans total moun nan. Eksperyans renmen an nan manifestasyon sansyèl li ak ewotik pa ta posib san yon bon konpreyansyon nan kò a kòm yon kado ki soti nan Kreyatè a, ak yon reyalyte konkrè yo jwi li. Chante tout Chante yo selebre kò a (gason ak fi) epi li montre li kòm enstriman renmen, ak mwayen pou pwogrè nan rezon diven. Fanm lan pran inisyativ la; epi nan 5: 10-16, lonje dwèt sou chak pati nan kò mennaj li, pandan ke li ap selebre bote li, li fè dezi li manifeste.

Li fini ak deklarasyon sa a sou renmen: "Anndan bouch li dous tankou siwo myèl. Li bèl gason nan tout kò li. Se konsa mennaj mwen an ye, se konsa zanmi m' lan ye, medam lavil Jerizalèm!" (v.16), ak sa ke li fè kò mari li remake kòm yon bagay ki gou. Nan 7:1-7, gason an dekri kò madanm li a ak devouman espesyal, li egzalte tout detay, epi lè l sèvi avèk bèl metafò sa, li bay posiblite kontinyèl pou amelyore bote li.

Kesyon:

- Ki sa ki ke liv Chante tout Chante yo plis egzalte prensipalman?
- Èske eksperyans nan renmen nan manifestasyon sansyèl ak ewotik li yo ap posib san yon konpreyansyon kòrèk sou kò a kòm yon kado ki soti Bondye? Poukisa?

II. Chante tout Chante yo fè yon apèl pou ke genyen dedikasyon ak responsablite

Lè nou antre nan Chante tout Chante yo, nou imedyatman remake ke gen devouman ak dedikasyon ant moun ki damou yo; sa vle di, tan ki investi a. Nan anpil nan vèsè li yo, sanble ke sa rive kamera dousman, avèk kalm, avèk pasyans; tou de kaptive pa objè damou l yo. Byen okontrè ak lavi moun ki renmen yo jodi a, yo kouri tout jounen, sòti bò isit ale lòt bò; epi lè yo finalman jwenn ansanm pou kont yo, yo fin fatige totalman; avèk

enkapasite total pou yo konekte ant yo, epi san yo pa jwen tan pou yo pataje youn ak lòt.

Nou te deja wè tan ke chak moun ki renmen nan Chante tout Chante yo te pran pou yo dekouvri tèt yo, konnen ak apresye chak pati nan kò lòt la. Yo pa prese; epi li menm bay enpresyon ke yo jwe pou chèche pi bon nan imaj yo pou fè yon konparezon egzak ki egzalte bote li.

Chante tout Chante yo rann kont sou plizyè aspè ki dwe egziste nan relasyon maryaj la, tankou Bondye te planifye li (Jenèz 2: 24-25). Premyèman, kite: koupe "kòd lonbrit paran" yo grandi; dezyèm, ini: rantre nan rankont la ak mari oswa madanm lan, nan yon relasyon nan eksklizivite, egalite, respè ak renmen pwofon; twazyèm, yo dwe youn: fè de relasyon maryaj menm yon priyorite nan lavi yo pou yo grandi nan inite, toujou ap dekouvri tèt yo de tanzantan nan yon rankont pasyan, devwe ak entansyonèl avèk lòt la; epi katriyèm, lib: atravè devouman ak dedikasyon pou viv lanmou an nan tout manifestasyon li yo.

Chante 2:3 di: "Tèlman mwen t'ap chache gen konprann, mwen pran desizyon lage kò m' nan bwè bweson, nan viv tankou moun fou. Mwen di nan kè m': Ou pa janm konnen, se ka sa ki pi bon pou yon moun fè pandan de twa jou l'ap pase sou tè a" (VLS). Deklarasyon sa a transmèt tranquilite total. Yon bagay enpòtan pou soulinye li a se idantifikasyon an ki, nan mitan lòt moun parèy li yo, li gen pwòp patnè pa li. Li pa jis nenpòt moun, men, li menm (2:3, 5:10). Premye vèsè ki site a vle di tou de mari oswa madanm yo pran tan pou yo chita ansanm pou kont yo; byenke nan istwa li a, li fè l poukont li. Se konsa, sa nou wè isit la se rankont ant yo tou de a. Vèsyon Louis Segond 1910 la tradwi: "Mwen chita"; Men, tan vèb la li endike ke li kontinye fèt toutan. Vèsè sa a, ansanm ak de pwochen yo (2:4-5), fè referans metaforik ak rapò seksyèl. Endikasyon nan vèsè 5 lan fè referans a yon gato rezen chèch ki gen konotasyon nan yon afwodizyak, tankou mandragò nan 7:12. Sa a enplike dedye tan, preparasyon ak manje; tout sa yo se yon fason pou ke yo nourri tèt yo, paske li te di ke li "malad ak lanmou" (2:5). Epi vèsè 6 la endike sèn ki pi sansib la ak amoure a kapab gen: bra gòch li anba tèt li, epi bra dwat li anbrase li. Sèn sa a repete nan 8:3, li fè konprann lavi chak jou nan evènman an: "Karès mityèl yo pa ta dwe janm fèt prese. Se sèlman lanvi ak pwòp oto-satisfaksyon yo ki fèt nan kouri tankou fomi fou. Moun ki marye yo ta dwe pran tan pou yo jwi youn ak lòt konplètman!" (Wheat, Doctor Ed ak Wheat, Gaye. Bondye òdone plezi seksyèl la. USA: Editoryal Betania, 1980, p.66).

Kesyon:

- Site kat bagay ki enplike nan relasyon maryaj la jan Bondye te planifye li a (Jenèz 2:24-25).
- Mari oswa madanm, ki jan ou panse karès ou yo ta dwe ekspriye yo?

III. Chan tout Chante yo fè yon apèl pou reviv plezi nan maryaj la

N ap viv nan yon tan kote ke, sou yon bò, se plezi moun ap chèche nan kèlkeswa pri a; men sou yon lòt bò, youn ap viv nan mekontantman. Kote ke sanble ke pa gen anyen ki pèmèt; tout bagay se travay ak sakrifis, règ konfòmite, ak estrès, pandan ke kwasans kilpabilite, doulè, ak depresyon an kontinye ap ogmante chak jou pi plis. Ki sa ki mennen moun yo kreye yon fason pou viv lanmou nan maryaj la byen lwen pa rapò ak fason ke Bondye te planifye a: san plezi, san sansibilite epi san libète; ak fristrasyon, ak malonnèt ak prejije. Se pou nou sonje ke "Legliz la pa te aksepte maryaj kòm yon sakreman jouk nan epòk medyeval la, prèske douz san ane apre lanmò Kris la. Se pi plis pase sa, li pa t pa janm konsidere kòm yon benediksyon, men kòm yon medikaman, yon remèd pou kontwole maladi lanvi seksyèl. Lide a te ke ak sakreman sa a, koup la dedye li sèlman pou fè pitit epi kite tout plezi seksyèl la dèyè" (Martin, Dale B. Sex ak Single Savior. USA: Westminster John Knox Press, 2006, p.103).

Lè nou ale nan Chante tout Chante yo, nou wè ke moun ki damou yo lage tèt yo plezi, tankou ti moun, san prejije, pandan ke y ap kite tèt oryante nan santiman ke Kreyatè a te enkli nan plan ke li te fè pou yo a avèk sajès. Paske nou te fèt pou plezi a. Wi! Bondye pèmèt nou jwi.

Chante 7:6 di: "Ala bèl ou bèl, mennaj mwen! Ala dous ou dous, bèl nègès mwen! Sètènman, se yon endikasyon oprè de gason sa a ki gen chalè pou l anrase fanm ke li renmen an. Pawòl li yo defini kòm bèl ak lis, ki pote gwo plezi pou li. Li menm madanm lan, bò kote pa li, li deklare: "Se pou mennaj mwen mwen ye!"

Se mwen menm li anvi "(7:10 VLS). Sa a revele mistè inite a ki dekri nan liv Jenèz la. Lè youn pran plezi nan lòt la, kè nou ranpli konplètman. Lè ke nou atache avèk Seyè a nan inite ki bon nèt la, nou jwenn satisfaksyon konplè (Sòm 37:4). Verite sa a mache nan tout fason nan maryaj la.

Kesyon:

- Kijan lanmou an ta dwe viv nan maryaj la?
- Poukisa w panse moun ki marye yo pa apresye plezi a nan ekspresyon lanmou fizik yo? (Chante 7:6, 10).

Konklizyon

Atravè lekti chante tout chante yo, nou dekouvri ke èt imen yo te fèt pou renmen. Nan relasyon matrimonyal la, Bondye montre ke nan konsepsyon orijinal la, li toujou kontanple lanmou moun ak moun nan tout manifestasyon li yo kòm lyen pafè a. Li menm, atravè liv sa a, li mande pou chak koup yo viv relasyon yo nan rechèch ak konesans mityèl ant mari oswa madanm yo ak entansite total, jwi sansyalite ak ewotis la kòm yon pati ki natirèl.

Renmen ak senk sans yo

Germán Picavea (Ajantin)

Pasaj bibliik pou etids: Chante 1-8

Vèsè pou aprann: “Ann al avè m’ non! Ann desann mòn Liban an, fyanse mwen! Ann desann mòn Liban an! N’ap rete sou tèt mòn Amana, sou mòn Seyi ak sou mòn Emon kote lyon ak leyopa rete, n’ap gade plenn lan anba” Chante 4:11.

Objektif lesan: Se pou elèv la konprann ke Chante tout Chante yo envite li renmen ak senk sans li yo pou dekouvri pwofondè lanmou konjigal la.

Entwodiksyon

Nou te deja di ke Chante tout Chante yo se yon powèm lanmou; yon lanmou moun ak moun, yon lanmou ki vin tounen imaj Bondye nan eksperyans pasyone yon fanm ak yon gason ki renmen youn ak lòt. Moun sa yo ki renmen youn ak lòt ak yon lanmou ki vrèman fò, san mezi epi ki an dife. Sa kapab rive ke lekti li ka rann moun mal alèz epi, poutèt sa, yo evite li; men nou dwe sonje omwens de bagay enpòtan sou li. Nimewo en: se ke pandan tout listwa, yon fo pyete kreyen te kenbe lanmou moun ak moun lwen manifestasyon etranje pou sèl lanmou ki rekonèt la, lanmou espiyèl la. Nimewo de: se ke bèl liv sa a nan Bib la, epi se poutèt sa nou konprann ke li enspire pa Bondye. Ebyen, nou kapab panse ke Li te vle ke nan Bib la genyen yon powèm ki egzalte lanmou moun ak moun nan tout fòm manifestasyon li yo. Se poutèt sa, olye pou yo wont avèk lekti li, se pou nou apwoche Chante tout Chante yo avèk kalm e rekonesan anvè Bondye dèskè li akòde nou kado sansib sa a, sansibilite ak ewotis; atravè li menm, plezi ke moun nan santi ak pataje nan renmen an ranfòse lyen konjigal la.

Pou renmen an, nou defini li kòm yon vèb, kidonk, an konsekans, kòm yon aksyon; epi kòm yon règ jeneral, nou di ke nou renmen avèk kè. E se konsa nou te toujou konprann li, prèske san kesyon. Men, èske se konsa? Jis konsa? Egziste yon manyè oswa lòt fason pou renmen? Èske l ap posib? Eske se sèlman kè a ki patisipe nan renmen an?

Bib la pale de kè a kòm sant lavi entèn nan èt imen an. Avèk kè a nou pran desizyon ak etabli apwòch ki detèmine ki chemen nou pral swiv. Sepandan, Bondye te kreye nou tou kòm èt sansoryèl. Tout sa nou wè ak sans nou fè pati sansibilite a, ki gen ladan li atraksyon seksyèl. Sant yon flè, chalè solèy la, oswa premye souri yon ti bebe fè kè nou kontan. Sans nou yo se yon gwo kado Bondye; e si nou itilize yo pou fè lwanj ak onè li, yo kapab pote gwo kontantman pou nou (Arnold, Johann Christoph. Bondye, sèks ak maryaj. USA: Plough Publishing House, 2014, p.33).

Chante tout Chante yo envite nenpòt moun ki li li pou montre senk sans yo nan kous vèsè li yo. Chak pwotagonis yo fè lizay tout resous ki disponib yo pou eksprime ak resevwa lanmou mari oswa madanm yo. Avèk je yo, yo chak kapab obsève kò lòt la, epi yo rekreye nan peyizaj anviwònman yo; ak nen an pou pran sant lan, moun ki damou yo rekreye yo nan anviwònman diferan ke y ap jwi a, epi pèmèt anvayi avèk bon sant lan; ak bouch la pou pran gou, li transmèt plezi a nan goute fwi sezon yo, manje ak bwason yo, menm kò moun ki damou yo; ak zòrèy la, chak moun santi karès vwa dous moun ki renmen l lan; epi manyen an, transmèt eksperyans bèl bagay nan rankont nan kò fanm lan ak gason an ki ini nan yon sèl. Ann antre nan bèl mond lanmou enteresan sa ke Chante tout Chante yo prezante nou atravè senk sans yo.

I. Renmen avèk vizyon an

Sans vizyon an pèmèt moun ki renmen nan Chante tout Chan yo jwi peyizaj ak koulè lavi ki nan antouraj yo. Menm si nou pa konnen ak sètitud de kote evènman yo te rive, gwo chabwak yo dekri trè byen kote ak jewografi zòn nan, bèt yo ak flè yo, pyebwa yo ak fwi yo.

Nonm ki damou an di: “Sò mwen, bèl nègès mwen, ou annik gade m’ yon fwa, ou fè m’ pèdi lòlòj mwen. M’ annik wè yonn nan bèl ti chenn nan kou ou yo, m’ pèdi tèt mwen” (Chante 4:9); “... mwen, bèl nègès mwen, ou annik gade m’ yon fwa, ou fè m’ pèdi lòlòj mwen. M’ annik wè yonn nan bèl ti chenn nan kou ou yo, m’ pèdi tèt...” Vèsyon Louis Segond (VLS). Pita, li mande mennaj li ankò: “Sispann gade m’, paske lè ou gade m’, ou fè m’ pa konn sa m’ap fè. Cheve ou ap danse bò figi ou tankou kabrit k’ap kouri desann sou mòn Galarad yo” (6:5); “... gade m’, paske lè ou gade m’, ou fè m’ pa konn sa m’ap fè. Cheve ou ap danse bò figi ou tankou kabrit k’ap kouri desann sou mòn...” (VLS). Lide a se yon bagay tankou bagay sa yo:

Lè mwen wè li, adrenalín mwen ogmante! Aparannan je fanm nan kominike lanmou an trè byen ak moun li renmen an. Èske se konsa ke je li yo ye menm, oubyen

tou sanble se yon kout je ke fanm nan bay pou sedwi moun li renmen an. Nan chapit 1: 16-17, li gade toutotou de plas kote yo ye a epi deklare: "Ala bèl ou bèl, mennaj mwen! Se pa ti kontan ou fè m' kontan. Zèb yo sèvi nou kabann! Branch bwa sèd yo sèvi nou travès kay, branch pye chenn yo sèvi "nou" twati".

Lè moun ki damou yo rankontre, premye bagay ki pwodwi se yon gwo kontanplasyon. Atire atansyon tou de, ni fi ak gason an fè pou sèvi ak sans sa a pou entèrnize moun ou renmen an. Avèk je yo, yo karese depi anwo jouk anba. Pa gen okenn pati nan kò a ki pa dekri ak metriz egal. Depi nan tèt pou desann jous nan pye yo; epi sèvi ak anpil metafò ki te trè tipik nan epòk yo a, yo chak dekri kò lòt la. Sepandan, gen yon pwogresyon nan relasyon an. Premyèman, li dekri li; men se sèlman pati ki piblik yo nan kò li (1:10-11); Lè sa a, li fè l'ak plis detay ak nan vi prive (7:1-9). Li fè menm bagay la tou: li gade mari li ak anpil atansyon, epi li dekri li ak metafò ki konte fòs li yo, pou konkli tout bagay, li vrèman dezirab (5:10-16).

Kesyon:

- Mansyone de fason yon mari oswa madanm kapab renmen patnè yo ak je yo.
- Eksplike ak pwòp mo pa ou yo sa vèsè sa a eksprime: "Sispann gade m', paske lè ou gade m', ou fè m' pa konn sa m'ap fè. Cheve ou ap danse bò figi ou tankou kabrit k'ap kouri desann sou mòn Galarad yo" (Chante 6:5 VLS).

II. Renmen avèk gou ak santi

A. Renmen ak gou

Nan kilti semit yo, rankont entim koup te toujou akonpaye ak anpil manje; epi nòmalmman, yo te moun ki te konsidere kòm eksitan an. Fwi, gato, ak anpil lòt bagay ankò, yo te yon pati nan dekorasyon entim nan nan espas ki rezève pou koup la. Se poutèt sa, se pa konyensidans ke nan chante tout Chante yo sans gou a dwe vlope nan tout liv la byen klè konsa. Tou de moun ki renmen yo jwe jwèt renmen yo; epi nan mitan li, yo goute espesyalite ki diferan yo. Relasyon espesyal la gen tout bagay dous yo. An reyalyte, yo te itilize metafò yo pou fè referans ak gou tèt yo: "Ala bèl ou bèl, mennaj mwen! Se pa ti kontan ou fè m' kontan. Zèb yo sèvi nou kabann!" (Chante 1:16); yon karakteristik ke li bay moun li renmen an; "Tankou yon pye ponm nan mitan yon rakbwa, se konsa mennaj mwen ye nan mitan lòt jenn gason yo. Mwen renmen chita anba lonbray li. Donn li gou nan bouch mwen" (2:3), yon endikasyon klè ke te gen opòtinite pou goute li epi jwenn li dous; "Ti toutrèl mwen, ou kache nan fant wòch yo, anba gwo wòch byen wo yo. Moutre m' ti figi ou non! Fè m' tandè vwa ou. Ala bèl ti figi ou bèl! Ala dous vwa ou dous!" (2:14), yon lòt karakteristik ke li bay pou ke li renmen, depi vwa li se konekte ak gou dous; "Van nòde, leve non! Van swèt, kouri vini soufle sou jaden mwen an! Plen lè a ak bon sant. Vini non, mennaj mwen! Antre nan jaden ki pou ou a! Manje nan pi bon fwi yo!" (4:16), yon envitasyon trè sansyèl ke

li fè nèg ke li renmen an aprè li te fin dekri l depi anwo jouk anba ak metafò trè sijestif; "Anndan bouch li dous tankou siwo myèl. Li bèl gason nan tout kò li. Se konsa mennaj mwen an ye, se konsa zanmi m' lan ye, medam lavil Jerizalèm!" (5:16). La a, li oze li ale nan yon etap ki pi lwen pou pran gou li; deja li gentan wè li kòm yon bagay ki byen gou, li revele dezi li pou fè sa fizikman pou li. Vèsè 7:13 di, "Ou ka pran sant mandragò yo. Devan papòt nou an gen tout kalite bon fwi, fwi ki fèk keyi ak fwi ki byen mi. Mennaj mwen, se mwen ki te sere yo pou ou" (7:13), avèk sa ke fanm ki damou an envite mennaj li manje fwi dous ke li te sere pou li, ak alizyon klè nan tifi li.

B. Renmen ak pran sant lan

Pran sant lan se youn nan sans ki pi enpòtan, byenke li souvan neglije. Li pa ase pou nou panse ke atravè ankourajman nan sans sa a nou kapab vwayaje nan tan. Sant awòm yo transpòte nou nan moman ak tan nan lavi nou, menm jan ke relasyon yo reviv tou. Pran sant lan se youn nan sans ewotik pa ekselans. Pakonsekan, bouji ak lansan yo tèlman popilè jodi a kòm awòm; epi pafen ak krèm kòm eleman pèsònèl.

Nan Chante tout Chante yo, moun ki damou yo jwi kèk odè diferan epi fè yo yon pati nan jwèt renmen ke yo jwe a. Depi nan kòmansman an, li te santi li atire odè li (1:3). Li pale avèk li byen, "swav" li te di; epi li te itilize li metaforikman pou di ke lè li pwononse non li, li pwononse menm sansasyon plezi a menm jan avèk lè li pran sant pafen li yo. Nan yon lòt moman, lè yo poukont yo, li kite sant tibewoz la soti (1:12), pwobableman konsève pou okazyon sa a. Lami prezan tout tan. Li te gen plizyè itilizasyon nan tan sa a; men isit la li estope karaktè ewotik li a. Aparanman li te itilize li kòm yon pafen pèsònèl; deja li te pote l nan yon ti bous nan fant tete li (1:13, 3:6, 4:6, 14, 5:1, 5, 13). Epi nan deskripsyon ke mesye a fè de madanm nan, li di ke li konvenki pwofondman ke sant pafen pa l la pi bon pase pa tout lòt sant yo (4:10), "Bouch ou gen gou siwo myèl, bèl nègès mwen! Anba lang ou menm, se lèt ak siwo myèl. Rad sou ou gen menm sant ak rakbwa mòn Liban an" (4:11). Pafen yo diferan nan epis santi bon, flè, odè ak aloyès se yon pati enpòtan nan jwèt ke moun ki damou sa yo (4:13-14). Li toujou santi bon, ki se yon sij atansyon sou detay; li toujou ap fè l konnen sa. Kounye a, li te di: "Mwen fè lide moute sou pye palmis la pou m' keyi grap yo. Pou mwen, tete ou yo tankou de grap rezen. Bouch ou gen sant ponm kajou!" (7:8). Sa a fè referans souf fre ki soti nan bouch li. "Pafen yo reprezante, anplis de sa, eksperyans reyalyte sa ke moun pa kapab wè oswa touche, men yo apèsi, nan yon fason pi sibtil ak pwofon. Tankou fòs misterye sa ki ini moun ki renmen yo" (Ruiz, Eleuterio R. "Pi lwen pase langaj la: metafò kòm yon resous ekspresif nan Chante tout Chante yo". Disponib sou entènèt: <http://bibliotecadigital.uca.edu.ar/repositorio/revistas/pi-lwen-pase-lang-ruiz-la.pdf>).

Kesyon:

- Ki sa ki yon eksitan? Epi ki manje yo te konsidere kòm eksitan nan kilti semit yo?
- Mansyone de fason yo renmen, ak gou ak pran sant lan respektivman.

III. Renmen ak tande ak manyen

A. Renmen ak zòrèy la

Zòrèy la se yon ògàn sansoryèl ki pèmèt nou pèsevwa son yo. Avèk zòrèy la, chak moun santi karès la atravè vwa dous moun ke li renmen an. Li rekonèt li, li pa kapab konfonn li, pa gen okenn lòt vwa tankou li; li konnen ke vwa sa se pa mezanmi l la, se poutèt sa, li rele byen fò: "Mwen tande vwa mennaj mwen! Men l'ap vini. Li soti sou mòn yo, l'ap kouri desann timòn yo vin jwenn mwen" (Chante 2: 8). Li chèche anmòrèz li a anpil epi mande li: "Ti toutrèl mwen, ou kache nan fant wòch yo, anba gwo wòch byen wo yo. Moutre m' ti figi ou non! Fè m' tande vwa ou. Ala bèl ti figi ou bèl! Ala dous vwa ou dous!" (2:14). Nan kèk moman, vwa moun li renmen an vin prèske yon manje pou nanm nan; li pa kapab kontinye san tande vwa li.

Yon jou li menm li di ke li t ap dòmi; men kè li te rete atantif, ap tann pou mennaj li retounen. Li pa t 'konnen ki lè li ta retounen; men zòrèy li te rete atantif. Menm lè a, li rekonèt vwa a epi li di: "Mwen t'ap dòmi, men kè m' t'ap veye. Mwen tande mennaj mwen k'ap frape nan pòt la. Louvri pou mwen, tanpri, sò mwen, fyanse m', toutrèl mwen, bèl nègès mwen! Seren mouye tout tèt mwen. Tout cheve m' plen dlo lawouze" (5:2). Kè li te mare ak moun li renmen an, prèv sa a ban nou sa li di: "Lè mwen louvri pòt la pou li, li te gen tan al fè wout li. Jan m' te santi m' ap mouri lè m' te tande l' ap pale a! Mwen chache l', m' pa jwenn li! M' rele l', li pa reponn!" (5:6). Nan yon pwèn, li santi l tankou jalouzi pou moun ki tout jounen an yo koute vwa mennaj yo. Lè sa a, li mande l': "Zanmi kanmarad ap pare zòrèy pou tande ou. Fè m' tande vwa ou non, ou menm ki rete nan jaden yo!" (8:13); sa ke Vèsyon Louis Segond 1910 la tradwi: "Zanmi kanmarad ap pare zòrèy pou tande ou. Fè m' tande vwa ou non, ou menm ki rete nan jaden yo!"

B. Renmen ak manyen

Nou se èt ki relasyonèl; e sa enplike akolad ak kontak. Sans manyen an se pwobableman se pi primitif nan sans yo; epi anpil ekspè panse ke li vital pou nou siviv. Manyen an esansyèl nan devlopman an; epi avèk de mèt kare li yo, po a se ògàn sansoryèl prensipal epi se li menm ki pi gwo, menm jan li se anvlòp tout kò a. Se nan po a nou jwenn tout kalite reseptè ki egziste pou manyen. Se poutèt sa, avèk po a, nou kapab pèsevwa sansiblite ke sèvo a pral entèprete a. Atravè kontak fizik damou ak sansiblite a, tankou karès, akolad ak masaj, sèvo a sekrete andofin ki transmèt yon sansasyon byennèt ak konfyans, li menm ki reflekte epi bay yon santiman kontantman.

Fanm damou ki pwotagonize Chante tout Chante yo, depi nan kòmansman liv la, li imajine kontak fizik la ak

mari li (1: 2). Sa ranpli li ak kontantman epi ranfòse li pou mande l pou l rale l vin jwenn li (1: 4). Po li te sibi transfòmasyon koulè a pa aksyon solèy la, yon bagay ki pa te byen konsidere nan fanm yo nan tan sa a. Men, dezi li se pou ke mari apwoche, manyen li; konsa ba li yon rezon ki lakoz li se femèl (1:5-6), byenke li menm li di ke li se yon fanm trè apètisan!

Anpil fwa se moman lè yo rankontre epi yo fè kontak fizik la nan diferan fason. Sansiblite a se yon eleman pou mete aksan. Pa egzans, li apiye sou tete li (1:13); anbrase, repoze (2:6-7), san prese pandan ke y ap jwi prezans ak kontak youn avèk lòt (2:7d). Rankont lan ap pwogrese; epi nonm damou an, lib epi kòkòy ak lanmou an, li di l konsa: "Bouch ou gen gou siwo myèl, bèl nègès mwen! Anba lang ou menm, se lèt ak siwo myèl. Rad sou ou gen menm sant ak rakbwa mòn Liban an" (4:11).

Li evidan ke yo te deja ap bo ak anpil pasyon; epi yo te jwi rankont sansib bo a. Pita, nan yon sèn prèske an jwèt, kote yo kouri dèyè youn lòt epi yo rankontre, li deja toutouni e nan kabann li; epi li menm li deyò a, li mande l antre. Li retade, epi li te foure men li epi li te touche li, kote li te di: "Mennaj mwen pase men l' nan twou pòt la. Tout san nan kò m mache" (5:4). VLS tradwi li konsa: "...mwen pase men l' nan twou pòt la. Tout san nan kò m' mache!", sa ki montre yon gwo devouman ak yon koneksyon pwofon ant moun ki damou yo. Yon lòt imaj lanmou sansib revele nou lè ke li deklare: "Ala bèl ou bèl, mennaj mwen! Ala dous ou dous, bèl nègès mwen!" (7:6). Sa endike ke li t ap karese tout kò l, youn ak youn lòt fwa ankò, apès kèk sansiblite nan po li. Yon fwa ankò, imaj tandrès la parèt: "Kilès sa a k'ap vin sot nan dezè a? Kilès sa a ki apiye sou bra mennaj li konsa? Anba pye ponm lan, mwen leve ou nan dòmi. Se la ou te fèt. Se la manman ou te fè ou wè solèy" (8:5). Li difisil anpil pou detèmine kijan yo te vini; sa ke nou konnen san dout, se ke kounye a li se youn nan moun ki kouche sou moun ke li damou anpil la, a lenvès 1:13.

Kesyon:

- Mansyone de fason kote ke pwotagonis Chante tout Chante yo te renmen youn ak lòt atravè tande yo.
- Èske karès yo se yon manifestasyon nan renmen avèk manyen an? Eksplike.

Konklizyon

Chante tout Chante yo se yon apèl pou ke antan ke kretyen, se pou nou apwoche tèm seksyalite a avèk yon manyè ki byen natirèl, jan Bondye te leve l soti depi nan kòmansman. E sa a se avèk objektif pou eksplòre epi chèche pwofondè nan lanmou konjigal nan tout manifestasyon li yo; deja depi nan kòmansman an, Kreyatè a kite nan men kreyati li yo, administrasyon tout bagay ki kreye yo. Epi menm nou menm nou antre ladan li ak lanmou ki sen ak sakre ki mare nou ansanm. Li pral posib sèlman si nou reyalize travay la avèk senk sans yo; sa vle di, renmen avèk pasyon total.

Legliz la: modèl pou mond lan (1 ak 2 Tesalonyen; 1 ak 2 Timote ak Tit)

KATRIYÈM TRIMÈS

Vanyan Temwen Kris yo
Yon lidè ki renmen legliz la
Lavi ki fè Bondye plezi a
Maranata
Kòmandman pou kretyen jodi yo
Dezyèm vini Kris la
Travayè egzanplè yo
Fòmasyon ministeryèl
Konsèy pou yon zanmi
Yon travay ki genyen gwo responsablite
Minis Bondye a ak enplikasyon li yo
Bon konsèy la
Bati yon legliz ki san repwòch

Vanyan temwen Kris yo

Jorge L. Julca (Ajantin)

Pasaj bibliik pou etids: I Tesalonisyen 1:1-10, 2:1-16

Vèsè pou aprann: “Nou te swiv egzanp mwen ak egzanp Seyè a. Nou te soufri anpil. Malgre sa, nou te resevwa pawòl Bondye a ak kè kontan. Sa se travay Sentespri” I Tesalonisyen 1:6.

Objektif leson an: Se pou elèv la defye pou I vin yon egzanp pou lòt moun, tankou imitatè Kris la.

Entwodiksyon

Nou tout te tande ak wè temwayaj kèk kwayan ki fè enpak sou kè nou. Yo pa gen anyen pou wè ak ane yo genyen antanke manm andedan legliz la, oswa ak anpil pawòl li yo; paske gen kèk temwen, byenke yo pa pale de eksperyans yo ak Kris la, yo menm tou yo kominike chanjman an pwisan an ki te fèt nan lavi yo. Verite a se ke, pou ke yon moun vin temwen Jezi ki se Kris la, pawòl yo, pafwa, pa nesèsè. Ki sa ki fè yon temwayaj pwisan nan lavi yon kwayan?

Tesalonik te yon vil pòtyè ki te genyen anpil moun k ap vwayaje pase ladan li, epi te gen youn nan legliz kreyen nan premye syèk la ke apot Pòl te fonde pandan dezyèm vwayaj misyonè li a, nan apeprè 50 Ap.K (Travay 17: 1-8).

Yo te mete Pòl ak Silas deyò nan lavil Filip, yo rive nan lavil Tesalonik. Nan mitan gwo vil sa a, paske yo te fidèl a apèl Bondye a, yo te kòmanse preche levanjil Jezi ki se Kris la nan sinagòg la, pandan twa semèn, nan mitan anpil opozisyon (Travay 17: 2); epi sa te rive ke te genyen kèk jwif ak moun Lagrès ki te kwè ke Jezi se Kris la.

Annapre, Pòl ak Silas te kontinye travay misyonè yo kay Jason; men jwif ki pa t kwè yo sanble yon foul moun (Travay 17:5), evantyèlman, yo te mete yo deyò nan vil la. Sepandan, levanjil la te deja simen nan kè nouvo kwayan Tesalonik yo.

Nan Travay chapit 17, gen deklarasyon jwif opozan yo devan otorite yo nan vil la, ki se te vin youn nan deskripsyon yo ki pi presye nan pa premye kreyen: “Yo rive devan kay Jason, yo antre al chache Pòl ak Silas pou mennen yo devan pèp la. Lè yo pa jwenn yo, yo trennen Jason ansanm ak kèk frè devan chèf yo ki nan lavil la. Yo pran pale byen fò, yo t’ap di: Mesye sa yo ap mache fè dezòd toupatou. Men, koulye a yo rive jouk isit la” (Travay 17:6).

Premye lèt ke Pòl ekri moun lavil Tesalonik yo se pi ansyen nan tout lèt kanonik li yo, eksepte opinyon yo bay sou lèt Galat yo yon dat ki pi bonè (48-49 Ap.K); epi atravè de li menm, pastoralman li te ankouraje nouvo

kwayan sa yo, epi li te felisite yo pou kondwit egzanplè yo antan ke kreyen.

Premye vèsè lèt sa a montre bonjou tipik Pòl. Pou Pòl tou de tèm (“favè ak kè poze”) yo enséparab, epi youn se rezilta lòt la. Pa lagras Bondye, ki se favè li ke nou menm nou pa merite, nou kapab gen lapè ki dire lontan avèk Li ak restorasyon tout relasyon nou yo te fin kraze. An reyalyte, mo “favè” a te tèlman genyen anpil siyifikasyon teyolojik pou Apot Pòl, li te kòmanse e te fini trèz lèt li yo nan Nouvo Testaman an avèk tèm sa a.

I. Disip egzanplè yo (I Tesalonisyen 1:1-10)

Nan premye chapit sa a, nou jwenn yon aksyon de gras nan favè legliz Tesalonik la ke apot la souvan itilize kòm yon pati nan entwodiksyon an nan anpil nan lèt li yo. Li enteresan pou sonje ke, nan ka sa a, Jou Aksyon de Gras devan Bondye gen rapò ak temwayaj egzanplè frè yo nan Tesalonik, pwouve diferan fason ke yo pral detaye anba a.

A. Konplemantarite ki genyen ant teyoloji ak aksyon nan lavi kreyen nan

Nan kòmansman rekonesans kominote kreyen sa a nan premye syèk la, Pòl te make twa bèl kalite kreyen ke manm li yo pratike: “Li t’ap ba yo espikasyon, li t’ap moutre yo ki jan, dapre sa ki te ekri a, Kris la te gen pou l’ soufri, li te gen pou l’ te leve soti vivan nan lanmò. Li t’ap di yo: Jezi m’ap fè nou konnen an, se li menm ki Kris la”(v.3). Men sa ki eksepsyonèl nan twa bèl kalite sa yo se nati pratik yo ki te pwouve nan devouman frè yo chak jou, menm jan ak disip Kris yo.

Sa a enplike ke lavi kreyen nan se pa sèlman akseptasyon entelektyèl yon lis kwayans oswa konfesyon; men pito, yo bezwen devlope yo nan aksyon kote ke tout moun kapab wè.

Travay lafwa ou (v. 3a): Pou Tesalonik yo, lafwa Li pa t sèlman yon konsantman entelektyèl nan kèk doktrin, yon afimasyon teyolojik; olye de sa, akseptasyon sa a te transfòmè an yon pratik byen mèb. Lafwa se pa sèlman yon trezò espiyèl pou kenbe; li se yon aksyon pou

montre. Jak, nan lèt li a, te deklare menm bagay la tou (Jak 2:17). Yon lafwa otantik natirèlman pral pwouve nan zèv lanmou ak mizèrikòd anvè lòt moun.

Travay lanmou nou an (v.3b): Sa a se yon lòt konbinezon pwisan nan lavi kreyen nan: lanmou plis travay. Tèm grèk yo itilize pou mo "travay la" se -kopos, ki fè referans ak travay di (Brown, Fitzmyer ak Roland. Commentary bibliik Saint Jerome, volim III. Madrid: Edisyon Cristiandad, 1972, p.580). Sa enplike ke lanmou kreyen dwe konplè ak yon travay ki devwe ak travay di. Plis pase yon deklarasyon, lanmou oswa charite a vin yon reyalite lè li demontre an relasyon ak lòt moun, epi Women 5: 8 mete li byen klè. Lanmou Papa a deklare pou nou an te bezwen fè reyalite; epi Kris la se enkanasyon lanmou Bondye a, epi modèl li yo konstitye yon egzanp a swiv pou nou.

Konfidans nan espwa a (v.3c): Tèm grèk ki refere ak "konstans" lan ta kapab vle di tou pasyans (VLS). Sa vle di, frè Tesalonik yo te viv eksperyans kreyen nan avèk pasyans pandan y ap tann retou Kris la. Espwa kreyen an pa paralize nou ni fè nou absan nou nan lavi prezan an nan anvi wè sa ki pral vini; men li ban nou fòs ak pasyans nan vwayaj chak jou a, menm nan fè fas ak sitiyasyon negatif ak eprè.

Deklarasyon Pòl sa a ke yo prezante nou nan pwofil kreyen Tesalonik yo libere nou de polarizasyon ant teyoloji ak pratik, ak diskisyon ki genyen ant sa ki pi enpòtan: sa nou kwè oswa fason nou viv la. Ansèyman ki enpòtan nan sa a pou nou se ke, nan lavi premye kreyen sa yo, bèl kalite kreyen yo te enkòpore nan aksyon ke tout moun kapab wè.

B. Imitatè Bondye yo (vv. 6-7)

Sa a se yon lòt karakteristik ke Pòl make nan manm legliz Tesalonik yo: yo te vin imite Seyè a ak konseye espiyèl li yo. Nan lòt lèt ki te ekri pou manm legliz lavil Korentyen yo, Pòl mete aksan sou menm verite sa a (I Korentyen 11: 1); konsa ki montre pwòp anvi li pou vin plis tankou Mèt la.

Se imitasyon Kris la ki pwodwi lajwa nan kè nou, menm nan mitan tribilasyon ak pèsekisyon. San dout, anviwònman opoze vil sa a (Tesalonik) te fòje eksperyans kwayan sa yo. Gwo melanj sa a ant imitasyon Kris la ak kè kontan ki pwodwi nan kè yo pa mwayen travay Sentespri a te vin tounen yon egzanp lavi kreyen.

C. Efè foul temwayaj ou ak prèv yon chanjman radikal (vv.8-9)

Lè Pawòl Bondye a rive nan kè imen an epi pran rasin ladan li, kwayan ki nouvo a pa sèlman vin yon disip ki fidèl ak imitatè Jezi ki se Kris la; men tou, apati de eksperyans transfòmasyon, Pawòl la pwolonje bay lòt moun. Ou pa bezwen yon kou evanjelizasyon oswa yon aranjman pou soti epi pataje sa ki te pase a; paske espontaneman, mesaj delivrans lan pwoklame. Se sa ki te rive manm legliz

nan lavil Tesalonik yo ki te transfòme soti nan nouvo konvèti pou vin misyonè; epi yo te pote mesaj Kris la nan pwovens Masedwàn ak Akayi.

Ki sa ki fè enpak nan temwayaj yon nouvo kwayan? San okenn dout, chanjman ki gen eksperyans nan lavi ou ak sètitud sou jan Bondye delivre. Levanjil la se pouvwa Bondye pou delivrans tout moun ki kwè (Women 1:16). Pouvwa transfòmasyon levanjil la se sa k ap kreye chanjman mèvèye ak etonan nan lavi moun.

Nan ka moun legliz nan lavil Tesalonik yo, sa ki te afekte lavil vwazen yo se chanjman radikal ki te pwodwi nan konvèsyon anvè Bondye. I Tesalonisyen 1: 9 di: "Okontrè, yo tout ap rakonte jan nou te resevwa m' lè m' te rive lakay nou, jan nou te kite zidòl yo pou n' tounen vin jwenn Bondye, pou nou te ka sèvi Bondye vivan an, Bondye tout bon an". Anpil nan manm nan kominote sa a yo te soti nan paganism; e ke konvèsyon ki mansyone nan vèsè sa a te refere li ak abandone pratik payen yo ak adore fo bondye yo vin adore sèl vrè Bondye a.

D. Esperans vivan nan Kris la ki leve soti vivan nan lanmò a (v.10)

Temwayaj egzantplè frè sa yo ta enkonplè san yon bèl espwa nan rezirèksyon Jezi ki se Kris la ak nan pwomès lavi ki pap janm fini an. Frè Tesalonik yo te byen konprann ke jou nou yo isit la sou latè se jis yon pwolojman pou letènite; epi levanjil Kris la te dispoze non sèlman pou padone pase nou, pou ede nou viv avèk kè kontan Lespri a nan lavi prezan, men tou rete tann tout bèl glwa k ap vini an ak lavi ki pap janm fini an.

Vrèman vre, premye chapit sa a nan I Tesalonisyen etabli nan yon fason ki mèvèye pwofil yon kwayan kreyen premye syèk la. Eleman konstitiyan yo prezan antanke kle nan lavi kreyen nan tankou konvèsyon, bèl kalite krisyanis la, temwayaj, kè kontan Lespri a, pèsekisyon ak esperans èskatolojik la.

Kesyon:

- Ki senk aspè lavi kreyen manm legliz nan lavil Tesalonik yo ki te fè yo temwen pwisan Jezi ki se Kris la?
- Poukisa li enpòtan ke bèl kalite kreyen yo pwouve nan aksyon ke tout moun kapab wè?

II. Minis egzantplè yo (I Tesalonisyen 2:1-12)

Nan dezyèm chapit I Tesalonisyen yo, apot Pòl te prezante yon defans nan ministè li; paske posiblerman, apre premye vizit li nan lavil Tesalonik ak ekspilasyon li a, frè Tesalonik yo te kontinye resevwa kòmantè negatif alantou Pòl, kolaboratè li yo ak ministè yo (vv.1-2).

Legliz nan lavil Tesalonik la se te yon legliz ki fidèl, angaje ak misyonè; men, li te aprann kalite karakteristik sa yo nan Jezi ki se Kris la, atravè ministè Pòl pandan vizit li

nan vil li a ak plantasyon kongregasyon an. Apot la te pase pou pi piti, twa semèn avèk yo, tan ki te sèvi pou enspire lavi yo epi pou yo te kontinye nan mache kretyen an.

Nan vèsè sa yo nan chapit sa a, yo prezante nou plizyè karakteristik yon ministè egzantplè ke nou pral wè anba a.

A. Fidelite nan mitan opozisyon an (v.2)

Dezyèm vwayaj misyonè Pòl la te aksidante. Pandan li menm ak Silas te lavil Filip, yo te nan prizon paske yo te preche levanjil la. Pandan yo te nan prizon ap chante avèk lajwa pou Seyè a, te gen yon gwo tranblemanntè ki te eklate vè minwi konsa; e byenke yo te rete nan prizon an malgre posibilite pou yo te chape poul yo, yo te jwenn liberasyon yo nan demen maten pa majistra yo (Travay 16: 23-36). Yo te kòmanse soti nan Filip, yo rive Tesalonik. Se la yo te preche levanjil nan sinagòg la pou demontre ke Jezi se Kris la, yo te mete aksan sou lanmò ak rezirèksyon li (Travay 17: 1-3).

Pwobableman pi fò nan kwayan yo, yo menm ki te dwe resevwa lèt sa a (1 Tesalonisyen) yo te konvèti nan Jezi ki se Kris la nan okazyon sa a; men Pòl ak kolaboratè li yo te fè fas a opozisyon ki soti nan mitan jwif ki pat kwè yo. Yo te pèsekite yo, yo te akize yo epi finalman, yo te ekspilse yo avèk vyolans nan vil la (Travay 17: 1-9) Sepandan, evalyasyon Pòl te fè sou vizit ak soufrans sa a se te ede legliz ki fèk pran nesans lan. Konsidere kesyon sa a: “Èske li posib pou w pote fwi nan ministè a nan mitan sitiyoasyon advès yo?” Nesans ak kwasans krisyanis nan premye syèk la toujou fè fas ak pèsekisyon ak move tretman tout moun. Sepandan, fidelite evanjelis yo ak misyonè yo te rete san okenn chanjman.

B. Sipò Bondye a (vv. 3-4)

Nan vèsè sa yo, Pòl te fè yon deklarasyon pwofon sou konviksyon li yo ki gen rapò ak ministè a. Konsa, li te mansyone omwen twa aspè ki gen rapò ak sa a: (1) Bondye apwouve li, sa vle di ke, li te genyen asirans ke Seyè a li menm te rele l. Travay li a pa t senpleman yon komisyon konpasyon lòm, ni nonplis efò li. Travay sa a te pran nesans nan fon kè Bondye; (2) Li te konfye l levanjil la. Pòl lye apèl li ak komisyon li, misyon lavi li. Sa se te pasyon kè li: kominike levanjil la (“konsa nou pale”); ak (3) mesaj li a te dwe fè Bondye plezi an premye epi pa gen okenn lòt moun ankò. Sa te enplike ke fondamantalman devlopman ministè li te santre sou apèl ke Bondye te ba li ak nan rechèch pou bay rezilta ki kòrèk devan Bondye ki gen pou wè ak apèl li te resevwa a.

C. Motivasyon ki kòrèk yo (vv.5-6)

Ki rezon ki ta dwe pouse nou preche levanjil la? Pòl mansyone sa ki pouse kè l lè li rive nan lavil Tesalonik:

“Se pa t’ avèk pawòl ase mwen te anonse nou bon nouvèl la. Men tou, se te avèk pouvwa Sentespri a, avèk lasirans fèm sa m’ t’ap di a se vre. Nou menm tou, nou

konnen jan mwen te mennen tèt mwen nan mitan nou. Mwen te fè l pou byen nou” (v.5). Vèsyon Tradiksyon Kouran an di: “...pawòl ase mwen te anonse nou bon nouvèl la. Men tou, se te avèk pouvwa Sentespri a, avèk lasirans fèm sa m’ t’ap di a se vre. Nou menm tou, nou konnen jan mwen te mennen tèt mwen nan mitan nou. Mwen te fè l’...”(VLS). Motivasyon sa a ki refere a pa kondisyon oswa fè limyè mesaj pou jwenn disip. Pite mesaj la nan predikasyon levanjil la se yon kesyon enpòtan pou kenbe entegrite mesaje a ak efikasite mesaj la.

“... Men tou, se te avèk pouvwa Sentespri a, avèk lasirans fèm sa m’ t’ap di a se vre...” (v.5b). Sa vle di ke ministè a se pa yon fason pou kapab triche pou pwofi oswa pou reyalize benefis pèsònèl. Nan vèsè 9 la, Pòl te mete aksan sou menm bagay la tou lè li te fè remake ke yo menm yo te travay di pou ke yo pa t yon fado finansye pou kongregasyon ki kapab konfonn li nan lafwa li.

“Nou te swiv egzantp mwen ak egzantp Seyè a. Nou te soufri anpil. Malgre sa, nou te resevwa pawòl Bondye a ak kè kontan. Sa se travay Sentespri” (v.6). Chèche rekonesans ak popilarite nan ministè a kapab aspè trè sibtil ki ka detwi yon ministè. Motivasyon kòrèk yon Mentò kretyen oswa lidè yo ap kenbe entegrite ki pa kondisyon mesaj la, onètete ki pa chèche benefis pèsònèl ak imilite ki pa atann rekonesans ak admirasyon lòt moun.

D. Afeksyon pastoral (vv.7-12)

Apot la te fèmen paragaf sa a ak katyèm karakteristik yon minis egzantplè, ki nan yon fason se rezilta natirèl nan twa karakteristik ki anvan yo. Pou rezon sa a,, li te itilize figi sansib swen yon manman (“enfimye”, vèsè 7) oswa yon papa (vèsè 11). Vèsè 7 ak 8 montre gwo afeksyon Pòl te genyen pou frè yo, sa ki te pouse l non sèlman prezante yo levanjil la; men tou pou pran swen yo avèk lanmou pastoral la. Yon pati nan relasyon pastoral sa te gen pou wè ak konsolasyon ak egzòtasyon sou kèk sijè ki ta analize nan chapit k ap vini yo.

Kesyon:

- Ki relasyon ki egziste ant opozisyon ak predikasyon bon nouvèl la ak entegrite mesaj la, selon lèt l Tesalonisyen?
- Ki sa ki motivasyon kòrèk la pou preche levanjil la jodi a?

Konklizyon

Moun lavil Tesalonik yo te aprann nan men konseye yo (Pòl ak kolaboratè li yo) ke levanjil transfòmasyon an te rive jwenn lòt moun; se poutèt sa, yo te vin temwen pwisan Kris la non sèlman nan vil li a, men nan tout Pwovens lan. Sa a se apèl nou ak defi nou yo tou: vin temwen pwisan bon nouvèl Jezi ki se Kris la, ki vin vizib nan aksyon ke tout moun kapab wè nan mond ke n ap viv la.

Yon lidè ki renmen legliz la

Mary Prado (Venezuela)

Pasaj biblik pou etids: I Tesalonisyen 2:17-20, 3:1-13

Vèsè pou aprann: “Se nou menm ki ban m’ satilfaksyon, se nou menm ki fè kè m’ kontan”
I Tesalonisyen 2:20.

Objektif lesan an: Se pou elèv la kapab idantifye karakteristik yon minis konplè nan lanmou kretyen an.

Entwodiksyon

Kòmantè Unger te ekri: “Se lanmou an ki bay premye kout bagèt majik la pou ministè a, ni Bondye ak moun tou” (Unger, Merrill F. Nouvo Manyèl biblik pa Unger. USA: Editoryal Portavoz, 1993, p.547). Yon ministè san lanmou manke nan nati esansyèl ki distenge sèvis kretyen an.

Leson sa a ap anseye nou karakteristik ki distenge yon ministè ki ranpli avèk lanmou Kris la. Sa ke nou pral etidye nan ministè Pòl la nan legliz Tesalonik la.

Pou kòmanse, li enpòtan pou konnen yon ti kras sou sikonstans ki antoure ministè sèvitè sa a la. Pòl te vizite lavil Tesalonik pandan dezyèm vwayaj misyonè li a, li te kite yon gwo kantite kwayan nan vil sa a (Travay 17: 1-4). Pita, apot la te oblije kontinye vwayaj li nan lavil Atèn, se pat san an premye pase nan lavil Bere (Travay 17: 10-14); Men, de la a, li voye Timote ale pou l te kapab gen nouvel frè nan kongregasyon li yo (I Tesalonisyen 3: 1-2). “Bon nouvel ke Timote te pote yo te ankouraje apot la anpil, men li sanble ke li te fè fas ak akizasyon kont karaktè li, tankou si kèk moun pami pèp la te di ke li te travay nan mitan Tesalonik yo pou pwòp benefis materyèl li” (Lockward, Alfonso. Nouvo Diksyonè Biblik). USA: Editoryal Unilit, 1992, p.1010). Sa a fè nou konprann pi byen vokasyon ak lanmou Pòl ak moun k’ap ede l yo nan avansman legliz sa a. Yo te santi yo plis pase moun ke yo peye lè yo konnen ke moun sa yo ke yo te bay levanjil yo t ap pèsevere e yo t ap grandi nan lafwa malgre tout batay ke yo t ap fè fas (I Tesalonisyen 2: 18-20).

I. Prim yon lidè ki renmen legliz la (I Tesalonisyen 2:17-20, 3:1-5)

Relasyon yon lidè ak legliz li kreye bon anpil lyen ki byen pwofon an mezi tan an ap pase epi y ap pataje eksperyans yo. Kòm nou pral wè nan premye pati pasaj ke nou pral etidye a, apati de I Tesalonisyen 2:17 pou rive nan I Tesalonisyen 3: 5, legliz sa a te vin tounen rezon lajwa minis la.

Legliz Tesalonik la te pi plis pase kèk senp kwayan pou apot Pòl. Li te konsidere l kòm frè l, pitit li ak zanmi nan Kris la, moun sa yo ke li te renmen nan yon fason ki trè espesyal (v.17). Yo te vle di prim ki pi valab nan ministè li (vv.19-20). Lanmou a fon ke apot la te santi pou legliz sa a te simonte anpil gwo obstak lènmi te mete sou wout li pou yo.

A. Yon lidè ki jwi kwasans kwayan li yo

Sa ki rekonpans oswa prim pou apot Pòl, se te pou ke frè l yo nan lavil Tesalonik te anfòm nan tout fason, epi ap grandi nan konfyans nan Bondye: “Se nou menm ki ban m’ satilfaksyon, se nou menm ki fè kè m’ kontan” (v.20). Kòz prensipal rejwisans yon lidè ki gen vokasyon an se lanmou pou nanm yo se kwasans espiyèl moun ke l ap mennen yo. Gade kwayan yo k ap grandi epi pèsevere nan mitan anpil batay ak pèsekisyon ke yo t ap fè fas la, se sa ki te fè Pòl reyèlman jwi an relasyon ak kongregasyon Tesalonik la.

Kesyon retorik nan vèsè 19 yo trè siyifikatif: “Se nou menm, moun Tesalonik, ki tout espwa mwen, se pa lòt moun. Se nou menm ki fè kè m’ kontan. Se nou menm k’ap ban m’ okazyon pou m’ vante tèt mwen devan Jezi, Seyè nou an, lè la vini?”.

“Nan lang grèk la gen de mo ki egziste pou kouwòn. Youn se dyadèm, ki itilize prèske sèlman pou fè referans ak kouwòn wayal. Lòt la se Stéfanos, ki itilize prèske sèlman pou deziyen kouwòn ganyan an nan kèk konkou espòtif. Stéfanos se mo apot Pòl te itilize isit la. Sèl prim ke li te vrèman apresye nan lavi a se te wè disp li yo ap viv selon levanjil” (Barclay, William. Kòmantè sou Nouvo Testaman an, Premye lèt pou moun Tesalonisyen yo. Espay: Editoryal CLIE, 1999, p.787) .

Pòl te montre yon konsekrasyon jan ke apèl ke li te resevwa nan Seyè te fè l dedye tout lavi li, lè li te bay lòt yo tout tan li pou mennen yo bay Kris la.

Lavi apot sa a, kòm nou tout konnen sa, te chaje avèk anpil difikilte; men li pa t kite sa anpeche l akonpli objektif Bondye te rele l vin akonpli a. Gwo lajwa li se te siksè levanjil la ak konvèsyon moun ki pèdi yo; epi li te investi tout byen l nan yo, menm pwòp lavi l nan yo.

Lidè ki renmen legliz la gen nan kè l bèl objektif pou livre non sèlman mesaj levanjil la; men tou, si sa nesèsè, menm pwòp lavi li.

Mwen pa fè referans ak mouri fizikman, byenke nou menm tou, nou dwe fè li si sa nesèsè pou kòz Kris la; men pito, viv pou lòt moun ak pou yo, sa vle di, pou moun ke Seyè a te komisyon yo. Pasaj sa a montre nou ke rezilta dedikasyon nan ministè se yon benediksyon Bondye, kwasans ak lanmou kwayan yo. "Kalite sèvis sa a toujou genyen benediksyon Bondye epi pote fwi jan sa te pase ak moun nan lavi Tesalonik yo" (Unger, Merrill F. Nouvo Manyèl bibliik Unger. USA: Editoryal Portavoz, 1993, p.547).

B. Yon lidè ki gen sousi pou legliz la

Lòt ekspresyon lanmou lidè a se yon gwo enkyetid pou moun ki nan nesèsite yo nan legliz la. Li asire l ke prensipal enterè sa yo se pa bezwen yon gwo kay, ni mèb, bagay k ap pase aprè yon ti tan; men pito, se bezwen espiyèl la, moun yo ak bezwen yo.

Nan tan ke n ap viv la, lè ke teknoloji a ranplase apwochman nan relasyon entèpèsònèl, swen pastoral la epi se yon vye ti kras moun ki investi tan yo nan yon relasyon dirèk ak sensè. Olye de sa, yo itilize mwayen enpèsònèl ak metodoloji vid chalè imen an. Men Pòl, bò kote pa l, li te santi tankou yon bezwen pou l te konnen si frè Tesalonik yo te pèsèvere nan lafwa yo nan Kris la, li pa t kapab rete trankil san li pat pran nouvel legliz la, li te pran desizyon pou voye Timote al chèche enfòmasyon sou yo epi ba yo sipò moral ak espiyèl ke yo te bezwen (I Tesalonisyen 3: 1-5). "Se konsa enkyetid li te genyen pou byennèt espiyèl moun lavi Tesalonik yo, ke li te prefere rete pou kont li, e konsa li te kapab voye Timote pou l veye sou enterè espiyèl yo, epi ranfòse yo devan tribilasyon yo t ap andire yo" (Unger, Merrill F. Nouvo Manyèl bibliik Unger. USA: Editoryal Portavoz, 1993, p.548).

Gwo enkyetid Pòl pou byennèt manm legliz Tesalonik yo montre kè pastoral li ak gwo lanmou li te genyen pou legliz la.

Kesyon:

- Ki sa Pòl te vle di lè li te di ke moun legliz lavi Tesalonik yo se te kouwòn li? (v. 19).
- Ki sa ou panse sou gwo enkyetid Pòl la pou byennèt legliz lavi Tesalonisyen yo? Eksplike.

II. Motivasyon yon lidè ki renmen legliz la (I Tesalonisyen 3:6-8)

Malgre anpil eprèv ak nesèsite ke apot la t ap pase nan yon nivo pèsònèl, bon nouvel ke li te resevwa atravè Timote sou pèsèverans nan legliz la nan lavi Tesalonik ak konnen gran afeksyon ak respè ke yo te gen pou li, sa yo se te gwo motivasyon li: "De rezon te yon sous konsolasyon pou apot Pòl. Premyèman, Timote te ban nou bon nouvel (lit., "bon nouvel", Robertson) sou konfyans ak lanmou ... Timote fèk rive sot lakay nou, li fè kè m' kontan, li ban m bon nouvel, li di m' jan nou gen konfyans ak renmen. Li di m' jan nou menm tou nou toujou chonje m', jan nou anvi wè m', menm jan mwen menm mwen anvi wè nou. Konsa, frè m' yo, nan mitan tout difikilte ak tout lafliksyon mwen yo, sa te ban m' kouraj lè m' tandè jan n'ap kenbe fèm nan lafwa. Se koulye a m'ap viv tout bon, paske nou menm, moun Tesalonik, nou rete fèm nan lavi n'ap mennen ansanm ak Kris l'" (Earle, Ralph, Ed. Kòmantè Bibliik Beacon, Volim IX, Galat, Philemon. USA: KPN, s.a., pp. 488-489).

Nan dezyèm pati leson sa a, kote nou pral etidye chapit 3, vèsè 6 a 8, nou pral wè gwo motivasyon lidè sa a.

A. Yon lidè ki sèvi san enterè

Jodi a, li trè komen pou wè kèk lidè legliz k ap travay sitou pou enterè materyèl. Anpil pastè te abandone travay Bondye a lè resous ekonomik yo te ra nan legliz la oubyen eprèv materyèl ki te prezante yo. Sa a se karakteristik pastè k ap chèche lajan. Nou pral sèvi ak yon pasaj paralèl ki chita nan Jan 10: 7-15 pou etidye tèm sa a.

Apot Pòl se antitèz pastè k ap travay sèlman pou fè lajan yo nan legliz la. Barclay te ekri nan pasaj sa a: "... pastè ki pa gen apèl la fè travay la men sa pa soti nan vokasyon li, men kòm yon mwayen yo touche lajan... Sa ke Jezi ki se Kris la te vle di se ke moun ki travay sèlman pou sa li kapab jwenn, li panse sèlman ak lajan li; men moun ki travay akòz de lanmou, li panse ak moun sa yo ke l ap eseye sèvi yo" (Barclay, William. Kòmantè Bibliik sou Nouvo Testaman an, Premye lèt moun lavi Tesalonik yo. Espay: Editoryal CLIE, 1999, p.441).

Pòl te anseye nou valè sèvis san enterè ak fidèl la kòm yon ekspresyon lanmou minis lan pou legliz la ak Bondye, ki nan okenn fason kontredi tèks ki nan I Timote 5:18. Mande: "Se sa ki ekri nan Liv la: Pa mare bouch bèf la lè l'ap fè moulen kann lan mache. Ou ankò: Moun ki travay fèt pou resevwa lajan travay li".

B. Yon lidè ki kapte kè legliz la

Petèt pi gwo rekonpans travay yon lidè kretyen an dwe apresyasyon moun l ap sèvi yo. Kè ki te rekonfòte

yo, moun ki te resevwa èd ni nan bezwen espiyèl ak materyèl, yo pral remèt lanmou an kòm yon repons pou rekonesans.

Men, kapte kè legliz la se pa yon travay fasil pou yon lidè. Pòl te oblije peye yon pri ki wo pou li. Afeksyon legliz la vini kòm rezilta yon gwo dedikasyon sèvis minis li yo:

“Pa ka gen okenn dout ke yon lavi tèlman plen ak yon kè ouvè ak tout gwo risk nan soufrans li se yon kondisyon debaz pou siksè nan travay levanjil la. Petèt li te kapab di tou ke sa a se pri yo dwe peye si pastè jodi yo dwe renmen pa mouton I yo tankou Pòl fas ak moun legliz Tesalonik yo” (Earle, Ralph, ed. Kòmantè Bibliik Beacon, Volim IX, Galat. Filemon. USA: KPN, s.a., pp 489-490).

Jan pati sa a nan pasaj bibliik la montre nou an, kaptive kè legliz la se pa yon travay fasil; men, li pa enposib. Lanmou an se repons natirèl legliz la bay yon lidè ki renmen li e ki fè efò pou konstwi li.

Kesyon:

- Ki gwo efè ke bon nouvèl Timote te pote yo sou apot Pòl? (vv.6-7).
- Ki jan minis la kapab kapte kè legliz li jodi a? Kòmante.

III. Lapriyè yon lidè ki renmen legliz la (I Tesalonisyen 3:9-13)

Jiskaprezan, sa ki te etidye la a te anseye nou ki bagay sa yo ki vin kè lajwa ak motivasyon yon lidè kreyen. Nan pati ki sot pase nan pasaj (I Tesalonisyen 3: 9-13), yo montre nou lanmou Pòl pou legliz la nan lapriyè solid pou pèp la devan Bondye

A. Yon lapriyè ki plen ak rekonesans

Youn nan prèv ki klè nan renmen yon minis anvè legliz la manifeste nan lapriyè devan Bondye pou li; li pataje bezwen kongregasyon an; epi konsidere manm yo nan menm jan ak pitit espiyèl li yo. Minis lan gen privilèj pou I di mèsè ak lapriyè pou chak vi ke Bondye mete nan swen li.

“Li enpòtan pou nou remake gwo kè kontan Pòl te genyen an pou konvèti li yo, lè li plonje nan lapriyè serye pou di Bondye mèsè pou yo” (Earle, Ralph, ed. Kòmantè Bibliik Beacon, Volim IX, Galat. Filemon. USA: KPN, s.a., p.490).

Pòl te mande moun legliz Tesalonik yo: “Mwen pa konn ki jan pou m’ di Bondye mèsè pou nou, tèlman nou fè kè m’ kontan devan li” (v.9).

Nan lòt mo, apot la te tèlman kontan avèk kwayan yo nan legliz sa ki pa t jwenn yon bon fason pou di Bondye mèsè pou yo. Gwo kè kontan li pou frè sa yo pouse I

“priye lannwit kou lajounen ak anpil ensistans” pou yo (v.10). Sa a se yon bèl egzanz pou nou jodi a, ki jan nou ta dwe toujou pote tout moun sa yo nan pye Seyè a nan lapriyè ki te ba yo privilèj pou nou sèvi.

B. Yon priyè pou sanktifikasyon

Lapriyè Pòl pou moun legliz lavil Tesalonik yo pat sèlman te gen yon eleman emosyonèl; men tou obeyi nan enkyetid li pou tout bagay ki gen rapò ak lavi espiyèl ak moral (v.13). Lè w ap pran kòm referans I Tesalonisyen 4: 1-12, ki swiv pasaj etid la, epi se yon pati nan kontèks li yo, nou jwenn demann Pòl pou legliz la nan kan etik kreyen an. Li te pale de nouvo lavi yo te dwe mennen kounye a ke yo te kreyen, kontrèman ak eksperyans ke yo te fè anvan an.

“Asireman, se Timote menm ki te rapòte I tout enfòmasyon sa yo, se konsa ke kè kontan abondan Pòl la te debòde nan yon fason ki ekstraòdinè, sepandan, li te apeze pa yon gwo enkyetid etik” (Earle, Ralph, ed. Kòmantè Bibliik Beacon, Volim IX, Galat a Filemon, USA: KPN, s.a., p.490).

Mo “konplete” a, ki parèt nan fen Vèsè 10 la se yon mo kle nan enkyetid Pòl pou lavi moral legliz la. Gwo dezi li se te kapab vizite yo ankò, yon fason pou I te kapab edifye yo moun sa yo ki jiskaprezan bezwen aprann ak pèfeksyone lafwa yo. “Konplete a soti nan vèb katartizo, ki vle di” “vire tèks la, sa vle di, adekwat, konplètman an sante, epi finalman ‘repare’ tankou nan Mak 1:19, oswa ‘mete nan lòd’ oswa ‘ranje’ tankou nan lang ebre yo I 1:3. Mo sa a ... jeneralman vle di ‘ajiste’ diferans yo, ‘pou repare’ bagay ki malonnèt ...” (Earle, Ralph, ed. Kòmantè Bibliik Beacon, Volim IX, Galat a Filemon. USA: KPN, s.a., p.491).

Devwa chak lidè kreyen oswa minis kreyen an, se ekspresyon lanmou li pou legliz la, epi toujou lapriyè san rete pou sanktifikasyon kwayan yo; nan bi pou ke travay pou edifye yo a resevwa entèvansyon Sentespri a, li menm ki sanktifye legliz li a (2 Tesalonisyen 2:13; I Pyè 1:2).

Kesyon:

- Èske ou panse li enpòtan pou lidè a remèsye Bondye pou kwayan yo? Kòmante.
- Ki sa Pòl te espere “konplete” nan moun legliz lavil Tesalonik yo? (v.10).

Konklizyon

Se bèl bagay jan ke apot Pòl te vin konekte avèk legliz lavil Tesalonik la a travè lanmou ak sèvis. Sansiblite ke apot la te itilize pou abòde lafwa pitit li yo vrèman akablan. Men tou afeksyon an ak rekonesans ke jeneralman legliz la te manifeste anvè li. Sa se yon referans enpòtan nan relasyon ki ta dwe egziste ant minis lan ak legliz la.

Lavi ki fè Bondye plezi a

Sharon Víquez (Costa Rica)

Pasaj bibliik pou etid: I Tesalonisyen 4:1-12

Vèsè pou aprann: “Frè m’ yo, mwen te moutre nou ki jan pou n’ mennen bak nou si nou vle fè Bondye plezi. Wi, mwen konnen se konsa n’ap viv vre. Men, koulye a m’ap mande nou, nan non Seyè Jezi a, tanpri chache viv pi byen toujou” I Tesalonisyen 4:1.

Objektif leson an: Se pou elèv la konprann apèl Bondye fè kwayan an pou eksperimente sanktifikasyon, viv nan pite seksyèl epi manifeste lanmou fratènèl la.

Entwodiksyon

“O, pitit mwen yo! Pou lanmou pou Bondye, mwen mande nou fè byen!”, grann mwen te konn di nou lè nou te asiste yon aktivite nan sant edikasyonèl yo, yon fèt anivèsè nesans oswa yon aktivite an fanmi. Enkyetid la te ke ak aksyon nou yo nou pa ta reprezante fanmi an ak diyite ak valè ke nou te anseye lakay nou.

Lè mwen li premye pawòl apot Pòl yo nan pasaj bibliik etid la, sanble ke se menm bagay la m ap tande la antanke rekòmandasyon ke grann mwen te fè nou” (I Tesalonisyen 4:1).

Pasaj inisyal sa a se yon nouvo anfas nan premye lèt ke Pòl te voye bay Tesalonisyen, kote ke li te ba yo egzòtasyon pratik sou lavi kreyèn nan. Nan ka espesifik sa a, apot la te fè apèl a kwayan nan Tesalonik yo pou ke yo ta kontinye aplike tout bagay sa yo ke yo te aprann nan ansèyman I yo, pandan ke li t’ap fè yo konnen ke tout enstriksyon ke li te bay yo pa t soti nan li menm, men “soti nan Seyè Jezi ki se Kris la” (v.2 VLS).

Jèn legliz Tesalonik la te resevwa yon pawòl egzòtasyon nan men Pòl pou ke yo kontinye viv yon lavi ki fè Bondye plezi, menm jan li te deja fè: “Frè m’ yo, mwen te moutre nou ki jan pou n’ mennen bak nou si nou vle fè Bondye plezi. Wi, mwen konnen se konsa n’ap viv vre. Men, koulye a m’ap mande nou, nan non Seyè Jezi a, tanpri chache viv pi byen toujou” (v.1), ki montre ak sa a ke lavi kreyèn nan se yon pwosesis kwasans pou simante lafwa.

Men yon lòt kesyon ki prezante: “Kijan yon lavi ki agreyab devan je Bondye ye?” Sa a se yon kesyon obligatwa nou ta dwe poze tèt nou yon fwa nou te aksepte Kris la, epi nou konprann ke kounye a lavi nou se pou Li. Prensip sa yo ke Pòl anseye nan I Tesalonisyen 4:1-12 rete yon limyè pwisan pou legliz kontanporèn nan ki vle viv pou fè Seyè a plezi.

Fè volonte Bondye pa nou se an menm tan rekonèt ke se li ki gouvènè lavi nou; e se pou sa, fè volonte li pi wo pase enterè nou yo ak volonte pèsònèl nou. Pòl te

endike ke moun ki vle fè Volonte Bondye ap viv nan sentete (I Tesalonisyen 4:1-8) ak nan renmen frè (I Tesalonisyen 4:9-12).

I. Apèl pou sentete (I Tesalonisyen 4:1-3a)

A. Kisa sanktifikasyon an ye?

Mwen renmen defini sanktifikasyon an kòm travay Bondye nan fon kè nou, pou transfòme nou nan resanblans Kris la, soti nan etap moun k’ap fè peche epi vin apa pou Bondye.

Keith Drury eksplike ke pwosesis sanktifikasyon an nan fòm sa a: “Lè ou te resevwa Kris la, ou te vivan nan Kris la, fè eksperyans pwòp rezirèksyon ou, paske Pawòl Bondye a di ke nou tout nou te mouri nan peche ak mechanste nou yo (Efezyen 2.1.). Pa lafwa nou te resevwa yon nouvo lavi. Bondye chanje divès aspè nan lavi ou. Ou kapab sonje obsève diferan valè, enterè, ak nouvo dezi nan semèn nan aprè konvèsyon ou lan. Bondye te chanje ou depi nan fon kè w. Sa kapab rive ke genyen kèk bagay ki chanje nan abitud ou. Genyen anpil lòt moun ki pral obsève chanjman an. Petèt yon moun te di l’ “Ou sanble diferan”. Chak moun chanje nan moman konvèsyon an. Nan yon moman kote ke Bondye opere kèk chanjman enpòtan”. (Drury, Keith. Disiplin espirityèl pou tout kwayan. USA: Wesleyan Publishing House, 1996, pp. 13-14).

B. Sanktifikasyon an: yon moman ak yon pwosesis

Kwayan an sanktifye nan konvèsyon li; sepandan, travay sanktifikasyon an pa fini la. Sentete inisyal la se sèlman sa: entwodiksyon an nan nouvo lavi a avèk Kris la.

Fè Bondye plezi a enplike totalman remèt volonte nou ba li. Nou menm kwayan yo rive nan pwen pou rekonèt ke gen yon moman pou pran desizyon pou kite Seyè a travay nan nou, rann tèt nou sou volonte I nèt, epi mete tèt nou apa pou fè volonte sen li a. Nou rele tout sa a, konsekasyon total oswa sanktifikasyon total. Sa a se yon travay Bondye ki swiv rejenerasyon an, epi moun nan vin lib anba peche orijinal la. Aksyon sa a fèt pa mwayen Sentespri a.

Se de sa ke pot Pòl te pale, lè ke li te fè referans ak devlopman espiyèl sa a lè li te ekri moun lavil Tesalonik yo, konfwonte yo pandan ke li t ap di yo pou yo avanse pi plis toujou nan pwosesis sa a atravè soumisyon devan volonte Bondye, lavi sa a ki agreyab devan je li; epi endike yo ke sèl fason pou rive reyalize li se te atravè ranplisaj Sentespri a pou sanktifikasyon total li. Se sa ki “bon pou yo” (v.1), apot Pòl te di yo.

Nou pa konnen si wi ou non kwayan nan legliz Tesalonik yo, ki te resevwa lèt sa a te deja eksperimante sanktifikasyon total la; men sa ke apot Pòl t ap di yo se ke yo te oblije grandi pi plis toujou, ki endike ke yo pa t kapab akoupi nan pwosesis la nan lavi ki sentete a.

Nou sen paske nou gen relasyon avèk Bondye nan Kris la; epi nan aspè sa a gen konsèy pratik nan lavi sentete a ki dekri nan liv Renesans Sentete Kreyèn nan, sa yo ki kapab enpòtan anpil nan pwen leson sa. Ann wè kèk nan bagay sa anba a.

1. Sentete a se pwosesis Bondye pou rafine nou, geri nou, netwaye nou, ankouraje nou, fòtifye nou, ban nou matirite epi pwogresivman, jiskaske nou rive atenn fòm moral ak espiyèl li vle wè nou an.
2. Sentete a se konsidere lwa moral Bondye a kòm règ epi Pitit li a kòm modèl.

(Packer, J. I. Renesans Sentete Kreyèn nan. USA: Editoryal Caribe, 1995, pp. 14-17).

Kesyon:

- Dekri pwosesis sanktifikasyon ki eksplike nan leson an.
- Ki sa sanktifikasyon total la ye?

II. Apèl pou sentete seksyèl (I Tesalonisyen 4:3b-8)

A. Yon mond sansoryèl

Pratik danjere ki te menase lavi sentete nan legliz Tesalonik yo pa diferan pase legliz nan 2 l yèm syèk ke n ap viv jodi a; ni apèl Bondye pou nou antre nan sanktifikasyon an, sa vle di, mete apa pou li nan tout domèn nan lavi a.

Pòl te espesifik nan endike yon pratik konkrè kote ke, kòm pèp Bondye a, yo dwe fè diferans lan: “Men sa Bondye vle pou nou: Se pou nou viv apa pou Bondye, pou nou pa lage kò nou nan imoralite” (v.3).

Nan Anpi Women an, nòm seksyèl yo te trè ba, menm jan ak sosyete kontanporen nou an. Poutèt sa, apot Pòl egzòte legliz Tesalonik la pou l te konplètman elwanye li de tout imoralite seksyèl.

Kòmantè Bibliik Beacon mansyone ke “youn nan baryè ke payen an te gen pou sote se te atitid Kreyèn nan kesyon fè sèks, menm jan ke li te leve nan yon mond kote ke poligami, plasaj, omoseksyalite ak melanj yo te

aksepte kòm bagay ki nòmal” (Howard, Taylor. Kòmantè Bibliik Beacon. USA: KPN, 1965, p.497).

N ap viv nan yon sosyete sansoryèl kote ke lòm ap viv sèlman pou satisfè kèk dezi oswa plezi lachè; se sa yo rele viv pou plezi, atravè plezi. Kreyèn yo pa kapab kite mond lan ak pratik li yo defini valè li yo, oswa mine siyifikasyon kòrèk seksyalite a.

B. Vizyon bibliik seksyalite a

Selon Diksyonè lang Panyòl la, “seksyalite” defini jan sa a: “1. F. Ansanm de kondisyon anatomik ak fizyolojik ki karakterize chak sèks. 2. f. Apeti seksyèl, tendans pou plezi lachè “(Rekipere nan <https://dle.rae.es/seksyalite>, nan dat 30 Jen 2020).

Bib la se manyèl kote ke kwayan k ap mache nan sentete a jwenn fondman kote yo bay yo pratik ak konpòtman ki gen rapò ak pouswit plezi seksyèl la ak repwodiksyon. Konsa, Ann wè sa Pawòl Bondye a di sou seksyalite nan Jenèz 1: 27-28; 2: 18,22,24-25. Pasaj sa yo montre nou ke nan kreyasyon an, se Bondye ki te kreye ni lòm, ni seksyalite a.

Nan limyè pasaj ke nou sot li yo, nou jwenn bagay sa yo: “nonm ak fanm yo te kreye antan ke èt seksyèl pou yo viv sèks la ansanm. Entimite kòporèl-espiyèl sa enplike ak mande eksklizivite pou ke genyen konfyans, onètete ak transparans nan kominikasyon an, se rezon sa ki fè ke selebrasyon seksyalite a pa t aksidan, men egzije fondasyon an nan fidelite”.

Maryaj la se fondasyon sa; se enstitisyon ke Bondye pou rezon pwokreyasyon, men tou pou konpayi mityèl, kote w ap jwenn èd ak konfò. Maryaj se pou angajman resipwòk ki manifeste nan yon lanmou jenere ki jwenn ekspresyon natirèl li nan inyon seksyèl (kouche), nan yon relasyon fidelite.

Bondye konsidere lòm kòm yon moun responsab; se pi plis pase yon animal seksyèl sèlman, men yon moun seksyèl, ki responsab devan Bondye pou pran swen latè, pou rete nan kominyon ant pwochen li yo ak Kreyatè li.

C. Enfliyans peche a nan seksyalite a

Tankou tout domèn nan lavi a, pratik seksyalite a te defòm pa enfliyans peche a. Royal Akademi Espanyòl (RAE) defini tèm “Defòmasyon” an kòm pwosesis nan degradasyon yon son oswa yon imaj (Diksyonè lang Panyòl la. Disponib sou entènèt: <https://dle.rae.es/distorsi%C3%B3n>).

Soti nan pèspektiv sa a, plan orijinal Bondye a pou gason ak fi rankontre li seksyèlman kòm yon mwayen pou pwòp pwogrè yo antanke moun, e kòm remisyon de moun nan kominyon, li te defòm.

Kesyon: ki sa defòmasyon sa yo ye sou seksyalite a yo di ki te kreye an konsekans peche? Plis pase kèk pratik,

nou ta kapab mansyone kèk prensip ki ede nou disène sa ki defòm nan seksyalite imèn nan:

1. Lè apwòch seksyèl la se yon aksyon senpleman fizik, ki sèlman ap chèche plezi oswa bay yon sèvis. Lè seksyalite vin depèsonalize, la nou bestyalize li, sa vle di ke, antanke moun, li diminye nou.
2. Lè angajman entimite seksyèl eksklizif kraze (fidelite nan maryaj la) kraze.
3. Lè inyon an kontrè ak nati orijinal inite etewoseksyèl la, etabli nan liv Jenèz la.

D. Manifestasyon gras la

Legliz la genyen yon responsablite pwofetik pou temwanye nòm ke Bondye te revele, ak responsablite pastoral pou montre konpasyon pou moun ki pa t kapab yo rete nan prensip ki site yo.

Nou pa kapab bliye ke se gras Bondye a ki elve ak libere seksyalite nou epi pèmèt li ranpli wòl ke li te kreye pou l ranpli depi nan kòmansman; epi andedan kad maryaj la, eksprime lanmou, entimite, fidelite ak kominyon.

Kòm kreyen, nou dwe konprann ke nou pa ta dwe aji kòm jij pou moun ki te sipoze pratik defòm nan seksyalite a. Wòl sa a se pou Bondye. Sa pa vle di ke nou pral aji avèk tolerans pou move pratik yo; men avèk konsiderasyon anvè moun ki pratike li, pliske li bezwen resevwa gras ki sove a nan lavi li. Nou dwe sansib pou fè fas ak trajedi ke anpil moun ki soufri degradasyon nan seksyalite yo; paske souvan, yo viktim de yon sitiyasyon ki depase kontwòl yo, epi ki bezwen atende ak je konpasyon yo.

Kesyon:

- Genyen kèk pratik seksyèl ke Bib la mansyone kòm devyasyon estanda ki soti nan Bondye a; men ke dwa moun te andose kòm bagay ki kòrèk. Èske sa vle di ke lwa sivil la fè lwa moral Bondye a san valè? Kòmante.
- Ki pratik danjere konsènan seksyalite moun ak moun nan ki kapab pran plas nan mitan pèp Bondye a?

III. Apèl pou lanmou fratènèl la (1 Tesalonisyen 4:9-12)

Lanmou fratènèl la se dezyèm aspè a kote ke Pòl endike legliz ki te twouve li nan lavi Tesalonik la ke genyen yon lavi ki fè Bondye plezi. Lè nou renmen fratènèlman, n ap reflekte karaktè Kris la.

Lanmou fratènèl la (fileo) se lanmou ki eksprime ant frè ak sè oswa zanmi. Kalite lanmou sa a konsidere tankou: yon kòmmandman Jezi ki se Kris la (Jan 13:32-35); pratik diferan nan mitan premye kreyen yo (Travay 4:

32-35); ak egzòtasyon pèmanan apot yo (1 Jan 4:7-21), paske sa a te bay prèv sou nouvo lavi yo a.

Pòl te endike ke legliz Tesalonik la te fè eksperyans kalite lanmou frè sa yo; pa sèlman nan mitan manm li yo, men tou ak kreyen ki soti nan lòt rejyon yo, tankou ka Masedwàn yo. Sepandan, apot la envite frè Tesalonik yo toujou genyen pi plis lanmou pou frè yo toujou, kòm yon karakteristik ke pwosis sentete a ap avanse nan lavi yo (1 Tesalonisyen 4:10).

Renmen fratènèlman tou enplike pa sèvi chay lou pou lòt moun. Se poutèt sa, Pòl te ankouraje kwayan yo pou yo travay. Se pa sèlman pou jwenn pwòp sipò li; men tou pou evite lavi lwazi ak twòp tan lib, ki ta kapab mennen yo entèfere nan lavi lòt moun. Se konsa, "lanmou fratènèl ak travay onèt la mache men nan men kòm prèv lavi kreyèn nan" (Howard, Taylor. Kòmante Bibliik Beacon, volim 9. USA: KPN, 1965, p.505).

Lanmou fratènèl la reflekte nan lavi kreyèn nan avèk yo aksyon konkrè, kote ke nou jwenn espesyalman twa nan pòsyon sa a nan pasaj ki soti nan 1 Tesalonisyen 4: kolaborasyon ak lòt moun (v.10); fè dilijans nan travay (v.11); epi konpòte ou onètman ak lòt moun (v.12).

Tankou pwen anvan yo, demann levanjil la pou nou se toujou menm bagay la. Nou aple pou nou renmen pwochen nou ak aksyon ke tout moun kapab wè: pataje pen nou ak moun ki nan bezwen yo, montre konpasyon pou imigran yo nan peyi nou, mete sou kote yon pati nan revni nou pou aksyon solidè, jan sa rekòmande nan Efezyen 4:28 la.

Osi byen ke travay avèk onètete ak devouman; paske se yon fason pou nou eksprime lanmou ak sentete lavi a fas avèk patwon nou yo. Pòl te fè yon apèl nan pwen sa a, nan Kolosyen 3:23, ki endike ke travay nou onore Bondye; men tou travay temwaye sou lafwa nou.

Kesyon:

- Kijan prensip lanmou fratènèl legliz la ta dwe eksprime li fas avèk moun sa yo k ap viv nan yon move pratik seksyèl dapre ki etabli nan Bib la?
- Bay plizyè egzàn sou fason ke lanmou fratènèl la kapab sèvi yon kannal pou evanjelizasyon an.

Konklizyon

Moun ki chèche yon lavi ki agreyab nan je Bondye, li pa egzante de tantasyon, limitasyon oubyen konfli. Sa ki garanti tout bon vre, se ke moun k ap viv konsa ap gen lapè ak Bondye, paske yo konnen aksyon yo ap bay temwen transfòmasyon ke Kris la te pote nan lavi li. Jan grann mwen te konn toujou di: "Pou lanmou pou Bondye, mwen menm mwen mande nou pou nou aji byen !" Ann viv yon lavi ki agreyab, se pa nan je pa nou; men pito nan je Seyè a.

Pasaj bibliik pou etids: I Tesalonisyen 4:13-17, 5:1-11

Vèsè pou aprann: “Se sak fè, piga nou dòmi tankou lòt yo. Pa kite dòmi pran nou. Kenbe tèt nou anplas” I Tesalonisyen 5:6.

Objektif leson an: Se pou elèv la konprann ke legliz la, kò Kris la, dwe prepare pou dezyèm vini Seyè a.

Entwodiksyon

Pa gen okenn dout ke frè legliz primitiv yo te viv yon premye lanmou otantik. Malgre pèsèkasyon ak danje lanmò, kreyen sa yo te montre siy pou resevwa levanjil la kòm trezò ki te plis presye. Epi nou pap pale de chòk ki te pwodwi pa mwayen mirak yo ke apòt yo te fè; men yon bagay ki enpòtan ak valab tou pou yo: Dezyèm Vini Kris la.

Nan vil Masedwàn, li menm ki te yon pwen orijin epi li te wè limyè anpil pèsènalite tankou Alexann Legran ak Aristòt, moun ki te penetre nan fanmi wayal la ak kaprisye fo dye zolenpik yo, sa te pwouve nan ane 50 ou 51 nan epòk nou an, nan yon gwoup gason, yon atachman solid nan Krisyanis lan aprè ke apot Pòl te fin plante yon legliz.

Kreyen Tesalonik yo te konprann ke okenn nan ansyen fo dye yo pa t ofri yo kado ke Kris la te ba yo ak san li. Okenn nan ewo popilè li yo, gwo chabwak nan epope Omerik ki pi popilè yo, te mouri pou padone peche yo epi ba yo lavi ki pap janm fini an. Se poutèt sa, yo te deklare yon pwofesi ki te vin pa sèlman yon bonjou; men tou nan distenksyon moun ki konvèti yo ak rezon ki fè y ap viv: “Maranata”, transkripsyon grèk atravè yon ekspresyon ki gen orijin Aramayik ki vle di, pami lòt siyifikasyon yo, “Seyè a ap vini” (Nelson, Thomas. Ekspozitè Diksyonè nan Ansyen ak Nouvo Testaman. Mo konplè yo. Costa Rica: Editoryal Caribe, 1999, p. 1148).

Kwayan legliz ki nan lavil Tesalonik yo te absòbe verite sa a nan yon fason, epi avèk yon sipozisyon imedyat, ke anpil moun te abandone travay abityèl yo anvan pwochen retou Jezi ki se Kris la.

Apot Pòl, ekriyen lèt etid sa a, atravè li menm, non sèlman li te reyafime verite enkontounab Dezyèm Vini Kris la; olye de sa, li te fè yon apèl ak destinatè li yo pou ke yo te genyen objektif nan lavi a, pandan ke yo te dwe konsidere sentete a chak jou, nan pouswit pou rive jwenn gwo prim sa ki an sekirite, men enprevizib nan tan, aksesib menm pou fidèl yo ki te deja “dòmi”.

Jodi a, malgre ke vini Kris la pi prè pou kwayan sa yo, pase kreyen sa yo, atitid anpil moun, evantyèlman, pa vle di sa. Nou kapab afime sa, byenke pozisyon kèk nan

kreyen yo nan epòk sa te kapab soti nan konsantrasyon; konbyen plis jodi a sa a nan anpil moun ki aji tankou si Kris la pa t ap janm vini!

Gen yon pawòl popilè ki di: “Li tèlman mal pou kanpe menm jan avèk pa rive”. Epi se yon kesyon pou ke yo viv avèk verite sa enkòpore nan zantray yo: Maranata!; nan jis mezi ke Seyè a mande nan manyèl lavi nou an: Bib la.

I. Kris la ap vin chèche pèp li a (I Tesalonisyen 4:13-17)

Pòsyon sa a nan Bib la klèman eskatolojik; paske li anonse nou bèl final moun ki jis yo, moun ki genyen men yo pwòp epi ki san tach nan kè yo. Se konsomasyon lespwa sa a ke salmis la ak patriyach bibliik yo ki te viv nan mitan erè ak doulè. Espwa sa a yo te pwofetize pa t sèlman pwezi oswa mit; men sètitud ke yon bagay ekstraòdinè ta gen pou rive. Jòb te konnen de kisa li t ap pale lè li te di:

“Mwen menm, mwen konnen moun ki gen pou vin pran defans mwen an byen vivan. Se li menm an dènye k’ap kanpe sou latè pou pale pou mwen. Apre m’ fin mouri, l’ap mete m’ kanpe bò kote l’. M’a wè Bondye ak pwòp je m’”(Jòb 19:25-26).

Pandan ke Ebre 11 pale de sa ke ewo sa yo nan lafwa te fè, li te di ke byenke moun sa yo te atenn yon bon temwayaj, yo pa t resevwa sa ki te pwomèt la; epi asire ke Bondye ta bay yon bagay ki pi bon pou yo ak pou nou (Ebre 11:39-49). Se menm bagay la tou ke apot Pòl te ekspriye nan I Korentyen 15:19 te di: “Si espwa nou gen nan Kris la se sèlman pou lavi sa a li bon, nou se moun ki pi malere ki ta gen sou latè”.

Sètènman moun sa a ki te pwomèt li genyen pou l vini nan yon ti tan ki pap twò lwen an (Revelasyon 22:20) ap vini ak yon vwa kòmandan ak twonpèt soti nan syèl la. Sa a se sinonim ak kè kontan ak pouvwa, otorite ak kouwòn, jijman ak viktwa. Jezi ki se Kris la te di sa epi li pral fè l; epi kado pwomès la oswa rekonpans se lavi ki pap janm fini an, ki pral gen akonplisman li nan anlèvman legliz la ke Seyè nou an pral reyalize a.

Ki jan pou nou rekonèt ke Kris la te mouri sou kwa a pou nou, repanti de tout mal ke nou te fè nan lavi ki pase a,

aksepte li antanke Sovè nou, imite lavi li, sèvi l fidèlman; epi pa viv ak konsyans epi ap tann retou li a ki inevitab? Dezyèm Vini Kris la se yon pwofesi enpòtan ke legliz la anbrase epi ap tann. Se pou evènman sa a ke li dwe viv, travay e menm mouri. Vini Seyè a tou se konsolasyon moun sa yo ki te rete fidèl avèk li, men ki te déjà mouri fizikman. Li evidan ke nou santi nou genyen gwo tristès dèske nou anvi wè kèk moun ki pa la ankò; men li rekonfòtan lè ke nou konnen yo pi prè pase nou pou ke yo resevwa sa ke yo te vle a, epi yo pral premye gwoup ki dwe leve pou al fè gran rankont sila a (I Tesalonisyen 4:15-16). Si nou rete atache ak Kris la; yon jou nou tout ap ansanm, rasanble nan maryaj ti Mouton an.

Gen yon mo ki byen defini nan vèsè 13 la: "espwa". Li egzòte nou pou ke nou anbrase li; paske se sa ki distenge nou de moun ki pa gen Bondye yo. Lè sa a, lanmò pap gen pouvwa sou nou ankò, non li pap kapab vòlè kè kontan nou an, ni lakòz nou pè; paske li se lavi ki pap janm fini an, nan rankont avèk Kreyatè nou an. Lanmò a se yon tranzisyon pou ki nou dwe prepare pou asime li nenpòt ki lè; men nan men Bondye. Konnen ke l ap tann nou; epi yon jou, Li pral leve nou soti nan kondisyon sa a nan yon fason ki mèveye (v.16).

Lè sa a, nou kapab di jan apot Pòl te di a: "Lanmò! Kote batay ou genyen an? Lanmò! Kote pouvwa ou te gen pou fè nou lapenn lan?" (I Korentyen 15:55). Antanke pèp Bondye, konviksyon retou Senyè Jezi ki se Kris la gen pou l reyalize tout bon vre; epi objektif la pa chanje, li te reponn ak objektif enpòtan ki se rankontre ak mennaj li: legliz la. Kesyon an ak defi a se sa a: "Ki jan preparasyon dam sa a ye pou rankont sa a?"

Kesyon:

- Kisa Dezyèm Vini Kris la reprezante pou pèp Bondye a?
- Kisa ki pral rive kreyen ki mouri anvan Dezyèm Vini Seyè a?

II. Kris la ap vini anvan lontan (I Tesalonisyen 5:1-3)

Dezyèm Vini Kris la se yon verite absolwi ki pa ka kesyone pa yon legliz ki genyen yon doktrin ki an sante. Olye de sa li ta dwe motivasyon pou konstan sanktifikasyon kwayan yo ak preche levanjil la bay moun ki pèdi yo. Nou ta dwe tou mansyone ke sa a se yon reyalye enpòtan, pandan plizyè syèk, sa te enkyete anpil moun, nan yon fason ke yo te espèkilè ekstrèmman sou sijè a. Pou byennèt sa a, anpil diferan previzyon yo te deja fèt, dat te deja anonse epi te fè aksyon konsekans pwofesi swadizan sa yo, inyore sa Ekriti yo revele sou li (vv.2-3). Malerezman, sa a te kontribye nan lefèt ke, anpil fwa, mond lan wè evènman an tankou yon bagay tout moun konnen epi ki fè moun ri.

Pawòl Bondye a anonse, ni nan Ansyen Testaman tankou nan Nouvo Testaman an, vini pwò Kris la, menm jan tou yon lòt gwoup nan evènman yo an menm tan ak sa a; men ni jou a ni lè a pa revele.

Senaryo mond kounye a ak lagè ak konfli ant nasyon yo, pwopagasyon maladi, grangou ak epidemi, ensidan an, tranblemanntè ak katastwòf, aparans apostazi ak fo pwofèt, multiplikasyon mechanste akòz diminisyon lanmou an, ak anpil lòt bagay ankò, tout bagay sa yo konstitye yon imaj ke Kris la te anonse nan Matye 24, kòm sij anvan fen an.

Men se pa sèlman moun ki pa kwayan ki inyore Dezyèm Vini Jezi ki se Kris la; men tou legliz la ak aktivis li yo. Sa a li menm, li pretann san fè bri ke genyen anpil tan ki pase deja ke demann espiritiyèl sa a pat rive akonpli. Ajanda ak sa ki ijan, espiritiyèlman, ranvwaye; ak sa ki pa peze, ki pa bay prim, men ki distrè moun.

Pa genyen okenn pòsyon bibliik ki pale de Dezyèm Vini Kris la kòm yon pwosesis gradyèl, separe an plizyè etap oswa nan diferan moman; men kòm yon evènman ki pral rive toudenkou (Matye 24:27; I Tesalonisyen 5:2), sa vle di ke, yon fwa pou tout, epi ki pa bay maj nan anyen, ni nan koreksyon oswa aksyon.

Ekspresyon "... tankou yon vòlè nan mitan lannwit lan" (I Tesalonisyen 5:2) sijere sipriz ak konfizyon, de vokabilè ki pa ta dwe twouve li nan yon legliz ki te okouran de avènman sa a.

Kesyon:

- Èske ou konsidere ke Dezyèm Vini Kris la toupren? Poukisa?
- Ki jan ou panse evènman sa ki pral rive a pral ye?

III. Pitit limyè yo rete ap tann retou Jezi ke se Kris la (I Tesalonisyen 5:4-11)

Ann imajine nou ke yo konvoke yon kapitèn bato pou dènye vwayaj li a epi ki pi enteresan. Li te prepare tout bagay li bezwen pou vwayaj la, antisipe nenpòt ki enprevi. Pandan ke l ap tann, li vin ap konnen nati konpayi a, li pa neglijè; okontrè, li kontinye ranmase tout bagay ki kapab itil li. Se konsa, jou apre jou, li travay nan lide pou l te fè siksè nan misyon an, ak anvi pou ke yo rele li pou l mete vwal epi sitou rejwenn mwen anfòm. Nou menm, pitit limyè yo, nou se kapitèn bato sa yo, tou abiye ak inifòm verite a ak plakèt jistis la (Efezyen 6:14). Nou pase anpil ane ap batay ak lanmè move ak enkyetid yo, sa ki se yon pati nan fòmasyon an. Nou te toujou pote laviktwa; paske bato nou an te gen yon sèl kapitèn: Jezi ki se Kris la, ke nou pa wè kounye a ak je fizik nou yo, men li pote nou nan yon pò ki an sekirite. Sepandan, dènye vwayaj sa a ap definitif ak sengilye; pliske nou pral wè Mèt ak Seyè nou an Jezi ki se Kris la fas a fas.

Kreyen ki te reyèlman konprann ke destinasyon final nou yo ak pi gwo richès nou se syèl la, ke pa gen de glwa, men se yon sèl; moun ki te kwè nan Bondye, epi ki te konprann vrè siyifikasyon sakrifis Jezi ki se Kris la sou kwa a; ap viv konsantre sou yon sèl bagay: rive nan syèl la! Li pa gen anyen pou wè avèk atenn yon estati

sosyal, ekonomik oswa akademik. Sa gen pou wè avèk akonplisman estati espirityèl la ki se oblije wè Seyè a.

Jodi a, neyoliberalis ak filozofi sa yo rele nouvo epòk la, deja anonse nan Ekriti yo (2 Timote 3: 1-5), li te anvayi legliz la tou. Kalifikatif "beni" an, nan kèk sèk kreyen, te genyen rezève kèk moun ki kwè ki rasanble anpil lajan, oubyen ki chita sou chèz la pou tout lavi nan yon ministè "rich", oswa moun ki gen anpil disip jan ke nouvo doktrin yo anpil la.

Ni ogmantasyon nan lavi ministeryèl la, ni kontribisyon nan gwo ofrann, ni anpil estasyon ki fèt nan tanp lan yo pral pèmèt nou ale ak Mèt la. Kris la ap vin chèche yon legliz ki san tach oswa defo (Efezyen 5:27). Kondisyon espirityèl nou se paspò nou pou syèl la. Seyè a te mete aksè letènite a nan men nou.

An reyalite, benediksyon pou moun ki gen "mwèn" yo kloure sou bwa Kalvè a; ak lavi chak jou mouri, pou ke Kris la kapab kontinye travay lavi ou. Benediksyon pou gason oswa fanm sa a ki, san yo pa mezire konsekans oswa pri, batay avèk èd Sentespri a pou detwi tout tras lachè nan lavi li. Pou fè sa, li ensiste pou redouble gad li; li se vijilan pwòp tèt li. Li pa pèmèt okenn negosyasyon konsènan disiplin espirityèl yo; men k ap chèche nan yo sipò, konfò ak gid. Sou lalwa Jewova a, li medite lajounen kou lannwit (Sòm 1: 2); li priye san rete; epi vwa Lespri Bondye a pa etranj pou li, paske Bondye ak li te kreye zanmitay sa a, ke tout kòd li yo pèseptib pou li. Menm jan an tou, li pa antre konpwomi ak temwayaj li, ni li pa satisfè ak sa li reyalize espirityèlman. Li se yon pye bwa ki plante bò kouran dlo, ki toujou donnen; epi tout sa li fè pwospere (Sòm 1: 3); paske se pou Bondye. Li fè tout sa ke li konnen pouke li jwenn moun ki pèdi yo. Travay pou Wayòm nan; men Li pa yon travayè pou salè. Li kwè ke pèman li ap soti nan syèl la; men konsidere ke li te deja plis pase lajan. Li toujou santi ke li genyen yon dèt anvé Papa a toutan; deja ke li pa bliye pri delivrans li a.

Frè oswa sè beni sa a ta fè menm bagay la menm si pat genyen syèl la, menm si pat gen lavi ki pap janm fini an; paske motivasyon li an otantik: se lanmou ak rekonesans anvé Bondye ki motivasyon li. Se kalite lanmou ki dekri nan 1 Korentyen 13 la: Moun ki gen renmen nan kè li gen pasyans, li gen bon kè, li p'ap anvye sò lòt moun. Li p'ap fè grandizè, li p'ap gonfle ak lògèy. Moun ki gen renmen nan kè li p'ap fè anyen ki pou fè moun wont, li p'ap chache avantaj pa l', li p'ap fè kòlè, li p'ap kenbe moun nan kè. Moun ki gen renmen nan kè li p'ap pran plezi l' nan sa ki mal, li pran plezi l' nan sa ki vre. Moun ki gen renmen nan kè li sipòte tout bagay: nan nenpòt ki sitiasyon, li toujou gen konfyans nan Bondye, li p'ap janm pèdi espwa, l'ap toujou moutre jan li gen pasyans; lanmou san kondisyon pou Bondye ak pwochen an.

Benediksyon pou moun ki gen konviksyon lavi ki pap janm fini an. Moun sa k ap petèt sou latè oubyen déjà nan "tonbo" a nan retou Kris la, li gen konviksyon ke li prale avèk li.

Bib la di bagay sa yo nan Ebre 12: 14: "Chache viv ak kè poze ak tout moun. Mennen yon lavi apa pou Bondye. Si se pa sa, pa gen moun k'ap wè Seyè a" (VLS). Eske Kreyatè nou an ta mande nou yon bagay ke nou pa kapab fè? Sa pa jwenn plas li nan atribi ak nati Bondye lanmou an.

Lè nou konnen feblès nou antanke moun ak enpèfeksyon nou, anpil fwa nou pè devan frajilite aparan ki genyen pou nou pa ta kapab gen aksè a lavi ki pap janm fini an. Men, Bondye ban nou don nan tout bagay ki nesèsè pou kapab antre nan wayòm li an avèk konfyans. Avèk Sentespri a nan nou e avèk nou, nou kapab mache nan direksyon lavi ki pap janm fini an. Jan ke Jezi ki se Kris la te di nan Jan 16: 13-15: "Men, li menm Lespri k'ap moutre verite a, lè la vini, la mennen nou nan tout verite a. Paske li p'ap pale pawòl pa li. Men, tou sa la tandè, se sa la di nou: la fè nou konnen bagay ki gen pou rive. Li pral fè yo wè pouvwa mwèn, paske la pran sa ki pou mwèn pou l' fè nou konnen yo. Tou sa ki pou Papa a se pou mwèn yo ye tou. Se poutèt sa mwèn di nou la pran sa ki pou mwèn pou l' fè nou konnen yo"

Sentespri a gen kapasite ak misyon divèn pou ede nou reyalize yon lavi ki sanktifye. Si nou vle li epi nou mande li; Li pa sèlman fè nan nou yon aksyon otantik nan rejenerasyon oswa nouvo nesans, men tou deja antanke pitit Bondye, transfòmè nou ak resanblans Kris la. Li libere nou anba peche orijinal la ki mennen nou nan yon devosyon antye pou Seyè a ak yon obeyisans ki sen pou Li. Nan fason sa a, nou pral resevwa fòmasyon pa konsolatè a kontinyèlman, pou nou kapab atenn etap konsekrasyon pou Bondye.

Nan Revelasyon 16: 5, aprè ke Seyè a fin anonse ke l ap vini nan yon bat je, li rele moun ki toujou ap veye yo moun beni. Nan Ebre 2: 3, yo poze nou yon kesyon ki trè polemik: "Konsa tou, si nou menm nou meprize yon gwo delivrans tankou sa a, kijan n ap fè chape poul nou?"

Kesyon:

- Nan ki fason pitit Bondye yo asime yon pozisyon alèt anvan retou Kris la?
- Èske nou menm kreyen konte sou èd Bondye pou kapab reyalize sentete ki mennen nou nan delivrans la? Eksplike.

Konklizyon

Pandan ke n ap fouye Bib la epi apresye mond nou an, nou kapab afime ke Dezyèm Vini Kris la trè pwòch. Sa a ta dwe kòz pou gen kè kontan ak espwa pou pitit Bondye yo; pliske li konstitye gwo selebrasyon nou an. Men, an menm tan an li enplike krent ak dilijans, akòz de misyon ke nou dwe asime antanke kò Kris la, ak sentete ke li mande pèp li a. Jou ke nou genyen pou nou mouri a pa revele nonplis, kidonk li nesèsè pou nou rann kont ak Seyè nou an, pou ke nou kapab ale avèk Li ak tout konfyans.

Kòmandman pou kreyen jodi yo

J. Víctor Riofrío (U.S.A.)

Pasaj bibliik pou etid: I Tesalonisyen 5:12-24

Vèsè pou aprann: “Egzaminen tout bagay byen, kenbe sa ki bon” I Tesalonisyen 5:21.

Objektif leson an: Ankouraje elèv la ranpli kòmandman yo apot Pòl pale konsènan lidèchip, nan fè fas ak lòt kreyen ak pwòp tèt li.

Entwodiksyon

Youn nan karakteristik moun k ap vin nan tan jodi a se resevwa resèt espesifik ak klè nan lide pou ke yo fè fas ak sikonstans yo. Pa egzanp, li vle pou ke yo di li egzakteman ki jan pou l pèdi pwa. Yon fwa ke yo endike li premye a, dezyèm lan, twazyèm lan, elatriye, li santi ke asireman sa a pral ede li reyalize objektif li.

Sanble ke manm legliz nan lavil Tesalonik yo te bezwen yon bagay ki sanblab pou ke yo te konnen ki jan pou yo te fè nan diferan sitiyasyon nan lavi kreyen nan pou atenn objektif yo a. Konsa, apot Pòl, san pran anpil tan, li te endike yo sa yo te dwe fè.

Nou kapab divize pasaj bibliik etid la an twa gwoup kòmandman detaye, ijan ak enpòtan pou tout kreyen; konsa nou va konnen ki jan nou va kapab kontinye espesyalman nan relasyon ak lidèchip nou, nan fè fas ak lòt kreyen ak pratik pèsònèl ki nesèsè yo.

I. Kòmandman pou onore lidèchip (I Tesalonisyen 5:12-13)

Apot Pòl, anba enspirasyon Sentespri a, detaye twa kòmandman ki gen rapò ak onè ke nou dwe bay lidè yo nan legliz la.

A. Premye kòmandman an:

Rekonèt travay li, konsèy ak avètisman li (v.12)

Tradiksyon ki nan lang aktyèl la di konsa: “Frè m’ yo, m’ap mande nou pou nou gen anpil respè pou moun k’ap travay nan mitan nou yo, moun Seyè a chwazi pou dirije nou, pou ankouraje nou” (v.12 TLA). Nouvo tradiksyon vivan an di konsa: “Mezanmi frè m yo, onore dirijan nou yo nan travay Senyè a; moun Seyè a chwazi pou dirije nou, pou ankouraje nou” (v.12 NTV). Epi nouvo vèsyon entènasyonal la di konsa: “Frè m yo, nou mande nou pou nou antre nan konsiderasyon ak moun k ap travay di nan mitan nou yo; moun Seyè a chwazi pou dirije nou, pou ankouraje nou” (v.12 NVE).

Pablo envite nou rekonèt, respekte, onore epi rann konsiderasyon ak lidè kongregasyon nou yo. Li ban nou twa rezon pou rekonesans oswa konsiderasyon sa yo: pou travay li, pou konsèy li oswa gid ke li bay yo nan

lavi nou, epi pou travay si difisil, men avèk siksè li nan egzòtasyon ke li ban nou nan lanmou.

Travay lidè yo difisil e trè di. Oryantasyon li nan Seyè a ki mande plizyè èdtan nan etid konsyan sou Pawòl Bondye a pou bay konsèy nan lè ki byen apwopriye. Li reprimande, oswa eseye “louvri je yo” moun k ap mal fonksyone yo, malgre ke nan kòmansman an li pote doulè, nan fen an li sèvi yo nan korije fason nou.

Barclay di konsa: “Respekte lidè nou yo, se sa ke Pòl te di; epi rezon ki fè ke yo dwe respekte yo se akòz de travay y ap fè yo. Se pa yon kesyon de prestij pèsònèl; se travay la ki fè yon moun gran, epi se sèvis ke l ap fè a ki konstitye anblèm li an lonè” (Barclay, William. Kòmantè Bibliik nan Nouvo Testaman an. Espay: Editoriyal CLIE, 2006, p.790).

B. Dezyèm kòmandman an:

Se pou nou gen anpil konsiderasyon pou yo (v.13a)

Sa a se yon lòt kòmandman ke Pòl te bay manm legliz lavil Tesalonik yo, epi sa ki toujou genyen konsekans pou nou menm tou jodi a. Avèk bon rezon, Pòl te itilize mo “anpil”; paske, konsa, menm jan ak nan tan bibliik yo, jodi a tou moun yo souvan di konsènan lidè yo: “Wi, mwen konsidere li”. Men, sa a se pi plis yon fraz politik pase yon yon bagay ki soti nan fon kè a. Lidè nou yo merite “anpil” respè ak “anpil” lanmou.

Kòmantè Matthew Henry a kòrèkteman kaptire entansyon apot Pòl lè li mande nou pou nou konsidere lidè legliz yo nan gwo estim ak lanmou: “Epi, konnen kijan li difisil pafwa pou nou vrèman renmen moun k ap egzòte nou yo ak rale zòrèy nou, apot la itilize, pou bay enpòtans ak konsiderasyon lidè sa yo jan ke yo merite l la, advèb ki pi fò a ki kapab: huperekperissoú, fason ki plis pase abondan (anpil) (tankou nan 3:10 ak Ef. 3:20)” (Henry, M., & Lacueva, F. Matthew Henry bibliik Kòmantè. Espay: Editoriyal CLIE, 1999, p.1730).

C. Twazyèm kòmandman an: Fè lapè avèk yo (v.13b)

Nan okazyon sa a, Pòl te pale nan toude direksyon yo. Li te ankouraje lidè yo ak kwayan yo pou yo gen lapè youn ak lòt. Rapò chak jou ant lidè legliz yo ak manm yo pral pote friksyon; epi lènmi an (Satan) pral eseye sèvi ak

frikasyon sa yo pou ke gen lènmitay ki deklannche. Se la a ke nou genyen pou ke nou sonje manda sa a yo ki se fè lapè pou mete l an pratik imedyatman.

Kòmantè Biblik Beacon an elaji konpreyasyon moun sou manda sa a: "Lidè legliz yo pa toujou, jan nou ka sispèk ke yo te ye nan ka legliz Tesalonik la, tèmman pridan, konpetan oswa ranpli ak entelijans tout jan ke yo te kapab. Sepandan, gen kèk konpreyasyon sou chay yo nan lidèchip la ki makonnen ak yon apresyasyon ki baze sou lanmou kreyen an, ki ta rezoud pi fò nan frikasyon ki te koze pa erè ak kritik nan mitan lidè sa yo" (Howard et al. Kòmantè Biblik Beacon: Galat pou rive nan Filemon, volim 9. USA: KPN, 2010, p.519).

Kesyon:

- Kilès nan twa kòmmandman yo pou onore lidèchip la ki plis atire atansyon ou? Poukisa?
- Kilès nan twa kòmmandman yo pou onore lidèchip la ke ou t ap renmen aplike nan lavi ou? Kòman w ta fè li?

II. Kòmmandman pou relasyon yo (I Tesalonisyen 5:14-15)

Pòl te panse tou ke li enpòtan pou li prezise sis kòmmandman ki gen rapò ak tretman ke nou ta dwe bay lòt kreyen yo.

A. Premye kòmmandman an:

Egzòte moun ki parese yo (v.14a)

Sa mande, asireman, yon sèten degre matirite, egzantp dilijans, soumisyon ak imilite bò kote moun ki sibi egzòtasyon an. Rale zòrèy sa yo dwe nan yon lespri delivrans pou ke moun ki parese oubyen san disiplin nan korije lavi li.

Burt eksplike: "Moun ki dezòd yo (parese yo oubyen moun ki vag yo, san fè anyen yo) ta kapab moun ki te kesyone otorite pastè yo epi yo pa t vle soumèt yo pou resevwa oryantasyon l yo. Yo pat aksepte ak 'Lòd' etabli pa Kris la. Yo te revòlte kont li epi yo te 'soti nan plas' legliz la ... Siyifikasyon orijinal mo apot la itilize (parese) ... se te yon tèm militè nan kòmansman epi li te fè referans ak sòlda ki pa t vle rete nan liy lan. Sa vle di, li aplike nan ka endisiplin oswa ensiyon nan lame a, pou tout moun ki pa t vle obeyi lòd ofisye yo oswa soumèt ak disiplin militè yo. Menm jan an tou, li sanble evidan ke te gen kèk manm nan legliz lavil Tesalonik la ki pa t vle respekte règ anyen yo" (Burt, David F. Viv kòm pitit Limyè: I Tesalonisyen 5:1-28. Espay: Piblikasyon Andamio, 2003, pp. 106-107).

B. Dezyèm kòmmandman:

Ankouraje moun ki nan ti kras ankourajman (v.14b)

Manda sa a pi sipòte; depi li se pi fasil apwòch dekouraje a pase endisipline la. Moun ki dekouraje, menm si li aji san malis, li ka egalman lakòz mal nan lavi a nan legliz la an jeneral. Dekourajman kontajye. Tout kongregasyon an ka anvayi yon lespri pesimism. Se poutèt sa, dekouraje a dwe pran swen ak yon lide yo rezoud dekourajman yo, se konsa ke pa trennen lòt moun avèk ou nan Vag oswa dezespwa "(Burt, David F. K ap viv tankou timoun

nan jounen an: I Tesalonisyen 5:1-28. Espay: Andamio Piblikasyon, 2003, p.109

C. Twazyèm kòmmandman an:

Sipòte moun ki fèb yo (v.14c)

Yo rele kreyen ki pi fò yo pou yo soutni (leve, pran swen) moun ki fèb yo. Kontèks biblik la pa fè sa pèmèt nou sipoze ke li refere a kwayan fèb dapre lachè; men pou moun ki te "fèb nan lafwa yo". Sa vle di, moun ki pa t gen ase matirite nan chemen Senyè a.

"Jounen jodi a, genyen moun ki fò ak fèb nan legliz la ... Kòman nou ta dwe trete yo? Avèk lanmou pasyan e konstan ... Nou dwe sipòte kwayan ki pi fèb yo epi ede yo kenbe fèm nan lavi kreyen yo" (Wiersbe, Warren. Prepare nan Kris la: Etid Ekspozitif Lèt ki te ekri pou moun lavil Tesalonik yo. USA: Editoriyal Bautista Endepandan, 1992, p.101).

D. Katrityèm kòmmandman an:

Pran pasyans ak tout moun (v.14d)

Pòl envite nou pou nou pran pasyans non sèlman ak moun ki yo fasil pou abòde yo; men tou ak sa yo ki difisil yo tou, avèk tout moun. Jezi ki se Kris la se modèl pasyans ki bon nèt la. Li pasyan chak jou avèk nou, malgre tout peche ak feblès nou yo.

"Frè nou yo ki gen lafwa gen feblès ak karakteristik ki kapab pafwa irite nou. Lanmou Bondye nan Kris la ban nou pasyans nou bezwen an viv ak travay avèk yo nan yon kongregasyon" (Kuske, D. P. 1, 2 Tesalonisyen. USA: Northwestern Publishing, 1997, pp. 65-66).

E. Senkyèm kòmmandman an:

Pa kite pèsonn peye mal pou mal (v.15a)

Nou dwe kontrekare prensip dyabolik ki afime ke "revanj lan dous". Pawòl Bondye a anpeche nou nan sans sa a, montre ke nou dwe kite tire revanj nan Seyè a (Women 12:19). Nou aple pou nou vijilan pou nou pa kite pèsonn fè tèt yo "jistis" ak men pa yo. Olye de sa, nou dwe egzòte yo padonnen moun ki fè nou kichòy yo.

F. Sizyèm kòmmandman an:

Swiv sa ki bon pou nou tout (v.15b)

Nou pa ta dwe swiv byen pou tout moun sèlman nan kèk okazyon, men "toujou"; menm jan apot la te deklare li. Se sèlman lanmou Kris la ki kapab pèmèt nou toujou chèche byen pou lòt yo. Sa sèlman pap sifi pou pran pasyans epi evite revanj. Nou dwe ak tout entansyonnalite posib yo kontinye fè sa ki byen pou lòt yo, ki gen ladan li tou moun ki fè nou mal yo.

Kesyon:

- Kilès nan sis kòmmandman relasyon yo ki te plis atire atansyon w ? Poukisa?
- Kilès nan sis kòmmandman relasyon ou ta renmen aplike nan lavi ou? Kòman w t ap fè li?

III. Kòmmandman pèsònèl yo (I Tesalonisyen 5:16-24)

Nan pati sa a, apot Pòl te trè klè e detaye konsènan wit kòmmandman ke nou dwe akonpli nan tit pèsònèl la.

A. Premye kòmandman an:

Toujou gen kè kontan (v.16)

Kè kontan an fè pati fwi Sentespri a (Galat 5:22). Se konfyans absoli sa a ke Bondye gen kontwòl tout bagay, ki fè nou aji ak tranquillite menm nan mitan tanpèt ki pi terib. Se konsa nou resevwa pou pou ke nou chèche pou nou ranpli ak Sentespri a pou ke kè kontan an kapab dirab. Se yon responsablite trè pèsònèl.

B. Dezyèm kòmandman an:

Pa janm sispann lapriyè (v.17)

Yon lòt responsablite trè pèsònèl se lapriyè. Pòl te dechifre pou nou sekrè ki genyen nan yon lavi kretyèn ki grandi: lapriyè "Pa janm sispann lapriyè". Poukisa anpil kretyen pa priye souvan? Oswa petèt yo pa priye ditou. Nou dwe itilize lapriyè a tout tan ak tout kote kòm yon nesosite vital nan lavi espiyèl la ak yon plezi pou chak kwayan.

C. Twazyèm kòmandman an:

Di Bondye mèsè nan tout bagay (v.18)

Apot la te ankouraje Tesalonik yo pou yo di Bondye mèsè nan tout bagay; paske se sa ki volonte Bondye: "... se depi isit la ke vèb ki soti nan mo 'charite a soti epi sa tou senpleman ki vle di 'aksyon de gras' ... 'Nan tout bagay' vle di 'nan tout sikonsans' pi byen ke 'nan tout tan'. Ki sa ki nan 'Paske sa a se volonte Bondye' a refere a ... se sa ke Bondye vle ..." (Henry, M., & Lacueva, F. Kòmantè Bibliik Matthew Henry, Espay: Editoryal CLIE, 1999, p.1731).

D. Katyèm kòmandman an:

Pa antrave travay Sentespri a (v.19)

Antanke kretyen, nou ankouraje pou ke nou kenbe flann Sentespri a vivan nan lavi nou. "Denney gen yon entèpretasyon ki pi laj, pliske li wè yon egzòtasyon nan fraz sa a ki gen ladan li yon fason jeneral ki genyen pou wè avèk eliminasyon flann espiyèl la nan lavi legliz la. Men nan aspè pozitif li, se yon apèl pou konsève dife Lespri Bondye a nan kè nou, kèlkeswa sa sa pral koute; kenbe chanèl lafwa yo ouvri, fas ak repons obeyisan an, ak devosyon ki dirab la" (Howard ak anpil lòt ankò. Kòmantè Bibliik Beacon: Galat jiska Filemon, volim 9. USA: KPN, 2010, p.523).

E. Senkyèm kòmandman an:

Pa meprize pawòl moun k'ap bay mesaj ki soti nan Bondye (v.20)

Pòl te avèti manm legliz Tesalonik yo pou yo pa meprize kado espiyèl yo. Se pwofèt yo ki te jwe wòl ke predikatè yo ap jwe nan tan pa nou an, moun ki te pote nan Mesaj Bondye bay kongregasyon an. Pòl t ap di reyèlman: "Si yon moun gen yon bagay pou l di, piga nou anpeche li" (Barclay, William. Kòmantè Bibliik sou Nouvo Testaman an, volim 11, Espay: CLIE, 1995, p.92). Apot la pa t vle pou manm legliz Tesalonik yo te meprize Pawòl Bondye a kontrèman ak fo doktrin ki t ap fè aktyalite nan epòk sa a, yo menm ki te gen entansyon pou vin plis otorite.

Pakonsekan (pwofesi) a jeneralman vle di predikasyon kretyèn nan, olye ke 'di davans', menm si dènye siyifikasyon

sa a pa konplètman absan (cf. I Kor. 14:24-25). Pliske sa ki fo a te kapab melanje ak natif natal la, li ta trè fasil pou diminye tout pwofesi yo" (Howard ak anpil lòt ankò. Kòmantè Bibliik Beacon: Galat jiska Filemon, volim 9. USA: KPN, 2010, p.523).

F. Sizyèm kòmandman an:

Egzamine tout bagay epi kenbe bon an (v.21)

"Egzamine" vle di "enspekte, eksplòre". Pòl envite nou pou ke nou egzaminen tout bagay ki gen rapò ak doktrin nan ak pratik li nan lavi moun ki kretyen yo, epi pran sèlman sa ki bon an.

"Apot la vin di konsa: Yon fwa ke ou fin analize sa ke pwofèt la (oswa predikatè) a di, separe fatra de metal la epi pran sa ki bon an ... kwayan ki pa gen matirite a manke vrè disènman, li kouri risk pou l tonbe nan youn nan ekstrèm sa yo: kritike predikatè a (oswa ekriyen an) san li pa konplètman konnen sijè a (jalouzi ak prejije yo ajoute nouvo fòs nan danje sa a), oswa aksepte kòm bon, san yo pa pase li nan analiz ni disènman, tout bagay ke predikatè a (oswa ekriyen an) di" (Henry, M., & Lacueva, F. Kòmantè Bibliik F. Matthew Henry. Espay: Editoryal CLIE, 1999, p.1731).

G. Setyèm kòmandman an:

Egzante tou sa ki mal (v.22)

Nou nan yon mond kote ke genyen mechanste toupatou. Apot la te deklare ke li enperatif pou nou pa livre nou devan nenpòt kalite mal". Panse a se evite fè sa ki mal tout kote li parèt. Se yon siy nan sante espiyèl la lè gen krentif ki manifeste pou nenpòt bagay ki ta ofanse Seyè nou an, epi fè bak devan yo, avèk objektif pou separe tèt nou de tout bagay ke Sentespri a montre nou ki pa dwat" (Howard ak anpil lòt ankò. Kòmantè Bibliik Beacon: Galat jiska Filemon, volim 9. USA: KPN, 2010, p.524).

H. Wityèm kòmandman an:

Rive nan tout sanktifikasyon (vv.23-24)

Pòl te ankouraje manm legliz ki nan lavi Tesalonik yo pou sanktifye kò yo, nanm yo ak lespri yo; sa vle di, yo menm tout antye. Pawòl espwa a se ke Bondye li menm, ki se yon moun ki fidèl, li pral fè sa, moun sa a ke li dezire ak kwè a. Li se konklizyon pafè tout priyè yo (kòmandman) Pawòl Bondye a.

Kesyon:

- Kilès nan wit kòmandman pèsònèl yo ki te plis atire atansyon ou? Poukisa?
- Kilès nan wit kòmandman pèsònèl yo ke ou ta renmen aplike nan lavi ou? Kòmman t ap fè li?

Konklizyon

Kòmandman ke apot Pòl te bay kretyen legliz ki nan lavi Tesalonik yo kapab sèvi pou nou menm tou Jodi a antanke kretyen nan XXI syèk la. Se tankou nou te bezwen yo di san pèdi tan ki jan pou nou kontinye nan twa lòd relasyonèl ke nou te diskite yo: anvè lidè nou yo, anvè lòt kretyen epi anvè tèt nou. Si nou obeyisan; nou pral siman reflekte ke nou se kretyen natif natal, nan kalite Jezi ki se Kris la.

Dezyèm vini Kris la

Marcial Rubio Idrogo (Perou)

Pasaj bibliik pou etids: 2 Tesalonisyen 1:3-12, 2:1-17

Vèsè pou aprann: “Pa kite pesonn twonpe nou nan ankenn jan. Paske, anvan jou sa a rive, gen yon dènye revòlt kont Bondye ki pou fèt. Nou gen pou nou wè mechan ki deja kondannan pou disparèt la vini anvan” 2 Tesalonisyen 2:3.

Objektif leson an: Se pou elèv la konprann ke lavi kretyèn nan se yon bagay ki kòmanse isit la epi li kontinye pou letènite avèk Jezi ki se Kris la; epi se pou bèl esperans laglwa a defye li epi ankouraje yon lavi plen ak sentete ak lanmou nan akonplisman Gran Komisyon an.

Entwodiksyon

Genyen de nouvèl ki te souke kè apot Pòl konsènan legliz Tesalonik la: premye a, trè bèl ak ankourajan te ke frè yo, nan mitan pèsekisyon byen amè, yo t ap grandi nan konfyans yo, pasyon pou Bondye ak lanmou youn pou lòt; men dezyèm nouvèl la te aparamman akòz yon fo doktrin ki te kreye konfizyon nan kongregasyon an konsènan Dezyèm Vini Kris la. Poutèt sa, apot Pòl te oblije ekri manm legliz ki te nan lavil Tesalonik yo yon dezyèm lèt ki klarifye tèm nan.

Moman ke legliz kontanporen an ap viv la yo sanble anpil ak sa ke legliz Tesalonik la te viv la. Genyen anpil konfizyon doktrinal, ak anpil siy pwofetik ki anonse pou rive nan gwo evènman ki pral souke sivilizasyon nou an: Dezyèm Vini nan Kris la.

Ann wè yon ti kras sou siy yo, osijè de tan ke Li gen pou vini an ak ki jan nou ta dwe rete tann bèl evènman mèvèye sa a.

I. Pral gen jijman Bondye (2 Tesalonisyen 1:3-12)

Nan premye seksyon sa a, nou pral wè pèsekisyon kwayan yo ak fwi ke sa a pwodwi; menm jan ak jijman pou pechè yo nan Dezyèm Vini Kris la.

A. Kalite legliz Tesalonik la (vv. 3-5)

Fas avèk bon nouvèl yo ki vrèman ankouraje konsènan kwasans espiyèl legliz nan lavil Tesalonik la, Pòl te rejwi epi kontinye fè lwanj legliz la pandan li te mete aksan sou prensipal kalite karakteristik li yo:

1. Yon legliz ki genyen yon lafwa k ap grandi (v.3).

Legliz la nan lavil Tesalonik la t ap grandi ak tout fòs epi li te vrèman an sante, “tankou yon pyebwa wòdpòte ki plante nan bon tè, ak tankou yon pye fwi [ki] pwodui yon kantite fwi pou konpanse travay kiltivatè a” (Clarke, Adan. Kòmantè Bibliik, Volim III, Nouvo Testaman. USA: KPN, 1974, p.535). Se te yon legliz ki te gen anpil fwi Lespri a (Galat 5:22-23).

2. Yon legliz k ap grandi nan mitan soufrans (vv. 3-5).

Kongregasyon Tesalonik la te gen anpil pasyans ak lafwa (v.4); epi li te pran fòs nan renmen pou lòt moun (v.3b). Batay pèsekisyon jwif yo ak konpatriyòt yo te ogmante lafwa frè yo epi fè yo te pote anpil fwi ak yon karaktè pi rafine nan moun Tesalonik yo (1 Pyè 1:7). Lafwa ap grandi epi ranfòse an mezi ke kwayan yo ap nouri nan konesans Pawòl Bondye a, epi pratik li yo dwe yon vi ki kiltive nan lanmou kretyen. Sètènman, “... renmen [pou legliz sa a pa t] yon santimantalite difize [...], men kòm yon sèvis ki rann ak [kòm] yon mak vrè kwayan” (MacArtur, John. MacArtur Kòmantè Nouvo Testaman an 2 Tesalonisyen. USA: editorial Prtavoz, 2012, p.19), jan Seyè a te di nan Jan 13:34-35.

Se te pou gwo rezon sa a ke Pòl te santi l tèmman rekonesan anvè Bondye pou legliz Tesalonik la. Se te pou pasyon li pou Bondye ke menm nan pi move kondisyon yo; osi byen ke lanmou otantik li pou frè parèy li, se pa akòz de santimantalite, kòm eleman esansyèl nan nouvo lavi nan Kris la (2 Korentyen 8:7; Galat 3:6; Efezyen 1:15-23). Yon kretyen Chinwa byen devwe te di konsa: “Soufrans lan nan peyi Lachin li te miltipliye benediksyon

yo paske li te pirifye legliz la "(Wiersbe, Warren W. Rechèch Biblik yo, Nouvo Testaman, Volim V: Kolosyen-Revelasyon. USA: Editoryal Caribe, 2002, p.42).

Se nan tèren nan tribilasyon an ke kreyen ranpli ak Sentepri yo te grandi ak pote anpil fwi; epi se te toujou nan dife eprè la ke karaktè sen an te devlope, menm jan avèk karaktè Kris la. Yon legliz ak kalite sa yo pote gwo satisfaksyon nan kè lidè li; e se sa ke apot Pòl te fè antan ke eksperyans, epi se pou rezon sa a ke li te motive pou remèsye Bondye.

B. Jijman dwat Bondye a (vv. 5-12)

Anfaz vèsè sa yo se sou jijman final la.

I. Objektif tribilasyon an pou pèp li a (vv.5b, 11).

Jodi a, aparamman n ap fè fas a yon lènmi ki pote viktwa. Men, genyen yon jou ki gen pou rive kote ke soufrans moun ki jis yo pral fini nèt; epi mechan yo ki te boulvèse yo ap resevwa pinisyon jis, epi moun ki jis yo ap resevwa rekonpans yo. Sa a se pral yon rezilta enkonparab, tankou lwa simen ak rekòlte a (v.6; cf. Galat 6:7).

2. Repo ki akòde a pèp Bondye a (v.7).

Soufrans kwayan yo, ni moun Tesalonik yo ansanm ak tout frè nou yo nan tout tan pase yo ak jodi a nan tout peyi nan mond lan, li pasaje. Seyè Jezi Kris la, avèk bèl pouvwa li, li pral mete fen nan tout kalite tribilasyon.

3. Nan yon flann dife pou moun ki pa konnen Bondye yo (v.8).

Seyè nou an se yon dife devoran; epi "Se yon bagay ki terib pou yon moun tonbe anba men Bondye vivan an!" (Ebre 10:31). Pèdisyon an se pa èkstèrminasyon, men separasyon (v.9); se eskizyon total pou toutan ki se yon gwo divizyon ak sous lanmou ak kè poze a: Bondye.

4. Moman sa a (v.10).

Pa gen dat. Jou a oswa lè Dezyèm Vini Kris la pa t revele pou moun. Bèl pouvwa Seyè a pral manifeste lè ke plizyè milyon ke pèsonn pap kapab konte rete konsa epi yo kòmanse anlve nan yon ti bat je (1 Korentyen 15:51-52; 1 Tesalonisyen 4:16-17). Se pral yon moman etonan epi terib.

C. Lapriyè apostolik pou legliz la (vv.11-12)

Gwo dezi Apot Pòl te genyen pou nou menm Frè yo nan legliz Tesalonik yo "nou dwe diy pou apèl Bondye te fè nou an, rete fidèl jiskaske Seyè a vini [pèmèt li pèfeksyone zèv li nan nou chak, men sitou] se pou non Seyè a glorifye (v.12) kounye a, nan legliz la epi se pou legliz glorifye nan lavni" (Cevallos, Juan C., Cevallos, María L., ak Zorzoli, Ruben. Kòmantè Biblik Mundo Hispano. Tom 22, 1 ak 2 Tesalonisyen, 1 ak 2 Timote ak Tit. USA: Editoryal Mundo Hispano, 2009, p.84), (Efezyen 1:15-23, 3:14-19).

Kesyon:

- Ki karakteristik legliz Tesalonik yo, ke legliz jodi a te merite imite?
- Ki sa ki te pwoblèm nan doktrin ki te konfizyon legliz Tesalonik la konsènan Dezyèm Vini Kris la?

II. Aparisyon apostazi a (2 Tesalonisyen 2:1-12)

Seksyon sa a genyen ladan li tèm ki baze sou evènman ki pral rive nan tan final yo, nan koneksyon avèk Dezyèm Vini Kris la; ak mistè dominan inikite a.

A. Kanpe fèm fas ak fo vwa alam osijè de Vini Seyè a (vv. 1-2)

Pòl te mande legliz Tesalonik la pou l te kenbe fèm nan lafwa; epi pou ke yo pat kite yo motive pa mwayen espekilasyon ak rimè fo pwofèt yo konsènan vini Seyè a. Apot la te di moun legliz Tesalonik yo pou ke yo pat kite lafwa yo twouble "ni atravè lespri (nenpòt swadizan revelasyon), "ni atravè pawòl" (ki soti nan nenpòt ki fo apot, pastè oswa doktè), "ni atravè lèt" kòm kèk paragaf nan premye lèt li a ki te mal entèprete, oswa pa kèk ekri apokrif, epi mwens menm si yo te anonse dat la, paske yo te deja di ke Seyè a ap vini "tankou yon vòlè nan mitan lannwit lan", lè ke li fè referans ak anlèvman an (1 Tesalonisyen 4:13-17). Sepandan, nan Dezyèm Vini li a, li pral vini "ak nwaj yo, epi tout je va wè li" (Matye 24:26-28; cf. Revelasyon 1:7-8); men anvan, lòt evènman dwe rive tankou sa ki anba yo.

B. Manifestasyon apostazi a ak nonm peche a (v.3)

Kris la pa pral vini anvan ke apostazi a parèt sou sèn krisyanis la nan mond lan; sa vle di, abandon prensip fondamantal doktrin ki solid la ak koripsyon nan siyifikasyon mesaj levanjil la, yon fason pou jenere

konfizyon ak diminye efikasite li yo pou delivrans moun ki pèdi yo ak edifikasyon kwayan yo.

C. Aparisyon antikris la (v.3)

Yo rele li tou “nonm peche a” oswa “pitit pèdisyon an”, ki pral yon pèsonej trè wo, ak yon opozisyon fewòs kont relijyon kreyen nan. “Pèsonej sa a pral vòlò tit ak atribi divinite yo; epi li pral fè awogans fas ak dwa yo ki te pou Bondye ki anwo nan syèl la” (Clarke, Adam. Komantè Biblik, Volim III, Nouvo Testaman. USA: KPN, 1974, p.537); epi li pral mande pou yo rekonèt li epi adore l kòm Bondye.

D. “Mechan” pral manifeste byen klè (vv.8-12)

Antikris la ap parèt epi enstale gouvènman mondyal li a ki baze sou twonpe moun ki pèdi yo (v.10); men Seyè a pral touye l’ ak Lespri Bondye a nan bouch li”. Sa a se pral enstriman ki pral ranvèse antikris la, “ak esplandè aparisyon li a”. Lè moun nan toujou rejte sèl dispozisyon Bondye pou delivre li; Li menm li livre li pou l pèdi.

Kesyon:

- Ki sa ki menas prensipal yo kont doktrin kreyen an jodi a?
- Ki sa ki pral rekonpans pou soufrans pèp Bondye a; epi ki sa ki pral sò moun ki te maltrete yo a?

III. Sò moun sa yo ki rete fèm epi kenbe bon doktrin nan (2 Tesalonisyen 2:13-17)

Nan objektif kreyasyon Bondye a, li te gen pou objektif kreye yon pèp ki rele l chènèt, chènètès li.

A. Chwazi pou lavi ki pap janm fini an (v.13)

Lè Bondye te rele nou an, Li te montre nou objektif la ke li te genyen pou nou depi anvan fondasyon mond lan. Sa se, rele moun lòt nasyon yo pou ke yo genyen menm privilèj ak jwif yo; men san sikonsizyon oswa obsèvan lalwa Moyiz la, men nan lafwa nan Kris la, sa ki bay menm rezilta alafen: yon lavi sentete, san sa a, pa genyen pèsonek ap wè Seyè a (Ebre 12:14). Se pa yon chwa abitè ak irezistib, men pito kondisyonèl; tankou jan sa revele nou nan Jan 3:16 kote nou li: “Paske, Bondye sitèlman renmen lèzòm li bay sèl Pitit li a pou yo. Tout moun ki va mete konfyans yo nan li p’ap pèdi lavi yo. Okontrè y’a gen lavi ki p’ap janm fini an”.

B. Pou atenn laglwa Jezi ki se Kris la (v.14)

Apot Pòl te trase liy delivrans pèsonek la soti depi nan moman sa a ke nou chak te resevwa apèl pou nou vin sove a, nan pwoklamasyon levanjil la jouk glorifikasyon ak Kris la nan fen tan an.

C. Egzòtasyon pastoral la (v.15)

Pòl te ankouraje kwayan Tesalonik yo pou yo te kenbe fèmte espiyèl yo; kenbe bon doktrin ke yo te aprann nan; kontinye grandi nan lafwa ak renmen anvè Bondye ak lèzòm; pou yo pat kite okenn moun twonpe yo, ni renmen bliye, inyoran, enkredil, anbisyè, oswa fèb; paske Bondye ki renmen yo a te chwazi yo tou pou yo sen, li te delivre yo epi li pral fè yo wè glwa li.

D. Envokasyon apostolik la (vv.16-17)

Apot la te fini dezyèm chapit sa a lè l te priye pou fidèl li yo ki te nan legliz lavil Tesalonik la, li te mete aksan sou lide detèminasyon pou panse, pale, ak aji ak konviksyon sa ke twonpè yo pa t ap kapab twonpe yo; ak evoke Jezi ki se Kris la ak Papa a fè apèl kont sijè ki abòde redanmsyon an kòm “yon bagay nan tan lontan an (li te renmen), nan prezan an (konsolasyon p’ap janm fini an) epi nan lavni an (bon espwa)” (Cevallos, Juan C., Cevallos, María L., ak Zorzoli, Rubén. Komantè Biblik Mundo Hispano, volim 22, 1 ak 2 Tesalonisyen, 1 ak 2 Timote ak Tit. USA: Editoryal Mundo Hispano, 2009, p.89).

Kesyon:

- Èske egzòtasyon pastoral Pòl pou kwayan Tesalonik yo aplikab nan legliz nan tan ke n ap viv jodi a? Poukisa?
- Ki dimansyon delivrans lan genyen kounye a?

Konklizyon

Pèsèkisyon an te toujou ranfòse lafwa disip Kris yo, epi dife eprèv la te sèvi pou klarifye epi rafine li; konsa, pa gen okenn krent pou pase pa eprèv. Bondye vle nou prepare pou Dezyèm Vini li a, ki se youn nan evènman yo nan lavni ki plis enpòtan nan istwa mond lan, ki se rezon ki lakoz ke Satan ap eseye kenbe pitit Bondye yo distrè ak divize sou zafè ki pa enpòtan yo di, konsa l ap pouse yo pèdi tan, travay, ak lajan. Nou dwe viv apa pou Bondye epi mache dwat devan li.

Travayè egzanplè yo

José Barrientos (Gwatemala)

Pasaj bibliik pou etid: 2 Tesalonisyen 3:6-15

Vèsè pou aprann: “Men sa m’ap voye di moun sa yo: Nan non Jezikri, Seyè a, m’ap mande nou pou nou travay nan lòd, pou nou manje swe kouraj nou” 2 Tesalonisyen 3:12.

Objektif leson an: Se pou elèv la konprann ke travay se konsepsyon Bondye pou nou siviv ak diyite.

Entwodiksyon

Mond ke n ap viv jounen jodi a montre gwo diferans sipèfisyèl ak mond bibliik la; sepandan, li prezève yon karakteristik fiks: lò antanke moun. Pou rezon sa a, atitid ke yo te pwojite nan epòk sa yo te vin manifeste, yo gen yon repons nan Pawòl Bondye a. Reyalite sa pa akseptab nan tout entegralite li; konsa, sosyete a ap chèche nan divès fason pou bay yon solisyon pou siviv nan tèt ansanm antanke moun. Nati peche mond lan gen tandans devye plan orijinal Bondye a. Nan ka travay la menm, li fin tounen esklavaj nan yon pwent oswa nan mank de opòtinite nan lòt la. Pou bay yon solisyon, li te kreye Òganizasyon Entènasyonal Travay la (OET) aprè Premye Gè Mondyal la nan ane 1919; sa vle di, 100 zan de sa. Yo te konprann ke move relasyon sou travay la se te yon sous konfli ak anpèchman lapè nan sosyete a. Malgre ke òganizasyon sa a poko rezoud pwoblèm travay la nan mond lan, legliz Kris la ta dwe konsidere sitiyasyon entèn li, pran an kont ki moun ki pa te enkonsyan nan risk pou yo te mal osi lwen ke nan travay, yon risk ki konsève nan konpòtman moun nan, nan fè etid li nesèsè. Apot Pòl te abòde tande tèm sa a epi enstwi ki jan legliz la ta dwe abòde li.

I. Pòl te afime ansèyman li yo (Travay 16:6-10; 1 Tesalonisyen 3:2)

Pasaj etid pou leson sa a soti nan istwa Travay Apot yo. Sonje pasaj sa a gen yon enpòtans patikilye; paske se nan etap sa a nan vwayaj misyonè Pòl la, relasyon li avèk Tesalonik yo te kòmanse.

A. Ki sa ki te mennen Pòl ale nan lavil Tesalonik?

Nan Travay 16: 6-10, yo rakonte eksperyans vwayaj Pòl la ak ki jan Sentespri a te gide pakou li a, ak kenbe sou gid li. Nan yon moman, apot Pòl te resevwa yon vizyon, kote ke li te wè yon nonm ki di l konsa: “Vini nan lavil Masedwàn epi ou va ede nou” (Travay 16: 9). San

ezitasyon, li te pran direksyon Masedwàn kote ta gen yon seri de manifestasyon nan pouvwa Bondye epi kote ke levanjil la ta kontinye elaji avèk vitès; men se pa san opozisyon. Pòl te rankontre anpil difikilte ki te fè l toujou ap soti yon kote pou ale nan yon lòt kote, chape soti nan mitan jwif kip pat kwè yo. Sepandan, nan youn nan lavil Masedwàn yo, yon biznisman ta konvèti Seyè Jezi ki se Kris la, menm jan ak yon prizonye. Yo ta an chaje pou kontinye gaye levanjil la apre depa apot la. Eksperyans sa a te kite yon gwo objektif nan li: èske vizit kout li a ap ase pou reyalize yon transfòmasyon enpòtan nan rejyon sa a?

Sa te eksite yon enterè espesyal nan Pòl. Sou yon bò, atitid yon papa ki pran responsablite li epi kontwole devlopman pitit li yo pou wè ke yo reyalize rezilta ki bay siksè nan lavi; epi nan yon lòt kote, si se te konsa, aparans enposiblite pou pote bon nouvèl la nan lavil Wòm pa ta menm jan li te parèt la, pa pouvwa Bondye a.

B. Poukisa Pòl te soti la?

Rete Pòl nan lavil Tesalonik mennen l nan moman ki trè satisfè. Pandan ke li t ap preche konsa, yon fanm ki t ap adore Bondye epi ki te angaje li nan domèn biznis te la ap koute. Seyè a te louvri kè l epi aprè li te fin resevwa batèm, li te mande pou l te fè yon ti ladesant lakay li, nan pwent ke Pòl te dekri li konsa: “Li resevwa batèm, li menm ansanm ak tout fanmi li. Apre sa, li envite nou vin lakay li. Li di nou: Se pou n’ vini, se pou n’ fè ladesant lakay mwen, si nou kwè mwen mete konfyans mwen tout bon nan Seyè a. Se konsa li fòse nou rete lakay li” (v. 15). Sepandan, pandan li te kontinye ap mache bay mesaj la epi aprè li te fin libere yon jèn ti fi ki te itilize kòm yon fòtin akòz de adivinasyon li yo, yo te arete yo epi mennen yo ale nan prizon (v. 19). Menm nan prizon an, Pòl te kontinye pote fwi; men pèmanans li te make pa yon pèsèksiyon jwif ki pa t kwè ke Jezi se Kris la, ki te fòse frè yo mennen Pòl soti yon kote pou ale yon lòt kote jiskaske li te soti kite

lavil Masedwàn epi dirije pou lavil Atèn, se pat anvan li te kite non sèlman ansèyman li, men egzanp li nan tout atitid li, ni avèk otorite yo tankou frè yo nan lafwa.

C. Enterè pou lavil Tesalonik

Pòl te genyen yon enterè espesyal pou lavil Masedwàn; sepandan, te genyen de rezon ki fè li pa t kapab retounen: sou yon bò, bezwen an te vrèman gran pou prezante bon nouvèl la ke li te jwenn nan lavil Atèn nan; epi sou lòt la, pèsekisyon ke li te sibi nan vil Masedwàn ki te swiv li ni nan pwen pou yo te arete l mete nan prizon, menm jan tou yo t ap chèche li kote li te konn al preche yo.

Pou rezoud sitiyasyon ijan sa a, apot Pòl te voye Timote konfime Tesalonik yo, ankouraje yo sou lafwa yo, epi tou pote nouvèl ba li osijè de lavi li nan Kris la (1 Tesalonisyen 3: 2). Pòl te anseye nan Tesalonik sou rezirèksyon Kris la ak vini li a ki pwòch. Sèvitè Bondye sa a te konvenki ke levanjil la se te yon bon nouvèl ki ijan; deja ke mèt la t ap vini tankou yon vòlè nan mitan lannwit, san avètisman, epili te oblije prepare li.

Kesyon:

- Poukisa Pòl te deside ale lavil Masedwàn? (Travay 16:9).
- Poukisa Pòl te voye Timote Masedwàn? (1 Tesalonisyen 3:2).
- Ki resanblans responsablite ki genyen ant Pòl ak Masedwàn, ak paran yo ak pitit yo?

II. Ansèye atravè egzanp (2 Tesalonisyen 3:6-12)

Pòl te rete ap tann vini Seyè a avèk anpil anvi. Li eksprime li ouvètman nan divès okazyon. Nan youn nan yo, li te menm konsidere ke li t ap fè pati de moun sa yo ki ta dwe sou tè a pou Dezyèm Vini li (1 Tesalonisyen 4:17); epi yon lòt kote, li te eksprime anvi li dèske li t ap nan prezans Seyè a (Filipyen 1:23). Men, nan tout moman, li te bay egzanp pou fè travay ki fè Bondye plezi.

A. Mache nan yon fason ki kòrèk (vv.6-7)

Pòl te avèti legliz la osijè de fason pou li te kondwi tèt li nan yon manyè ki byen òdone. Enstriksyon sa a soti nan bezwen pou korige yon move entèpretasyon ke kèk fo lidè te bay osijè de Dezyèm Vini Seyè a ki ta vrèman pwòch. Nouvèl ke Timote te pote soti Masedwàn nan (1 Tesalonisyen 3:6) te trè bon; men yo menm tou, yo te bay yon rapò sou move atitid ke yo te adopte pliske genyen anpil nan mitan yo ki pat vle travay akoz kwayans yo te genyen nan Dezyèm Vini Kris la ki te vrèman pwòch. Pòl te raple yo fason li te ye lè ke li te nan mitan yo, li te mennen lavi l nan yon fason byen òdone, mwen te toujou ap travay.

Enstriksyon ke apot la te bay la te trè fò lè li di moun ki parese yo konsa: "Frè m' yo, men sa m'ap mande nou nan non Jezikri, Seyè a: Pran distans nou ak tout frè k'ap fè parese, ki p'ap konfòme yo ak sa m' te moutre nou" (2 Tesalonisyen 3: 6). Natirèlman, sa te gen de objektif: premye a, pou yo pa vin kontamine; epi lòt la, pou ke moun ki te pran move entèpretasyon yo te kapab reyaji.

B. Rive jwenn manje atravè travay (vv.8-9)

Pòl, nan enstriksyon li bay Tesalonisyen yo, te site sa li menm ak ekip li a pa t benefisye nan resous yon moun iresponsab (v.8). Pou li okontrè, yo te fè travay an echanj pou ke yo te kapab jwenn resous ki nesèsè pou sipò yo. Pòl tou mete aksan sou dilijans ke yo te reyalize pou fè travay yo: "Mwen pa t' kite pèsonn ban m' manje pou gremesi. Okontrè, mwen te travay di, mwen te fatigue kò mwen anpil, lajounen kou lannwit, pou m' pa t' sou kont nou yonn" (v.8).

Nan ansèyman sa a, apot Pòl te kite yon enstriksyon ki ta pi ta defini fason ke travay la ta dwe konsidere ak reyalize pa kreyen yo. Travay la te resevwa valè li pa Pòl, an opozisyon ak "mache nan yon fason dezòdone"; sa vle di, neglije responsablite pou tèt li, fanmi li, ak legliz la. Sepandan, apot la te fè wè klè ke sa pa vle di ke moun ki travay pou Seyè a aplen tan ta dwe gen yon travay anplis pou ke li siviv. Okontrè, li te deklare aklè ke li pa fè sa paske yo pa gen dwa (v.9); men pito pou montre yo enpòtans ki genyen nan travay kòm yon pati de yon etap pou rete tann Dezyèm Vini Seyè a, aktivman, responsab epi pa parese ni dezòd.

C. Degre lwazi (vv. 10-12)

Pòl te pote yon definisyon klè sou rezilta ki ta dwe koresponn ak moun ki pa debouya nan travay pou soutni li: ke li pa manje (v.10). Sa a se te referans a moun sa yo ki, menm si yo te kapab travay, yo t'ap chèche benefisye de travay yon lòt moun. Yon konferansye, ki pale de pèsonej bibliik la, te bay yon definisyon trè difisil nan yon vòlè:

"Moun ki benefisye de travay yon lòt, san yo pa t kontribye nan fè li" (anotasyon pèsonej ekriven an nan leson an). Sa a te difisil; paske li te konplete lide li a pandan ke li t ap di: "... lè paran yo pa enplike ti moun yo nan kèk travay y ap fè nan kay la, yo kite yo san fè anyen epi yo vin benefisye de travay paran yo san yo pa kontribye pou reyalize li, kidonk, sa fè yo vòlò, tandiske, si yo fè yo travay ak responsablite, sa ap fè yo vin travayè ki otantik" (nòt pèsonej ki soti bò kote ekriven leson an).

Depi nan kòmansman kreyasyon an, Bondye mete èt imen nan jaden an pou li travay (Jenèz 2:15); epi li te afime entansyon l pou beni li atravè travay la, li te etabli kòm premye benefis li: repo ki merite aprè sis jou travay (Egzòd

34:21). Kontrèman ak sa, gen kèk frè nan legliz lavil Tesalonik ki te adopte kòm yon mòd de vi parese a pou pran benefis nan travay lòt moun, ki kouvri li avèk "rezon senp" yo chita ap tann Dezyèm Vini Kris la. Pòl te bay lòd kòm yon solisyon pou ke moun ki te aji konsa a yo te abandone yon atitud konsa, epi kòmanse travay, nan swiv egzanp li: "Mwen pa t' kite pesonn ban m' manje pou gremesi. Okontrè, mwen te travay di, mwen te fatige kò mwen anpil, lajounen kou lannwit, pou m' pa t' sou kont nou yonn" (2 Tesalonisyen 3: 8); sa vle di, travay di epi resevwa benefis ladan li: manje pwòp pen kouraj ou, libere tèt ou soti nan risk pou tonbe nan vòlè nan travay la, efò ak dilijans lòt moun.

Kesyon:

- Akoz de kiyès ak poukisa Pòl te bay lòd pou elwanye? (vv.6-7).
- Ki jan travay la te dwe fèt selon Pòl? (v.8).

III. Aplike sa ke nou te aprann nan (2 Tesalonisyen 3:13-15)

Nan anviwònman nou an, li posib pou ke nou obsève kèk konpòtman ki ta ka menm jan ak sa yo ki endike atravè apot Pòl la, kote nou kapab aplike konsèy bibliki yo.

A. Chèche sa ki fasil

Ka ke apot Pòl te trete nan pasaj bibliki etid sa a ta kapab tou manifeste poukont li nan kontèks nou an. Li vo lapèn pou klarifye ke nan kèk sosyete, entansyon travay la konpare ak absans opòtinite laboral; se poutèt sa, li enpòtan pou klarifye ke lesan apot Pòl te anseye a te adrese a moun sa yo ki gen kondisyon ak opòtinite pou ke yo travay, yo te sèlman pou pwòp desizyon yo, yo pa t vle travay, yo te jis mal entèprete vini Seyè Jezi ki se Kris la ki te pwòch. Sa ki mansyone yo se de ka diferan. Satan toujou te chèche tòde sa Bondye etabli kòm benefis pou limanite, pandan ke li t ap gate li atravè mansonj lan. Yo fè konnen ke fatig ke travay la pwodui a se yon bagay ki ta dwe evite, sa a se yon manti ki soti nan dyab la ke Pòl te ekspoze li ak pwòp tèt pa li antanke egzanp pou kretyen yo.

B. Tonbe nan depandans

Pòl te kesyone moun ki te iresponsab nan benefisyè de volonte pou pataje ak moun ki te travay avèk dilijans pou yo sivi. Apot sa a te deja bay avètisman sou enpòtans travay la nan premye lèt li a (1 Tesalonisyen 4: 11-12), li mete aksan sou ke atravè sa a yo te kapab kouvri pwòp bezwen yo. Youn nan efè negatif pou pa jwenn pwòp resous ou yo atravè travay se tonbe nan depandans. Sa a se pa t yon move bagay pou li. Nou tout nou sansib pou ke nou pase moman kote ke nou kapab depann de lòt moun. Bagay ki pa apwopriye a se fè li kòm mwayen pou gen lavi. Depandans lan bay moun nan tandans pou

ke li toujou bat pou l viv de lòt moun, li anile potansyèl ke Bondye mete nan li a. Epitou, aksepte depandans lan anpeche satisfaksyon benefis ki genyen nan travay desan an, lè se akòz de parès la ke yon moun tonbe nan depandans. Sa a se ka yon moun ki plonje tèt yo nan vis.

C. Travayè egzanplè yo (v.13)

Youn nan pwogram yo sou jere finans avèk prensip bibliki ki te favorize legliz la yo se "Konsèp Finansye Crown". Li genyen anpil enfòmasyon ki itil; e li vo pou kòmantè yon bagay relatif ak travay. Bondye te etabli travay la kòm sous prensipal pou jwenn aliman; men tou pou devlope karaktè nou pa mande efò, entelijans ak relasyon. Kreyatè a pa etabli kategori nan travay; se poutèt sa, tout travay onèt osi lontan ke li pa opoze kòmandman li yo. Li te tou ban nou divès kapasite pou devlope nan travay. Siksè nan chan sa a se Bondye ki bay li, ki gen ladan li pwomosyon (Jozèf, Jozye ak Danyèl se egzanp yo ye). Responsablite nou se travay tankou si se te pou Kris la (Kolosyen 3: 23-24). Sa a ta dwe defini atitud nou anvè travay la: travay di; sa vle di, san enterè, avèk dilijans ak sajès, san souzestime repo ki nesèsè yo (Finans ak Bib la. Kolonbi: Konsèp Finansye Crown, 2006, pp.59-62). Li enpòtan anpil pou ke nou prepare nou pou travay la, etidye ak fè egzèsis ladan li. Isit la responsablite paran yo anvè pitit yo esansyèl, li anseye yo valè travay la. Sa a se fason ke Pòl te santi li anvè moun legliz lavil Tesalonik yo. Apot la te egzòte yo pou ke yo pat sispann fè byen; epi repete ke bi pou montre moun ki tonbe nan erè yo lwazi a se sèlman pou ankouraje yo konprann diyite ki egziste nan travay la, li te mete aksan sou objektif redanmsyon levanjil Kris la nan restorasyon yon kondwit òdone, antanke travayè egzanplè yo. Atitud sa a tou pral lakòz ke non Bondye glorifye atravè temwayaj nou.

Kesyon:

- Ki jan ou entèprete ankourajman Pòl la pou ou pa sispann fè byen? (2 Tesalonisyen 3:13).
- Ki sa ki ta dwe atitud nou anvè moun sa yo ki lage tèt yo nan parese oubyen ki enklina yo pou pratike li? (2 Tesalonisyen 3:15).

Konklizyon

Bondye te etabli travay la pou benediksyon limanite. Se nan sa pou ke yo jwenn mwayen pou viv li ak diyite, epi se rezon sa ki fè yo dwe repoze. Seyè a te ba li anpil kalite ke li ta dwe devlope nan travay la epi pwodwi plis ak pi bon; alafen ke li kapab manje pen pwòp kouraj li, epi asiste moun sa a ki vrèman nan nesèsite. Papa nou ki nan syèl la rejte parès la epi apresye responsablite. Avèk sa, nou onore li; paske nou fè sa li renmen. Se pou nou vin travayè ki egzanplè!

Fòmasyon ministeryèl

Elvin Heredia (Puerto Rico)

Pasaj bibliik pou etids: I Timote 1:3-20, 2:1-8

Vèsè pou aprann: “M’ap di Jezikri, Seyè nou an, mèsì dèske li ban m’ fòs kouraj pou m’ fè travay mwen. M’ap di l’ mèsì dèske li te konsidere m’ anpil pou l’ te fè m’ tout konfyans sa a, pou l’ te chwazi m’ pou sèvis li” I Timote 1:12.

Objektif lesan an: Se pou elèv la konprann ke fidelite anvè Bondye a se yon fòs nan bon doktrin nan; epi fè nou kapab ak kalifye pou ministè a.

Entwodiksyon

Nan yon okazyon, mwen t ap pale ak antrenè a yon ekip lig adolesan. Li te di m ke twa gwo poto mitan li yo pou fòmasyon ekip li a se te anseye yo règ jwèt la, yo dwe pran anpil prekosyon defansivman, epi fè efò chak jou pou amelyore ofansivman. Sa yo se te enstriksyon ke antrenè sa a te toujou ensiste sou li.

Apot Pòl te fè egzakteman menm bagay la tou avèk pitit ministeryèl li: Timote. Antanke yon bon antrenè, Pòl te chèche antrene Timote byen epi konsistan pou ministè efikas li. Li pa t yon jwèt ditou. Nan kòmansman premye syèk la, Krisyanis lan te fè fas ak pi move rival li nan mitan payen yo, e menm nan Jidayis la.

Lè ke nou konsyan de reyalyte istorik nan moman sa a, Pòl te wè an ijans pou ke li te devlope yon fòmasyon solid ak kolaboratè li yo nan ministè a, patikilyèman ak Timote; konsa yo te ka fè fas ak defi istorik ki te kanpe an fas yo. Sa ke yo rele Epit Pastoral yo (1 ak 2 Timote, Tit) te sèvi kòm “ Règleman pou Fòmasyon” pou moun sa yo ki ta asime evantyèlman ministè moun lòt nasyon yo.

Pasaj bibliik yo chwazi pou lesan sa a gen ladan li jisteman sa ki sanble twa enstriksyon enpòtan ke apot la te bay Timote; yon fason pou ke li te genyen siksè nan pèfòmans ministeryèl li.

I. Obsève epi aplike prensip bibliik yo (I Timote 1:5-11)

Menm jan ke antrenè ekip la te konsidere ke li te enpòtan poul te anseye jwè li règ yo ki genyen pou wè ak jwèt la, se menm jan an tou ke Pòl te asire le ke Timote te byen konnen Bib la. An reyalyte, youn nan enstriksyon ki pi patikilye bò kote apot Pòl, se pou ke pitit ministeryèl li a, Timote te dwe itilize Pawòl verite a byen (2 Timote 2:15). Sèvi ak ekriti yo kòrèkteman te sa ki te bay fòs ak fondman endiskitab ak mak teyorik pou ansèyman

bon doktrin nan. Pou Pòl, nenpòt lòt doktrin ki twouve li andeyò de levanjil la te madichonnen (Galat 1:8-9). Pòl te bay Timote enstriksyon sa yo konsènan obsèvasyon ak aplikasyon prensip yo nan Pawòl Bondye a:

A. Lejitimite lalwa a nan gras la

Pandan tan apot Pòl ak Timote a, Bib la pa t egziste jan nou konnen l jodi a. Se poutèt sa, li te Li nesesè pou ke li te dekouvri ak kontèksyalize ansèyman la lalwa yo nan limyè akonplisman pwofetik yo ki genyen ladan li. Apot la te redirije verite pwofetik sa yo ki soti nan lalwa pou fè referans ak figi Kris la, pandan ke l ap fè yon rezime enpòtan ki detaye nan Travay 13: 13-43. Pliske se konsa, ni pou kretyen nan premye syèk yo tankou nou menm jan nou ye jodi a, Ekriti yo ta dwe fondasyon bon doktrin nan.

Lejitimite lalwa a konfime akonplisman pwofetik Mesi a nan figi Jezi ki se Kris la. Li rive ranpli lalwa Moyiz la (Matye 5:17); sa vle di, pou montre ke nan lachè ak zo aparans Mesi a te pwomèt nan tout Ansyen Testaman an. Se poutèt sa, lalwa Moyiz la se sijè a gras Bondye a nan Jezi ki se Kris la.

Menm jan an tou, gras ki etabli kòm verite lejitim devan lalwa. Refize gras la se ta, dwe refize sa ke menm lalwa te di sou gras la ak Kris la. Kidonk, levanjil Jezi ki se Kris la te rete egalman lejitime devan sa yo ki nan lalwa a. Pòl te revele konbinezon ant lalwa ak gras Bondye an relasyon ak levanjil Kris la.

Nou dwe sonje ke apot Pòl te toujou lye lalwa Bondye a avèk gras li. Pou Pòl, lalwa ak lagras Bondye pa t divòse. Premye a genyen kòm yon prensip benefis komen ak pwosperite nan tout (Detewonòm 10:13). Pòl repete verite sa a nan Women 7:12 lè li te di ke verite a ak kòmmandman yo te sen, jis ak bon. Apot Jan, li menm tou te afime verite sa a lè li te fè remake ke kòmmandman Bondye yo “pa lou” (1 Jan 5:3). Lalwa a ak lagras la te toujou travay ansanm. Yon lòt kote, lalwa a lonje dwèt li sou peche; pandan ke

gras la bay mwayen yo nan Kris la pou retire pinisyon ki la pou peche a, epi rekonsilye ak Bondye. Lalwa a di nou ki jan moun k'ap fè peche; men aksepte favè sakrifis Kris la delivre nou anba peche, epi li peye dèt nou yo atravè lanmò. Pòl, lè sa a, fè remake ke transgresyon lalwa a se peche; men li te di ke nenpòt moun ki aksepte favè Bondye nan levanjil Jezi ki se Kris la, li ta vin jis, epi peche ki endike nan lalwa Moyiz la te legalman elimine.

B. Prensip pratik ki fè aplike lalwa nan gras la

Pliske, lè sa a, ke lalwa Moyiz la lejitim nan Kris la; gras la, lè sa a, vin yon bon doktrin. Pòl te fè referans sa a lè ke li te bay verite sa a nan 2 Korentyen 3 kòm Nouvo Alyans kote nou te fè “minis konpetan yo” (2 Korentyen 3:1-6). Jezi li menm te pale de levanjil li a kòm Nouvo Kontra a nan san li (Matye 26:28; Mak 14:24; Lik 22:20). Ekriyen ebre yo konfime sa, lè ke li te di: “Lè Bondye di li pral fè yon lòt kontra, li fè premye kontra a pase mòd. Tou sa ki pase mòd, tou sa ki fin vye prèt pou disparèt” (Ebre 8:13).

Pou Pòl, sa vle di ke nenpòt moun ki pa t soumèt devan Kris la epi rejte gras li a, moun ki fè rezistans ak levanjil la, li pa soumèt devan lalwa. Pakonsekan, lè sa a, ke prensip yo anpil nan peche ak transgresyon lalwa yo tou kontanple nan favè levanjil la. Se poutèt sa apot Pòl te mete anfas nan reyalite ke “lalwa Moyiz la pa t bay pou moun ki jis la”, oswa pou moun ki obeyi; men pito, pou tout moun” transgresè ak moun ki dezobeyisan yo” (1 Timote 1:9).

Tout bagay sa yo endike ke aplikasyon ki kòrèk la ak lejitim nan lalwa a nan Nouvo Kontra a ak Kris la se nan favè levanjil la. Pou Pòl, lalwa a te bon. Se te fondasyon alyans Bondye a ak limanite. Pou sa, lalwa pa eskli; men jan Pòl te sijere Timote a, toutotan li itilize pou objektif prensipal ke Bondye li menm te deside bay lòm li. Lalwa a te etabli estanda kondwit ki fè Bondye plezi ke menm jodi a kwayan yo dwe obsève tou. Se konsa apot la te mete aplikasyon lalwa a an aplikasyon nan levanjil gras Bondye a, li menm ki defini aplikasyon sa a kòm “Bon doktrin nan” (v.10). Pliske se konsa, apot la fè remake ke bon doktrin sa a, ki te kòmanse depi nan lalwa a, se kounye a ke “dapre bèl levanjil Bondye a...” (v.11).

Kesyon:

- Ki twa fondaman debaz fòmasyon ministeryèl ki te detaye nan leson an?
- Ki enstriksyon ke Pòl te bay Timote konsènan obsèvasyon ak aplikasyon prensip Pawòl Bondye a?

II. Remèsye ak onore ministè a (1 Timote 1:12-20)

Après etablisman Ekriti yo kòm “règleman” pou lavi ministeryèl ak kreyen an jeneral, apot Pòl te vize travay

fòmasyon l yo ranfòse liy defans pou ministè Timote a. Se pou nou remake ke, premyèman, Pòl te di Bondye mèsè dèskè li te mete l nan ministè a. Pou sèvitè Bondye sa a, se te yon distenksyon bò kote Bondye pou te fè li fè pati ekip li a. Rekonèt ke Bondye te jwenn li te fidèl, li te yon rekonesans nan “talan an” pou ministè a ke Papa a, kòm “antrenè” li, li te idantifye ladan li. Sepandan, Pòl tou te rekonèt ke siksè an pèfòmans ministeryèl li fèt atravè fòs Bondye ba li. Se Jezi ki se Kris la ki te fòtifye li atravè ministè li. Fòs ke li bay la te konstitye liy defans solid sa pou kapab fè fas ak genyen defi ke ministè a ta poze a.

Nan lèt objè etid sa a, kounye a aji antanke “antrenè” Timote, Pòl te raple li enstriksyon ministeryèl ki te fè pati pwòp eksperyans li. Apot la te egzòte jèn pastè a mete anpil swen ak atansyon nan defans ministè li.

Pou sa, Pòl te raple evènman yo nan lavi li sot pase yo, tankou yon moun ki sonje feblès ak erè li yo; men li te fè li pou fè manifeste pou mete aksan sou gras Bondye a ak mizèrikòd li nan li. Apot sa a te fè sa ak plizyè entansyon:

A. Rekonèt ke moun ki chanje feblès li yo an gwo fòs la se te Jezi ki se Kris la

Nan fen kont feblès nan tan pase li yo, Pòl te aplike chanjman ki te fèt nan lavi li, fòs ke li resevwa pou ministè a, gras, lafwa, ak renmen Kris la (v.14). Lè sa a, Pòl te rekonèt ke delivrans ke li te gen nan Kris la te vini jisteman; paske anvan an, sèvitè Seyè sa a te yon pechè anrasine, yo te resevwa li avèk mizèrikòd ak gras (v.15).

Pòl tou pa t kenbe privilèj yo ak konsesyon ke lalwa Moyiz la te ba li nan kèk pwen. Nan Filipyen 3:4-6, apot la te rakonte anpil bagay pou ki li te ka vante; e menm pran avantaj de li pou ministè li. Sepandan, li te prefere jete yo tout tankou fatra; paske favè levanjil la te pi konplè. Pòl te deklare bagay sa yo byen klè nan Filipyen 3:7: “Men, si yon lè mwen te konsidere tout bagay sa yo tankou yon garanti, koulye a yo pa vo anyen pou mwen, akòz Kris la”.

Nan pwen de vi sa a, ansèyman Pòl te bay Timote a te fèt pou ke li pat mete konfyans ak fyète li nan konesans li oswa nan kapasite li; ankò mwens pou li ta panse ke otorite li nan ministè ta soti nan abilite li ak moun ki pwòch ak apot la. Li te ensiste anpil nan pasaj sa a ke fòs ki te pèmèt li anfòm pou ministè a soti nan Bondye; epi li te apwopriye pou l te anseye Timote verite sa a. Se pou nou kenbe nan tèt ou, lè sa a, ke siksè misyon nou se pa sa nou kapab rive konnen, ni nan fòs nou yo oswa kapasite nou yo. Siksè nan misyon nou an chita nan gras Bondye, li menm ki te ban nou talan ak kapasite yo; epi li menm ki te devlope yo avèk pouvwa li pou mayifye non li ak Wayòm li an.

B. Soulinye ke swen ke nou bay pou lavi kretyèn ak ranfò nan ministè a se egzanp pou lòt moun

Pòl fè remake ke tout favè, mizèrikòd ak lanmou Bondye ke li te resevwa a, malgre feblès li, pou ranfòse li nan konfyans li nan Bondye ak ministè li "Nenpòt jan sa ye, ann mache toujou jan n' te konmanse a" (v.16). Sa a kontanple enplikasyon osijè de responsablite ke Pòl te montre fas avèk ministè a ke li te resevwa nan men Bondye; e ke li te egzije li pou ke li te pwoteje jenès li.

Pita, Pòl te mete aksan sou enstriksyon sa a pou li lè ke li ankouraje l ak pawòl sa yo: "Pa kite pesonn pase ou nan betiz paske ou twò jenn. Men, se pou ou tounen yon egzanp pou moun ki kwè yo, nan jan ou pale, nan jan ou mennen tèt ou, nan jan ou gen renmen, nan jan ou gen konfyans, nan jan w'ap mennen yon lavi ki dakò ak volonte Bondye" (1 Timote 4:12).

Pran swen ministè a enplike jalou pou veye sou temwayaj nou yo ak bon non legliz la. Nou dwe montre ak fyète sen koulè inifòm nou an. Nou fè pati yon ekip chanpyon. Atitud nou ta dwe montre atansyon jalou nan sa nou ye ak sa nou kapab fè. Se sa Pòl te fè avèk Timote. Se sa menm ke Bondye fè, "antrenè" nou an, fè avèk nou.

C. Montre efè destriktif yon defans fèb nan ministè a

Kontrèman, Pòl make egzanp Imene ak Aleksann kòm prèv neglijan nan lafwa ak mank de yon bon estrateji pou defann levanjil la ak ministè a. Imene ak Aleksann pa t kenbe fèm nan lafwa ni yo pa t gen yon bon konsyans nan kado ke Bondye te ba yo a. Yo tou de te neglije verite a ki nan Bib la; epi yo te tèlman fèb nan estrateji pou defann yo ki pa t kapab militè nan bon milis la (v.18). Defans yo pa t kapab reziste ak ofans ki opoze kont vrè doktrin nan; epi lafwa yo nan Jezi ki se Kris la te fini nan yon nofraj ki tris (v.19).

Nan pasaj la, Pòl te montre rekonesans ak onè kòm de eleman enpòtan pou nou konsidere nan egzèsis ministè nou. Tou de te gen efè pou kenbe nou responsab pou kenbe fèm nan gras ke Bondye te ban nou an.

Kesyon:

- Selon leson an, ki sa ki te entansyon Pòl lè ke li te mete aksan sou gras Bondye ak mizèrikòd li nan lavi ministeryèl li?
- Kisa egzanp Imene ak Aleksann reprezante an relasyon ak ministè a?

III. Enstriksyon sou lapriyè ak entèsesyon devan Bondye (1 Timote 2:1-8)

Okenn ministè pa dwe efikas si li pa sèvi pou li sèvi lòt moun. Yon lòt kote, lavi kretyèn nan bezwen yon ranfòsman konstan nan relasyon ak Bondye. Nan tou de

ka yo, lapriyè ak entèsesyon devan Bondye a se egzèsis pratik ki konsève ak amelyore pwèn sipò lafwa nou. Sèvis pou Bondye ak pwochen nou atravè lapriyè ak entèsesyon devan Bondye a se mekanis ofansif nou yo nan lafwa ak ministè a.

Pòl te afime, epi tou li te enstwi Timote, ke li te vin yon predikatè, apot ak pwofesè pou moun lòt nasyon yo nan lafwa ak verite a (v.7). Rezon ki fè ke ministè li te egziste se te pote levanjil la bay tout moun atravè mesaj sali a san fòs kote, ak nan lapriyè ak entèsesyon devan Bondye pou yo tout. Pòl te egzòte Timote nan sans sa a "Pou konmanse, m'ap mande pou nou lapriyè Bondye pou tout moun. Fè l' tout kalite demann pou yo, mande l' padon pou yo, di l' mèsè pou yo" (v.1). Pa dwe genyen okenn moun ki rete eskli nan egzèsis ministeryèl nou. Tout èt imen dwe anbrase levanjil ki sen an nan tout mond lan.

Repetisyon patikilye pou lapriyè Bondye pou "chèf yo ak tout lòt moun ki gen otorite nan men yo, pou nou ka viv trankil ak kè poze nan sèvis Bondye a, ak yon konpòtman ki respektab sou tout pwèn" (v.2) pa t refere ak yon distenksyon espesyal pou moun k ap viv byen; men paske kolaborasyon ministè legliz la avèk gouvènman yo se te rezilta trankilite, repoze, pyete, onètete, ak lapè nan mitan moun. Nan yon anviwònman relasyon kote ke gen amoni, konsiderasyon ak respè, tout genyen. Se poutèt sa, lapriyè a ak entèsesyon Bondye nan legliz la nan kontèks sosyal yo gen yon enflyans desizif sou lòd ak kontantman pèp yo. Sa se san dout eleman ofansif fòmasyon ministeryèl sa a.

Legliz la lapriyè ak entèsede pou tout moun; li pran swen tout moun menm jan; epi bay tout moun menm atansyon san patipri. Sa a se san dout yon ofans triyonfan ak viktorye.

Kesyon:

- Ki jan nou kapab aplike 1 Timote 2: 1-2 nan kontèks nou an?
- Ki efè li genyen sou kominote a lè nou priye epi entèsede byen?

Konklizyon

Devwa ministeryèl nou an, ak pèfòmans efikas, genyen ladan li konnen ak aplike kòrèkteman prensip yo nan Pawòl Bondye a, di Bondye mèsè dèske li pèmèt nou patisipe nan travay li sou tè a, pran swen ak onore ministè ke li mete nan men nou, deplase nou lwen enflyans ak pozisyon ki detounen bon doktrin nan, konsève yon bon temwayaj nan mitan nou, epi viv yon lavi nan lapriyè ak entèsesyon konstan, antanke pastè ak minis wayòm li an. Se konsa, nou pral byen resevwa fòmasyon nan ministè a, epi n ap kapab fòme lòt moun tou.

Konsèy pou yon zanmi

Alicia Sardiello (Ajantin)

Pasaj bibliik pou etid: I Timote 3:1-13

Vèsè pou aprann: “Sa se yon pawòl ki vre: Si yon moun dèyè yon pozisyon pou l’ dirije nan legliz, li dèyè yon bèl travay” I Timote 3:1.

Objektif leson an: Se pou elèv la konprann kondisyon bibliik yo pou reyalize egzèsis lidèchip legliz la; epi motive li pou priye pou moun k ap egzèsè ministè a.

Entwodiksyon

N ap viv nan yon tan relativis, kote ke valè moral yo ajiste a bezwen patikilye yo ak karakteristik pèsònèl èt imen an.

Nòm lidèchip espirityèl legliz la atache ak Bib la, yo dwe debat reyalite sa a. Se poutèt sa, sa genyen yon gwo enpòtans ki plis ekstrèm pou konsidere ansèyman espesifik nan Pawòl Bondye a konsènan responsablite yon lidè anvè kongregasyon an.

Chak kominote lafwa (legliz lokal) gen yon lidèchip k ap gide li nan mach li avèk Seyè a ak kwasans li nan gras la; epi ke an menm tan an, etabli direktiv administrasyon ak operasyon an. Daprè Bib la, gen de ofis nan legliz Nouvo Testaman ki kalifye pou fonksyon sa yo: evèk yo ak dyak yo.

Chak legliz bezwen tou de ministè yo: moun ki sipèvizè bezwen espirityèl (evèk yo); ak moun k ap sèvi nan zafè pratik yo (dyak yo). Tou de kouvri pwoblèm ki pi efikas yo ki gen rapò ak kò Kris la.

Nan I Timote 3, tèm lidèchip la trete espesyalman ak administrasyon legliz la; osi byen ke kalite ki dwe satisfè pa moun ki nonmen nan pozisyon sa yo.

Pòl te pran anpil pou ke li te reyalize yon lis kondisyon moral ak karaktè ki ta dwe parèt aklè nan lavi kwayan yo ki aspire sèvi kòm evèk oswa dyak nan legliz Kris la. Apot sa a te genyen nan tèt li enpòtans ki genyen nan bay atansyon sou karaktè moun ki responsab pou dirije legliz la; e se sa ke li te anseye Timote.

I. Kalite evèk la (I Timote 3:1-7)

Pòl te ekri: “Pawòl fidèl: Si yon moun anvi vin yon evèk, li vle yon bon travay” (v.1). Afimasyon apot la fè referans a posibilite ke yon kwayan vle oswa aspire nan ofis ak responsablite yon evèk; epi tou li bay lide pou ke sa manifeste aktivman.

Evèk la se responsab ofisyèl tout detay espirityèl ki gen rapò ak kongregasyon an. Nan Bib la, evèk yo tou te pote non “chèf fanmi” (I Timote 5:19) ak “gadò” (Efezyen 4:11).

Pawòl Bondye a anseye ke evèk la se yon travay ki enplike gwo responsablite; epi se pou rezon sa a ke li pral rann kont devan Bondye, nan moman prezan an, nan legliz la tou.

Nou kapab wè nan Bib la ke omwen senk devwa ak obligasyon nan yon evèk oswa ansyen yo ki nan lis la:

- 1) Yo ede rezoud konfli nan legliz la (Travay 15:1-2).
- 2) Yo priye pou malad yo (Jak 5:14).
- 3) Yo dwe pran swen legliz la avèk imilite (I Pyè 5:1-4).
- 4) Yo dwe pwoteje lavi espirityèl kongregasyon an (Ebre 13:17).
- 5) Yo dwe pase tan nan lapriye ak anseye Pawòl la (Travay 6:2-4).

Senpleman, ansyen yo dwe la pou fè lapè, moun ki toujou nan lapriye, pwofesè, lidè egzanplè, ak moun k ap pran desizyon ki saj. Se yo menm ki lidè, predikatè, ak ansenyan nan legliz la.

Wòl evèk la oswa ansyen an, antanke lidè nan mitan pèp Bondye a, nan legliz kontanporèn ki asosye ak pastè yo (Efezyen 4:11). Nouvo Testaman an refere yo kòm moun ki te resevwa apèl pou pran swen legliz la (I Timote 3:5); dirije ak gide twoupo Seyè a espirityèlman (I Timote 5:17); epi entèsede pou li devan Bondye nan lapriye (Jak 5:14).

Evèk la se yon pozisyon onorab ki vle di yon ansanm de kondisyon ki gen yon wo degre de kwasans nan karaktè ak lespri, jan ke sa mansyone pa Pòl nan I Timote 3: 1-7. Apot la, ki enterese nan gide Timote osijè de pwofil ki dwe akredite pa moun ki vle vin yon evèk, li etabli yon seri de kondisyon ke yon moun dwe rasanble pou okipe

yon pozisyon konsa. Lè n ap analize karakteristik sa yo, li montre ke kandida k ap ranpli fonksyon sa yo dwe yon lidè ki gen yon dimansyon ki wo nan kwasans li nan fòmasyon disip kreyen an, nan sèvis, nan karaktè ak lespri, jan sa pwouve nan 1 Timote 3: 2-7. Ann wè li an detay anba a:

- Vèsè 2: "... san repwòch" (ki pa kapab akize de anyen); "Se pou l' gen yon sèl madanm. Se pou l' yon nonm serye, "ki konn kenbe tèt li an plas "ki kontwole dezi ak emosyon li yo, epi li reflechi avan li aji", ki gen lòd. Se pou l' "konn resevwa moun lakay li. Se pou l' konn ki jan pou l' moutre moun verite a".
- Vèsè 3: "Li pa fèt pou l' renmen bwè gwòg" (ni renmen fè kont. Okontrè, se pou l' gen pasyans ak kè poze. Li pa fèt pou l' renmen lajan).
- Vèsè 4: "Se pou l' konn mennen kay li byen, fè ti moun li yo obeyi l' ak respè "(yon moun ki edike pitit li yo pou yo respekte moun ak obeyisan).
- Vèsè 5: "(Paske, si yon nonm pa konn dirije pwòp fanmi l', kouman li ka dirije legliz Bondye a?)".
- Vèsè 6: "Li pa dwe yon neyofit" (Fòk li pa yon nonm ki fèk konvèti. Si pa sa, lògèy ka moute l' nan tèt, la tonbe anba men m' kondannasyon ak Satan), "pou yo pa tonbe anba menm kondanasyon satan an".
- Vèsè 7: "Se pou li gen bon repitasyon devan moun ki pa nan legliz la, pou yo pa pase l' nan betiz, pou l' pa pran nan pèlen Satan" (dwe gen respè nan je tout moun ki konnen li).

Pòl te montre pa mwayen pasaj ke li te fè referans lan ke anvi vin yon evèk pa vle di santi anbisyon pou okipe yon pozisyon otorite oswa yon pozisyon privilèj; men sèvi ak genyen dezi a ak responsablite pou kiltive epi devlope kalite karaktè ke chak lidè nan pèp Bondye a dwe montre nan lavi li chak jou.

Siveyan an, evèk, devwa san repwòch sou karaktè li; san repwòch tankou pou premye ministè li: fanmi li. Pou ke yon moun san repwòch, li bezwen yon moun ki te mache avèk Seyè a depi yon bon bout tan. Temwayaj moun ki deyò yo enpòtan anpil kote ke yo kapab reyèlman temwaye ke lidè sa se yon moun ki san repwòch nan tout detay yo.

Youn nan fonksyon evèk la, ke nou dwe bay anpil atansyon se ke, li dwe yon moun ki genyen kapasite pou anseye (v.2); sa vle di, prepare pou kapab fòme kongregasyon an pou kwasans li nan gras Bondye. Epi sa ki pi enpòtan an: konsève epi viv sa ke Pawòl Bondye a di. Sonje byen ke evèk la se yon pozisyon pou aspire; men sa pa dwe pran alalejè. Bib la avèti bagay sa yo: "Frè m' yo, se pa pou anpil moun nan mitan nou

kouri dèyè plas dirèktè. Paske, konnen byen: lè nou dirèktè, Bondye ap jije nou pi sevè pase lòt yo" (Jak 3: 1).

Sèvitè Bondye a dwe yon moun ki prepare pou pote mesaj delivrans lan bay tout moun, yon fason ki klè epi jisteman, se konsa ke moun ki tande li, konprann li. Li pa yon bagay ki mal vle oubyen yo dwe defye yo pou yo evèk, epi menm travay ak fè efò pou l vin sa; li sèlman dwe fè yon tès nan fon kè a, ki sa ki vrè motivasyon pou ki evèk yo te anvi a. Yon moun te kapab aspire nan pozisyon sa a akòz de ògèy, lanbisyon oswa satisfaksyon pèsonèl; oubyen li ta kapab ap chèche yon vrè kwasans nan sèvis ak karaktè kreyen.

Si w anvi pou w vin evèk, epi motivasyon ou kòrèk; sonje epi konsidere ke ou vle yon bon travay, epi sa se yon pawòl ki vrè. Bondye ka fè gwo bagay sa yo nan lavi ou; epi atravè ou menm, li kapab fè gwo bagay sa yo nan legliz la.

Kesyon:

- Defini tèm "evèk" la ak pawòl pa ou.
- Pòl te etabli akèl kondisyon karaktè ak devwa evèk yo. Aprè ke w fin li 1 Timote 3: 2-7, jwenn yon definisyon pou chak kalite yo:
  - » San repwòch
  - » Mari yon sèl madanm
  - » Serye
  - » Pridan
  - » Gen lòd
  - » Ospitalye
  - » Anfòm pou anseye
  - » Pa renmen bwè gwòg
  - » Pa visye gen lanbisyon
  - » Pa renmen pwofi malonèt
  - » Pa renmen fè kont
  - » Li renmen fè lapè
  - » Gen pasyans
  - » Li gouvène kay li byen
  - » Li pa yon neyofit
  - » Li gen yon bon temwayaj

II. Kalite dyak yo (1 Timote 3:8-13)

Pòl pa t genyen yon estanda pou pastè ak yon lòt pou dyak lè li te di: "Dyak menm jan an tou ..." (v.8); men li t ap panse sou tout bagay ke li te di anvan (v. 2-7), e li te ensiste ke sa ta dwe aplike tou pou dyak yo.

Li te mansyone ke dyak yo resevwa apèl pou vin sèvi frè yo ak veye sou zafè materyèl yo nan legliz la. Se poutèt sa, yo ta dwe mete ministè sa a nan men disip ki montre kwasans ak matirite nan gras la atravè kalite sa yo (v.8-12):

- "... respektab..."; sa ki vle di pou ke yo aji dwat epi moralman, ranpli devwa yo nan yon fason ki transparan;
- "... san repwòch": Pòl te avèti Timote ke li ta dwe toujou menm jan an devan nenpòt moun. Desizyon sa a fondamantal; paske li mennen nan konstriksyon yon atitid ki onèt, sensè, an sante ak yon karaktè annakò avèk Pawòl Bondye a;
- "... pa livre ... gwòg", sa vle di ke, yo pa dwe anba kontwòl alkòl. Abi sibstans sa a chanje fonksyonman lespri a, nwaj jijman an epi diminye anpèchman. Moun nan pèdi kontwòl sa li di ak sa li fè (Pwovèb 23:29-30);
- "... pa gen lanbisyon pou pwofi malonèt", sa vle di, pou bagay materyèl oswa benefis ki mal jwenn. Ann kenbe nan tèt nou ke n ap viv nan yon sosyete materyalis, nan yon mond ki mete pi gwo valè sou lajan pase moun. Atitid sa a pa ta dwe enfluyans legliz la (Abakik 2: 9); men, pa okontrè, kretyen an dwe gen yon mantalite espiyèl nan Kris la. Lè yon moun gen yon move atitid anvè richès malonèt, kouri gwo danje pou ke li pèdi nanm li (Mak 8:36).
- Yo dwe konsève "mistè lafwa a" ak yon konsyans ki klè. Sa enplike ke yon dyak dwe konn anseye epi viv ak yon konsyans ki klè ki anseye bon doktrin ak vrè revelasyon Jezi ki se Kris la; sa vle di, Pawòl Bondye a se platfòm li pou l viv.
- Yo dwe "pase tès difisil" moun ki anvi ministè sa a. Nan premye pozisyon, yo dwe obsève pa otorite yo, yo dwe montre ke yo merite sèvis sa yo. Ni Pòl, ni tout Bib la pa presize nati "tès" sa a; men siman, li enkli karaktè li, dosye sèvis li ak kondwit nan legliz la, repitasyon li, konpòtman relasyon li yo.

Li enteresan pou souliye ke Pòl, apre yo fin pale sou kondisyon dyak la, li pran yon poz pou dekri ki jan fanm yo ta dwe konpòte yo (v. l l):

- "... respektab ..." tradwi tou kòm diy, onorab, serye, e ki kapab kenbe kalm ak trankilite nan sitiyasyon ekstrèm;
- "... pa tripotay..." vle di ke yo pa ta dwe fè landjèz oubyen mal palan;
- "... modere ...";
- "... fidèl nan tout bagay": pawòl li ladan l tou, pliske di fidelite refere a Kris la, mari li, zanmi li yo, frè li yo; tou fidelite nan kè ak entansyon, merite pou yo fè konfyans.

Konsènan fonksyon espesifik dyak yo, chak legliz lib pou detèmine sijè ki abòde nan responsablite a delege

bay moun yo ki deziyen pou pozisyon sa a, selon bezwen patikilye ak kontèks yo. Nan jou sa yo, ak nan yon fason kòm yon egzanp, kèk nan devwa yo ak responsablite dyak yo ta kapab bagay sa yo:

- Swen ak jesyon pwopriyete legliz la ak tout enstalasyon li yo.
- Kolabore aktivman ak ministè konpasyon an. Menm jan ak sa ki te pase nan Travay 6:1-7, avèk distribisyon chak jou bay vèv yo; dyak yo ta kapab patisipe nan administrasyon resous yo pou moun ki nan bezwen yo.
- Dyak yo ta kapab veye pou ede nan ijans oswa bezwen katastwofik yo nan kominote a.

Rezime sa ki te deja di anlè a, legliz lokal la se yon òganizasyon ki bezwen enfòmè li sou kesyon lavi chak jou pou sèvi kominote l la.

Dyak la, ki responsab kesyon sa yo, dwe kalifye ak egzijans ke Pòl te avèti jenn Timote a pou l te prete atansyon an (l Timote 3: 8-10). Nan ti bout tan, dyak la dwe yon moun ki gen karaktè ak kondwit espiyèl ki gen matirite epi ki estab.

Kòm nou li nan pasaj la, Pòl te etabli ke Dyak ki te dwe ranpli menm kondisyon pèsònèl ak fanmi ke yo te dekri pou ansyen yo. Sèvis kretyen se yon onè; dyak la ki sèvi Bondye ak legliz li kòrèkteman ap vin kòm yon moun de konfyans.

Se poutèt sa, fòk gen anpil prekosyon ki pran pou ke li pa twouble atitid pwofesyonèl pèsònèl yo avèk yon karaktè ki gen matirite ak kretyen. Nou kapab wè kondisyon sa yo kòm bagay ki solid; men pou Bondye se pa konsa vre, pliske se yon pati nan karaktè Kris la ki te fòmè nan lavi pitit li yo.

Tout disip Kris la ki vle sèvi Bondye ta dwe konsidere demann sa yo oserye epi responsab; epi egzamine lavi li nan limyè Pawòl Bondye a.

Kesyon:

- Defini tèm "dyak" la ak pawòl pa ou.
- Drese yon lis epi eksplike kat karakteristik dyak yo.

Konklizyon

Tou de ministè yo, evèk ak dyak, yo enpòtan nan legliz la; epi yo mande pou yo egzèse pa gason ak fanm ki gen matirite, ki demontre yon mach obeyisan ak egzanplè ak Kris la, ki gouvènè pwòp kay yo nan yon fason bibliik epi yo se moun ki soumèt ak otorite yo. Finalman, yo viv sa yo preche a. Yon moun ki pa ranpli kondisyon sa yo bibliyman pa ta dwe okipe plas evèk oswa dyak, nan lanmou pou frè yo, epi pou yo pa tonbe anba kondanasyon Satan an.

Yon travay ki genyen gwo responsablite

Carmen Gómez Orellana (Ekwatè)

Pasaj bibliik pou etids: I Timote 4:1-16, 5:1-25, 6:3-19

Vèsè pou aprann: “Pa kite pesonn pase ou nan betiz paske ou twò jenn. Men, se pou ou tounen yon egzanp pou moun ki kwè yo, nan jan ou pale, nan jan ou mennen tèt ou, nan jan ou gen renmen, nan jan ou gen konfyans, nan jan w’ap mennen yon lavi ki dakò ak volonte Bondye” I Timote 4:12.

Objektif leson an: Se pou bay elèv la yon konesans bibliik sou bon doktrin nan, fason ke minis yo ap viv, ak ministè andedan legliz la.

Entwodiksyon

“Timote te mete tèt li ansanm avèk Apot la pou ke li te vin sipòtè li kip pat janm separe avèk li, sof lè yo te voye li nan kèk misyon espesyal. Epi afeksyon li, fidelite ak jalouzi te ankouraje li nan tou de konsèp tout disip yo, ki t ap pran otorite sou yo ke Pòl te mete non pa li nan tèt plizyè lèt ke li te ekri legliz yo pou montre yo ke doktrin tou de te idantik” (Clarke, Adam. Kòmantè sou Bib la Sentespri. USA: KPN, 1980, p.541).

Pòl te ekri premye lèt li te voye bay Timote a, prèske nan fen lavi li. Ane ajite ak difisil yo nan ministè a te rete dèyè, ane ki make ak kout wòch, anpil kout baton, prizon, revòlt ak plis bagay ankò (Travay 14:19).

Timote te yon jenn gason ki te okipe yon trè wo nan estim apot Pòl. Li te kòmanse relasyon fratènèl li epi li te tankou yon disip, pandan ke li t ap rann li kont de tradisyon jwif yo konsènan sikonsizyon an; paske manman I te orijin jwif kwayan epi papa I, grèk. Aksyon enpòtan sa a te genyen konfyans total apot la, sa ki te rive pandan dezyèm vwayaj misyonè li a (Travay 16:2-3).

I. Genyen kèk kwayan ki abandone lafwa yo! (I Timote 4:1-5)

Pòl te konsidere bay Timote enstriksyon yo; pliske li te konnen ke li te genyen kapasite pou I te fè fas ak anpil sitiyasyon advès lè ke genyen fo doktrin ak doktè ki prezante. Apot la te okouran de dimansyon travay ke Timote te dwe fè. Poukisa sekirite sa a nan Pòl konsènan Timote? Pliske, yo te pataje de vwayaj misyonè; epi apot la te konnen kalite ak angajman jèn gason sa a. San dout, Timote te konnen kijan pou koute enstriksyon yo; epi li te atantif, li t ap aprann avèk egzanp Pòl la, pandan ke li rantre nan ekip disip ki t ap pran vizyon ke Bondye te bay yo a (Travay 17:14, 18:5, 19:22, 20:4).

Timote te enb, devwe, ak konesans nan Pawòl Bondye a (2 Timote 1:5). Se Sentespri a ki te anseye li chak bagay ki te gen pou fèt chak fwa; epi se poutèt sa ke li pat dwe bay espas ak lespri twonpri a ak doktrin demon yo (1 Timote 4:1b). Li dwe an verite enstwi nouvo kwayan yo; epi fè fas ak fo pwofesè yo, yo menm ki ta pral itilize trik yo nouvo fason sibtil pou afekte lafwa yo. Sa yo t’ap chèche devye relasyon yo ak Kris la; epi li ta itilize yon vokabilè nan tèm ke yo te itilize pa kretyen yo nan epòk li a kòm yon estrateji pou flou misyon ke Timote te dwe akonpli a.

Nan kontèks devlopman yo, ou kapab obsève ke gen moun ki gen atitud ipokrizi ak manti. Moun sa yo klè sou ki kote pou ke yo dirije ak devye atansyon kwayan an; epi yo se opozan nan ekspozisyon fidèl Pawòl Bondye a. Yo menm tou yo sansib; paske yo pa okipe yon kongregasyon ak yon lavi. Apot Pòl te pale de konsyans yo te fware (tankou yon mak fè cho) (v. 2). Fo pwofesè sa yo twonpe kwayan an; deja yo pa t anseye sa ki byen ak sa ki mal. Yo menm tou yo entèdi marye ak abstinans nan manje ki te kreye pa Bondye (v.3); epi yo pa t konsidere prezante tèt yo devan Li pou di Bondye mèsi pou tout sa li te kreye, ki se yon bon bagay (v.4), ak sanktifye pa lapriyè (v.5). Se poutèt sa, tout bagay Bondye kreye yo bon (Jenèz 1:29-31).

Ann egzamine kèk aksyon ki montre diferans ki genyen ant fo a ak verite a e ki se pratik abityèl moun ki fè pati de kèk kongregasyon jodi a.

- Premye obsèvasyon: Konbyen fwa nou tande pale de pratik fè jèn pandan tout mwa a pou pase yon egzamen; men san etidye? Sa a te fo doktrin ak yon lespri twonpè (v.1); paske li detounen disiplin etidye a ak akèri konesans lan. Jèn nan bon ak nesèsè pou fè egzèsis kretyen an, osi lontan ke li pa vin yon pratik majik pou atire yon favè.

- Dezyèm obsèvasyon: Itilizasyon rezo sosyal yo. Èske w te janm oblije ekri yon “amèn” pa kesyone si wi ou non li se yon kreyen; oswa si ou vle resevwa yon mirak espesifik oswa benediksyon? Pratik sa a konsidere tou kòm sipèstisyon, “makiye” ak tèm langaj kreyen an. Sepandan, li se yon desepsyon ak manipilasyon, kòm yon doktrin mansanj ak dyabolik (v.1).

Kesyon:

- Ki travay ki pi difisil ou te fè ane sa a? Dekri twa evènman yo.
- Ki sa Pòl te avèti Timote pou l te veye? (v.1).

II. Lavi minis lan (I Timote 4:6-16)

Anfaz Pòl la se te kontinuite ansèyman lafwa ak bon doktrin nan. Se poutèt sa, Timote dwe resevwa avètisman, okouran de fab ansyen ak mitoloji ki te enfilte legliz la, epi k ap chèche devye atansyon an malman pou ke li sipann fè egzèsis pou sèvis Bondye a (vv.6-7).

Nan zòn andin Amerik di sid la, gen yon pratik seremoni pou itilize dwa pou peyi a anvan yo fè semans ak apre rekòt .. Se sou pratik sa yo konsantre antanke pèmisyon ak remèsiman “Manman Latè” (nan lang Kechwa: Pacha Mama). Nan seremoni an, moun sèvi ak grenn kòm yon ofrann, ak bwason ki reprezante kòm yon kwayans; se konsa ke fwi yo twouve yo nan bon kalite ak nan benefis moun ki patisipe yo. Yon lòt nan pratik zansèt yo se seremoni pase diferan plant nan kò yon moun pou ke li kapab libere de move chans; epi fè priyè, yon fason pou ke li kapab jwenn gerizon. Malerezman, lè kominote yo evanjelize, yo vle kenbe kalite rityèl la kòm bon doktrin; sepandan, nan fè sa, yo te komèt yon gwo erè ke yo rekonèt kòm senkretis relijye, melanje bagay ki gen pou wè ak payen ak bagay ki sakre.

Defi minis Bondye a se pou anseye ak enstwi moun nan bon doktrin ki chita sou Jezi ki se Kris la. Sa ta dwe reflekte nan chanjman lavi a, yon konpòtman kreyen nan lafwa, nan Pawòl ki vrè sa ki merite pou ke tout moun tande l la. Bib la di: “Se poutèt sa ou wè n’ap travay di, n’ap goumen konsa. Paske, nou mete tout espwa nou nan Bondye vivan an k’ap sove tout moun, espesyalman moun ki gen konfyans nan li” (v.10). Karakteristik esansyèl sa yo nan minis lan manifeste nan fè obsèvasyon ki byen fonde sou matirite kreyen li kòm yon jèn disip Jezi ki se Kris la, yon egzanp pou kwayan yo, ki resevwa fòmasyon nan disiplin kreyen epi ki enstwi pou pran prekosyon kont fo doktrin ak fo anseyan yo.

Pòl ak Timote te gen menm lide ak remak konsènan bon doktrin nan. Apot la te ba l yon responsablite pou l anseye malgre kritik li ta pral resevwa akòz ke li te jèn anpil. Anpil moun nan legliz la ta di, “pliske, li jèn. Li dwe

kontinye aprann”; men lè sa a Timote te dwe yon egzanp malgre opozan ki te kapab detounen atansyon li pou li pa kenbe fèm nan verite a.

Pòl te pran pozisyon li dabò, yon fason pou ke li te fòme karaktè ak pèsonalite jèn disip sa a, konstwi li nan lavi kreyen nan atravè pawòl, kondwit, lanmou, lespri, lafwa ak espwa. Dezyèmman, pozisyon li antanke yon minis te dwe konsène ak lekti piblik, egzòtasyon ak ansèyman Pawòl Bondye a. Li te gen yon apèl espesyal nan ministè a (I Timote 1:18; 2 Timote 1:6).

Li enpòtan pou ke minis lan fè yon evalyasyon sou pèsonalite li de tan zan tan. Antanke minis Bondye, nou dwe konsantre nou sou sa responsablite nou an; epi yo dwe prezan nan yon sosyete koripsyon ak nan tout aspè devlopman yo. Lè w ap pran yon responsablite, ou dwe konsidere balans emosyonèl la; epi jwenn orantasyon ke Bondye bay la ak atitid nan sèvis ak vokasyon ki plan ak imilite.

Kesyon:

- Ki karakteristik yon bon minis Jezi ki Kris la? (v.5).
- Ki jan Timote te dwe yon egzanp pou kwayan yo? (v.12).

III. Ministè andedan legliz la (I Timote 5:1-25)

Nan chapit sa a, nou kapab obsève anpil devwa pratik ak administratif ke legliz la te asiste; osi byen ke distribisyon chak resous yo selon bezwen gwoup yo. Pòl te kòmanse pa mande Timote pou atansyon espesyal ak swen pou gran moun aje yo: “Lè ke y ap pale de gran moun nan, sa vle di, yon moun ki pi gran, paske la a pawòl la soti nan yon sans natirèl epi vle di: yon moun ki avanse nan laj” (Clarke, Adam. Kòmantè Biblik: USA: KPN, 1980, p.552), Pòl te refere li ak moun; epi Timote te oblije trete yo avèk respè, pa tankou yon diktatè oswa avogan, men nan egzòtè yo an prive epi akonpaye yo si yo te komèt nenpòt fòt (v. 1).

Dezyèm enstriksyon yo te la pou trete lòt gwoup ki gen swen espesyal yo byen. Kidonk, Timote dwe tcheke ki sa ki te nesesè pou gwoup sa yo, epi priyorite li nan atansyon; relasyon entèpèsònèl yo avèk gason ak fanm; ak gran moun ki avanse nan laj yo; epi avèk jèn medam yo, ke li ta dwe trete kòm sè, ak tout sentete. Lèt la enplisit pou Timote ke li pa pèmèt tèt li antre nan yon relasyon kote ke pou l ta mete ministè li an danje (v. 2).

Yon twazyèm gwoup se te vèv yo. Li te dwe onore yo (v.3). Sa a te yon kalite onè ak privilèj selon kondisyon yo ak bezwen yo. Se poutèt sa, li te nesesè pou tcheke ki moun ki dwe atende travay sosyal sa. Timote te dwe obsève bagay sa yo epi konsidere bagay sa yo:

- Gade ki vèw ki pa t gen fanmi, e se poutèt sa, legliz la te responsab pou atende (v.3).
- Gade ki vèw ki te dekouraje totalman (v.5).
- Vèw ki jèn yo t ap viv yon lavi ki an dezòd, yo te dwe resevwa yon apèl pou fè atansyon (vv.5-7).
- Lè nou konnen kiyès vèw yo te ye, dapre laj yo; epi kiyès nan yo ki te egzèse yon aksyon ki te asiye e te asiste ak yon atitid sèvis kretyen nan legliz la... Epitou si yo te pratike Ospitalite, lave pye moun ki sen yo ... (vv.9-10).
- Ankouraje jèn vèw yo marye epi fòme yon fanmi egzanzplè pou kongregasyon an; e non patisipe nan konfli sosyal nan katye yo (v.11,15).
- Endike ke vèw ki te gen fanmi ki kwè yo te dwe pran swen yo; deja ke li te responsablite li (v.16).

Yon travay nan legliz kontanporèn nan se pran swen pou akonpli ak moun ki nan kominote li ke yo ta dwe konsidere ak pran swen pou jan ke Pòl te anseye epi li te wè Timote ak disip ki te nan Egzèsis kretyen yo. Kounye a, pa gen okenn limit sèlman nan manje, atansyon medikal; men tou nan bezwen fizik, sikolojik ak konpayon pastoral oswa imanite.

Yon lòt konsèy Timote te koute se te onore ansyen yo ki te preche ak anseye yo. Yo ta dwe konsidere diyite yo ak onè doub ak yon salè efikas (vv.17-18). Pou konplete travay la, jèn pastè sa a te oblije pran an kont pou pa admèt tripotay oswa malantandi kont ansyen yo. Sa yo ta dwe trete avèk temwen; ak moun ki pèsiste nan konsèvasyon yon move atitid oswa pratik nan peche, yo te dwe konfwonte ak pwoprete ak lanmou fratènèl la devan tout legliz la. Sa a kòm yon leson ki soti nan krentif pou Bondye; epi toujou mete Seyè Jezi ki se Kris la kòm Redanmtè ak Sovè devan fot yo te komèt yo.

Kesyon:

- Mansyone twa nan aksyon Timote te dwe obsève epi atende nan legliz la (vv.3, 17, 20).

IV. Pran swen apèl li a (6:3-19)

Pòl te kòmanse fen lèt li a pandan ke li t ap retounen nan tèm anseyan yo. Li mete aksan sou rekonèt yon fo anseyan ak yon vrè. Li te montre kontras ki genyen ant yon pwofesè k ap viv yon relasyon dapre Seyè Jezi Kris la; ak youn ki konsantre sou pran plezi pèsònèl li, pwouve pa move konpòtman li yo ak kont, pwose, koripsyon, prive de verite a ak benefis malonèt (vv.3-7).

Ki jan yo idantifye yon fo anseyan? Dapre Pòl, sa yo te toujou ap chèche fè kont ak pawòl ke y ap di yo, yo se yon bann malpalan, kowonpi, yo anrichi tèt yo ak bezwen

moun k ap swiv yo epi tronpe yo, yo se yon bann pwofitè, yo chanje ansèyman doktrin nan pou plezi gwo depans yo ak pwofi malonèt yo; konsa mal itilize Pawòl Bondye a, epi yo te soti nan konsantrasyon an epi detounen de sèvis kretyen yo.

Ki jan nou kapab idantifye yon vrè anseyan? Sa yo se moun ki ap viv selon sèvis Bondye, tankou gwo benefis akonpaye ak kontantman (v.6) ak satisfaksyon; paske yo konnen ke se Bondye ki pral pran swen yo, bay ak ranfòse selon volonte li (Filipyen 4:13). Yon lòt fason yo idantifye yo se pa kontantman yo ak soutyen akabri kòm yon dispozisyon pèsònèl, yo te toujou rekonesan anvè Bondye pou atansyon li (1 Timote 6:8).

Pòl te bay yon avètisman kont motivasyon ki baze sou rechèch salè rantab. Pwoblèm lan nan sa a se renmen lajan ak akimilasyon richès ak evaris, epi vle plis. Sa a se rasin tout mal: renmen lajan. Ou ta dwe kouri kite lide sa a, pa bay espas (vv.9-10).

Pòl te rekonèt epi anseye ke yon sèl moun ki te dwe resevwa lanmou ak onè nan tout aksyon kretyèn se te Bondye. Ekspresyon sa a prezan lè li fè referans ak kantik la (v.16) moun ki bay kredi a Wa tout wa yo ak Mèt tout mèt, li rekonèt atribi yo ak souverènte kòm banyè lafwa li ki ta dwe make lavi Timote, antanke disip ak sèvitè Bondye. Li te gen pou pran swen tèt li ak swiv tout enstriksyon nan jistis. Li te oblije kreye disiplin ki mande efò, devouman, pèsèverans epi kontinye nan pwosesis pou rive nan objektif la epi leve drapo satisfaksyon an ak pwogre nan Seyè Jezi ki se Kris la. Referans renmen lajan an te aplike li pandan ke li t ap kontwole atitid moun ki te gen resous yo; pou yo pa ògeye. Yo ta dwe, e kapab, gen opòtinite pou yo fè pati fanmi Bondye a; epi nan fè sa, sa mennen yo nan refleksyon ak angajman pou sipòte tout bon travay kretyen avèk kado li yo ak jenewozite (vv.17-19).

Kesyon:

- Ki jan yo fè distenksyon ant yon fo anseyan de sa ki fo a? (v.4-6).

Konklizyon

Pòl te enstwi Timote avèk gid de baz yo ak konkrè, sou aksyon dirèk konsènan swen pou gran moun yo ak fanm yo, ak vèw ki nan sityasyon pèsònèl ak endividyèl. Enstriksyon sa yo rive jiska nou menm jodi a; konsa, antanke kò Kris la, se pou nou pran responsablite pou ke nou pran swen moun ki anba swen espiyèl nou yo. Menm jan an tou, nou dwe kenbe nan tèt nou ke pran prekosyon ak fo anseyan yo ak doktrin ki pa bibli; epi ki pa devye nou oublyen dekonekte nou de sèvis ministeryèl ke yo te ban nou reskonsab la.

Minis Bondye a ak enplikasyon li yo

Macedonio Daza (Bolivi)

Pasaj bibliik pou etids: 2 Timote 1:3-18, 2:1-26, 3:1-9

Vèsè pou aprann: “Fè jefò pou ou ka resevwa lwanj nan men Bondye tankou yon travayè ki pa wont travay li fè, yon travayè ki fè konnen pawòl verite Bondye a jan l’ ye a” 2 Timote 2:15.

Objektif leson an: Se pou elèv la konprann kisa yon minis Seyè a ta dwe fè, ye ak konnen, ki dekri nan Pawòl Bondye a.

Entwodiksyon

Dezyèm lèt Timote a se yon lèt pèsònèl ke apot Pòl te ekri voye bay disip li a. Li gen enstriksyon yon sèvitè Bondye ki gen anpil eksperyans ministeryèl a yon lòt minis ki jèn nan jenerasyon ranplasan an, li menm plonje nan ministè a avèk lòt moun yo; se konsa, sa ap kontinye epi travay Gran Komisyon an, paske Pòl te prèske mete fen nan ministè li.

Ki moun Timote te ye? Pòl, nan dezyèm vwayaj misyonè li, ansanm ak Silas, yo te rive nan Lis kote yo te jwenn yon jèn disip, pitit yon manman jwif ak yon papa grèk, ki gen bon temwayaj. Apot la te pran l anba zèl li, li sikonsi nan respè ak idantite jwif la (Travay 16: 1-5). Yon relasyon minimòm de yon ka syèk ant anseyan an epi disip li a pwodwi atachman fanmi an.

Lèt 2 Timote a kòmanse epi kontinye ak yon ekspresyon trè saj, afeksyon jan sa li nan 2 Timote 1: 2, 2: 1. Afeksyon an te rete jan li te ekspri li nan premye lèt li a. Timote te toujou “pitit gason ke li renmen anpil la”.

Okazyon kote ke lèt ki mansyone a te ekri a genyen siyifikasyon li dèskri li te dènye lèt ke apot la ta ekri Pòl. Yon lòt kote, li te ekri depi nan prizon kote l te ye a; epi kote ke Pòl te montre vizyon letènite a ak rekonesans ke bon batay li yo ak karyè yo te fini (2 Timote 4: 7-8). “Se yon melanj de santiman pèsònèl ak règ administratif, prensip ak enstriksyon, tristès ak konfyans. Timote se youn nan asistan ke li te plis fè konfyans, e byenke pa t gen yon sèl nan mitan yo tout ki te kapab pran plas Pòl, sanble ke li te eseye fè Timote vin ranplase li” (Ralph, Earle. Vizite Nouvo Testaman an. USA: KPN, 1978, p.353).

I. Sa ke ou dwe fè: pa wont Bondye, ni levanjil la (2 Timote 1:3-18)

Konfyans Pòl nan Timote se pou “lafwa otantik” ki te nan jenn gason sa a (v.5). Sa a te yon lafwa natif natal ak otantik, san ipokrizi oswa pretansyon; menm bagay la tou ki te nan grann li Lòyis ak nan manman l Enis, epi ki te rete ladan l tou. Medite transmisyon an nan objektif lafwa nan

two jenerasyon: grann, pitit fi ak pitit pitit. Avèk deklarasyon sa a, ekriyen bibliik la ensiste sou valè a edikasyon nan fwaye a; paske Timote te edike depi tou piti ak yon edikasyon ki soti nan bondye (2 Timote 3:15). Li te san dout prezan nan moun ki te vini avan li yo. Pwovèb 22: 6.

Sa ke Timote te dwe fè se ankouraje “dife kado Bondye a” (v.6). Metafò Pòl te itilize isit la se te pa yon dife ki te fèb, yon fason pou ke li te kapab etenn piti piti; se poutèt sa, li te nesèsè pou l te raple jèn disip la ke li te dwe ajoute gaz pou l ogmante flanm dife li a”. Sa a se yon bezwen kontinyèl nan tout kwayan yo, patikilyèman lidè legliz yo. Nou toujou an danje pou diminye sou dife nou epi ralanti mach nou. Tanzantan nou bezwen renouvle konsekasyon nou yo ak reyafime lwayote nou “(Howard ak anpil lòt ankò. Kòmantè Bibliik Beacon, vol.9. USA: KPN, 1985, p.667).

A. Pa wont rann temwayaj sou Seyè nou an (vv.7-10)

Pou bay temwayaj, sa mande yon lespri vanyan; epi nan yon fason espesyal, sa yo konbat deteryorasyon nan jou apostazi a, epi nan yon kontèks kote li anpeche libète pou preche levanjil la.

Gras ke Timote te resevwa a pa t yon lespri kapon, men pwisans; menm jan pwomès la te akonpli nan Travay 1:8. Sa a se aksyon dinamik nan yon Bondye ki gen tout pouvwa ki ranfòse nan Sentespri li; epi kòm rezilta, moun ki sen an ap gen sentete nan kè a, lanmou pafè, ak metriz (2 Timote 1: 7). Evanjelizasyon yo pral efikas pou rive jwenn aspè diferan nan sosyete a, atravè temwen vèbal epi ki pa vèbal.

Minis Bondye a dwe pataje levanjil la. Timote ta dwe genyen enfòmasyon sou enplikasyon yo pou akonpli travay sa a: ke afliksyon an akonpaye yon temwayaj fidèl levanjil la. Afliksyon ak bon nouvèl la mache ansanm; men lè li andire pou renmen verite a, pouvwa Bondye a manifeste (v.12).

Avètisman apot la bay Timote pa t dwe fè gade feblès ou genyen kounye a; men, mete konfyans nou nan li pouvwa ak èd Bondye, s’aventure antreprann kisa li te depase fòs li.

Menm jan an tou, apot la te mete aksan sou apèl ke li te resevwa, ki te yon apèl ki soti nan Bondye (v.9). Se pou apèl sen sa a, Pòl te konstitye “predikatè, apot ak anseyan moun lòt nasyon yo”(v.11).

Apèl Bondye te fè nou an se te pa mwayen lagras, se pa dapre zèv yo. Apèl sa a gen yon objektif espesifik, dapre objektif Bondye. Li te deja planifye li davans; pliske li te gentan ban nou li depi avan anpil syèk ki pase. Li te devwale nan enkanasyon Kris la tou, li menm ki te manifeste tèt li jan te ye a (v.10; cf. Ebre 1:1-2).

B. Egzanp Pòl pou kontinye nan ministè malgre eprèv ak tribilasyon yo (vv.12-18)

Apot Pòl te di konsa: “Se poutèt li tou m’ap sibi tout soufrans sa yo. Men, mwen pa wont paske mwen konnen nan ki moun mwen mete konfyans mwen. Mwen sèten li gen pouvwa pou l’ konsève sa l’ te ban mwen an jouk gran jou a va vini” (v.12), li refere ak soufrans li kòm yon sèvitè Bondye. Anseyman apot la bay disip li a se te nan pawòl ak aksyon: “Pran egzanp sou pawòl verite mwen te ba ou yo. Kenbe fèm nan konfyans ak nan renmen nou jwenn nan Jezikri” (v.13); paske li te konnen de ki moun li te depann “nan lafwa ak lanmou ki nan Jezi ki se Kris la” (v.13).

Bagay ki pi eksepsyonèl pou akonpli travay ministeryèl la se konsève “Ak lasistans Sentepri ki nan kè ou la, kenbe tout bon pawòl yo te moutre ou yo tankou yon depo ki sou kont ou” (v.14).

Lazi se te pwovens Women kote Efèz te santre li. La a legliz yo te deteryore doktrinalman epi yo te abandone apot la, yo te fè bak lè ke yo te lage tèt yo nan legalis. Pòl mansyone de moun, Fijèl ak Emojoèn, kòm responsab (v.15).

“Onesiforis te mansyone ranvèsman sityasyon an. Nan anpil okazyon, sèvitè sa a te konsole apot la lè l pa t wont nan chenn li yo nan lavil Wòm, epi li te ba l èd li nan lavil Efèz” (Merrill, F. Unger. Nouvo Manyèl bibliik pa Unger. USA: Editoryal Portavoz, 1966, p.565).

Kesyon:

- Evanjelizasyon an se yon travay ki enpòtan anpil pou chak minis ak pitit Bondye. Èske ou ka mansyone sa ki esansyèl pou w akonpli li?
- Ki jan ou fè evanjelizasyon jodi a?

II. Sa ki ta dwe fèt: rete fidèl kòm yon bon sèvitè fidèl pou Bondye (2 Timote 2:1-26)

A. Li dwe gen yon bon anseyan

Apot Pòl te di Timote byen klè: “Sa ou te tandè m’ di ou devan anpil temwen, se pou ou renmèt yo bay lòt moun serye ou konnen ki ka moutre lòt moun yo tou”(v.2). Pòl te ankouraje Timote pou l fè l konnen delivrans sa a ke li te resevwa a. Sa a se travay yon bon disip, resevwa ak delivre, ki te pi bon an tout bagay sou angajman ak responsablite disip la; se konsa ke li te vin yon devlopman eksponansyèl.

Apot la kontinye ekri plis bagay sou ansèyman an: “Fè jefò pou ou ka resevwa lwanj nan men Bondye tankou yon travayè ki pa wont travay li fè, yon travayè ki fè konnen pawòl verite Bondye a jan l’ ye a” (v.15b); “Yon moun k’ap sèvi Bondye pa fèt pou nan kont. Se pou l’ viv byen ak tout moun, se pou l’ konn ki jan yo fè enstriksyon moun, se pou l’ gen pasyans”(v.24). Avèk endikasyon sa yo, nou kapab reyalize ke ansèyman an enpòtan anpil pou devlopman legliz la; yon fason pou ke chak minis konn kijan pou yo anseye.

B. Li dwe tankou yon sòlda

Figi ke li te yon sòlda (vv.3-4) enplike disiplin, obeyisans, soumisyon ak yon devouman konplè nan misyon an ak estrateji ke yon sòlda dwe ranpli. “... analoji militè a se imaj ke apot Pòl te pi renmen, pa tèlman paske li te apiye nan direksyon militè a, men paske nan Anpi Women an sòlda yo te wè tout kote, e sitou paske lavi sòlda a te reprezante yon analoji manyifik nan lavi kreyen an” (Howard ak anpil lòt. Kòmantè Bibliik Beacon, volim 9. USA: KPN, 1985, p.677).

C. Li dwe tankou yon atlèt

Figi atlèt la (v.5) enplike pèseverans, angajman ak soumisyon a règ yo nan jwèt la. Ekriven bibliik la te itilize menm figi a nan lèt li te ekri voye bay moun lavil Korent yo: “Lè y’ap fè konkou pou wè kilès ki ka kouri pi vit, tout moun gen pou kouri. Men, se yon sèl ki gen premye pri a. Nou konn sa, pa vre? Enben, nou menm tou, kouri pou n’ ka genyen kous la” (1 Korentyen 9:24). Menm apot la te di tou: “Mwen fin mennen batay la byen mennen, mwen rive nan bout kous mwen, mwen kenbe konfyans mwen fèm nan Bondye” (2 Timote 4:7).

D. Li dwe tankou yon kiltivatè

Ekriven bibliik la te itilize figi kiltivatè a (v.6) li menm ki t ap tann pou sezon rekòt la rive avèk anpil pasyon pou ke pita li ta kapab jwi fwi travay li a.

Nan premye syèk la, pou yon kiltivatè, travay li te aplike pi gwo sakrifis. Li te dwe leve byen bonè nan maten pou l al travay; li te dwe fè travay li chak jou pandan syèl la louvri a, ekspoze eleman yo; ak travay ak men li plase sou chari a. Epi tou, apot Pòl te itilize figi kiltivatè a pou defann dwa minis Bondye a nan premye lèt li te ekri moun legliz Korent yo: “Nou janm tandè yon sòlda ap fè sèvis nan lame, pou se li menm ankò ki peye tèt li? Ou ankò, èske yon moun pa gen dwa manje rezen nan pye rezen li te plante a? Osinon, èske yon gadò mouton pa gen dwa bwè lèt mouton l’ap okipe yo?” (1 Korentyen 9:7).

E. Li dwe yon travayè sakrifye

Pòl te di Timote konsa: “Fè tèt ou travay sou sa m’ ap di ou la a. Seyè a va fè ou konprann tout bagay”(2 Timote 2:7); sa a se selon levanjil li te anseye a. Konsa, apot la te ajoute: “Se paske m’ap anonse bon nouvèl sa

a kifè m'ap soufri konsa, kifè mwen nan prizon tankou yon malfektè. Men, pawòl Bondye a pa nan chenn"(v.9). Soufrans sa a se te sèlman pou moun ki renmen ministè rekonsilyasyon an; nan bi pou ke moun yo kapab jwenn lavi ki pap janm fini an atravè Jezi ki se Kris la.

Timote, lè sa a, te dwe yon travayè apwouve: "Fè jefò pou ou ka resevwa lwanj nan men Bondye tankou yon travayè ki pa wont travay li fè, yon travayè ki fè konnen pawòl verite Bondye a jan l' ye a" (v.15). Li dwe yon travayè okipe nan travay Bondye a yon fason pou ke tout moun kapab wè fwi yo; epi li pa parese. Menm jan an tou, apot Pòl rekòmande pou Timote travay avèk dilijans, pou li pa t wont devan Bondye. Respè nan itilizasyon pawòl la, li te bay rekòmandasyon yo tou. Konsa, Pòl te di jèn lidè sa a ke nan relasyon entèpèsònèl li yo, li pa ta dwe itilize tout kalite vèb ki pa itil anyenmenm jan ak Imene ak Filèt (v.17), "yo menm ki, nan agiman san konprann, yo te rive adopte yon kwayans ki enkòrèk, tankou rezirèksyon an"(Ralph, Earle. Vizite Nouvo Testaman an. USA: KPN, 1978, p.449).

Timote, antanke yon travayè pou Bondye, li te dwe tankou istansil ki sen nan sèvis Seyè a. Pòl ilistre sa pandan ke l ap pale de istansil yo ki nan yon kay: kèk nan sa yo gen plis valè pase lòt yo; paske gen kèk ki pou itilizasyon onorab, ak lòt ki pou itilizasyon dezonorab oswa itilizasyon komen (vv.20-21). Sèvitè Seyè a dwe pwòp ak kè sen. Li se yon moun ki sanktifye; epi kòm yon rezilta, li pare pou tout bon travay. Ansèyman sa a pral ede yon jèn minis tankou Timote kouri lwen gwo dezi oubyen pasyon jenès la (vv. 20-23).

F. Li dwe dou pou korije moun ki opoze yo

Sèvitè Seyè a pa dwe kite l motive pa enpilsyon natirèl li yo; men li dwe montre bonte, li te soufri ak pasyan nan fè fas a sa ki mal. An plis, avèk tout dousè, se li menm ki pou korije ak enstwi pandan ke l ap pataje opinyon li; se sèlman nan fason sa a li pral kapab gen viktwa (vv.24-26).

Kesyon:

- Fè lis kèk karakteristik yon travayè pou Bondye ta dwe genyen.
- Èske ou konsidere ke w gen karakteristik sa yo ki mansyone? Poukisa?

III. Sa ke li dwe konnen: karaktè limanite nan fen tan an (2 Timote 3:1-9)

A. Li dwe konnen ke gen moman danjere ki gen pou vini

Nan chapit twa, Pòl te avèti sou tan kap vini yo. Se yon bagay Timote te dwe prete atansyon espesyal, menm jan li te mansyone nan premye lèt li a (1 Timote 4: 1). Gen kèk ki idantifye avètisman sa a ak fen tan yo. Konsa, kòmantatè Glenn Gould te ekri: "Ekspresyon dènye jou yo jeneralman refere a peryòd final la nan epòk sa a ki pral vini anvan

retou Kris la, menm lè mwen pa t vivan pou ke mwen te viv li. Peryòd ke Pòl te dekri a te kapab moman imedya alega de Timote. Apre sa, li klase yo kòm danjere"(Howard ak lòt ankò. Kòmantè Bibliik Beacon, volim 9. USA: KPN, 1985, p.689). Kreyen premye syèk yo te sèten ke Dezyèm Vini Kris la te pwòch; se poutèt sa, apot la te avèti Timote ke li ta pwobableman ap viv nan tan final yo. Jèn gadò sa a dwe konnen tou sou kondwit aposta yo. Epi se ke nan dènye jou yo, pral gen anpil moun ki devlope nan koripsyon moral, yo menm ki pote non moun ki renmen pwòp tèt yo, vanta, dezobeyisan fas ak paran yo, awogan, chaje ak lògèy, irekonsilyab ... (vv.2-4). Yo ta idantifye moun sa yo pou egoyis yo ak kondisyon yo kòm moun k'ap fè peche (v.5).

Moun ki renmen tèt yo depase, yo meprize lòt moun; se pa pou gremèsi nou konnen ekspresyon "renmen pwòp tèt yo" (v.2) okipe premye plas nan lis la. Objektif Pòl la se te ekspoze fo pwofèt yo; e ke Timote te kapab louvri je li pou idantifye yo.

B. Konnen ki jan pou evite

Pòl te montre move bagay ki te la yo, li te ankouraje Timote pou l evite yo. Se poutèt sa, Timote dwe resevwa avètisman sou moun k ap fofile antre andedan kay moun epi kaptive ti fanm yo prizonye plen peche; paske fo pwofèt yo kapte atansyon yo pandan y ap sèvi avèk divès kalite estrateji (v.6). Yon lòt kote, apot la te ajoute: "plen peche" (v.6), ki vle di ke fanm sa yo mare ak yon move konsyans. Si se pa t konsa; yo pa ta dwe kite l motive akòz de volonte lòt moun.

C. Li dwe gen enfòmasyon sou opozisyon an, osi byen ke Janès ak Jambres kont Moyiz

Minis Bondye a pa ta dwe sezi si li gen opozisyon; paske Moyiz te genyen yo tou (vv.8-9). Apot la ankouraje Timote kontinye ak espwa pou asire viktwa a. Opozan yo pral jennen; paske yo gen pou vin pi mal chak jou. Annou rete anba lonbraj Bondye Toupisan an (Sòm 91:7).

Kesyon:

- Ki moun yon aposta ye? Ki jan konpòtman aposta yo ye?
- Ki jan nou kapab veye kò nou kont yo?

Konklizyon

Pami kondisyon yo pou vin yon bon minis Bondye, yo dwe asire apèl ki sen an; epi yo dwe obeyisan, travay di, pasyan, angaje, ak dou. Epitou, nan konnen an, li enpòtan ke li okouran de sitiyasyon an, epòk yo, moun ki bò kote l'ak konn detekte mal ki pèsiste yo. Travay minis Bondye a se evanjelizasyon, rive pote bon nouvèl la bay tout moun ki posib, konpatriyòt ou pa. Travay sa a pral sèlman akonpli si li gen pouvwa Bondye atravè Sentespri li ki bay vigè ak fòs.

Pasaj bibliik pou etids: 2 Timote 3:10-17, 4:1-5

Vèsè pou apranns: “Men, ou menm, ou te swiv mwen pye pou pye nan tout bagay: nan verite mwen moutre moun yo, nan jan mwen mennen lavi mwen, nan lide m’ mete nan tèt mwen, nan konfyans mwen gen nan Bondye, nan pasyans mwen, nan renmen mwen gen nan kè m’, nan jan mwen kenbe fèm, nan pèsekisyon mwen ak nan soufrans mwen. Ou konnen tou sa ki te rive m’ Antiòch, Ikoniòm ak List, ki kalite pèsekisyon mwen te sipòte. Men, Bondye te delivre m’ anba yo tout” 2 Timote 3:10-11

Objektif lesan an: Se pou elèv la chèche chak jou bon konsèy Pawòl Bondye a, epi pèmèt Li korije li atravè li; se konsa ke li kapab yon enstriman ki pare ak itil nan men li.

Entwodiksyon

Nou chak te kreye pou adore Bondye. Se li menm ki te kreye nou; epi li se Seyè nou. Anplis de sa, li genyen yon plan espesifik pou chak. Li gen plan espesyal pou ou ak pou mwen; epi sa ki dwe dezi kè nou se akonpli ministè ke Seyè a te konfye nou an.

Nan okazyon sa a, nou pral etidye Timote, ak konsèy ke apot Pòl te ba li, li menm ke nou kapab aplike nan lavi nou jodi a; deja Pawòl Bondye a vivan epi efikas, epi li ban nou konsèy saj ki soti dirèkteman nan fotèy sen Papa nou ki nan syèl la.

Ann aprann ak kè dosil, ak lespri ak atitid dispoze aprann sa Bondye vle anseye nou; yon fason pou ke ansèyman l yo kapab fè chanjman nan lavi nou.

I. Ansèyman Kris la (2 Timote 3:10-13)

A. Swiv bon doktrin nan

Apot Pòl te fèk avèti Timote sou moman danjere kote moun yo ta ka chèche pwòp enterè yo, san mezi; e li te rekonèt Timote te diferan. Apot la te rele li, sa nonm mekan an ta fè; lè sa a, li di Timote: “Men, ou menm, ou te swiv mwen pye pou pye nan tout bagay: nan verite mwen moutre moun yo, nan jan mwen mennen lavi mwen, nan lide m’ mete nan tèt mwen, nan konfyans mwen gen nan Bondye, nan pasyans mwen, nan renmen mwen gen nan kè m’, nan jan mwen kenbe fèm” (v.10). Prezans yon konjonksyon advèsativ (“men”) eksprime ke jèn pastè sa a, malgre advèsite, li te swiv ansèyman ki bon an nan tout aspè ak nan chak sitiyasyon.

Ki jan li enpòtan, depi nan konmansman an, yo swiv bon ansèyman an; li pa t rete tann jiskaske nou mal reyalize ke nou ta dwe pran bon konsèy sa yo ki pibliye depi lontan! Anpil fwa, nou gen devan nou pi bon desizyon pou nou

pran, pi bon opòtinite pou montre ke nou konnen ki jan pou nou fè byen, oswa pou montre ke yon moun te avèti nou epi anseye nou sa ki pi bon; Men, toujou, nou prefere pran desizyon an fasil, desizyon ke yon moun òdinè ta pran, desizyon ke majorite a ta pran, olye ke li pran bon desizyon an. Nou pa konprann ke fè sa ki dwat la ta ka sove nou de anpil pwoblèm ak konsekans ke pesonn pa vle fè fas. Natirèlman, ki baze sou sa ki kòrèk dapre Pawòl Bondye a.

B. Kenbe fèm nan bon doktrin nan

Apot Pòl te anseye pa mwayen pwòp egzanp li (vv.11-12); se poutèt sa nan I Korentyen 11:1 li te di: “Se pou nou swiv egzanp mwen, menm jan mwen menm mwen swiv egzanp Kris la”. Epi Timote te swiv tras Pòl; paske li te konnen ke konseye li a te yon imitatè fidèl Seyè a. Pòl te toujou montre l sa ki pi enpòtan nan lavi li: Kris la ak mesaj redanmsyon l yo. Timote pa janm wè nan Pòl plent oswa plenn pou konfòme li misyon Kris la; paske si li te wè li, li ta aji menm jan an. Men, nan vèsè bibliik sa yo, nou kapab gade ke Timote te fèm nan lafwa li, li te vin pote pèsekisyon yo ak soufrans ki te touche l viv pou dedomajman pou predikasyon Kris la ki te leve soti vivan an. Timote te konprann ke se pa tout moun ki te vle konnen verite a; se pa t tout moun ki te vle kwè. Okontrè, kèk moun te vle fè l fè silans; men sa pa t yon antrav pou li.

Menm jan an tou, jodi a, nou dwe konprann pi gwo objektif Bondye genyen nan ministè nou yo. Pawòl la gen yon enpak jodi a menm jan li te fè nan tan sa a. Seyè a anvè nou wè tèt nou tankou yon Timote; dispoze pran bon doktrin epi pèsèvere ladan l malgre sa k ap pase bò kote nou; e menm si tout lòt moun konsène ak pwòp vi yo, ak enterè pèsònèl yo, ak pwòp volonte yo ak rèv yo.

C. Sò nonm k ap fè sa ki mal la

Nan vèsè biblik sa a (v. 13), nou ka wè ke, malerezman, moun ki te pito fè sa ki mal, twonpe, difamasyon epi yo pa aksepte bon doktrin paske nan foli ou, ou pa pral gen yon bon rezilta. Petèt pou anpil moun, li ta kapab sanble jis tankou yon final; sepandan, Volonte Bondye se pou tout moun kontinye repanti (2 Pyè 3: 9). Antanke kretyen, nou toujou mete konfyans nou nan sa, malgre move atitid ak desizyon nou yo, nou kapab jwenn lanmou Bondye ak padon. Malerezman, moun fou a twonpe tèt li nan kwè ke li toujou gen rezon, ke fason li swiv la se youn nan bagay ke tout moun ta dwe swiv. Yo panse yo saj dapre pwòp opinyon pa yo: "Pa mete nan tèt ou ou gen plis konprann pase sa. Gen krentif pou Seyè a, refize fè sa ki mal" (Pwovèb 3: 7).

Nou dwe rete nan ansèyman Bondye a; epi kite l montre nou fot nou yo, tankou yon glas, epi n ap transfòme: "Nou tout, nou pa kouvri figi nou; nou tankou yon glas k'ap fè moun wè pouwva Bondye a: konsa chak jou n'ap transfòme, pouwva li ap grandi nan nou, jouk tan n'a rive sanble nèt ak Seyè a. Sa se travay Seyè a. Lespri Bondye" (2 Korentyen 3: 18).

Kesyon:

- Ki moun ki konseye Timote; e poukisa li te fè li?
- Èske w sonje yon lè ou te fèm nan lafwa ou, malgre sikonstans negatif? Pataje?

II. Pèsiste nan sa ke w te aprann nan (2 Timote 3:14-17)

Kanpe fèm ak fiks nan yon fason pou yo te ye oswa aji; sa se siyifikasyon "pèsiste". Sa a se yon tèm ke nou dwe trè abitye; deja ke Kris la rele nou pou nou pèsevere nan ansèyman l yo. Se konsa, Pawòl li di, "Men, moun ki va kenbe fèm jouk sa kaba, se li ki va delivre" (Matye 24:13). Lè Kris la te di li, Li te pale sou fen tan yo, kote pral gen anpil fo pwofèt, lagè, grangou, tranblemann tè, elatriye. Nan lòt mo, li ta moman ki byen difisil, se tan kote ke genyen anpil moun ki pral tonbe nan twonpri, e kote ke lafwa anpil moun te pral fennen; paske sitou nan sikonstans sa yo, se kote li montre si reyèlman nou kwè nan yon bagay oswa pa. Lè nou pèsiste nan ansèyman Bondye nou an, nou absòbe li nan lavi nou kòm bagay ki pi presye, nou manje li, nou bwè li chak jou, epi nou pèsiste nan li; sètènman pa gen anyen k ap deplase nou soti nan verite a, pa gen anyen ki ka nwaj nou jijman an. Lavi nou pral fonde sou Wòch la; epi nou pral konnen Bondye nou adore a reyèlman. Lafwa nou ap repoze nan vrè Dye a, nan Bondye ke syèl la ak latè a fè konnen glwa ak majeste li a.

Genyen twa pwen kle ke nou pral konsidere:

A. Pèsiste depi nan jenès la

Se pou nou pa minimize ansèyman yo bay ti moun yo, adolesan ak jèn moun yo (v. 15). Pafwa, nou konn panse ke yo pa gen ase matirite pou konprann Pawòl Bondye a; oubyen pliske yo se ti moun, yo pa kapab travay pou Seyè a. Li lè li tan pou ke nou reyalize ke ti moun yo se pa avni legliz la; men tout ansanm nou se legliz Kris la. Kèlkeswa laj oswa eksperyans lan, se pou nou mete tan apa pou ti moun yo nan legliz la; ba yo bon doktrin nan pou ke yo kapab fè trezò a nan kè yo; anseye yo pou yo pèsiste ladan li, pou yo konnen Bondye byen bonè nan anfans yo, epi konsa li kapab zanmi yo, konseye yo, Papa yo ak Bondye yo. Se li ki pral deside kilè ak ki jan pou li sèvi avèk yo.

B. Kite Pawòl Bondye a korije ou epi ba ou fòm

Nou dwe toujou sonje ke Pawòl Bondye a se pa yon senp liv ki genyen plis pase 2000 ane depi li egziste. Sa a se mesaj ki soti nan bouch Bondye. Yè ak jodi a se mesaj ke li vle ban nou; se verite ki pa janm chanje a; se vrè sous lavi a.

Pawòl li gen pouwva, li kapab korije nou, modle nou; ban nou kè poze, repons ak konsèy (v. 16). Kite Granmèt la korije ak ban nou fòm atravè Pawòl li a. Ann saj epi pran konsèy yo; ann pa tann jiskaske nou mal pou nou reyalize ke nou dwe obeyisan anvè Papa nou. Ann aprann konprann objektif li yo ak gran pèspektiv li yo ki pafè, vrè epi san mank; pou nou kapab transfòme selon volonte li.

C. Kite Pawòl Bondye a pèfeksyone nou

Vèsè sa a reflekte objektif ki lakoz ke nou ta dwe swiv konsèy Pawòl Bondye a: "Konsa, yon moun k'ap sèvi Bondye, li tou pare, li gen tou sa li bezwen pou l fè tou sa ki byen" (v. 17). Sa a se objektif la; n ap sèvi yon Bondye ki gen objektif. Pa gen anyen ki o aza, pa gen anyen ki fèt senp konsa. Bondye pa konsa, Li se Papa nou, epi Pawòl li di ke li renmen nou: "Se mwen ki konnen sa m' gen nan tèt mwen pou nou. Se mwen menm Seyè a k'ap pale. Se byen nou mwen ta vle wè, pa malè nou. Mwen ta vle denmen nou jwenn sa n'ap tann lan" (Jeremi 29: 11). Seyè a gen bèl plan pou nou. Swiv konsèy li yo epi rete ladan yo ap ban nou zouti yo, karaktè ak kapasite nou bezwen yo pou nou fè sa.

Kesyon:

- Mansyone twa zòn kote Timote, selon konsèy konseye li, ta dwe pèsiste (v. 15-17).
- Kilès nan aspè ki mansyone anwo yo ou bezwen travay nan lavi ou? Diskite sou rezon ki fè sa?

III. Ranpli ministè a (2 Timote 4:1-5)

Yon fwa nou rete nan Pawòl Bondye a ak nou pèmèt li travay nan lavi nou, li pral montre nou objektif ki fè li te kreye nou an.

Apot Pòl te mande Timote sensèman pou ke li te akonpli ministè li, pandan ke li t ap konseye li sa yo:

A. Preche Pawòl la

Apot Pòl te bay Timote anpil valè pou l preche Pawòl la (v.1-2). Malgre ke li pa t konsidere ke se ta moman endike a, menm konsa toujou, enstriksyon an te ke li preche. Jodi a, nou menm tou nou dwe swiv demann sa a; se menm plis nan tan sa yo, lè nou wè ke moun pa jwenn sa yo bezwen. Anpil nan yo te eseye tout bagay, eksepte Bondye. Nou bezwen preche Pawòl la; tout moun bezwen Seyè a; tout kreyasyon an bezwen rekonsilye ak Kreyatè li.

Gen yon bagay trè enpòtan ke nou dwe kenbe nan tèt konsènan preche a; e ke se ke mesaj la santre nan Kris la, nan plan lanmou ke Bondye te itilize pou chèche ak delivre nou. Si ou pa preche Kris la; ebyen, ou pa ranpli kòmasyon ki soti nan Bondye a. Wi byen ke temwayaj nou yo, ak anpil egzant bibliki yo ede nou epi anseye nou; nou pa dwe bliye ke bon nouvèl delivrans ke Jezi te pote atravè lavi, lanmò ak rezirèksyon li.

B. Gide lòt moun ak tout pasyans epi pran swen doktrin nan

Lè nou preche mesaj restorasyon ki soti nan Bondye a, moun yo pral vle konnen li, rann tèt yo devan lanmou ak majeste li. Yo pral santi tankou yo bezwen resevwa padon, bezwen akseptasyon Papa yo ki nan syèl la; paske yo pral apresye sakrifis Jezi ki se Kris la, ki fèt nan kè a. Bondye ap kòmanse travay nan lavi yo. Sepandan, ou menm ak mwenn menm, nou bezwen konprann ke chanjman sa a pa pral toujou enstantane. Pafwa, chanjman sa a pral pran yon bon bout tan. Annou sonje byenke Bondye efase peche nou epi netwaye kè nou, koutim ak karaktè yo bezwen transfòme pa Li menm. Gen yon travay. Chak moun ap bezwen Bondye pou fòmasyon espirityèl yo; epi si w pou li, ou dwe anseye, korije, ankouraje avèk pasyans ak anpil lanmou, menm jan Bondye fè a epi li gen pasyans avèk nou (v.2).

Menm jan nou te aprann pèsiste nan ansèyman an; ann anseye lòt moun fè li. Ann montre yo gran trezò ki nan Pawòl Bondye a; se pou moun yo tonbe damou pou richès ke Bib la pote nan lavi nou an; se pou yo swanye epi fè jalou anvè verite ke yo montre nou yo, pou ke okenn doktrin etranj pa kapab detwi lavi yo (v.4).

C. Sipòte afliksyon yo

Nan aspè sa a, ki moun ki pi bon pase disip Kris yo pou anseye nou ki jan pou nou soufri afliksyon ak pèsekisyon! (v.5). Yo te bay tout bagay jiska pwòp lavi yo. Petèt jodi a w ap viv nan yon peyi kote w kapab preche lib, petèt pa gen moun ki pral kalonnen w anba kout wòch paske w se yon kreyen; men si jodi a ou pa bezwen mouri pou kòz Kris la, aprè sa a, viv pa ak pou li. Se pou tout lavi ou vin yon egzant devouman, sèvis ak lanmou, ann sonje ke Jezi te anseye nou trè byen ki jan pou fè l.

D. Gaye levanjil la

Nou gen yon mesaj ki sove lavi moun; se poutèt sa, piga nou kache li, piga nou kenbe l, pale sou Kris la, pale osijè de lanmou li. Kèlkeswa kote ou ye, medite ke tout moun bezwen Bondye. Moun yo ap chèche repons, y ap chèche yon chemen pou yo swiv; yo bezwen yon verite ki chanje lavi yo. Lèzòm pa konnen; men l ap chèche Jezi. Li se chemen an, verite a ak lavi a (Jan 14:6).

Se te yon bon konsèy ke apot Pòl te bay Timote. An nou sonje ke apot la te yon fòm atèkselan pou lidè yo. Li te youn nan moun ki responsab pou bon nouvèl la gaye nan lemonn antye. Pa sèlman preche, li te konnen li ta dwe prepare lòt moun ki pou kontinye evanjelizasyon an. Li te bezwen prepare lidè, pastè, moun ki pou pran swen grenn yo plante yo; gason ak fanm ki te ranpli avèk prezans Bondye, ki fèm nan lafwa yo; moun ki saj pou dirije legliz Kris la nan diferan kote levanjil la te pote yo.

Bèl bagay la se ke Pòl te anseye yo ki jan pou yo te akonpli ministè yo; li pa t kite yo flote. Li te konstan nan ansèyman an, li te vin yon pastè tout lòt pastè yo, li te ekri plizyè lèt, li te toujou al vizite yo, li gide yo, li korije yo, elatriye. Epi se pa sèlman yo men; men legliz yo tou, pou toujou ankouraje yo rete soude ansanm, kenbe fèm nan predikasyon, epi asireman, toujou remèsye Bondye pou lavi yo, pou ministè yo. Timote te youn nan moun ke Pòl te dirije nan doktrin Kris la

Kesyon:

- Pòl te ankouraje Timote pou l te fè senk travay; yon fason pou ke li te kapab byen akonpli ministè a ke yo te rele l akonpli a. Kilès nan travay sa yo ki te plis atire atansyon w, epi poukisa?
- Kilès nan travay ki anwo yo ou panse ou bezwen travay nan lavi ou?

Konklizyon

Bondye vle pou ke nou vin kolaboratè fidèl li nan Wayòm li an. Se pou nou gen bon konprann epi swiv konsèy li, pèsiste nan ansèyman an epi akonpli ministè ke Seyè a te konfye nou an.

Bati yon legliz ki san repwòch

Daniel Ncuna Esono Mifumu (Gine Ekwatoryal)

Pasaj bibliik pou etids: Tit 1:1-16, 2:1-15, 3:1-11

Vèsè pou aprann: “Ou menm, nan tout bagay, se pou ou bay bon egzanj: toujou fè sa ki byen. Lè w’ap moutre yo kichòy, se pou ou serye: ba yo verite a san chache twonpe yo” Tit 2:7-8.

Objektif leson an: Se pou elèv la aprann viv yon lavi kretyèn ki gen bon temwayaj nan kominote li a.

Entwodiksyon

Ginen Ekwatoryal se yon ti peyi nan gwosè ak nan kantite moun ki rete ladan li. Nan peyi nou an, moun yo pran anpil swen avèk non yo, selon sa ke papa m te rakonte mwen. Nan lòt mo, bon konpòtman oswa bon repitasyon yo te yon konfòmite ki genyen anpil valè. Men, tou dènyèman, genyen yon rejis ki vin fèt ki te koumanse apati de aparasyon gwo konpayi miltinasyon ki te vini nan peyi a gras a dekouvèt lò nwa, ak evolasyon konsekan an ak devlopman sosyo-ekonomik nan peyi a, ke gen moun ki te chanje konpòtman yo radikalman. Nou wè anpil pwoblèm negatif chak jou sitou ki gen rapò ak move kondwit ak koripsyon ki toupatou yo. Se reyalyte sa a mwen panse ki kapab dwe yon vrè ilustrasyon nan sa k ap pase anpil kote atravè mond lan. Kondwit lòm nan an jeneral, ak anpil moun ki kwè kretyen an patikilye, chanje e kontinye chanje radikalman pou vin pi mal; e sa ap pwodwi yon temwayaj negatif nan kominote nou yo.

Apot Pòl te konnen ke nou menm ki nan Kris la, nou bezwen konnen ak pran swen nòm konpòtman nou yo antanke kwayan nan kominote nou yo; yon fason pou ke li kapab pwodwi vrè rezilta ke mou nap tann nan men pèp Bondye a.

Lèt ki te voye bay Tit la, byenke li konsidere kòm yon lèt Pastoral, li te distenge de lòt ekspozisyon klè li a sou fason kwayan yo ta dwe kondwi tèt yo diy nan lafwa yo konfese a. Mwen panse ke menm jan ak nan peyi mwen, osi byen ke nan lòt kote yo, moun yo ki bay tèt yo non kretyen yo ap kite anpil dout konsènan kondwit yo nan kominote respektif yo.

Panorama sosyete nou yo montre aklè ke peche a ap ogmante. Chak jou pi plis, yo oblije lage ap bati plis prizon san danje ak kote reyabilitasyon pou adolesan ak jèn delenkan; yo louvri chak fwa plis kay dans ak pwomosyon obsèn. Gwosès twò bonè ak maryaj ki fini nan divòs se

yon reyalyte ki pa kapab kache. Nan mitan dezòd moral ak sosyal sa a, yo rele legliz la pou ke li sèvi antanke limyè ak sèl. Jezi, Seyè nou an te di sa (Matye 5: 13-14). Kwayan yo angaje ak oblije montre tout moun ki ozalantou nou ke li posib pou viv yon lòt fason nan Jezi ki se Kris la. Se konsa ke Bib la deklare sa (2 Korentyen 5: 17)

I. Kondwit evèk yo ak ansyen yo (Tit 1:5-16)

Nou pa konnen egzakteman ki jan oswa ki lè ke levanjil la te rive nan lavil Krèt pou premye fwa. Men, nan limyè de sa ke apot Pòl te di nan vèsè sa a: “Mwen te kite ou nan lil Krèt pou ou te kapab òganize tou sa ki pa t ankò fin regle. Ou te gen pou ou te mete yon gwoup ansyen alatèt legliz la nan chak vil” (Tit 1: 5); li fè nou panse ke se rezon sa a ki posib ki fè ke apot la te ekri lèt sa a. Sa montre prèv ki montre ke Pòl te gen premye enfòmasyon sou kèk maladi ki te boulvèse kominote kretyen Krèt la. Baze sou sa, apot la te voye Tit ale epi mete kèk bagay enpòtan nan lòd. Genyen youn nan yo ki mansyone nan vèsè ki te site a: etabli chèf fanmi nan vil yo epi korije sa ki pa nan lòd nan kesyon doktrin nan (v.5). Nou pa gen okenn enfòmasyon sou rezon ki fè Pòl pa t kapab kontinye travay misyonè li sou zile Krèt la; men wi nou konnen ke li komisyonè vrè pitit gason l nan lafwa: Tit, kontinye ak travay la. Travay prensipal li te, jan sa te deklare deja, korije sa ki pa nan lòd nan kesyon doktrin nan epi etabli chèf fanmi yo; ki se, nome ak òdone ansyen nan legliz yo.

Pou evite konfizyon ak fo temwayaj nan kominote kwayan yo nan zile Krèt la, apot Pòl te sijere Tit yon deskripsyon divès kalite ke moun ki te vle al kandida pou nominasyon ak òdinasyon pou ministè a. Tit 1: 6-8 di: “Yon ansyen, se yon moun ki pou san repwòch, ki gen yon sèl madanm. Se pou pitit li yo gen konfyans nan Bondye. Tout moun fèt pou konnen yo pou timoun ki pa

nan dezòd, ki pa dezobeyisans". Evèk la responsab travay Bondye a, se poutèt sa li dwe san repwòch: "Ansyen an se yon moun ki pou san repwòch, ki gen yon sèl madanm. Se pou pitit li yo gen konfyans nan Bondye. Tout moun fèt pou konnen yo pou timoun ki pa nan dezòd, ki pa dezobeyisan" (VLS). Apeprè, menm kondisyon yo ki mansyone isit la, Pòl tou te mansyone Timote yo nan lis kalite tout moun ki ta renmen evèk la dwe posede (1 Timote 3: 1-7). Nou pa dwe bliye ke tèm tankou evèk, prèt, ansyen, pastè, pwofèt, evanjelis, elatriye, nan Bib la, se deskripsyon diferan kado pou fè sèvis nan mitan bann mouton Seyè a. Sa yo fè referans ak kado espiyèl yo ke Sentespri a akòde kwayan yo pou edifikasyon ak pwopagasyon travay ministè a (Efezyen 4: 11-12).

Dapre Apot Pòl, kandida pou asime pozisyon sèvis sa yo nan legliz lokal yo sou zile Krèt la te dwe, premyeman, san repwòch devan tout moun, sa vle di, moun ki gen entegrite endiskitab, moun ki pa pwopagatè fo ansèyman, oswa nan yon lavi iregilye moral. Minis kreyen an ta dwe evite sa ki mal; e menm, aparans nan sa ki mal pou pwoteje temwayaj ministè a nan tout ti bouk yo oswa vil yo.

Apot Pòl te mansyone tou yon lòt kalite enpòtan ki se mari yon sèl madanm. Endikasyon sa a ka konprann tankou pa pratike poligami, oswa ou pa posede fanm kay oswa konkubin an sekre. Antanke minis, nou ta dwe konnen responsablite nou se pwoteje maryaj nou; epi nan fason sa a, se yon egzanp de pite pou bann mouton nou yo.

Yon lòt kote, ekspresyon "ti moun yo kwè" parèt tou nan lèt etid la (v.6). Pòl te montre ke, nenpòt moun yo dwe deziyen kòm yon ansyen, yo ta dwe pou yo te enstwi pitit yo nan chemen Seyè a.

Li evidan pou konprann ke pitit nou yo pral pran desizyon pou swiv Seyè a oubyen non, lè yo gen yon majorite laj responsab; men nou dwe konnen tou ke pa gen lòt bagay ki afime oswa valide devosyon yon sèvitè Bondye tankou gen ti moun ki kwè. Li ta enpòtan mansyone fraz "mèt tèt li" (v.8). Apot la Pòl, pale de fwi Lespri Bondye a nan Galat 5: 22-23, li te mansyone ekspresyon "metriz" (v.23 VLS).

Malgre ke Sentespri a devlope nan nou kapasite sa a ki nesè pou kòm minis levanjil ke nou kolabore avèk disiplin nan konsènan antretyen nan apeti lachè anba kontwòl. Ansyen legliz yo ak lidè yo dwe moun ki gen kondwit san repwòch.

Kesyon:

- Lè nou konsidere sa nou li nan pasaj sa a, ki konpòtman lidè kreyen yo ta dwe genyen?

II. Kondwit kreyen yo (Tit 2:1- 15, 3:1-2)

Tit 2:11-12 di, " Bondye fè konnen favè l' pou tout moun ka delivre. Favè Bondye a mande nou pou nou kite move lavi nou t'ap mennen an ansanm ak tout move lanvi ki nan lemonn, pou nou ka mennen yon lòt lavi ki kontwole, ki dwat, ki devwe pou Bondye pandan nou sou latè a". Levanjil Jezi ki se Kris la pa dwe tankou yon mesaj abstrè oswa mèb. Reyalitye ke nou tout kapab rive pran nòt de li se deklarasyon apot Pòl la nan Pasaj sa a ki klèman pale de vrè rezilta vizib ke vrè levanjil la oswa son doktrin, ki se transfòmasyon lavi a. Gras Bondye a oswa kado ke li bay ke nou pa merite a, se pou tout moun ke li ye. Responsablite nou se reponn a òf delivrans sa a. An reyalitye, gen anpil moun ki rejte favè sa a; epi se poutèt sa a, epi pakonsekan, Sovè nanm nou an. Nou menm ki deja aksepte delivrans sa a akòz de lanmò ekspyatwa Jezi ki se Kris la, Seyè nou an sou kwa a, nou dwe konnen ke kèk demand etik te deja enpoze sou nou ke, tout mou nap atann ke nou kapab akonpli yo. Tit 2:12 se yon vèsè ki kapab sèvi kòm yon rezime konsènan kisa ki te prezante anlè a. Antanke disip Kris la, nou dwe renonse a tout kalite salte ak pratik mond lan. Sa pa ta dwe konprann tankou yon bagay ke nou ta kapab fè ak pwòp fòs nou; sinon avèk èd Sentespri a. Nan sans sa a, se atravè gras ak pouvwa Bondye ke delivrans nou an vin efikas. Kòm konsekans, se pou nou pote sou mond peche ak kontamine sa a ki bò kote nou, yon lavi ki gen bon jijman, jistis, ak devosyon pou Bondye.

Menm gras ki sove nou an, se menm gras sa a ki pouse nou viv yon lavi ki san peche. Nan vizyon etik sa a, gen plas pou kreyen nan tout nivo ak kouch sosyal. Apot Pòl, konsènan etik kreyen nan pasaj sa a, li te gen lidè ladan li, esklav, anseyan, vè, jèn, otorite sivil, obligasyon sivil, elatriye. Plis pase preche levanjil la avèk anpil pawòl, nou bezwen preche avèk fason n ap viv lavi nou nan kominote nou an. Legliz ta dwe sèl ak limyè nan kontèks li a.

Kesyon:

- Èske ou kwè moun ki kwè yo ta dwe viv tou yon lavi kreyen ki gen bon temwayaj, menm jan ak lidè yo? Poukisa?

III. Konpòtman ki transfòme pa mwayen gras la (Tit 3:3-7)

Nan Tit 3: 3-7, nou kapab remake nan ekspresyon apot Pòl yo konfimasyon ke nou te sove pou ke nou viv nan bon zèv, menm jan sa bibliye depi lontan lè ke li te di konsa: "Se Bondye ki fè nou. Nan Jezikri li kreye nou pou nou ka fè anpil bon zèv nan lavi nou, dapre sa li te

pare davans pou nou te fè”(Efezyen 2:10). Se sa ki avan an ki konfime la, paske nan ekspozisyon an nou kapab fè diferans ant sa nou te ye anvan nou rankontre Seyè a, ak sa nou espere ye aprè ke nou fin rankontre l la. Nan lèt ke li te voye bay Tit la, nou li:

“Lè sa a, nou menm jwif yo, nou te menm jan ak yo. Nou t’ap mennen lavi nou dapre egzijans lachè, nou t’ap fè kapris kò nou ak tout vye lide ki te vin nan tèt nou. Konsa, nou menm jwif, jan nou te ye a, nou te kondannen pou n’ te tonbe anba kolè Bondye tankou lòt yo. Li fè tou sa pou moutre pou tout tan ki gen pou vini yo jan li renmen nou anpil anpil, jan li aji byen avèk nou nan Jezikri”(vv.3,7). Pa mwayen padon peche nou yo, nan Jezi ki se Kris la, Bondye deklare nou jis pa favè li. Pa gen okenn rezon pou pèsonn vante tèt li: “Se paske li renmen nou kifè li delivre nou, nou menm ki mete konfyans nou nan li. Sa pa soti nan nou menm menm, se yon kado Bondye ban nou. Non, nou pa fè anyen pou sa. Konsa, pesonn pa ka vante tèt yo” (Efezyen 2: 8-9).

Se imilite ak yon lavi rekonesans anvè Bondye ki ta dwe karakterize nou. Paske si jodi a yo rele nou pitit Bondye, epi nou gen privilèj pou nou rele l Papa; pa gen yonn nan Bagay sa yo ki te rive paske nou te merite l, men se gras ak mizèrikòd ak lanmou san kondisyon li pou nou chak . Pi bon fason pou nou remèsye Papa nou ki nan Syèl la, se viv yon lavi ki sen oswa san repwòch devan Li ak tout moun ki antoure nou: “Non, nou fèt pou nou bon nèt, menm jan Bondye Papa nou ki nan syèl la bon nèt”(Matye 5:48 VLS).

Kesyon:

- Ki jan legliz kreyen nan kapab montre konpòtman ki bay prèv ke li transfòme a nan yon mond peche tankou pa nou an jodi a? Sèvi ak tèks bibliik la pou w reponn.

IV. Konsekans konpòtman negatif la (Tit 3:8-11)

Après tout bèl enstriksyon doktrinal yo ak metòd ke apot Pòl te ofri Tit pou etablisman ansyen yo nan legliz lokal yo nan zile Krèt; nan vèsè sa yo, apot la te pwofite montre rezilta grav ke nenpòt moun ki fè espere chwazi otreman ta fè eksperyans: “Si yon moun vle mete divizyon, pale avè l’ yon premye fwa, yon dezyèm fwa. Si li pa koute ou, pa okipe li. Paske ou konnen byen yon moun konsa fin pèdi. Sè pwòp peche li yo k’ap kondannen

li” (Tit 3: 10-11). Tit te oblije ensiste sou ansèyman sa yo ke nou jwenn nan vèsè l a 7 nan pasaj sa a ki mansyone a. Nou espere ke kwayan an montre bon zèv

nan yon sans ki plis jeneral antan ke ekspresyon. Tout ansèyman kreyen an gen yon aplikasyon pèsònèl ak pratik.

Sa a dwe parèt aklè nan kwayan yo, yon fason pou ke ak zèv lafwa ke yo konfese a; nan lòt fason, yo ta refize lafwa a yo sipoze nan pwofese a. Nou dwe remake ke ansèyman ki bon nèt la ke nou plis jwenn nan lavi pratik yo pi plis pase itil pou lavi kreyen nou. Zèv yo la a, nan kontèks sa a, pa gen konotasyon pou yo te vle di bagay k ap mennen nou nan lavi ki pap janm fini an; men pito rezilta yon lavi transfòme pa vrè levanjil la: “Menm jan yon kò ki san nanm se yon kò ki mouri, konsa tou, konfyans nan Bondye ki pa mache ak fè sa ki byen se yon konfyans ki mouri”(Jak 2:26).

Apot Pòl te oblije raple Tit sou pwoblèm konplike ki te mine levanjil la nan legliz ki nan zile Krèt la: erezi yo; se poutèt sa, apot la te di li, “Pa antre nan okenn vye diskisyon san sans, ni nan chache konnen non gran granparan moun, ni nan chache kont, ni nan goumen pou lalwa Moyiz la. Bagay sa yo pa sèvi anyen, yo pa vo anyen”(Tit 3: 9). Mwen sonje yon ensidan menm jan an ki te rive nou nan Legliz Nazareyen nan vil Bata, kote se nou menm k ap dirije kounye a. Yon jou, nou te wè yon afich envitasyon sou miray la ki te pwobableman kole la a entansyonèlman.

Tit la di, “Poukisa ou pa ta dwe peye ladim?” Pliske mwen te di Seyè a ke sijè sa a pa t enterese nou; paske isit la nan kongregasyon nou an, nou te konnen poukisa nou te konn peye ladim. Li te reponn mwen: “Vini pou nou diskite ak Bib la nan men ou”. Antouka! Sa yo se ta fo diskisyon ki pa ta pran avantaj de misyon nou antanke legliz. Yon lòt kote, rezilta moun ki pa fè ka de ansèyman yo ak avètisman lidè legliz yo pral tonbe nan peche ògèy; e sa a se rezilta negatif yo pral wè nan move konpòtman li a.

Kesyon:

- Mansyone de egzanp konsekans ki posib ki kapab rive akòz de move konpòtman yon kwayan?

Konklizyon

Kounye a, n ap viv nan yon kontèks kote ke erezi yo de pli zan pli ap frape legliz Kris la. N ap dirije nan yon kontèks kote ke temwayaj lidè yo, epi anpil fwa nan mitan pèp Bondye a an jeneral ap lakòz move efè. Nou espere pou kapab konsidere baz bibliik ki preche, anseye ak viv bon doktrin nan; paske se sèlman nan fason sa a nou pral yon benediksyon epi Papa nou ki nan syèl la va glorifye.

Liv edikasyon kretyèn pou jèn avèk gran moun yo.

Lè nou pale de edikasyon jèn avèk gran moun yo, nou jwenn ke se yon sijè ki gen gwo defi ladan li, se yon defi ke nou dwe anbrase ak gran responsablite ak kè kontan devan Bondye. Li te rele w pou l te itilize w nan domèn transfòmasyon lavi nan imaj Jezi ki se Kris la. Jodi a, ou genyen nan de pla men ou “Chemen lavi a”, yon resous ki byen enpòtan pou fè ministè sa a pwogrese.

Liv anseyan sa a genyen ladan li 52 leson ki genyen anpil tèm bibliik, aktyèl epi aplikab nan lavi chak jou. Se yon resous k ape de w konprann ak pataje sijè yo avèk klas ou a nan yon fason ki klè ak byen dinamik.

Pou etid ou a kapab plis efikas, Chemen Verite a genyen kat tèm ki òganize an kat trimès. Chak trimès genyen 13 leson. Tèm ke nou pral etidye nan okazyon sa yo se:

- Konsèy pou lavi a (Pwovèb yo)
- Administratè responsab yo (Administrasyon bibliik)
- Ansèyman ak pwezi (Eklezyas ak Chante tout Chante yo)
- Legliz la: Modèl pou mond lan (1 ak 2 Tesalonisyen ; 1 ak 2 Timote ak Tit)

Chak nan tèm bibliik ak aktyèl sa a yo pral sèvi kòm yon gid pou ede ou nan transfòmasyon disip yo nan imaj Jezi ki se Kris la.

